

ВІСНИК
1997 РОКУ
ВІСНИК

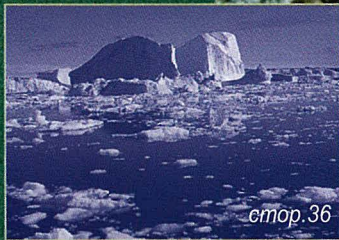
Євангеліська нива

Духовно-просвітницький журнал

стор. 7

● Шляхом
євангеліського
вчення

стор. 36

● Твій айсберг
у дорозі

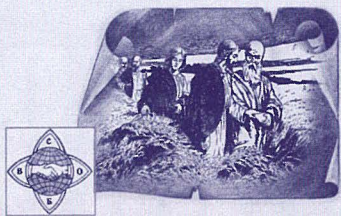
стор. 44

● Найдорожчий
подарунок

ХРИСТОС
ВОСКРЕС!
ВОІСТИНУ
ВОСКРЕС!

Один Господь, одна віра, одне хрищення

№1
1998
ВІСНИК
4 рази на рік

Євангельська нива

Духовно-просвітницький журнал
Всеукраїнського Союзу Об'єднань
євангельських християн-баптистів

Головний редактор
Комендант Г.І.

Відповідальний редактор
Козубовський М.В.

Редакційна колегія
Домашовець В.Г., Козубовський В.В.,
Комендант Н.Д., Кравчук В.П.,
Крещук О.Б., Кульбич В.К.,
Матвій В.М., Прокопчук А.І.,
Санніков С.В., Ткачук В.Д.,
Храпак П.М.

Редагування Зелінська В.М.
Художник-дизайнер Моргун О.А.
Технічний редактор Дорофєєва О.П.
Комп'ютерний набір Лоськова С.Я.

Адреса редакції:
252004 Україна,
Київ-4, вул. Толстого, 3-А
тел: (044) 225-36-13

Видання здійснюється
на добровільні пожертвування

Журнал виходить чотири рази на рік

Видання зареєстроване
Міністерством України
у справах преси та інформації
Свідоцтво КВ
№2245 від 16.10.1996 р.

Рукописи не рецензуються
і не повертаються

При використанні
матеріалів журналу посилання
на видання обов'язкове

© Всеукраїнський Союз
Об'єднань Євангельських
Християн-Баптистів

"Evangelical fields"
magazine of All-Ukrainian Union
of Associations of Evangelical Christians-Baptists

Умови видання й придбання

журналу в 1999 році такі ж,
як і в минулому році. Пожертви в
сумі 10 гривень
на рік за 4 номери журналу
просимо надсилати на адресу
редакції: 252004 м. Київ-4,
вул. Толстого, 3-А,
або на р/р 26007200000716
у Старокиївському відділенні УСБ
м.Києва, МФО 322045,
код 14357313 з поміткою
"Євангельська нива".

Надруковано з готових фотоформ на місійній книжковій фабриці
"Християнське життя", 263006, м. Луцьк, вул. В.Стуса, 3,
тел/факс (03322) 4-57-51

Один Господь, одна віра,
одне хрищення (Еф. 4:5)

№1(9) 1999

У НОМЕРІ:

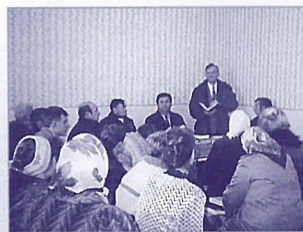
стор. 19

стор. 34

стор. 40

стор. 46

ТРИУМФ ВОСКРЕСІННЯ	4
Олекса Гарбузюк	
АПОСТОЛЬСЬКІ СВІДОЦТВА ПРО ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТА	5
ШЛЯХОМ ЄВАНГЕЛЬСЬКОГО ВЧЕННЯ	7
Григорій Комендант	
ВЕРШНИК НА ЧЕРВОНОМУ КОНІ	10
Біллі Грем	
СПАСИТЕЛЬНЕ ЖИТТЯ ХРИСТА	16
Іан Томас	
ЩО МОЖЕ ВРЯТУВАТИ СВІТ?	19
Анатолій Ковальчук	
ІМ'Я ЙОМУ – ДИВНИЙ	22
Лариса Полукарова	
ПОЕТИЧНЕ СЛОВО	24
ЧОМУ ХРИСТІЯНИ СТРАЖДАЮТЬ?	26
Іван Ковальчук	
ВИ ЛИСТ ХРИСТІВ	28
Микола Величко	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЧОЛОВІКА В РОДИНІ	30
Іван Ткачук	
ФЕДІР ПРОХОРОВИЧ БАЛИХІН	32
Олександр Нагірняк	
ЄВАНГЕЛЬСЬКИЙ "СІВАЧ"	34
Валерій Малов	
ТВІЙ АЙСБЕРГ У ДОРОЗІ	36
Василь Титов	
ПРО СТАРИЙ ТА НОВИЙ СТИЛІ	39
П.Ожевський	
МІСІОНЕРСЬКА ПОЇЗДКА	40
Ігор Яремчук	
ПАЇДНЕ ПАРТНЕРСТВО	42
Віктор Кульбич	
НАЙДОРОЖЧИЙ ПОДАРУНОК	44
ПОКИ МАЄМО ЧАС, РОБІМО ДОБРО	45
Петро Павлюк	
БРАТНЯ ДОПОМОГА	46
Петро Павлюк	
З ТУРБОЮ ПРО ВДІВ	47
СЛУЖИТЕЛІ ДЛЯ ТРЕТЬОГО Тисячоліття	48

● Вітаю вас, співробітники
журналу "Євангельська нива"!

Минулого року отримав три
номери вашого журналу і дуже
вдячний за них. Я вирішив пе-
редплатити ваш журнал і на на-
ступний рік. У нашій сільській
місцевості часом надходить ду-
же мало вістей про життя нашо-
го Братства. А ваш журнал, так
би мовити, універсальний. В
ньому можна знайти все: і ду-
ховні статті, і розбір Слова Бо-
жого, і новини з місіонерських
нив, і багато іншого. Ваш жур-
нал потрібний кожному віруючо-
му у нашій країні.

На закінчення листа хочу по-
бажати вам рясних Божих бла-
гословень. Нехай сонце завжди
радісно посміхається вам (саме
вам!) у вікні. Кожний день — це
є дарунок Божий нам, Його ді-
тям. Я буду молитися про ва-
ше служіння і буду чекати жур-
налів.

Володимир, 24 роки,
с. Свєсса Сумської області.

● Вітаю вас ім'ям Господа на-
шого Ісуса Христа!

Величезне прохання до вас:
нагодуйте нас духовно. Село у
нас дуже велике, колись було
три колгоспи. Але у селі немає
навіть православної церкви. А
нас, віруючих, усього: дві
Світлани, дві Віри і одна Фекла.
Проповідник один на весь район
і буває у нас не часто. Ми дуже
сподіваємося на вас. Нехай бе-
реже вас Господь!

Чорней Фекла, с. Довжанка
Одеської області.

● Мир вам,
радість і благо-
дять у Христі
Ісусі, брати і сест-
ри! Пишу вам з
колонії суворого
режиму, де я від-
буваю заслужене по-
карання за все те лихо,
яке зробив людям. Але
Господь милостивий, бо Він і
тут дає людям можливість при-
йти до Нього, покаятися та
прийняти Ісуса Христа як Гос-
пода і Спасителя у свої серця.

Я відбуваю покарання вже
майже п'ять років, але тільки
нещодавно покаявся. Господь
чудовим чином привів мене у
церкву, що знаходиться у нашій
колонії. Там я почув Його Слово
і схилив перед Ним коліна. О
Боже, яка це радість жити у
Христі! Буквально протягом од-
ного тижня я кинув палити, пе-
рестав паятися, грати в азартні
ігри, лицемірити. Я сам не зміг
би цього зробити, таке під силу
лише Ісусові.

Розумієте, це велика радість
— жити з Христом. Це воістину
свобода, що дарована нам на-
шим Господом. Я зараз вчуся у
Заочній Біблійній школі м. Оде-
си та в Заочному Біблійному
інституті "Служіння настано-
вою" м. Чернівці. І все це — з
Божою допомогою. Зараз Гос-
подь також закликав мене на
служіння в нашій церкві, від чо-
го я також дуже радію, бо все
це для слави Його. Є, звичай-
но, у нас труднощі, адже у
місці, де я знаходжуся,
найбільш відчутний
вплив сатани.

У цьому листі я звер-
таюся з проханням до
всіх вас, брати і сест-
ри, молитесь за пробуд-
ження у нашій ко-

лонії УВП №14 м.
Одеси, про нашу
церкву "Друзі
Ісуса", про
зміцнення на-
шого пастора
Кіби Анатолія Яро-
славовича та всіх слу-
жителів церкви, за вла-
ду, начальства, що стоять
над нами, щоб не робили нам
перешкод, про зміцнення всіх
наших братів. Я щиро вірю, що
ви допоможете нам своїми мо-
литвами, бо на це є воля Божя,
виявлена у Його Слові.

Якщо у вас виникнуть які-не-
будь запитання, пишть. Я з
радістю відповім, адже листу-
вання — це спілкування, в яко-
му відбувається повчання і на-
станова у славу Божу. А це те,
до чого прагне кожен
християнин.

Нехай благословить вас ряс-
но Господь!

З любов'ю у Христі, брат Ген-
надій Старіков.

● Дорогі трудівники журналу
"Євангельська нива"! Мир вам!
З любов'ю до вас сестра у Гос-
поді Артемова Таїсія Павлівна.

У мене до вас велике прохан-
ня. Якщо, звичайно, можливо,
надішліть мені ваш журнал. Він
мені дуже сподобався. Я його
читала одного разу і більше
ніде не могла знайти, щоб пе-
редплатити. І Господь дарував
мені побачити у книзі "Хліб наш
насушний" вашу адресу.

Написала з надією, що буду
отримувати ваш журнал.
Краснодарський край.

● Мир вам від Господа, брати
та сестри!

Дякую Господу за те, що Він
дав мені можливість пізнати ад-
ресу нового духовного видання

— "Євангельська нива"! І ось
пишу вам свого листа-замов-
лення, яке, сподіваюся, не за-
лишиться без відповіді. Вишліть
мені, будь ласка, хоча б один
екземпляр "Євангельської ни-
ви". Заздалегідь дякую.

Я хотів би регулярно отримувати
і читати ваш журнал.

Коротко розповім про себе.
Мені 38 років, росіянин, корін-
ний сибіряк, народився в селі
Харауз, Читинської області. За-
раз живу у селищі Саган-Нур,
республіка Бурятія. Працюю у
школі вчителем англійської мо-
ви. У вільний час читаю Біблію,
духовну літературу, займаюся
духовною самоосвітою, слухаю
християнські радіопередачі. У
нашому селищі є тільки право-
славна община, святого Мико-
лая-чудотворця, та община так
званих свідків Єгови. Але я не
ходжу ані до тих, ані до других.
Тому мені тут дуже важко, але
все ж тримаюся...

Рясних вам благословень від
Господа!

З повагою до вас, Олександр.

● Дорогі брати і сестри в Гос-
поді нашим Ісусі Христі.

Я дякую нашого Господа, що
Він вам допомагає трудитися,
щоб у людей могли відкритися
духовні очі. Читаючи ваші жур-
нали багато нового відкриваєш
із Святого Писання. У вашому
журналі є багато повчального
для християн. Усі члени Со-
снівської церкви, що на Вінничині,
і я особисто посилаємо вам сер-
дечне вітання, будемо й надалі
молитися, щоб Бог дарував вам
сили і мудрості для подальшої
праці, і ми могли отримувати
журнали, які нам так потрібні.

З повагою, диякон Шевчук
Яків Федорович, с. Соснівка
Вінницької області.

Фото Григорія Юрика

Не поспішай... Зупинись, будь ласка, на мить... Поглянь яка краса!
Подивись уважно і подумай — весна, народилося нове життя. І
здавалося б з нічого, із землі... Гармонія та
досконалість. У кожному своєрідному кольорі та
напівтоні видно руку Творця. У Нього все досконале,
як і оці перші квіти. Після довгої холодної зими голос
вічної сили пробудив їх до життя... Ми, люди, також не
вічні. І ми в свій час також зів'янемо, відцвітемо і
непомітно для інших злинемо у проліскову синь неба...
До Творця. Щоб там, де нема суєти і часу, знову
народитися. Вдруге. Лише в іншому тілі, більш
досконалому та гарному, як оці квіти. Щоб жити вічно і
вічно славити Творця.
Не поспішай... Зупинись на мить... Народилося нове
життя...

Фото Генріха Гбнера

**Ми віруємо,
що Ісус
помер
і воскрес**
(1 Сол. 4:14)

*Якщо зерно пшеничне, впавши в землю, не вмере,
то залишиться одно. Коли ж умре, то принесе багато плоду*
Ін. 12:24

Христос воскрес!

Улюблені брати та сестри у Христі!
Сердечно вітаємо Вас з великим і славним святом
Воскресіння Христового!
Христос Воскрес! Воістину воскрес!

Пасха завжди була і є радісною, величною подією для народу Божого. Для старозавітного народу — це радість звільнення від єгипетського рабства (Вих. 12:14), а для усіх викуплених Кров'ю Христа — свято звільнення від рабства гріха та смерті.

Апостол Павло говорить: "Наша Пасха, Христос, за нас у жертву принесений" (1 Кор. 5:7). Але тому, що Христос не тільки помер за наші гріхи, але й воскрес для нашого оправдання (1 Кор. 15:3; Рим. 4:25), ми радіємо разом з усіма людьми, що пережили воскресіння для нового життя у Христі.

Христос воскрес і Він сидить по правиці Отця Небесного, але в той же час Він обіцяв завжди бути з нами. Яка чудова обітниця! Сьогодні, коли людство знаходиться в стані непевності і невідомості перед майбутнім, слова Ісуса Христа підбадьорюють нас і вселяють в наші серця впевненість. Адже наш Спаситель — живий! Він перебуває і перебуватиме з нами "повсякденно аж до кінця віку!" (Мт. 28:20).

Радісних Вам Великодних свят!
З любов'ю, ваші брати:

Г.І.Комендант
В.Д.Ткачук
В.К.Кульбич
В.М.Матвійв
М.М.Андрашко

Великі завойовники могли сказати: "Ми виграли війну!" Політики після виборів можуть сказати: "Нас вибрали, ми перемогли!" Але це не має ніякого порівняння з перемогою Христа над смертю. Для перемоги необхідна велика сила. Воскресіння Христа — це проголошення Божої сили. "Та Бог воскресив Його (Ісуса), пута смерті усунувши, — вона бо тримати Його не могла" (Дії 2:24). Воскресіння Христа — це основа нашої особистої віри, тріумф життя, але це і найвища та найголовніша фундаментальна доктрина християнства. Без віри у воскресіння Христа нема християнства! На Христовому воскресінні побудоване наше спасіння і наша блаженна надія на власне воскресіння для вічного життя. "Коли б Христос не воскрес, ми були б найнещасніші від усіх людей. Та нині Христос воскрес із мертвих!" — проголошує Євангелія воскресіння.

Великдень — це абсолютна сила Бога, якою Він воскресив Ісуса Христа з мертвих (Дії 4:10) і якою Він підійме й наші тіла, "щоб були подібні до образу Сина Його" (Рим. 8:29). Через віру в Христове воскресіння ми йдемо назустріч нашому воскресінню та блаженному оновленню, коли "будемо подібні до Нього" — Воскреслого Відкупителя.

На світанку християнства найголовнішою проповіддю апостолів було благовістя воскресіння Христа. "Бог воскресив Ісуса!" — проголошували вони. Тріумф воскресіння — це серце всієї Євангелії, серце християнства.

У ранок Христового воскресіння "великий стався землетрус, бо зійшов з неба Ангел Господній і відвалив від гробу каменя". Воскресіння Христа своєю силою порушило небо, землю і людські серця. Маніфест воскресіння проголошує: "Не лякайте-

Тріумф Воскресіння

Великдень, воскресіння Ісуса Христа — це тріумф перемоги життя над смертю. Нема нічого в світі, що могло б замінити цю перемогу, її славу та радість

ся!" — Христос переміг смерть, неправду і темряву зла. "Радійте!" — спасіння для всіх завершено. "Розповідайте!", що "Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що у гробах, життя дарував". "Бог воскресив Христа і підвищив Його Своєю правдою вище усього, на Начальника і Спаси, щоб дати покайня і прощення гріхів, щоб перед Ісусовим Ім'ям вклонилися кожне коліно небесних, і земних і підземних".

Найбільша проблема сучасної людини — це мовчання Бога. "Чому Бог тепер не заговорить? Чому Він не дасть про Себе знати? Нехай Він за-

говорить так, — кажуть агностики, — щоб ми почули Його, зрозуміли і довідалися, що Він є". Воскресіння Христове благовістить усім людям Добру Новину, що Бог уже заговорив до всіх людей, до всього світу. Воскресіння Христа — це вічне проголошення того факту, що Бог уже заговорив до людей голосом перемоги над смертю, голосом могутньої сили, яка пролунала на небі й на землі: "Він воскрес!" В очах соннів святих ангелів воскресіння Христа позначилося великим тріумфом сили, "яку виявив Він у Христі, воскресивши з мертвих Його".

Для нас, християн, Великдень — це не тільки день радості, натхнення, але це і день духовного досвіду, сполученого з тим, ким ми є, як ми повинні жити, вірити, що ми маємо робити та ким ми повинні бути. Воскресіння Христа підіймає нас на височині нашого покликання, гідності людини, створеної на образ і подобу Святого Бога.

Христос воскрес, і Він Своїм воскресінням знищив філософію ненависті та помсти. Грецька філософія, римська політика та фанатизм букви закону тодішньої фарисейської релігії роз'яли Христа, але вони були безсилі втримати Його в домовині. Він воскрес і розірвав назавжди печатку смерті.

У воскресінні Христа проголошена непереможна сила любові над ненавистю, світла над темрявою, правди над неправдою, свободи над рабством і Бога над дияволом. Великдень — це тріумфальне проголошення того величного факту, що правда є вічною, що зло й безбожжя загине. Великдень — це перемога християнства, проголошення маніфесту радості великої, що людина є невід'ємною частиною Божого всесвіту, в якому па-нує закон любові. Тому з радістю та високим духом урочисто святкуймо Великдень — тріумф християнства. ■

Воскресити мертвого, без сумніву, велике чудо; але такі чуда могли творити і вибрані Божі, наділені силою згори (Ілля, Єлісей, деякі з апостолів та ін.). Та воскреснути самому, своєю власною силою, як воскрес Ісус Христос, можливо було тільки тому, хто, будучи людиною, був у той же час і Богом, Владикою життя і смерті, і хто як мав владу віддати душу Свою за інших, так мав владу і прийняти її (Ін. 10:17, 18).

Але чи дійсно Ісус воскрес із мертвих? Ворожі до Христа первосвященники та старійшини юдейські поширили було чутку, що Він не воскрес, а що учні викрали Його мертве тіло, скориставшись сном сторожі, представленої до гробу, а потім сповістили про Його воскресіння. Але поширена юдеями чутка є не що інше, як наклеп на істину воскресіння Христового.

Викрадення тіла Христового учнями під час сну сторожі уявляється або неможливим, або безглуздом

Що стосується апостолів, відомо, що вони раніше були людьми нерішучими і боязливими: звідки ж зараз у них з'явилася така сміливість? Чи ж їм викрадати мертвого, коли вони залишили живого? Вони розбіглися, побачивши декількох озброєних рабів, які прийшли взяти Ісуса. Як же наважилися вони зараз напасти на озброєних воїнів? Та й що могло спонукати їх на такий відчайдушний вчинок? Навіщо їм було мертве тіло їхнього Вчителя? І чому вони не зробили цього першої ночі (з п'ятниці на суботу), коли при гробі ще не було сторожі, а надумали викона-

Безперечна достовірність апостольських свідочств про воскресіння Ісуса Христа

Воскресіння Ісуса Христа служить ніби вінцем усіх надзвичайних подій, що доводять Його божественну гідність, а разом з тим і божественне походження Його релігії. Це — чудо найвеличніше і надзвичайне, що перевершує усі інші чудеса, які коли-небудь бачив світ

Стаття з журналу "Баптіст України" №3, 1926 рік

ти свій намір тоді, коли гріб уже охороняла сторожа. До того ж, якщо б їм справді заохотилося для цього скористатися сном сторожі, то як слід було вчинити в такому разі, за вимогою розсудливості? Належало б, звичайно, найшвидше взяти тіло і тіка-

ти від гробу.

А вони, ніби навмис-

не зволікають у печері, знімають з мертвого пелени та хустку, складають їх у певному порядку, як і знайшли ці речі Петро та Іоанн (Ін. 20:6-9), і таким чином даремно витрачають час, дуже для них дорогий.

Що стосується самої справи, тобто таємного викрадення.

Чи можливо, щоб апостоли наблизившись до гробу, зломали печатку та відвалили величезний камінь від дверей, трохи зачекали і потім винесли мертве тіло свого Учителя, не розбудивши при цьому нікого з воїнів, як би міцно усі вони не спали?

Що стосується сторожі, треба пам'ятати, що їх приставили до гробу за дозволом Пилата самі юдеї. Вони ж самі й запечатували гріб. Немає сумніву, що для сторожі вони вибрали воїнів найвідданіших і відомих своєю пильністю та акуратністю. То як же ці воїни могли допуститися такої помилки? Вони говорять: учні Ісуса прийшли вночі і викрали Його, коли ми спали (Мт. 28:13). Але як же воїну поспішати на сон під час сторожі? Та й звідки вони дізналися про це викрадення, якщо спали так міцно, що нічого не бачили й не чули? Що за свідочство сплячих?

Нарешті, що стосується обставин, що наступили після цього вигаданого викрадення. Воїни визнають, що спали тоді, коли спати не повинні були, що допустили викрасти тіло Ісуса, коли мали встерегти його. Отже, вони були винуваті у вищій мірі, а їх, між іншим, не тільки не покарали, а ще й заплатили гроші. За що ж це їм така милість? Відомо, як суворо карали тоді за такий злочин. Ірод звелів стратити воїнів, що не вгледіли Петра у в'язниці, який звільнився чудесним способом (Дії 12:9). А воїнів, що не встерегли тіла Христового у гробі, не тільки не покарали, а ще й нагородили...

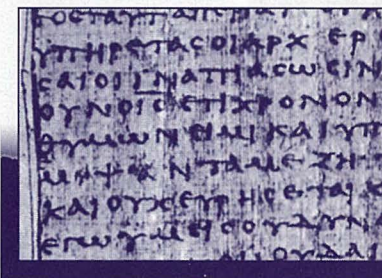
Не менш винуватими були б і апостоли, якщо б викрали тіло свого Учителя всупереч усім застереженням з боку начальства. Однак і їх залишають без уваги, не шукають, не судять, не карають.

Чому ж первосвященики і старійшини юдейські, маючи можливість розслідувати цю справу, так би мовити, по гарячих слідах, зовсім не думають про розслідування? Чому вони відкрито, судовим порядком не викривають обману, щоб раз і назавжди закрити уста апостолів? Далі, через кілька тижнів, коли апостоли своєю проповіддю про воскресіння Христа Спасителя стали наворачати до Нього тисячі юдеїв, синедріон викликав їх до себе на суд. І тут, на суді, синедріон не звинувачує і не викриває апостолів у викраденні тіла Ісуса, а тільки суворо забороняє їм проповідувати про ім'я Ісуса (Дії 4:1-21). Те ж повторилося і другого разу, коли синедріон задумав навіть умертвити апостолів за їхню проповідь, але, вислухавши думку Гамаліїла, обмежився лише тілесним покаранням і підтвердженням своєї попередньої заборони — не говорити про ім'я Ісуса (Дії 5:27-40). Що ж це означає? Чому синедріон, забороняючи апостолам проповідувати воскреслого Христа, не викриває їх у викраденні тіла Христового і навіть не згадує про це викрадення. Причина зрозуміла: юдеї самі вигадали казку про викрадення тіла з гробу, а тому і знали добре, що належне розслідування цієї справи, скоріше за все, могло викрити в обмані їх самих...

Наскільки безглуздом є наклеп на істину воскресіння Христа, настільки не викликає сумніву свідоцтво апостолів про цю істину

● Апостоли у цьому випадку не могли обманути. Вони знали Ісуса Христа досконально, тому що майже три з половиною роки знаходилися біля Нього

невідлучно. Отже, вони не могли прийняти Його за когось іншого, коли Він з'являвся їм після воскресіння. Далі, якщо б вони говорили, що тільки один з них бачив Господа після Його смерті, то ще можна було б подумати, що цей єдиний свідок бачив привида або прийняв одне обличчя замість іншого. Але апостоли стверджують, що вони всі бачили воскреслого Спасителя, і що в один і той же час Він з'явився більш, ніж п'ятистам братам (1 Кор. 15:6), тобто послідовникам Своім. Як же можна припустити, щоб така кількість людей, усі разом могли обманути і всі — однаково? І ще, якщо б апостоли говорили, що бачили воскреслого Господа тільки од-

Фрагмент стародавнього рукопису Євангелії від Іоанна, що датується приблизно 200 роком

ного разу здалеку і мигцем, — знову можна було б запідозрити помилку. Але Воскреслий, свідкують вони, з'являвся їм багато разів, впродовж 40 днів, то порізня деяким, то усім разом, і на їхніх очах вознісся на небо. І нарешті, під час Своїх об'явлень, Він мав з ними тривалі розмови, пояснював їм Писання, відкривав таємниці царства Свого, що вони повинні були проповідувати, провіщав їм те, що з ними станеться, і окреслив їм план майбутніх дій. Він навіть, щоб засвідчилися учні, вживав з ними їжу та питво, показував Свої поранені руки та ноги, Свої ребра, простромлені списом, вони могли доторкатися до Нього. Невже після цього апостоли не могли пізнати свого Учителя? Надзвичайно, що апо-

столи у цьому випадку були дуже недовірливими. Вони відчували всю важливість воскресіння Христа і тому всіяко намагалися впевнитися в ньому. Вони не захоплюються першою звісткою про воскресіння Господа, не вірять один одному, не довіряють з першого разу навіть власним очам. Це зволікання у вірі, ця обережність, з якою апостоли приймають звістку про воскресіння Христа, ці докази, яких вони вимагають для власної впевненості у факті воскресіння, незаперечно свідчать, що якщо вони, нарешті, повірили рішуче, то виходить пізнали істину найповнішим і найретельнішим способом.

● Так само не можна підозрювати апостолів у тому, щоб вони мали намір ошукати інших, говорячи про воскресіння свого Учителя.

Цьому протирічить, перше, їхня моральність. Чи можливо уявити намір ошукати інших в людях, які, проповідуючи моральність найчистішу і святу, яку коли-небудь чув світ, першими доводять її своїм життям. Цьому протирічать, по-друге, самі обставини їхньої проповіді. Вони проповідували про воскресіння свого Учителя в тому місті, де Він був розп'ятий, перед тими людьми, які Його бачили і навіть були винуватцями Його хресної смерті, проповідують не більш як через п'ятдесят днів після події, коли ще живі були згадки про життя і смерть Ісуса Христа і коли кожен легко міг звинуватити проповідників у неправді. Вони починають свою проповідь під час найбільшого свята, на яке зібралася до Єруса-

лиму величезна кількість людей з усієї Юдеї і навіть з інших країн. Вони немов чекали такого дня, щоб викликати на боротьбу з собою тисячі ворогів. І як можна погодитися, що в їхній проповіді прихований намір ошукати інших? Цьому протирічить, по-третє, те, що апостоли не мали ніяких спонукань зважитися на такий намір, а, навпаки, навіть мали усі мотиви відмовитися від нього. Дійсно, що могло примусити їх проповідувати про воскресіння Ісуса Христа, якщо б Він насправді не воскрес? Давня любов до Нього? Але ця любов у такому разі повинна була охолонути і навіть перетворитися у ненависть, вони бачили б зараз у Ньому людину, яка, спокусивши їх нездійсненою мрією, примусивши покинути домівки, майно, піднявши проти них весь народ юдейський, зрештою залишив їх напризволяще. Чи надія на блага світу? Але проповідувати Ісуса Христа воскреслого означало заявити юдеям, що вони — убивці істинного Месії, тобто відкрито звинуватити їх у найбільшому злочині, який тільки можна уявити, а отже наражити себе на злобу та ненависть людей, які у помсті своїй були нестерпними, що вже було відомо апостолам з досвіду над їхнім власним Учителем. Між іншим, якщо б вони погодилися перейти на бік ворогів Свого Учителя, якщо б вони заявили, що Він не воскрес, хоча не один раз передвіщав Своє воскресіння, а, отже, був обманщиком. В такому разі вони не лише позбавилися б усякої небезпеки, що їм загрожувала, але й, без сумніву, отримали значну користь. Бо ж первосвященики і старійшини не пожаліли грошей для сторожі, щоб вони розголосили безглузду чутку про викрадення тіла Ісуса. ■

Напередодні 2000-ліття Різдва Христового

Шляхом євангельського вчення

Григорій Іванович Комендант
— Голова Всеукраїнського Союзу Об'єднань церков євангельських християн-баптистів

Сьогодні досить багато говориться про закінчення другого тисячоліття та про початок нової ери у міжлюдських відносинах.

Ми живемо в час, коли так звані "нові теологи" намагаються переосмислити основні істини Святого Писання, щоб пристосувати їх до потреб гріховного світу. Як християни ми думаємо про перспективи євангелізації та збереження чистоти євангельського вчення. Але неможливо йти у 21 століття, не повертаючись до витоків християнства.

Дивлячись на першоапостольську церкву, ми прагнемо, щоб Біблія і надалі була незмінною основою для нашого життя і служіння, щоб вчення Ісуса Христа і наука апостольська сьогодні були такими ж актуальними, як і дві тисячі років тому

На останньому розширеному правлінні ВСО ЄХБ було зроблено аналіз праці нашого Союзу в нових умовах. Єдність керівництва створює добру атмосферу. Попри усі економічні труднощі зроблено дуже багато. Це будівництво молитовних домів, відкриття духовних навчальних закладів та багато інших позитивних зрушень, яких не було раніше. Однак стає

важче координувати працю з церквами. Змінюється час, обставини, і в деяких аспектах іншими стають люди. Ми готуємо конструктивні поради для пасторів та керівників об'єднань церков, як, не змінюючи курсу, йти вузьким шляхом євангельського вчення.

Ми хочемо залишитися такими, як є — євангельськими віруючими

Сьогодні змінюються методи евангелізації. Як показує практика, масові, помпезні зібрання не дають великого ефекту. Однак, це не узагальнення. В таких містах як Київ люди перенасичені увагою різних місіонерів. Але є багато інших населених пунктів, де, можливо, і потрібно проводити великі та малі евангелізації. Там люди щиро навертаються до Христа і отримують заспокоєння для своїх безсмертних душ.

Ми розуміємо, що живемо в останній час. Але ще відкриваються нові церкви: в 1998 році святе водне хрещення прийняло не менше осіб, ніж у 1997 році. Надалі плануємо більше практикувати евангелізацію "від серця до серця", наголошувати на ефективності свідчення життям.

Готуючись до другого приходу потрібно працювати до останнього подиху, щоб зустріти Господа з радістю і не бути посоромленими (Мр. 8:38). Не потрібно нікого переконувати, що ми живемо в бурхливий час, коли ознаки Його другого приходу очевидні для всіх.

дату приходу Христа. Життя може продовжуватися ще двадцять років чи навіть більше, а може скінчитися за рік чи п'ять. Це у владі лише Отця Небесного. Але ми повинні проповідувати, відкривати нові церкви, будувати молитовні доми, тому що це доручено нам робити аж до другого приходу Ісуса Христа, коли це буде очевидною подією для усіх людей.

Значну роль в житті нашого Братства відіграє Духовний центр, що у Києві. У першу чергу він виконує духовні функції і координує працю обласних об'єднань. Ми бачимо обстановку в усіх церквах, по необхідності допомагаємо у створенні та відновленні правильних стосунків. Наш центр можна порівняти з духовним барометром.

Звичайно, у нашому Братстві понад 2000 тисяч церков і

Справжня свобода – це коли людина спроможна жити згідно Божої волі і з радістю втілювати її в своє життя

У світі виникає багато нових проблем, і далі їх буде ще більше. Але це не дає права говорити про певну

звершується так багато праці, що ми не можемо брати безпосередню участь в усіх напрямках

діяльності. Координуючи дії, ми намагаємося надати необхідну духовну допомогу, підбадьорити і спрямувати так, щоб

Люди щиро навертаються до Христа і отримують заспокоєння для своїх безсмертних душ

церкви все більше розуміли свою відповідальність.

Церква – це живий організм, Тіло Христа. Він сказав, що збудує Церкву і ворота пекла не переможуть її (Мт. 16:18). Ми – співпрацівники Ісуса Христа, і це наше найвище покликання. Ісус говорив, що у світі володарі володіють своїми підлеглими, на свій розсуд використовуючи їх. У нас не повинно бути так, але хто бажає бути першим, нехай буде усім слугою (Мт. 9:35). Щиро співпрацюючи між собою, не рахуючись з часом, ми звершуємо це самовіддане служіння. Власне, це наше життя.

Стосовно релігійної панорами в Україні в цілому ми зайняли конструктивну позицію

– нікого не критикуємо, не конфліктуємо. Якщо хтось виступає проти нас особисто і коли це не виглядає як наклеп на церкву, ми можемо просто промовчати.

Але коли необхідно захистити помісну церкву, наших братів і сестер, ми завжди відстоюємо свою позицію перед владою або там, де в цьому є потреба. Найкращий принцип – це завжди прагнути миру.

Останнім часом маємо дуже добрі відносини з церквами та

об'єднаннями, які з тих чи інших причин не входять до нашого Братства. Співпрацюючи з ними, ми проводимо спільні конференції, інші евангелізаційні заходи. Ми відкриті для всього евангельського братства.

Стосовно екуменії, то ми не змінюємо свого ставлення до цього руху. Розуміючи сучасні небезпеки, щоб не зашкодити служінню, ще на з'їзді у 1990 році ми заявили, що не входимо в жодну екуменічну організацію. Це було підтверджено у 1994 році і про це писалося в наших періодичних виданнях. Ми хочемо залишитися такими, як є – евангельськими віруючими.

Іноколи ми беремо участь в міжконфесійних форумах, щоб

висловити свою позицію з тих чи інших питань. Але не потрібно плутати це з екуменічним рухом.

Хоч у нашій країні є свобода для проповіді Євангелії, багато людей приймають різні лжевчення, поширюється окультизм, східні вчення. Для цього є багато причин. Назву три основні.

По-перше, духовний вакуум не міг заповнитися лише добрим. Погане, як правило, йде скоріше і швидше, заповнює порожнечу. Тривалий час усе, пов'язане з духовністю, було заборонено, а потім, коли відкрили шлюзи, линув бурхливий брудний потік лжедуховності.

По-друге, це явище – ще одина з основних ознак останнього часу. Слово Боже ясно говорить, що все це буде проявлятися.

По-третє, багато людей сприймають свободу як уседозволеність і

роблять, що хочуть. Але це не свобода, це анархія. Свобода, яку при створенні Бог дав людям, мала певні рамки. Справжня свобода – це коли людина спроможна жити згідно Божої волі і з радістю втілювати її в своє життя. Політична свобода, свобода слова теж мають певні рамки, у тому розумінні, що слово повинно бути правдивим.

Існують різні думки щодо відношення нашого Братства до участі в державних виборчих органах, суспільно-політичному житті тощо.

Звертаючись до історії, стає зрозумілим наше ставлення до державних структур. Тривалий час атеїстична держава створювала негативний соціально-політичний імідж

віруючих. Окрім цього, держава і церква – різні інститути, і їх функції відрізняються. Віруючі, які є членами церкви, є також громадянами держави.

Ми – співпрацівники Ісуса Христа, і це наше найвище покликання

Якщо держава має нормальні закони, що не вимагають від нас іти на компроміси із сумлінням та переконаннями, можна брати участь у суспільно-політичному житті і позитивно впливати на життя країни. Це не означає намагання церкви взяти на себе якусь роль у державних структурах. Але це

право кожного члена церкви як свідомого громадянина своєї країни.

На закінчення хочу сказати, що на цей рік маємо великі плани. Пройдуть 25 обласних урочистостей, присвячених знаменній даті 2000-ліття Різдва Христового. Для деяких областей уже визначено дати. З допомогою таких

евангелізацій ми хочемо підняти християнський дух в Україні.

У нас є можливості приурочити обласні заходи до евангелізації за участю Віктора Гамма. Зокрема в Маріуполі буде орендовано великий зал, що вміщає майже 5000 глядачів.

Попередньо ця подія відбудеться 12 червня 1999 року. Ми робимо усе, щоб ці заходи дали добрі результати.

Це одна із складових програми, спрямованої на відкриття нових церков. Також плануємо взяти участь у Європейському баптистському конгресі, який відбудеться 20-25 липня цього року у м. Вроцлав (Польща).

Якщо Господь продовжить наше життя, то з 15 по 20 серпня 2000 року пройде 2-й Всеукраїнський конгрес ЄХБ.

Ми накреслюємо плани майбутньої праці на ниві Божій, але відбудеться передбачене Господом. ■

На Першому Всеукраїнському конгресі Євангельських Християн Баптистів (1996 р.), м. Вінниця

Вершник на червоному коні

Картини майбутнього у книзі Об'явлення

І ось ми знову повертаємося на далекий острів Патмос до Іоанна Богослова, охопленого священним трепетом при виді того, що відбувається перед великим Божим престолом (Об. 5)

Біллі Грем

Сувій, скріплений сімома печатками, який тримав у Своїй правій Той, Хто сидить на престолі, був розпечатаний, і білий кінь поніс по землі свого вершника, що сіє за колот і спокусу.

Коли було знято другу печатку, служитель Господній знову сказав Іоанну повеління Вседержителя: "Підійди" (Об. 6:3). І в ту ж мить виник другий вершник: "І вийшов кінь другий, — червоний. А тому, хто на ньому сидів, було дано взяти мир із землі та щоб убивали один одного. І меч великий був даний йому" (Об. 6:4).

Євангеліст Іоанн у своєму описі не уточнює, хто вручив вершнику великого меча, чи підняв він його догори у войовничому жесті чи опустив додолу; чи устроїв шпори у величезні боки свого коня, що здався червоним, мов кров, і потім, спрямувавшись вниз, на землю, незабаром зник з очей тих, що стояли біля трону.

Бог має величний план для Свого творіння. Спочатку, коли Його план втілювався у дійсність, на

землі не було й натяку на війну та конфлікти, що заплямували б кров'ю досконале творіння Боже. Але людина, створена вільною, зробила свій вибір і не послухалася свого Творця. В результаті її спотворена природа стала тягти її до війни, а не до миру.

Через це небесне видіння Господь показує нам наше безумство і попереджує про його наслідки. На жаль, протягом усієї своєї історії людство відмовлялося прислухатися до Божих застережень.

Я часто роздумую, чи чув євангеліст Іоанн, крім тупоту копит вогненно-червоного коня, інші звуки: брязкання мечів, звук залізних списів, що встромляються у плоть, ламають кості, лемент жінок, плач дітей, стогін поранених та передсмертні зітхання вмираючих?..

Прислухайтесь! Тупіт копит, що доноситься з далекого часу, все ясніше вирізняється в тому місті, де ми живемо. Цей загрозливий тупіт перекривається ще гучнішими звуками — тріскотом кулеметів, свистом вогнететів і мінометів. З гуркотом руйнуються палаючі церкви, школи, житлові будин-

ки. Аж ось чути інші, страшніші звуки: з пронизливим вищанням розсікають небо ракети, що несуть ядерні боєголовки, вибухають над багатомільйонними містами атомні бомби. Лунають крики болю і жаху, передсмертні зойки, які змінюються безмовністю випаленої і спустошеної землі.

Апостолу Іоанну були добре знайомі моторошні звуки війни. За декілька десятиліть до його народження (у 67-37 роки до Різдва Христового) Палестина була буквально знекровлена війнами та заколотами. Історики підраховували, що за роки цієї війни загинуло не менше ста тисяч чоловік.

У 61 році після Різдва Христового, тобто незадовго до заслання Іоанна, під час придушення римлянами заколоту, що спалахнув у північній частині імперії, загинуло більше ста п'ятдесяти тисяч солдат і мирних жителів. Протягом одного року (68-69 після Р.Х.) в Римі змінилося чотири імператори; правління кожного було відмічено кровопролиттям.

Війни і безладдя, брат, що повстає на брата, — чи не є вони свідченням повного краху людських стосунків? Але саме такими стосунками відмічена людська історія з самого її початку.

Вершник на червоному коні скаче по землі... І видіння Іоанна Богослова, дане нам як нагадування про останнє знищення, що наближається, коли в нашу історію втрутиться Сам Вседержитель та розтрощить прибічників сатани в армагеддонській битві (Об. 16:16-21).

Ісус Христос попереджував, що настане найбільша з скорбот, що будь-коли траплялися на землі, і вибухне найстрашніша з воєн, що будь-коли спустошували землю: "Скорбота велика настане тоді, якої не було з початку світу аж досі й не буде. І коли б не вкоротились ті дні, не спаслася б ніяка людина; але через вибраних дні ті вкоротяться" (Мт. 24:21-22).

З нашого боку було б наївно і нерозумно не зважати на те, що в наші дні лиховісний вершник, який розпалює війни і розбрат, мчить землею.

землю у сліпучому полум'ї при температурі до ста тридцяти мільйонів градусів.

Так, сьогодні вже ніхто не говорить про війну з

Бог має величний план для Свого творіння.

Спочатку, коли Його план втілювався в дійсність, на землі

не було й натяку на війну та конфлікти,

що заплямували б кров'ю досконале творіння Боже

Ми всі стали сусідами; земля ніби зменшилася до розміру одного населеного пункту і навіть будинку, хоча ми і сприймаємо його у глобальному масштабі. Тупіт копит червоного коня, що не зважає на нічого доброго, лунає подібно аритмічному пульсу в самому центрі нашої планети, яка стала схожою на місто в облозі.

Зайве нагадувати, що накопичених нами запасів ядерної зброї достатньо, аби сімнадцять разів спалити

самовпевненою безпристрасністю.

До 6 серпня 1945 року війни були більш-менш пов'язані з полем битви на суші чи на морі. Океани, гірські дороги, занесені снігом, швидкі ріки, піщані дюни, пустелі служили природними перешкодами для воєнних дій і обмежували війну певними рамками.

6 серпня 1945 року о 8.15 ранку по японському радіо пролунав сигнал повітряної тривоги, і диктор поспішно зачитав екстренне повідомлення з

штабу армії: "Над районом Сайхо помічено три літаки противника!.." Через якусь мить над містом Хіросіма спалахнуло сліпучо-блакитне полум'я, а слідом за цим піднялася грибоподібна хмара. Ця хмара стала символом атомного віку. Цей вік вступив у свої права. У момент вибуху першої атомної

бомби над Хіросімою війна набула нового зловісного смислу для прийдешніх поколінь. Біда тільки в тому, що багато тих, хто не бачив всього того на власні очі, вперто не бажають розлучатися з старими уявленнями про війну, відмовляються вірити в те, що привели в дію страшну силу.

Війна сьогодні — це не щось таке, що відбувається не з нами, а десь і з кімось. Вершник на червоному коні упритул наблизився до нас. Тупіт копит його коня розноситься оглушливим відлунням нашими лісами та полями, вулицями наших міст і сіл. Що ж ми можемо зробити, аби уповільнити його біг?

Перш, ніж відповісти на це запитання, поміркуємо над тим, про що ми ніколи не повинні забувати: що вічність без Бога — незмірно жахливіша за усі

Біллі Грем — всесвітньовідомий євангеліст, радіопроповідник

наші земні страждання. У масштабах вічності навіть страхіття ядерної катастрофи — швидкоплинні та мінливі. Набагато страшніше усвідомлювати те, що людей, які відкинуть дар Божої милості — спасіння у Христі, — очікує вічне осудження.

Тут буде вчасним нагадати один момент з життя Ісуса Христа. Незадовго до того, як Він був виданий на хресну смерть, виходячи з храму, Він висловив таке застереження: "Ви ж про війни почуєте, і про воєнні чутки, — глядіть, не лякайтесь, бо "статись належить тому". Але це не кінець ще. Бо "повстане народ на народ, і царство на царство" (Мт. 24:6-7).

В той час, коли Христос промовляв ці слова, люди вже готувалися звершити найогидніше і найстрашніше діяння на землі: розп'ясти Князя Миру...

Важливо зрозуміти, що хоча Господь попереджує нас про те, що війни будуть відбуватися постійно, і в повітрі будуть витати воєнні чутки, однак з цього

людських істот, що створені за подобою Божою. Ми повинні закликати народи світу до покаяння і навернення до Бога, поки ще є час, звіщати, що ті, хто визнає та прийме Христа як Спасителя і Господа, отримають прощення і мир.

Коли я проповідував у країнах Центральної Європи мене постійно переслідувала думка про війни, що прокотилися цими землями за останні два століття. Вершник на червоному коні скакав і продовжує скакати по землі, сіючи на своєму шляху смерть і розруху. Це одна з причин найбільших людських трагедій.

В одному з своїх виступів під час візиту в Англію в липні 1982 року президент Рейган сказав: "Скрізь навколо себе ми бачимо жажливі ознаки кінця світу, що наближається. Ми відчайдушно боремося за те, щоб вижити в умовах загрози глобальної війни, що постійно висить над нами". Біблія виразно говорить про те, що наступить кінець історії людства. Але це не буде кінцем світу.

Це буде кінцем світової системи, в якій переважає зло. Біблія говорить, що зараз сатана є "князем світу цього" і головою цієї світової системи (Ін. 14:30).

В міру наближення дня того все більш явними будуть ознаки, що свідчитимуть про це.

Схоже, що в наші дні всі ці ознаки наявні. У сьомому вірші двадцять четвертої глави Євангелії від Матвія наведені слова Христа про те, що "голод, мор та землетруси настануть місцями". І Він додав, що все це тільки початок "терпіння породільних" (Мт. 24:8). Ісус Христос також сказав, що люди будуть зраджувати, ненавидіти і вбивати один одного, і що багато

лжепророків піднімуться і дадуть великі ознаки та чудеса, аби спокусити, якщо можливо, і вибраних, і що "через розріст беззаконства любов багатьох охолоне" (Мт. 24:9, 24, 12). І ще Він прорік: "І проповідана буде ця Євангелія Царства по цілому світові, на свідоцтво народам усім. І тоді прийде кінець!" (Мт. 24:14).

Замислимося хоча б над останньою ознакою. Завдяки сучасній техніці в наш час стало можливим донести Добру Новину у найвіддаленіші куточки землі.

Але все ж таки однією з головних ознак пришествия Господнього і кінця віку є зростаюча інтенсивність воєнних дій.

Звернемося, наприклад, до 11, 13 та 16 глав Об'явлення, в яких йдеться про з'яв-

життя Агнця, заколеного від закладіння світу. Коли має хто вухо, нехай слухає: Коли хто до полону веде, — сам піде в полон. Коли хто мечем убиває, — такий мусить сам бути вбитий мечем. Отут терпелівість та віра святих!" (13:7-10).

Незважаючи на те, що світова війна загрожує рано чи пізно спалахнути, весь світ гаряче прагне миру. Ніколи раніше не проводилося такої кількості конференцій за мир, дискусій з питань миру, маршів на захист миру. Якщо б була можливість провести опитування населення земної кулі, то, вважаю, що понад 95% його проголосувало б за мир, особливо тепер, коли люди дізналися про жахливі наслідки ядерної війни.

Обдарований блискучим розумом вчений Андрій Сахаров попереджував світ: "Я глибоко симпатизую людям, що прагнуть до миру... Збереження його — надзвичайно важливий фактор. Однак я повторюю, що само по собі це не виключає можливості трагічного кінця".

Реальність наших днів така, що всупереч прагненню більшості людства, на землі немає миру. Чому? Тому що не змінилася гріхозна природа людини.

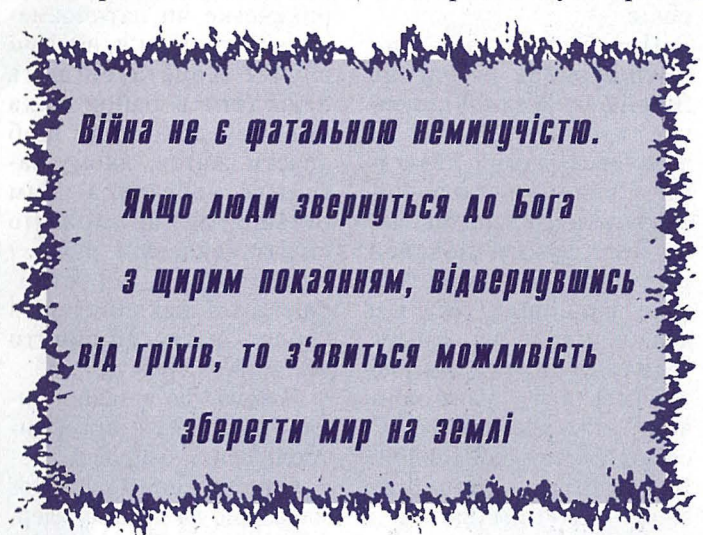
І тут ми підходимо до дуже важливої істини. Одна з загрозливих нам небезпек полягає в тому, що, захоплені думкою про фатальний кінець, який насувається, ми не думаємо про Бога, не спрямовуємо свій погляд до Нього, не пов'язуємо з Ним наших надій. А проте в Його руках знаходиться все видиме і невидиме (Кол. 1:16) і ніщо з того, що відбувається з нами, не є для Нього несподіваним. Ісус Христос втішає нас: "Глядіть, не лякайтесь, бо

статись належить тому". За минулі з того часу майже дві тисячі років періоди миру і війни змінювали один одного; виникали великі і малі конфлікти. Однак, повторюємо, розвиток техніки привів до зміни характеру війни. Ніколи раніше люди не мали можливості повністю винищити людську расу.

Слова Христа "коли б не вкоротились ті дні, не

Такі ж цифри наводив і академік А.Сахаров.

Біблія ясно вказує на кількість людей, яким принесе смерть вершник на червоному коні: "Третина твоя помре від моровиці й загине від голоду серед тебе, а третина попадає від меча в твоїх околицях, а третину розпорошу на всі вітри" (Єз. 5:12). Жахливі ці пророцтва. Однак тим, хто вірить в Ісуса Христа,

Війна не є фатальною неминучістю.

Якщо люди звернуться до Бога

з щирим покаяттям, відвернувшись

від гріхів, то з'явиться можливість

зберегти мир на землі

спаслася б ніяка людина" (Мт. 24:22) можна віднести і до тотальної війни, в якій може бути знищено все людство, — якби не втручання Бога.

Як вже було сказано, вершнику на червоному коні була дана влада взяти мир з землі. Очевидно, йдеться тут не про якийсь локальний воєнний конфлікт, але про світову війну. Це буде війна настільки руйнівна, що тільки Боже втручання зможе покласти їй кінець і визволити людство від загибелі.

Пророк Єремія говорить, що настане день, коли "спустошені будуть міста твої, так що забракне і мешканця" (Єр. 4:7).

Альберт Ейнштейн передбачав, що в світовій ядерній сутичці буде знищена принаймні третя частина населення землі.

немає чого жатися. Господь сказав Своїм послідовникам: "Глядіть, не лякайтесь" (Мт. 24:6).

Але війна не є фатальною неминучістю. Якщо люди звернуться до Бога з щирим покаяттям, відвернувшись від гріхів непокорі, ідолопоклонства, гордості, жадібності, ворожечі — одним словом, від усього того, що призводить до виникнення війни, то з'явиться можливість зберегти мир на землі.

Однак, у даний момент, на мій погляд, мало підстав для надії на те, що покаяння охопить світ. У книзі Вихід розповідається про те, що Бог посилав на фараона і єгиптян кару за карою, щоб спонукати їх відпустити народ Ізраїльський з рабства, в якому той томився чотириста років. Після чергової карі фараон давав обіцянку Мой-

сею, однак, як сказано у Вих. 8:15: "серце фараонове було запеклим, — і він не послухався їх, як і говорив був Господь". Багато пізніше автор книги Об'явлення, передбачаючи час, коли Бог знову буде судити землю, посилаючи на неї кари, написав: "А решта людей, що не вбиті була цими поразками, не покалася за діла своїх рук, щоб не кланялись демонам, ані ідолам золотим, і срібним, і мідяним, і кам'яним, і дерев'яним, що не можуть вони ані бачити, ані чути, ані ходити. І вони не покалися в своїх убивствах, ані в чарах своїх, ні в розпусті своїй, ні в крадіжках своїх..." (Об. 9:20-21).

Милосердя, милість і доброта Божа не привели людей до покаяння. Це говорить про жорстокість і холодність людського серця, відірваного від Бога.

Другий вершник Апокаліпсиса, за волею Всевишнього, через біль та скорботи спонукує людей до відчуття відповідальності перед Ним.

Повертаючись до питання "Чи існує яка-небудь можливість відвернути війну?", ми говоримо: так! І християни повинні прагнути до миру і творити мир, де б і коли їм не траплялася така нагода. Ісус Христос сказав: "Блаженні миротворці, бо вони синами Божими стануть" (Мт. 5:9). Господь велить нам трудитися для ствердження справедливості та миру на землі. Звіщаючи про народження Спасителя, ангели вимовили такі слова: "Слава Богу на висоті, і на землі мир, у людях добра воля!" (Лк. 2:14). Христос приніс мир всім людям.

Хоча деякі місця у Новому Завіті, як може здатися на перший погляд, говорять про зворотнє. Наприклад, в Євангелії від

не витікає, що ми повинні мовчки спостерігати, як народи землі винищують один одного.

Своїм мовчанням ми висловлюємо згоду із загибеллю та винищенням

**Зайве нагадувати,
що накопичених нами запасів
ядерної зброї достатньо,
аби сімнадцять разів спалити
землю у сліпучому полум'ї
при температурі
до ста тридцяти мільйонів
градусів**

лення "звірини", або антихриста. Він буде розпалювати ворожнечу і війни. У тринадцятій главі питається: "Хто воювати з нею може?" (13:4). Ясну відповідь дано трьома віршами нижче: "І їй дано провадити війну зо святими, та їх перемогти. І їй дана влада над кожним племенем, і народом, і язиком, і людом. І їй вклоняться всі, хто живе на землі, що їхні імена не написані в книгах

Матвія 10:34-39 читаємо: "Не думайте, що Я прийшов, щоб мир на землю принести, — Я не мир принести прийшов, а меча. Я ж прийшов порізати чоловіка з батьком його, дочку з її матір'ю, невістку з свекрухою її. І вороги чоловікові — домашні його! Хто більш, як Мене, любить батька чи матір, той Мене недостойний. І хто більш, як Мене, любить сина чи дочку, той Мене недостойний. І хто не візьме свого хреста, і не піде за Мною слідом, той Мене не достойний. Хто душу свою зберігає, той погубить її, хто ж за Мене погубить душу свою, — той знайде її".

Але тут Господь говорить не про війну в буквальному розумінні слова, а про ту духовну боротьбу, в яку вступає людина після того, як прийме Добру Новину. Так, Син Божий прийшов на землю і приніс людям любов, але ця ж любов і розділяє людей. Адже в одній сім'ї можуть бути і віруючі, і невіруючі. Часто різниця у переконаннях призводить до непорозуміння, чвар і навіть розділення між людьми. Отже, Євангелія є водночас і силою, що об'єднує людей, які прийняли її, і розділяючою силою серед людей, які відкидають її.

Мир з Богом, Божий мир і мир між народами можливі лише за умови, що ми повіримо, розкаємося в наших гріхах, почнемо слухати голос Божий і виконувати Його волю. Як послідовникам Христа, братам і сестрам по вірі нам дано повеління бути співпрацівниками Божими у справі утвердження на землі справжнього миру. Христос обіцяв нам успіх, якщо ми будемо трудитися в союзі з Ним (Ін. 15:7-8). Він закликає нас трудити-

ся, не шкодуючи сил, для збереження миру на землі, не зважаючи на те, що часом це завдання здається нам нереальним. Але тут схована таємниця співвідношення між владою Бога і свободою волею людини. Ми повинні очікувати приходу Господа нашого Ісуса Христа і при цьому працювати з такою старанністю, ніби він відбудеться через тисячу років.

Пригадую страх, що охопив мене, коли на Японію була скинута перша атомна бомба. Я поділився своїми страхами з відомим священнослужителем і запитав, як, на його думку, повинен реагувати на це християнин. Відповідь, яку він дав, я ніколи не забуду: "Біллі, не треба надмірно хвилюватися з цього приводу, адже все знаходиться під Божим контролем. Він здійснює верховну владу над цим світом". Скажу вам, що в той час, коли кількість загиблих у Хіросімі перевищила сто тисяч, я пішов від цього служителя, знімаючи від його спокою.

З плином часу я прийшов до переконання, що в певній мірі він був правий. Ця трагічна подія змусила похолонути від жаху і замислитися над ціною людського життя. Адже щороку тільки у Сполучених Штатах десятки тисяч людей гинуть в результаті автомобільних катастроф, зловживання алкоголем і наркотиками; щомісяця від рук лікарів гинуть тисячі ненароджених немовлят.

Ми, віруючі, не повинні дозволяти страху оволодіти нами. Адже у владі Всемогутнього Бога знаходяться всі події, що відбуваються у світі. Перемога Сина Божого на Голгофі зруйнувала справи диявола і вивела у смерті її жало. У

плані Божому — Його друге пришествя на землю.

Але існує й інша сторона цієї проблеми. Ісус Христос закликав нас бути миротворцями (Мт. 5:9), тому спокій, з яким мій друг священник сприйняв трагедію в Японії, не повністю відповідає повелінню Христа.

Тому, коли чергова епідемія загрожує стерти з лиця землі яке-небудь африканське чи латиноамериканське плем'я, віруючі в ім'я Христа спішають надіслати в район лиха медичну допомогу, щоб спасти життя, якому загрожує небезпека. Тим більше ми не можемо сидіти, склавши руки, і спостерігати, як створюється і накопичується зброя, здатна винищити все живе на землі.

Я вірю, що в наших силах поставити під контроль гонку озброєнь.

Однак тепер усвідомлюю, що на початку ядерного віку я робив для цього дуже мало. Я проповідував Євангелію по всьому світові, в чому і є моє головне покликання. У своїх проповідях я закликав людей повернутися до Бога, покаятися у гріхах, тому що гріх веде нас до війни. Але, можливо, я повинен був зробити щось більше.

У квітні 1982 року я побував у Москві, де проповідував Євангелію в церквах і виступив з доповіддю з питань миру на міжнародній конференції релігійних діячів. У конференції брали участь представники іудаїзму, християнства та інших релігій світу.

Багато братів і сестер дивувалися, що я мав намір говорити про мир на конференції у Москві; думки представників преси розділилися: одні співчували мені, інші відкрито лаяли, називаючи наївним утопістом.

У своїй промові, що називалася "Християнська віра і ядерний вік", на підставі біблійних об'явлень я виклав моє розуміння відповідальності, що лежить на християнах усього світу, за збереження миру на землі в наш час. В кінці я виклав п'ять кроків, які, на мою думку, ми можемо і повинні зробити, щоб зберегти священний дар життя від ядерної катастрофи:

— закликати народи світу та їх лідерів до покаяння;

— закликати всі народи і керівників держав до прийняття на себе рішучих обов'язків на користь миру і справедливості;

— закликати всі народи світу та їх лідерів до прийняття конкретних дій у напрямі миру;

— закликати народи світу до молитви;

— прийняти на себе миротворчу місію в Божому світі.

Що ж слід нам робити в ім'я миру? Ми повинні в любові та силі, щиро, покладаючись на Бога, відстоювати те, у що ми віримо. Ми повинні бути готові до того, що нас будуть критикувати і зображати у спотвореному світлі.

Я — євангеліст і майже все своє життя проголошую Христа. Дозвольте поділитися з вами деяким досвідом мого "духовного мандрування" і свідчення. Головні обов'язки, які я прийняв на себе як християнин, не змінилися, як не змінився і мій погляд на Добру Новину. Але сенс віри і тієї новини, яку я проголошую, я став розуміти глибше.

Я часто звертаюся до чудової розповіді, що знаходиться у десятій главі Євангелії від Луки, про доброго самарянина. Нею Ісус Христос хоче пробудити в нас відчуття

відповідальності перед ближніми.

З самого початку мого християнського шляху я розумів, що якби напшовхнувся на побиту, пограбовану, залишену вмирати людину, то зробив би все, що від мене залежало, аби допомогти їй.

Але я рідко розмірковував над цим стосовно нашої в з а є м н о ї відповідальності.

Гадаю, що в особистому духовному мандруванні я досяг нових духовних рубежів. Слава Богу, що Він ніколи не залишає мене! Дух Святий постійно навчає, змінює і формує мене.

Слово Боже торкається наших конкретних життєвих ситуацій. Ісус Христос виступав проти несправедливості — до захисту вдів, сиріт, безпомічних і слабких.

В останні роки я неодноразово перечитую Біблію від книги Буття до книги Об'явлення, слідкую за становищем у світі та веду переписку з офіційними особами з урядових кіл різних країн. Багато чого мені довелося дізнатися і зрозуміти. І чим більше я вникаю у світові проблеми, тим більше переконуюся в тому, що на християнах лежить відповідальність висловлювати біблійну точку зору на війну, підкреслюючи, що остаточний мир утвердиться на землі, коли на ній запанує Князь Миру (Іс. 2:4; 9:6). Але це не означає, що ми повинні перестати молитися, говорити

і діяти заради наближення того дня, коли всі люди землі об'єднаються, щоб покінути з загрозою ядерного винищення, яка висить над ними.

Кожному християнину треба насамперед молитися про мир, тому що до цього закликає нас Слово Боже:

І тільки Дух Божий може побудити народи світу та їхніх вождів схилитися перед Ним на коліна.

Усі проблеми, з якими ми стикаємося, зрештою є результатом гріха.

Час закликати народи до покаяння. Червоний кінв наближається до нас. У

над людством, щоб наміри Божі по відношенню до Його творіння втілювалися.

Князь Миру Христос ставить нас віч-на-віч перед цим завданням.

У Священному Писанні сказано про велике сподівання віруючих — очікувати пришествия Месії —

Господа Ісуса Христа (1 Фес. 1:10). Тільки Він принесе справжній мир народам землі. Ми повинні трудитися, щоб зберегти його.

Подібно до того, як Господь помилював Ніневію після того, як її жителі, прислухавшись до проповіді пророка Йони, покалися, так і нам Він може дати мир і продовжити життя

на землі, якщо ми звернемося до Нього з істинним покаяттям.

Божий заклик залишається незмінним: "Зверніться до Мене й спасетесь!" (Іс. 45:22). "Біжіть від гніву, що гряде", — застерігає Господь.

Після того, як в день П'ятидесятниці люди почули велику проповідь про Христа, "вони серцем розжалобилися, та й сказали Петрові та іншим апостолам: "Що ж ми маємо робити, мужі-браття?" (Дії 2:37). І апостол Петро відповів їм: "Покайтеся, і нехай же охреститься кожен із вас у Ім'я Ісуса Христа на відпущення ваших гріхів, — і дара Духа Святого ви приймете!" (Дії 2:38).

Отже, для отримання спасіння ніхто не може обійти покаяння. ■

Мир з Богом, Божий мир

і мир між народами можливі

лише за умови, що ми повіримо,

розкаємося в наших гріхах,

почнемо слухати голос Божий

і виконувати Його волю

"Якщо впокораються люди Мої, що над ними кличеться Ім'я Моє, і помоляться, і будуть шукати Ім'я Мого, і повернуть зо злих своїх доріг, то Я вислухаю з небес, і прошу їхній гріх, та й вилікую їхній Край" (2 Хр. 7:14). Християни, що стоять на колінах перед Богом, є наймогутнішою силою на землі. Тільки Бог може привести і наш народ, і весь світ до покаян-

сідлі сидить вершник, що розмахує мечем війни. Все ширшають кола, що ним він описує, все більші території, де панують смерть та розруха. Він сильний. І зупинити його може тільки Бог.

Моліться про мир (Пс. 120:6)! Молитва — це найсильніша зброя, яку ми маємо у нашому розпорядженні. З її допомогою ми можемо покінути з загрозою для життя, що нависла

Іан Томас

Спасительне життя Христа

ХРИСТОС є живий зміст християнської віри. Він — її животворне духовне джерело. "Вірний Той, Хто покликав вас, — Він і здійснить це!" (1 Сол. 5:24). Той, Хто кличе вас, творить те, до чого вас закликає, "тому що Бог викликає у вас і бажання і дії за вподобанням" (Фил. 2:13). Він посилає той духовний імпульс, який приводить вас у рух для виконання Своєї волі.

Не для того помер Христос, щоб лише очистити нашу совість або вивести плями минулих гріхів, але і для того, щоб підготувати ґрунт для божественної діяльності. Нас навчали, що Христос помер для нашого спасіння. Це дійсно так лише в деякому, хоча і суттєвому розумінні. "Коли ми, будучи ворогами, примирилися з Богом через смерть Сина Його, то тим більше примирені, — спасемося життям Його" (Рим. 5:10). Таким чином, Господь Ісус Христос здійснює Своє служіння двома особливими способами — примиряє нас з Богом Своєю смертю та спасає нас Своім життям.

Давайте розглянемо, що це означає. Первинним словом Євангелії є слово "примирення". "Отже, ми посланники від імені Христового просимо примиритися з Богом" (2 Кор. 5:20). Цей заклик спрямований до грішників: "Примиритися з Богом!" Як це можливо? Це можливо лише завдяки тому, що "...в Христі Бог примирив з Собою світ..." (2 Кор. 5:19).

Праведному Богу нічого не лишалося робити, як нас, мертвих по природі у гріхах, визнати грішниками і, винісши Свій смертний вирок, позбавити Святого Духа та відлучити від життя Божого. Але майже дві тисячі років тому Бог в образі Ісуса Христа зробив крок з вічності в суєту життя і постраждав на хресті, "праведник за неправедних", простягає нам сьогодні пробіти цвяхами руки, щоб повернути нас до Бога. "Він Сам возніс гріхи наші тілом Своїм на дерево" (1 Пет. 2:24).

Ось що робить читання Євангелії сьогодні вкрай необхідним. Тільки усвідомлювати це явно недостатньо — необхідно зробити моральний вибір. Христос є останнім словом Бога до людини, заключним словом Бога, зверненим до нас. І Бог вимагає відповіді.

Є щось таке, що робить християнство більш, ніж релігією, більш, ніж етикою, більш, ніж мораллю переконаного ідеаліста. Воно визначає необхідність християнства для кожного з нас саме сьогодні. Це щось — Сам Христос

Наша відповідь Ісусу Христу визначить наше становище в очах Божих: викуплені ми чи потрапили під осуд. Це, однак, тільки початок шляху, бо "коли ми, будучи ворогами, примирилися з Богом через смерть Сина Його, то тим більше, примирені (факт, що звершився), — спасемося (процес, що продовжується) життям Його" (Рим. 5:10). Варте уваги те, що як тільки Бог примирить з Собою людину, яка відповіла на Його заклик, Він зразу ж сповнює її Духом Святим як прощеного грішника. Це повернення їй Святого Духа є тим, що в Біблії називається відродженням або оновленням. "Він спас нас, але не через діла праведні, які б ми чинили, а зі Свого милосердя, через купіль відродження і оновлення Духом Святим, Якого Він вилив на нас щедро через Ісуса Христа, Спасителя нашого" (Тит. 3:5, 6).

На третій день після розп'яття Ісус встав з мертвих і з'явився Своїм учням. Він наставляв їх приблизно сорок днів, а потім пішов до Отця. В перший день П'ятидесятниці Дух Святий повертається. Але не для того, щоб бути з ними в образі безгрішної людини, народженої дівою Марією, а щоб Своєю божественною природою вселитися в них, щоб вони стали окремими членами нового сукупного тіла, через яке Христос виразив Себе тодішньому світу. Він говорив їхніми устами. Він творив їхніми руками. В цьому було чудо відродження, воно й залишається серцевиною Євангелії.

"Вірний Той, Хто покликав вас, — Він і здійснить це!" Той, Хто закликає вас до праведного життя — є Тим, Хто за вашою згодою живе цим життям через вас. Той, Хто закликає вас іти й проповідувати Євангелію всьому творінню — це Той, Хто йде та проповідує Євангелію через вас.

Такий є божественний геній, що спасає людину від даремності власних зусиль. Він спасає християнина від даремної спроби підняти себе, вхопившись за ремінці своїх черевиків. Якщо б не ця божественна міра перестороги, заклик знайти Христа пролунав би даремно, являючи жалюгідне видовище щирого ідеаліста, якому постійно заважає власне безсилля.

Якщо ви довірилися Христу не лише за смерть ради вашого викуплення, але

й за життя, яким Він живе і надіється жити через вас, то наступним вашим кроком буде дія, що виражає силу і можливість Самого Бога. Ви повинні почати життя, по суті, надприродне, хоч і втілене в звичайну людську природу вашого фізичного тіла; життя, виражене вчинками, що вказують на людину, яка, не зважаючи на те, що серце її може бути з Христом на небі, твердо стоїть ногами на землі.

Ви станете повністю залежними від життя Христа, Який живе в вас, вільними як ніколи від тиску обставин та визволеніми, нарешті, від невпевненості у власних силах, яка робила вас то зарозумілим горлатим хвальком, то жертвою власної жалості, але в обох випадках тим, хто боїться чужої думки.

Ви будете звільнені від тиранії внутрішнього переможеного ворога. Нема нічого вище цієї перемоги, бо життям Його переможена сама смерть. Христос смертю Своєю "позбавив сили того, хто має владу смерті, тобто диявола" (Євр. 2:14). Це воістину перемога!

Ви будете відновлені в своїй істинно людській природі: ви станете живим провідником божественного життя. Ваша віра відкриє небесні вікна, і Бог ввійде всередину, щоб зробити в вас неможливе — в цьому відмінна особливість Бога як Творця. Ваші друзі будуть здивовані, бо ви реально станете новим творінням — "...старе минуло, а нове настало" (2 Кор. 5:17). Через мир з Богом ви отримаєте мир Бога, який "понад усяке розуміння".

Отже, якщо вірно те, що Господь Ісус Христос буде сьогодні виражати Своє життя через вас, як Він виявив його колись у власному тілі майже дві тисячі років тому, необхідно виявити, як Він жив тоді, щоб знати, як Він буде жити через вас сьогодні. Звернемося до Священного Писання, яке говорить, як Він жив.

"Хто їсть тіло Моє і п'є кров Мою, той перебуває в Мені, а Я в ньому" (Ін. 6:56). Із змісту цього вірша зрозуміло, що Господь Ісус використовує фразу "їсти і пити" у значенні "прийти і повірити" з тим, щоб усі, хто прийде до Нього та увірує в Нього, вступили в унікальні взаємовідносини з Ним: тепер вони живуть у Ньому, а Він живе в них.

Вірш 57 продовжує: "Як живий Отець послав Мене, і живу Я з Отцем, так і той, хто споживає Мене, буде жити

Мною". Як Він жив Отцем, так і вам доведеться жити Ним. Як же Ісус Христос жив Отцем? Якщо ви знаєте відповідь, то вам відомо, як Ним жити. Але відповідь спочатку дивує. Ісус сказав: "Істинно, істинно кажу вам: Син нічого не може творити Сам від Себе" (Ін. 5:19). "Тож Ісус сказав їм: "Коли ви піднесете Сина Людського, тоді ви зрозумієте, що то Я, і що Я не роблю нічого від Себе..." (Ін. 8:28). Тут ми бачимо Ісуса Христа самотньою, яка живе у повній і безсумнівній залежності від Отця. Він виконав Своє істинне призначення як людина, бо прийшов у Своїй безгрішній людській природі, щоб стати Тим, чим людина через свій гріх перестала бути — вольовим виразником Божої присутності, що дозволяє Отцю самовиражати Себе через Його людську природу.

Хоч Ісус Христос був Богом Творцем, Який все створив, як людина Він умалився, Він відмовився від божественних переваг і ходив по землі, являючи Собой досконале вираження того, яким задумав Бог людину. Уся особистість Христа була підлегла Богу і сповнена Богом.

Тому Господь Ісус молився: "І за них Я посвячую Себе, щоб і вони були освячені (будучи повністю розділеними) істиною" (Ін. 17:19). Тобто, оскільки Він, живучи в безперервній залежності від Отця, не робив самотійно нічого, визнаючи, що без Отця Він не зміг би нічого робити, Він і нас закликає жити у такій же повній залежності від Нього, не роблячи нічого самотійно, визнаючи, що без Нього, без Христа, ми нічого не зможемо зробити.

"Я є лоза, а ви гілля. Хто перебуває в Мені, і Я в ньому, той приносить багато плоду, бо без Мене не можете робити нічого" (Ін. 15:5). Іншими словами, ми зможемо зробити без Нього не більше, ніж Він зміг зробити без Отця. А що зміг би зробити Отець через Сина? Все! Бо було Йому доступним усе, що зробив Йому доступним Отець. "Ісус, знаючи, що Отець віддав усе в руки Його..." (Ін. 13:3). "Угодно було Богові, щоб у Ньому була вся повнота" (Кол. 1:19).

Отже, що ж зможе зробити Ісус Христос через вас і через мене? Все! Він обмежений лише ступенем нашої доступності до всього, що Він робить доступним для нас, "...бо в Ньому живе вся повнота Божества тілесно; і ви маєте в Нім повноту" (Кол. 2:9, 10). Усі ці божественні дії звершує в нас віра.

То що ж таке віра, яка звершує божественні дії? Як ви можете спастися Його життям, якщо впевнені в тому, що викуплені Його смертю? Це найважливіше питання християнського життя, і відповідь проста: "Праведний вірою жити буде" (Рим. 1:17).

Вірою в усій її простоті. Вірою, якою ми приймаємо Бога по Слову Його. Вірою, яка говорить просто: "Дякую".

Якщо ви хочете пізнати повноту життя у Христі, скористуйтеся ефективністю того, що Він робить, як ви уже скористалися ефективністю того, що Він зробив. Довірте все, що з вами відбувається, мудрості Того, Хто пробує в вас, усвідомте силу мудрості Його і "завжди радійте" (1 Сол. 5:16). Ви повинні постійно радіти, бо у вас є реальні підстави для цього.

"Безперестанку молитися" (1 Фес. 5:17). Слово "молитися" тут не означає "просити" або "благати", неначе Бог не хоче вам відповісти, а просто по вірі в будь-якій ситуації молитися, сповідуючись Тому, Хто

Якщо ви хочете пізнати повноту життя у Христі, скористуйтеся ефективністю того, що Він робить

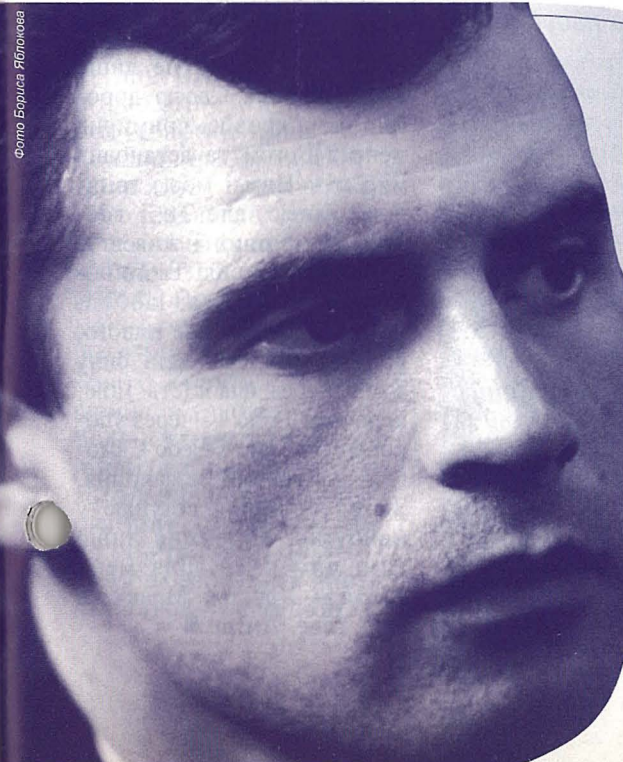

Фото Бориса Яблокова

живе в вас. Чи можуть у вашому житті скластися такі обставини або ситуації, які були б Йому не під силу. Чи є, скажімо, якісь труднощі, обіцянки, проблеми, обов'язки або спокуси, з якими Він не справиться?

Оскільки Він істинний Бог, то для Нього немає ніяких нерозв'язних проблем. "І відкрився Сином Божим у силі, духом святості, через воскресіння з мертвих" (Рим. 1:4), і ми є нащадками та учасниками Його життя в воскресінні.

Оскільки це так, то покладаючись за будь-яких обставин на Його мудрість, у вас не залишається іншого вибору, як виконати ще одне Його повеління — "За все дякуйте" (1 Сол. 5:18). А чи за все? За все, без винятку, "бо така воля Божа щодо вас в Ісусі Христі".

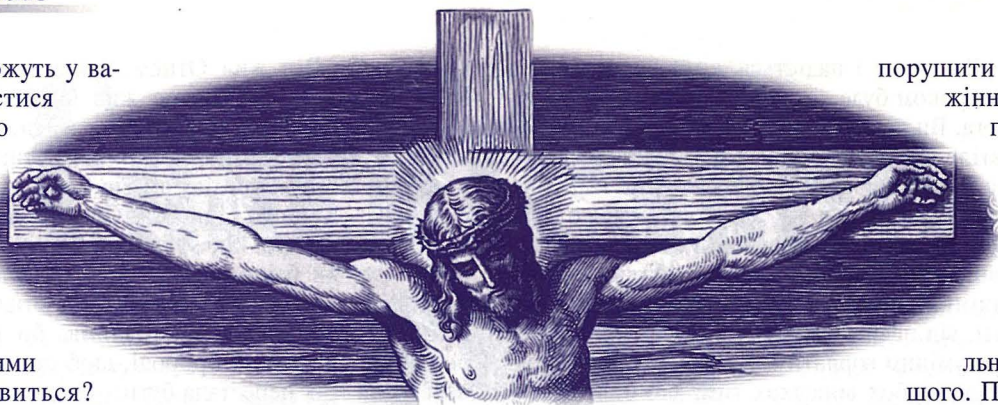
Якщо в тій чи іншій ситуації ви не готові поступитися, знаючи про мудрість Христа, що в вас пробуває, це означає, що ви не підвладні волі Бога. Ви заявляєте вашим вчинком та вашою позицією, що Йому нічим вам допомогти. Таким чином, ви заперечуєте свою залежність від Нього та нехтуєте повеління: "Не вгашайте Духа!", бо завдання Святого Духа — допомогти вам дізнатися і донести до вас емпірично все, чим є для вас Христос.

Бути сповненим Духом Святим означає, що ви дозволяєте Йому наповнити усе ваше єство мудрістю Христа, "повчаючи самих себе псалмами, і славословленнями, і піснями духовними, співаючи і прославляючи Господа, дякуючи завжди за все Богові і Отцеві, в ім'я Господа нашого Ісуса Христа" (Еф. 5:19, 20). Такою є велика таємниця залучення до невичерпних джерел Бога.

Як безглуздо було б купити автомобіль з потужним двигуном і провести залишок днів, підштовхуючи його! Втомлені і мучені марною роботою, ви захочете звільнитися від нього, як від непотрібного мотлоху. І все ж для деяких з вас, хто є християнами, це може бути Словом Божим, спрямованим до вашого серця. Коли Бог викупив вас дорогоцінною кров'ю Свого улюбленого Сина, Він, образно висловлюючись, встановив під капотом потужний двигун, тобто не щось інше, як воскресле життя Сина Божого, що вселився в вас через Святого Духа. А тепер перестаньте підштовхувати! Сідайте за кермо, включіть запалювання і всю оцю загрожуючу масу обставин, хвилювань та спокус довірте Боже-ственній енергії.

З якою великою впевненістю, викуплені грішники, ви зробите крок у майбутнє, визнавши даремність власних зусиль і зробившись доступними усьому, що доступним зробив Бог для вас у воскреслому Сині! Коли ви у Христі — ви викуплені, коли Христос в вас — ви освячені! Коли ви у Христі — ви готові до небесного життя, коли Христос в вас — ви готові до земного служіння. Коли ви у Христі — змінюються ваші орієнтири, коли Христос в вас — змінюється ваше життя. В одному випадку небо — ваша оселя, в другому випадку земля — Його майстерня.

Припустимо, що з Нью-Йорка, де я знаходжуся зараз, мені захочеться поїхати до Англії. Але з першого дня свого життя я прикований до землі законом, який ніколи ще не зміг

порушити — законом тяжіння. Але ось мені говорять, що є другий, який вищий цього, — закон аеродинаміки, і якщо я повністю довірюся йому, він звільнить мене від першого. Повіривши в це, я ступаю на борт авіалайнера і

під гудіння потужних двигунів відчую, що закон аеродинаміки звільняє мене від закону тяжіння.

Зберігаючи по вірі свою повну залежність, у мене немає потреби намагатися звільнитися від закону тяжіння — мене звільняє дія нового і вищого закону. Але завдяки своїй глупоті, пролітаючи над Атлантикою і вирішивши, що в салоні парко, я покинув літак через аварійний вихід. Ігноруючи новий закон, я відразу ж відчую дію старого і, опинившись під владою гравітації, стрімко падаю в океан.

Отже, щоб залишитися на небесах, я повинен зберегти свою залежність від Бога.

Бог закликає і вас чинити по вірі, опираючись на живого Христа, Який в вас. Він обіцяє, що в такому разі ви не будете виконувати бажань плоті. Ви врятуєтесь від тягаря вродженого пороку, який тільки Христос і може перемогти. Ви станете більш ніж переможцями через Нього, Який є "життя наше" (Кол. 3:4).

До речі, ви коли-небудь довірялися Христу як своєму Спасителю? Якшо так, то чи спасаєтесь зараз життям Його? Чи ви навчилися справлятися з обставинами і відносити це на рахунок Того, Хто в вас? І по вірі дякувати?

Господь Ісус! Який я вдячний Тобі, що Ти не лише викупив мене Своєю дорогоцінною кров'ю, примирив мене з Богом та встановив мир між Ним і моєю грішною душею, але Ти і воскрес із мертвих і живеш у мені в особі і силі Твого божественного Духа; що Ти, не чекаючи від мене іншого, крім невдач, дав мені силу Твою через слабкість мою, перемогу Твою — через упореність мою і Себе Самого — за всі мої беззаконня. Зараз по вірі я вступаю у майбутнє, обмежене лише тим, чим є Ти. Для мене життя — Христос. Молюся в ім'я Твоє. Амінь. ■

Біблійний радіоклас

запрошує Вас стати одним з його постійних читачів. Це означає, що ви регулярно будете отримувати книгу християнського читання

"Хліб наш насущний"

І це не вимагатиме жодних матеріальних витрат з вашого боку.

Вам необхідно лише надіслати запит на адресу мист:

220107 Білорусь, Мінськ-107, а/с82

Наші співпрацівники будуть раді відповісти на ваші запитання, пов'язані з Біблією та її вивченням.

Чи знаєте ви, що книга

"Хліб наш насущний" видається щорічно, і кожного року її матеріали поновлюються?

Адреса електронної пошти (Internet E-mail):

RBC@gospel.minsk.by

Internet on-line:

http://www.rbc.net/

Що може врятувати світ?

Анатолій Ковальчук

Н околінню наших сучасників випала доля жити на межі тисячоліть і трохи більше, ніж через 700 днів зустріти не просто ще один, черговий новий рік, а день і рік, який покладе початок третьому тисячоліттю нової ери.

Саме тому вже зараз фахівці з різних сфер знання намагаються не тільки осмислити і оцінити наше непросте, багате на драматичні події двадцяте століття, але й передбачити, яким буде століття наступне. Що принесе воно людству — мир, добробут, процвітання, подолання аморальності та хвороб? Чи, навпаки, — подальше загострення всіх нинішніх проблем, до яких додадуться ще й нові? Передусім, це — досі нечувані невиліковні хвороби, досконалі засоби самознищення, а також глобальні екологічні катастрофи, які призведуть до затоплення великих територій, до забруднення повітря й води, до загибелі багатьох представників рослинного і

За повсякденними клопотами, численними проблемами не помічаємо, як невпинно пролітає час, наближаючи нас до знаменної дати — початку третього тисячоліття від народження Ісуса Христа

тваринного світу, до вичерпання всіх ресурсів.

Теологи, філософи, юристи, соціологи, політологи, намагаючись спрогнозувати майбутнє, сходяться в одному: в наступному столітті неминуче відбудуться великі зміни в житті людства. Але їх напрям і результати визначатимуться передусім моральним станом народів. Від нього залежатиме, що буде домінувати в поведінці землян — матеріальне чи духовне. Які чинники переважатимуть у ставленні кожної людини до себе, до ближніх, до природи і навколишнього світу — ірраціональні, біологічні, агресивно-руйнівні чи розумні, соціальні, конструктивно-творчі й духовно-етичні.

Питання майбутнього не залишають байдужими й державних

Анатолій Ковальчук — магістр державного управління, депутат Бориспільської міськради

діячів, відомих політиків. Осмислити сьогодення й передбачити найближче майбуття спробував нещодавно віце-президент США Альберт Гор — людина добре освічена, високоморальна. А.Гор, до речі, найбільш вірогідний претендент на пост американського президента на наступних виборах. Нині він, крім інших

гутнішої і найбагатшої у світі держави наголошує на важливості морально-етичного фактору в бутті людства і зосереджує увагу на питаннях екології і виснаження земних ресурсів на проблемах, що чекають нас у майбутньому.

Але, якщо духовний чинник, на думку більшості мислячих і мудрих людей, — такий важливий у житті окремого індивіда і в існуванні всієї земної цивілізації, то доцільно запитати: що він собою являє? В чому його сутність? На це запитання можна почути різні відповіді.

Незважаючи на відмінності в підходах до порушеної пробле-

Невідомо, яким би шляхом і куди піш-

по людство, якби на землю

не прийшов Христос

обов'язків, є співголовою Українсько-американської міждержавної комісії, більш відомої під назвою «Комісія Кучма-Гор». У книзі «Земля на терезах. Екологія і Дух людини» віце-президент наймо-

ми, більшість дослідників визнають, що духовність передбачає наявність у людини і в суспільства сукупності певних морально-етичних якостей. Що це за якості?

Перш за все, доброта, чесність, порядність, ми-

лосердя, благоговіння перед усім живим, готовність жити і діяти згідно з вищим моральним законом.

Відомо, що ці якості не належать до природжених, не завжди і не в достатньому обсязі прищеплюються вони вихованням.

Майже двотисячорічний досвід підтверджує, що весь набір якостей, який окрилює людину, піднімає її на недосяжну духовну висоту, спрямовує на добро, стає надбанням особи тільки після того, як вона встановить постійний і міцний контакт з Богом. А цей зв'язок можливий тільки за однієї-єдиної умови: через віру у всесвітньо-історичну місію Єдиного-родного Сина Божого Ісуса Христа. Бо Він один відкриває правильне розуміння Бога Отця і є прямим, твердим і чистим шляхом до неба і вічності, служить неперевершеним прикладом правильного й гідного життя на землі, служіння Богові та людям.

Тільки завдяки справжній, великій і непохитній вірі в триєдиного Бога, в Його обітниці індивід стає особистістю і людиною.

Об'єднання таких людей стає народом Божим. Для них не існує жодних перепон до праведного, гідного життя тут, на землі, до життя в гармонії один з одним і з довколишньою природою.

В минулому було декілька періодів, коли людство потрапляло в безвихідь, заходило у глухий кут на тернистому шляху. Сучасникам здавалося, що попереду – прірва, що не уникнути катастрофи. Один з таких періодів припав на початок нашої ери. Невідомо,

яким би шляхом і куди пішло людство, якби на землю не прийшов Христос. Можливо, у взаємній

Джерелом істини для віруючої людини

є не священна усна тради-

ворожнечі, злоби й ненависті народи вже давно вигубили б один одного. Але Новий Завіт вказав людству єдино правильний шлях виходу із страхотливої моральної кризи. І цим було врятовано європейську цивілізацію, її матеріальні й духовні здобутки. Завдяки християнству, незважаючи на всі соціальні катастрофи, людство не було остаточно відкинуто в дикість, не загинуло, а збереглося до цього часу.

Висловлену вище істину підтверджу прикладом з дещо ближчої європейської історії. А саме: тим благотворним впливом, який справило на всю нашу цивілізацію нове повернення до правдивої віри, до чистих, незамулених джерел християнства. Мова піде про Реформацію.

Реформацією (з латини – виправлення, перетворення) називають широкі суспільний, ідейно-духовний рух, який майже 480 років тому охопив усю Європу. Спрямований проти католицизму, що до невпізнання перекутив і спотворив живе вчення Христа, цей рух привів до створення нових, протестантських церков. Він спричинив також грандіозні зміни в духовності, етиці, мисленні, способі життя, мистецтві, культурі й політиці багатьох народів.

Реформація змінила обличчя Європи. Вона вирішальним чином посприяла створенню і тривалому існуванню

того соціального й культурного ладу, що й донині домінує в багатьох розвинених державах.

У чому полягала суть Реформації? У тому, що її ідеологи (М.Лютер, У.Цвінглі, Ж.Кальвін) заклали для всього оновленого християнства два важливі засадничі євангельські твердження. По-перше, спасіння людини залежить не від виконання "добрих справ" (таїнств, обрядів, пожертвувань на користь церкви), а тільки від віри у спокутувальну жертву Христа. По-друге, джерелом істини для віруючої людини є не священна усна традиція, а тільки Святе Писання, передусім Євангелія. Отже, як бачимо, протестантизм покладався на первісне християнство. Це знайшло свій вияв також у пошані аскетизму, який у прикличному житті набув ознак ощадливості.

До протестантизму наверталися предусім ті, хто прагнув поновлення суворих заповітів апостольських часів, хто хотів жити в чистоті свого серця.

І ось уже майже півтисячоліття протестантська етика вчить людей очищувати своє життя від бездуховності, від біологічних пристрастей та ірраціональних інстинктів. Вона закликає підпорядковувати свої емоції й потяги суворому і послідовному раціоналізму, постійному самоконтролю, орієнтуватися в усьому на Ісуса Христа.

Реформація виробила особливий тип людської особистості, зцементувала основи високої моралі. Вона поклала початок ідеології громадянського суспільства, створивши засадничі принципи взаємостосунків індивіда, суспільної групи і соціуму в цілому.

ція, а тільки Святе Писання

М.Лютер говорив, що практична діяльність у світі є виявом християнської любові до ближнього.

Тому ефективне виробництво, підприємництво у протестантизмі мотивуються не користолюбством, не жадібністю до багатства і не здирством. Та й саме багатство розглядається не як можливість забезпечити собі гріховно-безтурботне існування, а як підстава для матеріального служіння людям. Протестанти розглядають заможність як законний результат чесного, сумлінного і кваліфікованого

виконання професійного обов'язку.

Бажання бути бідним, на думку протестантів, так само абсурдне, як і прагнення бути хворим. Саме тому ділова людина стала ідеалом протестантизму. Протестант будь-якої конфесії – це тверезий, практичний, стриманий у вияві почуттів підприємець (селянин, фермер, ремісник).

Спрямована на обмеження особистого споживання і всебічний розвиток, зростання виробництва, протестантська етика заперечувала все те, що стосувалося престижного споживання, оскільки воно виступало одним із виявів ірраціональності.

Ці та інші соціальні, ідейні і культурні засади стали потужною кореневою системою сучасного добробуту більшості розвинутих націй нашого континенту. Вони були підставою високого рівня життя, працелюбства, організованості, побутової й політичної культу-

ри для багатьох народів.

Протестантська цивілізація ввібрала в себе найкращі досягнення західного середньовіччя: зберегла традиції римського права, самоврядування міст, автономію університетів. Вона породила багато особливих рис культури Нового часу в усіх її галузях. Зокрема, в моралі, мистецтві, науці, філософії.

Реформація мала важливий культурний аспект. Її проблематика відбилася в малярстві, музиці й літературі, а також у філософії. А це привело до нового погляду на людину, її розум і волю, на минуле, сучасне й майбутнє.

Особливим об'єктом вивчення стала концепція гріха і каяття, оскільки вона моделювала поведінку індивіда в суспільстві.

Зокрема, величезний внесок у культуру Німеччини зробив ідеологічний, духовний і політичний лідер Реформації М.Лютер, переклавши Біблію німецькою мовою. Наступники Лютера, а також відомі представники німецької культури, юристи, теологи, філософи захоплювалися багатством, красою, виразністю мови вождя Реформації і широко використовували її у своїх творах.

Багатогранна титанічна діяльність Лютера сприяла тому, що мова перекладеної ним Біблії з дивовижною швидкістю поширилася серед німецького народу, роз'єднаного тоді не тільки політично на десятки малих держав, але й розділеного мовно на велику кількість діалектів і говірок. Це привело, зрештою, до прискореного процесу консолідації німецької нації, до створення в ре-

зультаті об'єднання всіх її земель великої, сильної та багатой держави.

Реформація відчутно позначилася і на такій сфері людської діяльності як мистецтво. Новий світогляд захопив багатьох митців Німеччини, Нідерландів, хоча, на жаль, не всі вони стали членами протестантських церков. Під впливом протестантизму, наприклад, в німецькому образотворчому мистецтві, а також у музиці чільне місце посідали біблійні, зокрема, євангельські теми й мотиви. Загалом у мистецтві тих країн, де перемогла реформація, домінували гуманістичні й етичні елементи.

Полотна видатних художників тієї доби, твори відомих композиторів були пройняті християнським духом. Вони підтверджували євангельську істину про те, що без віри людина – ніщо. Лише з Богом вона знаходить смисл свого буття.

І сьогодні, через дві тисячі років після народження Христа, через півтисячоліття після початку реформації людство знову наблизилось до критичної межі: переступити її – означає загинути. Тим більше, що нинішні проблеми не зрівняти з тими, що мали місце в минулому, оскільки вони носять глобальний характер.

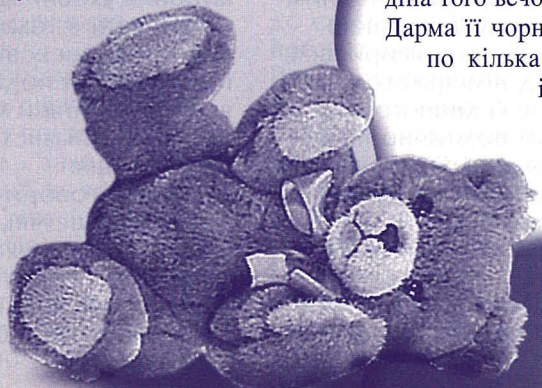
Що нас може врятувати? Тільки великомаштабні духовні зрушення, сумірні з такими величезними всесвітньо-історичними подіями як виникнення й поширення християнства і Реформація.

А якщо говорити коротко, то нас чекає або ще небачене духовне оновлення людства, або другий прихід Ісуса Христа. Третього не дано! ■

..Ім'я Йому – Дивний..

Подія, що сталася суботньої ночі з шостого на сьоме листопада, без сумніву, залишить незабутній слід на все життя в пам'яті всіх мешканців маленького "містечка", що розкинулося серед грушевого саду на межі Донецька та Макиївки. Проте, ця подія вже вкотре довела нам, християнам, якого Дивного Бога ми маємо, наскільки переважаючим є наше становище як Його дітей. Не тільки діти Божі, але й люди, які не знають Творця, мали чудову нагоду побачити явне чудо, що неможливо пояснити простою випадковістю чи науковими доказами, і впевнитися в милосерді, вірності та могутності Бога

А почнемо по порядку. Тому, хто навчався в якому-небудь учбовому закладі, напевно відомо, що значить субота для студента. Насамперед, це перший, а для студентів християнського університету єдиний, вихідний день. Позаду п'ять днів захоплюючих, але напружених лекцій, підготовки домашніх завдань, читання обов'язкової і додаткової літератури. Субота — день спокою, день відпочинку і сну. В суботу можна хоча б на деякий час забути про письмову роботу,

задану на понеділок, і майбутній екзаме́н.

Субота, про яку піде мова, не була винятком. Навіть навпаки. Цього дня перший курс університету відзначав день народження однокурсника.

Сестри готували частування, кипіли чайники, панувала незвичайна для гуртожитку святкова атмосфера, що чимось нагадувала домашню. Вже пізніше, через декілька днів після всього, що сталося, мені раптом спало на думку, що не всі того дня були радісні й енергійні, не всі святкували та співали веселі пісні. Можливо були в гуртожитку й такі, хто відчував себе самотнім та пригніченим, хто, стоячи на колінах перед Господом, із сльозами виливав Отцю свою душу, хто шукав спілкування, аби просто розділити з кимось свою самотність, а хтось тікав від усіх, щоб усамітнитися...

Не можу сказати про це напевне, можу лише припускати, губитися у здогадках. Але є Той, Хто бачить усіх, знає всі думки, всі бажання і робить так, як Він хоче — і ніхто не може протистати Йому та завадити виконати Його волю. Однією з тих, хто почував себе самотньою і нікому тієї миті не потрібно, була маленька, гарненька, чорноока дівчинка на ім'я Мадіна (до речі, її ім'я означає "істинно віруюча"). Мати Мадіни — студентка першого курсу місіонерського факультету ДХУ, приїхала у Донецьк з м. Нальчика (Кабардино-Балкарія).

Сталося так, що улюблениця Мадіна того вечора лишилася без нагляду. Дарма її чорненька голівка з'являлася по кілька разів то в одних, то в інших дверях. У крашом випадку дівчинку ласкаво проводжали за двері, у гіршому — суворо наказували зачинити двері з іншого боку.

Чому того вечора

Лариса Полукарова

Мадіна так наполегливо просилася у гості, чому ніхто не звернув на неї уваги?

В одній з кімнат, де було жваве спілкування, всі з нетерпінням чекали брата, який пішов за своїм фотоальбомом. Пройшло вже багато часу, а брата все не було. Друзі дивувалися. Раптом двері кімнати відчинилися і сестра-студентка з блідим, насмерть переляканим обличчям вигукнула: "Скоріше йдіть у хол. Дочка Марії впала з третього поверху, зараз усі збираються для молитви!" Ця новина настільки приголомшила тих, хто сидів за столом, що на кілька секунд вони заклали, втративши дар мови. Перед очима промайнула жаклива картина: дівчинка падає з вікна третього поверху прямо на викладений плиткою тротуар перед гуртожитком. Стоп! Мозок починає шалено працювати: як Мадіна могла випасти з вікна, якщо вікон ніхто не відчиняв цієї пори, тим більше, що на вулиці такий холод?! Чи вона випала з балкону?

У холі другого поверху вже зібралось чоловік тридцять студентів усіх курсів ДХУ. Підходили ще. Ті, хто щонебудь знав про подію, коротко розповіли сумну історію. Мадіна, напевне, наслідуючи приклад деяких особливо енергійних братів-студентів, вирішила проїхатися перилами з третього поверху і, не втримавшись, зірвалася вниз, просто на сідці другого поверху. Звучить жакливо. Самого падіння ніхто не бачив. Мати знайшла свою дочку, яка лежала у глибокій нестямі на бетонних сідцях. Машина "швидкої допомоги" повезла дівчинку, її матір і студентського декана ДХУ Неллі Віссаріонівну у холодну ніч.

Години через дві ми дізналися деталі. Мадіну повезли у непритомному стані. В машині вона прийшла до тями, але нічого не пам'ятала. Зіниці були розширені, на щоці синець, одне око запливло й було криваво-червоним від полопаних судин. В обласній дитячій лікарні, куди спочатку привезли потерпілу, її стан визнали критичним, передбачаючи

важку черепно-мозкову травму з можливими ускладненнями: набряк мозку, тріщини у черпній коробці, ушкодження внутрішніх органів. Лікарі прийняли рішення: везіть у нейрохірургію, якщо діагноз підтвердиться, буде необхідне негайне оперативне втручання.

"Швидка" поїхала безлюдими вулицями міста у нейрохірургічне відділення Донецької обласної лікарні.

Можна тільки уявити, що у відчаї переживали дві жінки, які супроводжували Мадіну в тій страшній подорожі. Проте був ще Хтось, Хто бачив все, Хто міг кожної миті втрутитися в стрімкий перебіг подій і все змінити за Своєю, лише Йому одному відомою волею. Що ще лишалося робити цим двом, охопленим скорботою та відчаєм від власного безсилля, людям, як тільки звернутися до Того, у Чий руці життя і смерть усього живого?

Було 22.30. Студенти, що зібралися у холі гуртожитку, зовсім нічого не знали про стан Мадіни, яку повезла "швидка допомога", але вони знали, що Той, Хто створив її, може творити чудеса. Тому всі сорок чоловік, взявшись за руки, одним серцем, однією душею молили Небесного Отця про милість для Мадіни та її матері.

"Отець, збережи Мадіну, зміцни Марію!" — таким був стук кожного серця, крик кожної душі.

Багато з тих, хто стояли тут, відчували докори совісті за те, що не приділили дівчинці достатньо уваги. "Коли б я запросив (запросила) Мадіну до себе в кімнату, можливо нічого цього і не сталося? Прости, Господи!" Стояли у сльозах ті, в яких жвава впевненість та безпосередність, а іноді й відкрита зухвалість Мадіни, викликали обурення і протест. Усе забулося цієї миті, понеслося як лушпиння, розвіяне вітром, стали незначними колишні образи перед тією страшною думкою, що це дитя, сама життєрадісність та енергія, може померти або лишитися калікою. Думаючи про можливість такого наслідку, ще голосніше, ще завзятіше закликали до Бога... і були почуті.

Ця ніч для багатьох стала тривожною ніччю молитовного дбання, незмовкаючого воання до Господа про милість. Вирішили збиратися для молитви через кожну годину. Деякі так і не лягали в ліжко до самого ранку. Дивно, лише кілька годин тому кожен сидів у своєму затишному світі один або в колі друзів, як раптом щось, що сталося — загаль-

не горе — схвилювало, зблизило, об'єднало усіх, навіть дуже далеких, в одне ціле. Дивні речі може творити наш Бог!

Далі події почали розвиватися з стрімкою швидкістю.

В 00.30 приїхала Неллі Віссаріонівна і повідомила досить втішні новини: Мадіна прийшла до тями, всі кістки цілі, череп і хребет не ушкоджені. Діагноз: сильний струс мозку, поки що невідомо чи є ушкодження внутрішніх органів. Але в цілому найстрашніше, чого боялися, не підтвердилось. Мадіна жива, і, схоже, її життя не загрожує смертельна небезпека. Це була чудова новина! Звісно, остаточні результати обстеження будуть відомі лише вранці, але вже тоді ми всі отримали маленьке свідоцтво про чудо, що звершив Господь. Це свідоцтво було першим, але аж ніяк, не останнім. Вранці стало відомо, що з Мадіною все гаразд. Зійшов навіть синець, не було ні однієї подряпини, набряклі щока та око набули нормального вигляду.

Явне поліпшення стану дівчинки, за свідоцтвом Неллі Віссаріонівни, почалося біля 23.30 — це якраз той час, коли студенти ДХУ вдруге зібралися для спільної молитви. Лікарі розводили руками: "Неймовірно! Все-таки є чудеса у світі!" Сама Неллі Віссаріонівна і мати Мадіни не могли повірити в такий результат, згадуючи страшний діагноз, що поставили лікарі в першій лікарні, і враховуючи те, з якої висоти упала Мадіна на бетонні сідці. Це був явний доказ чудотворної любові та милості Божої. Уже в понеділок ввечері Марія з Мадіною були в своїй кімнаті у гуртожитку ДХУ. Звісно, дівчинка ще пару тижнів буде відновлювати здоров'я, додержуючись постільного режиму, але не можна заперечити того факту, що

Лариса Полукарова — студентка ДХУ, член старобілоуської церкви

ний голос, і вона вела уроки співу в Недільній школі. Писала

ЄХБ. В 1991 році отримала спасіння, повіривши в жертву Сина Божого Ісуса Христа, прийняла хрещення. Бог дарував їй гар-

статті для "Інформаційного бюлетеня" обласного Об'єднання ЄХБ. Хоча бути місіонером, щоб нести вістку спасіння людям

дитина майже здорова і повна життєвої енергії, що завдає багато клопоту та переживання її матері.

Господь робить чудеса, Його рука не скоротшала, щоб милувати дітей Своїх, а в той же час дисциплінувати їх, подаючи іноді болісні уроки для того, щоб виховувати й удосконалювати Свій народ, щоб діти Його були здатні бачити чуже горе і, забуваючи про себе, одностайно прийти на допомогу своєму ближньому.

Воістину, ім'я Його — Дивний. Слава нашому Господу навіки!..

Донецький Християнський Університет

Під час лекції в ДХУ

У студентському гуртожитку

Поштова адреса:

340059, Україна,

м. Донецьк, пр-т Ілліча, 106-А.

Тел. (0622) 97-22-10, факс (0622) 97-25-26

E-mail студентського декана:

studean@dcu.dc.donetsk.ua

Моя душа стремится к небесам.
Там ждет меня мой дом, мои родные.
Я там увижу мовго Христа;
Протянет руки Он ко мне святыє.
"Мой Иисус! Я так Тебя люблю...
Я так ждала, чтоб встретиться с Тобою".
Я голову пред Ним склоню свою,
Коснусь Его руки своей рукою.
В Его глазах – любовь и доброта,
В Его улыбке – счастья безмятежность.
Он мне откроет узкие врата,
Чтоб я вошла невестой белоснежной.
Он мне построил Город неземной,
Я в нем увижу Лота, Авраама,
Я обнимусь с Есфирью дорогой
И поцелую Руфь, Ревекку, Сарру.
Увижу Елисея, Илию,
И Соломона мудрого, и Ноя,
С Давидом Богу песню воспою.
Увижусь с Иоанном и Лукою.
Мне Павел улыбнется, как отец,
И Петр меня обнимет, как родную.
Иисус на голову возложит мне венец,
Подарит мне улыбку неземную.
Мне Бог покажет весь чудесный мир
Необъяснимой, сказочной Вселенной.
Мелькнут вдали планеты, как огни,
Мне осветив дорогу в Дом нетленный.

Юлія Долматова

Весна

Знову прийшла весна, тепло земля зітхнула,
Наче по венах кров, б'ється в деревах сік,
Все на круги свої радісно повернулось,
Замиготіли дні, гублячи в праці лік.
Знову прийшло життя в поле і на городи.
Легко проклюнув світ ніжний росток зела.
Знову несуть снагу збуджені талі води.
Квапляться журавлі знов до мого села.
Ще підростуть сини, кращими стануть доньки,
В леті весняних днів помолодіють всі.
Теплий ітиме дощ, щедро грітиме сонце,
Вдячно прославить небо врода земної краси.
Вачу в усьому я лагідну руку Божу,
Бачу Творця різець, пензлика і смичка,
Дивні свої діла Божі закони множать,
Втоми ніколи не знає щедрa Його рука.
Значить, буде життя, знову прийде Великдень,
Значить, Ти любиш нас, значить, усе простив.
Радісно і велично служать Господу люди.
А час, як великий птах, дуже швидко летить.
Скоро вкриються цвітом яблуні й абрикоси,
Зашепоче трава вічний зелений гімн,
Кожна моя весна впевненість мені приносить,
Що любить мене Господь, що я
зустрінуся з Ним.

Євгенія Сорочинська

Про надію

Коли життя вас мучить та терзає,
І втомлена душа на сполох б'є,
Остання надія помирає
І час розчарування настає.
Час відчаю, зневіри та страждання...
Для багатьох цей час уже прийшов,
Якось сказала жінка на майдані:
"Нема вже нам надіятись на що.
Нема вже сил, в душі сама знемога,
Всі навкруги плюють тобі в лице!"
"Ви спробуйте надіятись на Бога, –
Я тихо відповіла їй на це. –
Він любить нас, печалі наші знає,
І з Богом набагато легша путь.
Коли у вас надія помирає,
Спроможний лиш Господь її вернеть.
О, якби Бога тільки ви спізнали,
Вам не страшна була би навіть смерть".
А в неї очі гнівно заблищали:
"Сектантка!" – І пішла від мене геть.
А я б розповіла їй про спасіння,
Яке Господь всім людям дарував,
Господь, що полюбив Своє творіння,
Так, що і Сина не пошкодував.
Їй так було це вірно було б знати,
Що Бог святую кров пролив Своєю.
За те, щоб їй в житті надію дати,
І радість, і безсмертя у раю.
Про те, що покидає нас тривога,
І щастя назавжди замінить страх.
Коли ми покладаємось на Бога,
Коли в Його знаходимось руках.

Світлана Передеренко

Вічний дух оновлення

Веселка сяє в небесах,
Хмарин зависають білі грона.
Яка премудрість і краса
В отих Божественних законах!
В промінні сонця день умивсь,
В полях повіяло весною;
У лісі пролісок пробивсь,
Умившись срібною росою.
А ген, між лоз, струмок біжить,
Де тчуться трав зелені вруна,
І стиха музика бринить
На Божій арфі многострунній.
Величні гімни і пісні
Весняна повинь розливає;
Все те в небесній стороні
В потоках вічності згасає.
В нестримній плині світ увесь
В очах барвисто молодіє;
І свідчить все: "Христос воскрес!" –
Людей знедолених надія.
Це Він нам зорі засвітив
Серед нічного небозводу;
Одвічну таїну відкрив,
Звільнивши людство на свободу.
Бо на хресті невинна кров
За рід людський була пролита,
Його Божественна любов
У душі грішних перелита.
Та Він воскрес в урочний час,
Піднявшись владно над труною;
Для всього Всесвіту й для нас
Став вічно Правдою живою.

Микола Сокол

Почему?

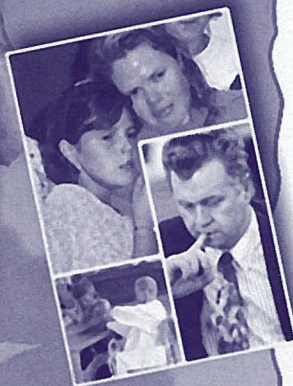
Почему мне в стужу тепло?
Почему во мраке светло?
Почему дожди не скучны?
Почему надежды прочны?
Почему все люди милы?
Почему все руки теплы?
Почему не вянут цветы?
Почему не жгу я мосты?
Потому что в сердце моем,
Сердце чистом, омытом Христом,
Места нет обидам и злу.
Как могу не любить, не пойму?

Юлія Долматова

ЧОМУ ХРИСТІЯНИ СТРАЖДАЮТЬ?

Іван Ковальчук

Якщо ми досягаємо успіху без страждань, це значить, що хтось інший постраждав перед нами. Якщо ми страждаємо без успіху — це для того, щоб інші, ті, що йдуть за нами, досягли його

Починаючи від Адама і Еви й аж до нашого часу люди страждають. Страждають не тільки тілесно, а й духовно. Страждають не тільки лихі, бідні або неграмотні, те саме трапляється й з добрими, багатими та вченими. Як Бог посиляє дощ благословіння й тепло сонця на всіх людей, так і страждання нікого не минають. Є різні форми страждань: умовні й емоційні, видимі і невидимі, визнані і невизнані

Чому стільки страждань на світі? Це давнє запитання. Біблія категорично стверджує, що страждання є наслідком гріха. Коли б не було гріха, то не було б і страждань. Бог створив людину не для страждань, а для досконалого тілесного, душев-

ного й духовного здоров'я, тобто для радісного, щасливого й вічного життя. Але людина свідомо й добровільно вибрала собі дорогу гріха. Тому вона пожинає наслідки свого вибору, а саме — страждання і смерть. Хоч сучасна медицина робить

так багато, щоб полегшити страждання людей, але у світі ніколи не було стільки страждань, як тепер. Незабаром на нашу планету завітає ще більше горе, якого людство не знало від самого створення світу, це стане тоді, коли антихрист запанує над нашим світом.

Багатох людей турбує, чому страждають невинні й праведні люди. Передусім слід підкреслити, що не Бог є автором страждань, горя і смерті, — усе це походить від диявола. Також треба мати на увазі, що ми живемо у світі, який знаходиться під пануванням диявола, а тому він має до нас багато прав. Тут виникає інше запитання: чому Бог дозволяє сатані усе це робити?

Божа премудрість є безмежною. Нашим обмеженням розумом нам годі зрозуміти Божі глибини. В одному ми можемо бути впевнені, що незабаром прийде той день, коли сатана буде зв'язаний та кинутий до вогняного озера й тоді для дітей Божих не буде більше страждань, горя, сліз і смерті.

Але повернемося до запитання, чому християни страждають?

Починаючи від Ісуса та апостолів до сьогоднішнього дня, правдиві християни переносять різні страждання. Сам Христос — Засновник християнства — був Людиною страждань. Наше спілкування з Ним вимагає й від нас бути готовими до страждань. Ми покликані страждати: "Бо ви на це покликані. Бо й Христос постраждав був за нас, і залишив нам приклад, щоб пішли ми слідами Його" (1 Пет. 2:21). Отже, якщо ми хочемо бути християнами, то повинні прийняти страждання як дуже важливу частину нашого християнського життя. Неможливо бути християнином без страждань. Перші християни не нарікали на свої страждання, а навпаки — вони приймали їх з радістю і вважали за особливий привілей страждати за Христа.

Бог часто допускає страждання віруючих, щоб віддалити їх від гріха. Страждання бувають доброю школою. Під час переживань людина більш реально дивиться на свої обов'язки у відношенні до Бога. Страждан-

ня приводить кожного ближче до Бога. Про це говорить і наше українське прислів'я: "Коли тривога, то й до Бога, а по тривозі, то й по Бозі". Немає більшого щастя для людини, як бути близько біля Бога. Отже, хоч страждання не є чимось приємним, але варто страждати, коли такий досвід робить нас ближчими до Бога.

Страждання приводять кожного до смиренності й перевірки самого себе. До нашого серця можуть завітати думки гордості й самоправедності, а такі думки дуже шкідливі у наших стосунках з Богом. Страждання змушують нас опам'ятатися й змиритися. Страдалець Йов мав думку про свою самоправедність, та коли зустрівся з Богом, сказав: "Я зрікаюся говореного, і каюся у поросі й попелі". Так само й ап. Павло мав "колючку" у своєму тілі, яка тримала його завжди смиренным. "Бог противиться гордим, але ласку дає Він покірним" (Як. 4:6). Страждання приводять людей до відчуття залежності від Бога, а таке відчуття робить їх такими, на яких Бог зливає Свої благословіння. Страждання приводять віруючого до стану, у якому він утішається тільки Божою ласкою.

"Досить тобі Моєї благодаті", — сказав Господь апостолу Павлові. У людини так багато мрій і амбіцій, через які вона часто не має часу й думати про Божі справи, але коли до неї приходять страждання, особисті і тимчасові справи зникають, і вона готова задовольнитися благодаттю Божою.

Через страждання Господь виробляє й розвиває наше терпіння. Терпіння — це особлива Божа ласка: "Але коли з мукою терпите за добрі вчинки, то це Божа ласка" (1 Пет. 2:20); "Отож за блаженних маємо тих, що терпіли" (Як. 5:11). "Терпеливістю вашою душі свої здобудете" (Лк. 21:19); "...Але хвалімося у тисках (страждання), знаючи, що утиски приносять терпіння" (Рим. 5:3). Правда, ніхто не любить терпіти, але християнам повинно бути притаманне терпіння.

Іван Ковальчук — пастор

Через страждання віра християнина очищається: "Щоб досвідчення вашої віри було дорожніше за золото, яке гине, хоч і огнем випробовується, на похвалу і честь, і славу при з'явленні Ісуса Христа" (1 Пет. 1:7). Віра — головна рушійна сила життя віруючого, очищається і зміцнюється, коли проходить крізь вогонь випробувань і страждань. Нехай віра окрилить наші душі, щоб ми, мов ті орли, могли пробратися крізь життєві бурі до висот, де сяє сонце правди, де спокій і щастя. У час страждань наш Господь каже нам: "Будь вірний до смерті, і Я дам тобі вінець життя" (Об. 2:10).

Через страждання віруючі приносять ясніші плоди для слави Божої: "Усяка кара в теперішній час не здається потіхою, але

смуток, та згодом для навчених нею приносить мирний плід праведності" (Євр. 12:11). У 15-му розділі Євангелії від Іоанна Христос говорить про обтинання галузок виноградних. Така операція хоча і боліча для лози, але дуже корисна та благословенна. Подібно і християнин, коли переживає таке "обтинання", що спричиняє йому багато болю, повинен дивитися вперед — на майбутнє благословіння. "Мій сину, — не нехтуй Господньої карі, і не знемагай, коли Він докоряє тобі. Бо Господь, коли Він любить, того Він карає, і б'є кожного сина, якого приймає" (Євр. 12:5,6). Малім дітям дуже важко побачити в батьківському каранні любов, але згодом, коли виростають, кажуть: "Треба було нас більше карати, то з нас були б кращі люди". Один батько намагався переконати свого сина, що й у каранні він повинен бачити любов його батьківську любов до нього. На це той відповів: "Тату, прошу, менше проявляй такої любові до мене".

Отже, у стражданнях ми повинні бачити прояв Божої любові до нас, а не прояв Його

гніву. Через страждання Бог жає привести нас до духовної зрілості, щоб ми рясно зародили плід для слави Його.

Може бути й так, що віруюча людина піде грішною дорогою, але вона не бачить своїх помилок. В таких випадках Господь часто допускає різні страждання, щоб вона зупинилася і побачила свій духовний стан, визнала і покалася, — як це зробив блудний син у притчі нашого Господа. Ось тому кожний християнин, який проходить через страждання й випробування, повинен у світлі Божо-

Бог створив людину не для страждань. Людина свідомо й добровільно вибрала собі дорогу гріха. Тому вона пожинає наслідки свого вибору, а саме — страждання і смерть

го Слова перевірити самого себе і в молитві шукати Божого відкриття відносно точного значення таких переживань.

Наступні вірші із Святого Писання говорять про те, що Бог, допускаючи різні переживання, турбується про нас: "...щоб упокорити тебе, і щоб випробувати тебе, щоб чинити тобі добро наостанку" (Повт.Зак. 8:16); "Бо Він рану завдасть, — і перев'яже, Він ламає — й виголюють руки Його" (Йова 5:18); "Господь зламаною серцем близький, і впокорених духом спасає" (Пс. 34:19).

Є ще один дуже важливий аспект цієї теми, а саме: чому безбожникам, злочинцям і аморальним людям переважно ведеться добре? Чому Бог таких людей не карає? Колись, близько трьох тисяч років тому, псаломієць Асаф перед такою дійсністю майже спіткнувся. Його дилема була вирішена, коли він побачив кінець злочинців. Екклесіяст каже: "Ходи ти дорогами серця свого й видінням очей своїх, але знай, що за все це впровадить тебе Бог до суду" (Еккл. 11:19). А апостол Павло записав такі слова: "Тому кожен із нас сам за себе дасть відповідь

Богові" (Рим. 14:12); "Не обманюйтеся, — Бог осміяний бути не може. Бо що тільки людина посіє, те саме пожне!" (Гал. 6:7). Прийде день, коли праведники будуть винагороджені, а злочинці — навіки покарані. "І ви знову побачите різницю між праведником та нечестивим, між тим, хто Богові служить, та тим, хто не служить Йому" (Мал. 3:18). "А лжливим і невірним, і мерзким, і чарівникам, і ідолянам, і всім неправдомовцям, — їхня частина в озері, що горить огнем та сіркою, а це друга смерть" (Об. 21:8).

Про нагороду для всіх християн, які тепер страждають, написано: "Бо я думаю, що страждання теперішнього часу нічого не варті супроти тієї слави, що має з'явитися в нас" (Рим. 8:18); "Радійте та веселіться, — нагорода бо ваша велика на небесах" (Мт. 5:12). Отже, варто тепер терпіти

**Через страждання
Бог бажає привести
нас до духовної
зрілості, щоб ми рясно
зародили плід
для слави Його**

й страждати за Христа, варто змагатися і без нарікань переносити всілякі тягари, бо на небесах чекає нас вічне блаженство й велика нагорода від Господа.

Христос обіцяв бути з нами повсякчасно до кінця віку. Він готовий допомагати нам і зміцнювати нас в усіх наших переживаннях. Він не є байдужим до нашого горя. Він ніколи не забуде за нас і ніколи нас не залишить.

Хтось сказав: "Не питай: Чого я страждаю? Питай: Для чого я страждаю?" А апостол Павло написав: "І знаємо, що тим, хто любить Бога, хто покликаний Його постановою, усе допомагає на добре" (Рим. 8:28). ■

Микола Величко

"Ви наш лист, написаний у наших серцях, якого всі люди знають і читають! Виявляєте ви, що ви лист Христів, нами вислужений, що написаний не чорнилом, але Духом Бога Живого, не на таблицях камінних, але на тілесних таблицях серця" (2 Кор. 3:2-3)

Це дуже відоме місце Святого Писання, дуже цікаві слова, написані ап. Павлом. Мабуть, коли він писав ці слова, він згадував інший лист, колись написаний рукою Бога. Ви пам'ятаєте, що коли Мойсей був покликаний у присутність Божу, він зійшов на гору Синай і знаходився там протягом довгого часу. Коли ж спускався з гори, у руках він тримав листа, написаного на кам'яних таблицях. Це було Десятислів'я — 10 заповідей, вказаних народу Божому.

Тут ап. Павло, беручи як аналогію, написане на кам'яних таблицях, каже віруючим Корніфу та всім нам, віруючим: "Ви — лист Христів, що написаний не на тих кам'яних таблицях, але на тілесних таблицях серця". І написаний не чорнилом, але Духом Божим через служіння апостолів. Ось важлива істина, на яку необхідно звернути увагу: віруюча людина — з Корінфу, Києва або якоїсь іншої церкви — є таким листом Христовим.

Лист — це, власне кажучи, якесь повідомлення, яке можна прочитати, написане на якомусь фізичному матеріалі. Раніше таким матеріалом був пергамент, сьогодні — це папір. Отже, віруючі, їхні серця — це і є, образно кажучи, той пергамент, той папір, на якому пи-

“Ви лист Христів”

шетесь лист Христів. Ми прочитали: "Лист Христів", тобто автор цього листа Сам Христос. А пером і чорнилом, якими пишуться ці письмена на тілесних таблицях, є Дух Святий, Котрий звершує цю працю через служіння Церкви. Таким чином, через ці листи на землі проповідуються Євангелія, і роблять це люди, що сповідують Ісуса Христа. Адресатом цього листа є всі, хто живе на землі. Дуже широке коло людей, до яких спрямований цей лист. А для нас порівняння з листом Христовим є дивовижним і дуже важливим. Виявляється, брати та сестри, де б ми не знаходилися, що б не робили, в наших істотах Богом написані листи, надіслані на землю. Автор знаходиться там, на Небесах, Він послав ці листи на землю. Цих листів багато, вони знаходяться посеред людей, що живуть на землі. Люди повинні ці листи прочитати й зрозуміти, тому листи повинні бути написані розбірливо. Чи замислювалися ми коли-небудь над цим? Чи відповідальні ми за якість цього листа? Чи відповідальні за те, чи прочитають нас оточуючі? А може їм буде важко щось прочитати?

Що ж має бути написане в цьому листі? Єр. 3:31–34: "Ось дні наступають, говорить Господь, і складу Я із домом Ізраїлевим і з Юдиним домом Новий Заповіт. Не такий заповіт, що його з їхніми батьками Я склав був у той день, коли міцно за руку їх узяв, щоб їх вивести з краю єгипетського. Та вони поламали Мого заповіта, і Я їх відкинув, говорить

Господь! Бо це ось отой Заповіт, що його по цих днях складу з домом Ізраїля, каже Господь: Дам Закона Свого в середину їхню, і на їхньому серці його напишу, і Я стану їм Богом, вони ж Мені будуть народом! І більше не будуть навчати вони один одного".

На цей текст Писання посилалися й апостоли, говорячи про те, що слова пророка Єремії виповнилися саме в Новому Завіті, в новому Ізраїлі. І цим новим Ізраїлем є Церква. Написано це було саме для Церкви: "і складу Я із домом Ізраїлевим і з Юдиним домом Новий Заповіт" і напишу його "на їхньому серці" і "дам Закона Свого в середину їхню". Отже, цим Христовим листом є Закон Божий, що написаний на серці кожного, хто щиро повірив та прийняв у своє серце Ісуса Христа. А це означає, що Закон Божий — це не тільки Біблія, записане Слово Боже, Святе Писання. Дуже важливо, що воно, тобто Слово Боже, є, бо писали його святі Божі, спонукувані Духом Святим. Це найавторитетніше, найвірніше свідчення Боже, що передане з неба людям. Цей Закон Божий, у повноті своїй викладений у Святому Писанні, даний людям. Та дивовижність і особливість Нового Завіту, причасниками якого ми є, полягає в тому, що Закон Божий написаний "на серці". Це не щось зовнішнє, не щось примусове або формальне, як катехізис, який людина виконує у тій мірі, в якій приписано.

Микола Величко — пастор Київської незалежної церкви ЄХБ, відповідальний служитель Братства Незалежних Церков і Місій ЄХБ України

тим, що Закон Божий написаний на серці і є частиною життя християнина. І цей Закон Божий, — пише ап. Павло, — лист наш, лист Христів, тобто апостольське слово, що ми сприйняли, в яке повірили і є його живими носіями.

У 2 Кор. 2:15–17 ап. Павло пише, що "ми бо для Бога Христовою запашністю серед тих, хто спасається, і тих, які гинуть, для одних бо смертельна запашність на смерть, а для других запашність життя в житті. І хто здатен на це? Бо ми не такі, як багато-хто, що Боже Слово фальшують".

Отже, дорогі брати та сестри, Закон Божий написаний на серцях людських, він став невід'ємною частиною нашого життя, нашого поклоніння Богу.

Я хотів би звернути увагу на мову цього листа. Читаємо: "якого всі люди знають і читають". Лист Христів повинен бути написаний у нашому серці розбірливим почерком та доступною мовою, щоб його могли пізнати та прочитати усі люди, що живуть на землі.

Я хочу навести декілька прикладів з Біблії та з життя. Чи пам'ятаєте ви, коли Йосип був у Єгипті, що помітив Потіфар та інші, коли спілкувалися з ним? — Усі люди, які з ним спілкувалися, розуміли, що Бог був з цією людиною. Чи не правда, це був лист, не запечатаний, а відкритий. І кожен, хто спілкувався з Йосипом, бачив, що з ним Бог. Він був листом неба до Єгипту і до всіх, хто знав Йосипа. Ви пам'ятаєте, що написано про Авраама та Ісаака. В Бут. 23:6 написано: "ти Божий князь серед нас". Незважаючи на вади, які ці люди мали, особливо Ісаак, оточуючі помітили, що вони мають вигляд князів Божих. Було щось дивне в їхніх особах.

Ви пам'ятаєте, коли учні Ісуса Христа одного разу прохо-

дили самарянським поселенням, їх там не прийняли. З якої причини? Бо вони йшли "у напрямі Єрусалиму". Між юдеями та самарянами була ворожнеча, тому й була така реакція. Учні Христа пізнавали, тобто, говорячи образно, читали.

Ми в нашому житті повинні мати вигляд людей, які мають певний характер, спосіб життя і йдуть у напрямі небесного Єрусалиму. Щоб оточуючі могли це бачити.

Коли Яків потрапив у Єгипет і вперше зустрівся з фараоном, сталося дивне. Не Яків стояв у страсі і тремтінні перед фараоном, а вийшло навпаки: Яків благословляв фараона. Від усього вигляду цього патріарха Божого виходила велика Божя сила, певна запашність, певний вплив. Це і був лист Божий фараону та Єгипту.

В Африці є пам'ятник Давиду Лівінгстону, який проповідував Євангелію на цьому континенті і помер там. Він походив із заможної англійської родини, мав блискучу перспективу, але відчувши поклик Божий, як і Вільям Карей, що проповідував в Індії й помер там, став проповідувати Євангелію. І сьогодні Африка шанує Д.Лівінгстона, тому що ця людина любила не тільки Бога, а й цих людей. І хоч вони не завжди розуміли його, але завжди розуміли ту мову, якою був написаний у його серці лист з неба, спрямований до них.

Що це за мова? Читаємо в Євангелії від Матвія 5:16: "Отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, та прославляли Отця вашого, що на небі" та 1 Пет. 2:11–12: "Благаю вас, любі, як прихоськів та подорожніх, щоб ви здержувалися від тілесних пожадливоростей, що воюють проти душі. Поводьтеся поміж поганями добре, щоб за те, за що вас обмовляють вони, немов би злочинців, по-

бачивши добрі діла, славили Бога в день відвідання".

Ось, дорогі брати і сестри, мова, яку пізнають і читають усі люди, що живуть на землі. Це мова добрих справ, мова любові, мова святого життя. І де б не жив християнин, де б він не знаходився, цей лист завжди можна буде прочитати, він завжди буде зрозумілим.

Тому для нас дуже важливо, щоб цією мовою були написані і наші листи, так щоб про них можна було говорити як про п'яту Євангелію, спрямовану до людства. Вона може бути богонатхненною, як ті чотири Євангелії, що входять до Нового Завіту, можуть бути помилки, пов'язані з нами. Бо кожен з нас має якісь недоліки. Та кожен з нас повинен намагатися чинити достойно і досягнути такого духовного стану, щоб стати перед Богом листом, якого всі люди знають і читають. Це дуже важливо для успіху діла Божого на землі.

Дванадцята глава Послання до євреїв починається словами, співзвучними тому, про що ми розважаємо: "Тож і ми, мавши навколо себе велику таку хмару свідків, скиньмо всякий тягар та гріх, що обплутує нас, та й біжимо з терпеливістю до боротьби, яка перед нами". А хто ці свідки? Ап. Павло говорить, — люди, які мали і мають віру в Бога на землі та являють справдження цієї віри; тому що віра — це не просто наше переконання, "а віра то підстава сподіваного, доказ небаченого" — (Євр. 11:1). Отже, дорогі брати і сестри, "біжимо з терпеливістю до боротьби, яка перед нами, дивлячись на Ісуса, на Начальника й Виконавця віри". У ділі Божому важливі чотири Євангелії, що правильно сповіщаються, а також п'ята Євангелія, без якої вони не будуть сприйматися

людьми. Якщо б на землі не було людей, переконаних у тому, що Ісус їхній Спаситель, людей, які залишили свій гріх та все неприємне Богові і пішли за Христом, людей, які мають в собі любов Ісуса Христа і відчувають у собі закон Ісуса Христа, що записаний в їхніх серцях, — проповідь Євангелії ніколи б не досягла людських сердець. Якщо б у Єрусалимі не покаялися у день П'ятидесятниці 3 тисячі чоловік і не були вони одностайні та перебували в Слові Божому, то не повірили б потім і 5 тисяч чоловік. Не повірили б і язичники в Антіохії, звідки й почалася євангелізація світу через служіння ап. Павла. Якщо б Савл не почув слів молитви Степана, якого побивали камінням, він би не повірив, і не було продовження проповіді Євангелії на землі.

Нехай благословить нас Бог сприйняти цю важливу істину: "ви — лист Христов", "якого всі люди знають і читають". Нехай наш лист не буде зім'ятим, забрудненим. І нехай серед слів, що написані Богом у нашому серці, хтось інший не пише свої слова. Є Той, Хто пише Свого листа в серцях людей. Нехай кожен з нас зрозуміє, що своїм способом життя, своїм звичинам, виразом, виразом обличчя, словами, що ми промовляємо, справами, що ми робимо, усім своїм єством ми несемо інформацію про Бога. І як ми будемо цю інформацію подавати, так і будуть люди її читати. Чи будемо ми виявляти незадоволення, нарікання, недружелюбність, чи, навпаки, будемо являти собою силу Божу, і будемо як князі Божі. Нехай поблагословить нас у цьому Господь і допоможе нам бути цим листом, цією запашністю, для одних смертельною запашністю на смерть, а для других запашністю життєвою в життя. Амінь. ■

Відповідальність чоловіка в родині

У Святому Писанні читаємо: "Чоловіки, любіть своїх дружин, як і Христос полюбив Церкву і віддав за неї Себе" (Еф. 5:25), "Чоловіки, любіть дружин своїх, і не будьте суворі до них!" (Кол. 3:19).

Іван Ткачук

ОТЖЕ, ПЕРШИЙ Божий наказ чоловікам — любити своїх дружин любов'ю самовідданості та посвяти. Тут Апостол Павло не говорить про любов, як про почуття ніжності чи захоплення; навіть не про опіку чи турботу про потреби дружини. Ні! Слово Боже говорить тут про глибшу любов чоловіка до своєї дружини — любов самопосягати. В оригінальній грецькій мові Нового Завіту в цьому місці стоїть "агапе", що означає любов, окреслену мірою жертвності. Любові Бога до людини (2 Ін. 3:16) та Ісуса Христа до Своєї Церкви властива саме така жертвність, бо Христос віддав Себе (Своє життя) за Церкву. Так чоловік повинен любити свою дру-

жину і бути готовим посвятити (пожертвувати) все своє життя для неї. Це є Божа постанова для чоловіка, модель любові до своєї дружини! Тут вимагається від чоловіка жертвність, покора та розуміння своєї дружини, в яких би умовах життя вона не була.

Часто ми чуємо, як чоловік виправдовується тим, що він вже не любить свою дружину, або що не може простити їй падіння чи гріх та шукає причин для розлучення. Коли це так, то такий чоловік не є покірний наказу Слова Божого, — любити свою дружину жертвною любов'ю, подібно як Христос полюбив Свою Церкву. Бо Христос полюбив нас грішних, простив нам наші провини

і тяжко постраждав за наші гріхи. І коли чоловік не має Христової любові, тоді він зрікається відповідальності перед Богом за свою родину.

Треба наголосити, що жертвна любов чоловіка до своєї дружини не є заслуженою любов'ю, але повинністю посвяти. Тому навіть тоді, коли дружина не заслуговує такої любові, то її чоловік все-таки любить її та присвячує себе для неї. Слово Боже нам каже: "любов... не шукає тільки свого" (1 Кор. 13:5).

Любов чоловіка до своєї дружини повинна також виражатися в практичних щоденних стосунках. У Слові Божому читаємо: "Чоловіки, так само живіть разом із дружинами за розумом (у взаєморозумінні)... і виявляйте їм честь" (1 Пет. 3:7). Отже, любов жертвності чоловіка до дружини вимагає розуміння її почуттів, чутливості до її

обставин, запобігливості щодо її потреб. Часто ми чуємо нарікання дружини: "Він мене не розуміє, він не чутливий до моїх потреб, він ніколи не поділяє моїх переживань і не знає, як я почувуюся". Так, брак любові з боку чоловіка часто є перешкодою в подружньому житті. Апостол Петро наказує чоловікам розвалювати такі перешкоди, бути чутливим до потреб своїх дружин і будувати подружнє життя в жертвності та повному порозумінні, а також виявляти своїм дружинам честь, пошану та повагу. Тоді здійсниться Божий план відповідальності чоловіка в родині. А його молитви Господь почує та благословить.

Не менш важливий обов'язок чоловіка — турбота про духовний стан своєї дружини та дітей. Він покликаний Богом бути духовно "головою" своєї дру-

жини і дітей. Завважте, як Святе Писання пояснює: "...бо чоловік голова дружини, як і Христос Голова Церкви..." (Еф. 5:23). Як Христос відповідальний за Церкву, так подібно і чоловік зобов'язаний піклуватися про добробут та духовне зростання своєї дружини. Він мусить дбати про духовне навчання в домі — в родині. Бо ж родина — це найперша й найважливіша церква в цілому світі — домашня церква, в якій чоловік наставлений Богом як священник. І за недбання читання Слова Божого та молитви в родині є злочином проти Бога та народу.

У подружньому житті обов'язком чоловіка є також вірність своїй дружині. Невірність чоловіка — великий гріх в очах Божих. За гріх перелюбу Бог в Старому Завіті вимагав смертної кари. Сам Ісус Христос, гостро засуджую-

чи усяку аморальність, підкреслив, що перелюбниче Царство Боже не наслідують. Такий гріх вимагає негайного покаяння. Лише тоді Господь посилає прощення й очищення та дає сили для перемоги над спокусами.

Отже, чоловіки, любіть своїх дружин! Зречіться вашої гордості, вашого "я", ваших "прав". Візьміть собі за приклад Ісуса Христа, Який, обмивши ноги Своїм учням, показав приклад упокорення та служіння, а через страждання й смерть на хресті — Свою жертвність та відданість. Так, справді, влада чоловіка повинна ґрунтуватися на словах Ісуса Христа: "Коли хто бути першим бажає, нехай буде найменшим із усіх і слуга всім!" (Мр. 9:35). Підійте за Ісусом Христом аж до хреста, і перероджуюча любов Голгофи зацвіте в вашій родині і ваше подружжя буде щасливим. ■

Сестринське служіння

Стало доброю традицією проведення семінарів на тему "Християнська сім'я", організованих жіночим відділом ВСО ЄХБ

Федір Прохорович Балихін

Федір Прохорович Балихін народився 1854 року в селі Астраханці Тавричеської губернії (нині Запорізька область). Батьки його були молоканами. З дитинства він сприйняв молоканські переконання і відвідував богослужіння молокан. Але у 1879 році, перебуваючи у Харкові, він познайомився з книгоношами Біблійного товариства. Розмова з його керівником І.І.Жидковим мала для нього велике значення: йому відкрилася істина духовного відродження і примирення з Богом через викупну жертву Ісуса Христа. Після цього він зустрівся з баптистськими проповідниками М.І.Вороніним, В.Г.Павловим та Є.Г.Богдановим,

З цього номера ми започатковуємо нову рубрику "Наша історія". У ній ви познайомитеся з піонерами баптистського руху в нашій країні. Ці матеріали будуть цікавими не лише для істориків нашого Братства, але й для широкого кола читачів

Ім'я Федора Прохоровича Балихіна добре відоме у євангельсько-баптистському братстві. Один з піонерів пробудження, він був невтомним благовісником і мудрим домобудівником. Він охрес-

тив багато новоісповісних та рукопоклад слугів помісних церков. Віруючим України Ф.П.Балихін особливо дорожив як голови 1-го Всеукраїнського з'їзду баптистів

зустріла протидію з боку самодержавної влади та ревнителів православ'я. Благовісника у будь-яку мить могли затримати, розпалити проти нього невігласне населення. Як відомо, особливо важким для євангельсько-баптистського руху був так званий «победоносцевський» час, тобто той період, коли обер-прокурором святийшого Синоду був К.П.Победоносцев (1800-1895 рр.). За прийнятим у 1894 році закон, проповідникам Євангелії загрожувало ув'язнення у фортецю до 4 років та заслання у Сибір або Закавказзя. Багато працівників Союзу баптистів сповна випили з гіркої чаші, що приготувала для них світська та православна влада. Але незважаючи на всі небезпеки, Ф.П.Балихін звер-

які, як він потім свідчив, «спричинили остаточний розлад у його молоканських переконаннях». Але він обличив свої сумніви і навернувся до Господа, а 1882 року прийняв святе водне хрещення по вірі. В цей час в Астраханці була нечисленна баптистська община, якою керував У.Л.Матвеев. Молодий Ф.П.Балихін відразу ж почав проповідувати на богослужіннях. А наступного року він вже благовістив за межами Астраханки. У 1884 році він побував на Петербурзькому з'їзді євангельських віруючих, що був скликаний за ініціативою В.О.Пашкова та М.М.Кор-

фа. Ми знаходимо його ім'я і в числі учасників першого з'їзду російських баптистів, на якому був створений «Союз баптистів південної Росії та Кавказу». Цей знаменний з'їзд проходив 30 квітня — 1 травня 1884 року у селі Нововасилівка Тавричеської губернії. Він поклав початок союзній роботі баптистів і визначив основні напрями її діяльності. На першому плані було благовістя, і Ф.П.Балихін у числі багатьох інших був залучений Союзом до роботи благовісником. Але

раніше він був обраний пресвітером Астраханської общини баптистів і рукопокладений на це служіння І.І.Вілером, першим головою Союзу баптистів. З того часу служіння в общині протягом довгих років він поєднував з євангелізаційною діяльністю, здійснюючи місіонерські поїздки в усі кінці неосвяченої Російської імперії. Спочатку шлях баптистських проповідників проходив через селища молокан, де ґрунт був особливо сприйнятливий. Але коли Добра Новина набула широкого розповсюдження, вона

шував своє служіння. До 1908 року, за його спогадами, він відвідав понад 35 губерній, охрестив більше 1300 душ, рукопоклад 22 пресвітерів та 24 дияконів. Ось рядки з його звіту, написаного у 1904 році: «Першого липня виїхав з дому, заїздом відвідав у Ростові бр. Д.І.Мазаєва, з ним проїхали у Царицин, де пробували чотири доби, мали три зібрання, охрестили одного брата і звершили ламання хліба. Потім поїхали до Саратова, де мали два зібрання, прийняли відлучену сестру Некрасову, звершили ламання хліба та відвідав п'ять сімей. Потім відвідали місто Тамбов, мав два зібрання,

охрестив двох сестер і звершив ламання хліба. Після цього заїхав у Моршанськ та відвідав три сім'ї молоканські. Потім поїхав у село Рибне, мав два зібрання спільно з новими і старими молоканами, де говорив Слово Боже. Відвідав село Островку і мав братнє зібрання. Звідти проїхав знову у Рибне і Новотомниково, відвідав також Воронцовку і село Чорне, і у неділю всі зібралися у Новотомникові, сіл з п'яти; мали три зібрання, обравши пресвітера, вчителя та диякона, звершив рукопокладання, потім ламання хліба. В кінці прийшли священник і старшина, поговорили з нами і нас не зачепили. Потім я поїхав назад у Рибне і Моршанськ. Далі проїхав у маєток Пашково-Тагерки, відвідав дві сім'ї, мав зібрання і прийняли дві душі; приїжджали з Ольшанки, Пензенської губернії, прийнято чотири душі, усіх шістьох охрестив в ім'я Господа і потім поїхали в Ольшанку, де мали зібрання і звершили ламання хліба. Потім назад до Миколи Даниловича Болотіна, і другого дня відправився у дорогу до Харкова. У Харкові відвідав молитовне зібрання і кілька сімей. Звідти заїхав у Славянськ і Арцебушево, де мав два зібрання та ламання хліба. Приїхав додому 20 липня і у липні був дома та за звичаєм, на недільних зібраннях говорив слово; відвідав у Нововасилівці та Новоспаському братів і говорив слово...»

Це було дійсно самовіддане служіння. Ф.П.Балихін трудився «скільки було сил і понад сил». Рука Господня була над ним, і він невтомно відвідував церкви, що лишилися без своїх

наставників, звершував духовні треби, рукопокладал слугів. Його відвідини приносили підбадьорення дітям Божим, що переслідувалися. Авторитет Ф.П.Балихіна незмінно зростав. Він стає одним з близьких помічників Д.І.Мазаєва, голови Союзу баптистів. На з'їздах баптистів 1909-1910 років його обирають членом Правління Союзу баптистів. Ім'я Ф.П.Балихіна стає відомим і за межами Росії. У 1903 році як представник російських баптистів він здійснює поїздки у Німеччину та Англію. У Німеччині він брав участь у конференції Євангельського Альянсу у Бланкенбурзі і Загальноєвропейській конференції у Берліні. В Англії він був учасником баптистської конференції в Дербі.

Ці поїздки духовно збагатили Ф.П.Балихіна, розширили його кругозір. Він побачив, як живуть одновірці-баптисти за кордоном, які мали незрівнянно більші можливості для служіння. Але не все побачене він схвалював: наприклад, він негативно поставився до діяльності Євангельського Альянсу, який намагався об'єднати усіх християн не на основі правильного виконання вчення Христа, а «у Самому Христі». «Ця думка і ця робота здалися мені новозавітним стовпотворінням», — писав він

пізніше, застерігаючи віруючих в Росії.

У серпні 1908 року Ф.П.Балихін побував на Європейському Конгресі баптистів у Берліні, чув багатьох високоосвічених проповідників. У 1911 році у складі делегації Союзу баптистів він був учасником 2-го Всесвітнього Конгресу баптистів, який проходив у Філадельфії (США).

Але основним його служінням залишалося благовістя. Повертаючись на короткий час у Астраханку, він знову і знову здійснював місіонерські поїздки, проповідував Євангелію, хрестив новоісповісних, вирішував назрілі питання у помісних церквах. З повним правом його можна назвати єпископом південної Росії.

Нарешті чаша гонінь не обминула і його: у 1914 році його було заслано на 2 роки у Сибір, до Наримського краю.

Останньою вершиною у служінні Ф.П.Балихіна було його головування на 1-му Всеукраїнському з'їзді баптистів. У 1918 році, коли внаслідок революційних потрясінь Україна, як і інші регіони, виявилася відірваною від центру, виникла необхідність у підтримці і розвитку духовної роботи на

місцях. З цією метою був скликаний Всеукраїнський з'їзд, який проходив у Києві 1-8 жовтня 1918 року. Були присутні 100 делегатів.

На з'їзді були прийняті важливі рішення, що стосувалися організації церков і порядку їхнього служіння, було розроблено статут церкви і складений проект закону про віросповідання. Крім того, було вирішено видавати журнал «Український баптист» (редактором намічався А.Г.Альохін). І хоч офіційне заснування Всеукраїнського Союзу баптистів відбулося на 2-му з'їзді у Єлисаветграді (1921 р.), але саме з 1919 року почалася організована самостійна робота баптистів в Україні, на чолі якої стояв навчений досвідом Федір Прохорович Балихін.

Та обставина, що багато рішень 1-го з'їзду не були виконані, не може зменшити його значення. В умовах постійної зміни влади, розгулу анархії та бандитизму практично неможливо було проводити планомірну духовну роботу. Та з'їзд показав, що братство в Україні має необхідні сили для успішного служіння. Ця обставина була врахована Пленумом Всеросійського Союзу баптистів у 1924 році, і з того часу братство в Україні користувалося певною самостійністю, зберігаючи «єдність духа у союзі миру» з усім братством баптистів.

Але служіння Ф.П.Балихіна підійшло до кінця. Останні його проповіді пролунали в Астраханці.

20 січня 1919 року Господь покликав Свого слугу у вічні оселі.

«А розумні будуть саяти, як світила небозводу, а ті, хто привів багатьох до праведності, немов зорі, навіки віків» (Дан. 12:3). ■

Олександр Назаренко — пастор церкви ЄХБ в м. Єнакієво, відповідальний редактор газети "Зов вери"

Євангеліський "Сівач"

З історії християнських комун

Проблема, з якою мені довелося зіткнутися, збираючи матеріали з історії Никитської церкви, полягала в тому, що було дуже важко, навіть неможливо встановити час її виникнення. Історія своєчасно ніким не писалася і довелося задовольнитися лише тими крихтами відомостей, які можна було добути з небагатьох джерел та згасаючої пам'яті старих членів церкви. І це проблема багатьох церков, особливо з віковою історією. Віруючі повинні знати історію своєї церкви та історію євангелісько-баптистського Братства.

Майбутнє не може бути без минулого. Наші церкви багаті яскравими особистостями, які пройшли попереду нас і своїм життям, служінням, духовною працею залишили про себе добру пам'ять. Церкви повинні бути зацікавленими, щоб ні ми, сучасники, ні майбутнє покоління не втратили духовно-історичних цінностей попередників, які вклали свою частку в духовну будову. Багато людей, що приходять у церкву сьогодні, хочуть знати нашу історію, наші витоки, і їхня цікавість повністю обгрунтована.

Валерій Малов

Наш батько, Малов Іван Тимофійович, народився 1910 року в селі Благодатне Амвросієвського району на Донеччині. В 14-літньому віці вступив у завіт з Господом і життя своє присвятив служінню Йому. Проповідник, керівник молоді, помічник пресвітера. В 1945 році був рукопокладений церквою на служіння пресвітера. Одинадцять років він звершував служіння пастора в Благодатному, а потім за рекомендацією старших братів прийняв служіння пресвітера в церкві міста

Єнакієва. 86 років життя з Господом — це історія.

За наполегливим проханням сім'ї він написав біографічні спогади під назвою "Короткий огляд — як вів мене Господь". Зараз, коли його вже немає з нами, з особливою увагою читаємо ці спогади, бо це частка історії нашого Братства.

Пропонуємо читачам уривок з рукопису І.Т.Малова.

"Про Єрусалимську церкву в Діях Апостолів (4:32) написано: "А люди, що вірували, мали серце одне й одну душу, і жоден із них не вважав що з маєтку свого

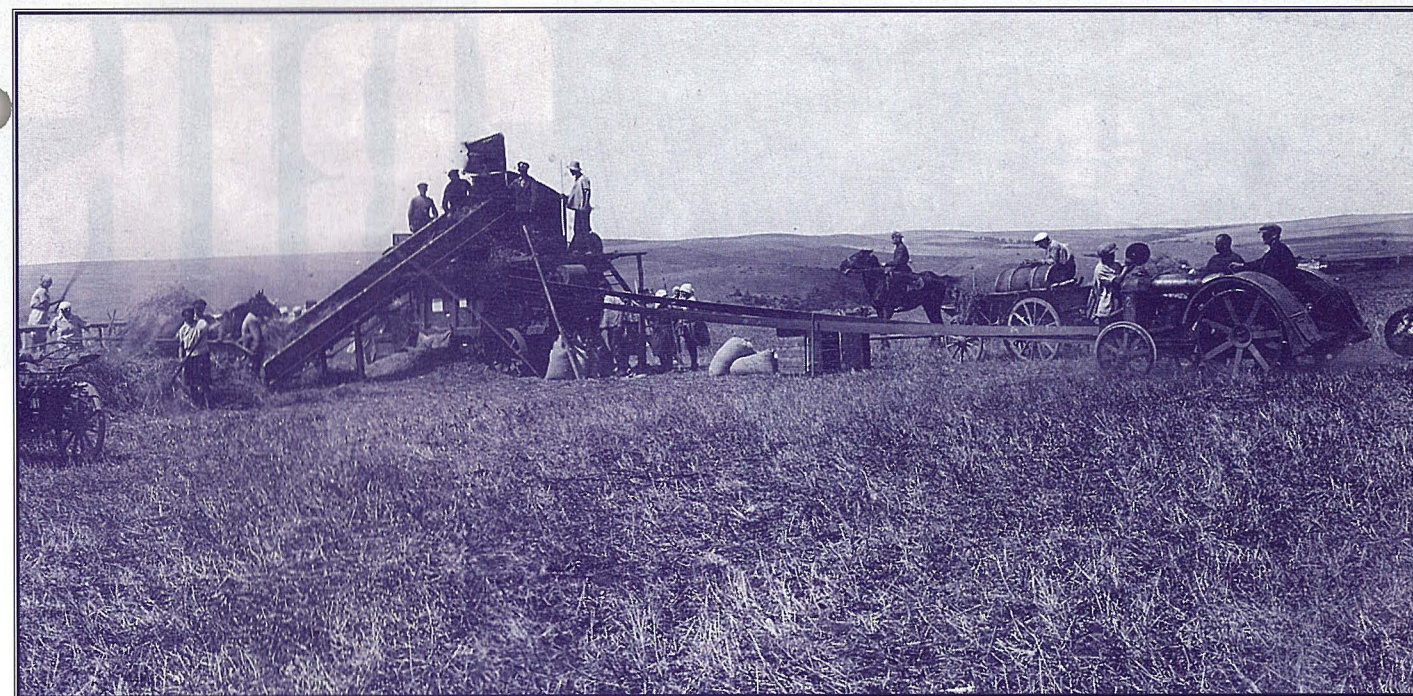

На тракторі "Фордзон" Малов Іван Тимофійович. За кермом — учень Микола Процел

за своє, але в них усе спільним було". Таке зображення ранньої християнської церкви вказує на міцні та різноманітні стосунки її членів між собою, що охоплюють духовну та матеріальну сторону.

Ідея колективного ведення господарства на євангеліських засадах виникала ще в перших євангеліських общинах у сімдесяті роки минулого століття, але практично здійснилася тільки після революції 1917 року. В різних місцях Росії та України з'явилися сільсько-господарські комуні, дрібно-виробничі кооперативи, артілі. Така ініціатива прийшла і на Донбас.

В 1924 році в церкві села Благодатне брати запропонували, базуючись на

1928 рік. Братня комуні "Сівач", с. Благодатне

досвіді першоапостольської церкви, організувати на добровільних засадах братню комуну. Багато членів церкви підтримали пропозицію і відгукнулися на цю святую та добру справу.

Іван Тимофійович Малов і Валерій Іванович Малов

Виклопотали ділянку землі недалеко від села і почали працювати разом. Все, хто що мав, стало спільним. Комуну назвали "Сівач". Для тих, хто жив далеко, загальними зусиллями почали будувати житло. Серед членів церкви були різні спеціалісти. Брат Прокопенко Антон Андрійович був гончарем. Він робив для потреб комуні та для реалізації гончарний посуд. Був у комуні також добрий майстер-колісник Кузь-

ма Барильченко. Іван Іванович Малахатка — ткач. Влітку він пас вівці, а взимку займався своїм ремеслом. Робота в господарстві була різна, та основна — обробка землі. Мені, 15-річному юнакові, довелося орати землю волами.

Потім нашої комуні "Кредитне товариство" виділило старенький трактор "Фордзон". Це був перший трактор на селі. Тракториста не було. Прислали на деякий час механіка і мене прикріпили до нього на навчання без будь-яких курсів. Був посібник по будові трактора, і я почав опановувати нову спеціальність.

Плуг прокладав борозни на селянських нивах, а проповідь про Христа орала грунт сердець для Божого насіння. Оскільки працювати треба було у три зміни, через деякий час я вже почав навчати інших учнів. "Кредитне товариство" виділило

також і молотилку, яка працювала від трактора. Біля молотилки робив брат, пресвітер Заряний Іван Миколайович.

Стосунки між нами склалися дружні, спокійні, християнські. День починався і закінчувався загальною молитвою. Працювали охоче, часто співаючи під час роботи. Загальні обіди проходили жваво, радісно. Так і працювали з Божою допомогою. Після обмолоту свого врожаю наймалися молотити зерно до заможних селян.

Потім, у 1930 році в країні оголосили загальну колективізацію. Бідняки вступали у колгоспи, а заможних селян оголосили кулаками.

Їх розкулачували і багатьох з них відправляли у заслання. У нашу комуну прислали партійних та комсомольських працівників, керівництво комуні перейшло до рук партійних активістів. Комуну "Сівач" переіменували в колгосп імені Щорса. Змінився стиль керівництва, змінилася духовна атмосфера. З цієї причини віруючі поступово почали виходити з колгоспу і знаходити роботу на прилеглих підприємствах та вугільних рудниках.

Ось така сторінка була вписана в літопис нашого Братства. ■

У матеріалі використані фото з сімейного архіву Малових

Можливо, дорогі читачі, серед вас або поруч з вами є такі, що бережуть у своїх архівах документи, фотознімки, публікації минулих років, можливо пам'ять зберегла цікаві події, факти, відомості з життя народу Божого. Можливо ще не забуті імена трудівників, служителів,

що пройшли попереду нас і з вірністю пронесли знамено істини Божої. Нехай усе це не зникне у забутті, а стане надбанням сучасників і спадком майбутнього покоління. Кожна церква повинна мати своїх "істориків", мати пам'ятну книгу своєї церкви. Це важливо.

Трудові будні. Від кожного — по здібностях

Твій айсберг

Плакав повновидий красень-місяць... Плакали зорі, від страху відвертаючи вбік очі... І було чого! І місяць, і зорі спостерігали надзвичайну картину: ясної квітневої ночі, коли стояла чудова погода, в океані тонув одинокий корабель... І від нього, немов від осинового гнізда, врізнобіч щосили відпливали декілька десятків човнів, переповнених переляканими людьми. Але зверху тисячі п'ятисот чоловік у різних місцях, стоячи на колінах, щиро молилися. Корабельний оркестр, який до цього моменту, щоб хоч трохи збити паніку, виконував бравурну мелодію, несподівано загравав відомий християнський гімн "Ближче, Господи, до Тебе..."

Ж

АПЕВНО, друже мій, ти вже чув про цю жажливу історію в океані, а може й ні, не знаю. Однак волю згадати деякі подробиці відомої на весь світ трагедії. І знаєш, з чого все почалося, якщо міркувати по людськи, на основі відомих нам фактів?

...1910 рік. У повітрі гучно гримнуло. Здалося, що заворушилася земля, і трохи згодом на обрії західного берегу холодної Гренландії з'явилася, наче острів, похмура льодова гора. Видно було, як тисячотонний айсберг поволі відокремився від материка і вирушив у невідому мандрівку морями Північної Атлантики. Навіть зорям на небі було незрозуміло, куди направилися оця безпорадна глиба замерзлої води. Скільки місяців чи років самотній айсберг буде серед суворой безмежності океану, поки не розтане? А може, якась невідома сила склала спеціальний маршрут

Василь Титов

для нього з особливою, таємною метою?! Правда, звучить фантастично, майже на грані містики? Але...

Але, поки айсберг у дорозі, поки він загубився десь серед хвиль непривітної Атлантики, ми уявно перенесемо наш погляд в глиб історії, до гарячих пісків Палестини, до іншого моря — Галілейського, коли його берегом ступали ноги Ісуса Христа. Ісус проповідує серед юдеїв нове вчення — Євангелію, котра міняє суть звичного устрою життя, і кожне слово небесної правди боляче стукає по свідомості кожного слухача, немов грудки землі стукають по віковій темній домовині. Ісус кличе всіх — рибалок, книжників, священників, царів — якнайшвидше міняти суть і зміст життя через покаяння. Ісус скрупульозно підбирає слова і приклади з життя, щоб народ збагнув душею суть небесного повеління, а навкруг — серця холодні, немов крига Гренландії. Навіть учні Ісуса, котрі вже визнали Його за Месію, і ті час від часу озираються назад до суєтного, сумніваються, спокушуються буквально на дрібницях, забуваючи, що головне для людини — врятувати власну душу для вічності. Тому-то Ісус і каже учням Своїм: "Якщо хто хоче йти за Мною, хай зречеться самого себе, візьме хрест і йде за Мною. Бо хто хоче життя своє спасти, той погубить його, а хто погубить життя ради Мене, той збереже його. Яка користь людині, якщо вона здобуде весь світ, а душу свою занепасть?" (Мт. 16:24-26).

Ти думаєш, майбутні апостоли відразу зрозуміли слова свого Небесного Учителя, хоча Він і говорив з ними вічна-віч? До речі, сьогодні на землі також, чим більше проповідується вістка спасіння через Ісуса Христа, як учить Біблія, тим більше людство ігнорує авторитет неба, намагаючись всіляко принизити святість Творця і зримо підкреслити свою незалежність од вічності.

Та чи може бути щось жажливіше, за творіння неба, живу істоту — людину, що вступає в боротьбу проти свого Творця, Бога?! І чим все закінчувалося, також відомо...

Перші люди — Адам та Єва — за непослух Творцеві були вигнані з Едему, через них була проклята коліска цивілізації — Земля, і як Божий присуд людству — смерть... Але, виявляється, людині цього видалося замало — людина почала жити у "великій розбещеності, в блуді". І Господь знову показав Свою силу — кара неба прийшла на землю через потоп, де милість у Творця знайшла лише

сім'я праведного Ноя, вісім чоловік. Здавалося б, що і цього досить для гіркої досвіду?! Якби-то! Нашадки синів Ноевих, щоб зробити собі ім'я, починають будувати Вавилонську башту аж "до неба". За цей непослух Бог змішав людству мови і розпорошив його по всій землі. Заспокоїлися? Вгомонилися? Зрозуміли? А потім сталося ось що: Бог для спасіння кожної душі посилав на землю Ісуса. Іди, Сину, врятуй їх, гордих та неслухняних! Лише Твоя свята кров, пролита за усі гріхи світу, може врятувати цивілізацію для безсмерття, для слави Божої, для вічності...

І ось Христос на землі. Він, незважаючи на різкість осудження Його вчення як Божого Сина, як Самого Бога, терпеливо пояснює через конкретні приклади, що всі люди мають потребу в покаянні, у примиренні з Богом. Читаємо Євангелію від Луки 13:1-5: "У той час деякі прийшли і розповіли Йому про галілеян, кров яких Пілат змішав з їхніми жертвами. Та Ісус сказав їм у відповідь: "Чи ви думаєте, що ці галілеяни були грішніші за усіх галілеян, що так постраждали? Ні, кажу вам; та коли не покаєтесь, то всі так само загинете! Або ті вісімнадцять, на яких упала башта в Силоамі і побила їх, думаєте, що вони були більш винні за всіх, що живуть у Єрусалимі? Ні, кажу вам, та коли не покаєтесь, всі так само загинете!"

Ісус Христос вчив, що людина живе на землі лише з Божої милості. Однак життя людини зовсім коротке. І людина може загинути кожної миті. Хіба не так? І якщо людина встигла протягом життя знайти Бога і примиритися з небом через покаяння, значить, вона встигла зробити найголовніше — отримати вічне життя... Але скількох людей смерть знаходить тоді, коли вони навіть і не підозрювали, що той день буде їх останнім днем життя?! І Христос бере для прикладу дві трагедії, котрі сталися в Галілеї та місті Силоамі. По волі Пілата одну групу людей знищили навіть під час жертвоприношення, хоча це в Ізраїлі вважалося надто великим гріхом. Але, як бачимо, смерть знайшла їх і там... А хіба перебували б під баштою ті нещасні люди, на котрих вона упала?! Чи, може, вони були грішніші за своїх співвітчизників? Христос каже, що ні. Хто-хто, а Христос добре знає кожну душу. Христос лише наголошує: загинути може і багатий, і бідний будь-якої хвилини. Але до смерті треба встигнути покаятися. Чому? Христос

Василь Титов — пастор, спеціальний кореспондент журналу "Євангельська ніва"

попереджує: "Не покаєтесь, загинете!" Господи, можна сказати так чи інакше, а вмирати треба. Все вірно. Але...

Фізична смерть — кара за гріх, і це доля кожного, хто живе під сонцем. Але тільки покаяння після фізичної смерті відкриє перед людиною вхід до Божого Царства. Так сказав Ісус. Ще раз зверніть увагу на Його слова: "...Не покаєтесь, загинете!"

А тепер, друже мій, знову повернемося до айсберга, який — пам'ятаєш? — одиноко вирушає водами Північної Атлантики. Поки що подорож цієї льодової потвори для нас загадкова, незрозуміла та дивна. Але, хіба мало різних айсбергів плаває в океані?! Та ось через два роки після появи айсберга, 10 квітня 1912 року о 12 годині дня з Саутгемптонського порту виходить у свій перший рейс найбільший та найсучасніший англійський корабель "Титанік", і капітан гордовито командує:

— Курс: Нью-Йорк!

"Оце корабель! — радісно вигукують люди. — Такого і Сам Бог не зможе потопити!"

У розкішних каютах суперлайнера 2201 пасажир, навкруг музика, радість, сміх, безпека... А чого боятися? "Титанік" — чудо техніки, його довжина — 269 метрів, водотоннажність — 66 тисяч тонн, швидкість — 25 вузлів на годину...

Поки "Титанік" солідно, з триумфом бере курс на Америку, залишаючи тиху гавань, одна цікава деталь, також своєрідний екскурс у минуле. Так ось...

...У 1898 році, рівно сто років тому, у світ вийшов цікавий роман письменника-фантаста Моргана Робертсона "Марнота". Вже сама назва символізувала, що все земне, якщо навіть людина здобуде весь світ, є ніщо перед вічністю. І в своєму інтригуючому творі фантаст оповідав про міфічне судно "Титан", на котрому плывуть через Атлантику дуже багаті люди. Але ось вночі, у квітні місяці, "Титан" зіштовхується в океані з величезним айсбергом, тоне, а більшість пасажирів гине, бо на судні було лише ...24 шлюпки на випадок якоїсь біди. Ось така була канва подій та пригод у художньому творі. Але... через 14 років суднобудівники англійської компанії "Уайт стар лайн" буквально за описом Робертсона побудували справжній корабель, про який ми вже згадували, лиш називався він не "Титаном", а "Титаніком".

А тепер, друже мій, ми ще раз повертаємося до початку нашої розповіді, до айсберга, який у 1910 році якимось чином відірвало від холодних берегів Гренландії. За два роки він проплив — скільки б ти думав? — 3500

кілометрів. Куди прямував айсберг? Для чого? Про це стало відомо аж у квітні 1912 року, коли у водах Атлантики сталася трагедія майже за сценарієм фантаста Робертсона. Наш знайомий айсберг вночі завдав смертельного удару справжньому "Титаніку", який через три години пішов на дно. Згадуючи слова Христа, можна запитати: "Невже ці люди, що стали кормом для морських риб, були грішніші на той момент від усіх жителів Англії?" Ясна річ — ні! Але чи були вони готові на той момент до зустрічі з Богом?

Трагедія в океані, про яку я коротко розповів, добре відома у світі. Про неї написано понад 50 книг, 2 п'єси, 6 збірників віршів та знято декілька різноманітних кіноверсій. Думаю, що справжньої трагедії на кораблі кожної людської душі не знає ніхто, окрім Бога. В одному з кінофільмів капітан "Титаніка" Сміт, зрозумівши, що нещасне судно-гігант приречене і ось-ось піде на дно, гірко сказав: "Титанік! Здається, сама назва була дана йому даремно... Згідно старогрецької міфології ці велетні повстали проти Бога, але були переможені і за свою гордість скинуті в пекло..."

А де зараз легендарний "Титанік" зі своїми коштовностями, які оцінюються тепер у 300 мільйонів доларів? Судно лежить на глибині 3889 метрів — у 1983 році його все-таки знайшла пошукова експедиція французів та американців. Можливо, колись "Титанік" і буде піднято з морської глибини. А поки що... А поки що лайнер іржавіє вже 86 літ підряд серед коралових рифів, наче пам'ятник людської гордості та непокори Богові.

Дехто, треба сказати, в трагедії "Титаніка" бачить лише дивний збіг обставин, дехто вважає, що це лише сліпа випадковість, дехто це називає фатум... Може... Але хіба від того кардинально міняється суть загибелі конкретних осіб? Моя думка інакша — в цій події я бачу руку Божу, бачу Божий промисел...

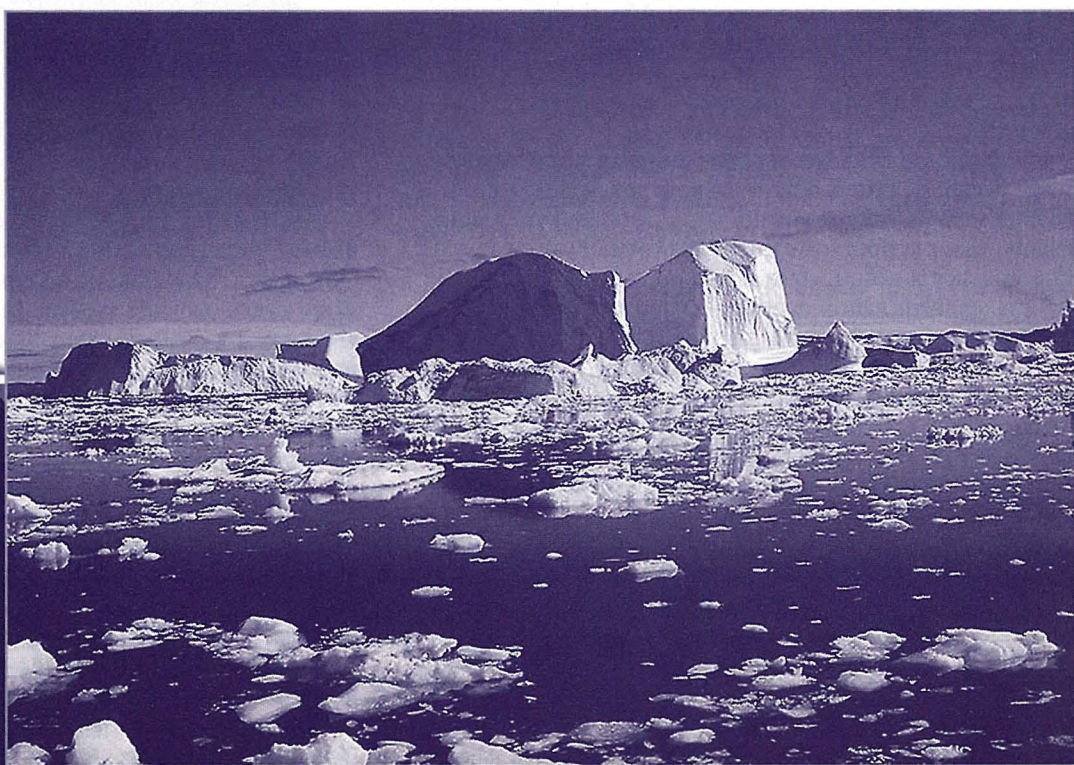
І ще один вражаючий факт: на початку двадцять першого століття, згідно плану Белфаста, буде побудовано новий суперкорабель "Титанік-

2". Він, правда, буде на 90 метрів довшим і на 4 метри ширшим. Вартість будівництва — 530 мільйонів доларів. А попливе "Титанік-2" за тим же маршрутом: Англія — Америка. І все буде, як на фантастичному "Титані" і як на реальному загиблому "Титаніку": розкіш, гордість, слава... Пам'ятаєте: "...раб кинув виклик власнику і Богу"?!
...Плавав повновидий красень-місяць... Плакали зорі, від страху відвертаючи вбік очі... І було чого! І місяць, і зорі спостерігали надзвичайну картину: ясної квітневої ночі, коли стояла чудова погода, в океані тонув одинокий корабель... І від нього, немов від осинового гнізда, візнобіч щосили відпливали декілька десятків човнів, переповнених переляканими людьми... Але зверху тисячі п'ятисот чоловік у різних місцях корабля, стоячи на колінах, широко молилися. Корабельний оркестр, який до цього моменту, щоб хоча трохи збити паніку, виконував бравурну мелодію, несподівано загравав відомий християнський гімн: "Ближче, Господи, до Тебе..."

Друже мій! Останній епізод, повір, не хворобливий витвір уяви автора. Історія зберегла розповіді очевидців загибелі "Титаніка". Люди стали на коліна перед Творцем в останні хвилини свого земного життя. До речі, Біблія також авторитетно свідчить, — коли сповниться час, перед іменем Ісуса Христа схилиться всяке коліно. Однак тоді вже не буде прощення згідно благодаті. Тому Ісус знову і знову повторює через Євангелію: "Не покаєтесь, загинете!" Усвідом, будь ласка, що і трагедія в Галілеї під час жертвоприношення, і трагедія "Титаніка" в Атлантичному океані, і будь-яка трагедія сьогодні в Україні без покаєння — це вічна розлука загиблого з небом, це залишення грішника назавжди без вічної радості спілкування з Богом... Так вчить Біблія! І не забувай, що час життя на землі мине швидко, а твій айсберг вже також у дорозі. І човном для спасіння твоєї безсмертної душі може стати лише Ісус. Чуєш: лише Ісус. Причому, допоки Його благодать на землі...■

Друже мій! Останній епізод, повір, не хворобливий витвір уяви автора. Історія зберегла розповіді очевидців загибелі "Титаніка". Люди стали на коліна перед Творцем в останні хвилини свого земного життя. До речі, Біблія також авторитетно свідчить, — коли сповниться час, перед іменем Ісуса Христа схилиться всяке коліно. Однак тоді вже не буде прощення згідно благодаті. Тому Ісус знову і знову повторює через Євангелію: "Не покаєтесь, загинете!" Усвідом, будь ласка, що і трагедія в Галілеї під час жертвоприношення, і трагедія "Титаніка" в Атлантичному океані, і будь-яка трагедія сьогодні в Україні без покаєння — це вічна розлука загиблого з небом, це залишення грішника назавжди без вічної радості спілкування з Богом... Так вчить Біблія! І не забувай, що час життя на землі мине швидко, а твій айсберг вже також у дорозі. І човном для спасіння твоєї безсмертної душі може стати лише Ісус. Чуєш: лише Ісус. Причому, допоки Його благодать на землі...■

ЧОВНОМ ДЛЯ
спасіння твоєї
безсмертної душі
може стати лише
Ісус. Чуєш: лише
Ісус. Причому,
допоки Його
благодать
на землі...

Про старий та новий стилі

Чому існує відлік часу за "новим стилем" і за "старим", і чим відрізняється "новий стиль" від "старого"?

П. Ожевський

Усім нам добре відомо, що відлік часу ведеться за Сонцем. Земля, як і всі планети Сонячної системи, обертається навколо Сонця. Час і період повного оберту Землі навколо Сонця прийнято називати роком. Час або період оберту Землі навколо своєї осі називається добою. Рік або повний оберт Землі навколо Сонця дорівнює 365 днів 5 год. 48 хв. 46 сек. Оскільки рік не складається з цілого числа днів, то його дійсною величиною дуже незручно користуватися в побуті, бо довелося б починати рік в різні години дня: так, якщо 1920 рік почався о півночі першого січня, то наступний 1921 рік необхідно починати вже не о півночі, а о 5 год. 48 хв. 46 сек. ранку; 1922 рік — об 11 год. 37 хв. 32 сек. дня і т.д.

Щоб уникнути цієї незручності, в 45 році до Різдва Христового римський імператор Юлій Цезар, за порадою астронома Со- зигена, постановив вважати в році 365 днів, а це означає робити помилку на 5 год. 48 хв. 46 сек., тому що істинний рік становить 365 днів. 5 год. 48 хв. 46 сек. Щоб усунути, хоча б частково, цю помилку, Юлій Цезар постановив до кожного четвертого року додавати ще одну добу і називати його високосним, а рік у 365 днів — звичайним. Лишняя доба у високосному році додається до лютого місяця, що у звичайному році складається з 28 днів, а у високосному — 29 днів.

За цим відліком, який називається Юліанським, се-

редня величина року дорівнює 365 дням 6 годинам, тоді як насправді вона складає 365 днів 5 год. 48 хв. 46 сек. Тому Юліанський рік на 11 хв. 14 сек. більший істинного, тобто, коли за Юліанським календарем вважають, що рік тільки що закінчився, то насправді пройшло 11 хв. 14 сек. нового року. Ця різниця за 400 років становить приблизно 3 доби.

На Нікейському соборі у 325 році після Різдва Христового Юліанський календар був прийнятий християнською церквою і була виправлена помилка, що накопичилася до цього часу, та не була усунена її причина, тому через 1257 років після Нікейського собору, тобто у 1582 році, помилка знову зросла до 10 днів. Тому папа Григорій XIII наказав усім католикам пропустити 10 днів, а саме, після 4 жовтня вважати не 5, а 15; разом з тим, щоб усунути помилку і на майбутнє, прийняті були ті ж високосні роки, що і в Юліанському відліку, з тією різницею, що в Григоріанському на кожні 400 років припадає трьома високосними роками менше, ніж у Юліанському.

За Юліанським відліком усі роки століть, наприклад: 1500, 1600, 1700 і т.д. як ті, що діляться на 4, є високосними, а за Григоріанським лише ті з них, в яких

перші дві цифри діляться на 4. Таким чином, різниця в відліку часу в XVI столітті становила 10 днів, тобто, за Юліанським вважали 1 січня, а за Григоріанським — 11. У XVII столітті ця різниця лишилася такою ж, тому що 1600 рік був високосним в обох системах; але 1700 рік не був висо-

косним за Григоріанським календарем — за Юліанським вважали 29 лютого, а за Григоріанським 1 березня, і різниця стала 11 днів.

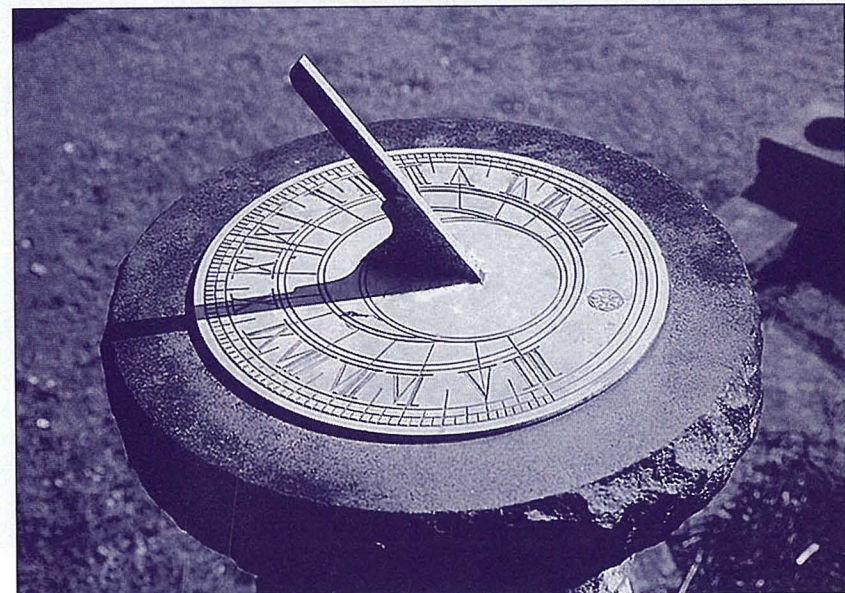
У наш час різниця між Григоріанським та Юліанським відліком складає 13 днів. Тому якщо за Юліанським календарем вважають, наприклад, 6 травня, то за Григоріанським — 19 травня. Таким чином, за Григоріанським відліком 400 років мають 303 звичайних роки і 97 високосних. Григоріанський відлік також не зовсім точний, але помилка його така незначна, що на неї не зважають. Ця помилка

або як говорять "старого" відліку. Але зараз і в нашій країні введено новий стиль, тобто Григоріанський відлік.

На 23-му з'їзді ВСО ЄХБ було прийнято усі свята, встановлені першою християнською церквою, святкувати за новим стилем, як це робить майже увесь християнський світ.

"А Ангол, що я бачив його, як стояв він на морі й землі, зняв до неба правцю свою та й поклявся Живучим по вічні віки, Який створив небо та те, що на ньому, і землю та те, що на ній, і море й що в ній, що вже часу не буде" (Об. 10:5-6). ■

Григоріанський відлік, або як його називають "новий стиль", як більш точний та правильний, було прийнято в усій Європі, крім СРСР та Греції, де дотримувалися Юліанського,

або як говорять "старого" відліку. Але зараз і в нашій країні введено новий стиль, тобто Григоріанський відлік.

На 23-му з'їзді ВСО ЄХБ було прийнято усі свята, встановлені першою християнською церквою, святкувати за новим стилем, як це робить майже увесь християнський світ.

"А Ангол, що я бачив його, як стояв він на морі й землі, зняв до неба правцю свою та й поклявся Живучим по вічні віки, Який створив небо та те, що на ньому, і землю та те, що на ній, і море й що в ній, що вже часу не буде" (Об. 10:5-6). ■

Місіонерська поїздка

У місіонерську поїздку до африканської країни Камерун мене запросила Далласька церква (США)

Ігор Яремчук — магістр богослов'я, проректор Ірпінської Біблійної Семінарії

Ігор Яремчук

Моє перебування на Африканському континенті почалося з м. Дуали. Наступного ранку на нас чекала поїздка за 1500 км в інше місто, де планувалася євангелізація, — в Кумбо. Іхати треба було автобусом, зовсім не комфортабельним. Відправлення його не за розкладом, а по мірі заповнення, тобто, коли вже нікого більше втиснути неможливо. Автобус їде 14 годин. Дороги в Камеруні в основному ґрунтові, асфальтованих дуже мало. Наше перебування у країні співпало з періодом засухи, коли гарячі сухі вітри з Сахари приносять величезну кількість пилу, що нагадує туман. Він висить у повітрі, його відчуваєш у роті, у вухах, в носі, у волоссі, ним просякає навіть одяг. Єдине, що відволікало від цих труднощів, — пейзажі тропічних лісів та селищ, що чергувалися (майже 90% населення живе в селах).

Прибережна частина країни, куди прибув наш літак, — рівнинна, а далі місцевість стає гористою. Тут багато боліт, — розсадників малярійних комарів, москітів, мух цеце. В більш сухих місцях простягається савана, покрита густою травою.

У Кумбо ми поселилися в лікарні, низькому глинобитному, з плоскою бамбуковою стелею та земляною підлогою будинку. Саме тут я згадавав відчуття, що виникали у мене після відвідин Європи та Америки: "Як добре можуть жити люди!" У Камеруні я з вдячністю думав: "Як добре ми живемо в Україні". Та виявляється Африка не виняток за своєю убогістю. Так живуть понад 80% населення Землі (Індія, Китай, Латинська Америка, Афганістан та ін.). Виняток не вони, а ми. Після відвідин таких країн не залишається місця для нарікань. А лю-

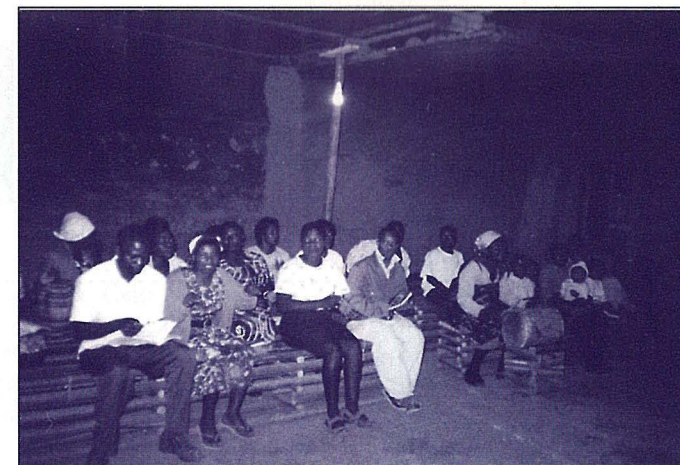
ди там радіють, служать Господу, прославляють Його. Я вдячний Богу, що побачив їхнє життя і мені є так багато за що славити Творця.

Наша місія полягала в тому, що протягом дня ми ходили від будинку до будинку, знайомилися з камерунцями, запрошували їх на зібрання, які відбувалися щовечора. Молитовні будинки були переповнені. За тиждень євангелізації 420 осіб звершили молитву покаяння.

За час нашого перебування в Камеруні відбулася пасторська конференція, на якій були присутні 50 пресвітерів з 39-ти церков. Також ми відвідали місцеву Семінарію, яка існує вже 50 років. Дуже цікаво було познайомитися й поговорити з студентами.

Африка до цього часу глибоко язичницька країна, що зберегла племенні традиції. Як і колись, дуже міцно владу над людьми утримує шаманство, пов'язане з дотриманням різних ритуалів та обрядів. Шамани, які носять страхітливе вбрання, наганяють жах на жителів. Вони вимагають особливої до себе поваги та вияву покорі. На шляху шамана та його почту ніхто не має права знаходитися, інакше будь-яку зустрічну людину можуть навіть убити.

Безпосередньо перед поверненням мені довелося побачити таку

Баптистська церква м. Кумбо, Камерун

процесію, очолювану шаманом (африканці називають його "джу-джу"). Я та один американський місіонер захотіли це сфотографувати. І раптом бачимо, що шаман із списом біжить на нас. Першим поривом було — бігти. Але потім ми подумали, якщо тисячний натовп африканців побачить, як християнин тікає від джу-джу, то, виходить, його Бог слабший від шамана. Тому ми вирішили стояти на місці хоч би там що. Коли шаман наблизився впритул, ми стали голосно промовляти: "Ісус Христос — Господь".

Потім сталося таке. Джу-джу впав на спину і безсило бився руками й ногами, не маючи сил підвестися. Почт також не міг нічого з ним зробити. Так

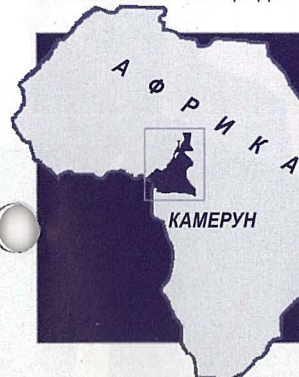
Гарячі сухі вітри з Сахари...

тривало кілька хвилин. За цей час ми змогли пройти через натовп, що розступився, до наших машин. Народ вигукував: "Ісус Христос!" Це було яскравим свідченням перемоги сили Господньої над диявольською. У супроводі цих слів наша група залишала місто.

Перепошений особливими, радісними почуттями та переживаннями, сидючи в машині, я читав слова, записані в Євангелії від Луки 10:19, про владу, яку дає Господь. Я знаю це з власного досвіду. Але далі написано набагато важливіше, вірш 20 говорить: "Та не тіштеся тим, що вам коряться духи, але тіштеся, що ваші ймення записані в небі!" Ось те, чому ми повинні дійсно радіти.

У Камеруні — повне розорення, злидні, голод. Якщо хтось і повинен нарікати, то це африканці. А вони радіють. Чому? Тому, на фоні чого меркне все інше, — їхні імена написані на небесах.

Нехай Господь завжди нагадує нам з вами про істинну підставу радості — що імена наші написані на небесах. ■

Камерун отримав свою назву від португальців, які першими з європейців відвідали цю країну. У гирлі річки, де вони висадилися, була величезна кількість креветок (португальською "камароес").

Звідси і назва країни — Камерун.

Камерун — у минулому колоніальна країна. До 60-х років її південна частина належала Франції, а північна — Англії. Колоніальне панування значно затримало розвиток країни. Сучасний Камерун — найбільш сільськогосподарська держава. Повсюди голодний, обірваний народ, майже скрізь нестача води...

Плідне партнерство

22 жовтня 1998 року делегація ВСО ЄХБ у складі Г.І.Коменданта, Н.Д.Коменданта і В.К.Кульбича відбула у США. З 23 по 28 жовтня у м. Джексон, штат Міссісіпі, проходила звітно-виборча конференція служителів Конвенції церков штату

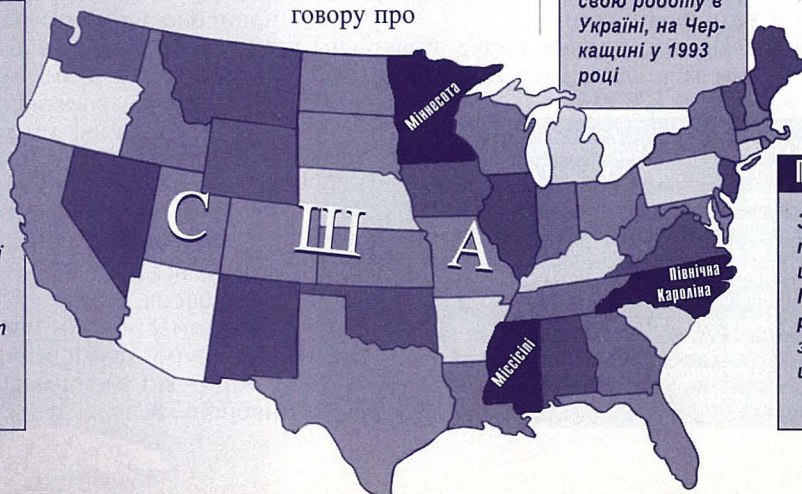
В.К.Кульбич, Н.Д.Комендант, Г.І.Комендант під час святкування в Бетхел-коледжі

У штаті Міссісіпі мешкає майже 2,5 млн. жителів і є понад 2000 церков. У Конвенцію входять 72 Асоціації. Робота Конвенції розбита по відділах, але саме цей штат найактивніше працює на місійних полях. Баптистська Конвенція штату Міссісіпі закінчила своє партнерство з Венесуелою, завершує роботу у Гондурасі, але триває співпраця з такими ж конвенціями штатів Меріленд та Делавер.

Однією з найзнаменніших подій для Конвенції було підписання договору про

Міссісіпі

У штаті Міссісіпі мешкає майже 2,5 млн. жителів і є понад 2000 церков. У Конвенцію входять 72 Асоціації. Робота Конвенції розбита по відділах, але саме цей штат найактивніше працює на місійних полях

Міннесота

Конвенція церков штату — це активно працююча група з 150 церков, більшість членів яких шведського походження. Баптисти Міннесоти почали свою роботу в Україні, на Черкащині у 1993 році

Багато було зроблено за роки співробітництва в галузі медицини, отримали розвиток сільськогосподарські проекти. Була надана велика гуманітарна допомога дитячим будинкам, інтернатам, школам та іншим установам. Особливо благословенною за роки співробітництва була програма сестринських церков. Понад 50 церков Міннесоти включилися у цю працю.

Українську делегацію було запрошено на виставку та банкет, організовані сестринськими церквами, де у яскравих картинах було чудово представлено і розказано про служіння в Україні. Крім місійного служіння, баптисти Міннесоти представили роботу своєї семінарії, коледжу, церков та відділів. Особливо

Північна Кароліна

З 5 по 11 листопада у штаті Північна Кароліна відбувся з'їзд Конвенції церков штату

Зустріч з Франкліном Гремом у Північній Кароліні

вражає праця для пристарілих людей, сімей служителів похилого віку, організація таборів для молоді.

Несподіваною, а тому ще більш приємною, була програма, організована російськими та українськими церквами м. Мінеаполіса.

Українська церква, де пастором Юрій Євгенович Марушак, вже рік проводить служіння в новому приміщенні. Церква зростає, поповнюється новими членами.

Партнерські відносини між баптистськими церквами Міннесоти і України поглиблюються. Свій досвід сестринських церков Міннесота буде розповсюджувати і в інших штатах США. Ми ж сподіваємося, що їх служіння буде уватися і за межі Черкаської області.

З 5 по 11 листопада у штаті Північна Кароліна відбувся з'їзд Конвенції церков штату. Протягом шести років співробітництва з Союзом баптистів України зроблено дуже багато: побудована Київська Богословська Семінарія, надавалася допомога у навчанні студентів Київської та Одеської семінарій, понад 100 молитовних будинків було побудовано за допомогою груп добровільних будівельників. Ефективною була підтримка майже 100 місіонерів у їхньому служінні по організації нових церков. Медики з Північної Кароліни працювали у містах та селах України, надавали допомогу медикаментами. Партнерство з церквами України переступило за межі офіційного часу і вступило у фазу добровільного співробітництва, яке, сподіваємось, буде продовжуватися.

Ми щиро вдячні Господу за роки плідного співробітництва з церквами Конвенції Північної Кароліни. Для нас є дуже повчальним ентузіазм і внесок у розвиток справи Божої в Україні Конвенції баптистських церков Міннесоти. З великими сподіваннями ми починаємо співробітництво з церквами штату Міссісіпі і просимо на цю працю рясних Божих благословінь. ■

Під час підписання договору між ВСО ЄХБ і Баптистською Конвенцією штату Міссісіпі, Філіп Фучерел (ліворуч), Г.І.Комендант (праворуч)

Служіння хору та оркестру під час конференції (штат Міссісіпі)

Одна з учасниць виставки у Мінеаполісі

Найдорожчий подарунок

Різдвяна програма складалася з двох частин. Першою передбачалася евангелізація дітей з роздачею подарунків і запрошень для участі у другій частині — святковій різдвяній виставі, яка відбувалася у Палаці спорту восьмого, дев'ятого та десятого січня.

Подарунки для 60 тисяч українських дітей приготувала й доставила із США місія "Сумка самарянина", яку очолює Франклін Грем. Вони призначалися насамперед для дітей-сиріт, дітей-інвалідів і для тих, хто живе за межею бідності.

Велику допомогу у виявленні таких діток і організації для них свята надали церквам соціальні служби міста. Завдяки їм почули вістку про Бога і отримали подарунки діти в таких дитячих установах, як приймальники для малолітніх злочинців, лікувальні центри (онкологічний, нефрологічний), дитячі будинки, школи-інтернати, а також діти з малозабезпечених сімей. Всього майже вісім тисяч дітей взяли участь у різдвяних евангелізаційних

Діти!.. Хіба може бути щось цінніше в житті? Довірливі, щирі, потребуючі любові та захисту. Скільки радості вони приносять! І як сумно бачити реальність сьогоднішнього дня — дітей, залишених без уваги й любові, а часто й бездомних. Створити таким дітям свято в день Різдва, коли в світ народився

Син Божий Ісус Христос, а також розповісти їм про Спасителя, взялися церкви усіх конфесій Києва і області разом з Евангельською Асоціацією Біллі Грема та місією "Сумка самарянина" із США. Та особливий внесок у підготовку і проведення цього свята зробили віруючі церков ЄХБ Київщини

служіннях, організованих тільки церквами евангельських християн-баптистів Києва, зокрема церквою Харківського масиву (пастор Петро Марченко), церквою "Благодать" (пастор Микола Чорнень-

кий), церквою Ленінградського району (пастор Ярослав Мачинський).

І як чудово було бачити, коли діти з віруючих сімей свідкували своїм одноліткам про Ісуса Христа, Який любить усіх — і дорослих, і дітей, і Який народився у цей світ, щоб допомогти усім. Можливо не всі з присутніх усвідомили це одразу. Але посіяне у відкриті дитячі душі слово, підкріплене турботою Ісуса — різдвяним подарунком, безумовно проросте в них вірою. А діти, завдяки їх безпосередності і щирості, на думку організаторів, найкращі евангелісти.

Першим результатом такої копіткої праці церков став переповнений зал киявського Палацу спорту 8 січня. Взяти участь у другій частині — святковій різдвяній програмі-виставі про найдорожчий подарунок світу — зібралося понад 9 тисяч глядачів.

Перед початком присутніх привітав з Різдвом Христовим Голова Держкомітету у справах релігій В.Д.Бондаренко. Далі, до великої дитячої аудиторії тепло, по-батьківськи звернувся Голова ВСО ЄХБ Г.І.Комендант:

— Дорогі дітки! Ми святкуємо

Різдво Христове і перед початком чудової музичної програми я прошу вас схилити голівки, заплосити очі і подумати про щось добре, щось гарне з вашого життя. Згадайте про вашу маму, бабусю чи когось з рідних або близьких вашому серцю людей. Пригадайте якийсь гарний випадок з вашого життя. У хвилину такого роздуму в благоговінні перед Богом ми почнемо цю програму. Я бажаю, щоб ваше життя наповнилося рясними Божими благословіннями. Щоб завдяки цій програмі ви дізналися, що є Той, Хто любить вас, Той, Хто дбає про вас і хоче благословити вас. Давайте зосередимося, в тиші звернемося до Бога і попросимо Його благословіння.

Милосердний Господи! Поблагослови цей вечір і усіх діток. Нехай Твоя любов і ласка зігріє наші серця. В ім'я Отця і Сина, і Святого Духа. Амінь.

На сцені починається чудове дійство. Головний герой Мігель розповідає хлопчику Пітеру про найдорожчий Божий дарунок — Ісуса Христа, використовуючи при цьому прості приклади з життя і свідості Біблії.

Бог створив світ і людей. Він дав їм заповіді, за якими вони повинні жити. І тільки будучи слухняними Богу і виконуючи Його заповіді, можна бути щасливими. Та люди не слухалися Бога, не жили, як Він велів, а тому повинні були вмирати. Але Бог добрий і люблячий, Він послав у цей світ Свого Сина — Ісуса Христа, Який народився у віфліємських яслах і Який є Спасителем для всіх. Хто стане другом Ісуса, прийме Його у своє серце, той матиме життя вічне. Але як це зробити?

Мігель пояснює юним глядачам, які уважно сліdkували за розвитком подій на сцені, що треба звернутися до Бога з простими словами:

— Ісусе! Дякую, що Ти помер за мене на хресті. Я прошу прости мене і стань моїм Другом назавжди!

Сотні дітей заповнили площадку перед сценою, бажаючи прийняти Ісуса як свого Спасителя і Друга.

Душеопікуни — християни місцевих церков — допомагали бажаючим заповнити картки для отримання подальшої духовної допомоги. Цю роботу взяв на себе відділ дитячого служіння, що при Центрі Християнського Співробітництва. Він підтримуватиме зв'язок з дітьми, які повернулися до Господа.

І так було впродовж трьох днів. До того ж у неділю, десятого січня, довелося організаторам додатково проводити виставу для тих, хто не зміг потрапити до залу на заплановані служіння.

Евангельські програми дуже сподобалися усім. Про це свідчить і той факт, що з 60000 глядачів 5000 виявили бажання надалі спілкуватися з християнами.

Багато дітей вперше змогли відкрити для себе Ісуса Христа як найкращого Друга, Який вірний завжди, бо завжди приходить на допомогу тим, хто призиває Його ім'я. ■

Поки маємо час, робімо добро

19 січня 1999 року малий зал Центральної церкви ЄХБ "Дім Евангелія" був заповнений. Керівництво церкви спільно з місією "Добра воля", яку очолює Віктор Козубовський, організували святкову зустріч християн-ветеранів. Пастор церкви П.І.Павловський сердечно вітав присутніх з святом Різдва Христового

Петро Павлюк

Начитавши 90 псалом, Петро Іванович сказав, що світ з тривогою очікує катаклізмів. А ми, християни, з радістю чекаємо зустрічі з нашим Господом. Після молитви відбувалося радісне спілкування. Адже зібралися діти Божі, які знають одне одного впродовж 50-60 років.

Брати і сестри читали вірші, славили Господа псалмами та загальним співом. На очах у багатьох заблищали сльози, коли брати К.Г.Кульбич та В.Н.Ткачук виконували пісню:

Дорогой одной

*к Отчизне святой
Бодрее пойдем мы
с тобой.*

Органічно поєднуючись з святковим настроєм залу, чудовий спів сім'ї Хижняків надавав піднесеності, бадьорості і спонукував черпати сили у Господа. Адже милість Господня продовжується, це Він дав можливість зібратися своїм

дітям за одним столом, поспілкуватися, просто побачити одне одного.

Життя кожного з цих людей було нелегким. Вони пройшли через гоніння, арешти, в'язниці, війну, голод, а сили і терпіння черпали лише у Христа. Зовні немолоді, бо "дні літ наших — у них сімдесят літ, а при силах — вісімдесят літ, і гордості їхні — страждання й марнота, бо все швидко минає, і ми відлітаємо..." (Пс. 90:10), вони молоді душею. Адже серце людини не старіє, коли в ньому живе Христос.

Один з найстаріших учасників зустрічі, відомий служитель Братства А.Г.Ліньов сказав, що мета християн — долучатися до Церкви, сонму святих, які вже у Вічності очікують нас з Господом (Євр. 12:22-24).

Здається ще зовсім недавно були всі молоді, співали у молодіжному хорі. Як швидко минув час, уже підрастають онуки. Як не дякувати Господу за те, що наше життя є провісником вічності!

В кінці спілкування від місії "Добра воля" ветерани отримали різдвяні подарунки та сфотографувалися на згадку. ■

Учасники святкової зустрічі християн-ветеранів у Київській церкві "Дім Евангелія"

Сьогодні, мабуть, немає людини, яка б не знала про стихійне лихо, що трапилося в Закарпатті. Страшні повені знесли з лиця землі сотні будинків у десятках населених пунктів. Без даху над головою та засобів для існування залишилися тисячі людей

Братня допомога

Болем відізналася у серцях віруючих трагедія в Закарпатті. Християни київських церков відразу відгукнулися на неї і почали збирати кошти, продукти, одяг і везили до канцелярії Братства.

Відповідальність за цю важливу справу було доручено заступнику Голови ВСО ЄХБ В.Д.Ткачуку та помічнику Голови Союзу з адміністративних питань М.М.Андрашку. Вони відвідали місця стихійного лиха, від якого постраждали і наші віруючі.

Віталій Дмитрович розповідає про поїздку:

— Бажаючи допомоги, брати і сестри щедро ділилися своїми небагатими статками.

Активну участь у зборі коштів та речей взяли християни з київських церков "Дім Євангелія", "Преображення", "Пробудження", церкви села Вишневого, незалежної церкви, де пресвітером П.Ф.Василенко. Біблійна ліга орендувала велику вантажну машину. Жертвували місії СЕТ, "Схід-Захід", "Нове життя для України", "Україна для Христа", українсько-американський християнський Університет. Дізнавшись про мету нашої поїздки, зробили свій внесок і окремі особи та організації, як наприклад, працівники телебачення з м. Ніжин.

З особливим співчуттям відгукувалися люди на потребу потерпілих. Бажаючи допомогти телефонували до канцелярії Союзу з усіх областей України. Але у нас були обмежені транспортні можливості. Машина розрахована була лише на 7 тонн вантажу. Тому ми радили братам самостійно організувати доставку зібраної допомоги. Отже, вона відправлялася з Одеси, Львова, Житомира та інших міст. Збір пожертв продовжується.

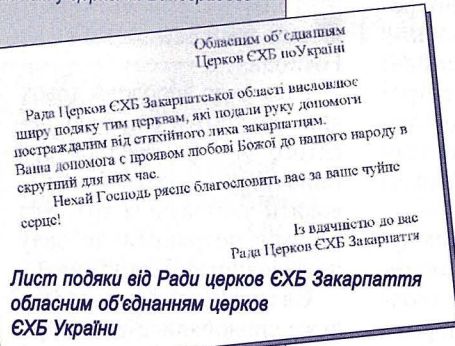
Зібрання в церкві м. Королево

Радо приймають гуманітарний вантаж у церкві м. Виноградово

Під час завантаження гуманітарної допомоги

Лист подяки від Ради церков ЄХБ Закарпаття обласним об'єднанням церков ЄХБ України

У п'ятницю, 20

листопада, наша вантажівка вирушила у Закарпаття. Разом з М.М.Андрашком ми супроводжували її на мікроавтобусі. У Рівному довантажили деякі продукти та одяг. Директор маслозаводу з Гошці, що поблизу Рівного, брат Леонід Глуховський передав для потерпілих шістьнадцять кругів сиру, три ящики масла та інші молочні продукти.

Подорож була дуже небезпечною: снігопад, на дорогах ожеледиця. Кілька разів наші машини потрапляли в екстремальні дорожні ситуації. Діставалися до місця призначення майже добу. На кордоні знову не обійшлося без пригоди. Машини затримали і хотіли спрямувати до Ужгороду. Там були організовані склади для прийому гуманітарних вантажів. Після деяких узго-

В.Д.Ткачук, М.М.Андрашко разом з братом з Угорщини у м. Королево

дження ж е н ь нас такі пропус- тили у Виногра- дово. Там місцеві христия- ни дуже

Петро Павлюк

добре організували прийом та роз- поділення гуманітарних вантажів. Продукти та речі вони роздавали найбільш потерпілим односельча- нам.

У мерії Виноградово ми зустріли християн з Угорщини. Виявилося, що вони прибули за дорученням Генера- льного секретаря ЄБФ К.Х.Валь- тера, щоб дізнатися про потреби по- терпілих земляків (серед жителів За- карпаття багато угорців). Ми впізна- ли одне одного, адже зустрічалися на Генеральній Раді ЄБФ, що відбу- лася нещодавно у Києві.

Разом ми поїхали на другий берег Тиси до Королево, а потім у село Варієво. Там побачили, якої великої шкоди завдала вода поселенням. Глино- битні будинки були зруйновані і знесені буквально за кілька хвилин.

Пресвітер поміс- ної церкви Д.Д.Арен- даш назвав імена християн, які най- більш постраждали від повені. Ми пе- редали їм зібрані кошти. В одній сім'ї віру-

юча тільки дружина, але допомогу поділили порівну між усіма потерпілими сім'ями. Це було добрим свідченням для невіруючого чоловіка тієї сестри, який по- бачив, що його дружина має дбайливих братів і сестер.

Сьогодні люди потребують харчових про- дуктів. Повінь знищила усі запаси, а до но- вого врожаю ще далеко. Необхідні кошти та будівельні матеріали. Більшість потерпілих хочуть будувати нові оселі. Усі, хто отримав допомогу, щиро дякували нам і усім, хто підтримував їх своїми пожертвуваннями.

...Без сумніву, ніхто не зміг би попередити цю трагедію. Ми не керуємо стихіями і від нас закрито завтрішне. Ніхто не в змозі повернути втрачене життя або компенсу- вати моральні збитки. Та як християни ми знаємо Того, Хто керує стихіями. Він за- повідав нам любити ближніх, як себе, діли- тися з ними і сорочкою, і шматком хліба.

З уроків, подібних цьому, видно, як збу- вається Слово Боже. Це ще раз нагадує нам про необхідність бути насторожі й з готовністю очікувати другого приходу Ісу- са Христа, адже ми не знаємо "ні дня ні часу" Його приходу, але усі ознаки ясно вказують, що Господь вже "при дверях". ■

З турботою про вдів

"Коли будеш жати жниво своє на своїм полі, і забудеш на полі снопа, не вернешся взяти його, він буде прихильковий, сироті та вдові, щоб поблагословив тебе Господь, Бог твій, у всім чині твоїх рук" (Пс. 24:18).

На сторінках Біблії ми зустрічаємо чимало чудових прикладів, як вдови, незважаючи на всі труднощі, вірили й любили Господа, служили й ко- рилися Йому. На щастя і в наш час у Бога є такі вдови.

Увага до вдів так радує їх, підбадь- орює та зміцнює у надії на те, що Все- вишній не залишає Своїх дітей. Їх бага- то в Україні, і тільки спільними зусилля- ми ми зможемо про кожну згадати, кожній допомогти, підбадьорити. В Різдвяні дні Біблійна Місія відвідала ли- ше небагатьох, саме тих, чії чоловіки звершували пресвітерське служіння. З деякими з них ми мали чудову мож- ливість зустрітися.

Сестра Андрикевич Марія Григорівна цього року зустріне свою 75-у річницю. Все її життя — безперервний ланцюг випробувань та перемог. Господь завжди був поряд, завжди готовий

відчула, що тепер повністю залежна від Господа. Нема чоловіка, нема опори, яку мала, — одна надія на Господа!" Марія Григорівна до цих пір, відвідуючи церкви проповіді, проводить бесіди, продовжує відвідувати віруючих у в'яз- ниці, працює з дітьми в інтернатах (во- на почала в'язати для дітей другу тис-

Директор Біблійної місії Вальдемар Шредер з Любов'ю Демидівною Духонченко

чу пар (!) теплих шкарпеток). Її з любов'ю називають матір'ю сиріт та сестрою вдів.

Господь подарував нам зустріч з сестрою Духонченко Любов'ю Демидівною. Через усе своє довге життя вона пронесла віру і любов до Госпо-

Працівники Біблійної місії комплектують різдвяні подарунки

да. Долаючи хвороби похи- лого віку, кожної неділі вона маленькими кроками йде до церкви, щоб бути в спільності святих. Теплоту та щедрість своєї душі вона віддає своїм онукам, яких дуже любить, а також усім ближнім, про нужди яких вона безперес- танку молиться своєму Спа- сителю. "Іще в сивині вони будуть цвісти, будуть ситі та

свіжі, щоб розповідати, що щирий Гос- подь, моя скеля, і в Ньому неправди не- ма!" (Пс. 91:15, 16).

Для кожної вдови зібрани невеличкий різдвяний подарунок і відправили його поштою. Ми молилися, щоб усі посилки дійшли до своїх адресатів, і для нас бу-

ло великою радістю отримати листи від вдів з словами щирої та сердечної вдяч- ності за допомогу та увагу до них.

"Вчора ми одержали від вас посил- ку. Ми дуже вдячні за вашу увагу та до- броту, що ви вважали необхідним нам допомогти в матеріальних труднощах. Для нас це було несподіванкою. Ми вперше отримали різдвяний подару- нок. Ви не тільки мені зробили подару- нок до Різдва, але й допомогли всій моїй родині. Дякуємо вам!"

Євтушенко Валентина Веніамінівна, м. Черкаси".

"Від усієї душі висловлюємо вам по- дяку за щедрий дарунок, який отрима- ли від вас. Для нас це було несподіван- кою. За що таке благодіяння?"

Нехай Господь віддасть вам стори- цю за доброту. Дуже, дуже вдячні вам!

Михайло Атаманський з Марією Григорівною Андрикевич

Литвин Ганна Олександрівна, м. За- поріжжя".

Ці слова подяки адресовані всім нашим друзям, хто не перестає мо- литися і підтримувати служіння Біблійної Місії. Бо без їхньої участі ми не змогли б послужити, втішити, підба- дьорити.

Дуже важливо, щоб ця акція допо- мого вдовам не була разовою. Ми були б раді дізнатися, що послужили добрим прикладом для церков нашого Братст- ва і вони, по можливості, будуть допо- магати, турбуватися та виявляти до- стоїнну повагу усім вдовам, а вони ж є у кожній церкві. ■

Директор Біблійної місії в Україні Михайло Атаманський

Служителі для третього тисячоліття

Світ, в якому Церква очікує пришествя Христа, змінює своє обличчя. Нова політична, економічна та духовно-моральна ситуація примушує шукати відданих, стійких і добре підготовлених християн, які будуть служити в помісних церквах ХХІ століття. Бог дає можливість готуватися до цього служіння і закликає молодих людей стати в ряди робітників на ниві Господній. "І почув я голос Господа, що говорив: Кого Я пошлю, і хто піде для Нас?" (Іс. 6:8). Якщо ви хочете глибше пізнати Писання, Бога, Його діяння в історії і в наколишньому світі, Одеська Богословська Семінарія надасть вам цю можливість

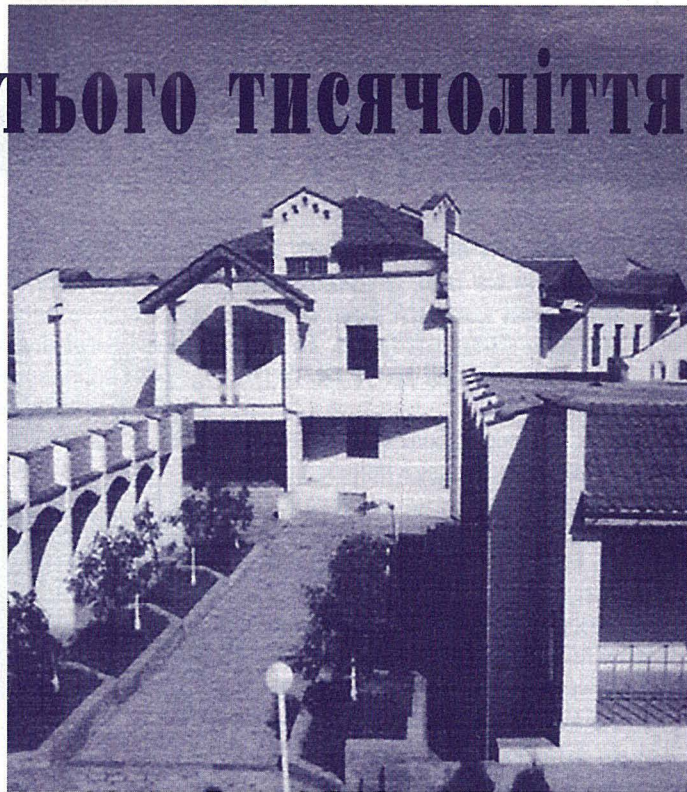
Слово Президента

Одеська Богословська Семінарія є одним з перших богословських університетів, що виникли після розвалу Радянського Союзу. За дев'ять років існування Семінарія стала стабільним університетом, що задовольняє потреби євангельських церков в теоретичних і в практичних працівниках. Більш ніж 350 випускників Семінарії стали сьогодні пасторами великих церков, керівниками та викладачами церковних Недільних Шкіл, укладачами національних богословських університетських програм, академічними деканами провідних семінарій, спеціалістами в області богослов'я та історії. Практично всі вони трудяться для слави Божої по усій території колишньо-

го Радянського Союзу — від Сибіру до Молдови.

Господь ясно благословив нас, ми маємо власне студентське містечко з гуртожитками, комп'ютерними навчальними класами, бібліотекою, кухнею, їдальнею та всім необхідним для університетського процесу. Одеська Богословська Семінарія є в числі перших чотирьох богословських шкіл колишнього Радянського Союзу, що отримали перший акредитаційний рівень Євразійської Акредитаційної Асоціації. Ми віримо, що Господь і надалі продовжить милість Свою над нашою Семінарією і запрошуємо майбутніх студентів відгукнутися на заклик нашого Господа і підготуватися до праці на ниві Його.

Саников С.В.

Новий набір та можливості навчання:

Відділення

"Бакалавр богослов'я"

Чотирирічна очна програма навчання, мета якої — підготовка служителів, що зможуть нести як пасторське, так і викладацьке служіння. У програмі вивчаються понад 40 дисциплін із областей:

- Святе Писання
- Систематичне та біблійне богослов'я
- Мови: давньогрецька, давньоєврейська, англійська
- Практичне богослов'я
- Загальні гуманітарні науки.

Відділення

"Служіння благовістя"

Однорічна очна програма з підготовки служителів в області заснування нових церков. Дисципліни, що вивчаються, дають знання Біблії, догматики, вміння проповідувати, навички євангелізаційного і місіонерського служіння, розуміння сучасної релігійної ситуації, тобто те, що необхідне для засновників нових церков у сучасному суспільстві.

Відділення "Служіння проповідника"

Для тих, хто не має можливості навчатися очно, ОБС про-

понує трирічну програму очно-заочного навчання. Студенти приїжджають на три дні (четвер-субота) щомісяця (крім липня та серпня). Мета програми — надати теоретичні та практичні знання братам, які готуються до проповідницького служіння, а також тим, кого Господь закликає на дяконське та пасторське служіння. Святе Писання, догматика, основи служіння, гомілетика, історія України, психологія, етика — ось короткий перелік предметів, що вивчаються в цій програмі.

Відділення

"Християнська освіта"

Для вчителів Недільних Шкіл і тих, хто хоче працювати у цій сфері, ОБС пропонує очно-заочне навчання, по формі аналогічне відділенню "Служіння проповідника". Разом з основними біблійно-богословськими та гуманітарними дисциплінами пропонуються курси по організації Недільних Шкіл, методиці викладання Біблії в Недільній Школі, принципам розробки та написання біблійних уроків і методичних матеріалів для Недільних Шкіл, організації освітнього служіння Церкви.

Умови вступу:

Абітурієнт повинен:

- ♦ Бути членом євангельської церкви, згідної з віросповіданням ЄХБ, мінімум 1 рік.
- ♦ Мати закінчену середню освіту.
- ♦ Мати початкову богословську освіту (для тих, хто вступає на відділення "Бакалавр богослов'я").
- ♦ Бути не молодшим 18 років.
- ♦ Не бути розлученим.

Примітка: Сестри приймаються тільки на відділення "Християнська освіта".

Для вступу необхідно:

Надіслати в учбову частину заяву, в якій необхідно вказати прізвище, ім'я, по-батькові, вік, відділення, на яке хочете вступити, назву, адресу та телефон помісної церкви, членом якої ви є, період членства, вашу повну домашню адресу та телефон.

Термін подачі заяви:

- ♦ на відділення "Бакалавр богослов'я" — до 15 квітня 1999 року.
- ♦ на відділення "Служіння благовістя" — до 1 червня 1999 року.
- ♦ на відділення "Служіння проповідника" — до 15 серпня 1999 року.
- ♦ на відділення "Християнська освіта" — до 15 серпня 1999 року.

Умови навчання:

Семінарія має три адміністративно-житлових корпуси. Студенти очних відділень живуть по двоє в кімнатах, що мають усі необхідні умови для навчання та відпочинку. При наявності фінансування одруженим студентам надається допомога в оренді квартири поблизу семінарії. Усі студенти забезпечуються триразовим харчуванням та стипендією. Студентам очно-заочних відділень стипендія не виплачується.

Серце Семінарії — її бібліотека — налічує майже 17 тис. томів богословської літератури англійською та російською мовами, що відкриває широкі можливості для самостійної роботи.

Практичні навички служіння підвищуються за рахунок ак-

тивного залучення студентів до життя помісних церков. Вартість навчання на даний момент складає 1500 USD на рік, при необхідності оренди квартири для одружених студентів — додатково 700 USD на рік. Вартість навчання для студентів очно-заочних відділень — 350 USD на рік. Адміністрація семінарії, розуміючи відсутність таких коштів у багатьох абітурієнтів, не ставить питання оплати однією з умов вступу, але сподівається, що студенти проявлять активність у пошуку фінансової підтримки. Абітурієнтам із церков Федерації Союзів ЄХБ семінарія допомагає у пошуках спонсорів. Усі решта випадків розглядаються індивідуально. ■

Біблійна жінка — хто вона?

Ви маєте чудову нагоду познайомитися з біблійними жіночими образами на сторінках щойно надрукованих книг "Жінки Старого Завіту" та "Жінки Нового Завіту"

Від першої, створеної Самим Богом, і до часів Апостолів (від Єви до Фіви) — це були жінки

які жили в дійсності, зі своїми бажаннями та надіями, намаганнями та боротьбою, зі своїми перемогами та поразками. Вони жили в різні часи, за різних умов, займали різне соціальне становище, одні мали дітей, інші були бездітні. Суть не в тому! Суттєва різниця між цими жінками полягає в тому, знали вони Бога чи ні! І яке місце посідав Господь в їхньому житті

А безмежно вдячна Богу за можливість перевидати книги Е.Модерсона «Жінки Старого Завіту» та «Жінки Нового Завіту». На початку мого подружнього життя ці книги стали моїми порадиниками. Читаючи їх, я пройнялась великим бажанням вивчати Біблію.

Сьогодні моє побажання кожній жінці — познайомитися з цими книгами. Дай Бог, щоб це знайомство стало новим поштовхом до спілкування із Словом Божим!

З молитвою,
Надія Комендант.

Інформацію про придбання книг можна отримати в обласних Об'єднаннях ЄХБ

A photograph of a mountain valley. In the foreground, a rustic wooden fence made of logs and planks runs along a dirt path. The path leads into a lush green valley filled with dense evergreen forests. In the background, steep, forested mountains rise under a bright sky. The overall scene is peaceful and scenic.

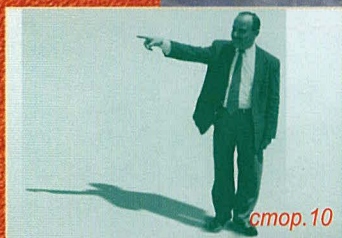
**Господи, Ти був
пристановищем
нашим
з роду в рід!
Перш, ніж
постали гори
і народилася
земля,
і всесвіт,
від віку
й до віку
Ти Бог**

Псалом 90:1,2

Євангеліська нива

Духовно-просвітницький журнал

ЗНАЙДІТЬ
У 1997 РОДІ
ЗАСНОВАНИЙ

стор. 10

● Пекло –
логіка вічної
загибелі

стор. 34

● Він жив
божественною
музикою

стор. 37

● Наслідуйте
Бога

Так сказав Господь:
Уздоровив
Я цю воду

Один Господь, одна віра, одне хрещення

№2
1999
ВИХОДИТЬ
ОДИН РІЗ

Євангеліська нива

Духовно-просвітницький журнал
Всеукраїнського Союзу Об'єднань
євангеліських християн-баптистів

Головний редактор
Комендант Г.І.

Відповідальний редактор
Козубовський М.В.

Редакційна колегія
Домашовець В.Г., Козубовський В.В.,
Комендант Н.Д., Кравчук В.П.,
Крещук О.Б., Кульбач В.К.,
Матвій В.М., Прокопчук А.І.,
Санніков С.В., Ткачук В.Д.,
Храпак П.М.

Художник-дизайнер Моргунов О.А.
Технічний редактор Дорофєєва О.П.
Комп'ютерний набір Лоськова С.Я.

Адреса редакції:
252004 Україна,
Київ-4, вул. Л.Толстого, 3-А
тел: (044) 225-36-13

Видання здійснюється
на добровільні пожертвування

Журнал виходить чотири рази на рік

Видання зареєстроване
Міністерством України
у справах преси та інформації
Свідоцтво КВ
№2245 від 16.10.1996 р.

Рукописи не рецензуються
і не повертаються

При використанні
матеріалів журналу
посилання на видання обов'язкове

© Всеукраїнський Союз
Об'єднань Євангеліських
Християн-Баптистів

"Evangelical fields"
magazine of All-Ukrainian Union
of Associations of Evangelical Christians-Baptists

Умови видання й придбання

журналу в 1999 році такі ж,
як і в минулому.
Добровільні пожертви
в сумі 10 гривень на рік
за 4 номери журналу просимо
надсилати на адресу редакції:
252004 м. Київ-4,
вул. Л.Толстого, 3-А,
або на р/р 26007200000716
у Старокиївському відділенні УСБ
м.Києва, МФО 322045,
код 14357313 з поміткою
"Євангеліська нива".

Надруковано з готових фотоформ на місіоній книжковій фабриці
"Християнське життя", 263006, м. Луцьк, вул. В.Стуса, 3,
тел/факс (03322) 4-57-51

Один Господь, одна віра,
одне хрищення (Еф. 4:5)

№2(10) 1999 У НОМЕРІ:

стор. 4

стор. 15

стор. 32

стор. 43

Утішитель.....	4
Володимир Матвій	
Слово про хрест.....	6
Є. Берсьє	
Добрий день, Сонце.....	8
Василь Титов	
Пекло-логіка вічної загибелі.....	10
Анатолій Прокопчук	
Ще одна зустріч.....	15
Василь Титов	
Поки є час.....	16
Олександр Савченко	
Спасительне життя Христа.....	18
Іан Томас	
Заздрість.....	21
Борис Зудерман	
Послух ліпший від жертви.....	24
Любов Годлевська	
Ансельмівські діалоги про свободу.....	26
Сергій Санніков	
Слов'янська реформація.....	30
Вікторія Любашенко	
Дементій Олексійович Правосєров.....	32
Олександр Нагірняк	
Він жив божественною музикою.....	34
Григорій Бацук	
Наслідуйте Бога.....	37
Яків Духонченко	
Ставлення віруючих до служителів церков.....	40
Олексій Бринза	
Добрий день, невісточко!.....	43
Лариса Кузіна	
Служіння християнки сьогодні.....	44
Надія Комендант	
На ниві Божій.....	46

● Широ вітаю вас! Минулого року я зверталася до вас зі своїми віршами. Ваші поради мені дуже допомогли. Хоч зараз пишу набагато рідше і менше, але не розчарувалася і не облишила писати. Вірш "Весна" я писала з бажанням, щоб саме так і було.

"Весна — це щастя і життя, Це — усмішка, любов і мир, Гармонія духовного злиття І вічної народженості вир. Тож збережимо це дивне відчуття, Яке Господь по милості нам дав.

Бо лише людям притаманні почуття, Якими Він серця обдарував".

Нехай благословить вас Господь!
В.М.Шейко
с. Іванків Київської області

● Вітаю вас, шановна редакція "Євангеліської ниви". Пише вам Роман зі Львова. Віруючий я майже три роки. Навернувся до Бога у 17 років. В журналі №4 за 1998 рік я прочитав дуже глибоку психологічну статтю Бориса Зудермана "Почуття власної неповноцінності". Через неї Господь торкнувся глибин мого серця і висвітлив мою проблему. Вона турбує мене протягом усього свідомого життя і вносить у нього гіркоту. Через цей ма-

теріал Господь підняв весь "мул" із дна мого серця, відкрив нанесені ще в дитинстві рани і зцілив їх Своєю любов'ю. На молодіжному спілкуванні у церкві ми розглянули цю тему і я зрозумів, що це також турбує майже усіх молодих людей. Отож, вирішення таких психологічних питань є важливим і для християн. Нехай наш Господь Ісус Христос рясно поблагословить вашу працю і дасть вам мудрості і провиди Його Духа, щоб ви й надалі на сторінках вашого журналу поміщали такі актуальні матеріали.

Роман Вендз
м. Львів

● Доброго дня, шановна редакція!

Пише до вас **Круковська Світлана Вікторівна**. Я — лікар, мені 32 роки. Після народження сина, якому зараз 3,5 роки, я прийшла до віри в Бога, хоча раніше була переконаною атеїсткою. Я прочитала Біблію, яку вважаю найголовнішим, якщо не єдиним скарбом світу. Моя бабуся, нині покійна, розповідала мені ще в дитинстві, що завдяки Богові, після благання про допомогу вона спаслася під час війни. Вона була на

останньому місяці вагітності, коли в числі інших полонених її гнали в Німеччину. Вона стала благодати до Бога, і серед німців знайшовся один благородний чоловік, який відпустив її. Невдовзі вона народила дівчинку — у майбутньому мою маму.

Раніше цю розповідь я сприймала, як казку, а зараз, коли сама отримую відповіді на свої молитви до Бога, упевнилася в існуванні Творця і гірко шкодую, що раніше була атеїсткою.

м. Ялта, смт Кореїз

● Вітаю вас любов'ю Господа нашого Ісуса Христа! Мир вам! Звертається до вас сестра Оксана. Мені 18 років і я готуюсь до святого водного хрещення. Прошу вашої молитовної підтримки. Духовно я ще дуже слабка, мені дуже важко, адже навколо стільки спокус. Уся моя сім'я: батьки, брат та сестра — невіруючі. Тому в нас виникають непорозуміння. Маю потребу такої духовної літератури на тему хрещення, детального вивчення Біблії. Наперед за все щиро дякую. За-лишайтеся з Господом!

З любов'ю,
сестра **Оксана**,
Хмельницька обл.

● Дорогі працівники Божої ниви! Широ вітаю вас любов'ю нашого Господа Ісуса Христа! Віруючі нашої Орлянської церкви з радістю і подякою Богу отримують і читають журнал "Євангеліська нива". На 1999 рік ми оформили три передплати і з нетерпінням очікуємо нові номери улюбленого журналу.

Нехай наш любий Спаситель рясно поблагословить вас і зіллє на вас Своєю ласку!

Пресвітер церкви ЄХБ **О.Л.Лобас**,
с.Орлянка Запорізької області

● Благодать та любов нашого Господа Ісуса Христа з усіма вами! До вас звертається ув'язнений **С.С.Смик**. Мені 43 роки і я засуджений на 12 років суворого режиму, п'ять з них необхідно відбувати у в'язниці закритого типу. 27 квітня 1997 року, знаходячись у Житомирській в'язниці, я покався і визнав Ісуса Христа як свого Господа і Спасителя. Нас тут декілька чоловік віруючих. Ми потребуємо духовної літератури та письмових приладь, щоб вести листування на духовні теми. Просимо молитися за нас.

Будемо любити одне одного, адже наш Бог є любов.

262001, м. Житомир-1,
уст. ЯЮ 309/179 "Т.З."

Ось і відбулася весна. Облетіла кипуча піна цвітіння.

За суетною життєвою круговертю ти і не помітив приходу літа. Якось ясним, сонячним днем огледівся, ...а земля вже дарує перший плід. Який він чудовий!

А ти? Чи приносиш ти плоди нашому Творцю? Чи не схоже твоє життя на незапилену квітку, що гине, не залишивши після себе і сліду? Замислись...

Нехай плоди, принесені Тобою Господу, будуть досконалі. І нехай вони не будуть першими і останніми...

фото Григорія Юрківа

"А коли Втішитель прибуде, що Його від Отця Я пошлю вам, ...Він засвідчить про Мене. Та засвідчте і ви, бо ви від початку зо Мною"
(Ін. 15:26-27)

Улюблені брати і сестри!
**Щиро та сердечно вітаємо Вас із чудовим
християнським святом — святом ТРІЙЦІ,
святом зішестя Духа Святого на апостолів,
днем народження Церкви Христової!**

З приходом Духа Святого на землю праця поширення Царства Божого набула більших масштабів. Дух Святий вчинив учнів свідками "... аж до останнього краю землі" (Дії 1:8). Невідомо, де знаходиться "край землі". Відомо, де її початок. І ми сьогодні згадуємо початок праці Духа Святого на землі. А вона від тих давніх днів і до сьогодні велична та славна.

Дух Святий поселяється тільки у віруючій людині (Гал. 4:6), що, власне, й сталося у День П'ятидесятниці. Його головним завданням було — принести Царство Боже у серця людей (Рим. 14:17) та прославити Ісуса (Ін. 16:14).

Дух Святий покликаний виконати працю у світі: через проповідь ап. Петра Він виявив людям "про гріх, про правду, про суд" (Ін. 16:9-11). І зробив це з такою силою, що тисячі людей пережили чудо новонародження.

Дух Святий об'єднує багатьох окремих віруючих в одне ТІЛО —

ЦЕРКВУ (1 Кор. 12:13). Він окремим дає дари і кожному виявлення Духа на користь (1 Кор. 12:1-12); "напоює всіх одним Духом" для служіння та порядку (1 Кор. 12:13-31).

Ми живемо у чудовий час "літа Господнього благоприємного", у період благословенної праці Духа Святого. Дозріває нива євангельсько-баптистського Братства України. Пройшли "дощі ранні та дощі пізні". Наближаються жнива...

Тож дозволимо Духу Святому попрацювати над кожним із нас, а через наше життя та свідоцтво — над світом, а також приготуватися до зустрічі з Христом!

"Нехай благодать Господа нашого ІСУСА ХРИСТА, любов БОГА ОТЦЯ та спільність ДУХА СВЯТОГО буде з усіма нами!"

Правління ВСО ЄХБ

Євген Берсьє

Безумство і сила. Ці два поняття апостол Павло вводить у проповідь про хрест. Розглянемо їх послідовно, щоб показати глибокий внутрішній зв'язок, що з'єднує їх.

Проповідь про хрест є безумство. До того ж слово безумство — не випадковий вислів, що вирвався з уст апостола.

Ми знаємо, що у Своїй Первосвященницькій молитві Ісус Христос говорив Небесному Отцю: "Я передав їм (учням) слово Твоє, і світ зненавидів їх, тому що вони не від світу, як і Я не від світу" (Ін. 17:14). Таким чином, коли апостол Павло сміливо говорить про безумство хреста Христового, він не виходить за межі цього визначення.

Хрест повинен був зустріти особливі нападки, докори та неправдиве тлумачення, тому що він є виразом сутності християнства. В ньому знаходиться центр тяжіння прекрасного вчення Христа. Апостол Павло, відкриваючи важливість хреста, свідкував: "Я не бажаю хвалитися, хіба що тільки хрестом Господа нашого Ісуса Христа, на якому світ розп'ятий для мене, а я для світу" (Гал. 6:14).

У хресті відкривається все, що здається дивним і протилежним людській мудрості, людській природі. Та все ж апостол Павло писав: "Христос послав мене проповідувати не словами людської мудрості, щоб не скасувати хреста Христового" (1 Кор. 1:17).

Зовні хресна смерть Христа була ганебною смертю і не могла здаватися досягненням успіху. Тільки пізніше хрест одержав перемогу і став найвеличнішим символом християнства. Він височіє над світом як величний пам'ятник безмірної любові й жертви Сина Божого. Ми не знаємо нічого більш величного.

Однак пригадаймо, що до розп'яття Ісуса Христа хрест був ганебним знаряддям страсти; на хресті страчували тільки рабів. Тому неважко уявити, що мали думати про хрест юдеї, які мріяли про переможного Месію;

греки, які звикли до обожнювання величчя і краси; римляни, які пишалися своєю перемогою силою. Зрозуміло, що їхні знущання і глузування мали бути спрямовані проти Розп'ятого. Про це говорить і апостол Павло: "Ми проповідуємо Христа розп'ятого: для юдеїв спокуса, а для язичників — безумство" (1 Кор. 1:23).

Не будемо забувати, що саме під покровом хреста з часів християнства люди навчилися щиро співчувати чужому горю та жаліти принижених і пригноблених.

Євангелісти й апостоли у своїх розповідях говорять про тривоги і трепет Сина Людського. Вони змальовують страшну картину у Гефсиманському саду: молитовне боріння, кривавий піт і смертельну скорботу Спасителя світу при вигляді таємничої чаші, яку Йому належало випити. Христос, "припав на коліна й молився, говорячи: 'Отче, якби Ти благоволив пронести чашу цю мимо Мене! Проте не Моя воля, а Твоя нехай буде!' І з'явився Йому ангел з небес, і укріплював Його. І, перебуваючи в борінні, Він ще старанніше молився; і був піт Його, як краплі крові, що падали на землю" (Лк. 22:42–44).

Євангелісти передають зойк Христа, що роздирає серце: "Боже Мій, Боже Мій, навіщо Ти залишив Мене?" (Мр. 15:34).

Ми знаємо, що смерть Христа була тяжкою та жакливою. Євангелія звістили нам про це не тільки для того, щоб покласти вину за смерть Христа на загальнолюдську совість, але й для того, щоб зняти з людей вину гріха і дати їм мир. "І всі люди, які зішлись на це видовище, як побачили те, що сталося, верталися додому, б'ючи себе в груди" (Лк. 24:48).

Але разом з тим хресна смерть і проповідь про хрест є переконливими для розуму, для нього це безумство. Однак апостол Павло бачив у смерті Христа набагато більше, ніж можна бачити в ній тілесним розумом, а саме: він бачив в ній примирення людей з Богом і жертву, принесену останнім Адамом, бачив нове творіння у Христі Ісусі. Для великого апостола хресна смерть Христа не була лише мукою. Вона була божественним явленням, Божою премудрістю,

предметом розчуленості для вибраних людей усіх майбутніх поколінь.

З усіх апостольських станов слово про хрест найбільше хвилює і викликає сильну реакцію з боку людей, особливо тих, які не підкоряються істині. Тому, коли ми свідкуємо, що Христос був прибитий до хреста як представник людського роду, Який взяв на Себе весь тягар наших гріхів, тоді дуже часто ми зустрічаємо нерозуміння з боку людей. Проповідь про хрест і в наші дні для багатьох є таким же безумством, як і тоді.

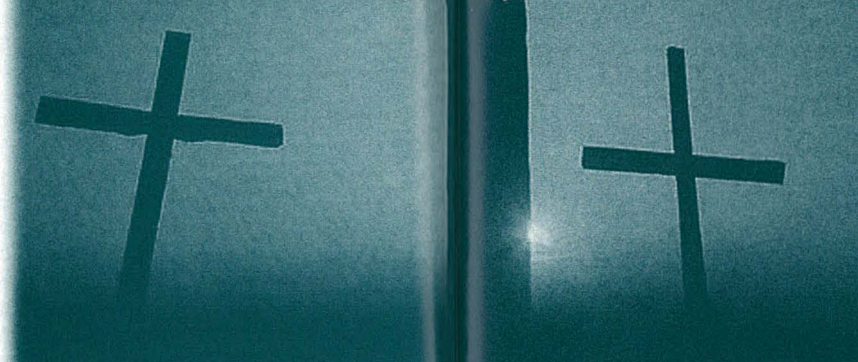
Однак це безумство в той же час є наймогутнішою силою з усіх сил у світі — силою Божою. Апостол Павло пізнав це на власному досвіді: хрест Христів підкорив його. Це була не тільки перемога над гордим фарисеєм з Тарса. Хрест також зробився знаряддям перемоги в його руках. У своїх посланнях апостол Павло з особливою любов'ю й урочистістю перераховував великих та малих світу цього, що були приведені до підніжжя хреста.

Може здатися, що апостол Павло надавав хресту забагато значення. Однак, що було б, якби апостоли вирушили набувати душі без проповіді про розп'ятого Христа? Нехай би вони показували найчистішу моральність, творили чуда, зцілювали хворих, годували голодних, воскрешали мертвих. Усього цього було б недостатньо, тому що все це звершував Ісус Христос перед Своїми стражданнями і смертю на хресті. Він відкрив світові найдосконаліше вчення, найпіднесенішу мораль. Він втілював Своє вчення на ділі та явив святість, перед якою схилиються люди! Він творив справи, які ніхто ніколи не міг творити. І все ж у кінці свого служіння Христос мав лише жменьку нерішучих та боязливих послідовників.

Для того, щоб придбати й спасти світ, необхідна була Його смерть: "Істинно, істинно кажу вам: якщо зерно пшеничне, впавши в землю, не вмере, то

Слово про хрест

залишиться одно. Коли ж умре, то принесе багато плоду" (Ін. 12:24); потрібний був хрест: "І коли Я буду піднесений від землі, приверну всіх до Себе" (Ін. 12:32).

Хрест став діючою силою, що преображує світ.

Євангельського вчення було недостатньо для навернення сердець до Бога. Відомо, що в язичницькому світі вчення про моральність було досить високим. Про це красномовно свідчать Епікет, Сенека і Марк Аврелій. Але ця моральність не здатна була підкорити своїм принципам навіть власних про-

хреста Христового, не могли сховати його сяяння.

Тільки завдяки проповіді про хрест розп'ятого Христа ми стали істинними християнами. Щоб зробити з нас нове творіння, вкласти нам чисті думки, святу надію на вічне життя, потрібен був хрест Христа. На хресті залишилися сліди глибокої скорботи Спасителя світу. З хреста пролунали слова співчуття до людського горя (Ін. 19:26–27). Зі словом про хрест ми можемо знайти

"Бо слово про хрест для тих, що гинуть, безумство, а для нас, що спасаємося, сила Бога" (1 Кор. 1:18)

ключ до совісті, що обтяжена злочином і тремтить перед судом Божим, що чекає її. З висоти хреста чути слова прощення й любові: "Отче, прости їм, бо вони не знають, що чинять!" (Лк. 23:34).

Кожний християнин, котрий випробував силу хреста Христового, вірить, що настане час, коли Господь, Який був розп'ятий і воскрес, запанує в усьому всесвіті.

Отже, слова великого апостола залишаються правдивими: хрест Христів є одночасно і безумством, і силою Божою.

Хрест Христа як велика сила Божа відкриває нам Бога в Його любові та святості.

Безсумнівно, любов Божа проявляється в історії людства і у житті кожної людини, у торжестві справедливості, у доброті народів, у мирному щасті сім'ї.

Як вітрах приходить від думки, що ніхто не виключений з любові Божої, що всі наші сльози й зітхання полічені у Господа!

Але Слово Боже говорить, що ніхто з людей не може бачити всемогутнього та незбагненного Бога. І ми ніколи не пізнали б Його, якби єдинородний Син Божий не дав нам цю можливість: "Бога ніхто

ніколи не бачив, лише Єдинородний Син, що в лоні Отця. Він явив нам Його" (Ін. 1:18). Прийшов час, коли на землю з'явився нове явлення Бога. Ісус Христос засвідчив, що Він є об'язком невидимого Бога: кожний, "хто бачив Мене, той бачив і Отця Мого... бо Я в Отці, а Отець в Мені" (Ін. 14:9–10).

Спаситель приніс любов, ніколи раніше не бачену: "Немає більше від тієї любові, коли хто покладе життя своє за друзів своїх" (Ін. 15:13). Світ живе Його любов'ю. Ця любов вела Його від однієї жертви до іншої, і так до найбільшої й таємничої жертви, яку ми бачимо на хресті Голгофи...

Апостол Павло робить висновки: "А Бог доводить Свою любов до нас тим, що Христос умер за нас, коли ми були ще грішниками" (Рим. 5:8). Невже цього недостатньо? Коли ми споглядаємо хрест Христів та роздумуємо про Його всемогутність, для нас відкривається невимовна і велична любов Бога, що явлена у Сині Його.

Отже, щоб повернути до Себе Своє заблудле творіння, щоб створити Собі святий народ, Господь не використовував чуда. Він підняв хрест. Через посередництво хреста Христового любов Божа виявилася у найясніший спосіб. Ось чому апостоли проповідували любов Богу, вказуючи на хрест Голгофи.

Незважаючи на всі напади століть, Голгофський хрест продовжує твердо стояти на своєму фундаменті, тому що він укріплений в серці людини на такій глибині, що ніхто не може вирвати його звідти. Апостол Павло свідчить про себе: "Що було для мене надбанням, то ради Христа я за втрату вважав... щоб придбати Христа, і знайти в Ним, не з своєю праведністю, яка від Закону, але з тією, що через віру в Христа, з праведністю від Бога по вірі, щоб пізнати Його і силу Його воскресіння і участь в стражданнях Його, уподібнюючись Його смерті" (Фил. 3:7–10).

Нам можуть заперечити, що, мовляв, люди вірували та отримували прощення і до Христа. Наприклад, Давид оспівував блаженство і мир прощеної душі. Без сумніву, Бог в будь-який час являв Своє прощення грішникам, що розкаюлися. Він звелів, щоб у Його храмі приносилися криваві жертви. І народ, що був присутній при цьому, отримував таким чином очищення від гріхів (Лев. 16). Сам Господь установив ці жертвоприношення. Але благочестиві люди розуміли, що кров телят і козлів не може знищити гріх (Євр. 10:1–4).

Тільки після того, як Христос приніс Себе у жертву, була задовільнена вимога праведного Небесного Отця. Тільки тоді могло бути проповідане прощення гріхів в ім'я Його. Мученицька хресна смерть Христа — єдиний факт, який може напоумити нас. Грішники переймаються глибоким співчуттям до жертви Голгофи. Вони усвідомлюють, що на хресті Христос страждав за нас, що там, на хресті, незбагненим для нашого розуму чином звершилося наше спасіння.

Отже, хрест Христа відповідає найглибшим вимогам людської душі і свідчить про любов та святість Богу в усій повноті. Ось чому хрест є невичерпним джерелом сили Божої, ось чому він вічний.

Однак, небагато є тих, хто заглиблюється у важливість і значення Голгофи, і за цієї причини небагато тих, хто спасається.

На жаль, для багатьох людей хрест Христа залишається безумством. І це не повинно дивувати та бентежити нас.

Свідки істини повинні скромно і терпляче проповідувати слово про хрест. Згідно слів апостола Павла, у такий спосіб ми стаємо причетними до страждань Христа (Фил. 3:10).

І ще, якщо ми хочемо свідчити про хрест Христа, то повинні насамперед показати, що він дає нам силу відректися від себе і приносити приємну жертву Богові. Важко повірити, що Євангелія є сила Божа, коли життя послідовників Христа мало чим відрізняється від життя решти людей.

Неможливо бути християнином і не любити; говорити про силу Євангелії і не відчувати її дії у своєму серці, не виявляти її у своєму житті.

Господи! У підніжжя Твого хреста, на якому Ти явив нам Свою любов, молимо Тебе: допоможи нам більше любити Тебе, допоможи нам являти силу Твого хреста.

■

Добрий день, Сонце!

Василь Титов

Оновігання

ЩЕ ЛИШЕ нехотя народився з сірої імлі морозистий ранок, а я вже знову бадьоро стою перед безкраїм простором — необхідно, як завжди перед дорогою, зосередитися, попросити небесного благословіння та відчутти в душі присутність упевненості... І знову з приємною думкою, що ніхто не перешкодить сягнути наміченої цілі, рушати вперед, туди, де оно розкинулося поле, вщерть закурене снігом і тепер схоже на хвилястий аркуш паперу. Ще хвилинка — і з-під моїх ніг лише розлітатимуться в різні боки міради сонячних снігових блискіток.

Дорога попереду, знаю, довга, важка. Вона, звісно, принесе мені і цього року більше суму, ніж радості. Бо йти треба весь час неминуче нагору — до сонця. Не посміхайтесь: я справді добираюся до сонця, і певен, що обов'язково дійду. У цьому смисл мого життя.

Я енергійно розправляю плечі, збуджено піднімаю вище голову — он воно, десь дуже далеко попереду, немов у глибині намальованої картини, на задньому плані блідо-голубого обрію горить яскрава червона куля.

Сповнений віри, що з Божою допомогою зумію дійти до сонця, впевнено роблю перший крок. Потім — другий, третій... Як чудово йти, коли є сили, коли є надія, і коли тебе весь час супроводжує любов! Звичайно, де буде вимушена зупинка, я не знаю... Мені також невідомо, де я спіткнуся і впаду... Однак, як би там не було, я знаю, що попереду, серед холодної хурделиці, мене начікують хворість, насильство, жорстокість, лицемірство, і, мов звір у засідці, людська підлота... Хто йде, той зустрічає абсолютно все на своєму шляху, — істина давно відома. Але я мушу, я зобов'язаний за будь-якої погоди і за будь-яких умов життя хоч рукою доторкнутися до вічного не-

бесного світила. Плуганюся до нього вже багато літ, часто в глибині душі з'являлися похмурі сумніви і почуття страху, і, чим ближче до старості, йти стає все важче і важче!..

— Ого-го-го, Сонце-е! — кричу щосили, — я дійду до тебе! Чуєш, дійду!

Бачу: сонце посміхнулося. Причому, диви, посміхнулося ласкаво та радісно. Знає, мабуть, що я впертий. Авжеж, знає. На те воно і сонце, щоб усе бачити зі своєї величезної космічної драбини.

І кожен день, мандруючи все далі і далі, я запально розповідаю про мету моєї подорожі — люди не вірять своїм вухам:

— Ти хочеш дійти до сонця?! Божевільний!..

Більшість глибокодумно та скептично посміхається:

— Слухай, чудило! Нащо тобі здалося оте сонце?! Згорить.

— О, ні, — відповідаю впевнено, — не згорю. Невже ви думаєте, що сонце — то й справді сонце?

— А що ж то? — народ аж присідає від здивування, і в очах відразу ж закипає іронічний сміх. — А що то? Може, то вогнище?! Або величезна електрична лампочка?! Чи розжарений атомний котел?! Що-о-о?..

— Якби-то! — у такі моменти я люблю трохи помовчати, щоб збудити в слухачів інтерес. — І не лампочка, і не вогнище. То — Христос!..

— Що-що?! — у більшості очі поступово починають виключно блищати, і я бачу, як у них — голубих, сірих, чорних — сердито та презирливо ворухиться гнів. — Ану геть звідси, пілігриме!..

І я покійно йду. Тільки не геть, хоча вже хтось встиг позаду вгамселити в плечі кулаком, а вперед, назустріч своїй мрії. Багатьом, бач, не подобається моя відповідь. Не всі, диви, хочуть рахуватися з моєю особистою думкою. Сонце, як відомо, джерело всього живого! Не було б сонця або згасло б воно хоч на декілька днів, згасло б і життя на землі. І ми, люди, такі розумні

та горді, стали б лише крижинами в холодному вічному просторі... Я знову піднімаю вище зморену голову: як добре, що є сонце. Як добре! І я думаю, що сонце — "світило велике", як пише Біблія, справді є прообразом Христа. Я дивуюся, чому люди забувають, що прообраз — це ілюстрація Богом якоїсь важливої істини.

"А для вас, хто Ймення Мойого боїться, зійде Сонце Правди і зцілення в проміннях Його..." — згадав я враз слова пророка Малахії. Хіба не прийшла правда через Ісуса на землю?! Хіба не зцілилися ті, котрі повірили в Ісуса, від духовної хвороби — гріха?! Хіба вчення Христа не в однаковій мірі для всіх і, немов сонячне проміння, обігриває відразу кожну смиренну душу?!

Я люблю, йдучи дорогою, пригадувати оці істини, котрі виробляють у людині моральну чистоту, порядність і любов. І майже щоразу, кидаючи на сонце погляд вдячності, я пригадую, що воно створене Ісусом. Ним, тобто Христом, — написано в Новому Завіті, — створено все на небі і на землі... А Сам Ісус є духовним сонцем Всесвіту. У Ньому було життя, і життя було світлом людям... Він світло істинне, що просвічує кожну людину, яка приходить у світ... І хоч Христа я сьогодні не бачу зримо на землі, як сонце в небі, але я бачу Його духовне світло через створену Ним Церкву, через віруючих... Сьогодні, подивіться, в кожному місті в Україні, в кожному селі, майже на кожному невеличкому хуторі є жива євангельська церква... Їх сотні, тисячі, вони, як зорі в небі. А Христос у кожній церкві є Сонцем Правди.

Тим часом, поки я йду і тишуся своїми думками, неждано-негадано доокруг починає насмішувати танцювати метелиця, немовби хоче закувати мене в снігові кайдани, гнівливо і обурливо притоптує поряд із вітром, кидає в очі холодні клубки снігу... Але сонце я бачу і крізь перехресні пасма віхоли... Хіба сонце можна чимось закрити?!

"Як от дійти до сонця? — занепокоєно думаю. — Як

не збитися з путі і не загинути?.. Мені допоможе лише віра. Треба вперто йти вперед... Буденщина і суєта можуть ще швидше збити з дороги, аніж хурделиця..."

І хоча зримої, протоптаної дороги до вічності нема, і хоча я не знаю, скільки мені здолати кілометрів, і хоча марна річ обминати тяжкі життєві випробування, але щире прагнення душі тягнутися до світла з кожним днем стає все більшим і більшим... Іноді здається, що вже нічого більше й не існує на білому світі, окрім цього святого бажання. Як добре, що свого часу я зумів нарешті збагнути: життя без мети — безглузда суєта! А суєта світу, як відомо, закінчується смертю, труною та ямою... І яка користь людині, якщо вона здобуде весь світ, а душу свою занапастить?..

І так щодня. Іду крок за кроком все далі, розмірковуючи про вищий смисл життя. Бо ж Ісус сказав: "Не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що походить із уст Божих" (Мт. 4:3).

І я часто думаю: "Еге ж, як добре, що духовні біблійні закони для всіх народів однакові і залишаються незмінними, як і на початку створення світу!.. Як добре, що пророцтва Бога живого, котрі, бач, виповнюються на наших очах, переконливо свідчать, що там, куди я жагуче добираюся, все буде новим і досконалим! Там буде нове життя!.. Нове небо!.. Нова земля!.. Нове святе місто Єрусалим, де світильником буде Сам Ісус!..

Я спробував уявити майбутній досконалий світ... і не зміг.

— Не розумію, — мимоволі вирвалося з моїх застужених грудей, — не розумію, як Христос може сяяти у вічності яскравіше, ніж оце буденне сонце над головою?! Не розумію... Але вірю — так буде! Так сказав Творець!

Я дивлюся в небо, котре стає все світліше і світліше, збуджено та радісно всміхаюся: он воно, сонце, мій єдиний орієнтир серед снігової віхоли.

— Добрий день, Сонце-е! — знову кричу щосили. — Добрий день, Вічносте!

Василь Титов — пастор, спеціальний кореспондент журналу "Євангельська нива"

ПЕКЛО — логіка вічної загибелі*

Анатолій Прокопчук

Н пряме відношення існування пекла до проблеми зла тільки ускладнює її. Багато хто говорить, що проблема зла в існуванні пекла та грішників у ньому. Інші вважають християнську віру відштовхуючою саме через доктрину вічних страждань для великої кількості людей (чи навіть більшості з них). Як Бог взагалі міг створювати людину, коли знав, що така маса людей піде в пекло? Рассел підкреслював: "Я вважаю, що є дуже серйозний дефект в моральному характері Христа, і це те, що Він вірив у пекло. Я не можу погодитися, що той, хто є глибоко гуманний, може вірити у вічне покарання".

Тому не дивно, що багато віруючих, і навіть богослови, ухиляються від цієї доктрини або просто засунули її на даль-

Ще років двісті тому пекло було реальністю для більшості людей. І коли Джонатан Едвардс проповідував про Божий гнів і становище грішників на грані пекла, багато хто плакав, відчувачи розпач і безвихідь. Часом плач ставав настільки гучним, що доводилося припиняти проповідь.

ню полицю, щоб навіть випадково про неї не згадати — достатньо проблем з існуванням зла. Проте кожний, хто чесно розглядає християнську доктрину в усій її повноті, розуміє, що доктрина вічної загибелі —

Це яскраво контрастує з тим, що більшості сучасних людей, включаючи багатьох віруючих, страх перед пеклом абсолютно чужий. Те, що в часи Едвардса було жахливим, тепер сприймається як смішне. Відомий атеїст Бертран Рассел говорив, що "пекло не таке вже надійне і не таке пекуче, як колись"

її невід'ємна частина, ясно і однозначно представлена в Біблії. Історія не раз показала, що це дійсно так.

Справжній розпад доктрини зла почався з епохи Просвітництва**. Світське жит-

тя, моральна розпуста та інтелектуальна аморфність церкви 18-го століття звела нанівець її опір руху Просвітництва та революції 1789 року, що була люто ворожа християнству. Ліберальні християни відступили, вибачилися й підстроювалися до матеріалізму до тих пір, аж поки їхнє християнство не втратило будь-який зміст.

Полишаючи відмінну, незалежну основу християнства в об'явленні, досвіді та традиції, вони намагалися перенести її на емпіричну, наукову основу. Це зусилля виявилось марним і, нарешті, руйнівним.

Скептики вказували на діявола та пекло як на приклади абсурдності християнської віри, в той час як ліберали вважали все це перешкодою для християнської віри і визнавали за краще мандрувати у християнство без особливого богословського багажу. Мислителі того часу вважали, що знання та просвіта розуму допоможе зрозуміти раціональні основи Всесвіту і керуватися ними для загального добра.

Давид Юм розвинув докази нерациональності релігії та віри

за п'ятьма основними напрямками. Четвертий і п'ятий з них були найефективнішими й послідовними — духовне втручання у Всесвіт неможливе й існування зла несумісне з існуванням Бога. Таким чином, Бог виявився непотрібним, і, відповідно, все інше стало безглуздом.

Атеїзм, до якого вели міркування Юма, що стали загальноприйнятними серед інтелектуалів, робив добро та зло людськими конструкціями, практичними рисами людських стосунків, ні в якому разі не абсолютними. Це залишило атеїстам лише три альтернативи. База етики як консенсус або юридична, або конституційна традиція. Вони могли доводити, що хоч стандарти повністю довільні, вони соціально необхідні. Або, нарешті, вони могли проголосити, що ми воістину вільні від усіх цінностей, від будь-якої моралі. Цей парадоксальний висновок викликав жах майже в усіх атеїстів Просвітництва, крім одного.

Донат'єн Альфонс Франсуа (1740–1814), маркіз де Сад, від прізвища якого походить слово "садизм", довів принцип атеїстичного релятивізму до логічного висновку. Він вважав Бога, діявола та принципи творіння нісенітницею, гідною зневаги. Для природи не має значення зла чи добра людина — обидві отримують практично рівну частину успіху. Скоріш зла отримає більше, тому що здатна захопити все, що можливо. Він писав, що "автор Всесвіту найбільш зловбий, безжалісний і лякаючий з усіх істот", або був би таким, якщо б дійсно існував. Насправді ж немає ані Бога, ані Природи, ані абсолютних стандартів добра та зла, ніяких цінностей, притаманних чомусь.

У такому відносному світі без цінностей, доводив Сад, єдина річ, що має сенс, — це пошук особистих насолод. Що тільки подобається тобі робити — те і добре для тебе. Якщо комусь подобаються катування, чудово. Якщо це не подобається іншим, нехай не роблять цього, але вони не в праві

нав'язувати свої погляди. Порушення так званих моральних законів насправді добре, тому що показує штучність обмежень, які перешкоджають єдиному доведеному добру — особистій насолоді. Достойнство та закон — просто фантазії; милосердя, любов та доброта — це спотворювання.

Товариші Сада, що належали до атеїстів-освітян, дивилися на нього з жахом та огидою, в невеликій мірі й тому, що він відкрив логічні наслідки їх власних переконань. Якщо Бога нема, тоді нема і не може бути керуючого розуму у Всесвіті, тоді не існує абсолютних стандартів і ми вільні створити наші власні. Сад таким чином визначив дилему — реальне зло або існує, або ні. Подібно до сатани Сад міркував про вдоволення зруйнувати Всесвіт, "зупинити рух зірок, скинути планети, що плывуть у просторі".

Таким чином, важливим питанням існування пекла, крім очевидних Біблійних посилань на пекло і страждання в ньому, є здатність людини рішуче вибирати зло навіть перед перспективою страждань, що представлені в найяснішій та дохідливій формі.

Наше розуміння людської природи включає визначення свободи людини як здатність приймати рішення з усвідомленими трагічними наслідками. Для цього є достатньо підтверджень у повсякденному житті та літературі. І все ж ми знову й знову ставимо собі питання, чому хтось вибирає пекло, в той час, як міг би вчинити інакше, якщо це рішення дійсно належить людині?

Перш за все, ми повинні сказати, що такий вибір сильно й переконливо описаний у великій літературі — справжньому дзеркалі людської природи (тому ми і називаємо її великою).

У романі Грема Гріна (Graham Gre-

ene) "Сутність питання" (The Heart of the Matter) розповідається історія життя західно-африканського поліцейського на ім'я Скобі. Він чесний, гарний робітник, але шляхом невеликих компромісів стає хабарником, співучасником у вбивстві та чинить пелюб. Врешті-решт, заплутавшись у своєму житті, відчувши себе в пастці, він

Особистість виявляється через стосунки, і людина може насправді стати собою лише через стосунки з Богом

закінчує життя самогубством.

Скобі — католик, і на цьому тлі розгортається дія. В одній сцені Скобі йде до своєї коханки невдовзі після сповіді та меси у храмі. На сповіді Скобі відмовляється пообіцяти священику, що не буде бачитися з коханкою. І наступного дня після меси він знову вирішує, що загинув назавжди. Він говорить коханці, що залишив надію на спасіння заради неї, але вона не розуміє його й сміється. Пізніше Скобі переконливо пояснює, що знає, що робить і куди йде. Навіть зважаючи на безперечність пекла Скобі вирішує і далі поринати в зло, але не покаятися.

Саул — біблійний приклад падіння й очерствіння людини у злі явно без бажання покаятися та з катастрофічно безворотним кінцем.

Можливо не на кожного справлять враження ці приклади. Не кожна річ, яку ми можемо уявити, реально можлива. Ми, звичайно, розуміємо, що це питання не може бути вирішено практично. Ми не можемо стверджувати, що знаємо з досвіду, що зло може бути вибране однозначно та

назавжди. Хоча, коли ми уважно подивимося на життя людей, то можемо сказати, що деякі з них цілком віддали себе злу. Такі висновки повинні робитися дуже обережно, оскільки нам не дано досконало знати інших людей.

Ми могли б сказати, що церква знає всі правила, але не знає, що відбувається навіть в одному людському серці. З історії та досвіду нам відомо, що багато людей перед своїм дійсно глибоким, драматичним наверненням опустили до крайнощів гріха.

Пам'ятаючи вже сказане, давайте тепер подивимося на ідею вибору зла. Нам допоможуть деякі приклади з праці Кіркегаарда "Хвороба на смерть".

Апостол Павло протистояв моральному оптимізму Платона, коли стверджував, що людина здатна свідомо робити зло. Кіркегаард протистояв моральному оптимізму Еммануїла Канта, стверджуючи, що людина здатна реалізувати особисті характеристики навіть у стані відчайдушної непокори.

Питання рішучого вибору зла цілком пов'язане з питанням, чи може хто-небудь свідомо обрати зло. Це центр аргументації Кіркегаарда — зло може бути обране з наміром, і це розуміння абсолютно критичне для християнства. Христи-

Анатолій Прокопчук — пастор-учитель, магістр богослов'я, ректор Київської Богословської Семінарії

* Ґрунтується на книзі Hell, The Logic of Damnation, by Jerry L. Walls
** The Prince of Darkness, by Jeffrey Burton Russell, ch. 13

янська доктрина гріха прямо протилежна поглядам Сократа та Платона, що гріх — це просто невігластво (епоха Просвітництва).

Бог дав кожному з нас завдання стати собою. Це — відповідальність, якої нам не уникнути, і в той же час — велика перевага. Завдання стати собою не може бути виконане людиною самостійно. Особистість виявляється лише через стосунки, і людина може насправді стати собою лише через стосунки з Богом.

Пастух, що є особистістю лише на рівні свідомості своїх корів — це дуже низьке положення, як і правитель, який є особистістю лише в очах своїх рабів. Але бути особистістю в очах Божих, у Його вимірах — ось привілей. Без Бога міра особистості завжди мізерна, якою б вона не була в очах усього світу ("від великого до смішного один крок").

Відсутність стосунків з Богом призводить людину до відчаю. Кіркегаард визначає цей відчай як справжню хворобу на смерть, богословським терміном для якої є гріх. Звичайно, ми розуміємо відчай як глибоке почуття безнадії й іноді можемо відчувати його в деякі моменти нашого життя — до роботи, служіння чи навіть до себе. Але ми не відчуваємо цього почуття до життя взагалі, тому що в ньому домінують стосунки з Богом.

Фактично стан розпачу відчують всі люди, що не знають Бога, усвідомлюють вони це чи ні. Але тільки ті, хто усвідомлює, мають великий привілей, тому що можуть запобігти цьому. Тобто, якщо розпач — це страшна річ сама по собі, то його усвідомлення — великий привілей.

Враховуючи вищесказане, розглянемо ті міркування Кіркегаарда, які допомагають нам зрозуміти, що означає рішення вибрати зло. Особливо цікавий його термін "продовження гріха", який описує явище формування в кожній людині цілісності або безперервності. Один такий вид цілісності — це свідомо жити перед Богом у вірі. Але в той же час гріх також може бути

джерелом цілісності. Ті, що залишаються в гріху, все більше опиняються під його владою. Гріх може пронизати життя людини так, що вона навіть не буде помічати його присутності. Отже, гріх може цілком формувати життя людини, оскільки цілісність гріха має велику силу. У такий же спосіб, як людина віруюча протистоїть спокусі гріха, грішна людина захищає свою цілісність, протистоячи "спокусі" добра.

Отже, гріх теж зміцнює людину через її постійність у гріху. Власне тут і знаходиться фактор, що робить вибір зла рішенням і послідовним. Саме тоді, коли цей вибір стає повністю послідовним, тоді він і стає рішенням. Це момент, коли зло просякає людину наскрізь, не залишається навіть маленько-

Тих, що рішуче прямують на загибель, об'єднує одна загальна риса — незмінна і свідома постійність у злі. Вони немов би виробляють великий імунітет до Божої благодаті

го місця для добра і практично ніякої перспективи повернення до добра. Якраз це і може бути частиною біблійного вислову "безодня" (Об. 20:1–3).

Для такого розуміння є навіть деякі клінічні підстави. Психіатр Скотт Пек у своїй доповіді світській книзі "Люди неправди" посилався на деяких пацієнтів, які "перейшли кордон і зійшли у радикальне, здається, неминуче зло". Пек пише, що злі люди не визначаються розміром чи тягарем з гріхів, але відповідь лежить в їхній послідовності у гріху. В той час, як їхній гріх може мати ду-

же витончену і непомітну форму, його руйнівність напрочуд послідовна та незмінна.

У зв'язку з такою цілісністю гріха у нас виникає питання, чи сильні характери, що сформовані гріхом? Моральний оптимізм Канта говорив про те, що втрата добра призводить також до втрати особистості, тобто злобна людина повинна бути слабкою. Але ми знаємо такі особистості як Наполеон і Гітлер. Їх не можна назвати слабкими, але їх сила набагато слабша за силу добра. Це тільки жалюгідна подоба справжньої сили, хоч має цілком реальну руйнівну дію.

Не всі злі люди подібні Наполеону чи Гітлеру, скоріше вони схожі на поліцейського Скобі. Вони не настільки активно вибирають зло, скільки пасивно здаються йому. Це процес втрати опору своїм бажанням, коли вони поступово беруть гору над людиною та гублять її. Коли людина втратила здібність протистояти своїм бажанням, ми можемо сказати, що вона "загубила свою душу".

Таку картину вічної загибелі ми знаходимо також у Льюїса, в його книзі "Велике розлучення". Він змальовує цілу низку огидних персонажів, що відмовляються від неба тому тільки, що приліпилися до гріхів та порожніх бажань. Вони послідовні в тому, що віддаються своєму найсильнішому бажанню. Особистості, що рішуче прямують на

загибель, можуть мати різні характеристики: зваженість і винахідливість у злі чи нудну дрібязковість, але їх об'єднує одна загальна риса — незмінна і свідома постійність у злі. Ця постійність, з людської точки зору, наче закриває будь-який шлях для рятівної благодаті. Такі люди немов би виробляють великий імунітет до Божої благодаті (пригадаємо, наприклад, Саула з Старого Завіту та Юду — з Нового).

Тепер виникає питання, чому і що є мотивом вибору зла і пекла для людини, якщо рай — щастя, а пекло — страждання?

Коли сатана у творі Мільтона говорить: "Зло відтепер буде моїм добром", то частково дає відповідь на це питання. Такий вибір робиться тому, що пекло вважається чомусь кращим за небо, подібно як зло може сприйматися бажаним добром. Хоча зло ніколи не може бути добром, ми спостерігаємо, що є дещо в суб'єктивному відчутті грішника, що пояснює, чому він обирає зло.

Один з персонажів Льюїса, "Великий Дух", шокований і ро-

здатований через те, що один з його колишніх робітників, вбивця, потрапив у рай. І цього колишнього робітника послали настановити "Великого Духа" як залишитися в раю, що й стало образою для останнього. Він не бажає бути прийнятим на тих же умовах, що й цей колишній вбивця, хоч він і розкався. Адже "Великий Дух" намагався бути порядною людиною. Чи не нагадує це притчу про людей, що стоять на торжищі, про старшого сина з притчі про блудного сина та про перших, що будуть останніми?

Людина, що спрямована до вічної загибелі, бажає у будь-якому випадку довести свою правоту і Божу несправедливість, як би парадоксально це не звучало. Цей бунт дає їй свого роду перекручену насолоду навіть у горнилі страждань. Тобто, люди в пеклі у деякому розумінні отримують те, що хочуть, і навіть в цьому розумінні вони відчувають милосердя Боже. Звернемо увагу на те, що в історії багача і Лазаря багач страждає, але не виявляє бажання покаятися. Скоріше він намагається виправдати себе. Посилаючи Лазаря попередити братів, він має на думці, що сам був недостатньо попереджений. Йому не сказали, що повинні були сказати. Тут показано важливу рису — бажання тих, хто йдуть у вічну загибель, виправдати са-

мих себе, довести свою праведність.

Навіть коли людина каже, що їй немає прощення й спасіння, часто вона має особливу форму гордості, роблячи себе єдиним суддею. Отже, пекло приносить своїм мешканцям своєрідне задоволення. Воно подібне кривому відображенню раю: замість істин-

ної праведності — самоправедність, замість істинного щастя — перекручене почуття самозадоволення у своїй гордості.

Можна сказати, що такі люди помиляються і потрапили в пекло помилково. Ми можемо погодитися, що їхній стан — омана, але омана, яку вони самі собі обрали свідомо й безпово-

отно. Ми бачимо це в реальному житті, коли людина має задоволення від того, що приносить страждання іншим людям. Це омана про сенс задоволення, але це й свідомий вибір омани як такої.

Ісус описує пекло, як місце невимовних страждань, місце, де буде "плач та скрегіт зубів". Сказане раніше може тлумачитися як те, що пекло не зовсім вже й місце страждань, а скоріше — місце спотвореного задоволення (мазохізму), якщо ті, хто йдуть туди, віддають йому перевагу. У нас є дуже мало біблійних даних про стан людей у пеклі. Але небажання розважати про цей стан скоріше пов'язане не з нестачею даних, а з тим, що пекло не сприймається серйозно сучасним світом. В дійсності ж існує більш ніж достатньо життєвих даних, щоб роздумувати про це. Богослови минулого не боялися розмірковувати про пекло та ставити питання, тому що для них пекло було онтологічною реальністю. Можливо, питання, що ставив Фома Аквінський, здалися б нам зайвими, але його підхід до пекла, як до того, що треба знати й розуміти, заслуговує поваги.

Перший, до кого ми звернемося за коментарем стосовно пекла, повинен бути Августин. Він писав, що деякі вважають, ніби необхідно духовно розуміти слова Ісуса про те, що "черв'як їхній не вмирає і вогонь не згасає". Тобто, що вогонь відноситься до духовних страждань тих, чие покаяння запізнилося, а черв'як — це всепоглинаюче сердечне лихо. Інші розуміли вогонь буквально, а черв'яка — в духовному змісті. Августин вважав, що обидва види страждань стосуються тіла і повинні розумітися буквально. Духовне страждання він вважав другорядним.

Пізніше богослови розвинули і підкреслили духовну сторону страждань. Фома Аквінський вважав, що черв'як, що не вмирає, — це муки совісті. Джон Уеслі теж вважав, що черв'як — це посилення на вину, яку переживає совість, а також вказував і на інші почуття й переживання

відчаю. Він бачив значимість у визначенні "їхній черв'як" (Мк. 9:42–48; Іс. 66:24) і в тому, що слово "вогонь" стоїть у грецькому оригіналі з визначеним артиклем. Уеслі робив висновок, що кожний грішник принесе свого особливого "черв'яка", створеного його особистою історією гріха та зла. Наскільки великий різновид зла, настільки великим буде різновид страждань у пеклі. Вогонь же (реальний) буде для всіх однаковий, може тільки сильніший для одних та слабкіший для інших, в залежності від міри їхньої вини.

Вогонь також розумівся як образ духовних страждань, як знак Духа Святого. Хрещення Духом Святим та вогнем — дві протилежні духовні реальності, одна для спасених, інша для загинувших. Декілька письменників змалювали пекло як внутрішній вогонь, що люто палає в серцях злих. Мільтон також же чином описує стан сатани, оскільки пекло палає в його серці, він не може уникнути пекла, змінюючи місце: "Куди б я не пішов, там пекло, я і є пекло". Видатний американський богослов Джонатан Едвардс писав, що якщо Бог перестане стримувати гріх, то більше нічого й не потрібно, щоб принести душі абсолютні страждання. Дійсно, якби гріх не був утримуваний, то миттєво перетворив би цей світ і людську душу у полум'яну піч страждань.

Коли ми розуміємо страждання у пеклі так, як сказано вище, то пекло вже не є віддаленою, неувяною таємницею. Навпаки, воно стає продовженням нашого повсякденного досвіду в цьому світі. Тобто, людина може отримати передчуття пекла. Уеслі пише з цього приводу дуже чітко: "Тому що за природою речей неможливо людині несправді бути щасливою... Причина дуже проста: всі несправді переживання є дуже важкими. Не тільки бажання зла, ненависть, заздрість, бажання помсти створюють справжнє пекло в душі; але навіть більш м'які пристрасті, що не стримуються в необхідних межах, приносять у тисячу разів більше болю, ніж насолоди".

Інший богослов, Пітер Гіч, теж вважає, що особливості життя в пеклі не є поза нашим розумінням. Він будує свої висновки на спостереженні, що іноді, коли людина вмирає від старості чи смертельної хвороби, вона стає жертвою найстрашнішого — жаху, розпачу, люті, ненависті, злоби. До цього моменту людина носила маску, але тепер вона вже не здатна втримати її, і те пекло, що горить в душі, стає видимим.

Важливо відзначити, що це — природний результат життя зла та дозволу своєму характерові бути сформованим злими почуттями та емоціями. Ці муки не накладені зовнішнім чином чи випадково. Це результат обрання зла.

До цього часу ми говорили про страждання у пеклі як про результат негативних відчуттів. Важливо також пам'ятати про страждання втрати загубленого, хоч і небажаного добра. За словами Фоми Аквінського, загиблі побачать в день суду, що вони втратили, й пам'ять про це буде крестом їх у пеклі. Можливо тих, хто не любить Бога, не буде турбувати така втрата, але все одно, пекло буде позбавлене того, що робило їхнє життя прийнятним та значимим. Як пише Уеслі: "Там немає величчя, немає нічого прекрасного в цих темних норах, немає світла, крім полум'я, що біжить, немає нічого нового, тільки ті ж сцени жаху. Там немає музики, немає дружи".

Щодо буквральності вогню в пеклі багато богословів — Августин, Фома Аквінський, Джон Уеслі — вважали, що цей вогонь є. Звичайно, немає необхідності вважати обов'язковим присутність буквального вогню для того, щоб фізичні страждання існували в пеклі. Кальвін не вважає, що вогонь є буквральним, але думає, що вогонь пекла — це метафора особливих страждань, тобто цей вираз підходить для нашого обмеженого сприйняття та означає страждання, які людина не може уявити чи вимовити.

Пітер Гіч вважає, що пекло включає й фізичний біль, увесь природний порядок в ньому буде служити покаранню злих. Тільки зараз, по Божій благодаті та терпінню, злі можуть використовувати світ для своїх его-

вання у спілкуванні з Богом дає повноту радості та щастя.

Отже, у нас є підстави сказати, що пекло — це місце і духовних, і фізичних страждань,

та щастя. Ми створені за Його подобою, а відтак маємо здібність до найвищої радості тільки через стосунки з Ним.

Що стосується страждань, то ми можемо сказати, що як в небі "осель багато", так, можливо, і в пеклі, й не всі будуть страждати однаково. Скоріше, кожен грішник буде страждати у відповідності з його гріхами і характером, який у нього з'явився в земному житті. У такій картині пекла є моральна серйозність, що відсутня в тих уявленнях, які ми часто знаходимо в історичних церквах і виражених у сюжетах фресок та настінних розписів. Це страшна реальність, що страждання пекла — є внутрішній наслідок вибору того, якою особистістю ми хочемо стати, і життя, яким ми хочемо жити. Може статися так, що людина вибирає перекручене почуття задоволення, яке характерне гріху, і Бог, нарешті, дасть їй те, чого вона хоче.

Можна малювати жахливі картини страждань у пеклі, але чи досягають вони своєї мети, якщо в них немає переконуючого зв'язку між гріхом і стражданнями, які вони відображають. Ми, таким чином, позбавляємося критики в тому, що страх пекла — поганний мотив для морального життя, що нічим не

відрізняється від становища пацюка, що біжить з кутка, де б'є струмом. Ми не покладаємо на Бога необхідності відправляти когось у пекло. Скоріше, людина сама вибирає, куди їй іти та як жити. Той, хто втомився від життя у гріху та злі, від рабства пристрастей і плоті, не потребує залякування пеклом, аби шукати добра.

Вже зараз кожна людина робить вибір своєї траєкторії: буде вона спрямована у небо чи в пекло. І чим довше людина живе, тим більш крутою стає траєкторія, тим вище стає швидкість зльоту чи падіння, тим важче повернути назад. В день суду настане кінцевий розподіл неба та пекла, коли спасенні будуть вічно наближатися до Бога в любові та пізнанні Його, загиблі ж вічно падатимуть у безодню самотності та страждання. ■

іс-тич-них цілей.

Після суду все переміниться. Вони виявлять, зрештою, що природа підкоряється тільки своєму Панові, а не їм, і такий порядок буде постійно розчаровувати, приводити у лютю та мучити їх.

Страждання і біль також будуть живими творіннями в пеклі. Іншими словами, мешканці пекла будуть спричиняти біль один одному. Уеслі підкреслює це, вказуючи, що можна очікувати в пеклі. Ті, хто йдуть туди, є повністю злими, і там не буде ніякого обмеження для них практикувати свою злобність. Злобні люди будуть там, за словами Едвардса, "подібні до дияволів, вони не матимуть жалю, але будуть ненавидіти і проклинати, і мучити".

Іноді пекло описується як відчуття повної ізоляції. Злі тут, як у поодинокому ув'язненні, що приречені нести всі страждання на самоті. Льюїс описує загиблих як таких, що рухаються все далі й далі один від одного, аби уникнути контакту. Кожна душа — ізолюваний осередок страждань, кожна складає власний світ страждань, накладених на себе. В той же час їм неможливо запобігти стражданням, що принесені іншими. Їх "спілкування" — джерело особливого страждання.

Всі описані страждання в пеклі не виключають, а скоріше доповнюють одне одного, призво-дячи ситуацію до повноти зла, відчаю, подібно як перебу-

Бог — єдине можливе джерело краси, радості, любові та пізнання

хоча духовного виміру було б достатньо. Така картина підтверджується і даними з Біблії, і практичним аналізом повсякденного життя.

Підсумовуючи вищесказане, ми можемо впевнено сказати, що страждання пекла — це природні наслідки життя гріха, а не довільно накладеного покарання. Інакше кажучи, страждання пекла це не стільки покарання, накладене Богом, щоб грішник заплатив за свої гріхи, скільки неминучий результат гріховного життя.

За словами Пітера Гіча, "Бог — єдине можливе джерело краси, радості, любові та пізнання. Відвернутися від Божественного світла, значить обрати пітьму, ненависть та страждання". Бог не міг би зробити мислячих створін, подібних до нас, таким чином, щоб вони не потребували Його для самореалізації

Ще одна зустріч

Увечері, коли сутінки впали на село, вони зустрілися біля Дому молитви. Зустрілися вдру-ге, причому через два роки, але зустрілися радісно, схвилювано, немов рідні брати та сестри. Було все: і сміх, і гарячі тремтливі сльози, і зітхання... І головне — одразу ж усі пізнали одне одного. У центрі, радо посміхаючись, стояли зворушені Кетрін Рут і Кальвін Марк Ленг — сімейна пара місіонерів з Америки, — а навкруг молоді люди з гарного буковинського села Недобоївці. І знову згадували те давнє чудове зібрання, коли Кальвін гаряче проповідував, а декотрі його слухачі віддали свої серця Ісусу... Таке приємно згадати, правда? Ще б! Духовне народження людини, безумовно, найрадісніша подія в житті.

Вже поночі. Сидимо в Домі молитви, а керівник чернівецької християнської місії "Євангельська вістка" Юрій Кушнір також захоплено згадує:

— Вперше Кальвін і Кетрін пробули серед буковинців одинадцять днів. Тоді, пам'ятається, вони провели служіння в Старих Бросківцях, Грушівцях, Нагор'ях, Ширівцях... Але тут, в Недобоївцях, покалося аж п'ятеро чоловік. І, бач,

Василь Титов

Фото автора

Кальвін Марк Ленг вітається з пастором церкви села Недобоївці Михайлом Шляхтою

Подружжя місіонерів і молодь села Недобоївці, що покалася під час першої євангелізації

Друга зустріч Ярослава Боняра, жителя Хотина, і Кальвіна біля Дому молитви в райцентрі

Місіонери і християнська музична група "Надія" з Чернівців

після хрещення всі залишилися в церквах. Чудово!.. І минулого разу, і тепер нас супроводжує найпопулярніша вокально-музична група "Надія", котрою керує Михайло Палій. Служіння в різних чернівецьких навчальних закладах та селах області організувала наша місія, але особисті кошти на духовну літературу та інші потреби вкладали іноземці.

Дорога за Недобоївцями біжить круто вгору — маршрут на Хотин, де в Домі молитви знову чудові зустрічі з невірними, радість спілкування з братами та сестрами, гарячі молитви. А далі сімейна пара місіонерів побувала в Орестівці, Керетенцях, Давиденях, Старих Бросківцях, у деяких селах Тернопільської та Івано-Франківської областей.

Дорогою до церков цікаво було спілкуватися з Кальвіном. Китаєць за національністю, він давно живе в Америці й своє життя як істинний християнин і як професор психології цілком підпорядковує Богові. На прощання євангеліст сказав:

— Мені дуже сподобалася Україна, її села та міста, тож обіцяємо щиро молитися за тих, котрі покалися під час наших євангелізаційних служін, і за тих, котрі ще і не чули про спасоучу силу Євангелії. Бажаємо і втретє побувати тут з дружиною, щоб Господь і через нашу скромну працю будував Свою Церкву. ■

Поки є час...

Олександр Савченко

У тому світі, де панує Вічність, не буде більше ані смерті, ані болю, ані хвороб, страждань і сліз.

Якийсь Урі Геллер, що живе в Ізраїлі, став відомий тим, що може зупинити годинник. Але не час! А Бог у дні Ісуса Христа зупиняв сонце і час. Мудрий Екклезіяст стверджував, що "година своя кожній справі під небом: час родитись і час помирати, час садити і час виривати посаджене" (Екл. 3:1-2).

Бенджамін Франклін зауважив: "Якщо час — найдорогоцінніша річ, то розтрата часу є найбільшим марнотратством". Йому вторує Олександр Суворов: "Гроші дорогі, життя людське ще дорожче, а над усе дорожчий час". Та в той же час багато людей заклопотані тим, як "убити час". Тим самим вони звершують своє духовне самогубство, бо пиляють гілку, на якій сидять.

В одній притці розповідається про людину, яку переслідував хижак і вона повисла на дереві над урвищем. А коріння цього дерева підгризли дві миші — біла та чорна, що символізують день і ніч. Такою є алегорія нашого життя. День за днем ми наближаємося до вічності, і цей "час короткий" (1 Кор. 7:29).

"...Часу
вже не буде"
(Об. 10:6)
"Отже, поки маємо
час, робімо добро
всім, а найбільше
своім по вірі"
(Гал. 6:10)

Поки наша душа перебуває в тілі, ми підпорядковані законам часу і простору. Все "видиме — тимчасове, а невидиме — вічне" (2 Кор. 4:18), але настає такий момент, коли час трансформується у вічність, і тоді "часу вже не буде". І як астронавти в умовах космосу

осягають невагомість, так і нам призначено пізнати тимчасовість. Даючи зворотній хід векторові часу, Бог возз'єднає душі з тілами і, таким чином, забезпечить шляхом воскресіння відновлення тих людських особистостей, які зазнали руйнівного впливу смерті

Багато хто міркує сьогодні таким чином.

Втім, ап. Павло неодноразово був свідком подібного. Якось палестинський губернатор Фелікс запросив його, як то кажуть, "на чашку чаю" і слухав його про віру в Ісуса Христа. "І коли він говорив їм про справедливість,

інші казали: "Послухаєм тебе про це іншим разом!" (Дії 17:32). Вони вважали, що для роздумів на цю тему ще не час. Коли-небудь пізніше, потім, ближче до смерті можна було б про це поміркувати, а зараз нема чого отруювати життя сумними думками про загробне життя.

Якщо нашого сучасника запитати, що він думає про Бога, душу і загробне життя, інколи можна почути таку ж відповідь:

— Піду на пенсію і тоді вже як слід займусь цими питаннями.

стриманість і про майбутній суд, Фелікс пройнявся страхом і сказав: "Тепер іди, а коли знайду час, покличу тебе" (Дії 24:25). На жаль, незабаром емоційні враження Фелікса згасли, а часу для співбесіди з Павлом та свого спасіння він так і не знайшов.

"Бо час повернутися до Господа", — читаємо у книзі пророка Осії (Ос. 10:12). "Ось тепер час сприятливий, ось тепер день спасіння!", — пише ап. Павло (2 Кор. 6:2). "Отож біймося, коли ще маємо обітницю увійти до спокою Його, хтось з вас не спізнився" (Євр. 4:1). Люди, які мають схильність відкладати все "на потім", дуже ризикують запізнитися. Шкода, коли їм, які нині заявляють: "Немає коли, немає часу!", Бог скаже: "Пізно, немає часу".

Незабаром зачиняться двері "ковчегу спасіння" — церкви Христової — настане повнота часу, увійде повне число язичників, і часу для спасіння вже не буде!

На березі ріки Ніагари є невеликий скелястий виступ, де на краю стрімкого потоку устанолено напис: "Спасіння вже нема!" Всі знають, що кожен, хто запливе далі, — загине. На тому боці скелі — смерть. Швидкоплинний потік земного життя наближає нас до того повороту, за яким немає зворотньої дороги. Це — кінець життєвого шляху, за межею якого зустріч з Богом.

Ми будемо грандіозні, "наполеонівські" плани на майбутнє, ми думаємо про кар'єру і славу, як і

Наполеон. Але тоді йому й на думку не спадало, що він буде розгромлений біля Ватерлоо, зісланий на острів Св. Олени, де помере від раку.

Псалмоспівець Давид намагався вдивитися в обриси свого майбутнього: "Господи, дай мені узнати кінець мій і міру днів моїх, яка вона, щоб я знав, коли я помру. Ось Ти дав дні мої, мов п'яді, і вік мій, — як ніщо перед Тобою. Так, одна марнота кожна людина, як би твердо вона не стояла! Як тінь марна, ходить людина; даремно вона побивається; збирає і не знає, кому дістанеться це" (Пс. 39:4-6).

Один — збирає гроші, другий — колекціонує книги чи картини, третій — перемоги над ворогами. Цезар Борджіа сказав: "У житті я турбувався про все, крім смерті, і тепер вона застала мене зовсім не готовим".

Мудра людина моделює свою смерть. Вона завжди підсвідомо і свідомо думає про неї. І зовсім не для того, щоб культивувати хандру, песимізм та іпохондричний "комплекс неповноцінності", які неодмінно супроводжуються страхом смерті і багатьох передчасно звели у могилу.

Вільям Шекспір писав: "...страх смерті влечёт, но смерти мы покорные рабы, от страха ей отдавшись без борьбы". Влучно сказано. Страх паралізує душу, позбавляє її здатності опиратися смерті.

Олександр Савченко — пресвітер церкви "Пристань спасіння" (м. Маріуполь), доктор служіння, директор видавництва "Світильник"

Колись Лев Толстой із жахом признався: "Сорок років праці, мук та успіху для того, щоб зрозуміти, що від мене залишаться лише гниль та черв'яки!" Дещо пізніше він став інакше дивитися на смерть.

Федір Соллогуб кричав: "До жаб? У болото? Не хочу!"

За своїм світоглядом ці люди були не готові зустріти смерть гідно.

Фельдмаршал Суворов вмирав просто і мужньо. Незадовго до смерті він навіть поцікавився у Державіна, яку епітафію напише той на його могилі.

Старець Сімеон навчає нас такій християнській кончині: "Нині, Владико, відпускаєш раба Твого за Твоїм словом з миром, бо очі мої бачили спасіння Твоє" (Лк. 2:29-30). Це були його останні слова. У чому ж секрет такого оптимізму? У непохитній вірі в Спасителя Ісуса Христа, Який переміг смерть, вирвав її жало і забезпечив нам безсмертя й вічне життя. Також у почутті виконаного обов'язку, коли віруюча людина плідно використала час життя для накопичення капіталу у Вічності, збираючи небесні скарби добрих справ.

Син Давида, Соломон, резюмує свої настанови у вигляді такого висновку: "Підсумок усього почутого: Бога бійся, й чини Його заповіді, бо належить це кожній людині" (Екл. 12:13).

Прислухаємося до молитви Мойсея: "Навчи нас так лічити дні наші, щоб

набути серце мудре!" (Пс. 90:12). У німецькій Біблії ці слова перекладені так: "Навчи нас роздумувати про те, що ми повинні одного разу померти, щоб думаючи про це, ми придбали серце мудре".

У людини, якій вставлено роковий діагноз невиліковної хвороби, як правило, докорінно змінюється психологія. Вона протестує проти марних розмов. Вона просить:

— Не говоріть мені нічого про політику. Мені не треба нічого знати про бізнес і гроші. Раніше це було змістом мого життя, але тепер у мене немає на це часу. Я хочу підготуватися до Вічності. Я шкодую за безцільно розтраченим часом. Зараз його неможливо повернути.

А ми поки що маємо шанс змінити життя, зробити добро ближнім. Не загубіть його. Пустіть в обіг дорогоцінний талант часу. Євген Берсьє говорив: "Час складається не тільки з годин і хвилин, але також з бажань і любові. Хто багато любить, той багато встигне зробити".

Мир, обмежений
кругом невіри,
В пошуках радості
мечется.

Господом кожному
время отмерено,
Чтоб приготовиться
к Вечности!..

Дорожіть часом заради Вічності. Французький мудрець Блез Паскаль писав: "Щоб пристрасті нам не шкодили, будемо чинити так, ніби то нам залишився лише тиждень життя". А може, й того менше...■

Іан Томас

Спасительне життя Христа

(Продовження. Початок у № 1 за 1999 рік)

Новий принцип

Отже, ми підійшли до того, що переможне християнське життя це не метод або спосіб, а зовсім інший перетворюючий принцип зміненого життя: "...І живу вже не я, а Христос проживає в мені" (Гал. 2:20).

Таке життя — складова частина Євангелії. В чому ж істинний духовний зміст Євангелії? Він не просто Царство в майбутньому, а Христос сьогодні, просто зараз! Христос у вас через викуплення — от що таке Євангелія. Не бачити цього — означає неминуче породжувати людину без духовного стрижня, чия віра недієва.

Пам'ятаєте, про що говорить Яків у своєму посланні? "Бо як тіло без духа мерве, так і віра без діл мертва!" (Як. 2:26). Дух в цьому випадку — дихання, а бездиханне тіло мерве. Зупиниться дихання — і ви мертві. Іншими словами, живе тіло дихає і жива душа дихає. Жива віра дихає божественною дією, дихає з діяльністю Ісуса Христа. Ось чому Христос сказав: "Оце діло Боже, щоб у Того ви вірували, Кого Він послав" (Ін. 6:29).

Отже, діло Боже — ваша жива віра в мудрість Того, Хто в вас, віра, що спрямовує Його божественну дію через вас. Це така діяльність, яку Біблія називає "добрим ділом", протиставляючи їй "мертвим ділом".

"Добрі діла" — це діла, джерело яких в Ісусі Христі, Чия діяльність спрямовується через ваше тіло, віддане йому як жива жертва по вірі (Рим. 12:1), що означає вашу повну залежність у протилежність незалежності Адама.

В Старому Завіті є дві ілюстрації, два простих приклади, що стосуються двох аспектів істини, — "ви у Христі" і "Христос у вас". Ми лише коротко розглянемо їх, тому що в світі немає кращого біблійного коментаря, ніж сама Біблія. Якщо ви хочете знати, що вона має на увазі, зверніться до неї і знайдете відповідь.

"І повів Мойсей Ізраїля від Червоного моря, і вийшли вони до пустині Шур. І йшли вони три дні в пустині, і не знаходили води. І прийшли вони до Мари, і не могли пити води з Мари, бо гірка вона. Тому названо її: Мара. І став народ ремствувати на Мойсея, говорячи: Що ми будемо пити? І він кликав до Господа! І показав йому Господь дерево, і він кинув його до води, і стала вода та солодка! Там Він дав йому постанову та право, і там його випробував. І сказав Він: Коли дійсно будеш ти слухати голосу Господа, Бога твого, і будеш робити слушне в очах Його, і будеш слухатися заповідей Його, і будеш виконувати всі постанови Його, то всю хворобу,

що Я поклав був на Єгипет, не покладу на тебе, бо Я Господь, Лікар твій!" (Вих. 15:22–26).

В наведеному уривку змалювана участь Бога у виході ізраїльського народу з Єгипту. Не будемо зупинятися на ньому докладно, лише відзначимо, що він підкреслює, а підкреслюється тут викупний принцип. Тут ми побачили першу ілюстрацію — гірку воду зі смертю. Коли покликав народ до Бога, Він вказав на дерево.

Смисл, звичайно, ясний, бо настав день, коли Адам впав у гріх. Якою темною й гіркою стала вода в душі людини. Сльози, муки, крики, агонія, смерть і печаль — наслідок того, що Адам порушив стосунки людини з Богом, спадкоємцями чого ми є в цьому земному гріховному світі.

Вода дійсно темна і гірка в душі людини, але Дух Божий витає над водою, вона хвилюється, душа прокидається і, на решті, засуджена за гріх, кличе до Бога, Котрий говорить: "Оце Агнец Божий, що на Себе гріх світу бере!" (Ін. 1:29).

Отже, Бог вказав Мойсею на дерево, "...і він кинув його до води, і стала вода та солодка" (Вих. 15:25). "Він тілом Своім Сам підніс гріхи наші на дерево" (1 Пет. 2:24). Це вже друге дерево, а місце — місце другого вибору. Оскільки Адам зіпсував свої стосунки з Богом біля першого дерева, сказав йому: "Ні", перейшов з життя в смерть, із залежності в незалежність, то ми з вами, перебуваючи на місці другого вибору, можемо сказати: "Так". Підійти назад із смерті в життя! Воскресніть з мертвих: із савілля, з незалежності в залежність дитини, в слухняність віри!

"Я Господь, Лікар твій." Це початок нашого порятунку. Це примирення з Богом через смерть Його Сина.

Лише "дерево гіркоти" — дорогоцінна кров Господа Ісуса — очищує нас від усякого гріха, тому, будучи грішними зараз, ми будемо вибілені як сніг, якщо... Тут початок нашої віри.

З цієї відмітки ми повинні починати, бо якщо ми не почали тут, ми не почали зовсім. Було б дуже прикро на цьому зупинитися.

У зв'язку з цим розглянемо другий приклад. "І сказали люди того міста Елисеєві: Ось положення цього міста хороше,

як пан бачить, та вода нехороша, а земля неплодінна" (2 Цар. 2:19). Тут картина зовсім інша.

Ми бачимо гарне місто, розташоване в мальовничій місцевості. Випадковий перехожий, мандрівник, торговець були б щасливі провести в ньому ніч, а якщо можливо, то й вихідні дні. Вони б з радістю повернулися туди, щоб провести там відпустку з сім'єю. Вони вітали б мешканців лише з тим, що ті живуть посеред такої краси. Однак, серед такої пишноти кожний житель має потаємну важку ношу та велике горе.

Коли їх вітали, вони напускали на себе браву, коли захоплювалися красою їхнього міста, вони весело посміхалися. Вони ретельно приховували свою печаль, і все ж кожного разу їм було боляче, коли хтось захоплювався красою місцевості. Лише вони знали: "вода нехороша, а земля неплодінна".

Слова "вода нехороша" означають, що вона була затхла та стояча, а це виснажувало ґрунт. "Земля неплодінна" — не означає, що нічого на ній не росло, в такому випадку місцевість не виглядала б такою гарною. "Неплодінна" в цьому випадку означає, "що народжує падалицю".

Якщо б ви побували там напровесні, то помітили б усі ознаки майбутнього врожаю. Ви побачили б малесенькі ніжні пагоростки, що пробиваються крізь ґрунт, як розпускається листя на деревах та кущах, а тиждень-два згодом — рясне

цвітіння садів. Усе це давало б надію на небувалий урожай, і ви поділяли б з жителями цю майбутню радість.

Але в цьому й ховалося їхнє горе. Можливо, в їхніх серцях жила крихка надія на те, що в цьому році щось таки зміниться, що вони вже перейшли рубікон, і все буде інакше, але якийсь свинцевий тягар тиснув на серце, і воно вперто промовляло: "Ні, все буде як і раніше". І дійсно, все залишалося незмінним. Плоди, що майже дозріли, які можна було от-от зірвати, передчасно падали на землю та гнили. Це й було трагедією того гарного міста, міста-міража, що так вражало всіх, окрім тих, хто його населяв. Про що ця картина?

Можливо, навіть про вас. Не жайтесь, але це картина плотського християнина. Ви можете сказати: "Я думав, плотський християнин — віровідступник, хтось, скажемо, хто ходив у церкву, але втік з чужою дружиною". О, ні! Це лише один тип плотського християнина, і я зовсім не мав на увазі, що це ви.

Йдеться про вчителів і директорів недільних шкіл, про місіонерів, проповідників, про багатьох звичайних середніх християн. Вони чудові люди. Ви б з радістю зустрілися з ними. Вони говорять про спасіння серйозно. Вони не лицеміри. Вони просто смертельно стомлені люди. Один Бог знає, як вони стомилися.

Внутрішньо вони наповнені відчуттям даремності, розчарування, краху, але коли з ними зустрічаєшся, вони мило та щиро посміхаються. Вони візьмуть вас за руку й скажуть: "Нехай Бог благословить вас за цю зустріч". Вони подякують вам за отриману наснагу, але коли ви будете дякувати їм за зойно почуте слово, ваша вдячність боляче зачепить їх, бо вони знають те, чого не знаєте ви: багато років вони працювали марно.

Скільки разів такі ж плоди невідданості падали незрозумілими на землю лише для того, щоб згнити.

Можна без кінця розповідати про чоловіків і жінок, що сміливо, наполегливо, з почуттям обов'язку, любові та відданості трудяться рік за роком і все ж глибоко в душі смертельно втомилися. Знову й знову схиляючи коліна біля постелі своєї, вони кличуть до Бога зі сльозами на очах: "Боже! Ти знаєш, який я безплідний, стомлений, спустошений".

Чи не так і з вами?

Нарешті, коли тягар став нестерпним, жителі міста прийшли до Елисея і сказали все, як є. "А він сказав: Подайте мені нового дзбанка, і покладіть туди соли. І вони подали йому. І він вийшов до джерела води, і кинув туди соли й сказав: Так сказав Господь: Уздоровив Я цю воду, не буде вже звідти смерті, ані неплоддя! І була вилікувана та вода, і так є аж до цього дня, за словом Елисея, яке він говорив" (2 Цар. 2:20–22).

Отже, що ж тут означає сіль? Сіль свідкує про воскресле життя прославленого Спасителя, що ввійшло в викупленого грішника і живе в ньому Святим Духом. Воно — дерево від гіркоти. Воно — сіль від неплоддя. Як Він примирив вас з Богом Своєю смертю, так Він буде спасати вас Своім життям.

Тільки життя Ісуса Христа, Його служіння, втілене в вас і висловлене через вас, знайде остаточне схвалення у Бога. Як прощений грішник ви є членом святого священства, "...щоб приносити жертви духовні, приємні для Бога через Ісуса Христа" (1 Пет. 2:5). Лише один Ісус Христос робить ваші жертви благоприємними Богу. Тільки те, що Він робить в вас і

через вас, заслуговує Його схвалення, і Бог, безумовно, схвалить тільки це. І не менш.

"І кожну жертву, жертву хлібну, посолиш сіллю. І хлібної жертви твоєї не позбавиш соли заповіді Бога твого, на кожній жертві твоїй принесеш соли" (Лев. 2:13). Ані в якому випадку, говорилося в законі Мойсеевому, не можна було приносити Богу жертви або приношення, не посипані сіллю. Без соли вони не будуть прийняті, наскільки б щирими вони не були, наскільки б дорого не коштували, які б високі не були спонукання.

В Євангелії від Луки 14:33 Христос називає мінімум вимог, що пред'являються до апостольського служіння: "Так ото й кожен із вас, який не зречеться усього, що має, не може бути учнем Моїм". Необхідно визнати своє банкрутство, щоб єдине, що у вас залишилося, довірити Тому, Кого Бог послав нам у вигляді Святого Духа. Така умова для апостольського служіння.

"Сіль, — читаємо далі, — добра річ. Коли ж сіль несолоною стане, чим приправити її? Ні на землю, ні на гній не потрібна вона, її геть викидають. Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає!" (Лк. 14:34, 35).

На Близькому Сході, де я служив під час війни, сіль була дефіцитом. За пучку соли можна було отримати дюжину яєць, курку і навіть сорочку. Всього лише за пучку! Навряд чи хто потребував сорочки, але сіль для арабів мала велике значення, бо нею солили м'ясо та рибу.

Замінники соли, що продавалися на ринку, хоч і відповідали смаковим якостям, годилися в основному для разового споживання. Спроби зберегти за допомогою цих замінників продукти харчування призводили до того, що через кілька годин, в кращому випадку днів, в умовах жаркого та спекотного клімату продукти псувалися, мали неприємний запах. Отже, замінники виявилися зовсім непридатними.

Так і діяльність людини. Як і в випадку з замінниками, вона може відчуватися відразу, ефект її вражає. Однак, якщо діяльність виходить з плоті і відірвана від Подавця життя, в подальшому з нею відбудеться те ж, що і з продуктами, посланими штучною сіллю. Плоди її, не визріваючи, падають раніше і гниють.

Тому перебувайте в повній залежності від Того, Кого посплав вам Бог, щоб наповнити вас Собою. Він — справжня сіль, від якої ви зробилися сіллю землі.

Ще одну згадку про сіль знаходимо в книзі Левит 2:13, де говориться про "сіль заповіді", що символізує обітницю Божу в житті врятованих грішників, сіль, "якою Він обдарував нас в Улюбленім, що маємо в Ньому відкуплення кров'ю Його, прощення провин, через багатство благодаті Його" (Еф. 1:6, 7). Ось воно, дерево від гіркоти! "У Ньому й ви, як почували слово істини, ...й увірували, запечатані стали Святим Духом обітницю..." (Еф. 1:13). Ось вона, сіль заповіді, сіль від непліддя! Вона — у воскреслому житті Ісуса Христа, що вселилося в вас Святим Духом.

Ісус Христос сказав: "Хто вірує в Мене, як каже Писання, то ріки живої (не стоячої) води потечуть із утроби його. Це ж сказав Він про Духа, що мали прийняти Його, хто ввірував у Нього. Не бу-

ло бо ще Духа на них, не був бо Ісус ще прославлений" (Ін. 7:38, 39). Це, можна сказати, сіль біля "джерела води" (4 Цар. 2:21).

В книзі Ездри сказано: "Цей Ездра вийшов із Вавилону, а він був учитель, знавець Мойсеевого Закону, що його дав Господь, Бог Ізраїлів. І дав йому цар згідно з тим, як була на ньому рука Господа, Бога його, всяке його пожадання" (7:6). Як чудово бути в таких стосунках з Богом, що все, в чому ви маєте потребу, за будь-яких обставин завжди ваше, бо рука Бога вашого над вами. "Бо Ездра приготував своє серце досліджувати Господнього Закону, і виконувати його, і навчати в Ізраїлі устава та права" (Езд. 7:10). В серці своєму він вирішив: "Буду шукати мудрості Божої в Слові Божім, виконувати волю Божу і навчати шляхам Його". З цієї причини він опинився серед тих, кого Бог приготував до того, щоб перебувати, очистити і наповнити поклонінням Його храм.

Цар, вручаючи йому листа, сказав: "А від мене я цар Артаксеркс виданий наказ для всіх скарбників, що в Заріччі, що все, чого зажадає від вас священник Ездра, учитель Закону Бога Небесного, нехай буде докладно зроблене" (Езд. 7:21). Чого ж просив Ездра, щоб в чистоті відновити поклоніння в очищеному Домі Божому? "Срібла аж до сотні талантів, і пшениці аж до сотні корів, і вина аж до сотні батів, і оливи аж

до сотні батів, та соли без запису" (в. 22). Іншими словами, він сказав: "Я хочу сотню цього, сотню того, сотню іншого, але у мене повинно бути необмежена кількість соли. Сіль у мене ніколи не повинна закінчуватися, бо незалежно від того, наскільки дороге підношення, якою ціною воно дісталось, наскільки воно щире — Бог не прийме нічого, що не посипане сіллю. У мене повинна бути необмежена кількість соли!"

Хіба це не прекрасно? Бог дав вам необмежену кількість соли! "А Бог має силу всякою благодаттю вас збагатити, щоб ви, мавши завжди в усьому всілякий достаток, збагачувалися всяким добрим учинком" (2 Кор. 9:8).

Вам потрібна така сіль? Тоді приготуйте ваші серця, як Ездра, "щоб вивчати Закон Господній і виконувати його", і знати, що все, що вам потрібне в смерті й воскресінні, — це Ісус Христос, Котрий очистить вас, вселиться в вас і скаже: "Так сказав Господь: Уздоровив Я цю воду, не буде вже звідти смерті, ані непліддя!" (4 Цар. 2:21). ■

(Далі буде)

Біблійний радіоклас

запрошує Вас стати одним з його постійних читачів. Це означає, що ви регулярно будете отримувати книгу християнського читання

"Хліб наш насущний"

І це не вимагатиме жодних матеріальних витрат з вашого боку.

Вам необхідно лише надіслати запит на адресу місії:

220107, Білорусь, Мінськ-107, а/с82

Наші співпрацівники будуть раді відповісти на ваші запитання, пов'язані з Біблією та її вивченням.

Чи знаєте ви, що книга

"Хліб наш насущний"

видається щорічно, і кожного року її матеріали поновлюються?

Адреса електронної пошти (Internet E-mail):

RBC@gospel.minsk.by

Internet on-line:

http://www.rbc.net/

Заздрість

"Чому ця людина не весела?" — запитали у одного мудреця, вказуючи на людину, що завжди мала похмурий та плачевний настрій.

"Тому, — відповів досвідчений знавець природи людської, — що або їй приключилося якимось чином щастя, або її ближньому пощастило"

Шановні читачі, сьогодні ми поведемо мову про заздрість. Чому? Та тому, що це одна з найкаверзніших вад людства і одна з найбільших небезпек для християн. У Біблії заздрість порівнюється з гниллю в кістках і вважається однією з найгірших вад (Пр. 14:30.6)

Борис Зудерман

Вже здавна люди помітили згубність заздрості. Мудреці минулих століть попереджали своїх співгромадян про цю ваду. Деякі висловлювання мудреців ми наводимо.

- Заздрість є печаль про благополуччя ближнього.
- Заздрісний вважає чужі нещастя своїм щастям, а благополуччя інших своїм злополуччям.
- Багато з нас плачуть з тими, хто плаче, але не радіють з тими, хто радіє.
- Заздрість не дозволяє насолоджуватися тим, що має, бо мучиться бажанням того, чого бракує.
- Заздрість не може терпіти, щоб хвалили іншого за добрі діла; тому заздрість та ганьба нерозлучні між собою.
- Не піклуючись про свої недоліки, заздрісний мучиться досконалістю інших.
- Ніщо, крім смерті, не може примирити заздрість з доброчесністю.
- Заздрісний якщо не може перетворити доброчесність ближнього в ваду, то приписує йому погані мотиви.

Заздрість існувала завжди. У найдавнішій книзі людства, Біблії, міститься безліч прикладів, що показують, як заздрість руйнує людські стосунки.

Каїн із заздрості вбив свого брата Авеля. Заздрість була причиною суперництва між Яковом та Ісавом. Заздрість підтохнула братів Йосипа продати його в рабство. Через заздрості Марта почала обурюватися поведінкою своєї сестри Марії. Та й однією з причин засудження Христа є знову-таки заздрість. Надто вже сильним став Його вплив у народі, що зовсім не подобалося первосвященникам.

У світі немає, напевно, жодної людини, яка б ніколи не зазнавала почуття заздрості. Прояви її різноманітні. Це можуть бути як ревності або недоброзичливість, так і жадібність, і здирицтво. Саме про заздрість говорить Бог в десятій заповіді: "Не жадай дому ближнього свого, не жадай жони ближнього свого, ані раба його, ані невіллиці його, ані вола його, ані осла його, ані всього, що ближнього твого!" (Вих. 20:17).

Вам уже доводилося коли-небудь в уяві порівнювати себе з кимось з вашого оточення? І при цьо-

му зрозуміти висновок, що той, інший,

вас у чомусь переважає? Ви розмірковуєте далі і уявляєте собі, як би це було, якщо б ви могли робити те ж саме або мали те, що й він. Як би добре вам жилося, якою б повагою ви користувались, які б можливості мали. А потім з цих мрій ви повертаєтеся в дійсність і помічаєте, що з вами щось відбулося. Ви тільки й бачите переваги інших та свої недоліки. Ви стаєте незадоволені собою, своєю долею. Ви знаєте, що у вас в такому випадку зародилося? Заздрість.

Що ж таке заздрість? Давайте розглянемо докладніше історію вбивства Авеля Каїном. Все почалося з того, що жертва Авеля була приємна Богові, а жертва Каїна — ні. Перед вбивством Бог, як добрий наставник, звертається до Каїна з настановою: "Чого ти розгнівався, і чого похилилось обличчя твоє? Отож, коли ти добре робиш, то підіймеш обличчя своє, а коли недобре, то в двірях гріх підстерігає. І до

Борис Зудерман — пастор, радіопроповідник, автор книги "Взгляд под маску"

тебе його пожадання, а ти мусиш над ним панувати" (Бут. 4: 6–7). Каїн не прислухався до голосу Божого. Його погляд залишався уперто спрямованим додолу. Він не міг змиритися з тим, що Бог жертву Авеля прийняв, а його — ні. В чому ж причина? Можливо в тому, що в серці Авеля жила радість. Каїн же був людиною незадоволеною. Він тільки виконував свої обов'язки, але внутрішнього задоволення це йому не приносило. Благословіння Бога не викликали в його серці ані утіхи, ані подяки. Зате він уважно дивився, що відбувалося у його брата. Він порівнював. Це викликало ворожість. "Бог обділив мене. У Авеля всього більше, ніж у мене, у нього отари більші, Бог про нього піклується більше, ніж про мене". Переваги Авеля стали для Каїна непереборною перешкодою. Гниль ворожості вилилась і принесла страшні плоди. Каїн убив свого брата.

Кому ж він цим зашкодив більше? В першу чергу, самому собі. Полегшення він не отримав. Заздрісний завжди шкодить собі перш, ніж тому, кому заздрить.

Я чув про одного чоловіка, якого з'їдала заздрість. Хоча він був не найгіршим, але завжди дивився на тих, хто кращі його. Він завжди почував себе обділеним. Честюлюбність змушувала його намагатися бути кращим за інших. Для цього він готовий був працювати день і ніч. З часом його здоров'я погіршилося і одного разу він повністю здав. Лікарі вимушені були зробити термінову операцію на шлунку. Пізніше, розмірковуючи про себе і свій стан, він прийшов до висновку, що сам в усьому був винуватий. Він ненавидів свої обмежені можливості. Це викликало в нього гірку заздрість і непереборне бажання бути в усьому кращим. Воно набуло болісних форм і призвело до важкої виразки шлунку. Зустріч з віруючими допомогла йому. Він показався перед Богом за свої думки, свою заздрість і отримав прощення.

Отже, що ж таке заздрість, друзі? Заздрість — це свого роду сліпота. Людина не бачить своїх власних дарів і переваг, а повністю концентрується на перевагах інших. Заздрісний вважає своїми ворогами і тих, що його нічим не образили. Їхня вина в його очах полягає просто в тому, що вони в чомусь кращі.

Заздрість ще більш непримирима, ніж ненависть. Якщо ненависть ще можна вгамувати якоюсь жертвою, то заздрості все мало. Якщо людина має в собі заздрість, вона буде з болісною постійністю шукати об'єкт, якому можна заздрити. Хтось сказав: "Заздрісний журиться, дивлячись на більш благополучних, не вважаючи себе рівним з ними; мучиться, якщо дивиться на рівних собі, бажаючи переваги над ними; сумує, якщо дивиться на нижчих, боячись, щоб вони не зрівнялися з ним або ж не перевершили його".

Які наслідки заздрості? Один давній мудрець висловився так: "Заздрість — пристрасть несправедлива, тому що обурює спокій усіх добрих; і справедлива, тому що сушить тих, хто живить її".

Перший наслідок полягає в тому, що заздрісний губить сам себе. Починається це з його здоров'я. Багато хвороб з'являються в людини як наслідок заздрості. Якщо людина бачить когось, кому немовби живеться краще, у неї порушується внутрішній спокій. Починаються безсонні ночі, переживання, з'являється непотрібне роздратування, внутрішній комфорт зникає. Людина позбавляється миру і рівноваги. Це обов'язково тягне за собою порушення здоров'я. Будь-який внутрішній дискомфорт руйнує фізичне здоров'я людини, а заздрість — в особливій мірі.

З одного боку, людині притаманне бажання мати успіх і визнання за свою працю. Це — одна з основних потреб людини. Звичайно, успіх і визнання роблять людину щасливою, але заздрість руйнує це щастя. Вона звужує наше сприйняття. Тобто, ми раптом не помічаємо власного благополуччя, не помічаємо всього того, що уміємо й

маємо. Наш погляд спрямований тільки на те, чого ми не вміємо, чого ми ще не досягли, чого у нас ще немає. Бажання жити наповненим, гарним життям перетворюється на гонитву за перевагами інших.

Але заздрість має ще один наслідок. Вона неприємна Богові, тому що є гріхом. В Біблії є безліч попереджень щодо заздрості. В першій главі Послання до римлян Павло описує стан людини, що живе без Бога: "А що вони не вважали за потрібне мати Бога в пізнанні, видав їх Бог на розум перевернений, щоб чинили непристойне" (Рим. 1:28). Перераховуючи їх, Павло називає й заздрість, і відзначає, що "...ті, хто чинить таке, варті смерті" (вірш 32).

Іншими словами, заздрісні грішать. Їхній стан несприйнятний для Бога. Заздрістю людина висловлює своє незадоволення тим шляхом, яким Бог її веде. У Посланні до галатів (5:19–26) Павло перераховує діла плоті в людині і згадує разом з іншими і заздрість: "Не заздрім один одному".

"Заздрісний ніяк не годиться для неба: тому що там теж існує відмінність; він не радів би, а навпаки, отруював блаженство інших", — це вислів ще одного мудреця церкви.

Як же боротися з заздрістю? Чи можна взагалі перемогти її?

Можна, і почати треба з установлення діагнозу. Мені здається, що це найважливіше у житті людини — установити, що це заздрість. Коли ти добре робиш, то підіймеш обличчя своє, а коли недобре, то в двірях гріх підстерігає.

свій діагноз, зізнатися самому собі, що у тебе щось не в порядку. Судити себе — це найважчий суд. Багато людей, хворіючи, не йдуть до лікаря від страху почути поганий діагноз. Але кому вони цим роблять гірше? Звичайно ж, собі.

Якщо ми хочемо позбавитися заздрості, то повинні встановити свій діагноз. Ми повинні усвідомити, що смертельно хворі на проказу заздрості. Ми повинні зрозуміти, що перебуваючи в такому стані, в вічності загинемо. Ми ніколи не зможемо побачити Ісуса Христа, якщо в нашому серці залишиться хоч крапля заздрості. Після цього ми повинні знайти того, хто зміг би нам допомогти. Ісус говорить: "Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені, і Я вас заспокою! ...і знайдете спокій душам своїм" (Мф. 11:28–29). До Ісуса ми можемо прийти такими, як є. Біля Його хреста ми можемо скласти все, що нас мучить і заважає нам. В тому числі й заздрість. Ісусу ми можемо повністю довіритися. Він заспокоїть всі пристрасті, що вирують у нас. Ми повинні повірити, що Бог зробив нас правильними. Що в нас є все, щоб жити щасливим життям. Що Бог нас нічим не обділив і не образив. Ми повинні бути сповнені чеканням того, як Бог поведе нас далі і що зробить з нашого життя. Ми помітимо, що не тільки зморшки на нашому обличчі почнуть розгладжуватися, але і на душі стане набагато легше. Раптом з'являться спокій, радість, безтурботність. Та й деякі тілесні хвороби зникнуть.

Потім нам необхідно свідомо привчати себе дякувати Богу. Вдячність — це ознака нової людини. Дякуючи Богу, ми показуємо Йому свою залежність від Нього. Вдячність охороняє нас від заздрості. Вона виганяє її. І тоді ми помітимо, що можемо дякувати там, де ще вчора заздрили. Ми зможемо дякувати навіть за добродіяння, які Бог виявляє нашому ближньому. І як висновок, ще одне висловлювання мудрої людини: "Коли бачиш багатство або славу, або світське володарювання, подумай про те, що в них є тлінного, — і уникнеш принади". ■

Послух ліпший від жертви

Любов Годлевська

Господи мій! Я дякую за безцінний дар благодаті. Ти — мій добрий Пастир, Який покладає душу Свою за овець. У Тобі моя сила, мир і радість. Всі мрії мого життя звелися нанівець, коли побачила Тебе там, на Голгофі. Ти — центр моїх сьогоднішніх мрій і сподівань. Що є життя, коли воно без Тебе? Чого варте воно? Яка та дорога, коли вона не приведе мене до храму? Ти — дорога, правда і життя. У Тобі втішається душа моя. Що мої жертви? — краплини брудної води. Знаю, що розчинившись в океані Твоєї любові, згине моя сумнівна праведність. У Тобі моє очищення!.. Мої діла — пишна піна бездушних фраз. Тому, коли пройшла злива і вода ріки наперла на дім мій — він не встояв. Ти — є Той наріжний камінь, що відкинула я, сліпа грішниця. Нині буду будувати лише на Тобі, скеле моя!

Господи мій, я обтяжуюсь цим світом, бо він суєтний. Мої очі, хворі від сліз, перестали дивитися вперед. Надія згасла. Я їду до Тебе і, скидаючи з плеч лантухи, набіті сумом, скаргами, душевною пусткою, зводжу очі на Хрест... і швидко знову їх опускаю. Мені стає соромно. Я прийшла зі своїми егоїстичними скаргами, а Ти... висиди, стікаючи кров'ю, і промовляєш: "Прости їй, Отче!" І враз у безмежній любові Твоїй розтанули скарги, проблеми, незадоволення. Що мої проблеми проти Твоїх невимовних страждань!.. Що мої скарги проти Твого покірного мовчання!.. Чого варті мої душевні муки проти Твоїх, Спасителю!.. Нічого. Ти був самотній, залишений усіма, щоб сповнилося Писання. А я? Хіба Ти залишав мене хоч на хвилину, хоч на мить? Ніколи! Дякую, Господи, Ти завжди поряд.

Ось вже кілька років ми йдемо по житті удвох. Ти, Господь, і я. Прости, що не завжди була вірною, часто збочувала. Бувало, побачу вогник попереду — і біжу на нього стрімголов. Зайшовши в теплий, гостинний дім, забувала, що Ти залишився там, за дверима... Та як боляче було, коли погожі дні закінчувалися, залишаючи лише спогади і мрії! І тоді я згадувала про Тебе, Того, з Ким ці радісні, погожі дні могли продовжуватися вічно. Та в них не було Тебе. Прости, Друже! Я часто блукала, шукаючи нових друзів. Знайшовши, чекала від них взаємної довіри та любові. І знову Ти відходив на задній план і мовчки, терпляче чекав мого повернення. Наситившись байдужістю, погордою і зрадливістю, розчарована, я...поверталася, бо розуміла: Ти — мій найкращий, найвірніший Друг! А коли стежка

ставала занадто вузькою для двох, коли в ноги мої впилося гостре каміння — я збочувала на м'яку, зелененьку травичку, великодушно поступаючись роллю страждальця вірному Другу. Тоді я не зважала на Твої голгофські рани, я турбувалася про свої. Та вірним було Твоє попередження: "Що посіє людина, те й пожне". Отак йдучи своєю легкою дорогою, я все далі й далі заглиблювалася у непролазні хащі людської філософії. А Ти, як і перше, чекав. І знову, знову зазнавши поразки, я...поверталася. Бо лиш у Тобі безмірна велич і мудрість! О, які нікчемні всі книги філософів перед глибиною Слова Твого! Та не відразу я це зрозуміла...

Ось вже кілька років... За цей час Ти жодного разу не зрадив Своему Слову. Ти завжди був вірним. Моя ж вірність, мов дощова хмаринка, — заплакала і зникла. Ісусе мій! Як мені віддячити за Твою любов, за Твоє довготерпіння, за Твою вірність? Лиш одне шепочуть уста: "Прости! Прости, що не любила, не терпіла, не була вірною... Прости, прости, прости..."

І так стою на цій життєвій дорозі. Пожинаю плоди. Безпорадна, безкрила птиця... А так хочеться злетіти! Як хворі, безпорадні люди, що роками чекали зцілення в купальні Віфезда, чекаю я на Твою поміч, Спасителю! Я відчуваю, як поступово Ти гоїш мої рани. Ти годуєш мене хлібом вічним — і я расту, ростуть і крила. Одне — довіра, друге — послух. І лиш на цих крилах Ти понесеш мене за вітром благодаті, а сила для польоту у Дусі Святій.

Я полечу! Тож підніми, душе моя, очі на Голгофу: Він дав тобі життя, Він ним і скерує. Дякую Тобі, Господи, за цю впевненість, за надію дякую. Дякую, що відкрив мені таємницю благополуччя і гармонії. Вона і зараз звучить у моїй душі тихим відлунням Твого лагідного голосу: "Послух ліпший від жертви..." (1 Цар. 15:22). ■

А так
хочеться
злетіти!
Ти годуєш
мене хлібом
вічним —
і я расту,
ростуть
і крила.
Одне —
довіра,
друге —
послух.
І лиш
на цих
крилах
Ти понесеш
мене
за вітром
благодаті,
а сила
для
пльоту
у Дусі
Святій

* * *

Я їду по тернистій дорозі,
Полной горя, страданий и слез.
На меня смотрит нежно и строго
Царь Небесный, Господь мой Христос.
Мой Господь, свою жизнь в Твои руки
Я сегодня с любовью отдам.
Я стерплю все гоненья и муки,
Но Тебя никогда не предаю.
Пред людьми я Тебе обещаю
Исполнять повеленья Твои:
И насмешки, и злобу прощая,
Поступать по закону любви.
Я сегодня вхожу в Твое Царство,
Покидая мирские пути.
Оставляю и ложь, и коварство —
Всю греховную жизнь позади.
Без тревоги и без сожалений
Пред Тобою открыта душа.
Мой Господь, жду Твоих повелений,
Все Тебе доверяю решать.
И сегодня на смерть без сомнений
Отдаю я греховную плоть.
Чтобы духом родиться к спасенью
И в Тебе пребывать, мой Господь.

Людмила Короткова, м. Докшинці, Білорусь

Свідectво

Так беспечно лета проживаем,
И несет нас рокошущий вал,
Где-то атом, спеша, расщепляют, —
Только в сердце какой-то провал.
Что-то страшное в мире творится —
Сердце бьется в глубокой тиши;
Равнодушные, знаю, гнездятся
На задворках усталой души.
Равнодушные больше, чем горе;
Равнодушные — плод суеты.
Но однажды обрел я Святое,
Надрываясь от немоты.
Но однажды обрел я Спасенье
И надежный, осмысленный Путь,
Но однажды обрел я Прозренье
И Свободу всей грудью вздохнуть.
Каин город построил — соблазны
Поджидают на каждом шагу,
И плотские грехи там ужасны —
Все раздолье, свобода врагу.
И душа среди терний бродила,
Средь бетонных коробок немых.
И пугали чужие светила
Тех миров, бесконечно чужих.
И как выжил, и как не сломился,
И дождался счастливого дня?
Я к Иисусу душой устремился,
В Иисусе обрел я себя.

Валентин Катриченко,
с. Новгородське Донецької області

* * *

Я ухожу все дальше от былого.
Друзья с недоумением смотрят вслед.
В душе звучит: "Вначале было Слово".
В Нем была жизнь и вековек свет.
Так было, есть, вовек веков так будет.
И не постичь ту тайну никому...
Себя Ты в Слове открываешь людям
И светом озаряешь злую тьму.
Приходишь Ты — и мы меняем планы,
Идем к Тебе сквозь скорби и борьбу.
Вот так и я, подобно Аврааму,
Доверила Тебе свою судьбу.
И с той поры ни разу не жалела,
Что связана навеки я с Тобой.
Душа в восторге плакала и пела
О бесконечной жизни неземной.
И с каждым днем мирская суетливость
Мне кажется все более чужой.
Я чувствую себя такой счастливой,
О Иисус, Спаситель дорогой.
Люблю Тебя всем сердцем беззаветно,
Всем существом Тебе принадлежу.
Тебе, вовек немеркнущему Свету,
Всегда я верю и всегда служу.

Людмила Короткова

Ансельмівські діалоги про свободу

Діалог перший: Що таке свобода?

Багато сучасників описують середньовіччя епітетами "похмуре", "жахливе", "темне". В уяві відразу постають коричневі фігури домініканських ченців-інквізиторів, божевільний сміх на тісних міських вуличках, стогін нещасних пригноблених селян і брязкання рицарської зброї. Та це помилкове уявлення, навіязане гуманістами-просвітниками XVIII-XIX століть, що категорично не хотіли бачити радості та красу неспішного середньовічного життя, відкидали спокій і глибоку релігійність простих людей, не помічали спогадального подвигу християнських подвижників і не могли пробачити зліт богословської думки європейського середньовіччя. На жаль, однобока уява про середньовіччя міцно затвердилася в

Ансельм Кентерберійський (біля 1033 - 1109 рр.) був одним з найбільш яскравих і видатних мислителів раннього середньовіччя. Він народився в 1033 р. (можливо в 1034) у Північній Італії і вже в 15-літньому віці робив спроби піти в ченці, але зустрів значний опір батька. У 1060 році Ансельм все ж вступив до монастиря, і незабаром став учителем монастирської школи. При ньому ця школа стала дуже відомою і популярною. У 1093 р. Ансельма проти його волі зробили архієпископом Кентерберійським і з цього часу він був утягнутим в боротьбу папського престолу і світської влади за вплив у англійській церкві і за земельні володіння церкви. Це був дуже складний період життя Ансельма, бо його щира релігійність, відданість церкві, м'який, але принциповий характер не дозволяли йому йти на компроміси і дуже ускладнювали його служіння. Конфлікти, розгляди та вигнання стали його постійними супутниками. І хоч він залишив значний слід в історії як церковний діяч, — все ж головна його заслуга в розробці богословського вчення. Ансельм помер у 1109 році,

залишивши про себе пам'ять як про одного з найбагатіших і благочесних людей свого часу. Його називали "чудесний лікар" (doktor magnificus), але як говорив його супутник і біограф чернець Едмер — не тому, що він захоплювався чудесами або творив їх, а ймовірно тому, що в грубий вік насильства, коли жив Ансельм, властивості його душі здавалися сучасникам абсолютно "чудесними". Ансельм зробив найбільший внесок в апологетику, розробивши онтологічний аргумент доказу буття Божого. А також, можливо, ще більш значущим є його внесок в теорію спокутування. Його робота "Чому Бог стає людиною" (Cur Deus homo) до сьогоднішнього дня є основоположною для ясної і розумної відповіді на головне питання христології — в чому мета боготілення і смисл смерті та воскресіння Христа? Ця книга також є кращим зразком схоластичного богослов'я по глибині ідей, обширності і ретельності опрацювання, логічності і правильно використанню філософської аргументації. Також він багато писав про проблему християнської свободи.

шкільних підручниках і перекочує звідти в розум сучасних людей.

Ансельма можна було б знайти в Нормандії, в маленькому, бідному монастирі з назвою Бек (Le Bec — струмок), що розташований в долині ріки Рісль, поблизу Бріонського лісу. Він прийшов сюди в 25-26 років навчатися в монастирській школі, яка стала вже досить відомою, завдяки її вчителю Ланфранку. Учні цієї школи не були ченцями і могли вільно покидати стіни обителі після завершення курсу загальноосвітніх дисциплін, та Ансельм так захопився Біблією, що в 1060 році постригся в

ченці цього монастиря, а через 2 роки вже став учителем цієї школи замість Ланфранка. Тут він і написав більшу частину своїх творів про свободу волі.

Сучасному читачеві було б дуже цікаво зустрітися з Ансельмом і поговорити з ним. А чому б не зробити це? Хіба після Ансельма залишилося мало книг? Навіть на російську мову перекладені і опубліковані такі його роботи як "Monologi-

Учень — Вчителю, пробач мене, нерозсудного, але я не звик до такої пишномовності. Час, з якого я прийшов, примушує говорити коротко і просто. Звичайно, ми втрачаємо при цьому поезію мови, та економимо час. І все ж, у твоєї прекрасній молитві я почув суперечність. Ти хочеш знайти Бога, але розумієш, що це неможливо: тільки Бог може знайти нас, а не ми Його. Але тоді виникає запитання: яка твоя роль у тому, щоб знайти Бога?

Чи вільний ти вибрати між тим, щоб знайти Бога і не знайти Його?

Вчитель — Друже мій, хоча тільки Бог знаходить людей, але робить Він це у відповідь на наші бажання. Так говорить Боже одкровення в Його Слові. Але проблема, про яку ти говориш, дійсно існує. Чи маємо ми свободу і що таке свобода взагалі? Як би ти описав свободу?

Учень — О, свобода!!! Це такий чудовий стан! Я думаю, що свобода, це можливість робити те, що захочеться, можливість мати те, що хочеться, брати те, що хочеться, вибирати те, що надумается... Певно, я сформулював би свободу як необмежену можливість вибору.

on" і "Proslogion" (неперекладні поняття від грецького: "до речі"), "Про Істину", "Про вільний вибір", "Про падіння диявола" та інші. То чому б не поговорити з Ансельмом не поспішаючи, в стилі одинадцятого століття, щоб відчувати дух того часу?

Можливо, Ансельм почав би розмову з сучасною людиною так само, як він почав розмову зі своїм учнем в Прослогіоні?

"Гей, людинонько, нині відлучися ненадовго від занять твоїх, на малий час відгородися від неспокійних думок твоїх. Відкинь обтяжливі турботи і відклади на потім усі надсадні потуги твої. Хоч трішки підготуй в собі місця для Бога і хоч ось стілець відпочинь в ньому. "Увійди в опочивальню" розуму твого, випровадь геть все, крім Бога і того, що допомагає тобі шукати Його, і "зачинивши двері", шукай Його. Говори ж: "Господи, буду шукати обличчя Твого" (Пс. 27:8). Нині і Ти, Господи, Боже мій, навчи серце моє, де і як шукати Тебе, де і як знайти Тебе. Господи, якщо Ти не тут, де знайду Тебе, відсутнього? Якщо ж Ти всюди, чому я не бачу Тебе присутнього? Та істинно мешкаєш Ти в "світлі не-

приступному" (1 Тим. 6:16). А де світло неприступне? Або як підступитися мені до світла неприступного? Або хто приведе і введе мене в нього, щоб я побачив Тебе в ньому? І потім, в яких знаках, в якій подобі мені шукати Тебе? Я ніколи не бачив Тебе, Господи Боже мій, не знаю лиця Твого. Що робити, Господи Всевишній, що робити цьому земному Твоєму вигнанцеві? Що робити рабу Твоєму, що тужить від любові до Тебе і далеко відкинутому від лиця Твого? (Пс. 51:13). Навчи мене шукати Тебе і з'явися тому, хто шукає; бо шукати Тебе не вмію, якщо не навчиш; знайти Тебе не зможу, якщо не з'явишся. Та знайду Тебе, бажачи, і бажая, шукаючи. Та знайду Тебе, люблячи, і полюблю, знайшовши!"

Вчитель — Ну що ж, ти мислиш як усі нормальні люди цього світу, хоч повинен би мислити глибше. Я не вважаю, що свобода виявляє себе у виборі.

Учень — Але що ж тоді свобода, як не можливість вибору між правим і лівим, між добром і злом, між цим і тим?

Вчитель — Свобода — це стан, який існує або не існує навіть тоді, коли немає вибору, або він формально є, але в реальності він відсутній.

Учень — Думаю, що ти десь правий, але я ще не зовсім це розумію. Хіба можна гово-

рити про відсутність вибору? У житті ми постійно щось вибираємо. Коли я був маленьким, мені розповідали бувальщину про одного богатира — це як ваш середньовічний рицар, який вирушає виконати свій військовий обов'язок і неминуче опиняється на роздоріжжі, тобто перед вибором. Направо підеш — дружину знайдеш, а коня втрадиш, наліво підеш — жарптицю знайдеш, а меч втрадиш. Вибір не мину-

чий. Навіть якщо залишишся стояти на місці, ти робиш вибір.

Вчитель — Так, мені подобається твій богатир. У ньому я пізнаю себе і всіх людей. Вибір дійсно неминучий, адже вибираємо ми не однакові варіанти. Як зважити всі непорівнянні умови кожного варіанту? Щось втрачаєш і щось знаходиш. Але що цінніше? Чим можна пожертвувати, а чим не можна жертвувати ні в якому разі? Прийнято думати, що свобода — це рівна можливість вибору, а рівних можливостей не буває. Твій рицар може вибрати дружину, а може вибрати коня. Він вільний. Але якщо цей же рицар йде по краю безодні і бачить, що попереду роздоріжжя: права доріжка веде в сонячні луги, де дзюрчать струмки і ласкаво світить сонце, а ліва доріжка через кілька метрів обривається в провалля, а там шалений потік, ворони кружляють і скільки бачить око — чорна безодня. Чи можна говорити про вибір в такій ситуації?

Учень — Ну звичайно, ні. Якщо мій герой при здоровому глузді і якщо ніхто не доручав йому підкоряти безодню, то думаю, що він піде направо.

Вчитель — То де ж тоді його свобода? Зникла? Ні, вона як і раніше з ним, але якщо ти, мій юний друже, зупиниш його і скажеш: "Відважний рицарю! Чому ти не можеш вибрати ліву доріжку, якщо ти вільний? Ти напевно втратив свою свободу!" Думаю, що рицар не сприйме тебе в такому випадку як успішного учня знаменитого богослова. Не мудруючи лукаво, він з добродушною усмішкою відповість: "Чи в своєму ти розумі, друже? Навіщо мені йти наліво? Я вільний, але це не означає, що я добровільно оберу смерть замість життя. Адже, якщо я послухаю твоєї поради і піду наліво, то саме тоді я стану не вільним, а рабом. Рабом твоєї волі і твого бажання. Схоже, що для мене немає вибору, але все ж я вільний. Мене ніхто не тримає і я міг би піти наліво, але я не зроблю це навіть в принципі".

Учень — Добре, вчителю, я зрозумів, що свобода може виявлятися в можливості вибору, а може і не виявлятися у виборі. І можливістю вибору свободу визначити неможливо.

Вчитель — Ти добре сказав. Підніми очі свої у вишній світ. Ні Бог, ні Ангели Божі не можуть згрішити, не можуть померти, не можуть обманути і не можуть зробити ще багато чого поганого, але це не означає, що вони не вільні. Вони вільні, хоча чогось не можуть. Але вони не можуть цього не тому, що вони слабкі зробити це, а тому, що вони сильні не робити цього.

Учень — Вчителю! То тоді скажи мені, якщо свобода не пов'язана з вибором, то чи можна говорити про її кількісний вимір? Я часто чую: такий-то має більше свободи, ніж інший. Чи може взагалі бути більше свободи або менше свободи? Я немов бачу шкалу, на якій стоять люди. На одному її кінці імпе-

ратор Нерон, абсолют римського вільного громадянина, — робить, що хоче, і має необмежену кількість виборів, а на протилежній стороні — раб на галері, у якого немає навіть імені, а тільки номер. Він позбавлений будь-якого вибору. А між ними безліч людей. Тут і знатні раби-домоправителі, і вільновідпущеники, і вбогі плебеї, горді своєю голодною свободою, і поважні патриції, і сенатори, і вершники, і навіть філософи. Кожен з них має певну міру свободи. А якщо є міра, то чим її виміряти, як не кількістю можливих виборів?

Вчитель — Давай пофантазуємо. Хіба у нашого рицаря буде більше свободи, якщо перед ним буде не 2 стежини, а 10? Чи був би він у 5 разів вільнішим? Звичайно, ні. Та свобода, яку він має, не зміниться, якщо він підійде до роздоріжжя з 10 стежинами, 9 з яких ведуть у безодню, і тільки одна в мальовничу долину. Наш мудрий рицар вибере єдину стежину, скільки б не було тупиків. Свобода властива йому як стан, а не як різноманітність зовнішніх можливостей. Та ступені свободи дійсно існують, тільки вимірювати їх треба не зовнішніми ознаками, а внутрішніми.

Учень — Я зрозумів. Якби добросовісний раб отримав точні інструкції йти тією ж правильною стежиною, що й рицар, і виконав би все точно й ретельно, не бачачи безодні і не вибираючи вільно свій шлях, то, якщо дивитися з боку, він виглядав і чинив би так само, як і наш мудрий рицар. Тобто, по дії вибору не можна зрозуміти, вільний той, що здійснює його, чи ні. Схоже, що свободу дійсно не вимірюєш зовнішніми ознаками. Що ж тоді свобода?

Вчитель — Ми повертаємося до того, з чого почали, але вже на більш високому рівні. Давай поміркуємо про те, що таке несвобода, або повна залежність. Думаю, що ти не сперечатимешся, якщо я скажу, що це стан підкорення будь-кому або чому-небудь так, що підлеглий не може не робити те, до чого його спонукує хтось або щось.

Учень — З цим сперечатися ніхто не буде.

Вчитель — Але тоді про яку свободу Нерона ти говориш, якщо при всіх його можливостях він був повністю залежний від своєї хворої уяви, від своїх садистських схильностей та патологічних ідей.

Учень — Тобто, ти хочеш сказати, що він був рабом?

Вчитель — Так. Рабом гріха, що жив у ньому, хоча зовні могло здаватися, що ця людина абсолютно вільна, — роби що хочеш. Чи не це мрія обивателів та анархістів?

Учень — Але тоді виходить, що всі люди залежні, а свобода знову вислизає від нас.

Вчитель — Звичайно, всі залежні. У вашому часі часто кажуть про алкогольну залежність, наркотичну...

Учень — Вчителю, а ти непогано освоївся в нашому часі.

Вчитель — Це, власне, було завжди, але в різній формі. Та я продовжу. Ви починаєте лікувати людину, якщо його залежність набуває крайньої форми. Але ж хвороба була і раніше. У моєму часі вважали, що лікувати треба буквально від народження, тому що, тільки народившись, люди вже заражені гріхом.

Учень — У нас би сказали: заражені вірусом гріха.

Вчитель — Так, всі залежні від гріха, й інші залежності — це тільки наслідок або вияв цієї самої глибинної залежності і свободу від неї може дати тільки Господь Ісус Христос. Але давай подумаємо: хіба повна протилежність свободи є залежність?

Учень — А що ж ще може бути її антонімом?

Вчитель — А як ти розумієш "позбавлення свободи"?

Учень — Позбавлення свободи — це в'язниця.

Вчитель — Правильно. Позбавлення свободи — це обмеження, а не примушення. Тобто, це не залежність, що примушує робити що-небудь, а обмеження, що не дозволяє робити те, що відповідає внутрішньому "я". Отже, йдучи від противного, свобода — це можливість виявляти себе без обмежень.

Учень — Жити без обмежень?! Але це ж повна всесдозволеність! Це ж мрія революціонерів і гірка дійсність країн колишнього соціалізму.

Вчитель — Ти граєш словами. У вашому пост-соціалістичному суспільстві життя без обмежень — це життя без законів, або зневаження всіх законів. Але насправді життя без обмежень — це не зневаження законів, а незіткнення з ними. Тобто, це не безмежний, а позамежний стан. Поміркуй сам: існують дві можливості не зустрічати перешкод. Можна їх не мати або можна йти так, щоб не натикатися на перешкоди. Я говорю про свободу, як про стан, при якому ти не зустрічаєш перешкод не тому, що їх немає, а тому, що ти не входиш з ними в протиріччя. Тобто, об'єктивно вони існують, але ти живеш відповідно до них, а тому не зустрічаєш обмежень від цих законів.

Учень — Це вельми незвичне розуміння і воно нагадує мені дитячу комп'ютерну гру "Слалом". Мені треба було управляти лижником, що мчить з гори, так, щоб не наткнутися ні на одну перешкоду і не збити жодного прапорця. Моя тітка робила це блискуче. Коли я дивився на екран, мені здавалося, що сигнальних прапорців і грізних обривів для неї просто не існує. Вона розповідала мені веселі історії й управляла джойстиком так, що її лижник на повній швидкості ніколи не зустрічав ніяких перешкод.

Вчитель — Це тому, що вона знала закони руху і мала навички правильно їх використовувати. Перешкод для неї не існувало, доки вона не порушувала законів руху. Якщо вона перевищувала швидкість або робила дуже крутий поворот — тільки тоді перед нею виникав сигнальний прапорець. Обмеження існують тільки для порушників закону, а не для виконавців його. Тому Павло і пише: "закону нема на таких" (Гал. 5:23). Для кого немає закону? Для порушників? Ні, для виконавців, тих, що мають плід духа, а не діла плоті.

Учень — Отже, класики були в чомусь праві, коли говорили про свободу, як про усвідомлену необхідність?

Вчитель — В чомусь, безумовно, праві. Ти повинен знати, що будь-яка суміш точності і неточності — вже є неточність, якщо змішати правильне і не-правильне, то буде неправильне. Знаєш, в наші дні любили стріляти з лука. І, якщо стріла не збивала яблука, то як би близько від мети вона не пролетіла — стрілець схибив. І вже не так важливо, наскільки він схибив — на аршин чи на вершок. Так що, напівістина не є істина.

І все ж — свобода, дійсно, є усвідомлення необхідності, але усвідомлення і застосування на практиці не будь-якої необхідності, а тільки Божественної необхідності, істинних, а не будь-яких законів.

Учень — Чи можу я в такому випадку дати таке визначення: свобода — це усвідомлення об'єктивних Божественних законів і життя відповідно до них?

Вчитель — Ось тепер ти влучив у саме яблучко. Тільки той, хто знає Божі закони і не порушує їх, — той істинно вільний.

Учень — То як же мені отримати свободу? Як мені бути з моїми бажаннями, які неугідні Богу і противляться Йому? Де критерій, який допоможе мені завжди робити правильний вибір?

Вчитель — Це серйозні запитання і про це ми поговоримо наступного разу. Але скажу тільки одно: "Коли Син отже зробить вас вільними, то справді ви будете вільні" (Ін. 8:36).

Діалог почує і записав
Сергій Санніков

(Далі буде)

Вікторія Любащенко

1679 року в Амстердамі побачила світ славнозвісна хроніка Андрія Венгерського "Слов'янська Реформація", написана у першій половині XVII ст. Її автор — виходець з чеського протестантського роду, один з чотирьох братів, відомих своєю плідною пасторською, публіцистичною і науково-освітньою діяльністю у Речі Посполитій. В хроніці, що й дотепер є настільною книгою для багатьох істориків, Венгерський описує зародження та розвиток перед- і, власне, протестантських рухів на теренах Східної Європи упродовж XII — початку XVII ст. При цьому, на відміну від більшості тодішніх хроністів (та й наступних дослідників), які свою розповідь про протестантизм завжди починали з Мартіна Лютера і Жана Кальвіна, автор зосередив увагу на богомилах і вальденсах, "пожиждовлених" і Феодосії Косому, таборитах і Янові Гусі. Пов'язуючи сучасні йому протестантські рухи саме з цими течіями і посталями, Венгерський, з одного боку, окреслив своєрідний пласт реформаційної культури, що розвивалася у безпосередній

Маю глибоке переконання у тому, що з'ясувати духовні корені сучасної церкви лише зверненням до середини XIX ст., неможливо. Інакше буде не зрозуміло, чому саме духоборство, молоканство, штундизм, баптизм стали фактом української історії й культури

в'янофільського і західницького напрямів стосовно Яна Гуса і духовної спадщини гусизму. Пропонуємо дещо зупинитися на цій дискусії, оскільки вона добре показує причину багатьох суперечливих оцінок протестантизму з боку вітчизняної історіографії. Слов'янофіли у більшості оцінювали протестантизм як продукт німецької культури. Скажімо, П.Ровинський у статті "Главные моменты в истории чешского народа"

людини". Не менш парадоксальні оцінки сучасного православно-го мислителя протоієрея І.Мейендорфа, який, називаючи громади протестантів "усього лише заведенням із Заходу", зазначає, що "в російському баптистському русі безумовно багато життєвості" (Православие в современном мире.

М., 1997). Од-нак вернімося до дискусії. Виходячи з теорії "двох стихій" (німецької і слов'янської), слов'янофіли твердили, що Гуса не можна вважати реформатором. Адже, на думку Гільфердинга, ним є лише засновник певної протестантської церкви, натомість Гус "не думав про заснування нової церкви". (Хоча, як ми знаємо, і Лютер, публікуючи знамениті тези і виступаючи з палкою критикою католицизму, також не передбачав свого розриву з церквою. 1520 р. у листі до Г.Спалатина він визнавав, що був гуситом, навіть не підозрюючи цього). Надаючи неабиякого значення національно-патріотичному духові гусизму, слов'янофіли водночас намагались довести походження учення Гуса з "традицій і легенд православної церкви", пов'язати "зі Сходом, а не Заходом, пояснити його не рухом уперед, а поверненням до давнини".

близькості зі східним християнством, з іншого — вивів ці рухи не стільки від лютеранства чи кальвінізму (хоча сам був кальвіністом), скільки від радикальних реформаційних течій. І тут особливо цікавою є спроба осмислення історії протестантизму у Східній Європі як окремої, самобутньої сторінки загальноєвропейської історії. Назвавши свою хроніку "Слов'янська Реформація", Венгерський, по суті, запропонував справжню наукову проблему, яка й по сьогодні хвилює історіософську науку. Саме у контексті цієї проблеми у XIX ст. розгорнулася відома дискусія між російськими істориками сло-

За М.Серебрянським (Ян Гус, его учение и жизнь. Псков, 1915), немає підстав вбачати навіть "протестантський відтінок" у Гусовому вченні. Представники західницького напрямку, натомість, бачили у постаті Гуса лише одного з реформаторів, який випередив Лютера, підготувавши ідейні підвалини протестан-

на зазначену дискусію запропонував шукати історичне місце Гуса десь "посередині між Сходом і Заходом". І, як це не звучить дивно, така позиція має більш вагомі підстави. Як і саме бачення історії протестантизму не лише продуктом Західної, а й Східної Європи. Незважаючи на усі суперечності наведених думок, такий

ванні ідейного підґрунтя і природи гусизму — відповідь на питання, підняті дискусіантами, розуміння парадоксальності зауважень Чижевського та Мейендорфа. Подивимось спочатку на гусизм крізь призму Східної Європи. Відомо, що візантійський ареал християнства вже з IV ст. став головним епіцентром запалених догматичних суперечок, ідейної боротьби, в якій не просто викристалізовувався зміст символу віри, а сам дух учення. На відміну від західного, східне християнство зосередило увагу на пошукові форм глибокого духовного життя, його розвитку передусім не по "вертикалі" (шлях —

стантизму і тим, що зближує його з православ'ям. Не випадково саме Східна Європа (як частина усього східно-християнського світу) стала колискою більшості еретичних рухів. (Нагадаємо, що слово ересь походить від грецького "вибирати", "переконувати" й у давні часи означало керування власним розумом у пізнанні, свободу вибору того чи іншого вчення). Досліджуючи найвідоміші антицерковні учення і рухи Західної Європи, виявляеш у них чимало

та Яна Жижки. Гусизм — це і низка різних течій: ортодоксально-католицької, чашників, утравківців (згодом об'єдналися з лютеранами), поміркованих чеських братів (які на теренах Речі Посполитої створили союз з реформатами), радикальних таборитів, а також пізніших моравських братів (котрі в еміграції перетворюються на гутерців і вливаються у громади м е н —

Слов'янська реформація

ідей, що вже виголошували послідовники маніхейства, монізму, донатизму, павликіанства, богомильства. Звичайно, їх спадкоємці не були епігонами, а суттєво доповнили і розвинули думки своїх попередників, пропонували часом нові оригінальні вчення. І все ж колиска релігійного вільнодумства залишається на Сході. Вивчаючи літературну спадщину східноєвропейських ересей та реформаційних рухів у зв'язку з дослідженням української культури, Іван Франко зауважує, що у гусизмі слід бачити "вплив давнішого богомильства" (Студії над українськими народними піснями // Іван Франко. Зібрання творів: У 50 тт. К., 1984. Т.42). При цьому гусизм про який зв'язок богомильства з гусизмом можна вести мову? Генетичний (що передбачає походження зі спільного джерела), типологічний (що має подібні характеристики) чи ідейний? І який гусизм мав на увазі Франко? Адже поняття "гусизм" широке. Воно включає і помірковане учення Яна Гуса (котре, за оцінкою багатьох дослідників, є відтворенням ідей Джона Вікліфа, й до того ж менш послідовним), і революційні проповіді Мартіна Гуски

нонітів). Тобто, як у багатьох релігіях, в гусизмі присутні "праве" і "ліве" крило (при наявності проміжних течій). Загальновідомо, що і богомильство у своїй еволюції розпалося на низку течій, які мали несуттєві розходження. Однак це не міняє того факту, що богомильство було на той час найбільш радикальним рухом — першим ідейно та інституційно оформленим виступом проти православ'я. Саме цей радикалізм, що становить сутність народної Реформації, є спільною основою історичного і сучасного євангельського християнства. Очевидно, найранню звітку про богомилів на теренах давньої України містить Ніконовський літопис. У ньому читаємо, що 1004 р. у Києві при самому князі Володимирі з'явився якийсь еретик на ім'я Андріян, який проповідував аскетичний спосіб життя. Про погляди прибульця літописець пише: "...митрополит Леонт посади в темницю инок Андріяна скопца; укоряшо бо сей церковные законы и епископы и презвитеры и иноки..." Ще один еретик, який виголошував подібні думки (та, як чимало богомилів, "гнушався браком и брачным сожитием"), прибув до Києва у 1123 р., жив тут за часів Мономаха й митрополита Никити. На думку Є.Голубинського, це були, безперечно, богомили (История русской церкви. М., 1904. Т.1. Гл.7: Попытки ересей в Русской церкви).

Однак, це вже інша тема, яка вимагає окремої розмови. ■

тизму. Течії лютеранства і кальвінізму розглядалися як продовження вчення чеського мислителя у XVI ст. За оцінкою К.Арсеньєва, "Гус стояв на тому ж ґрунті, що і Лютер, Кальвін, Цвінглі" (передмова до книги: Лихачева Е.О. Европейские реформаторы. Гус, Лютер, Цвингли, Кальвин. СПб., 1872). "Західники" при цьому, по суті, заперечували доктринально-типологічні особливості гусизму, його історико-культурну відмінність від лютеранства чи кальвінізму. Цікаво, що відомий російський письменник М.Аксаков у своїй реакції

висновок напрашувався сам собою, що, зрештою, зробило саму дискусію доволі корисною. Однак підкреслимо: в ній протестантизм так і залишився сином учення Лютера, а Лютер — головним об'єктом порівнянь з Гусом. Натомість величезний пласт церковно-опозиційних учень, з яких, власне, і вийшов гусизм, і який розкриває багатоглибкість світового протестантизму, принципову різницю його багатьох течій і, передусім, лютеранства та євангелізму, залишився поза увагою учасників дискусії. Та саме у з'ясу-

Вікторія Любащенко — старший науковий співпрацівник Інституту українознавства НАН України, доктор філософських наук, член Спілки журналістів України

Дементій Олексійович Правовєров

Олександр Нагірняк

Юнацькі роки і навернення до Господа

Дементій Олексійович Правовєров народився 1865 року в місті Случьку Мінської губернії. В 1875 році його батьки переїхали до Києва. Хлопчик пішов учнем до шевця і, разом з навчанням ремеслу, надбав всілякі гріховні звички. Але світська трясовина не поглинула його зовсім. Душа його не мала спокою; він не раз думав про страшний суд Божий.

В середині 80-х років в Києві стала розповсюджуватися чутка про "нову віру", про таємні зібрання та ін. Чутки були найнеймовірніші, з доданням різноманітних звинувачень на адресу сектантів. Але молодий Правовєров зацікавився і разом з матір'ю побував на одному з зібрань, що проходило далеко за містом.

Київська община баптистів тоді тільки утворилася. В 1886 році її першим пресвітером став Данило Мартинович Тимошенко. Працюючи слюсарем Київського депо, він весь свій вільний час присвячував служінню Господу. Його гаряча проповідь зворушила Правовєрова. Все більше і більше він став роздумувати про вічність, про Бога. Через деякий час знову відвідав зібрання і був глибоко

схвилюваний проповіддю про блудного сина. Нарешті любов Бога досягла його серця: в 1888 році він навернувся до Господа. У тому ж році увірували такі відомі працівники як М.Ф.Ященко та І.П.Кушніров. У 1889 році Д.О.Правовєров прийняв святе водне хрещення і став

ставини, община поступово росла.

На початку 1900-х років в церкві трудилися І.Я.Міллер, М.Ф.Браунштейн, І.І.Кириченко, Ф.Г.Косолапов. Керівником общини залишався Д.М.Тимошенко.

Та хмари гоніннь густішали. В 1894 році Д.М.Тимошенко змушений був за-

ня, хрестив нововернених, піклувався про духовний стан общини. Віруючі любили і поважали його. Він був простим у поводженні, щиро відгукувався на всяку потребу та горе членів церкви. В той же час він завжди відстоював євангельську істину і прагнув чистоти церкви. Серце його не озлобилося, незважаючи на постійні переслідування ворогів та підступи лжебратів.

Союзна діяльність

Служіння Дементія Олексійовича Правовєрова не обмежувалося Київською общиною. Він відвідував інші церкви, підбадьорюючи віруючих і допомагаючи організувати діло Боже. Наприклад, в 1909 році, разом з Д.І.Мазаєвим та

В.В.Івановим, він відвідав Конотоп, де брав участь в обранні пресвітера А.Н.Хоменка та інших служителів. Крім того, він багаторазово звершував благовісницькі поїздки.

лишити Київ. Незабаром його відправили у заслання. Новим пресвітером общини віруючі обрали Дементія Олексійовича Правовєрова. Не без коливань він прийняв відповідальне служіння. Важливість і небезпеку цієї праці він добре розумів. Довго відмовлявся, та брати переконали його, що це воля Бога. Так почалося майже сорокарічне служіння Д.О.Правовєрова в Київській общині баптистів.

Небезпека й переслідування не припинялися. Служитель церкви багато разів вислуховував погрози, не раз платив штрафи, але був твердим у слідуванні за Господом. Він проводив зібран-

Ім'я Дементія Олексійовича Правовєрова майже невідоме новому поколінню віруючих. Між тим, воно належить до числа добогих імен першопроходців

членом Київської общини баптистів.

Служіння в Київській общині

Життя віруючих в ті роки було повне тривоги та небезпеки. Євангельські християни-баптисти не мали жодних прав, переслідувалися і державною, і церковною владами. Штрафи, побиття, арешти, заслання були звичайними явищами. Відкриті богослужіння були неможливі. Київські віруючі проводили свої зібрання в підвалах, на кладовищах, в заростях на берегах Дніпра. Однак, незважаючи на тяжкі об-

Олександр Нагірняк — пастор церкви ЄХБ в м. Сніжків, відповідальний редактор газети "Зов вери"

євангельсько-баптистського руху. Віруючим України потрібно пам'ятати про те, що Д.О.Правовєров був першим головою Всеукраїнського Союзу баптистів

Д.О.Правовєров брав активну участь у з'їздах євангельсько-баптистського братства. Коли в жовтні 1906 року вийшов указ "Про порядок утворення і дій старообрядницьких та інших общин... що відділилися від православ'я", з'явилася можливість для легалізації на певних умовах євангельсько-баптистських церков. Неодмінною умовою для реєстрації общини було обрання наставника пресвітера і затвердження його у цьому званні губернською владою. З метою уточнення цього указу 3-6 грудня 1906 року в Києві відбувся районний з'їзд, на якому були представники баптистських і євангельських церков. З'їзд підготував пропозиції для наступного об'єднаного з'їзду. Керував його роботою Д.О.Правовєров. Він був учасником і об'єднаного з'їзду (15 січня — 1 лютого 1907 року) у Петербурзі. Цей з'їзд розглядав питання правового становища церков євангельського сповідання в Росії. Голова Союзу баптистів Д.І.Мазаєв відзначав на ньому необхідність легалізації общин, що, на його думку, могло б сприяти розширенню духовної роботи і будівництву молитовних домів.

Д.О.Правовєров був учасником і наступних з'їздів. На з'їзді 1917 року, що от-

римав назву "відновлюючого" та проходив у місті Владикавказі, він був обраний членом Правління Союзу баптистів. На цей з'їзд прибули брати, що повернулися з ув'язнень та заслання. Були прийняті рішення про реорганізацію справи благовістия, про поновлення видання журналу "Баптист". Братство горіло бажанням трудитися для Господа, однак роки громадянської війни, що настали, виявилися новим гальмом для діла Божого. З 1919 року Союз баптистів став управлятися Колегією, що складалася з служителів, які жили у Москві. Коли зв'язки між регіонами відновилися, до роботи в союзному органі були залучені й інші відомі працівники. В 1923 році до складу Ради Всеросійського Союзу баптистів ввійшов і Д.О.Правовєров. Коли ж у 1926 році на 26-му Всесоюзному з'їзді баптистів був прийнятий новий Статут і нова назва — Федеративний Союз баптистів, Д.О.Правовєров знову був обраний членом Ради. Братство потребувало його досвіду і духовного авторитету.

Перший голова Всеукраїнського Союзу баптистів

Особлива сторінка в служінні Дементія Олексійовича Правовєрова — його діяльність в Україні. Він був пресвітером однієї з центральних церков і впливав на служіння українського братства.

У роки громадянської війни євангельсько-баптистські церкви України виявилися відрізнаними від центру. Виникла необхідність організації самостійної роботи. В 1918 році в Києві був скликаний Перший Всеукраїнський з'їзд баптистів, на якому головували всіма віруючим України Федір Прохорович Балихін. На тому з'їзді був вироблений церковний Статут, прийнято багато організаційних рішень, але здійснити їх не вдалося зважаючи на обставини того часу.

У травні 1921 року в місті Єлисаветграді (Зінов'євську-Кіровограді) відбувся Другий Всеукраїнський з'їзд баптистів. На ньому були присутніми 120 делегатів. З'їзд, обговоривши ситуацію, що склалася, прийняв рішення заснувати Всеукраїнський Союз баптистів з центром у Києві. Головою Союзу був обраний Дементій Олексійович Правовєров. Таким чином, він став першим головою Всеукраїнського братства баптистів.

Голова Союзу вживав заходів для похвалення духовної роботи на місцях, для зміцнення благовістия і організації церков. Але голод та економічна розруха перешкоджали здійсненню всіх намічених планів.

В 1922 році в Києві був скликаний Третій Всеукраїнський з'їзд баптистів. Враховуючи зміни політичної ситуації і поновлення зв'язків з центром, на ньому було прийняте рішення вийти у відновлений на той час Всеросійський Союз баптистів з центром у Москві. Наступні роки, однак, показали, що всеросійський центр не мав можливості задовольнити потреби церков в Україні. Тому, за згодою Пленуму Всеросійського Союзу баптистів, у 1925 році в Харкові відбувся Четвертий Всеукраїнський з'їзд баптистів, на якому був утворений Всеукраїнський Союз об'єднаних баптистів (ВСОБ). Д.О.Правовєров був обраний членом Ради ВСОБ.

Останні випробування

Життя і служіння Дементія Олексійовича Правовєрова підходили до кінця, але випробування, що випали на його долю, ще не закінчилися. Короткий час відносної свободи і живої діяльності змінився жорстокими репресіями. Нові гоніння перевершили ті, що були досі. Всюди почали закриватися церкви. Один за одним працівники братських союзів зазнавали арештів. На початку 30-х років Київська община баптистів була однією з небагатьох, що продовжували свої зібрання. Незважаючи на вже ослабілі сили, Д.О.Правовєров залишався "зразком для вірних". 5 липня 1932 року він відійшов у вічність. Закінчилися поневіряння довголітнього трудівника на євангельській ниві. Люблячий Господь взяв його в чудові обителі, де немає ніяких бурь та переживань.

Будівництво Молитовного дому по вулиці Фундуклеєвській (Богдана Хмельницького, 53а). 12 серпня 1927 р.

Григорій Бацук

Пісні, вірші, ораторії, кантати — такою є творча спадщина Сергія Андрійовича Бацука. Його твори користуються великою популярністю в нашому Братстві. Частину їх надруковано в нотному збірнику, що виданий ВСЄХБ у 1974 році. Ми часто співаємо їх загальним співом: "Прими хвалу, благодаренье", "Когда огорченье ты встретишь в пути", "Как овечку Пастырь сильный" та ін., не знаючи, що мелодії цих пісень написав Сергій Андрійович.

У нотному збірнику "Песни веры, надежды, любви", що був виданий у 1984 році в США, поміщено 423 гімни, музику до 242 з яких написав Сергій Андрійович, в тому числі 92 гімни — на свої вірші. Цей збірник вийшов після смерті композитора і присвячений його пам'яті. Виданий він невеликим тиражем і розійшовся серед віруючих-емігрантів. До нас, в Україну, потрапили лічені примірники. Зараз в Україні робиться спроба видання нотного збірника, в який увійшли б лише пісні С.А.Бацука.

На прохання редакції про свого брата Сергія Андрійовича розповідає наш кореспондент Григорій Бацук

ВІН ЖИВ. БОЖЕСТВЕННОЮ МУЗИКОЮ

Творча спадщина композитора С.А.Бацука

Легким був шлях Сергія Бацука до вершин композиторської майстерності. Народився він у бідній багатодітній сім'ї 1910 року в селі Вулька Брестської області, в Білорусі. Будучи старшою дитиною (ще було три брати і три сестри), він з дитячих років пізнав

сільську працю. У вільний час своїми вмілими руками майстрував кустарні скрипки, на яких пробував грати, бо серце його з ранніх пір жило музикою...

Життя і творчість Сергія Андрійовича Бацука можна розділити на три періоди. Перший — білоруський. В Білорусі він народився, виріс, пізнав Господа, ніс служіння регента і проповідника, писав свої перші мелодії та вірші, тут він одружився, виховував дітей — трьох синів та двох дочок. Це найдовший період, який тривав сорок три роки.

Другий почався у 1953 році, коли Сергій Андрійович разом з сім'єю переїхав в Україну, у місто Дніпродзержинськ, тривав він до 1974 року.

І третій період — життя та праця в Києві до 30 грудня 1983 ро-

ку, коли Господь відкликав Свого вірного слугу до небесних осель.

Про перший період життя й служіння С.А.Бацука розповідає служитель Завелівської церкви Олександр Трохимович Півень: "Я знав його з раннього дитинства, коли Сергій Андрійович проводив в нашому домі співанки. На той час він ніс служіння регента і проповідника. Пригадую, коли вчили пісню "Над Родиной нашей восходит заря", мене ставили на лавку, і я з усіма співав гімн, хоча ще не міг вимовляти всіх слів. За віком Сергій Андрійович був мені, як батько. Коли я підріс і почав співати в хорі, то багато чого стало мені відомо про нашого регента: як у 15 років він вперше відвідав молитовний дім і його душу глибоко схвилював християнський спів; як відтоді почав регулярно відвідувати зібрання, а в вісімнадцять років прийняв святе водне хрещення і ревно включився у духовне життя общини: в молодіжне служіння, проповідування, хорове служіння, написання перших віршів...

У двадцятирічному віці взяв шлюб з сестрою в Господі Ганною Петровською, хористкою, членом Завелівської церкви. Господь рясно поблагословив їхній шлюб і спільне служіння.

У 1931 році С.А.Бацук був покликаний на армійську службу в Брест, де Господь звів його з дванадцятьма братами, що служили в тій же частині. Один з них, М.Каретко, став його першим учителем, що виклав йому ази музичної грамоти. На час закінчення служби він уже міг самостійно вивчити по нотах будь-яку пісню. Отже, повернувшись у 1932 році зі служби, Сергій Бацук став керівником хору нашої церкви, продовжуючи музичну самоосвіту. У 1937 році церква посилає його на регентські курси в село Белявичі, які організував брат А.Казимирський, відомий в українському братстві композитор. Через два роки він повторно пройшов навчання на вищих регентських курсах, де вивчав гармонію. У цей час він починає писати свої перші мелодії...

Під час окупації в Завеліві оселився вчитель з вищою музичною освітою, в якого брат Бацук став брати уроки музики. Вчитель радів успіхам свого учня, знайомився з його музичними творами і схва-

лював їх. Це були пісні: "Почему об одном я пою", "Когда ты для Господа сердце откроешь", "На могучих крыльях веры", "Готово сердце мое, Боже" та інші.

В цей час сім'ю Бацуків спіткала велика втрата — відійшов у вічність молодший синок Гриша, який з раннього дитинства виявляв незвичайні музичні здібності. Глибоко уболівав за цією втратою Сергій Андрійович. Свої пережиття він вкладає у пісню "О, утешь мое скорбное сердце"...

Після війни, з 1947 по 1949 роки, С.Бацук заочно навчається у Брестському музичному училищі. Музика повністю заповнила душу молодого композитора. Де б він не був — на роботі, вдома, у дорозі — всюди у його душі лунали нові мелодії, що славили Спасителя. Наприклад, дорогою на роботу у нього зародилися мелодії пасхального гімна "Пусть все на-

соттисячним населенням, міста металлургів.

Пригадує служитель дніпродзержинської церкви Петро Семенович Тарасов: "У той важкий час гонін та репресій наша церква дуже потребувала регента. Довгий час ми молилися про це, і Господь почув нашу молитву. Приїзд Сергія Андрійовича був відповіддю на неї. В той час церква налічувала сімсот членів, було багато молоді, але в хорі співали в основному люди середнього і похилого віку. З перших же днів новий регент активно включився в життя общини. На виробництві працював столяром, у церкві — проповідував, керував хором, писав нові гімни, що славили Творця. Господь благословляв його служіння, і нові гімни запалювали слухачів.

Багато сил та енергії віддав Сергій Андрійович, щоб поповнити хор молод-

Хор дніпродзержинської церкви, яким керував С.А.Бацук (в центрі), 1955 рік

роды возликует", гімна "Послушаю, что скажет Бог" та інших. Він почав приділяти багато уваги навчанням хористів нотній грамоті, постановці голосів, артикуляції. Для творчості йому був необхідний інструмент, і Господь прихилив серця братів і сестер з брестської церкви, й вони подарували композитору піаніно, що допомогло більше розкритися його талантові. Тепер брат став мріяти про консерваторію, але обставини, що склалися, змусили його залишити рідний край, любий хор, церкву, яким він присвятив кращі двадцять три роки свого життя. Що приготував йому Господь там, в Україні?

Та ось він у церкві Дніпродзержинська — великого, незнайомого міста з трьох-

дю, за що немало потерпав від влади. Але незважаючи на перешкоди й утиски, він багато трудився над підвищенням майстерності хору, збагаченням репертуару новими творами, які писав сам, нерідко засиджуючись до глибокої ночі. З натхненням виконував хор нові твори С.А.Бацука, серед яких: "Господи, услышь молитву мою", "О Церковь, Христова Невеста", "Я славлю Тебя, мой Спаситель", "В радостный день воскресенья", "Не достоин я Твоих милостей" та багато інших, що співали не тільки в нашій, а й у багатьох інших общинах і навіть за кордоном.

Через деякий час Сергія Андрійовича обирають головою общини. Він керує церквою, вирішує багато питань, читає

зворушливі проповіді, але головне місце в його служінні, як і раніше, займає керівництво хором, підвищення його духовного рівня, композиторська творчість, яка славить Спасителя натхненною музикою.

У 1970 році Сергій Андрійович поніс непоправну втрату: відійшла у вічність його кохана вірна супутниця — Ганна Ти-хонівна, разом з якою він прожив понад сорок років. Уболівачи за дружиною, він написав і присвятив її пам'яті два псалми.

Дніпродзержинський період у творчості зрілого вже композитора був найпліднішим. Творча спадщина цього періоду складає понад сто творів, серед яких — концертні гімни, молитовні псалми, пісні для молоді. Крім того, ним оброблено понад п'ятдесят народних християнських пісень, завдяки яким він став відомим у церквах нашого Братства і за кордоном. Слава Господу.

Останній рік життя Сергія Андрійовича у Дніпродзержинську був особливо складним. Самотність пригнічувала його. Сини Володимир та Веніамін жили у Києві і кликали його до себе. Церква і хор, які полюбили його і зробили усе можливе, щоб потішити його у ці дні, прохали залишитися з ними. Але Господу було угодно, щоб у 1971 році він залишив служіння в дніпродзержинській церкві, якій присвятив майже вісімнадцять років, і продовжив його у Києві.

Сердечною і радісною була зустріч на київському вокзалі з синами Володимиром та Веніаміном, з їхніми сім'ями.

Київ вразив композитора своєю масштабістю і красою. Він одразу ж включається в працю Центральної общини, пише нові гімни, проводить семінари.

У листопаді 1971 року Сергій Андрійович бере шлюб з сестрою в Господі Вірою Карпівною Машовець. Разом вони благословенно прожили одинадцять років.

Своїми спогадами ділиться Костянтин Гаврилович Кульбич: "Пісні, написані Сергієм Андрійовичем, наш хор виконував задовго до його переїзду в Київ. А зараз з'явилася можливість по-знайомитися з ним ближче, тим більше, що сини його вже давно співали у хорі, яким я керував.

Сергій Андрійович воістину був самородком. Він прекрасно розумів важливу роль духовної музики і псаломспівів в служінні наших церков. І він натхненно творив цю божественну музику, писав слова пісень. У спілкуванні був простим, дуже прихильним до себе, вмів швидко зблизитися з людьми. Багато його пісень були та залишаються улюбленими у наших хорах:

"Пусть все народы возликуют", "Слава Великому Богу", "На могучих крыльях веры", "Боже, в благодати безмерной", "Почему об одном я пою" та інші. Дуже багато він трудився як регент і як композитор, його твори зворушували слухачів. З неменшим талантом він також проповідував, і в цьому його рясно благословляв Бог.

Довголітня дружба пов'язувала Сергія Андрійовича з старшим пресвітером по Київській області Іваном Яковичем Калужним. Часто вони бували в поїздах, надаючи допомогу молодим регентам, пресвітерам, проповідникам, відвідували хворих, багатодітні сім'ї. Багато віршів І.Я.Калужного композитор поклав на музику. Деякі з них увійшли у збірник: "Авва, Отче", "Суровый крест", "Повседневно слушай Бога".

За дорученням ВСЄХБ Сергій Андрійович часто їздив по містах України й Білорусі, проводив семінари для регентів, брав участь у конференціях. Веніамін Францович Гончаров, колишній регент херсонської церкви, а нині пастор Святошинської церкви в Києві, розповідає: "Я з особливим благоговінням згадую про перебування Сергія Андрійовича у моєму домі. Працював я в той час у Херсоні регентом молодіжного хору, а моя дружина, Віра Костянтинівна, була піаністкою. Приїзд С.А.Бацука став для нашої родини справжнім святом. Чудовий співроз-

ликою радістю і насолодою. Дивлячись на нього, і ми спалахували ревністю до праці, намагалися наслідувати його. За три тижні перебування в нашому домі Сергій Андрійович написав кілька творів, які ми одразу "пускали в хід", вивчаючи їх на співанках. Оскільки це відбувалося у передвеликодні дні, то й гімни були відповідного звучання: "Ликуйте все народы!", "Ликуй, народ: Господь воскрес!", "Силы молодые" та інші. Гімни нескладні, але зворушливі та со-лодкі для серця. Хористи любили Сергія Андрійовича, він був присутній на співанках і допомагав розумувати свої гімни, виправляв помилки..."

"Вперше я побачив Сергія Андрійовича в березні 1978 року, — згадує регент хору Кобринської церкви (Білорусь)

Анатолій Сахарук. — Це було в Луцьку, де у брата Андрія Моргуна нелегально відбувався перший з'їзд регентів з усього СРСР. Я добре пам'ятаю, як Сергій Андрійович пояснював нам взаємозв'язок жестів диригента із звучанням хору. Мені було дуже цікаво побачити композитора, який народився і багато років працював у нас, у Білорусі. З того часу почалася наша дружба.

За кілька років до того, як Сергій Андрійович відійшов у вічність, він приїздив у Білорусь, і ми мали можливість спілкуватися. Я возив його до його першого вчителя з нотної грамоти — Миколи Каретка. Потім ми відвідали Вульку — село, де Сергій Андрійович народився і виріс, де жили його батьки, брати і сестри. А через рік мені довелося бути у Києві, в його квартирі на Березняках. Він був уже хворий, але я знайшов у ньому глибоку віру й ту любов до Господа, яка відриває слухачів його гімнів від землі та підхоплює до небес. Ця зустріч залишилася незабутньою відбиток у моїй пам'яті".

Після короткої тяжкої хвороби С.А.Бацук відійшов у вічність. Це трапилося 30 березня 1983 року.

Творча спадщина Сергія Андрійовича складає майже чотириста пісень, якими наші брати і сестри славлять Бога на землі, а сам

автор прославляє Творця новими гімнами в Його небесних оселях, "хвалит Господа з небес, хвалит Его в вышних".

І.Я.Калужний і С.А.Бацук (1973 рік)

С.А.Бацук в гостях у свого першого вчителя музики М.Каретко (другий справа), Білорусь, 1974 рік

мовник, він пристрасно любив музику та спів, міг годинами розповідати про композиторів, про духовні гімни. Бог наділив його даром поета, композитора і диригента, і він трудився на цій ниві з ве-

НАСЛІДУЙТЕ БОГА

фото Григорія Юрча

Бог створив людину з певною метою, передбачивши для неї майбуття, щоб кожен, хто приходить у цей світ, став Його дитиною, бо остаточне призначення людини — не земля, а небо

Яків Духонченко

"Отже, будьте наслідувачами Богів, як улюблені діти" (Еф. 5:1)

Звернемо увагу на деякі думки, що криються в цьому місці Писання.

1. Яка природа Бога?
2. Як стати Його дитиною?
3. В чому ми як діти Божі покликані бути наслідувачами Бога?

Біблія відкриває нам Бога не тільки як мудрого Творця, Який тримає в Своїх руках все, але й свідчить, що Його втручання в хід історії людства приведе до її завершення (Рим. 8:21; 2 Пет. 3:10-13; Об. 20:11; 21:1).

Святість і доброта Бога визначають Його природу. Це абсолютна міра, згідно з якою вимірюються всі вчинки людей. Звідси і поперед-

ження: "Ото, незабаром приходжу, і зі Мною заплата Моя, щоб кожному віддати згідно з ділами його" (Об. 22:12).

Але Біблія також свідчить, що Бог добрий та милосердний. Він "хоч, щоб усі люди спаслися і прийшли до пізнання правди" (1 Тим. 2:4). Для того, щоб людство було спасенним, у Христі надана така можливість. "Син Людський прийшов не для того, щоб послужити Йому, а щоб послужити і душу Свою віддати на викуп за багатьох!"

Людина створена безсмертною, вона народжується та живе не тільки для того, щоб якось прожити земне життя, а потім померти. Бог створив її з певною метою, передбачивши для неї майбуття, щоб кожен, хто приходить у цей світ, став Його дитиною, бо остаточне призначення людини — не земля, а небо. Внаслідок того, що людина приймає

вірою Христа своїм особистим Спасителем, звершує покаєння, вона народжується згори і стає дитиною Божою. Церква Ісуса Христа покликана до співпраці з Богом, щоб нам, дітям Його, приєднатися до Нього в досягненні одвічних намірів Бога для спасіння та удосконалення людей. А для цього нам як дітям Його необхідно наслідувати Бога.

Розглянемо, в чому ми повинні наслідувати Бога.

Самий заклик: "Будьте наслідувачами Бога" може викликати сумнів — чи це можливо людині? І страх — чи під силу нам це виконати? Апостол говорить про взірець для віруючих, бо ми покликані жити так, як жив і вчив Христос. "Нехай у вас будуть ті самі думки, що й у Христі Ісусі" (Фил. 2:5), — закликає апостол Павло.

Бога треба наслідувати в любові.

"І поведьтєся в любові, як і Христос полюбив вас і видав за нас Самого Себе, як дар і жертву Богів на приємні пахощі" (Еф. 5:2). Бог є любов (але це не означає, що любов — Бог), і наше життя повинно відповідати принципам любові. У 1 Кор. 13:4-7 апостол язичників аналізує якості любові: "Любов довготерпить, любов милосердствує, не заздрить, любов не величається, не надимається, не поводить-ся нечемно, не шукає тільки свого, не рветься до гніву, не думає лихого, не радіє з неправди, але тішиться правдою, усе зносить, вірить у все, сподівається всього, усе терпить!"

Чи наша це характеристика? Чи можемо ми без вагань замінити слово "любов" на своє ім'я і це буде характеризувати наш духовний стан, спосіб нашого життя та служіння?

Звернімо увагу на нашого Пастиреначальника. Він не створював Собі робочого місця в храмі, чекаючи, коли до Нього прийде хтось за порадою. Навпаки, Він Сам ішов до людей, в будинки таких грішників, як Закхей, у місця, де міг зустріти хворих, знедолених, ішов до зморених та обтяжених турботами життя.

Ми вдячні Богові за добрі приклади наших попередників, служителів євангельсько-баптистського Братства. Життя багатьох з них, дійсно, є істинним наслідуванням Бога в любові, доброчинності та милосерді, їхня сердечна турбота один про одного, участь у переживанні своїх співпрацівників зворушує нас. Згадаймо брата Доброполю, який, ризикуючи своїм життям, повіз в Герузи з Петербурга братерську допомогу багатодітній сім'ї Капустинського!

Їхнє життя є прикладом ставлення до людей, що їх оточували. Костюков Андрій Прокопович був вірним покликанню служителя Господнього. Тяжкі роки громадянської війни. Він пресвітер церкви в Єлисаветграді (нині Кіровоград). І в ті скрутні часи Братство думало про молоде покоління. Влаштували святкування Різдва. Роздають подарунки дітям. І ось звідкись підійшов хлопчик, щоб отримати подарунка. Простягнув руку, а якась сестра зауважила: "Не давай, це не наш!" Але пролунав владний голос Андрія Прокоповича: "Чужих дітей для нас нема, бо всі діти — Божі і наші, дайте їй йому" (із спогадів дочки).

отож згадуючи наших наставників та дивлячись на кінець їх життя, будемо переймати їхню вірність Богові.

Сьогодні ми проводимо євангелізацію, хочемо сприяти духовному відродженню

нашого народу. Але будемо пам'ятати, що передова лінія євангелізації — нести Добру Новину людям туди, де вони є. Починаючи з 30-х років, ми боролися за виживання і відвикли працювати з тими, хто знаходиться поза межами нашого молитовного дому. Консерватизм призвів до того, що ми мало відчуваємо життєві проблеми людей, втрачені здатність плакати над загибеллю грішників. Сьогодні відкрилися великі можли-

Консерватизм

призвів до того, що ми мало відчуваємо життєві проблеми людей, втрачені занепокоєння їх долею та здатність плакати над загибеллю грішників

вості: нас чекають хворі в лікарнях, самотні, покинуті, кому, можливо, за цілий день ні з ким перекинутися словом. Нарешті, сьогодні нас закликають

сказати шире слово, слово любові тим, які за ті чи інші провини опинилися у вивірених трудових колоніях. Як ніколи до нас звернені слова:

Где вы, познавшие радость спасенья? Где вы, омытые Кровью Христа? Иль вы не видите наши мученья? Иль вы забыли заветы Христа?

Так, сьогодні ми чуємо в різних місцях "македонський крик": "Прийди і допоможи нам" (Дії 16:9).

Любов — не абстрактне поняття. Слово Боже стверджує: "Ми знаємо, що ми перейшли від смерті в життя, бо любимо братів. А хто брата не любить перебуває той в смерті... Діточки, любимо не словом, ані язиком, але ділом та правдою!.. І ми оцю заповідь маємо від Нього, щоб, хто любить Бога, той і брата свого любив!" (1 Ін. 3:14, 18; 4:21).

У одній дівчинки, яка читала Біблію, запитали: "Що ти читаєш?" Вона відповіла: "Історію про Марту та Марію". — "А що це за найкраща частка, яку обрала Марія?" Після тривалого мовчання, дівчинка відповіла: "Любов". Ніхто з нас не може дати більш глибокої відповіді. Любов — це

той скарб, який Бог найбільше цінує в нас. Адже ж Він Сам віддав нам Христа за наш гріх, виявивши цим найвищу любов до людей.

Ми покликані наслідувати Бога в прощенні.

"А ви один до одного будьте ласкаві, милостиві, прощаючи один одному, як і Бог через Христа вам простив!" (Еф. 4:32).

Доброта та милосердя — це Божі риси характеру в нас, тому що Бог також "добрий бо Він до невдячних і злих" (Лк. 6:35). Коли ми втрачаємо спільність з Господом, ми втрачаємо і все добре, що було в нас, доброту, милосердя, співчуття. Ці риси роблять людину здатною з усією теплотою своєї душі входити в становище іншого.

На святкуванні 75-ліття церкви ЄХБ м. Вінниці згадували пресвітера церкви Ф.М.Жашкевича.

Голодні 30-ті роки... Тяжкі обставини примусили продати на базарі корову. Подякувавши Богу, Франц Миколайович попрямував додому. І ось чує розпачливий крик якоїсь жінки. З'ясувалося, що в неї хтось витяг гроші і вона тепер не може повернутися додому, бо не знає, що з нею тепер зробити її чоловік. "Скільки ж у тебе витягли?" — запитав Жашкевич. І та називає суму, яку він отримав за корову. Секундне вагання. "Не плач, у мене є гроші, і я тобі їх віддаю". Прийшовши додому, розповів своїй дружині: "Бог благословив, щоб я продав за хороше ціну корову, але гроші я віддав. Ми ж маємо Батька на небі, Який піклується про нас. Уяви собі, що сталося б з тією жінкою, якби вона повернулася додому без грошей?" У згоді двоє вірних моляться і дякують Богові за чудове Його піклування та живу надію.

Вершина доброти — це прощення один одного. Ми не можемо жити свято, якщо будемо тільки вимагати справедливості, а самі не будемо справедливими і милосердними до інших. Святе життя можливе тільки за умови прощати один одного так, як і Господь простив нас. До того ж, Бог прощає і малі, і великі гріхи.

Наслідуючи Бога, ми не маємо права відмовити в

Вершина доброти

— це прощення один одного. Ми не можемо жити свято, якщо будемо тільки вимагати справедливості, а самі не будемо справедливими і милосердними до інших

прощенні жодній людині, яка спокуте свої гріхи.

Бог пробуджує людину до покаяння. Ми повинні усвідомлювати і нашу відповідальність в цьому питанні. Бог прощає гріхи назавжди, "їхню провину прощу, і не буду згадувати їм гріха" (Єр. 31:34). Однак, Бог може і карати за зроблені гріхи. "Отже, бач добрість і суворість Божу, на відпалих суворість, а на тебе добрість Божу, коли перебунеш у доброті, коли ж ні, то й ти будеш відтятий" (Рим. 11:22).

Цим повинні керуватися і ми в нашому служінні: "І до одних, хто вагається, будьте милостиві, спасайте і вивирайте з огню, а до інших будьте милосердні зо страхом, і ненавидьте навіть одягу, опоганену від тіла" (Юд. 22-23).

Істинна Церква — це живий організм, життя в якій вдихнув Бог. Її серце б'ється нарівні з серцем Бога. Вона єдина з Ним і рухається туди, куди веде Дух Святий, за Його вибором, часто всупереч намірам людини.

Життєві функції цього організму — любити Бога, Котрий його створив, звіщати Добру Новину людям, турбуватися про інших, віддаляти страх за майбутнє, відновлювати спільність людей між собою, належати один одному і жити згідно з Словом Божим. Церква невидима, але через служіння членів вона стає видимою.

Наслідуючи Бога в любові, в прощенні ми покликані як улюблені діти. Слово "діти" вказує на наші взаємовідносини з Богом. Було б нерозумно вимагати від людини, яка не знає Бога, щоб вона наслідувала Його. Як для кожної дитини батько не чужий, так і Бог не чужий віруючому. Право дітей дає нам можливість пізнавати Бога. Апостол Петро стверджує, що "ми стали учасниками Божої істоти" (2 Пет. 1:4). Ми наслідуємо Бога не як раби своїх панів, а як діти свого батька, оскільки ми народилися від Бога і стали учасниками Його Істоти.

Саме до нас звернені слова Спасителя: "Отож, будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний!" (Мт. 5:48).

Наше покликання бути не тільки дітьми, а "улюбленими дітьми", тобто слухняними, добрими.

Будемо пам'ятати, що ми "вже не чужі й не прихоськи, а співгромадяни святым, і домашні для Бога" (Еф. 2:19). ■

Від Правління ВСО ЄХБ

Протягом кількох останніх років велике занепокоєння у батьків викликає викладання у школах загадкового предмету під назвою "валеологія". Стурбовані цим фактом і церкви євангельсько-баптистського Братства України. Листів із тривожним питанням "Що робити?" — все більше. Так, нещодавно група батьків із церков м. Києва надіслала колективного листа-звернення керівникам основних конфесій в Україні, у якому пише: "У той час, коли проходять міжконфесійні чвари на теренах України, сатана єс кувіль та калічить душі наших дітей. Благасмо, допоможіть порятувати їх".

Що це за предмет, через який безліч дзвонів б'ють на сполох уже впродовж кількох років?

Національна програма "Діти України", затверджена Указом Президента № 63/96 від 18.01.96 р., визначила запровадження у програми загальноосвітніх шкіл предмету валеологія ("наука про здоров'я"). Поставлена, здавалось би, достойна мета — турбота про здоров'я дітей. І у новому предметі є досить корисного та доброго, що навчає про здоровий спосіб життя, загартування організму, сили волі тощо. Проте є досить негативного і навіть шкідливого для здоров'я та психіки школяра, адже містить у собі багато окултного, запозиченого із східних релігій, язичництва. Тому занепокоєння та тривога батьків небезпідставні.

Всеукраїнський Союз Об'єднань ЄХБ не залишив батьків наодинці з цією проблемою і уже 19.03.96 року звернувся з листом до Міністра освіти та Голови Держкому України у справах релігій. Проте жодної відповіді не отримав. Наступне звернення з цього приводу було 27.03.98 року від імені учасників 23-го з'їзду ВСО ЄХБ на ім'я Президента України. На цей раз ми отримали відповідь через Міністерство освіти України за підписом заступника Міністра пана О.Савченка. Але вона була незадовільною і за суттю, і за формою, адже доводила доцільність і ефективність валеологічної освіти. Тим часом життя йшло, і уже світська преса стверджувала протилежне, наводячи факти.

Власне вони змусили Правління Союзу провести невелике дослідження та зробити аналіз шкільної програми по валеології від 1-го по 11-й класи. Було виявлено майже три десятки пунктів, які не мають нічого спільного із "здоровою наукою" ні з точки зору медицини, ні моралі, які аж ніяк не сприятимуть ні фізичному, ні духовному здоров'ю дітей і молоді. Після обговорення результатів дослідження на Раді ВСО ЄХБ у вересні 1998 р. у Державний Комітет у справах релігій було подано лист-звернення з оцінкою даного предмету та пропозицією вилучити його з шкільної програми. Питання доцільності викладання валеології у школі неодноразово ставилось на засідання Всеукраїнської Духовної Ради та круглого столу "Релігія та влада".

Нарешті, 5 травня 1999 року відбулась довгожданна зустріч керівників конфесій з Міністром освіти України п. В.О.Зайчуком. Відбулась конкретна предметна та принципова розмова. Працівники Міністерства пообіцяли забрати з програми все, що викликає недовіру, а залишити все потрібне та корисне. До речі сказати, що у теперішніх підручниках валеології не знаходимо значної частини небажаного із того, що було у початковому варіанті програми. Відрадно, що сьогодні ставиться питання про викладання курсу "Християнська етика", яка є запорукою гармонійного розвитку людини. Тож будемо молитися, щоб це сталося якнайшвидше.

Шановні батьки! Ми разом з вами у молитві за дітей, у боротьбі за них. Бо наші діти — це майбутнє не тільки держави. Це — майбутнє церков. Подбаємо зростити їх духовно і фізично здоровими. У цьому допоможе нам Господь! ■

Я.К.Духонченко народився 9 червня 1931 року у селі Верхня Криниця Васильківського району Запорізької області. У дванадцятирічному віці прийняв Господа як свого особистого Спасителя і через святе водне хрещення вступив у завіт з Богом. З 1947 року почав проповідувати, а в 1951 році був ув'язнений за релігійні переконання на десять років. Був амністований у 1954

році у зв'язку з смертю Сталіна. Повернувшись у церкву, він відразу ж включився у працю: проповідував Євангелію, організовував роботу з молоддю. У 1967 р. Яків Кузьмович був рукопокладений на дияконське, а 1968 р. на пресвітерське служіння. У тому

ж 1968 р. його було обрано старшим пресвітером по Запорізькій області.

З 1974 до 1990 року Я.К.Духонченко завершував служіння старшого пресвітера ВРЄХБ по Україні.

У 1990 р. він став Головою Союзу баптистів України і завершував це служіння до останнього дня свого життя 20 грудня 1993 р. Він був людиною творчої, дослідницької вдачі. Тому літературна діяльність була однією з його визначальних рис. Його статті, реферати на актуальні теми церковного керівництва і життя, догматичні та екзегетичні дослідження друкувалися в журналі "Братський вестник", "Сеятель істини" та інших виданнях.

У 1990 р. він став Головою Союзу баптистів України і завершував це служіння до останнього дня свого життя 20 грудня 1993 р. Він був людиною творчої, дослідницької вдачі. Тому літературна діяльність була однією з його визначальних рис. Його статті, реферати на актуальні теми церковного керівництва і життя, догматичні та екзегетичні дослідження друкувалися в журналі "Братський вестник", "Сеятель істини" та інших виданнях.

Ставлення віруючих до служителів церков

Олексій Бринза

ЦЕРКВА — ДІМ БОЖИЙ

"Бог не є Богом безладу, але миру" (1 Кор. 14:33) — таким ми бачимо Його у творінні, таким ми бачимо Його у Святому Писанні. Ми захоплюємося Його дивовижним порядком та влаштуванням в усьому всесвіті, у великих і малих справах.

Особливим чином видно нашого Господа у Його Церкві. Він збудує її і готує до підхоплення. Через неї "різноманітна премудрість Бога стала відомою начальствам і владам на небесах" (Еф. 3:10).

У Новому Завіті для кращого розуміння сутності Церкви та її влаштування наводиться кілька порівнянь.

Олексій Бринза — пастор, доктор служіння, ректор Ірпінської Біблійної Семінарії

З одного боку, це духовна споруда, що збудовується з живих каменів — викуплених Господом дітей Божих, фундаментом якої є наш прославлений Господь, дорогий нам камінь (1 Пет. 2:4–7). З іншого боку, дім — це сім'я. В кожній благоустроєній сім'ї є відповідальні за її устрій та порядок — батьки, а також члени сім'ї — діти, які повинні підкорятися цьому порядку. Намір Божий, щоб кожна помісна церква мала чудове духовне влаштування і кожний віруючий знав, як поводитися у домі Божому. Господь бажає через Церкву закликатися грішників до покаяння та розповсюджувати

"Щоб знав ти, як треба поводитися в Божому домі, що ним є Церква Бога Живого, стовп і підвалина правди" (1 Тим. 3:16)

через неї на будь-якому місці "пахощі пізнання про Себе" (2 Кор. 2:14–16).

Але між бажаннями Божими і практичним життям віруючих часто існують розбіжності з багатьох питань, в тому числі й у відношенні до церкви.

Зокрема, це стосується ставлення віруючих до керівництва церкви — служителів. І раніше у церкву проникало невірне поняття про її влаштування, а останнім часом воно особливо розповсюджується серед віруючих. Сутність цього поняття полягає у відкиданні будь-якого чинотування у церкві — визнання порядку, дисципліни, авторитету служителів. Ті, хто роз-

повсюджують його, вважають, що у церкві всі рівні, і тому не варто слухатися служителів та підкорятися їм. Вони відкидають церковний порядок, вважаючи його людською установою, а це протирічить усьому духу Святого Писання і розумінню нашого Братства.

Цим породжуються розділення, нехтування вихованням, дисципліною.

Загалом це розповсюджують люди, що потрапили у середовище віруючих, але є невідродженими і не сприймають євангельські порядки. Часто це люди, які у минулому мали падіння в духовному житті.

У слові Божому ми читаємо: "Шануй свого батька і матір

свою" (Повт. Зак. 5:16); "Вшануй лице старого" (Лев. 19:32); "Шануй вдов" (1 Тим. 5:3); "Шануйте всіх" (1 Пет. 2:17); "Майте один одного за більшого від себе" (Фил. 2:3); "Тож віддайте належне усім: кому податок — податок, кому мито — мито, кому страх — страх, кому честь — честь" (Рим. 13:7).

Ми сповідуємо принцип загального священства викуплених дітей Божих: "Будуйтеся в дім духовний, на священство святе" (1 Пет. 2:5); "Ви — вибраний рід, священство царське, народ святий" (1 Пет. 2:9). Це стосується нашої переваги, яку ми маємо у Христі Ісусі для особистого спілкування з Богом та користування Його благодаттю, а також для нашого служіння практичним життям серед оточуючих людей.

Святе Писання, однак, ясно стверджує, що Господь дає церкві служителів "для вдосконалення святих на діло служіння, для збудування Тіла Христового" (Еф. 4:11–16). Він виділяє з середовища церкви окремих осіб, ставить особливі вимоги, яким повинні відповідати вони і навіть їхні дружини, і через керівних братів і церкву поставляє на служіння (Дії 6:3–6, 1 Тим. 3:1–3, Титу 1:5–9).

Служителі залишаються братами, але братами, посвяченими на служіння, які несуть відповідальність за церкву і "дадуть звіт" Богу за довірені їм душі (Евр. 13:17).

У книзі Об'явлення, 1:12–13, 20, бачимо прославленого Ісуса Христа, Який ходить посеред семи золотих світильників, що є сім церков, а "сім зір — це ангели семи церков", їх Він тримає у Своїй руці. Він особливо і суворо їх викриває та карає, але й міцно тримає їх, захищає і охороняє: "Він докоряв царям заради них, кажучи: "Не доторкайтесь до вибраних моїх і не заподійте

зла Моїм пророкам" (Пс. 105:14–15).

Ніхто не залишався непокараним Богом, якщо коли-небудь піднімався на тих, хто знаходиться у могутній руці Господа.

Але для створення церкви та її благословіння Господь закликає до благочинства (улаштування й порядку) не тільки служителів, але й рядових членів, зобов'язуючи їх: "Слухайтесь наставників ваших і коріться їм" (Евр. 13:7); "Також і молоді, будьте покірні старшим" (1 Пет. 5:5).

Про обов'язки членів церкви в їх правильному ставленні до служителів замало пишеться й говориться. Стан же віруючих часто буває такий, що ані настанова через Писання, ані через Духа Святого, ані будь-які інші напучування не сприймаються ними. Пресвітеру церкви незручно вчити віруючих, як вони повинні ставитися до нього. Тому виховання віруючих у цьому питанні загалом покладається на старших пресвітерів — "сповіщати... усю волю Божу" (Дії 20:27).

Там, де люди визнають лише свої права, користуються ними, але не звертають уваги на обов'язки, не може бути належного порядку.

Деякі виправдовують свій непослух та непокору тим, що служитель не гідний цього. А іноді віруючі неправильно, односторонньо оцінюють дії служителя, не знаючи мотивів його вчинків або через свій неправильний стан. Вже зверталася увага на те, що Бог має особливе ставлення до служителів і при їхній негідності карає їх у повній мірі.

ЦЕРКВА — ЖИВИЙ ОРГАНІЗМ

Однією з причин порушення благочинства у церквах є недостатнє розуміння питання домобудівництва Божого й прирівняння Церкви Господньої до звичайної людської ус-

танови. Але Церква Христова — це живий організм. Глава Церкви — Сам Господь, і тому в ній не повинно бути місця хитрощам, лукавству, людському крутвісту. Тут вирішальне значення має особисте ставлення кожного члена до Христа, залежність від Нього й послух Йому, що у кінцевому підсумку впливає на стосунки членів церкви між собою.

Апостолу Павлові питання домобудівництва церкви було відкрите особливим чином: "Мені, найменшому з усіх святих, дана була ця благодать, щоб я благовістив язичникам незбагненне багатство Христове; і відкрити всім, в чому полягає будівництво таємниці, яка від початку світу була утаєна в Бозі, Який створив усе" (Еф. 3:8–9). У своїх посланнях, особливо у Першому посланні до коринтян, розділі 12, він викладає ці питання. Господь на Свій розсуд розподіляє у Церкві дари й

служіння: "Все те робить один і той же Дух, наділяючи кожного окремо, як Він хоче" (в. 11); "Та Бог розмістив усі члени в тілі, як Йому було завгодно" (в. 18); "Щоб не було поділення в тілі, а щоб члени однаково дбали один про одного" (в. 25).

У Посланні до ефесян, 4:16, сказано, від чого залежить зростання Церкви й кожного члена: "З Якого все тіло, складене і поєднане всякими взаємно зміцнюючими зв'язками, в міру дії кожного окремого члена, здійснює ріст на збудування себе самого в любові". І ще: "Нехай кожен розуміє нас як служителів Христових і як доморядників таїн Божих" (1 Кор. 4:1); "Ми співробітники Божі; ви Божанова, Божа будівля" (1 Кор. 3:9). І це апостол робить не для того, щоб піднести свій авторитет, але щоб застерегти віруючих від легковажності і неправильної поведінки у церкві.

Уроки благочинства у діях Божих по відношенню до старозавітного народу ми бачимо у Старому Завіті. У книзі Числа, у главах 1–4, описується мудрість Бога в улаштуванні суспільства людей. Бог Сам визначив, якому коліну де ставати відносно скинії, якому йти і що нести з її устаткування. Кожний повинен був знати, що його місце — почесне чи низьке — визначене Самим Богом, ніхто не мав права його міняти, заздрити, втручатися у справи іншого. Усі члени суспільства повинні були усвідомлювати свою залежність від Бога, відповідальність за доручене особисто їм діло і знати, що все це здійснюється для слави Божої і користі всього народу. Служителі поставлялися Богом, несли свою відповідальність, і народ повинен був слухати їх, підкорятися їм.

У Новому Завіті є декілька прикладів. Ось Ананія і Сапфіра вважали, що сказали людям неправду, але апостол Петро говорить, що вони сказали неправду Духу Святому, і їх обох вразила раптова смерть (Дії 5:1–10). Єліма-волхв протиставив апостолу Павлу і був уражений сліпотю (Дії 13:8–11).

Якщо в наш час ми не бачимо подібних прикладів миттєвого покарання і дехто без страху ганьбить служителів,

незважаючи на благочинність та дисципліну у церкві, і, здається, залишається непокараним, то це не привід для безчинного життя. Бог займається Своєю церквою і в наш час, і якщо хтось без страху Божого живе і чинить, того карає Господь. Ці люди залишаються без благодаті Божої, втрачають спільність з Богом і якщо не покаються, рано чи пізно взагалі відпадуть.

Служитель і його сім'я відкриті для особливих спокус та нападів диявола. Ворог народу Божого знає, якщо впадає в гріх рядовий член церкви, то коло тих, що спокусилися, невелике, але якщо служителі, тоді буває, що сотні людей відпадають від Господа, і істина на тривалий час залишається згнаною в тій місцевості.

ОСУД СЛУЖИТЕЛЯ

Звичайно, скарги на пресвітера можуть здаватися аргументованими, але часто густо виявляються безпідставними.

У Писанні дається ясна вказівка про осуд пресвітера: "Не приймай скарги на пресвітера, хіба що при двох або трьох свідках. А тих, що продовжують грішити, докоряй перед усіма, щоб і інші мали страх" (1 Тим. 5:19–20). Це означає, що приймається звинувачення при підтвердженні кількома свідками. Якщо не буде цього, звинувачення не можна приймати.

Ці тексти Слова Божого навчають нас обачності у осудженні пресвітера і вка-

зують на порядок і місце, де це повинно відбуватися. А саме після ретельного розслідування і в церкві, щоб інші мали страх, але не будь-де чи будь-перед ким.

Даний порядок встановлений для уникнення поспішності звинувачення пресвітера. Адже він завдяки своєму становищу та служінню скоріше, ніж решта членів церкви, може зазнати неприязні з боку тих, хто згрішив і слабких духовно.

Крім того, треба мати на увазі, що все це нерозривно пов'язане з небезпекою розходження у думках і навіть розділення церкви.

Отже, як повинні віруючі ставитися до служителів церкви?

1. Молитися за них

Служителі потребують молитов віруючих: "Моліться разом і за нас" (Кол. 4:3); "Молитвою за всіх святих і за мене" (Еф. 6:18–19); "Благаю вас, браття... старайтеся бути разом зі мною в молитвах за мене до Бога" (Рим. 15:30). Вони постійно повинні мати слово від Господа для заклику грішників, настановлення, виховання церкви.

Успіх і благословіння церкви залежить від молитовної підтримки служителів. Перемога була на боці народу Божого, коли Ор і Аарон підтримували руки Мойсея (Вих. 17:12).

2. Виявляти послух та слідувати їх настановам

"Слухайтеся наставників ваших і коріться їм, бо вони постійно дбають про душі ваші, за які вони дадуть звіт, щоб вони робили це з радістю, а не з зітханням, бо це не корисне

для вас" (Євр. 13:17); "Хвалю вас, брати, що пам'ятаєте мене в усьому і тримаєтесь вчення, яке я передав вам" (1 Кор. 11:2). "Отже, радію, що в усьому я можу поклатися на вас" (2 Кор. 7:16); "Благаю, щоб і ви корилися таким, і кожному, хто допомагає і співпрацює" (1 Кор. 16:16).

Жодна армія не може існувати і отримувати перемогу без послуху й дисципліни її воїнів, тим більш армія воїнів Христа. Тільки при дотриманні благочинства, взаємної підтримки і любові один до одного, церква може бути благословенною.

3. Шанувати і поважати служителів

"А пресвітери, які начальствують достойно, гідні подвійної честі, передусім ті, які трудяться словом і навчанням" (1 Тим. 5:17).

"І ми благаємо вас, брати: шануйте тих, що працюють між вами, і старійшин ваших у Господі, які навчають вас; поважайте їх з великою любов'ю за їхню працю" (1 Сол. 5:12–13).

4. Підбадьорювати і підтримувати їх у служінні та переживаннях

Апостол Павло був героєм віри, але він був людиною, і тому з великою радістю сприймав будь-яке підбадьорення від інших (Рим. 16:3–4; Дії 28:15; 2 Кор. 7:6–7; Фил. 4:10).

Кожний служитель, що вірно служить Господу, має багато скорбот і переживань. І як приємно йому почути теплі підбадьорюючі слова від віруючих. Це, інколи таке "незначне" співчуття віруючих, часто здатне сприяти новому піднесенню духу служителів і дає нове натхнення для радісного служіння.

А Сам Господь нехай ясно благословить служителів Своїх та всю улюблену Церкву Свою. ■

Добрий день, невісточко!

Того року снігу багато не випало, але мороз тріщав добрячий.

Натомість моє серце щебетало і виспівувало, як пташка навесні. Спитати, чому така радість? Все тому, що наближався найважливіший день в моєму житті — день мого весілля. Як і кожна дівчина, я мріяла про нього вдень і вночі. І ось, нарешті, залишилося два тижні — і тоді...

Вже майже готове було весільне вбрання. Моя сукня була чудова — єдина і неповторна. Вона мала сподобатися всім, а найбільше — моєму нареченому. Я вже уявляла, як здивовано і захоплено засяють його очі, коли я вберуся.

Коли я чесно сказала своєму майбутньому чоловікові, що окрім борщу нічого не вмію готувати — він зреагував просто: "Не хвилюйся, любя, я тебе всьому навчу!" Я заспокоїлась.

Але було одне таємне питання, що не давало мені спокою. Річ в тому, що я дуже боялася майбутньої свекрухи. Вже начулась я про свекрух, як вони з невісток знущаються! Мої співробітниця кожного дня розповідали різні жахи з сімейного життя. Одна свекруха не могла змиритися, що син з невісткою вирішили жити окремо, мовляв, для кого я сина ростила? Другій навпаки, не подобалося разом з невісткою

жити — характерами не зійшлися, трітє...

Усі ці розмови дуже впливали на мене, затьмарюючи передвесільні радощі.

Швидко збігли два тижні, і ось, нарешті, 26 січня. Чудовий день! Зранку сипав легенький сніжок, потихеньку він вкрив землю свіжим білим простирадлом. Сам Господь відкривав перед нами, молодими, нову, чисту дорогу в наші спільні кроки. Нарешті разом! Великий Бог з'єднав наші серця назавжди. Перед Богом і Церквою ми пообіцяли бути вірними один одному. Весільне свято було благословенним. Друзі вітали нас: пісні, вірші, побажання щастя були щирі і сердечні.

По весіллі, на другий день, ми зібралися в гості до батьків чоловіка. Я хвилювалась: як там воно буде? Щодо свекрухи — твердо вирішила: не збираюся терпіти нічого! Що це вона собі думає? Якщо "невістка — чужа кістка", то все дозволено?

Приїхали. Я, звичайно, насторожилася. Хай тільки спробує! Я їй з першого дня все скажу. Заходимо до хати. І тут трапилось таке, чого я зовсім не чекала. Зустрічає нас свекруха,

підходить до мене, цілує і каже: "Заходьте, будь ласка, дуже раді, Лорочко!" (Лорочка — це я.) Ви уявляєте собі, яка хитрість? Це ж вона спочатку так лагідно: "Будь ласка, Лорочко", а потім?! Та я не розгубилася, відповідаю: "Добрий вечір, мамочко!" Хай розуміє свекруха: я розгадала її тактику.

З тієї пори так і пішло: вона мені — "Лорочка", я їй — "мамочка". Пройшов місяць, третій — без змін. Рік пройшов, ми з чоловіком вже синочка маємо. А я все чекаю, коли ж моя свекруха свою владу покаже, коли знущатися з невістки почне. Так і не дочекалася.

Чотирнадцятий рік пішов від дня нашого весілля. Я давно навчилася готувати, тепер і не тільки борщ варю. З моїм коханим чоловіком виховуємо чотирьох синів. Надіюся, що колись, з Божою допомогою, буду мати чотирьох невісток. І вже сьогодні я знаю — нізачо в світі я їх не скривджу. Вже сьогодні я молюся за них, моїх майбутніх невісточок, і мрію, мрію, як буду їх називати: Томочка? Танечка? Віточка? Ірочка?..

Лариса Кузіна

Надія Комендант

Служіння сестер в нашому Братстві почалося давно. Особливого розвитку це служіння набуло у 20-ті роки. Детальніше про цю працю можна прочитати на сторінках журналу: "Баптист України", зокрема про види та принципи сестринського служіння у № 3 за 1926 рік. Наші сестри навіть навчали грамоти. Сьогодні потрібна інша грамотність — духовна. Адже, стаючи християнином, людина перероджується і, навіть не відчувачи того, дотримується біблійної моралі. Потім їй необхідна духовний ріст.

Звичайно, не відразу приходить необхідний досвід. Для цього й існує жіноче спілкування. Навчити одна одну — це не лише відкрити Біблію, прочитати певні вірші, а означає поділитися власним досвідом, тим, що сама пережила.

Одне з головних питань, що цікавлять жінок, — ролі чоловіка і жінки в сім'ї. Жінки, які приходять із світу, мають феміністичні погляди і часто не хочуть підкорятися Слову Божому, де написано, що жінка створена Богом для допомоги чоловікові. Їм важко зрозуміти, що вони повинні коритися своїм чоловікам, якими б вони не були. Можу навести багато прикладів, що жінки, які вірою прийняли Слово, з молитвою йдуть до Бога з проблемами, які виникають у сім'ї, — отримують необхідну допомогу. Бог змінює їх сім'ї. І все це відбувається завдяки довірі Богові.

Перед проведенням конференції ми заздалегідь домовляємося про її ціль, і тому у нас не буває якихось непорозумінь. Сестри готують реферати на визначену тему. Біблійне навчання ми проводимо за програмою "Знай свою Біблію". Курс передбачає детальне вивчення та розбір книги Рут і Послання Якова.

Служіння християнки сьогодні

Наближаються до 2000-ліття Різдва Христового, ми плануємо провести чергову Всеукраїнську жіночу конференцію на актуальну тему: "Господи, навчи нас молитися". Через молитву Господь змінює в першу чергу того, хто молиться, а потім і обставини. Іноді обставини можуть не змінитися, але людина, яка молилася, зміниться обов'язково. Ми не можемо змінити інших, але можемо змінитися самі, а через нас зміняться й обставини.

Служіння сестер в нашому Братстві побудовано так, що раз в квартал збирається Жіночий комітет, до якого входять дванадцять сестер з різних областей. Я несу відповідальність за працю Жіночого відділу ВСО ЄХБ. В кожній області також є сестра, відповідальна за жіночу працю. По мірі необхідності, ми проводимо робочі та духовно-повчальні конференції. Сьогодні в столиці це не так легко зробити, виникають складнощі з харчуванням та проживанням. Тому ми вибрали інший шлях — їхати на місце. До того ж це дозволяє зібрати більше людей. Взагалі ми хочемо робити акцент на сільські церкви, проводити конференції у невинуватій обстановці, можливо навіть під відкритим небом.

Коли сидиш на траві, живою покрівлею тобі служить гілля дерев, на колінах відкрита Біблія, і спілку-

Надія Комендант — відповідальна за працю Жіночого відділу ВСО ЄХБ

вання проходить більш ефективно. Ми задаємо питання, спілкуємось, відразу молимося про нагальні потреби. Таким чином відбувається спільність від серця до серця.

До дружини служителя ставляться особливі вимоги, тому кожна деталь її поведінки, зовнішнього вигляду не повинна вислизати з її власного поля зору. Особисто я хочу мати такий зовнішній вигляд і вести себе так, щоб люди, з якими я зустрічаюся, можливо, навіть вперше, спілкувалися зі мною, ніби ми давно знайомі.

Пригадую, коли мені довелося виступати на конференції сестер в Північній Кароліні (США), де було понад три тисячі жінок, то я ніч не спала. Вранці, коли я йшла виступати, то думала, що не дійду до кафедри, в мені все немов би заніміло. Але раптом прийшло внутрішнє розуміння: "Це ж мої сестри!..." І мене огорнув спокій.

На існуючі проблеми ми дивимось крізь призму Слова Божого і з огляду на реалії часу, в який живемо. Нам було досить важко збиратись у зв'язку з матеріальними видатками. Але з Божою допомогою й це вирішується. Ще не було випадку, щоб хтось не зміг приїхати. Якусь частину витрат ми компенсували за рахунок жіночих пожертв. Останнім часом дорожні витрати нам допомагає покривати місія баптистів Бразилії.

Сьогодні на місцях існують проблеми з навчанням дітей

у загальноосвітніх школах, де викладають валеологію. Адже не так просто матері віддати дитину до школи, коли не знаєш, чого їй там навчать. Від того багато християн не мають спокою. В минулі роки ситуація було легше зрозуміти. Тоді було протистояння, боролися з ідеєю. Сьогодні лужавий заходить з іншого боку, і часто годі відразу зрозуміти, в чому полягає проблема.

Нерідко діти віруючої жінки приходять зі школи з масою питань. Тому ми звертаємо увагу на те, про що сьогодні потрібно набагато раніше розмовляти з дітьми. Необхідно вміти правильно висвітлювати найрізноманітніші питання, про які діти отримують невірні поняття ще у віці 7-10 років. Мій чотирирічний онук вже цікавиться тим, звідки з'являються діти. Як же пояснювати правильно? Цього не робили наші мами, а бабусі й зараз ще бояться навіть слухати про це. Коли старші віруючі ознайомилися з досить хорошим підручником БІ "Збудовуюче партнерство", то забули тривогу. Вони говорять: "Навіщо це нам?" Я пояснюю: "Так, вам це не потрібно, але воно вкрай необхідне вашим дітям!" Я дотримуюся думки, що хворобу легше попередити, ніж лікувати. Тому батьки повинні вміти на основі Біблії вірно все пояснити. У світі панує зло. І якщо не навчені культурі батьки, то яких дітей вони можуть виховати?

Для того, щоб розбиратися в складнощах останнього часу, сестрам необхідно мати певний духовний багаж. Його може дати духовна освіта. Особливо актуально це для дружин служителів. Адже саме до них в першу чергу звертаються за допомогою у вирішенні складних питань сестри з церков, де несуть служіння їх чоловіки. Я розумію це, адже подібне постійно відбувається в моєму житті. Люди приходять не просто поговорити, але шукають якоїсь допомоги, поради. Бувають випадки, коли приходять сес-

тра і каже: "Я була на жіночій конференції і відчувала, що зможу довіритися вам". Після таких зустрічей я розумію, що це благословіння Боже. Мені не шкода витраченого часу, адже він був використаний згідно волі Божої. І я вважаю, що це Він подав Свою допомогу через мене. Слово Боже говорить, що дружина служителя несе відповідальність вже самим статусом: "Так само жінки..." (1 Тим.3:11).

Я дякую своїм батькам, які з дитинства привили мені любов до служіння, служителів, яких я дуже поважаю. Я не підтримую ніяких розмов позаочі, не слухаю недобрих чуток. Про ваді Своїх дітей має знати Бог, і Він розбереться з ними. Але я знаю одне: якщо сьогодні брат — служитель, я повинна поважати його.

До дружини служителя мають тягнутися інші жінки. Вона повинна допомагати своїм сестрам у вирішенні суто жіночих потреб, емоційних проблем. Але вона ніколи не повинна самостійно братися за вирішення духовних питань. Заміжня жінка повинна все вирішувати із своїм чоловіком. В нашій сім'ї з самого початку установилося таке правило: ми не лягаємо спати до тих пір, поки є щось не вирішене.

Я не маю якихось особливих секретів і можу допомогти сестрі у вирішенні побутової чи емоційної проблеми через спільну молитву на колінах перед Господом. Але духовні питання повинен вирішувати пастор, і я ніколи не втручаюсь в його справи. Господь не дав мені такого обов'язку, Він дає це тільки пастирям.

Душеопікуванням я можу займатись, передаючи власний досвід іншим сестрам. Інколи потрібно самому пережити трагедію, щоб потім комусь допомогти. А ми часто просимо якийсь дар для служіння, хоч самі до того не готові. Це не легко — служити іншим.

Коли сестри скаржаться на своїх чоловіків, я пропоную разом стати на коліна і відверто принести усі скарги до Господа. Звичайно, можна знайти багато мудрих цитат і почитати ними людину. Але я вважаю, що краще разом помолитися і все принести до Господа. І найкращий засіб для того — молитва.

У моєму житті теж були старші сестри, через яких Господь вчив мене. Ще до мого навернення велике враження справила на мене сестра Лідія Іванівна з Молдови. За віру служінні вона відсиділа у в'язниці п'ятнадцять років. Після звільнення продовжила свою працю.

Коли в моєму житті були складнощі, мама послала мене відвідати одну старшу сес-

тру. Три дні я була у неї і дуже дивувалася, що вона не наставляє мене. Я приготувала масу аргументів, подумки прокручувала різні варіанти бесіди. Лише проводжаючи на потяг, перед тим, як мені стати на приступці вагона, вона узяла мене попід руку і тихенько так сказала: "Надюшенько, не думай, що ти щось робиш невірно. Ти робиш так, як розумієш. Але пам'ятай, що кому багато проститься, той більше любить". Оце й уся проповідь. Але вночі у вагоні я весь час поверталася до цих слів і роздумувала над почутим. Тому завжди моїми друзями є старші жінки: у них досвід і мудрість, вони мають, чим поділитися. Саме вони дали мені таке натхнення до служіння іншим.

Конференції

Молитовна сестринська конференція церков ЄХБ Вірменії та місії "Відродження", м.Єреван, 20 лютого 1999 року

Згадую бабусю Таню, яку я зустріла ще до весілля. Вона розповіла мені про своє життя і порадила закохатися в Господа. Я була молодою дівчиною і не могла тоді зрозуміти цього. Ну закохатися в людину, а в Господа... Як то можна? Тепер я можу поділитися власним досвідом. Адже після кожної зустрічі я думаю про те, який слід залишиться в душі людини після спілкування зі мною. Для мене це важливо. Тепер я вже можу кожному казати про свою любов до Ісуса Христа. Її не можна порівняти ні з якою любов'ю, ні до дітей, ні до чоловіка. Це щось набагато більше, адже Господь у нашому естві глибше, ніж ми це усвідомлюємо. Це саме те, що очікує наша душа, яку лише Він здатен задовольнити.

Сучасне жіноче служіння я бачу як служіння у світі. Вже немало робиться сестрами у лікарнях, госпіталах, дитячих будинках і т. д. Але щоб не було стихійності, в ім'я Господа це необхідно робити до останнього дня, не полишаючи працю, з тим самим натхненням та ентузіазмом. Сьогодні нам слід широко відкривати вікна й двері і дивитися, що робиться з дітьми, молоддю. Слід просити у Бога мудрості, як розповісти цим дітям про Божу любов, донести до їх сердець Добру Новину, просто робити те, що хоче Господь. І робити це так, як Він робив — з любов'ю. Принцип нашого життя повинен бути, як у першій церкві. Адже змінюються лише обставини, люди не міняються і їх потреби — також. Просити щоб Господь відкрив нам проблеми інших людей і використав наше життя згідно Своєї волі. Якщо ми щиро цього бажаємо, Він буде це робити. ■

● Конференції місії СЕТ

Зустріч директорів регіональних Біблійних коледжів відбулася 17 лютого 1999 року у приміщенні українського відділення Слов'янського Євангельського Товариства (м. Бровари Київської області).

Проводив зустріч директор українського відділення місії СЕТ С.І.Гладишко. На зустрічі були присутні зарубіжні гості: Дік Келлі — директор місіонерського служіння в країнах СНД та фінансовий представник Бевеверлі Бранс.

Висловивши вдячність Богу за можливість навчання молодого покоління християн, ректор Ірпінської Біблійної Семінарії О.Г.Бринза, прочитавши 1 Тим. 4:16, звернув увагу на небезпеку поширення лжеучень стосовно дарів Святого Духа.

Директори та відповідальні працівники біблійних учбових закладів розповіли про діяльність довірених їм учбових центрів.

Дік Келлі запропонував, щоб подібні зустрічі проводилися регулярно.

25 лютого 1999 року в приміщенні місії також відбулася регіональна зустріч місіонерів Черкаської, Сумської, Чернігівської та Полтавської областей. Для проведення евангелізаційних заходів в областях місія подарувала підсилювачі-гучномовці.

На цій зустрічі був присутній В.Д.Ткачук — перший заступ-

відбулася 22 березня в Центральній церкві ЄХБ м. Одеси. На конференції були присутні старші пресвітери Херсонської, Миколаївської областей та Криму.

● Київ

8–9 березня столицю відвідала офіційна делегація Союзу баптистів Японії на чолі з братом Казунорі Мацуда. Перший візит відбувся з метою ознайомлення з життям нашого Братства, обміну досвідом, для встановлення ділових зв'язків та започаткування довгострокового співробітництва. Гості з Японії відвідали канцелярію ВСО ЄХБ, центральну церкву Києва "Дім Євангелія", познайомилися з містом.

9–10 березня у Центрі Християнського Співробітництва відбулися заняття інструкторів учбових філій по організації нових церков. Сьогодні в різних областях України працюють 19 таких філій, в яких навчають християн практичних методів організації нових церков. Було заслухано звіти і поставлено необхідні завдання для більш ефективної праці.

Сьогодні значно зростають існуючі церкви ЄХБ та утворюється багато нових. З метою підготовки служителів для новоутворених церков у нашому Братстві засновано 20 учбових закладів, які сьогодні успішно функціонують.

Служіння заступника Голови ВСО ЄХБ В.М.Матвіїва тісно пов'язане з освітньою справою. Він читає лекції в регіональних Біблійних коледжах, бере участь у проведенні духовно-повчальних конференцій для служителів церков. Так останнім часом за участю Володимира Миколайовича було проведено ряд духовно-повчальних конференцій на теми: "Пастор — людина Божя" та "Диякони — люди християнського служіння" в об'єднаннях церков Луганської, Полтавської, Черкаської, Волинської та Донецької областей. Також В.М.Матвіїв читав про-

чистість відвідали керівники обласного Об'єднання та гості з США. Пресвітер церкви — В.А.Павлюк.

● Вінниця

19–20 березня за участю заступника Голови ВСО ЄХБ В.К.Кульбича тут відбулася нарада служителів області. В ній брали участь пресвітери, керівники молоді та керівники музичного, дитячого і евангелізаційного служіння. Було заслухано звіти про виконану роботу.

Слід зазначити, що служіння на Вінничині проходить з особливим натхненням. Особливо це стосується чоловічих конференцій, які проводить А.М.Піжєвський. Суть цього служіння полягає в семиденних семінарах, які проводяться виключно для невіруючих чоловіків. Під час семінарів розглядається роль чоловіка в родині та його відповідальність за сім'ю перед Богом. Виходячи з тем семінарів цілеспрямовано вивчається Біблія, проводяться молитовні години. На таких спільнотах створюється мікроклімат, що спонукає до невимовного та довірливого спілкування, люди краще пізнають один одного. В кінці конференції робиться закли до покаяння і переважна більшість слухачів навертаються до Господа. Крім того, відразу після чоловічої проводиться триденна жіноча конференція, на якій розглядаються аналогічні теми. І як наслідок таких заходів — в декілька разів збільшуються помісні церкви.

Подібний досвід заслуговує на поширення в інших церквах нашого Братства.

● Житомирська область

Зростає кількість церков у Житомирській області. Нещодавно відбулися відкриття та посвячення церков:

27 березня — в с. Краснопілі Чуднівського р-ну. Уро-

чистість відвідали керівники обласного Об'єднання та гості з США. Пресвітер церкви — В.А.Павлюк.

28 березня — в с. Ясенівка Володарськ-Волинського р-ну. Пресвітер церкви — О.М.Андрієнко.

28 березня в новобудованому Молитовному домі с. Сколобів відбулася евангелізаційна зустріч за участю представників місії "Слуги Господа", яка надавала необхідну допомогу у будівництві. Пресвітер церкви — І.А.Прокопчук.

22–25 квітня у приміщенні драматичного театру ім. І.Кочерги м. Житомира відбулися евангелізаційні служіння за участю відомого евангеліста Дона Беттса. У програмі брали участь хор євангельських церков Житомира, музичний гурт "Вічність" (м. Рівне), музичний гурт "Берники" (Закарпаття), солістка Тарна Шилова (м. Київ), музичний гурт "Зустріч" (м. Житомир). На заключному служінні у неділю 25 квітня житомир'яни привітав Голова ВСО ЄХБ пастор Г.І.Комендант. Протягом цих днів богослужіння відвідали тисячі житомир'ян і жителів області. Багато з них на вернулися до Господа через молитву покаяння. Новонавернених було запрошено у церкви ЄХБ, де вони зможуть вивчати Біблію, щоб пізнати волю Божу.

● Одеська область

14 березня в Центральній церкві ЄХБ м. Одеси відбулося спільне богослужіння 11 баптистських церков міста. Подібних зібрань не було протягом останніх 38 років. Господь влаштував так, що майже 3 тис. християн зібралися у приміщенні церкви. Зведеним хором диригував Данило Теренко. У програмі були виступи ансамблів різних церков.

21 березня в цій же церкві відбувся творчий вечір молоді цих церков.

Найближчим часом у міському Палаці Спорту, розрахованому на 5 тис. чоловік., заплановано загальне богослужін-

ня, на якому зможуть побувати всі бажаючі. Плануються також спільні програми по евангелізації, присвячені 2000-літтю Різдва Христового.

● Нагурська поїздка

36 по 19 квітня Голова ВСО ЄХБ Г.І.Комендант з дружиною Надією Данилівною відвідали 12 церков Криму. Протягом двох тижнів відбулося багато зустрічей з служителами та членами церков. Це були щирі братерські спілкування в душі миру та любові. Водночас вирішувалися

Церкви Бахчисарая, Гаспри, Алушти мають здоровий духовний стан. Це можна сказати і про церкви Феодосії, Приморська та Керчі.

Добре проводиться духовна праця в церквах Ялти і Саки.

Приємно відзначити значний ріст церков Криму. Якщо в 1990 році тут було 12 церков, то зараз 42 і є можливість для подальшого зростання їх чисельності. Але як і в інших місцях на Україні існує проблема нестачі служителів.

Відбулися зустрічі з сестрами церков Криму, в яких взяла участь Надія Данилівна Комендант, відповідальна за працю жіночого відділу Братства.

В цілому в церквах Криму панує хороша атмосфера, християни готові брати участь в усіх програмах, запланованих ВСО ЄХБ.

3 22 по 25 квітня Г.І.Комендант побував на Хмельниччині. У місті Дунаївці відбулися духовно-повчальні пасторська та сестринська конференції, в яких брали участь майже 250 братів та сестер. Брати-служителі зібралися в новому Молитовному будинку (колишня кірха). У сестринській конференції, яка проходила в старому молитовному будинку, брала участь Н.Д.Комендант.

У містах Дунаївці та Хмельницькому й у селі Ставище Григорій Іванович звершив рукопосвячення братів на дияконське служіння. Голова Союзу також відвідав церкви села Січенці та міст Шепетівки і Полонного.

М.Е.Каспров, старший пресвітер по Хмельницькій області, приділяє багато уваги духовному зростанню церков області, сестринському та молодіжному

служінню. В церквах Хмельниччини діють дитячі та молодіжні недільні школи, активно проходять богослужіння та евангелізації.

● Форт-Лодердейл (США)

15–20 лютого тут відбулася Міжнародна Рада директорів служіння "Від серця до серця — ВС". Головував на ній засновник цього служіння Джеймс Кеннеді. Представником від Європи був Віктор Кульбич.

Це служіння є дуже ефективним у навчанні особистій евангелізації. В Україні воно започатковано в 1993 р. і звідси поширилось в інші країни СНД. Таке служіння було головним і природним для кожного християнина перших століть. В результаті церкви зростали.

А сьогодні через це служіння Господь благословляє церкви нашого Братства. Вони зростають духовно та кількісно. Якщо на Заході ця методика базується на досвіді церкви, то ми маємо унікальний досвід використання її в тих місцях, де ще немає церков.

Бажано, щоб у кожній церкві Братства християни ознайомилися з цією корисною та дієвою методикою духовного та кількісного росту.

Координатором цього служіння в Україні та Молдові є П.Д.Сіренко. 255710, Україна, Київська обл., м. Ірпін, вул. Чехова, 7. Тел./факс (04497) 58 341; e-mail: ee@gu.kiev.ua

● Будапешт

25–29 березня відбулася поїздка заступника Голови ВСО ЄХБ В.К.Кульбича в Угорщину. Він зустрічався з керівництвом Союзу баптистів цієї країни. Були обговорені такі питання: допомога у навчанні організаторів нових церков, передача досвіду евангелізації, уміння працювати з молоддю та дітьми.

Євангельські церкви цієї країни мають тенденцію до зменшення кількості членів, тому християн цікавить наш досвід праці з невіруючими. Якщо співпраця з християнами Угорщини виявиться плідною, то цю модель можна перенести на інші Європейські союзи, які мають подібні тенденції.

Добірку новин підготував
Петро Павлюк

Пам'яті Михайла Михайловича Андрашка

7 лютого 1999 року на 73 році життя відійшов у вічність довголітній працівник на Божій ниві Михайло Михайлович Андрашко.

М.М.Андрашко народився 5 серпня 1926 року в с. Олешник Виноградівського району на Закарпатті, у сім'ї християн. Хрещення по вірі прийняв у вісімнадцятилітньому віці в 1944 році.

В 1960 році брата було рукопокладено на дияконське служіння, а в 1970 році обрано пресвітером Виноградівської церкви ЄХБ. З 1971 по 1990 рік він ніс відповідальне служіння старшого пресвітера по Закарпатській області.

В 1949 році він одружився з сестрою в Господі Тамарою Павлівною, яка стала його незмінною помічницею в служінні Господу. Вони прожили разом майже п'ятдесят років і виховали семеро дітей. П'ятеро з них зараз живі та є членами церкви.

Нелегка доля випала Михайлу Михайловичу. Тяжкі повоєнні роки, утиски та переслідування християн випали на роки самовідданого служіння, яке він звершував до останнього дня свого життя. Пам'ять про його служіння Господу та Його народу ще довго житиме в серцях християн. Адже сказано: "У вічній пам'яті праведний буде" (Пс. 111:6).

Нехай Сам Господь утішить скорботу цієї родини і утвердить у надії на радісну зустріч в небесних оселях.

Правління ВСО ЄХБ

Учасники конференції місії СЕТ у Броварах

ник Голови ВСО ЄХБ. Він прочитав з книги Об'явлення 3:7–12 і побажав місіонерам любити Господа та бути переможцями в нелегкий останній час, дотримуючись чистоти євангельського вчення.

Така ж місіонерська конференція, організована місією СЕТ,

Відкриття Молитовного дому у с.Краснопілі. Проповідає О.Я.Кравченко

Київська Богословська Семінарія ВСО ЄХБ оголошує набір студентів

«Що ти чув від мене при багатьох свідках, те передай вірним людям, які будуть здібні інших навчити», 2 Тим. 2:2

Київська Богословська Семінарія, центральна семінарія ВСО ЄХБ, оголошує набір на **стаціонарне** (30 студентів, ступінь Магістр Богослов'я) та на **очно-заочне** (30 студентів, Бакалавр Богослов'я) відділення богословського факультету. Термін навчання 4 роки для обох відділень.

Абітурієнт повинен мати, як мінімум, середню або середню-спеціальну освіту. Перевага буде надаватися абітурієнтам з досвідом практичного служіння в церквах євангельсько-баптистського Братства України та країн СНД (3 або більше років для обох відділень) та вищою освітою для стаціонарного відділення. Майбутні студенти будуть відібрані на конкурсних засадах.

Конкурс складається з двох частин:

1. Конкурс документів.
 2. Конкурсні экзамени в семінарії.
- На конкурс документів необхідно подати:
1. Заяву на ім'я ректора Семінарії.
 2. Рекомендацію пресвітера, братерської Ради церкви, членом якої є абітурієнт, та старшого пресвітера області.
 3. Копію довідки про освіту з випискою оцінок (середня школа включно).
 4. Оригінали мають бути представлені в семінарію після отримання виклику на конкурсні экзамени.
 5. Медична довідка (форма для вищих учбових закладів).
 6. Три фотокартки розміром 4х6 см.
 7. Заповнена анкета семінарії.
 8. Особисте свідоцтво

про навернення до Христа. Якщо абітурієнт одружений, то також — особисте свідоцтво дружини.

8. Рекомендація 2-х членів церкви (не родичів), які добре знають абітурієнта.

Вступні конкурсні экзамени абітурієнти складають в такому об'ємі:

1. Диктант (українською або російською мовою за вибором).
 2. Доктринальний твір на задану тему з відкритою Біблією (українською або російською мовою за вибором).
 3. Проповідь (місце з Біблії обсягом не менше 3-х віршів по вибору абітурієнта).
 4. Тест на знання Біблії.
- Вступні іспити з 8-19 травня 2000 року, навчальний семестр з 4 вересня, 2000 року. Всі абітурієнти будуть проходити особисті співбесіди з керівництвом семінарії.

Запрошуємо вас прийняти участь у конкурсі! На вас чекають найкращі викладачі та програма, що відповідає світовим стандартам богословської освіти, вивчення біблійних мов оригіналу — давньогрецької та давньоєврейської, історичного та систематичного богослов'я, мистецтва проповіді та спілкування. Ви також опануєте спеціальність — оператор ПК та закінчите семінарію комп'ютерно освіченими людьми, здатними використати нові технології для ефективного служіння.

Київська Богословська Семінарія оголошує набір на факультет Християнської освіти (**заочна форма навчання**).

До вступних іспитів допускаються брати та сестри, що сповідують Ісуса Христа своїм особистим Спасителем, прийняли водне хрещення по вірі та є членами помісних церков не менше двох років. Середня освіта обов'язкова. Для вступу необхідно подати такі документи:

1. Заяву про допуск до вступних іспитів на ім'я ректора.
 2. Заповнену анкету Семінарії.
 3. Копію довідки про освіту з випискою оцінок (середня школа включно).
 4. Оригінали мають бути представлені в Семінарію після отримання виклику на конкурсні экзамени.
 5. Автобіографія.
 6. Особисте письмове свідоцтво про навернення.
 7. Рекомендацію пресвітера (братерської Ради) церкви, членом якої є абітурієнт, підтверджену старшим пресвітером області.
 8. Медична довідка про загальний стан здоров'я (форма для вищих учбових закладів).
 9. Три фотокартки розміром 4х6 см.
- Документи приймаються до 30

серпня 1999 р. Вступні іспити відбудуться у вересні 1999 р.

Абітурієнт буде складати вступні экзамени в такому об'ємі:

1. Диктант (українською або російською мовою за вибором).
 2. Доктринальний твір на задану тему з відкритою Біблією (українською або російською мовою за вибором).
 3. Викладання біблійного уроку (письмово — план-конспект біблійної історії; усно — практична демонстрація: розповідь біблійної історії. Темі будуть даватися викладачем).
 4. Тест на знання Біблії.
- Всі абітурієнти будуть проходити особисті співбесіди з керівництвом Семінарії.

Програма навчання складена відповідно міжнародних стандартів богословської освіти. Термін навчання на факультеті Християнської освіти буде складатися з двох етапів по два роки. На першому етапі (1-й — 2-й роки навчання) студенти набувають кваліфікації "Організатор християнської освіти" і по закінченні отримують диплом за спеціальністю "Християнська освіта". Програма другого етапу (3-й—4-й роки навчання) розрахована на отримання ступеню "Бакалавр християнської освіти". Закінчення факультету Християнської освіти надає випускникам право працювати вчителями недільних шкіл та біблійних класів, а також організувати християнську освіту в церквах і учбових закладах. Початок навчання

— вересень 1999 р. Студенти викликаються на двотижневий сесії чотири рази на рік.

Викладання та формування учбової бази Семінарії здійснюється за рахунок пожертвувань церков, християнських організацій та окремих осіб. Питання покриття затрат, пов'язаних з проживанням та харчуванням студентів на сесіях, вирішуються індивідуально з студентами, церквами, місіями та християнськими організаціями, які рекомендують їх на навчання, та де вони будуть нести служіння після закінчення Семінарії.

Відсутність коштів для навчання не повинна бути перешкодою для вступу. В кожному окремому випадку це питання буде розглядатися індивідуально, так, щоб знайти позитивне рішення (часткове покриття, навчання в кредит або пошук спонсора).

Дорогі брати та сестри! Нехай Бог благословить вас та наповнить ваші серця бажанням вчитись, щоб приносити доброту для слави Господа Ісуса Христа.

**Ректор
Київської
Богословської
Семінарії
А.І.Прокопчук**

**Наша адреса:
253091 м. Київ,
вул. Горлівська, 75,
тел. (044) 563-24-99**

Київський християнський університет починає свою історію з лютого 1993 року, коли в місті Обнинську (Росія) при Академії сучасного знання був відкритий факультет релігієзнавства. Керівником факультету став доктор богослов'я Анатолій Миколайович Ялошин. Факультет був розрахований на осіб, що мають вищу освіту і бажають поглибити свої знання в області релігії. На факультеті могли навчатися як віруючі, так і невіруючі. Господь дивно

Київський християнський університет

ристав цю можливість промовити до сердець тих, хто ще не знав Його. Деякі слухачі навернулися до Бога під час навчання.

Однак життя і можливості благовістя, що відкрилися, настійно вимагали більшої кількості трудівників на ниві Божій. Для заповнення цієї потреби в вересні 1994 року факультет був перетворений в Російсько-американський християнський університет, відкритий для тих, хто в подальшому бажав трудитися для Господа і Його народу. У травні наступного, 1995, року інститут на прохання керівництва Всеукраїнського Союзу Об'єднань євангельських християн-баптистів переїжджає в місто Київ і в вересні одержує назву Українсько-американський християнський університет. У вересні 1997 року в процесі державної реєстрації університет набуває своєї нинішньої назви — Київський християнський університет ВСО ЄХБ. В тому ж році Університет став одним з членів-засновників Євро-азійської Акредитаційної Асоціації. З 1997 року ректором Університету є доктор Станіслав Іванович Волосюк, а А. М. Ялошин очолює зараз Раді Опікунів Університету.

Метою нашого Університету є підготовка служителів різного рівня і сфер діяльності для євангельських церков. Ця мета включає в себе: отримання вищої богословської освіти, сприяння духовному зростанню студентів і підготовку їх до практичного служіння. При цьому ми прагнемо сумістити всебічну богословську освіту на високому рівні з практичною підготовкою, враховуючи культуру нашого народу і традиції нашого євангельсько-баптистського Братства. Кредо нашої роботи: "Від Церкви, через Церкву і для Церкви". Ми бачимо своє завдання в підтриманні балансу між академічною і практичною підго-

товкою на основі консервативного богословського вчення і євангельсько-баптистських принципів влаштування церков і життя віруючих.

Радісно бачити, що Господь благословляє нашу працю. В 1998 році в Університеті відбувся перший випуск. Двадцять студентів покинули стіни своєї alma mater.

Ми дякували Господу за

те, що більша частина з них в нинішній час вже несе служіння в церквах Братства, а п'ятеро є пасторами церков. В Університеті викладають як вітчизняні, так і іноземні викладачі. Причому частка вітчизняних кадрів постійно збільшується. Ми з задоволенням можемо констатувати, що академічну програму 1-го курсу в 1998-99 академічному році нам вдалося практично повністю покрити силами вітчизняних викладачів. Навчання здійснюється українською, російською і англійською мовами. Зараз в Університеті є три програми: 4-х річна базова програма "Бакалавр богослов'я", 3-х річна "Бакалавр християнського служіння" і 2-х річна "Магістр богослов'я" на основі відповідної бакалаврської програми. Окрім навчання, наші студенти несуть і практичне служіння, як правило, в невеликих або відновлених церквах Братства.

В 1997 році Господь благословив нас в придбанні власних будинків. Тому ми сподіваємося, що в вересні 1999 року наші студенти сядуть за парти в нових навчальних аудиторіях, почнуть обживати новий благоустроєний гуртожиток.

Ми також плануємо, якщо Господь дозволить, в 1999 році мати новий набір студентів. В Університет приймаються брати і сестри, які мають середню освіту, є членами євангельсько-баптистських церков і бажують трудитися для Господа. Ми також відкриті і для віруючих з інших християнських церков, які бажують навчатися в нашому Університеті. Питання про їхнє зарахування вирішується на основі рекомендації Правління ВСО ЄХБ. Бажаючі навчатися в Університеті повинні подати заяву на ім'я ректора.

Якщо Господь спонукає Вас до праці на Його ниві, якщо Ви відгукнулися на цей заклики і потребуєте спеціальних знань для майбутньої праці, ми будемо раді бачити Вас в числі наших абітурієнтів.

**Наша адреса: 252014 Київ, вул. Мічурина, 64;
для кореспонденції:
Україна, 253081 Київ-81, а/с 67,
тел.: (044) 295-50-82, факс: (044) 553-05-78
e-mail: jaloshin@gu.kiev.ua**

**Хто питиме воду,
що Я йому дам,
прагнути не буде
повік, бо вода,
що Я йому дам,
стане в нім
джерелом тієї
води, що тече
в життя вічне**

Ін. 4:14

ЄВАНГЕЛІСЬКА НИВА

Духовно-просвітницький журнал

ЗНАЙДІТЬСЯ
У 1997 РОЦІ
ВСТАНОВЛЕНИЙ

стор. 6

● Жнива
благодаті
Божої

стор. 34

● Хрещення

стор. 48

● Одеський
Богословський
Семінарії —
10 років

Христос сказав:
"Я — хліб
життя!"

Один Господь, одна віра, одне хрещення

№3
1999
ВИКЛАНІ
4 рази на рік

Євангельська нива

Духовно-просвітницький журнал
Всеукраїнського Союзу Об'єднань
євангельських християн-баптистів

Головний редактор
Комендант Г.І.

Відповідальний редактор
Козубовський М.В.

Редакційна колегія
Домашовець В.Г., Козубовський В.В.,
Комендант Н.Д., Крещук О.Б.,
Кульбич В.К., Матвій В.М.,
Прокопчук А.І., Санніков С.В.,
Ткачук В.Д., Храпак П.М.

Художник-дизайнер Моргун О.А.
Технічний редактор Дорофеева О.П.
Комп'ютерний набір Лоськова С.Я.

Фото на 1-й сторінці обкладинки
Козубовського М.В.

У номері використані фото
Козубовського М.В., Павлюка П. А.
Юрика Г.

Адреса редакції:
01004 Україна,
Київ-4, вул. Л.Толстого, 3-А
тел. (044) 225-36-13

Видання здійснюється
на добровільні пожертвування

Журнал виходить чотири рази на рік

Видання зареєстроване
Міністерством України
у справах преси та інформації

Свідчення КВ
№2245 від 16.10.1996 р.

Рукописи не рецензуються
і не повертаються

При використанні матеріалів журналу
посилання на видання обов'язкове

© Всеукраїнський Союз Об'єднань
Євангельських Християн-Баптистів
"Evangelical fields"
magazine of All-Ukrainian Union
of Associations of Evangelical
Christians-Baptists

Умови видання й придбання

журналу в 1999 році такі ж,
як і в минулому.

Добровільні пожертви
в сумі 10 гривень на рік
за 4 номери журналу просимо
надсилати на адресу редакції:
01004 м. Київ-4,
вул. Л.Толстого, 3-А,
або на р/р 26007200000716
у Старокиївському відділенні
УСБ м.Києва, МФО 322045,
код 14357313 з поміткою
"Євангельська нива".

Надруковано з готових фотоформ на місійній книжковій фабриці
"Християнське життя", 263006, м. Луцьк, вул. В.Стуса, 3,
тел./факс (03322) 4-57-51

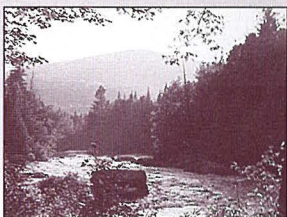
Один Господь, одна віра,
одне хрищення (Еф. 4:5)

№3(11) 1999

У НОМЕРІ:

стор. 12

стор. 10

стор. 40

стор. 47

Потреба ревних молитов.....	4
Віталій Ткачук	
Жнива благодаті Божої.....	6
Андрій Бас	
Бог – і чим сказано все!.....	10
Василь Титов	
Астрологія: правда та вигадки.....	12
Олексій Агер	
Стара та нова людина.....	18
Іван Проханов	
Спасительне життя Христа.....	20
Іан Томас	
Христос потрібен усім.....	24
Михайло Козубовський	
Ансельмівські діалоги про свободу.....	26
Сергій Санніков	
Ян Гус.....	30
Стаття з журналу "Баптист України"	
Андрій Прокопович Костюков.....	32
Олександр Нагірняк	
Хрещення.....	34
Петро Павлюк	
Служіння лідера.....	36
Любов Годлевська	
"Solo Skriptura".....	38
Петро Павлюк	
Служіння у в'язницях України.....	40
Леонід Сметанін	
Ісус – найкращий Друг.....	42
Вілі Епп	
Грішниця чи свята?.....	43
Юлія Долматова	
Нова пісня.....	44
Олена Гончарова	
На ниві Божій.....	46
Одеський Богословський Семінарії – 10 років!.....	48

Дорогі брати і сестри в
Господі – працівники жур-
налу "Євангельська нива"!

Я – колишній військовий
журналіст, на пенсії з 1986
р. Покаявся в 1991 р., слу-
жу Господеві проповіддю
Слова. Батьки мої – єван-
гельські християни з 35-го
р. (вже почили в Господі).
Ще з технікуму я пішов у
світ і 30 років блукав у
ньому, шукаючи слави і
грошей. Хоч і мав вищу
політичну освіту, та дослу-
жився лише до майора, че-
рез те, що батьки були
віруючі. Але прийшов час,
коли Бог повернув мене до
Себе. Я хочу отримувати
журнал "Євангельська ни-
ва". Невдовзі оформлю пе-
редплату. Хай Бог вас бла-
гословить.

Литвинчук Антон Степа-
нович.

м. Карлівка Полтавської обл.

.....

З глибокою щирою
вдячністю вітаю вас, дорогі
працівники на ниві Божій!
Мир вашим серцям! Я за-
раз знаходжусь у лікарні
особливого режиму для
хворих на туберкульоз ле-
гень. Відбуваю покарання
за свої минулі гріхи вже
п'ять років, і ще стільки ж
належить відбутися. Після то-
го, як мої рідні та друзі
дізналися, що я ввірував, то
усі, наче змовившись, при-
пинили зі мною спілкувати-
ся. Я не звинувачую їх...
Для мене зараз важливе

життя у Христі...

Я читав ваш
журнал, пер-
ший номер за
1997 р. Нам
з братом Ми-
колою він дуже
сподобався своїм
ємким та корисним
змістом. Побільше б таких
журналів, і тоді люди тут,
дізнавшись через них про
спасіння, увірували б. У
кінці літа ми з Миколою бу-
демо приймати хрещення.
Чекаємо цього дня із тре-
петом. У нас є велика по-
треба у духовній літературі
та хотілося б листуватися із
зрілими віруючими. Якщо
хтось буде писати нам, то,
будь ласка, покладіть кон-
верта для зворотнього лис-
та. Нехай Господь поблаго-
словить усіх, хто любить
Його!

З братньою любов'ю

В'ячеслав,

325024 Херсон, вул. Дружби-4,
Ю.З.17/61, відділення №7. Роман-
чуку В.В.

.....

Добрий день, редакції
"Євангельської ниви"!

Дякую вам за те, що
прислали мені журнали за
1998 р. Вони мені сподо-
балися, особливо другий
номер, де надруковані вис-
тупи делегатів 23-го з'їзду
ВСО ЄХБ, бо деякі імена
мені знайомі: керівники
місій, автори книжок... Я
почав ходити у помісну
церкву

ЄХБ "Відроджен-

ня", але бать-
ки заборони-
ли мені ходити
туди, а також
користуватися

християнською

бібліотекою, тому що

я хрещений в ди-

тинстві. Це дає їм право

думати, що я віруючий і по-

паду на небо. Але я не

певний того і ось чому.

Минулого року, читаючи

книгу В.Буша "Ісус – наша

доля", я відчув, що Святий

Дух кличе мене до покаян-

ня, до Ісуса, і дуже захотів

стати дитям Божим. Але, на

жаль, я не відгукнувся на

цей поклик. Тепер я зро-

зумів, яку вчинив помилку,

відкинувши небесний дар

заради якихось швидкоп-

линних речей. І тому я не

певний, чи приведе мене

Бог знову до віри в Ісуса

Христа, а може, забуде як

невдячного і піду я потім у

пекло. Прошу, помоліться

за мене, щоб я знайшов

дорогу до Ісуса Христа!

З повагою,

Микола М.

Полтавська обл.

.....

Мир вам, дорогі брати і

сестри у Христі, працівники

редакції журналу "Єван-

гельська нива"!

Я висловлюю вам глибо-

ку вдячність за вашу працю

в ім'я Господа нашого Ісу-

са Христа – видання ко-

рисного і цікавого

духовного журна-

лу нашою рідною ук-

раїнською мовою. Творчої

насаги і цілющого натх-

нення бажаю вам, любі мої,

міцного здоров'я і Божого

благословення до кінця

днів. Коротко хочу розказа-

ти про мій шлях до істини

вічної. Змалечку мене вчи-

ли, що є на світі Бог. Яко-

го треба любити і славити,

боятися і виконувати за-

повіді Божі. Але зростаючи,

я бачила, що в дійсності не

так все робиться, як мене

вчили. Я не могла знайти в

житті взірць ідеалу. Моє

заміжжя додало мені роз-

чарування, так що навіть

жити не хотілося... Але я

продовжувала пошуки. Од-

ного разу я потрапила на

прийм до лікарів-амери-

канців, не відаючи, що ті

люди були віруючими. Я бу-

ла приємно вражена, по-

чувши рідною мовою: "Доб-

рий день!" Від душі сприй-

няла просте запрошення

поговорити про Христа.

Тоді ж мене познайомили з

пастором церкви ЄХБ

М.Паламарчуком. З часом

пастор подарував мені "Но-

вий Завіт", а його дружина

– багато духовної літерату-

ри, серед якої і журнал

"Євангельська нива", який

мені дуже сподобався. Я

знайшла в ньому відповіді

на багато своїх запитань.

Через місяць я покаялася.

Слава Тобі, Господи!

Романюк Тамара

Іванівна,

сміт Кельменці Чернівецької обл.

Оорога, яку ми обираємо має дуже
велике значення для подальшого
життя... Невпинне колесо історії
наближає момент, коли "часу вже
не буде" (Об. 10:6). Але якщо час не підвлад-
ний людині, то вибір життєвої дороги великою
мірою залежить від нас. Створені за образом
і подобою Бога, люди не можуть мати щастя
без свого Творця. Сьогодні Господь ще про-
понує вірний і добрий шлях, на якому знай-
демо спокій для наших безсмертних душ (Єр.
6:16).

Улюблені брати та сестри, щиро вітаємо Вас з святом Жнив, днем Подяки нашому Господеві за врожай!

Бог благословив нас хлібом і цього року. Наша праця, молитви і сподівання не залишилися даремними: "Земля врожай свій дала, Бог благословив нас, наш Бог" (Пс. 66:7).

Ми маємо доброго, люблячого, безмірного у Своїй щедрості Небесного Отця, Який піклується про Свій народ і в доброті Своїй "наказує сходити сонцю Своему над злими й над добрими і дощ посилає на праведних і на неправедних" (Мт. 5:45).

Тож "дякуйте Богові, — добрий бо Він, повіки Його милосердя" (Пс. 118:1).

Ми дякуємо нашому Господеві не тільки за хліб насущний, але й за щедрі духовні жнива. І в цьому тисячі нових душ принесли гідний плід покаяння і вступили в завіт із своїм Спасителем Ісусом Христом.

Сьогодні Слово Боже сіється як ніколи вільно і безперешкодно. Господь благословив нас свободою проповіді Його

Доброї Новини. Будемо використовувати і цінувати цей

дар.

Разом з подякою принесемо Господеві всі наші потреби, "бо Він піклується про нас" (1 Пет. 5:7).

Будемо молитися за наш народ, за його матеріальний та духовний добробут, за нашу країну, особливо тепер, напередодні виборів президента. Наше бажання, щоб церкви нашого Братства протягом жовтня місяця особливо молилися за долю нашої

України.

Молитва є це вияв нашої активності як в духовному, так і суспільному житті.

"Отже, перш над усе я благаю чинити молитви, благання, прохання, подяки за всіх людей, за царів та за всіх, хто при владі, щоб могли ми провадити тихе й мирне життя в усякій побожності та чистості. Бо це добре й приємне Спасителеві нашому Богові" (1 Тим. 2:1-3).

З любов'ю,

Правління ВСО
ЄХБ

Віталій Ткачук

Для того, щоб яскравіше висловити думку, Ісус Христос використав алегорію і діло спасіння Божого порівняв з жнивами. Спаситель мав на увазі не служіння в синагогах чи храмах, а служіння народам, що був "змучений та розпоршений" і "був як вівці без пастуха". Тому потрібно було проповідувати людям Євангелію спасіння, навчати їх правди Божої, розуміти їхні проблеми і допомагати їм фізично. Ця праця була такою ж важливою, як праця у жнива.

На селі добре розуміють, що таке гаряча пора жнив, і для хлібороба особливо важливо вчасно почати жнива. Не досипаючи ночей, він слідкує, щоб дорожочинне зерно не перезріло, не висипалося з колосків. Прибрати врожай треба, поки немає негоди і не почалися дощі.

А що ми розуміємо під поняттям "жнива" у наведеній Христом алегорії?

— Це людські душі. Люди, що не мають Пастиря. Люди без Бога. І таких людей дуже багато. Ось чому "жниво справді велике". Це живі, вічні душі, знівечені гріхом, що мільйонами йдуть у вічність без надії і спасіння. Жнива в розпалі, серпи й коси Слова Божого нагострені, а робітників мало.

Хто ж ці робітники, яких так мало?

— Ними повинні бути ті, які прийшли до Хри-

Потреба ревних молитов

"Благайте Господаря жнива..."
(Мт. 9:38)

ста і знайшли в Ньому свого Пастиря.

То хіба ж їх мало?

— Ні, їх надто багато! Але не всі вони — робітники. Не всі вони сповнені любов'ю та співчуттям до людей, що гинуть у гріхах. Більшість з них радіють своєму особистому спасінню, але не дбають про спасіння інших. Вони не є робітниками для жнив. Як це не сумно, але це так.

На той час, коли Ісус Христос промовляв ці слова, в Ізраїлі було багато книжників, фарисеїв, законників і саддукеїв. Та вони не були співробітниками Божими, а панамі й наглядчиками. І Спаситель запропонував учням молитися, щоб Господар Сам вислав робітників на жниво Своє.

То хто ж є Господарем жнива? Хто цей Господар овець, що гинуть без Пастиря?

— Бог в особі Ісуса Христа. Він створив людину, вдихнув у неї життя, — тому Він її Господар. Ісус Христос викупив душу людську "великою ціною", — ось чому Він її

Господар. Тому всі, хто люблять викуплені Господом людські душі, повинні благодіти Господаря жнива, щоб Він вислав робітників на жниво Своє. Чи молимося ми про це?

Які ж якості повинні мати робітники на жнивах Господніх? По-перше, це гаряча любов до Спасителя Ісуса Христа. По-друге, це гаряча любов до людей. Без цих двох якостей Господар жнив, Ісус Христос, нікого не пошле на жниво Своє, навіть при наявності вищої духовної освіти. Тільки тому, що людина має освіту, Христос не пошле її на жниво Господнє.

Як діють молитви, що направлені до Господаря жнив?

Пишесправжня любов до Христа, з одного боку, та гаряча любов до овець, що блукають без Пастиря, з другого, дають право працювати на Господній ниві і бути посланцем Самого Господа. Чи є такі робітники на ниві Господній і хто вони?

— Так, є! Це ті, що прийняли Ісуса Христа як свого особистого Спасителя і єдиного Пастиря; люди, які через покаєння, відродження і віру у викупну жертву Христа примирилися з Богом. Тільки вони знають, куди й за Ким іти та що робити. Вони справді є, і справді працюють. Коли б не вони, світ давно вже занурився б в абсолютну темряву мертвого формалізму. Тому нам, дітям Божим, слід благодіти, щоб Господар вислав робітників на жниво Своє.

Як діють молитви, що направлені до Господаря жнив?

1. Молитви допомагають послати місіонерів до людей помилкових,

непідходящих утримати від цієї роботи. Помилки в минулому коштували дуже дорого. Витрачалися великі суми грошей, а іноді за ці помилки розплачувалися навіть життям. Попередити їх може тільки Господар жнива, коли Його про це просити.

Крім того, слова Христа про те, що треба молитися, щоб Бог Сам вислав робітників, вчать нас, що можуть бути й не послані, не покликані робітники. Вони не зроблять, а тільки зіпсують, не зберуть жниво, а змарнують його. Бувало, що непокликані люди вщент руйнували вже добре поставлене діло Боже.

У Старому Завіті ми читаємо, що були пророки, яких Бог не посилав, вони пішли самі (Єр. 23:14-16, 21). І Сам Христос молився всю ніч перед тим, як обрати дванадцять апостолів (місіонерів). Слід зазначити, що у Святому Писанні немає повеління, щоб людина поси- лала місіонерів.

Цю роботу виконував Сам Христос чи через Духа Святого (обрання Павла та Варнави). А коли Павло та Варнава вирішили самі вибрати собі співробітника, їхні погляди розійшлися і вони із смутком розлучилися. Тому людям дана заповідь — молитися і благодіти Господаря жнив.

2. Через молитву можна знайти достатньо коштів для підтримки робітників на ниві Господній.

3. Багато термінових питань стратегії місіонерського служіння можуть бути вирішені через на- полегливі молитви.

4. Дуже важливо молитися про конкретне місце, територію, народ, щоб Господар жнив вислав Своїх робітників саме туди. (У російському перекладі "делателей", а не "деятелей". "Деятели" багато, а "делатели" мало.) Ці молитви можуть сприяти духовному пробудженню в інших країнах.

Можна навести декілька прикладів відпо-

відей на молитви тих, хто ревно молився до Господаря жнив.

Це Джордж Мюллер. Його справедливо називають Людиною віри.

Ось один фрагмент з його життя. Йому було 30 років, коли він був пастором церкви в місті Бристолі, що в Англії. У нього завжди стискалося серце, коли він бачив юрми бездомних дітей-сиріт. "Як допомогти їм?" — такі думки непокоїли Джорджа Мюллера. — "Потрібно заснувати для них християнський дитячий притулок. Та з чого почати?" І він почав молитися щодня: "Боже великий! Мені потрібна тисяча фунтів для початку. Притулку потрібен штат працівників-християн, які б любили дітей, вчили їх, виховували, а також готували для них їжу. Дітям потрібні одяг, ліжка, білизна, посуд. Я вірю, що Ти можеш це зробити і все віддаю у Твої руки. Амінь." Щоразу після молитви він запитував себе: "Чи не занадто

Спочатку багато людей з церкви не підтримали його, але дуже скоро Бог відповів на сердечні молитви Мюллера. Він послав трьох робітників на Свою дитячу ниву, а потім і гроші, і меблі, і дім.

Ще один приклад. Давид Лівінгстон — видатний лікар, місіонер чорного континенту (Африки). Майже все своє життя він присвятив служінню людям. 19 березня 1872 року, на свій день народження, Давид записав таку молитву в щоденнику: "Мій Ісусе, мій Царю, моє Життя, моє Все! Я ще раз присвячую себе Тобі. Прийми мене та дозволь, о милосердний Отче, завершити свою справу до кінця цього року. Прошу Тебе в ім'я Ісуса. Амінь. Давид Лівінгстон". А 1 травня 1873 року він уже був важко хворий. Хлопчик, який був з ним у наметі з трави, зробленому напередодні, розповідав, що Давид увечері стояв на колінах біля ліжка і молився. Це була його остання розмова з Богом. Коли рано вранці люди зайшли до намету, то знайшли Давида, який все ще стояв на- вколішки. Його тіло було спрямоване вперед, а голова обхоплена руками. Він пішов розмовляти з своїм Господом вічно- віч. Він благодіти Господаря жнива...

"Просить і буде вам дано, шукайте і знайдете, стукайте і відчинять вам; бо кожен, хто просить одержує, хто шукає знаходить, а хто стукає відчинять йому" (Мт. 7:7-8).

сміливо з мого боку так звертатися до Бога?", але продовжував молитися про цю потребу. Якось одного недільного дня Джордж розповів церкві про свої наміри.

Віталій Ткачук — пастор, доктор служіння, перший заступник Голови ВСО ЕХБ

Андрій Бас

Епаситель говорить про двоє жнив. Про одні говорили учні Його. Вони проходили зі своїм Учителем родючими Самарянськими долинами. До жнив залишалося чотири місяці. Учні дивилися на багаті ниви, що радували зір, і говорили про них. Це жнива всіх, хто трудився на землі; вони вінчають працю землероба і несуть йому добробут. Зазначимо, що кожен землероб працює, обробляє землю, сіє на ній насіння... Це насіння дає

якесь насіння. Один сіє насіння добрих справ, насіння уваги та любові до оточуючих людей, а інший сіє насіння лихих справ, насіння ворожнечі, ненависті, підступності...

"Чи не кажете ви: Ще чотири от місяці, і настануть жнива? А Я вам кажу: Підійміть свої очі, та гляньте на ниви, як для жнив уже поповолили вони! А хто жне, той заплату бере, та збирає врожай в життя вічне,

короткий строк погне своє жниво. Написано: "Хто сіє для власного тіла свого, той від тіла тління погне. А хто сіє для духа, той від духа погне життя вічне" (Гал. 6:8). Сіяти

щоб хто сіє й хто жне разом раділи. Бо про це поговорка правдива: Хто інший сіє, а хто інший жне. Я вас жати послав, де ви не працювали: працювали інші, ви ж до їхньої праці ввійшли" (Ін. 4:35-38)

серці нашому. Плине час, і цей гріх подає свій голос.

У Писанні сказано: "А що вітер вони засівають, то бурю пожнуть" (Ос. 8:7). Ці слова стосувалися старозавітного народу Божого. Історія цього народу підтверджує сказане. Але ці слова стосуються і нас.

Тому звернемо наші погляди у глибину себе, перевіряючи, що ми сіємо? Які жнива очікують нас? Той, хто пізнав Христа як свого особистого Спасителя, має можливість у Христі Ісусі сіяти добре насіння правди Божої, добре насіння любові та втіхи... Це принесе такий людині блаженство. Той же,

Ісус Христос, необхідно підняти очі.

Слово "підняти" говорить про те, що ми маємо спрямувати наш погляд від землі до небес. Відзначимо, що слово "підняти" є повелінням Господнім.

Залишимо все земне, все гріховне, все, що приваблює наше серце у цьому світі, і піднімо очі віри нашої до небес. Звернімося до Того, Хто є нашою допомогою та приста-

які вже поповолили і готові до жнив. Ці ниви приготовані для нас. Вони очікують того моменту, коли ми занесемо над ними свої серпи і буде-

мо жати їх у славу Богу, для користі і радості нашої.

"Підійміть свої очі, та гляньте на ниви"... Із слів Спасителя зро-

зуміло, що це не одна нива, а багато нив. Ці ниви мають свої особливості, а саме: "Хто жне, той заплату бере, та збирає врожай в

після сходів весь час буде турбуватися про посіяне, — вона з нетерпінням очікуватиме часу збору врожаю. Ось прийшла пора збирати врожай. З надією у душі іде господар на свою ділянку, але на жаль! — весь труд її пропав дарма. Хтось прийшов і зібрав урожай. Господар обурюється, шукає злодія. Як інакше назвати того, хто взяв чуже? Такий стан справ у матеріальному світі.

Але Господь нам пропонує інші ниви. Ці ниви були посіяні раніш, до нас. Хтось інший трудився і посіяв їх, а нам тепер необхідно взяти у руки серпа та з вірою пожати їх. Господь хоче, щоб ми,

Боже та Його обітниці й записали їх на сторінках Божественної Книги.

Власне, Господь через пророків та інших мужів віри засіяв ці благодатні ниви Своїх обітниць, щоб вони дісталися нам як велика й славетна спадщина Божа.

Пророки звіщали ті благі істини, що, як засіяні ниви, зріли протягом віків і навіть тисячоліть, і на час втілення Сина Божого на землі стали попововілими й готовими до жнив. Господь через пророків сіяв ниви Своїх обітниць, а нам зараз дається можливість пожати їх. До того ж той, хто сіяв і хто жав, разом радіти будуть.

Жнива благодаті Божої

сходи і приносить плід під час жнив. Якщо землероб посіяв зерно пшениці, то пшеницю й збере... Якщо ж він посіяв ячмінь, ячмінь і збере... Якщо ж, понад сподівання, посіяно кукуль — кукуль і буде зібраний. Не може такого бути, щоб працівник ниви посіяв пшеницю, а зібрав ячмінь або щось інше. Що було посіяне, те й буде зібране з поля. Це і є перші жнива.

I. Перші жнива — що людина посіє, те і погне

Говорячи про духовні жнива, можна сказати словами апостола Павла: "Не обманюйтеся, Бог осміяний бути не може. Бо що тільки людина посіє, те саме й погне!" (Гал. 6:7). Кожна людина у своєму житті сіє

Жнива настануть через чотири місяці після сівби, а в деяких випадках і раніше. Необхідно врахувати, що витрачається час і на обробку ґрунту, і на сівбу, і на догляд за посівами... Нива дозріє і принесе свій плід. Кожний буде жати те, що він сіяв у житті. Якщо ми сіємо добре насіння благодаті Божої, то й зберемо чудовий урожай і отримаємо благодатний плід.

Якщо ж ми сіємо насіння лихих справ, то й жати доведеться саме лихі плоди. Як було сказано, в деяких випадках жнива настануть і раніше... Якщо придивитися до бур'янів, то вони дуже швидко дозрівають... Також і той, хто сіє насіння лихих справ, у дуже

для тіла свого... Що це за сівба? Це сівба для нашої власної "я". Всюди дається взнаки наша тілесна природа, наш egoїзм, себелюбство, гордість тощо. Якщо все це ми сіємо у своєму житті, то й погнемо тління. У кінці нашого земного шляху ми прийдемо до загибелі вічної.

Як часто буває так, що ми пожинаємо плоди своїх посівів раніше, ніж того хочемо... Не встигнеш зробити діло, аж ось і плід дозрів, і що найголовніше, плід не дуже приємний: там ми брата чи друга засмутили, там сестра стогне з пораненням серцем, там сусіда наш зневажений нами. Тобто гріх захований у нашому серці. Цей гріх необхідно було знищити, а ми заховали його у

хто не пізнав Христа як особистого Спасителя, хоче він того чи ні, сіє насіння гріха, неправди і лиха, бо він знаходиться під владою ворога душ людських. Якщо так, такий людині доведеться жати плоди своєї сівби у вічності разом з дияволом та ангелами його. Це буде жахливе становище.

II. Другі жнива — пожинай те, над чим ти не трудився

Про другі жнива наш Господь сказав: "А Я вам кажу: Підійміть свої очі, та гляньте на ниви, як для жнив уже поповолили вони!" (Ін. 4:35). Для того, щоб побачити жнива, на які вказував

новищем. Піднесімо Йому щирі й чистосердечні молитви. Попросимо Його відкрити нам Свою благодать, щоб дарував нам побачити ті ниви,

життя вічне, щоб хто сіє й хто жне разом раділи" (Ін. 4:36). На нивах, що пропонується, ростуть якісь особливі злаки, особливі рослини. Хто трудиться на цих нивах і збирає ці злаки, той, перше, отримує нагороду, а, по-друге, збирає плід у життя вічне. Більш того, і той, хто сіяв, і той, хто буде жати ці ниви, разом радіти будуть.

Нічого подібного не можна сказати про земні ниви. На землі існує закон: хто сіє, той і жне. Якщо, наприклад, людина, маючи ділянку землі, обробить свій город, покладає у землю добрива, посіє або посадить своє насіння і

ті, що жнемо, отримали нагороду й зібраний плід у життя вічне. Що ж це за ниви?

Це ниви небесного походження. Це ниви Божої благодаті, ниви обітниць Божих, які звіщені пророками та іншими мужами віри і записані у Священному Писанні.

Пророки ревно трудилися, у скорботах та гоніннях звіщали Слово

Андрій Якимович Бас — благовісник, член Святошинської церкви м. Києва, викладає історію Братства в Ірпінській Біблійній та Київській Богословській семінаріях

У статті використані фото Григорія Юрика та Михайла Козубовського

Пророки радіють радістю дуже великою, бо їхня праця не пропала дарма, і ми будемо мати радість спасіння у Христі Ісусі. Адже приймаючи у свої серця обітниці Божі, ми приймаємо Самого Христа.

Благодатних нив Божих, які поповнили і дозріли до жнив, велика кількість. Ми ж розглянемо лише деякі з них.

А. Нива, що посіяна Самим Господом через Мойсея

Ще через Мойсея Господь звичав: "Поставлю Пророка для них з-поміж

їхніх братів, Такого, як ти, і дам Я слова Свої в уста Йо-го, і Він їм говоритиме все, що Я накажу. І станеться, кожен, хто не слухатиме слів Моїх, що

Насіння Божої обітниці про прихід Спасителя, посіяне Господом через Мойсея, дозрівало майже чотирнадцять століть, і на той час, коли прийшов на землю Син Божий, поповнило й поспіло до жнив

Той Пророк говоритиме Моїм Ім'ям, Я покараю того" (Повт. Зак. 18:18-19). Це дуже давнє пророцтво про Христа. Єгова, Сущий від початку, попереджав Свій старозавітний народ про те, що пошле Пророка, Який буде говорити Йо-го Ім'ям. Господь не залишає Свій улюблений народ у незнанні. Він дає йому сподівання та надію на Месію, що гряде, й відкриває через Мойсея велику та чудову істину.

Насіння Слова Божого, насіння Божої обітниці про прихід Божественного Пророка, про прихід Спасителя, посіяне Господом через Мойсея, зійшло, виросло, дозрівало майже чотирнадцять століть, і на той час, коли прийшов на землю Син Божий, поповнило й поспіло до жнив.

Пожати цю ниву чудової Божої обітниці стало можливим тільки від часу втілення Ісуса Христа.

Мойсей, що засівав цю чудову ниву обітниці Божої, і усі ми, хто пожали її з вірою, разом будемо радіти біля ніг Ісуса Христа у вічності. Але ми, хто прийняв Ісуса Христа, маємо велику радість спасіння і тут, в земному житті. А у вічності ця радість буде ще більш досконалою.

Б. Нива, посіяна Господом через пророка Ісаю

"Він погорджений був, Йо-го люди по-

кинули, страдник, знайомий з хворобами, і від Якого обличчя ховали, погорджений, і ми не цінували Йо-го... На правду ж Він немочі

наші узав і наші болі поніс, а ми уважали Йо-го за пораненого, ніби Бог Йо-го вдарив поразками й мучив... А Він був ранений за наші гріхи, за наші провини Він мучений був, кара на Ньому була за наш мир, Йо-го ж ранами нас уздоровлено!" (Іс. 53:3-5).

За 700-710 років до Різдва Христового пророк Ісаї своїм пророчим зором побачив страждання Ісуса Христа - Сина Божого. Пророк бачив також і причину страждань та смерті Сина Божого. Пророк звичав про те, що гріхи всіх людей впали на Сина Божого, що Він поранений був за наші гріхи та мучений за беззаконня наші... Але, крім того, пророк звичав і про те, що ранами Сина Божого ми отримали зцілення.

Отак і в цьому випадку, насіння, посіяне Господом

через пророка Ісаю, зійшло, дало чудові сходи... Ці сходи росли протягом семи віків і на той час, коли Ісус Христос прийшов на цю гріховну землю, виросли і стали однією з багатьох тисяч чудових нив обітниць Божих. Це одна з тих чудових нив Божої благодаті.

Ця нива і тепер рясніє чудовим колоссям, вона дозріла, поспіла і готова до жнив, бо 2000 років тому народився у Віфлеємі юдейському Ісус Христос - Божий Син. Він переніс усі тягари земного життя; Він страждав, як страждаємо і ми; Він знемагав, як знемагаємо і ми; Він став подібний до нас у всьому, крім гріха. Він як Начальник життя вічного мав у Своєму велелюбному серці співчуття до знедолених, хворих, убогих.

У кінці Свого земного життя Він зазнав найжахливіших страждань, наруги, знущань та ганебного судилища. Йо-го засудили на розп'яття. Йо-му на плечі поклали важкого дерев'яного хреста. Він ніс Йо-го на Голгофу і був розп'ятий на ньому. Під тягарем наших гріхів та провин Ісус умер на Голгофському хресті. Йо-му призначили гріб із злодіями, але Він був похований у багатого, бо друзі поховали Йо-го у новому гробі у саду Йо-сипа Ариматейського.

Він був похований, але третього дня Він воскрес! Він воскрес з мертвих. Протягом сорока днів Він з'являвся Своїм учням і сорокового дня вознісся на небо й сів праворуч Отця Свого Небесного. Ісус Христос воскрес для нашого виправдання, примирив нас з Богом Отцем. Справдилося Слово: "Йо-го ж ранами нас уздоровлено!"

І сьогодні хто бажає отримати спасіння Боже, має можливість прийти до Христа Ісуса й з вірою у серці по-

жати ту ниву обітниці Божої, яка була посіяна Господом через пророка Ісаю, та в ранах Ісуса Христа отримати зцілення своєї хворої душі.

Це чудова нива обітниці Божої зараз стоїть пожовтіла. Вона дозріла і поспіла до жнив. Вона очікує нашого серпа віри. Якщо ми пожемо цю чудову ниву й приймемо вірою у своє серце цю істину, то отримаємо нагороду й зберемо плід у життя вічне.

Знову ж таки необхідно зазначити, що й пророк Ісаї, і ми разом радіти будемо. Радість ця особлива, велика, досконала... Це радість спасіння вічного. Крім того, і наш Спаситель має радість за кожну спасенну душу. Про Нього написано: "Він через муки Своєї душі буде бачити плід, та й насититься..." (Іс. 53:11).

В. Нива, що посіяна Господом через пророка Йоїла

За 850 років до Різдва Христового пророк Йоїл написав: "І станеться, кожен, хто кликати буде Господне Ім'я, той спасеться" (Йоїла 3:5). За часів пророка не було такої можливості. Не "кожний" міг покликати ім'я Господнє, а тим більш не "кожний" міг отримати спасіння. В ті далекі часи істинного й живого Бога знав тільки один, вибраний Богом народ. Таким народом були нащадки Якова - народ Ізраїльський. Усі інші народи були поганями і Бога не знали. Вони не знали завітів та обітниць Йо-го. Господь через пророка Йоїла посіяв насіння Свого вічного Слова, насіння Своїх обітниць про Спасителя миру. Це насіння дало чудові пагони, які виростали протягом багатьох століть і на час втілення Сина Божого дозріли і, як чудова і дивна нива обітниці Божої, поспіли до жнив.

З Йо-го приходом на землю ця нива дозріла повністю, поповнилася й поспіла до жнив. А відтак нам тепер надається можливість скористатися ласкою Божою, взяти серпа віри, вийти на цю чудову ниву Божу й пожати її для себе. День благодаті Божої та Йо-го чудових жнив триває й нині. Господь говорить: "Кожен, хто покличе Господнє Ім'я, буде спасений" (Рим. 10:13).

Прийнявши все це до себе, ми отримаємо радість від Бога, бо "...хто жне, той за плату бере, та збирає врожай в життя вічне, щоб хто сіє й хто жне разом раділи" (Ін. 4:36). Разом з нами буде радіти й пророк Йоїл, що посіяв цю ниву...

Крім того, й Ісус Христос як Винавувач нашого спасіння теж буде радіти, що Йо-го голгофська жертва не даремна. Таким чином, повністю здійснюються слова Ісуса Христа: "А хто жне, той за плату бере, та збирає врожай в життя вічне, щоб хто сіє й хто жне разом раділи. Бо про це поговорка правдива: Хто інший сіє, а хто інший жне" (Ін. 4:36-37).

* * *

Ми перерахували лише кілька благодатних нив обітниць Божих... Але Святе Писання містить у собі велику кількість таких нив. На кожній сторінці Писання містяться обітниці Божі, що стосуються нас. Це ті ниви Божої милості, які нам необхідно пожати.

О, скільки є нив, зовсім недосліджених і не відомих нам!...

● Ось узяти хоча б слова: "І буде потому, вишлю Я Духа Свого на кожне тіло..." (Йоїла 3:1). Хіба ця істина стала

надбанням усіх віруючих? Хіба вона здійснена вірою у повній мірі? О, як багато ще не дістає!...

● Є у Писанні ще одне місце: "Щоб Він дав вам за багатством слави Своєї силою зміцнитися через Духа Йо-го в чоловікові

Господь закликає нас наполегливо працювати у дослідженні Слова Божого і знаходити там невідомі нам ниви Божі, які вже давно поповнили і поспіли до жнив

внутрішнім, щоб Христос через віру замешкав у ваших серцях, щоб ви, закорінені й основані в любові, змогли зрозуміти зо всіма святими, що то ширина й довжина, і глибина й вишина, і пізнати Христову любов, яка перевищує знання, щоб були ви наповнені всякою повнотою Божою" (Еф. 3:16-19). Хіба у цих словах не заховані великі істини Божі? Хіба все вже досягнуто нами? Ні, і ще раз ні! Це також нива Божа, нива посиленої праці.

● І ще одне місце з Писання: "Пильнуйте про мир зо всіма, і про святість, без якої ніхто не побачить Господа" (Євр. 12:14). Виявляється, що і це одна з нив обітниць Божих, яку ми ще не пожали для себе... Це все ниви Божої благодаті. Деякі з віруючих людей прийняли ці істини, здійснили їх вірою, а деякі залишилися зовсім чужими, байдужими до них.

Тому Господь закликає нас наполегливо працювати у дослідженні Слова Божого і

знаходити там невідомі нам ниви Божі, які вже давно поповнили і поспіли до жнив. На такі ниви нам необхідно поспішно занести серпи і з вірою пожати їх для себе. Тобто зробити все, що від нас залежить, аби ці нові

істини Божі зробилися нашіми надбаннями, щоб Христос завдяки цим істинам оселився у наших серцях, а ми, укорінені й затверджені у любові, могли зрозуміти з усіма святими всю повноту Йо-го. І тоді... О, тоді ми будемо мати велику радість у Господі. І ті, які раніше трудилися, а ми увійшли в їхній труд, також будуть радіти разом з нами.

Ісус Христос вказує нам на велику кількість нив, що поповнили і поспіли до жнив, невинно й затулені, могли зрозуміти з усіма святими всю повноту Йо-го. І тоді... О, тоді ми будемо мати велику радість у Господі. І ті, які раніше трудилися, а ми увійшли в їхній труд, також будуть радіти разом з нами.

Ісус Христос вказує нам на велику кількість нив, що поповнили і поспіли до жнив,

кажучи: "Я вас жати послав, де ви не працювали: працювали інші, ви ж до їхньої праці ввійшли" (Ін. 4:38). Отож, будьмо старанними жінцями на широких ланах благодатних нив обітниць Божих!

Хотілося б на закінчення нагадати про те, що кожен, хто живе на землі, сіє у своєму житті насіння. Хоча цього людина чи не хоче, але вона сіє. А потім буде жати те, що вона посіяла. Це неминуча доля всіх жителів землі.

Для того, щоб сіяти добре насіння в житті, необхідно, насамперед, пожати для себе особисто ті, другі жнива, про які Господь сказав: "Підійміть свої очі, та гляньте на ниви..."

І тоді як нова людина вона зможе сіяти добре насіння у своєму житті, яке й принесе їй плід у жнива, що будуть за "чотири місяці".

Той, хто не прийме Христа й спасіння, що Він пропонує, не зможе сіяти у своєму житті добре, бо тілесна природа призводить лише до злого.

Нехай благословить нас Господь і допоможе нам знаходити у Слові Божому Йо-го обітниці, як чудові ниви, та жати їх для себе!

Нехай благословить Він нас, щоб ми були здібні, пожавши ниви Божої благодаті, сіяти у своєму житті насіння добрих та святих справ! І ці засіви дадуть добрі плоди віри нашої, що приведуть нас у вічність з Христом Ісусом!

БОГ — і цим сказано ВСЕ!

Василь Титов

Бог! Одне слово, а в душі спалах різних почувань! Слово, як сонце! Слово, як грім! І відразу сколихує глиб серця... Одне лише слово, а в змісті його одночасно шумить вічний і безмежний океан небесної любові, блищить ясніше золота та сонця бездонний колодязь благородної неземної мудрості, вимальовується уявно і зримо незбагненна, абсолютно незрозуміла вища сила могутності Творця...

Бог! Відколи існує світ і розум, кожен смертний на землі, безумовно, намагався хоча б трохи, хоч крихітку, хоч крапельку зрозуміти Його... Хто Ти, Боже?! Де Ти, Боже?! Який Ти, Боже?!

Бог! Лише три букви — і в них суть всього! То як, Господи, розповісти про Тебе, якщо Біблія однозначно і авторитетно стверджує, що "ніхто і ніколи не бачив" Тебе?! Скажи, як у немочі своїй донести до людської свідомості, обмеженої звичайними земними мірками та поняттями, до

котрих ми звикли з колиски, що Ти є? Поясни, як дохідливо і зрозуміло довести, Отче Небесний, що Ти — наш Бог, єдиний, живий та істинний?

Світ прагне знамень, світ прагне незаперечних фактів, щоб зримо підтвердити Твоє існування та присутність на кожному місці... Так було колись, так є тепер, і не завжди, на жаль, вистачає знань біблійних... Як сумно спостерігати, що грішній людині, бач, мало уважно обдивитися навкруги, на світ довколишній, зрозуміти суть свою чисто біологічну та суть внутрішню, духовну; кинути погляд вночі на живе мерехтіння зір у безкінечному просторі та незбагненному часі і зрозуміти — і там Ти!..

Чому вже людині здається малувато досліджувати Біблію, через яку Ти Сам, Отче, бажаєш навчити людей віри, котра веде до примирення з небом на віки вічні; там, за простором і часом, де є безсмертя душі, і в цьому також явлений Ти?..

Бог! Це Твоє слово терпеливо вчить, що без віри догодити Тобі неможливо, бо треба, щоб той, хто приходить до Тебе, вірував, що Ти є, і тим, які шукають Тебе, Ти даєш нагороду. І часто думається мені, що найбільша нагорода для кожного смертного на грішній землі — уявити щиро душею та розумом: Ти є, Ти — все в усьому, як написано. Ти,

Отче, справді премудрий, всюдисущий, всевидючий і всемогутній Бог, Котрий не має ні початку, ні кінця. Ти був завжди, і завжди будеш! Ти є Дух, невидимий для нас, людей, і ми, земляни, повинні поклонятися Тобі, живому Богові, поклонятися в дусі та правді. Це Твої слова зі сторінок Біблії. І слава Тобі за них! І як прекрасно та чудово, що Ти — милосердний, справедливий! Ти Один — довершений, святий та праведний!.. Ти — безсмертний! Ти є любов! І як це загадково, що Біблія, Слово Твоє до нас, не доводить Твого існування, а лише констатує, що Ти є, і дає необмежений простір для віри в Тебе.

Це тільки Ти, Один-Єдиний, Живий Бог, міг сказати: "Живу Я і ви будете жити!" Жити, друже мій, вічно!.. І життя це може подарувати лише Він — Єдиний Володар, Цар царів, Владика владик! — Котрий живе в неприступному світлі і Котрого ніхто з людей не бачив, але Котрого дивний образ явив на землі Єдиний Син, Ісус Христос, що помер за гріхи наші на хресті Голгофи в святій Палестині і кров'ю святою викупив кожную смиренну душу з печалі та рабства неправди.

Бог! Нерозгадана загадка і таємниця таємниць!.. Ти Бог Триєдиний, в трьох Особах, і як зрозуміти слова Твої: "Троє свідкують на небі: Отець, Слово й Святий Дух, і це Троє — Одно". Яка радість наповнює серце, коли думаєш, що і ця прекрасна таїна, недоступна і потойбічна, яку із смертних ще ніхто не осягнув, буде відома у вічності... Мені непідвладно збагнути, недоступно як фізично, так і духовно, недосяжно, і Ти, Боже, стаєш ще більш привабливим та дорогим.

Бог! Скільки вченого люду намагається через наукові експерименти пізнати Тебе! Та хіба можна, як записано в книзі Йова, дослідженням знайти Тебе? Хто може цілковито пізнати Всемогутнього в той час, коли премудрість Твоя вища небес, глибша за пекло, довша від землі і ширша за море?! Думаю, що лише людина з кам'яним серцем може надто багато мудрувати над сутністю Твоею замість того, щоб вірою, щирою та дитячою, сприйняти Тебе! Знаю, що лише людина безумна, як наголошує Біблія, може вигукнути в серці своєму: "Нема Бога!" Звичайно, лише людина нерозсудлива, сліпець не буде шукати лиця Твого, допоки жива і допоки ще день...

Бог! Як просто, доступно і зрозуміло написано про Тебе в книзі Дій Святих Апостолів, що в Новому Заповіті, де сказано, що з однієї крові створив Ти увесь рід людський для життя по всій землі, призначивши наперед час і межу його проживання. І Ти бажаєш, щоб усі шукали Тебе, щоб відчуті і знайти Тебе, хоч Ти і недалеко від кожного з нас; і Ти — Живий Бог — караєш, щоб люди, залишивши часи незнання, всі та всюди покалися.

Бог! Слово Твоє пророче — вірне і збулося вже в Ісусі Христі, і другий прихід Його як Судді справедливого та істинного дуже близький...

Бог! Слово, як спалах! І в ньому суть всього, а найперше — безмежний океан небесної любові. І "ми пізнали, — пише один з авторів Біблії, — і увірували в ту любов, що Бог її має до нас. Бог є любов. І любов Божа до нас з'явилась тим, що Бог Сина Свого Однородженого послав у світ"... І це є найбільшим і найвірнішим доказом Твоеї присутності повсюди, Твого нерушимого авторитету в Біблії, на землі, в душі кожної людини, також на небі, у всесвіті, кругом і повсюди...

Бог — і цим сказано все! ■

Василь Титов — пастор, спеціальний кореспондент журналу "Євангельська нива"

АСТРОЛОГІЯ

правда та вигадки

Олексій Агер

Ще досить недавно був час, коли більшість громадян нашої "неосяжної батьківщини"

відчували, що ось-ось настане царство вічної справедливості. "Пророки" цього царства навіть вказували конкретні строки.

Безперечно, що для підтримання такого сподівання необхідно було докласти немало зусиль по

усуненню інакомислячих. Уже не секрет, що у 30-60-х роках в цій сфері діяльності "провісники рівноправ'я та свободи" досягли великих результатів, навіть надто великих. Але пройшов час, а "миру в усьому світі" все нема! "Пророки" знеславилися.

Величезні маси людей виявилися обманутими. Став відчуватися вакуум віри. Цим швидко скористалися не кращі представники віруючих людей. Разом з християнами вийшли з підпілля й так звані "пророки" кращої ери — "Ери Водоля".

Десь з 1988 р. величезною лавиною ринула на людей, що свято вірили у кожне друковане слово (у журналі чи газеті), рясна інформація про позамежне, великомістичне і таємниче. Те, з чого раніше сміялися, називаючи "мракобіссям" та "марновірством" неписьмених бабусь, почало оволодівати розумом освічених і су-

часних людей. Як правило, це виховані на атеїзмі (вірі у те, що Бога нема, як і душі) люди, повністю неосвічені у питаннях духовності і релігійності, в екстрасенсоричі й чародійстві, йозі та супергімнастиках, гаданнях всіх мастей і астрології.

Олексій Агер — член Центральної церкви БХБ м. Києва "Дім Євангелія"

Подумати тільки, що якісь 10-15 ро-

к і в
тому
ц і

"знання" і "ногою не стояли" на порозі редакторів. Хіба що, коли треба було висміяти християн, то їм приписували і марновірство. В ті роки астрологія була улюбленим предметом глузувань, памфлетів та фельєтонів.

Тепер що не візьмеш у руки — всюди знаки зодіаку, різні гороскопи (від ділового до гороскопа домашньої тварини), дрібнички з символами явно окультичного змісту і навіть курси (звичайно, платні) з оволодіння цими знаннями. Все це подається дуже серйозно і сильно (а головне — стильно)!

Причина переможної ходи астрології по журнальних чи газетних стовпцях, а також по умах довірливих людей, не тільки у відсутності віри в Бога, але й у неосвіченості багатьох у цьому питанні. Можна було б подумати: "А що такого в тому, що люди вірять у зірки? Адже це не штовхає їх на злочини". На ці питання важко відповісти однозначно, надто вже глибокі сфери психіки вони зачіпають. Так, спостереження за віруючими у гороскопи протягом цих років показують, що гороскопи пригноблюють волю людини. Це ж, в свою чергу, переводить людину в статус пасивного спостерігача за навколишнім світом. У такому

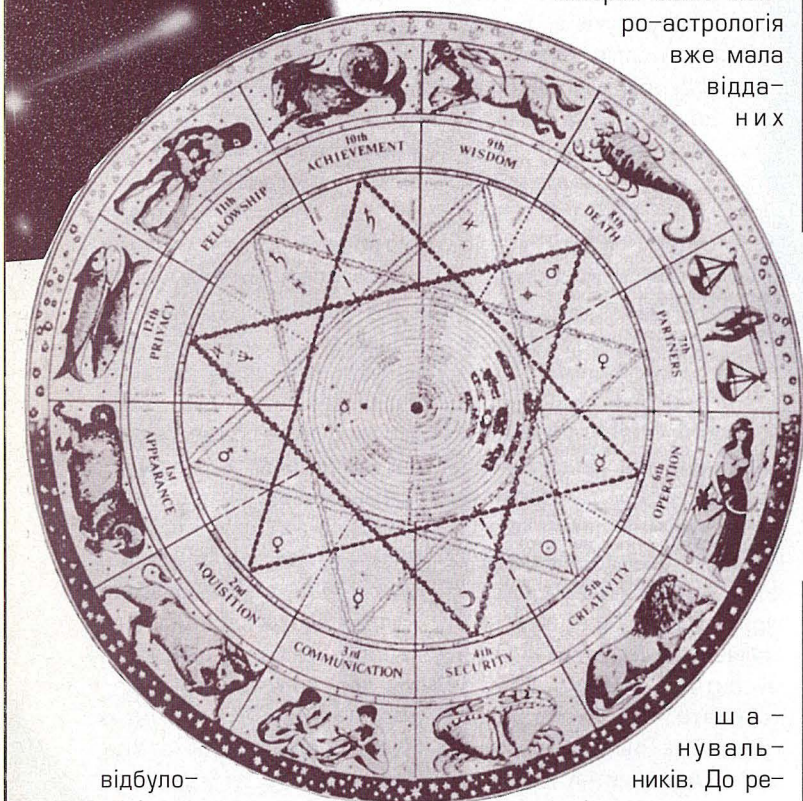
стані вона відчуває себе мислячим атомом Всесвіту, який не має можливості ані обирати майбутнє, ані впливати на теперішнє (адже все визначено від народження!). На тлі цієї космічної теорії людини ціна менше гроша.

Безсумнівно, що таке ставлення до особистості людини абсурдне, але як довести це тим, хто є рабом свого нецтва? Єдиний вихід — це правдиво розповісти історію астрології та виявити її підоснову. У розкритті захованого каміння можуть допомогти і творіння юдейських вчених середньовіччя, адже в той час ці люди були в авангарді наукової думки світу і, будучи свідками тих подій, можуть стати для нас дублю підмогою.

Отже, судячи з усього, астрології майже чотири тисячі років. Виникла вона у середовищі грамотних людей, що не були обтяжені добуванням хліба щоденного. Не секрет, що цими людьми були саме жерці, служителі релігійного культу (можливо, пов'язаного з поклонінням богу-Місяцю). Відбувалося це в долині Межиріччя за часів розквіту Халдейсько-вавілонського царства. До речі, це було в той час, коли батько Авраама, Фарра, узяв свою сім'ю і переселився з Ура Халдейського у Харран. Можливо, це переселення було викликане посиленням ідопоклонства. Так, жерці, служачи своєму культу, приглядаючись ночами до неба, помічали закономірності у русі світил нічних та Сонця (бо служіння були і вдень). Поступово це призвело до народження так званої "природничо-наукової астрології" (від грецької

"астрологія" – наука про зірки]. Але оскільки вчені-астрономи були ще й жерцями, то природно, що до своїх спостережень вони додавали міфи про своїх богів та богинь. Вони щиро вірили, що світила небесні – це божества, які керують долями людей. Таким чином, у вченні відразу стався розкол на дві форми астрології: природничо-наукову (що пізніше була названа астрономією) та релігійну. Такий розподіл існує і зараз. Щось подібне

Коло зодіаку

відбулося і з середньовічною наукою алхімією, коли вона розділилася на алхімію (в основному, пошук "філософського каменю") та хімію (природничо-наукову дисципліну).

Однак повернемося до нашого основного предмету. Зрозуміло, що така початкова астрологія вважається сьогодні вульгарною, примітивною, тому що головний її принцип у тому,

що події цього світу нібито беруть початок у подіях, які відбуваються в середовищі богів на небі, а відбивається це у розташуванні небесних тіл на небосхилі. Ще через час астрологію ґрунтовно (у повному обсязі) поставили на служіння Ваалу та Астарти. До того ж, "напівфабрикатом" астрології (волею цих богів) визначили не долю індивідуума, а долі імперій. Це тому, що таке гадання було ще "сире" (не старе). Не вистачало досвіду й знань для роботи у сфері "мікро", лише "макро", для імперій. Саме макро-астрологія вже мала відда-них

ш а – нувальників. До речі, дуже до-стовірно описано про жерців-астрологів у книзі пророка Даниїла, у главах 2, 4, 5. Там же показане ставлення Бога до таких "мудреців".

Коли ж у 538 р. до Р.Х. Вавилонська імперія була повалена, а Мідійсько-Перське царство піднялося на його руїнах, загинуло дуже багато астрологів, як і педрикав пророк Ісая: "І

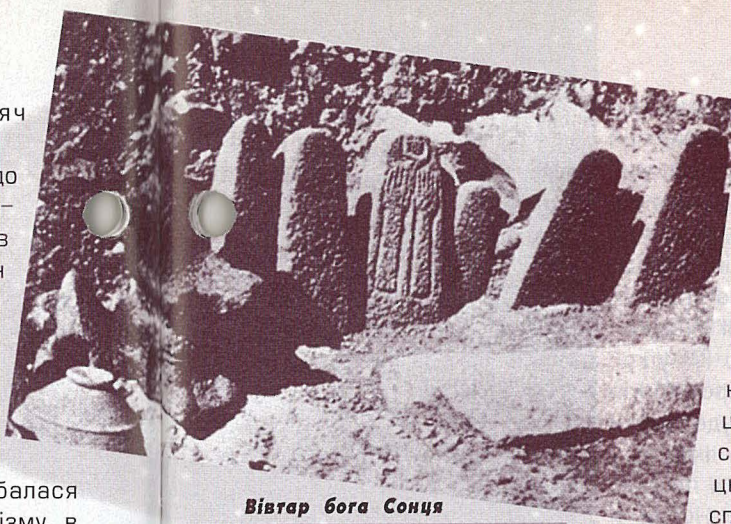
прийде на тебе лихе, що відворожити його ти не зможеш... Ставай же з своїми закланнями та з безліччю чарів своїх, якими ти мучилася від юнацтва свого, може зможеш ти допомогти, може ти настрахаєш! Змучилася ти від великої кількості рад своїх, хай же стануть і хай допоможуть тобі ті, хто небо розрізує, хто зір придивляється, хто провіщує кожного місяця, що має на тебе прийти! Ось стали вони, мов солома: огонь їх попалить, не врятують своєї душі з руки полум'я, це не жар, щоб погріти себе, ані полум'я, щоб сидіти біля нього" (Іс. 47:11–13).

Як відомо з історії, багато ворожбитів прийняли смерть за те, чим займалися перед Господом. Але невелика частина залишилася, і перси виявили інтерес до нового для них ворожіння. До того ж, системі було модернізовано згідно релігії персів. Жерці-перси почали робити перші кроки з використання астрології для індивідуума. Однак особисті гороскопи ще не були популярні і служили допоміжним засобом до гадання жерця по печінці жертви (гепатоскопії). Потім були внесені й інші зміни. Так, якщо вавілоняни вже давно обчислювали шлях Сонця на тлі зірок, а далі не пішли, то перси розділили обчислену екліптику на 12 "домів" або знаків зодіаку. На честь богині Астарти знак початку землеробського календаря названий "Діва" (згідно древнього міфу). Назви інших знаків були взяті від назв сузір'їв, які проходить Сонце у певний місяць. Остаточно знаки зодіаку у сучасному вигляді були визначені трохи

більше двох тисяч років тому.

Коли у 331 р. до Р.Х. Олександр Македонський підкорив Перське царство, він залишив астрологію собі на служіння, але без гепатоскопії. Таке гадання було чуже для філософського розуму грека. Грекам дуже подобалася концепція космогонізму в житті людини. Адже цим і була виправдана грецька окупація (мовляв, зірки вказали на Олександра). Але оскільки греки були пантеїстами (поклонялися силам природи) і політеїстами (вірили у велику кількість богів), вони додали розподілення знаків на чотири пантеїстичі стихії природи: вогонь, повітря, землю і воду, а також такі елементи, як каміння, рослини, метали, дерева та ін. Політеїсти назвали планети іменами своїх богів. Зроблено це було для "більш влучного" розгадування долі людини. Наприклад, дивляться жерці, які планети-боги в одному "домі", які – в різних. Після цього (згідно грецьких міфів) визначалося ставлення богів один до одного в цей момент і, на рещті, що передвіщає це людині. Таке "визначення" долі збережене і донині.

З того часу утворюється так звана база вчення. З'являються апологети (грец. "захисники") астрології, які намагаються впровадити її повсюди. Так, у III ст. до Р.Х. у цьому вирізнівся вавілонський астролог Бегрос. Але найбільш серйозно підійшов до цього видатний астроном давнини Клавдій Птолемей (епоха Епігонів, II ст. до Р.Х.). Ним було зроблено спробу поєднання релігійної та природничо-наукової ас-

Вівтар бога Сонця

трології. Для цього він помістив Землю у центр Всесвіту, а п'ять планет, Сонце та Місяць запусив навколо плоскої (!) Землі. Таким чином вони нібито дійсно могли впливати на людей.

Птолемей припустив, що всі бачать ті ж зірки, що й він (якщо Земля плоска), тому його зодіак може впливати лише до 60° широти. Він називається "тропічним" зодіаком. Однак, як не дивно, сучасні "птолемей" використовують його і для людей, що живуть вище шістдесятиградусної широти, а це вже не правильно саме собою.

Коли у 130 р. до Р.Х. Птолемей "приписав" астрологію серед наук, вона стала завойовувати розум людей. Єгипетські жерці розділили кожний знак на три декади і остаточно оформили астрологію. Такою вона дійшла до нас. Маска науковості сховала споконвічно-релігійний корінь і дала можливість проникнути у середовище юдеїв, що огrechилися, потім у середовище юдеїв-лібералів. Християни довго чинили їй опір, і на Лаодикійському соборі у 345 р. в каноні 36 астрологія навіть була заборонена, а її шанувальники виключені з церкви. Але після цього християни-ліберали допустили її до себе, як і в VIII

ст. – мусульмани.

До XII ст. практично не було серйозних перешкод для розповсюдження цього вчення від вищих до нижчих прошарків суспільства. У цьому зрізі, посправжньому цікава книга, що містить зауваження про астрологію, була написана класиком (без перебільшення) сучасного юдаїзму р. Мойсеем бен Маймоном, або Маймонідом (1135–1204 рр.). У своїй книзі "Iggeret Теман" він пише: "Бажання твоє займатися астрологією не подобається мені і прошу тебе викинути цю дурницю з голови; очисти від неї свій розум, як очищують одяг, вкритий брудом, тому що вона [астрологія] не містить в собі нічого суттєвого і, будучи відкинутою як неправда філософами інших націй, тим більше повинна бути відкинутою нами". З цього листа, що був адресований р. Якову бен Натаніелю, бачимо, що вплив астрології на розум філософів того часу почав слабшати. Філософи вже розібралися у суті того, що відбувається, хоча деякі, можливо, все ще дивилися на неї як на науку, а не релігію. У будь-якому разі вони помітили в ній більше обману, ніж правди. Але чи можна думку Маймоніда вважати авторитетною? Безумовно! Що ми знаємо про нього? Свого часу він був найвідомішим філософом Сходу, лікарем при дворі халіфа Саладіна, вчителем Закону. Британський король Річард Левове Серце, будучи у Палестині, запрошував

його на місце свого лейб-медика. Ясна річ, що Мойсей бен Маймон знав толк у тому, що стверджував. І якщо Маймонід вважав астрологію оманом одних та обманом інших, р. Іона бен Авраам (пом. 1263 р.), прозваний "ахасид" ("благочестивий") і "акадош" (святий), вже вказував на безбожний та язичницький зміст астрології. У своїх роздумах (десь через 50 років після Маймоніда) у книзі "Шааре-тешуба" ("Ворот покаяння"), він, ґрунтуючись на книзі Левит, 19:26, розкриває небезпеку астрології як науки, що бореться з Богом і Творцем. Знову, як у давнину, астрологів прирівняли до статусу жерців язичницької релігії Астарти. Думка р. Іони Геронді з "Шааре-тешуби" була не єдиною. Через сто років р. Менахем бен Аарон бен Зерах (1306–1385 рр.) з Наварри стверджував те ж саме. У своїй праці "Цеда Ладе-ре" 114 ("Запас для дороги") він пише: "Оці звичайні відомі у раввинів під загальною назвою "звичаї амореїв". Вони заборонені для нас, тому що вважаються галуззю чародійства, яке знаходиться взагалі у зв'язку з астрологією, що призводить до обожнювання зірок і поклоніння їм. Ті ж звичайні, – кажуть раввини, – що стосуються медицини, тобто, якщо науковим шляхом можна довести, що вони природні і не протирічать законам природи, не заборонені нам як "звичаї амореїв". Дивне протиставлення – астрологія і медицина – наводить на думку, що у XIV ст. у широкіх колах астрологію все ще вважали наукою. Це призводило до відступу від юдаїзму. І оскільки р. Менахем був головним равви-

ном у м. Алкалі у 1331–1368 рр., це не могло не турбувати його як законовчителя.

Після 1300-літнього панування в середовищі довірливих людей астрологія почала втрачати свій вплив. Частково це було викликано кризою від християнських походів, коли астрологи як Заходу, так і Сходу, виявилися безсильними у подоланні бажання деяких осіб ревнувати про Бога у "чужому монастирі". До того ж, дворянство прагнуло знань і мандрівок, що викликало бажання отримати освіту. Ця освіта була вже більш світською, ніж релігійною. А природничо-наукові дисципліни виробляють критичне мислення, яке не може обійти лжепроцтва астрологів стороною. Проте в епоху Відродження були любителі астрології навіть у середовищі дуже освічених монархів. Викликано це було тим, що багато авторитетних вчених мали потребу у коштах і, щоб отримати їх, іноді йшли на обман, популяризували астрологію чи алхімію своїми іменами. Ось як це описує "законодавець неба", що жив у XVII ст., Йоганн Кеплер: "Астрологія – глупа дочка, та, Боже мій, куди б ділася її мати, високомудра астрономія, якби в неї не було глупої дочки! Світ ще настільки безглуздий, що для користі старої розумної матері глупа дочка повинна теревенити й обманювати. Платня математиків настільки мізерна, що мати, напевно, голодувала б, якби дочка нічого не заробляла..." Не дивлячись навіть на це, загальна тенденція розвитку суспільства невблаганно витискувала астрологію "на горища і

до комірок". Апогеєм цього була революційна заява М.Коперника у 1543 р., коли він переконливо довів, що навколо Землі обертається лише Місяць, а сама Земля обертається навколо Сонця. Це відкриття довело, що "науковість" астрології — просто багатовіковий світ за маскованих жерців стародавньої релігії. Раптом виявилось, що Земля — не пуп Всесвіту, а лише одне з багатьох небесних тіл. Виходячи з цього, зрозуміло, що не може бути цілеспрямованого впливу інших планет саме на конкретну людину.

Після відкриття Коперника астрологія зійшла зі світової сцени, як здавалося, назавжди. До самого ХХ ст. вона знаходилася у стані занепаду. Знання передавалися у вузьких сімейних колах разом з буйно розмальованими легендами про царське становище цієї "науки" порівняно з іншими за часів "золотого тисячоліття".

Раптом у ХХ ст. астрологія підняла голову. Пов'язано це з тим, що "розвинений гуманізм" засунув ідею про пошук істини у Бозі в "глухий кут". На початку ХХ ст. гуманісти і віруючі-ліберали кричали про початок ери братолюбства. Особливо нахабні гуманісти навіть заявляли, що Бог вмер. Людей обробляли тим, що особистість людини — це "гора і святиня". Над віруючими сміялися колишні співвіруючі. Люди заради свого "я" не тільки відмовлялися від милосердного Бога, але в безумстві кидали Йому виклик. І ті страхіття двох світових

воєн, революцій, великої депресії, репресій та голодоморів мільйонів людей, "дрібних конфліктів" з сотнями тисяч убитих показали, що гуманізм, за сутністю своєю, — блеф, вигаданий в уяві богорборців. Але ж яка ціна за ідею! Правдиво написано в Новому Завіті: "Не обманюйтеся, — Бог не може бути осміяний, бо що тільки людина посіє, те й пожне!" (Гал. 6:7).

Саме під час жахливих криз як ніколи раніше люди почали відчувати себе не "вершителями долі", а "маленькими гвинтиками" у загальній справі на шляху до демократії. Вони хотіли впевненості у собі та у завтрашньому дні. Тоді серед людей, що прагнули віри і надії, але чужих для Бога, і з'явилися ті, хто вирішив допомогти собі (в першу чергу, матеріально). Під час загального (модного) невір'я знадобилася стародавня релігія, щоб замінити віру у Всесильного, до того ж вона стала досить простою для неуків і дуже складною для інтелектуалів. Головне, що це було "дешево і сердито". До поширення астрології активно взялися її споживачі — різні містичні й окультні релігії та секти. Особливо відзначився в цьому Гітлер, який вірував у принцип "космічної долі". Чим це закінчилося для нього, ми знаємо.

Старе прислів'я "святи місце порожнім не буває" показує, чому поширюється ця "наука". Якщо душа людини (а що може бути більш святим?) не віддана Богові, то невдовзі вона стане відданою супротивникові Бога, в даному випадку, через астрологію.

Звичайно, зараз астрологи не вірять, що Сонце,

Місяць та інші небесні тіла є богами, але саме це знання є коренем, що тримає дерево ворожіння по зірках! Фактично, зараз це віровчення жерців Вавилону знову одягнене невігласами у вбрання "науковості": "Лише вір (?) у гороскоп, і воля зірок (богів — прим. авт.) буде вести тебе". Але скаже людина у серці своєму: "А я не вірю в Бога Творця!" Ну то й що? Суть астрології як релігійної системи язичницьких жерців від цієї заяви не змінюється! Слід зазначити, що невір'я в Бога не знімає іншої проблеми астрологів — дуже і дуже рідкого виконання пророцтв через внутрішні протиріччя пророцтв: у астрологів немає єдиного авторитету — кожен говорить, що сам вважає за потрібне. Донині база астрології — система Птолемея з плоскою Землею у центрі. Сам Клавдій не знав, що планет більше, ніж п'ять, тому астрологи, користуючись ними при ворожбі, постійно викручуються від інших планет (Урана, Нептуна, Плутона). Астрологи давнини нічого не знали про прецесію — коливання земної осі. Через те утворилося два пояси зодіаку: рухомий (реальний) та нерухомий (астрологічний). Наприклад, коли вам кажуть, що ви "Діва", насправді через зсув осі Сонце все ще у сузір'ї Лева. При цьому з'явився ще один знак у зодіаці — Змієносець, але його астрологи не афішують. Це неповний список протиріч. Більш детально ви зможете дізнатися про це у книгах, що вказані у кінці статті.

Існують і підробні гороскопи, які складають жар-туні, щоб посміятися над

Спасіння
потребують
і самі астрологи.
Ім просто
необхідне
покаяння для
вічного життя

довірливістю і глупотою людей. Відомий випадок, коли один француз-соціолог дав об'яву у газеті, що він, найвидатніший астролог, ставить експеримент і йому потрібні добровольці, яким він безкоштовно складе гороскоп. Першим ста п'ятдесяти особам він відіслав один і той самий гороскоп. У ньому впізнали себе 90 % респондентів. Цікаво, що це був гороскоп маніяка-вбивці. Хто б міг подумати, що навколо такі "страшні люди"!.. Є жарті і на адресу самих ворожбитів, коли їм дають дані убивць або померлих. Як правило, їм пророкується добропорядність і довге життя.

Для невіруючого в Бога астрологія підносить ще один "сюрприз": не секрет, що вона є небезпечною для психіки. Про це добре було написано у "Столичній газеті" від 9.10.98 у статті "На роботу по гороскопу": "...Вчені з Центру лікувальної психології нещодавно доповнили список своїх пацієнтів астрологіками, у такий спосіб прирівнявши їх до алкоголіків, наркозалежних, до тих, хто страждає підвищеним азартом до різних ігор. Астрологік — це людина, що хворобливо залежить від розташування

зірок на небі, — розповідає психіатр, доктор медичних наук Любомира Шавдин. — Вони бояться самостійно приймати рішення, вірять в те, що замість них це зроблять зірки. Зв'язки з іншими людьми вони поставили у залежність від знаку зодіака, дати народження, гороскопу".

Чи потрібні коментарі? Мені здається, що вони зайві.

Дивно, що любителі гороскопів вважають, що

краще нехай їх обманюють, ніж вони звернуться до віри у Господа Ісуса Христа. Хоча хто, як не Спаситель світу Ісус Христос, може дати і мир, і спокій у серце, надію тут і у вічності? А треба лише звернутися у молитві покаяння (проханні про визволення від гріхів), і Він відповість, і не забариться. А Новий Завіт стане добрим дороговказом віри у Вічність.

Але можливо є людина така: вона і Бога шанує, і гороскопи слухає, говорячи: "Одне іншому не заважає!" Що сказати на це? Чи не стає така людина

подібною до того народу, який Асирійський цар заселив замість переселених десяти колін Ізраїля: вони і Суцього шанували, і своїм богам служили (4 Цар. 17:24-41). Людина, що шанує Бога, повинна відкинути все, пов'язане з гороскопами та іншим ворожінням, через покаяння і навернення до Істини. Про це дуже сильно говорить р. Симеон бен Цемах (1361-1444 рр.) у своїй праці "Респонзи Рашбац" 116: "Багато народів-монотеїстів нашого часу поділяють згубну думку астрологів-богівідступників, ніби Бог після створення Всесвіту залишив його, доручивши управління ним Семизір'ю та іншим планетам, яким підкорив і долі усіх людей без винятку, і ніколи вже Він не зможе зробити переміни в їхньому порядку, ані переміняти одного разу даної Ним сили погано чи добре діяти на людей. Але великою є вина наша через братів наших, що вірують, і синів, віруючих у Єдиного Бога, предки яких стояли на горі Сінай. Як далеко відступило серце їхне від Бога, і стопи їхні — від шляху істини, коли полишають досконале вчення наше через таку безглузду маячню і плямують багатьох великих мужів! Відступивши серцем своїм від Бога, вони і не подумають, що найкраще є молитися Богові, в руці Якого душа всього живого. Вони одуріли до того, що не можуть ані оглянутися у минуле, ані бачити теперішнє, не можуть знати, що були

величні у своїх очах мудреці та астрологи, та всі вони вмирали неприродною смертю від лиха та меча. Як же вони можуть передбачати майбутнє інших, якщо не змогли передбачити власного лиха? Яка ганьба, яке страмовище! Не кажу вже про те, що Священне Писання, пророки, мудреці застерігали від цього, а вони [астрологи] заперечують Священне Писання, покарання, відплату і дивні чудеса, про які розповідається в ньому..."

Спасіння потребують і самі астрологи. Ім просто необхідне покаяння для вічного життя. По-людськи їх можна зрозуміти, коли вони кажуть, що вимушені вдаватися до цієї хитрості, щоб годувати сім'ю. Колись Самуїл у "Хулін" 95а сказав: "Забороняється красти свідомість людей [вводити кого-небудь в оману], навіть язичників!" Безумовно, "голод не тітка", але чи думає ти, "крадій свідомості людей", що скажеш Всесильному у день суду? Ми живемо не в середні віки і можна працювати, не вводячи в оману людей, що шукають надії і віри.

Тому, якщо людина хоче отримати спасіння у Христі Ісусі, то нехай звернеться у молитві покаяння до Нього, і Сам Господь поставить грішника у світло правди (1 Ім. 1:8-10; Іс. 1:16:18). ■

Рекомендована література:

1. "Лабиринты веры", Кеннет Боа.
2. "Нью эйдж против Евангелия", Давид Маршалл.
3. "Астрология и христианство", Роберт А. Морей.

Іван Проханов

"Зодягнувшись у нову людину, яка відновлюється в пізнанні за образом Того, Хто створив її" (Кол. 3:10)

"Йому належить рости, а мені умалятися" (Ін. 4:30)

Ми хочемо вказати на ту велику силу, яка відроджує людину і робить з старого Петра – нового Петра, з Савла – апостола Павла, з Августина – розповсюджувача Слова Божого. Цей духовний переворот звершує велика сила Духа Святого та Слова Божого.

Ті, хто пережив це відродження згори, з впевненістю можуть сказати, що в них живе нова людина. Вкажемо на деякі характерні риси нової людини. Насамперед звернемо увагу на її духовні переживання. Вони полягають у великій радості, торжестві, тому що все минуле – розлад, незадоволення – все пройшло. А замість цього з'явилося все нове: нова віра, нова любов, нова надія, нова пісня, нове життя. Це – стан сяючого щастя.

Але з часом нова істота помічає у собі деякі ознаки минулого життя. А одного чудового дня нова людина чує всередині себе знайомий неприємний голос, що нагадує стару людину, і від цього вона дуже засмучується та з жалем говорить: "Отже, стара людина в мені не знищена". Тоді вона починає шукати втіхи й роз'яснення у Євангелії. Читаючи Послання до римлян, бачить, що стара людина існувала й у переродженому апостолі Павлі.

Звідси напрошується висновок: хоча нова людина й стверджується і росте, але в ній проявляються ще риси старої, тілесної людини. Та-

Стара і нова людина

Сутність християнства полягає не у добрих справах та не у виконанні заповідей Закону – хоча, власне, це дуже важливо – а у народженні згори, яке робить нещасливих щасливими, нечистих – чистими, завдяки якому спотворена людська природа набуває божественних якостей

ким чином, життя християнина стає подвійним: з одного боку – нове життя, а з другого – стара, грішна природа.

Апостол Павло у Посланні до римлян (7:15–24) цілком ясно говорить про те, що у відродженій людині живуть дві людини, які постійно ведуть боротьбу. Стару людину він називає тілом, а нову – духом. Тіло протидіє духові, а дух – тілу, але нарешті дух повинен перемогти тіло (Гал. 5:17). Відрадно, що навіть у найслабшої дитини Божої нове життя пересилує старе.

Але в цьому новому житті є сфери, де виявляються залишки старого життя. Про це свідчить досвід багатьох віруючих.

Щирі віруючі постійно пильнують, пам'ятаючи про небезпеку проявлення старої людини. Інші не прагнуть перемогти її впливу. І в результаті у деяких віруючих духовне життя починає згасати, а тілесне життя переважати іноді настільки, що це помічають й оточуючі. До таких хри-

стіян хочеться сказати, що не можна так небало ставитися до старої людини, інакше є небезпека втратити нове життя назавсім.

Багато віруючих не задовольняються своїм духовним життям та журяться через поразки, що нанесені гріхом і запитують: яким чином можна подолати стару людину, щоб жити новим життям?

Перш за все треба з'ясувати для себе ось що: чи природньо, що залишки старого життя є там, де вже зародилося нове життя?

Нам відома історія воскресіння Лазаря. Воскресивши з мертвих тіло, що вже розкладалося, Христос сказав: "Розв'яжіть його". Хоча Лазар воскрес і у його тілі діяло нове життя, він, однак, ще був зв'язаний пеленами, у нього ще збереглися атрибути колишньої, старої природи. Такою є картина внутрішнього життя будь-якого християнина. Він переживає духовний переворот – воскресає до нового життя.

Нове життя в Лазарі, звичайно, потребувало простору, тому Христос дав наказ: "Розв'яжіть його, нехай іде" (Ін. 11:44). Першим завданням християнина після навернення повинно бути те ж саме: видалити всі "пелени", тобто стару плоть з її звичками. І тільки після цього буде можливим розвиток нового життя.

Цю думку хотілося б проілюструвати словами Іоанна Хрестителя. Відомо, що він був представником старого закону. А Христос прийшов як благовісник нового життя. І ось Іоанн, вказуючи на Христа, сказав такі визначні слова: "Йому належить рости, а мені умалятися".

На небі знаходяться місяць і сонце. Коли сходить сонце, місяць тьмяніє. Це ж порівняння можна застосувати і до життя новонаверненого. Христос почав світити усередині нього, як сонце, що сходить, але місяць ще не померк у ньому. Однак треба прагнути до того, щоб сонце зробилося єдиним світилом у

нашому житті. І тоді місяць неодмінно померкне. Стара людина повинна умалятися, а нова зростати.

Отже ми тепер бачимо, що присутність старого у новому можна пояснити.

Але миритися з ним не можна, як, наприклад, ніхто не може примиритися з терном, що росте у пшениці.

Тепер спробуємо визначити, які заходи можуть бути прийняті для того, щоб повністю знищити владу старої людини в нашому новому духовному організмі.

Почнемо з найпростішого – з того, що робить садівник з фруктовими деревами, коли, придивившись, бачить на привитому дереві дикий пагін. Він бере ніж, відрізає цей пагін і на те місце кладе пластир, який заважатиме гілці вирости знову, або прищеплює нову гілку.

Такий захід може бути застосований і у духовному житті віруючого. Ось він знаходить у собі твердий сучок самолюбства, надто великого зосередження уваги на собі, і молитовно звертається до Садівника, щоб Той допоміг видалити непотрібний пагін, і Господь видаляє старі почуття і звички. Щоправда, нам буває дуже боляче, але ця операція необхідна. Нехай допоможе нам Господь перенести такі операції.

У духовному житті доводиться виривати кукіль пристрастей та неправдомовства: "Коли праве око твоє спокушує тебе, – вирви його і кинь геть від себе", – говорить Христос у Мт. 5:29.

Далі подивимося на інший спосіб визволення від старої людини, про яку сказано у Еф. 2:4 та Кол. 3:10, а саме

– скинувши з себе стару людину, зодягнутись у нову.

Стара людина любить одягатися у відповідний одяг. У неї є одяг честолюбства, владолюбства, грошлюбства і таке інше. Християнин повинен частіше підходити до духовного дзеркала Слова Божого і дивитися, чи все у нього в порядку. Господь говорить нам: "Будьте святі", "Будьте досконалі", "Будьте милосердні, як милосердний Отець ваш небесний". Всі достоїнства Отця нашого Небесного показані на сторінках Євангелії такими чудовими фарбами, що нам годі щось і додати.

Іноді людині здається, що у неї все гаразд, але варто їй підійти до дзеркала, як вона раптом помічає негаразд, який слід знищити. І чим частіше ми будемо підходити до дзеркала – Слова Божого, тим більше ми будемо бажати позбавитися старої людини.

Дуже часто віруючі роблять велику помилку, стараючи змінитися тільки своїми власними зусиллями, забуваючи, що це треба робити за допомогою Господа. Тому, як тільки ми знаходимо у собі якийсь елемент старої людини, відразу ж необхідно у молитві зізнатися у своїх гріхах. Це – дуже неприємний крок, але ми повинні зробити його. Якщо так вчиняємо, то можемо бути певними, що старий одяг буде з нас знятий і ми зодягнемося у новий. Замість самолюбства в нас з'явиться любов до Бога та ближніх, замість владолюбства – любов до всього людства. Нас буде прикрашати одяг, який мав Сам Христос: смирення, лагідність, милосердя. Ось це і є "зодягнутися у нову людину". Наскільки активно ми прагнемо скинути стару людину, настільки радісним буде у нас зодягнення у нову.

Скинути стару людину необхідно

Іван Степанович Проханов (1869–1933) – засновник і голова Всеросійського Союзу Євангельських християн протягом перших 22 років його існування; відомий благовісник, письменник, поет

кожному з нас. Для цього слід відібрати у неї всі умови, за яких вона може жити. Ми повинні освітити стару людину Словом Божим, яке є світло. І чим більше цього світла буде у нашому житті, тим менше буде сприятливих умов для існування старої людини.

Далі, стара людина любить жити у гріху. Отже, необхідно видалити гріх. Щоправда, ми вже одного разу зробили це під час покаяння, проте ми всі знову і знову повинні звернутися до Крові викупної жертви Ісуса Христа.

З іншого боку, наше завдання – не тільки позбавити підтримки старої людини, але й всіляко підтримувати життя нової. Для неї потрібна їжа. Святе Писання говорить, що для цього треба "щире словесне молоко", яким є знову таки Слово Боже.

Новій людині необхідні світло і вода, як і сказав Христос: "Прийдіть і пийте воду життя". Необхідно також сповнення Духом Святим. Багато хто, на жаль, ніколи не думає про це. Ми повинні оточити нову людину атмосферою любові та братнього спілкування і повинні тренувати себе "у благочесті" (1 Тим. 4:7–9). На жаль, у наші дні багато віруючих пробують обходитися без вправ у благочесті, а між іншим воно таке необхідне! Ми буваємо дуже схожі на деяких учнів, які знають теорію і вважають, що цього достатньо.

Якщо у нашому духовному житті немає вправ, то ми погані християни. Наприклад, ми постійно повинні вправлятися у знанні. Отримавши одне, слід просити про друге. Ми повинні вправлятися благословляти тих, що прокладають нас. Якщо нас лихословлять, то ми повинні сказати добре, ласкаве слово. Але при цьому і почуття наші повинні відповідати сло-

вам. Може бути, це не відряду вдасться нам, але ми неодмінно досягнемо цього, якщо будемо наполегливо вправлятися. Таким чином, наша духовна людина укріпиться і буде сильною.

Ще більш важливий метод утвердження нової людини полягає у подвигу. Віруючі люблять говорити про віру. Вона дійсно є великою силою, що поєднує нас з Господом. Але ми покликані не тільки вірити, але й "подвигом добрим боротися" (2 Тим. 4:7). Цей стан заслуговує нашої особливої уваги.

Христос кличе нас на подвиги і на жертви любові. І віруючий, який прагне бути слухняним Христу, пильнує, спостерігає за собою і при найменшому прояві старої людини намагається вжити термінових заходів. Таким є стан людини, що працює над собою.

І ще. Якщо ми хочемо перемогти стару людину, нам необхідно постійно знаходитися у духовній праці. І тоді наша стара людина, лінива за своєю сутністю, скоро помере. Ось як вирішується велика і складна справа перемоги нової людини над старою. І якщо ми докладемо усіх тих зусиль, про які йшла мова, то можемо бути впевнені в перемозі. Невдовзі все буде новим.

А тим, хто нічого не знає про нову людину, хочеться сказати: "Друзі! Ви ще не знаєте радісного життя. Зверніться до Господа, відчуйте красу нового життя. Почніть бесіду з Христом, як це зробив Никодим, і ви почувете від Нього слова: 'Вам треба народитися згори'".

Тим же душам, які зодягнулися в нову людину, Євангелія говорить: "Йому належить рости, а мені умалятися". Зробімо ці слова своїм гаслом та спрямуємо всі свої зусилля до повної перемоги нової людини.

Іан Томас

Спасительне життя Христа

Продовження. Початок в № 1, 2 за 1999 рік

Три категорії людей

Один з найвизначніших сюжетів Біблії — розповідь про те, як Бог вивів народ ізраїльський з Єгипта і провів його через пустелю в Ханаан. Більш ніж 400 років ізраїльський народ був у єгипетській неволі. Знемагаючи під їхнім гнітом, ізраїльтяни були безпорадні і неспроможні будь-що змінити. До того ж у них не було надії, якщо не зважати, що 400 років тому Бог пообіцяв Аврааму визволити Свій народ з неволі. Така, коротко, картина не-прошеного грішника. Моє завдання полягає в тому, щоб разом з вами розглянути, що означає бути в землі єгипетській, що означає бути в пустелі і що означає бути в Ханаані.

Внаслідок гріхопадіння людини Бог відділив Свій Дух Святий від духу людини, і, хоча тіло людини залишалося незмінним і вона, як і раніше, мала розум, почуття і волю, в ній вже не було Бога. Духовно спустошена людина позбулася того духовного життя, що належало їй раніш через божественну присутність Духа Святого в душі людини. Бог її покинув.

Отже, в результаті гріха духовне життя було втрачене людиною. І як відсутність фізичного життя означає фізичну смерть, так і відсутність духовного життя означає духовну смерть. Таке покарання за гріх. Воно — наслідок не одного дня, а з часу гріхопадіння людини. Воно — наслідок гріха всіх, хто ще не позбавлений духовної смерті, успадкованої з самого народження. В ній ми зробилися легкою жертвою руйнівної дії гріха, що ввійшов в серце людини в день, коли Бог її покинув.

По Біблії, першоосновною гріха є плоть. Людське тіло саме по собі безгрішне, плоть же несе в собі схильність до гріха, диявольську силу, з якої виходять усі пороки людини. Тому Ісус сказав: "Що з людини виходить, те людину опоганює. Бо зсередини, із людського серця виходять лихі думки, розпуста, крадіж, душегубства, пере-люби, здириства, лукавства, підступ, безстыдства, зазидю-

щеє око, богозневага, гордощі, безум. Усе зле це виходить зсередини, і людину опоганює." (Мк. 7:20-23).

Тут Ісус говорить про плоть — цю диявольську силу, першооснову гріха. Як земля єгипетська уособлює наш природний стан духовної смерті, так і єгипетські начальники

уособлюють плоть з її деспотичною владою над людською поведінкою. Апостол Павло пише: "Бо не роблю я доброго, що хочу, але зле, чого не хочу, це чиню. Коли ж я роблю те, чого не хочу, то вже не я це виконую, але гріх, що живе в мені" (Рим. 7:19-20). "Гріх" в цьому розумінні те ж, що і "плоть" — корінь усякого зла. Ніщо добре в нашій плоті не живе. "Думка бо тілесна ворожнеча на Бога, бо не кориться Законові Божому, та й не може" (Рим. 8:7).

Цілком очевидно, що Бог не бажає, щоб ми залишалися в стані духовного убогства, як не бажав Він і того, щоб народ ізраїльський залишався в Єгипті. Звернемо увагу на те, які способи застосував Бог,

щоб вивести Свій народ з Єгипту.

Передусім, Він поста-

Є щось таке, що робить християнство більш, ніж релігією, більш, ніж етикою, більш, ніж мораллю переконаного ідеаліста. Воно визначає необхідність християнства для кожного з нас саме сьогодні. Це щось — Сам Христос

вив Мойсея, через якого звелів кожній сім'ї взяти однорічне ягня без вади та заколоти його. Потрібно було змастити кров'ю ягняти одвірки. Згодом цю постанову назвали Пасхою, бо в ніч заклання Бог звершив суд над єгиптянами, і помер кожний первісток в землі єгипетській від людини до тварини, включаючи первістка самого фараона. План Господній був таким: "І буде та кров вам знаком на тих домах, що там ви, і побачу кров, і обмину вас. І не буде між вами згубної порази, коли Я вбиватиму в єгипетській краї. І стане той день для вас пам'яткою, і будете святкувати його як свято для Господа на всі роди ваші! Як постанову вічну будете святкувати його" (Вих. 12:13, 14).

Ця картина передвіщала смерть Христа на хресті. Іоанн Хреститель назвав Його "Агнецъ Божий, що на Себе гріх світу бере" (Ін. 1:29). "Отож, очистьте стару розчину, щоб стати вам новим тістом, бо ви прісні, бо наша Пасха, Христос, за нас у жертву принесений (1 Кор. 5:7).

Як агнецъ поніс покарання замість первістка в сім'ях ізраїльтян, так Ісус Христос підніс гріхи наші в Своему тілі на Голгофський хрест. Він постраждав, "щоб привести нас до Бога, Праведний за неправедних" (1 Пет. 3:18).

У цьому полягав Божий план спасіння. Коли Господь Ісус Христос помер на хресті, Бог, в особі Свого Сина, засудив ваш гріх. Він добровільно помер за вас, щоб примирити вас з Богом як прощених грішників.

Все, про що Бог просив народ Ізраїлю, полягало в тому, щоб по вірі змастити кров'ю одвірки і очікувати виконання Божої обітниці. Все, про що Він просить вас, по-

лягає в тому, щоб по вірі отримати спасіння і смиренно сказати "спасибі".

Далі ми дізнаємось, як через Мойсея Бог вивів Свій народ з Єгипту. Під Його чудовим проводом ізраїльтяни перейшли Червоне море по дну, а єгиптяни, що їх переслідували, загинули в безодні. Отже, ворог виявився на дні морському, а народ Божий пішов у нову землю до нового життя.

В десятій главі Першого послання до коринфян записані дуже важливі слова. В перших двох віршах читаємо: "Не хочу я, браття, щоб ви не знали, що під хмарою всі отці наші були, і всі перейшли через море, і всі охристілися в хмарі та в морі в Мойсея".

Тут апостол Павло характеризує юдеїв, як тих, що хрестилися в Мойсея, тому що вони пішли за ним у море. Смерть здавалася неминучою, але Бог розділив води і чудовим чином вивів усіх на сушу. Для порівняння прочитаємо вірші третій і четвертий з шостої глави Послання до римлян: "Чи ви не знаєте, що ми всі, хто христився у Христа Ісуса, у смерть Його хрестилися? Отож ми поховані з Ним хрищенням у смерть, щоб як воскрес Христос із мертвих славою Отця, так щоб і ми стали ходити в обновленні життя".

Іншими словами, як єгиптяни загинули в морській безодні, звідки Бог чудовим способом вивів юдеїв, щоб ми ототожнювали себе по вірі з Ісусом, так у промислі Божому ми йдемо з Ним духовно на Голгофу, хоронячи стару природу гріха, що називається плоттю.

Звідси можна зробити висновок, що в смерті Ісуса Христа Бог мав дві мети: перша — смертю Його врятувати нас від покарання за гріх, друга — звільнити нас від влади гріха, бо стара гріхозна природа, тобто плоть, померла з Ним. Звідси природне запитання: якщо моя гріхозна природа розп'ята з Христом, і я вірою приймаю це як реальність, чим замінити її як першооснову в умовах, що змінилися? Відповідь дає Біблія: "Як настало ж виповнення часу, Бог послав Свого Сина, що родився від жони, та став під Законом, щоб викупити підзаконних, щоб усинювання ми прийняли. А що ви сини, Бог послав у ваші серця Духа Сина Свого, що викликає: Авва, Отче!" (Гал. 4:4-6). Іншими словами, як тільки ми одержуємо викуплення по вірі в Ісуса Христа, Бог повертає Свій Дух духу людини. А в Ньому ми набуваємо Ісуса Христа і стаємо "учасниками Божої Істоти". "Усе, що потрібне для життя і побожності, подала нам Його Божа сила пізнанням Того, Хто покликав нас славою та чеснотою. Через них даровані нам цінні та великі обітниці, щоб ними ви стали учасниками Божої Істоти" (2 Пет. 1:3, 4).

Я можу сказати рукавичці: "Підніми цю Біблію!" Навіть маючи форму долоні і пальців, вона не зможе зробити те, що я їй наказав. "Ще б пак! — скаже хтось, — ви ж не пояснили, як це зробити!" Що ж, можу і пояснити, але, скільки б я це не робив, рукавичка Біблію не підніме. Вдома, однак, у мене є рукавичка, що піднімала Біблію десятки разів. Звичайно, за умови, що вона була одягнута на мою руку. Отже, як тільки рука опиняється в рукавичці, остання набуває тієї ж сили і тих же функцій, що й рука.

От що значить мати Ісуса Христа через Духа Святого, що живе в нашому викупленому естві. Ви — рукавичка, а Христос — рука. Все, що можливо Йому, передається вам, і ви маєте право сказати разом з апостолом Павлом: "Я все можу в Тім, Хто мене підкріплює, в Ісусі Христі" (Фил. 4:13).

Христос через Святого Духа наділить вас усім, що потрібне: життям, благочестям, праведністю, великодушністю, і ця радість мати Христа зображена в Біблії Ханааном, землею обітованою та благодатною.

Ханаан — не небо і не "райський торт, що дасть тобі Бог". Це Сам Христос зараз, що живе Своїм славним життям через вас. Насправді, лише Господь Ісус Христос, що живе справжнім християнським життям, не тільки примиряє вас з Богом Своєю смертю, але і рятує вас день у день Своїм життям. Іншими словами, Він не тільки помер за ваші гріхи, але і воскрес, щоб жити в вас і замінити вашу неміч Своєю силою, вашу нерозсудливість — Своєю мудрістю, вашу пасивність — Своєю енергією, вашу жадібність — Своєю щедрістю, вашу хтивість — Своєю любов'ю, вашу суєтність — Своїм миром, вашу печаль — Своєю радістю, вашу убогість — Своїм достатком. Це і є Ханаан.

"Из моей неволи и печали,
Из постылой жизни
суетной"

Біблійний радіоклас

запрошує Вас стати одним з його постійних читачів. Це означає, що ви регулярно будете отримувати книгу християнського читання

"Хліб наш насущний"

І це не вимагатиме жодних матеріальних витрат з вашого боку.

Вам необхідно лише надіслати запит на адресу місії: **220107, Білорусь, Мінськ-107, а/с 82**

Наші співпрацівники будуть раді відповісти на ваші запитання, пов'язані з Біблією та її вивченням.

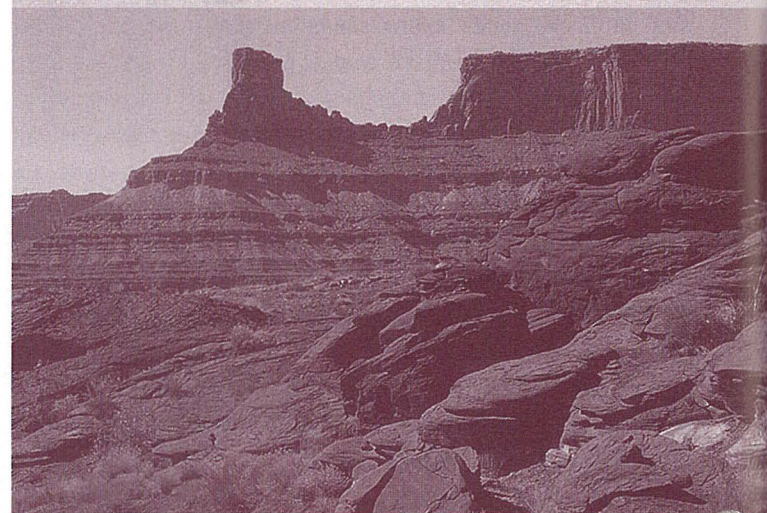
Чи знаєте ви, що книга **"Хліб наш насущний"**

видається щорічно, і кожного року її матеріали поновлюються?

Адреса електронної пошти (Internet E-mail): **RBC@gospel.minsk.by**
Internet on-line: **http://www.rbc.net/**

Приведи в обитель благодати,
Где найду я радость и покой".

Так, це і є Ханаан. Вивести, щоб привести, — таким був Божий намір щодо Його народу, такий він і для викуплених Божих. Він хоче, щоб звичайна людина, що не має божественного життя, стала людиною духовною і сповнилася Духом Христа; щоб, будучи іграшкою в руках диявола і приречена на загибель, вона ожила для Бога і стала інструментом праведності для життя вічного.

І, нарешті, пустеля.

Як сорокарічне блукання Ізраїлю пустелею, вона означає трагедію християнського світу. Кожний день перебування Ізраїлю у пустелі міг стати днем перебування в Ханаані, — цю землю обіцяв йому Бог. Але народ відмовлявся вірити, що Бог, Котрий вивів його з Єгипту, приведе його в Ханаан.

Пустеля уособлює християнина, що в Новому Завіті називається плотським. Якщо ви плотські, то це означає: ви викуплені по вірі через смерть Христа, що примиряє вас з Богом, ви отримали Дар Святого Духа, через Котрого в вас живе Христос. Але, незважаючи на це, ви добровільно живете в злиднях під таємничим впливом побороного ворога — плоті, яку Христос забрав у домовину. Ви — як сини Ізраїлеві, які сорок років мучилися спогадами про ворога, що зник у морській безодні. Як і вони, ви не володієте ні багатством Єгипту, ні золотим зерном Ханаану. Ви блукаєте пустелею.

Невір'я остаточно збило з толку ізраїльтян. Їхнє життя зводилося до дискредитації доброго імені Спасителя. Мабуть, немає більш сумного видовища, ніж християнин, в якому з Христом "тілесно живе все повнота Божества", якому доступні невичерпні джерела неба, а він, нехтуючи цим,

покладається на убоге джерело свого невір'я, ледве животіє, тому що не приймає того, що дав йому Бог.

Минуло сорок безрадісних років, доки Бог через Ісуса Навина напоумив людей, що для входження в Ханаан потрібна така ж віра, як для виходу з Єгипту, віра, що заснована на довірі до Бога, віра, що говорить "спасибі". І от одного разу, коли ступили вони в води Йордану, Бог, побачивши їхню віру, зупинив течію ріки та вивів їх по суші, щоб вони отримали свою нагороду.

Плотський християнин — це людина, що прийняла Святого Духа і всю повноту Христа, однак живе таким життям, неначе Христа в ній немає, тобто ігнорує Його. Вона постійно благає Бога дати їй те, чого все одно не прийме, хоча Бог це вже давав їй. Вона не керується у своїх вчинках тим, що Христос — її життя, а тому і перемога.

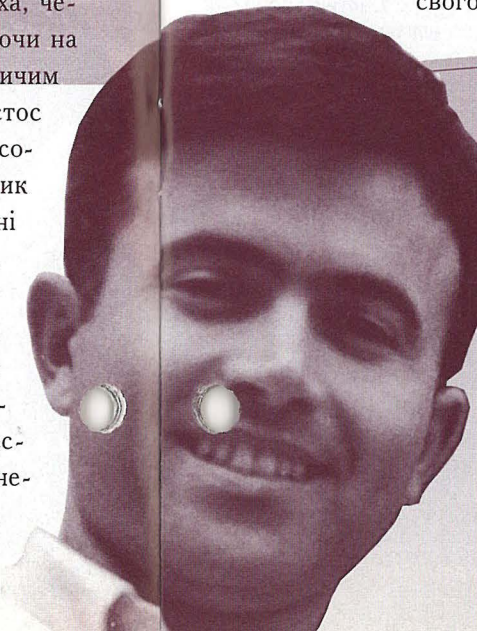
Християнське життя — це життя, що змінилося. "Я розп'ятий з Христом. І живу вже не я, а Христос проживає в мені" (Гал. 2:19,20). "Бо для мене життя то Христос" (Фил. 1:21).

Отже ми бачимо три категорії людей: одні — в Єгипті, другі — в пустелі, треті — в Ханаані. До якої з них належите ви?

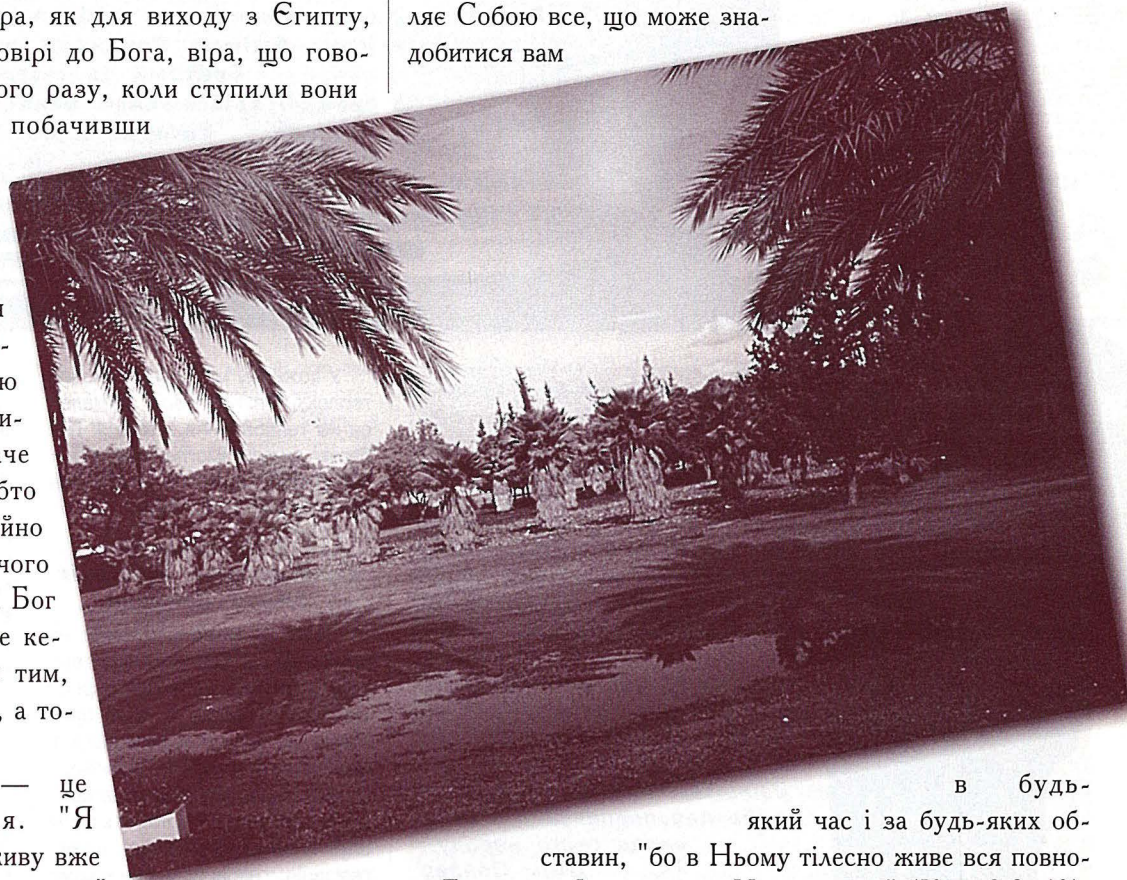
Ви все ще в Єгипті? Тоді довіртеся Христу як своєму Спасителю зараз. Помажте негайно одвірки свого серця кров'ю Христа і, як дитина, подякуйте Йому за ваш порятунок.

Ви все ще в пустелі?

**Пануйте
з Ісусом Христом,
пізнаючи
радість невимовну
і повну слави**

Відкиньте своє невір'я! Довіртеся просто зараз Господу Ісусу, щоб Він міг жити Своїм воскреслим життям в вас і через вас. Подякуйте Йому за те, що Він — ваша перемога, ваша сила, ваше майбутнє, що Він являє Собой все, що може знадобитися вам

в будь-який час і за будь-яких обставин, "бо в Ньому тілесно живе вся повнота Божества. І ви маєте в Нім повноту" (Кол. 2:9, 10).

Ви вже в землі обітованій? Тоді пануйте з Ісусом Христом, пізнаючи радість невимовну і повну слави; пізнаючи мир Його, що вищий усякого розуміння, усвідомлюючи, що всяке місце, де ступатиме нога ваша, належить вам, черпайте силу і мужність у Ньому, не знаючи страху та збентеження, а тільки те, що Господь Бог ваш з вами, де б ви не були, бо "оце перемога, що світ перемогла, віра ваша" (1 Ін. 5:4).

Дорогий Господь, я дякую Тобі за те, що Ти прийняв смерть за мене, грішника. Я з радістю приймаю Тебе як свого Спасителя, Котрий врятує, очистить мене і пробачить гріхи мої. Прийди і живи в мені Духом Святим, щоб мені народитися згори і бути дитиною Божою. Така Твоя обітниця, і цього мені достатньо. Я знаю, що спасений. Віднині Ти — моє життя, Ти — все, в чому буду мати потребу в будь-який час. Ти ніколи не покинеш мене, а будеш вести за собою і зберігати, мі Христос і Спаситель, Господь мій і Бог, завжди і повіки. Амінь. ■

© Torchbearer Publication, 1993.
Усі права збережено.

Христос потрібен усім

Велика група американських місіонерів на чолі з відомим евангелістом Джімом Пондером разом з українськими братами та сестрами протягом тижня (11-18 травня) здійснювала Велике Доручення нашого Господа в багатьох містах України

"Для мене Україна — велика нація з величезним потенціалом у світі. Але після довгого часу перебування у духовному вакуумі народ потребує Божого керівництва. Наслідуючи Божих принципів, зробить майбутнє країни потужним і радужним. Вважаю, що придбати Україну для Христа можливо не через проповідь американців, а лише тоді, коли всі українці-християни мобілізують себе для проповіді Євангелії серед свого народу".
Джім Пондер

Михайло Козубовський

Місіонерська подорож по Дніпру та Чорному морю була організована Міжнародною Євангельською Асоціацією Джіма Пондера (США) за участю ВСО ЄХБ. Для здійснення цієї поїздки багато зусиль доклав Сергій Карпенко, пастор Центральної церкви і церкви "Преображення" у м. Макіївка Донецької області. Він також очолює місію "Ковчег", що з 1992 р. є евангелізаційним органом обласного об'єднання ЄХБ, і є директором Українського служіння МСА Джіма Пондера. Мета подорожі — евангелізація в придніпровських містах Каневі, Черкасах, Дніпропетровську, Запоріжжі, Херсоні, а також Севастополі, Ялті та Одесі. Напередодні у кожному з цих міст була проведена велика робота: розповсюдження рекламних

листівок, афіш, оголошення по радіо та телебаченню, організація приміщень для евангелізаційних служб. Це дало свої результати — будинки культури були вщерть заповнені людьми, спраглими Слова Божого.

Програма круїзу була організована так, що задіяні у евангелізації були усі брати та сестри. Індивідуальні свідчення на вулицях і майданах, відвідини медичних і дитячих установ щоразу завершувалися великими евангелізаційними зібраннями в міських будинках культури, на яких проповідував Джім Пондер. Незмінними учасниками усіх евангелізаційних заходів були християнські співаки Алла Кірсанова, Тетяна Решетняк, Валерій Щербина та група "Ковчег". Багаторічний досвід збору і надихали усіх учасників круїзу. Це були найщасливіші хвилини.

У кожному місті, куди заходив теплохід, евангелізація знімалася на телебачення, і того ж дня багато людей змогли почути Боже Слово, християнський спів біля екранів телевізорів.

Міжнародна Євангельська Асоціація Джіма Пондера

МСА була організована 18 років тому з благословіння видатного евангеліста Біллі Грейма. Місія включає в свою програму не тільки евангелізаційні заходи, а й надання гуманітарної допомоги церквам, де в цьому є потреба. Пріоритетним служінням залишається евангелізація, головними чинниками якої є молитва, музика і спів, свідцтво і Слово Боже. Усе, що робиться місією в процесі підготовки до евангелізації, спрямоване на заклик людей до прийняття Ісуса Христа як свого особистого Спасителя.

Д-р Джім Пондер

Почав проповідувати, навчаючись у коледжі. Так сталося, що місце, де він вперше мав проповідувати, виявилось тюремю. Після цього він з легкістю проповідував на вулицях і скрізь, де траплялася нагода.

Згодом очолював евангелізаційне служіння в союзах баптистів штатів Іллінойс, де налічувалося 1800 церков, і Флориди — 3000 церков.

Покликання евангеліста спонукало Джіма Пондера залишити директорську посаду і присвятити себе безпосередньо справі евангелізації. Це стало метою його життя. Господь щедро благословляє це служіння.

Розповідає д-р Джім Пондер:

— Я не маю особливих секретів евангелізаційної праці. Я завжди намагався вчитися дієвій проповіді у талановитих проповідників. Все, що я чув і бачив у них, я застосовував у своєму досвіді. Ще й сьогодні, коли я чую гарну проповідь, я вчуся. Я особисто не готую складних проповідей і використовую прості ілюстрації. Цього я навчився у Біллі Грейма, а його проповіді може зрозуміти першокласник. Це також і мій принцип. Коли люди знають, що їм потрібно робити і їхні серця торкається Дух Святий, вони обов'язково відгукнуться на заклик Божий.

Протягом всього ча-

су з евангелізаційною місією я відвідав уже більше 100 країн, в яких було проведено 1200 евангелізаційних кампаній. Я побував майже в усіх країнах Центральної та Південної Америки, Африки. Перша евангелізаційна кампанія відбулась у Кореї. Деякі брати, що нині очолюють корейські баптистські конвенції, на вернулися до Господа через мою проповідь.

Україну я відвідував досить часто. З тих пір, як побував тут вперше, моя діяльність набула тут особливої активності. Я полюбив цю країну, її людей, культуру. Тут особливе сприймання Слова Божого.

Розповідає Сергій Карпенко:

Поїздка по Дніпру була присвячена знаменній даті — 2000-річчю Різдва Христового. Наближаючись до цього свята, хотілося б, щоб якомога більше наших співвітчизників пізнали Христа як свого особистого Спасителя. Ми бачимо, що Господь особливо благословляє проповідь Його Слова.

Треба відзначити в служінні Дж.Пондера дуже важливий момент: де б він не проповідував, його проповідь завжди транслюється по телебаченню. Це його правило. В наступному році МСА Дж.Пондера планує провести кілька конференцій з ор-

ганізації недільних шкіл для всіх вікових категорій. Моліться про наше служіння.

"Те, в чому найбільше має потребу Україна, — це Ісус Христос. Те, в чому найбільше маємо потребу ми, американці, — це Ісус Христос. Кожна людина без винятку має потребу в Ісусі Христі.

Люди всього світу говорять про життя. Вони хочуть знати про нього якомога більше. Чи може моє життя бути сповненим радістю і щастям? Як довго ми будемо жити? Звичайно, кожен зацікавлений жити не тільки якнайдовше, але жити вічно.

Та ми, люди, маємо хазливую проблему. Ця проблема стосується усіх людей на землі: в Україні, США, Африці і т.п. Ви можете запитати, що це за проблема? Біблія називає її коротко і чітко — гріх. Написано, що всі згрішили і позбавлені слави Божої. Біблія також говорить, що покарання за гріх — вічне розділення з Богом. Невже немає виходу з цього становища? Є вирішення цієї проблеми! Це — Ісус!

Він сказав, що прийшов, щоб дати життя, і життя з достатком. Воно сьогодні може бути надбанням кожного. Адже Господь бажає, щоб кожна людина мала життя вічне і радість, мир у житті земному. Шляхом до цього є

Ісус Христос, Який сказав, що Він є дорога, істина і життя," — так починалася проповідь Слова Божого американського евангеліста Джіма Пондера.

Враження:

Степан Іванович Корнута, старший пресвітер ЄХБ по Дніпропетровській області:

— Ця місіонерська подорож на мене справила чудове враження, адже крім свідчення ми мали прекрасні духовні спілкування. Це створювало дух єдності та братерської любові, який зберігався до самого кінця подорожі. І взагалі, весь час ми відчували особливі Божі благословіння. Звичайно, наші брати та сестри, американці, доклали багато зусиль і коштів для такої акції, але, гадаю, це оправдується тим, що в кожному місті, де зупинявся наш корабель, не тільки свідчилося про Христа, але й багато душ наверталося до Нього. Власне кажучи, це було метою нашої поїздки. Моє побажання як служителя усім нашим братам та сестрам, щоб свідчення про Христа було щоденним нашим служінням. Це обов'язок кожного християнина.

Кожному великому заходу передують титанічна праця і її координування в процесі реалізації. Тож і цей евангелізаційний круїз також готувався заздалегідь.

Про підготовку до нього розповідає адміністратор круїзу Валерій Слуцький:

— Підготовка до цього круїзу тривала півтора року. Безпосередньо ж до розробки усіх деталей та до їх реалізації ми приступили за два місяці до круїзу. Хочу зазначити, що в його організації багато допоміг помічник Голови ВСО ЄХБ М.М.Андрашко, а також велику підготовчу роботу на місцях провели старші пресвітери обласних об'єднань та пастори помісних церков: організація реклами в містах, зустрічі, транспорт і т.п.

У програму евангелізації входили відвідини лікарень, дитячих будинків, шкіл-інтернатів з наданням допомоги продуктами харчування. Такої допомоги, не секрет, потребують сьогодні всі дитячі установи. Заздалегідь було закуплено 3 тонни гречки, муки та цукру, що під час круїзу було розподілено між 12 дитячими будинками. Праця нашої команди була досить напруженою, адже прихід у кожне місто — це турбота про завантаження і розвантаження продуктів харчування, духовної літератури, рекламних буклетів, подача і координація маршрутів автобусів. Часто погода диктувала свої умови. Але, слава Богу, все пройшло добре.

Христос потрібен усім

Співають: В.Щербина, А.Кірсанова, Т.Решетняк

Пастор С.Карпенко

Вітає гостей голова Дніпропетровського обласного об'єднання ЄХБ С.І.Корнута

Хліб-сіль і квіти — символи української гостинності

Під час евангелізаційного служіння співає група "Ковчег"

Ансельмівські діалоги про свободу

Діалог другий: Як знайти та користуватися свободою?

Ансельм

Кентерберійський, що жив в кінці XI століття, був не тільки тонким мислителем і глибоким філософом, але й напрочуд покірним та послідовним християнином. Він не тільки розмірковував про християнські доктрини, але й жив за ними. Ми знаємо про його життя з добре документованих джерел. Головні з них — численне листування самого Ансельма та дві біографії, що написані його другом і супутником в усіх злигоднях другої половини його життя, кентерберійським ченцем Едмером (одна біографія духовна — Житіє, а інша в складі політичних хронік).

Ансельм мріяв на все життя залишитися простим учителем невеликого монастиря в Нормандії, але Господь приготував йому інший шлях.

Ансельм жив у дуже тяжкий час. Занепад або майже повне руйнування релігійного і духовно-морального життя західного християнства в кінці X століття пробудило до життя рух за релігійне відновлення, що набув форми релігійно-політичної боротьби. В XI столітті почалося протистояння між церковно-державними партіями, кожна з яких обирала свого папу, і кожний папа, звичайно, тільки себе вважав істинним главою церкви. До цього треба додати гостру політичну боротьбу між Францією та Англією.

Нормандський герцог Вільгельм, перепливши Ла-Манш, силою захопив англійський престол, за що отримав прізвисько Завойовник і, звичайно, "перетрусив" усю англійську церкву, призначивши угодних йому єпископів, а їхнім керівником, архієпископом

Кентерберійським, він призначив свого духовника й учителя Ансельма — Ланфранка. З цього часу Ансельм став абатом Бекського монастиря, у нього встановилися тісні зв'язки з англійською церквою.

Після

смерті Вільгельма

Завойовника королем Англії став його середній син — Вільгельм Рудий (Руф), що успадкував від батька нормандську невгамовність і грубість вдачі. Незабаром помер Ланфранк і його єдиним достойним наступником усі бачили Ансельма. Ансельм завзято опирався, довгі роки взагалі не показувався в Англії, розуміючи, що він не зможе працювати з Вільгельмом, але його хитрістю заманили на острів, а виїхати у Нормандію король йому не дозволив. Сам Руф теж не дуже хотів Ансельма, але розумів, що іншого кандидата просто немає, до того ж він небезпечно захворів і, злякавшись смерті, обіцяв повну амністію, прощення боргів та призначення достойного архієпископа.

Едмер докладно описує розмову короля Руфа з Ансельмом, що відбулася першої п'ятниці Великого посту, 6 березня 1093 року. Король плакав і просив прийняти кафедру заради любові до його батька й матері, Ансельм же плакав і "падав на лице своє", говорячи, що він уже старий і Бекські брати його не відпустять, а тому він ніяк не може прийняти цю посаду. Нарешті єпископи, що були присутні на цій зустрічі, втратили терпіння, схопили

Ансельма попід руки, силою підвели до постелі короля, витягнули його праву руку вперед для того, щоб він прийняв посох. Та Ансельм так міцно стиснув кулака, що їм не вдалося разігнути його пальці, і вони "символічно" притиснули посох до кулака так сильно, що Ансельм закричав від болю. Усі присутні крикнули "ура", заспівали "Te deum laudamus" і повели Ансельма до церкви, хоч він упирався й кричав, що діло зроблене неправильно. Попереду було ще багато формальностей і тільки 4 грудня 1093 року Ансельм був посвячений на це служіння, але поставив серйозні умови королю та єпископам. Так почалося церковне служіння Ансельма.

Учень — Учителю, як ти можеш розмірковувати про свободу, коли в твоєму житті було стільки випадків, коли ти чинив вимушено, а не вільно? Згадай, наприклад, як ти став архієпископом.

Вчитель — Твоє питання цілком обґрунтоване. Обставини дійсно до чогось змушують нас, але дуже рідко вони тиснуть на нас в абсолютному смислі слова.

Учень — Що ти маєш на увазі?

Вчитель — Обставини підштовхують нас, але ми інколи не хочемо напружувати свою волю і приймати усвідомлене рішення, а віддаємося на волю обставин. Але в такому випадку ми просто не реалізуємо свою свободу.

Учень — Але як ти міг реалізувати свою свободу біля постелі Рудого Вільгельма?

Вчитель — Після тієї зустрічі у мене було майже 10 місяців роздумів. Я міг не допустити інтронізації, але я побачив волю Божу в цьому призначенні. Я плакав, зважаючи на тяжкий стан церков і свою неспроможність, але я чув голос Божий, який говорив мені, що сила у Нього. Ти знаєш, що того року після Пасхи король одужав і, звичайно ж, порушив багато своїх обіцянок, та коли ми докорили йому, він грізно сказав: "Богу дуже не поздоровиться за ту хворобу, що Він навів на мене". І тоді я зрозумів, що повинен життя своє покласти за діло Боже.

Учень — Тобто, ти хочеш сказати, що рішення стати архієпископом Кентерберійським ти прийняв вільно?

Вчитель — Так, і навіть більше того. Я хотів би, щоб ти зрозумів, що часто ми ховаємося за обставинами, не бажаючи користуватися своєю свободою.

Учень — Я не зовсім тебе розумію.

Вчитель — Інколи, але дуже рідко обставини не залежать від нас цілком. Наприклад, трапилася пожежа і я вимушений був утекти з свого дому. Це абсолютно не залежало від мене, якщо я, звичайно, сам не спровокував цю пожежу. Але частіше ситуація буває іншою. Обставини бувають лише фоном, на який накладаються мої бажання та мотиви.

Учень — Так, я зрозумів! В наш час говорять про вектори. Є вектор зовнішніх обставин, а є вектор мого бажання, а результуючий вектор — це й є моя дія.

Вчитель — Не зовсім так. Результуючий вектор залежить не тільки від обставин і бажань, але й від волі. Волі людини і волі Божої. Зараз ми торкнемося цього

найважливішого регулятора, що прямо зв'язаний із свободою.

Учень — Ти хочеш сказати, що результат залежить від волі?

Вчитель — Так, і по суті, воля є механізмом здійснення свободи. Я розповім тобі випадок з мого життя, про який майже ніхто не знає. Сам я походжу з досить відомої дворянської родини, але в 15 років, після смерті матері, пішов з дому в супроводі домашнього священика. Батькові я сказав, що йду вчитися. Формально так воно і було, але я йшов зваблений двома суперечливими бажаннями. З одного боку я, будучи вихований в серйозній християнській родині, хотів служити Богу, але з іншого... Тобі добре знайомий вулкан, що вирує в плоті п'ятнадцятирічного юнака.

Учень — Звичайно, вчителю, я тому і питаю про свободу, бо хочу знайти і втримати її.

Вчитель — Отже, ми блукали мальовничими місцями Бургундії в пошуках підходящої школи і одного разу зупинилися в якомусь селі. Був теплий літній вечір, я вийшов до маленької річечки, що протікала неподалік, і зненацька побачив приголомшливу картину: на протилежний берег вибігли дві дівчини. Вони не бачили мене і роздзглись, щоб скупатися. О, як вони плескалися та бігали вузьким піщаном берегом! Мене охопили зовсім не поетичні почуття. Я метався між бажаннями плоті та християнським обов'язком і, хоч вони давно пішли, я стояв у траві на колінах і молив Господа про перемогу над собою. Саме цієї ночі я вирішив піти в монастир.

Учень — Ти думав, що в самотності монастиря переможеш бажання плоті?

Вчитель — Так, але це був самообман. В моїй убогій келії я часто стогнав від такої ж боротьби, і тільки пізніше Господь подарував мені перемогу.

Учень — Я нещодавно читав листи блаженного Ернста, який теж пише про цю боротьбу. Ось послухай:

"О, скільки разів, вже будучи пустельником та перебуваючи в неосяжній, спаленій сонячною спекою пустелі, думками я линув до Риму й віддавався там утіхам. Мої члени загрубili від волоссяниці та викликали відразу, брудна шкіра зробилася чорною, як в ефіопа. Коли, незважаючи на опір, мене боров сон, я кидав свої кістки, що ледве трималися разом, на голу землю. Про їжу і питво мовчу, тому що навіть хворі монахи п'ють там сиру воду, а з'їсти що-небудь варене було б розкішшю.

І от я, той, хто сам прирік себе на таке ув'язнення, в оточенні лише скорпіонів і диких звірів, часто мріяв опинитися в хороводі дівчат. Обличчя блідніло від постів, а в холодному тілі розум палав

бажаннями і, хоча плоть померла раніше самої людини, в ній щосили вирувала пожежа пристрастей".

Вчитель — Це точні переживання.

Учень — Але чи вважаєш ти, що лише в монастирі можна перемогти плоть і стати вільним?

Вчитель — Звичайно, ні. Я дуже часто бачив поразку ченців перед плоттю і навпаки, перемогу простих сімейних християн над своїми пристрастями і похотями.

Учень — В мій час зовнішні обставини, — я маю на увазі телебачення, газети, суспільну думку, — спонукають молодих людей мати "вільну любов". І хоча я зараз розумію, що вона зовсім не вільна, а навпаки, залежна від похоті плоті, я не можу нікуди заховатися від цього впливу. У мене немає такого тихого монастиря, що був у тебе.

Вчитель — А тобі він і не потрібен. Ти повинен навчитися керувати своїми почуттями, а не придушувати їх. Бог дав тобі почуття не для того, щоб ти відкинув їх. Керувати почуттями — це не означає

позбутися їх, це означає бути їхнім хазяїном. Тобто, ти повинен стати вільним, а вони мають стати твоїми рабами. І для цього не потрібен монастир. Треба просто пам'ятати, що твої дії, тобто прояви твого християнства, будуть залежати не тільки від обставин і сили твоїх бажань, але багато в чому й від рішень твоєї волі. Бог не віднімає у тебе свободу остаточного рішення, але Він допомагає твоїй волі прийняти правильне рішення. І коли ти намагаєшся звалити вину на обставини, ти дуриш себе.

Учень — Я дійсно часто заспокоюю свою совість тим, що живу в таких умовах. Обставини складаються так, що я вимушений сказати неправду або відступити від своїх принципів. У тебе теж були подібні випадки. Я знаю, що через два роки після рукопокладення на архієпископа, у тебе почалися гарячі суперечки з королем. Ти повинен був їхати до папи римського, але неясно було до якого, бо їх було два: в Римі Урбан, а в Равенні — Климент.

Вчитель — Так, це був тяжкий час випробування моєї свободи. Обставини змушували мене зрадити церковні принципи. За нашими канонами я визнавав Урбана, а король ще нікого не визнавав, і був страшенно обурений, що я насмілюся визнати когось без його згоди. Коли почалася Верховна рада, то всі єпископи благали мене підкоритися волі короля, та я сказав, що в церковних справах я повинен коритися лише церковному начальству.

Вільгельм був вкрай роздратований і заявив присутнім: "Радьтеса до тих пір, доки не знайдете як засудити його, або, per Vultum de Luca (це була його улюблена лайка і прокляття), я знайду спосіб засудити усіх вас". Потім він вийшов, гримнувши дверима. Мої єпископи і барони радилися годин п'ять, і нарешті, знайшли таке формулювання: засудити Ансельма поза нашою юрисдикцією, але відмовити йому в покорі ми можемо.

Учень — Я читав у Едмера, що ти під час цієї ради спав, сидючи на крайній лаві та прихилившись головою до стіни. Як ти міг спати, коли питання стояло не тільки про твоє служіння, а й про життя?

Вчитель — Так, я дійсно проспав усю раду, та це була моя звичайна поведінка на подібних нарадах. Я був спокійним, тому що не залежав від обставин, а знав Божу волю і діяв відповідно. Тобто, я був дійсно вільний, бо усвідомив наказ Всевишнього і з радістю сприймав його, тому, хоч зовні я мав багато обмежень, в той же час у мене не було перешкод. Вірніше вони були, але я на них не наштотхувався.

Учень — Едмер пише, що ти спокійно вислухав рішення ради і зважено сказав: "Щоб була сварка, потрібно, щоб участь брали двоє, а я ні з ким з вас не лаявся, тому ви не можете мені не коритися".

Вчитель — Це правда, але найдивовижніше було потім. Вільгельм немов би відступив і забув про цю справу, а незабаром, добре зрозумівши політичну ситуацію, і сам визнав Урбана. Так що мої єпископи марно пішли на угоду зі своєю совістю.

Учень — Учителю, та все ж таки, відкрий секрет. З якого джерела ти черпаєш свою свободу? Свободу від бажань плоті, від власного "я", від зовнішніх обставин, незважаючи на їхній гніт... В чому секрет?

Вчитель — Секрету немає. Я вже говорив, що секрет свободи у Христі. Що це означає? Передусім, людина повинна побачити існування Божественної волі і Божественних законів, після цього усвідомити і прийняти їх, а тоді вона зможе жити, не зустрічаючи перешкод.

Учень — І яким же для цього має бути перший крок?

Вчитель — Рішення повністю присвятити себе Христу.

Учень — Це означає покаятися і дозволити Христу увійти в моє життя? Я чув це на наших зібраннях багато разів, але мені здається це занадто просто.

Вчитель — Ні, друже мій. Це тільки звучить просто. Насправді за цією простотою дуже складний духовний процес. Якщо ти дозволиш Христу управляти твоїм життям, то перестанеш натрапляти на перешкоди. Зрештою, в житті все складніше. Навіть присвятивши життя Христу, я кожний день зберігаю свободу і вимушений вольовим зусиллям віддавати Ісусу своє право вибору. Тобто володіння свободою припускає, що, одного разу зробивши вибір, я можу повернутися в точку вибору, зробити інший вибір і Бог буде рахуватися з моїм вибором, так що я, як і раніше, відповідаю за свої рішення.

Учень — Отже, секрет свободи в тому, щоб стати християнином і постійно бути ним?

Вчитель — Безумовно. Лише християнин може усвідомлювати Божу волю і з радістю коритися їй. Він робиться добровільним рабом Христа. А той, хто виконує Божу волю не добровільно, не має ніякої свободи.

Учень — Я, здається, зрозумів. В дитинстві мама змушувала мене читати Євангелію. Я не міг не читати її. Я був абсолютно не вільний на той момент, але зараз мене ніхто не змушує, а я залюбки читаю цю книгу. Я дійсно вільний і можу не читати її, але мені хочеться читати. Я виконую волю Божу, я раб Христів, та я абсолютно вільний і радію, тому що роблю це залюбки і будь-коли можу цього не робити.

Вчитель — А це означає, що християнин має більше свободи, ніж нехристиянин.

Учень — Я згоден, але так само й ті, що не знають Бога, мають певну свободу?

Вчитель — Так, і вони можуть усвідомлювати Божу волю й виконувати її, але це тільки епізодичний спалах пам'яті про істинну свободу, яку людина мала до гріхопадіння.

Учень — Ти хочеш сказати, що до гріхопадіння Адам і Єва мали свободу, а після гріхопадіння втратили її?

Вчитель — Так. Свобода як стан — це дар від Бога для всіх людей, але використовувати цей дар може тільки той, хто через Христа скинув з себе рабство гріха.

Учень — А як же тварини? Хіба вони не вільні?

Вчитель — В тому сенсі, в якому ми говоримо про свободу, вони дійсно не вільні. У них немає волі, вони не можуть робити що-небудь проти своїх бажань. Вони живуть тільки апетитними (appetitus) або,

як ви в XX столітті говорите, інстинктивними нахилами, і бажання, незгідні з цими нахилами, у них не можуть навіть з'явитися.

Учень — Учителю, я думаю, що ти не читав Фрідріха Ніцше, який жив у XIX столітті. Він вважав, що людина може хотіти все, крім того, чого вона не хоче. Тобто, якщо людина чогось не хоче, то й самого бажання у неї не з'явиться, а за твоїм розумінням це стосується тільки тварин.

Вчитель — Так. Тільки тварини не мають бажання зробити вольовий вчинок, що протилежний

їхньому інстинкту, а людина тим і відрізняється від тварин, що може хотіти те, чого не хоче її фізична природа. Наприклад, тварини не можуть жертвувати собою, подавивши інстинкт самозбереження, заради високої ідеї, а Ян Гус міг це зробити. І не тільки він. Тисячі християн віддавали життя за ідею, мільйони боролися й продовжують боротися зі своїми плотськими інстинктами та перемагають їх. А у тварин і боротьби немає.

Учень — Цікаво виходить. У такому випадку непокірні Богу живуть тільки інстинктами, як тварини...

Вчитель — Не зовсім так. Вони теж часто бажать того, що не властиве їхній плотській природі, чого тварина хотіти не в силі, але це їхнє бажання є виконанням законів, які диктує людське "я", тобто "его". Це немов би духовні почуття, але їхнє джерело не Бог, а гордість і природні почуття душі.

Учень — Отже, я зрозумів, що свобода — це привілей тільки людини, а істинна свобода — це можливість, яку одержує тільки відроджена людина. Знайти цю свободу я можу тільки в Ісусі, "все можу в Тім, Хто мене підкріплює, в Ісусі Христі" (Фил. 4:13), а щоб користуватися істинною свободою я повинен ще більше коритися Христу і жити за Його волею.

Вчитель — Ти кмітливий учень. Та мені пора...

Учень — Ансельм, не йди! Мені так цікаво з тобою!

Вчитель — Не можу. Закони жанру змушують закрити уста й піти.

Учень — Ансельм!

Вчитель — Я завжди з вами, бо вільний у Христі, і в Ньому я завжди живий. А ще ти зможеш зустрітися зі мною в моїх трактатах. Але головна зустріч у вічності. Отже, до зустрічі!

Діалог почув і записав Сергій Санніков

Сергій Санніков — пастор, доктор богослов'я Радник Голови ВСО ЄХБ з питань освіти та науки, головний редактор альманаху "Богомыслие", автор ряду богословських книг і статей

Ян Гус —

Вшановуючи пам'ять визначного реформатора і мученика, пригадаємо дещо з його біографії.

Народився Ян Гус у селянській родині в селі Гусинець на півдні Чехії, приблизно в 1373, за деякими джерелами в 1369 р. Згідно тодішніх звичаїв, йому було надано прізвище за місцевістю, де народився. Син селянина, він виявився надзвичайно кмітливим і уважним учнем, тому вже у 16 років вступає до Празького університету на теологічний факультет. По закінченні стає спочатку викладачем, потім, 1401 р. - деканом факультету мистецтв, у віці

25 років - професором цього ж університету, ще через деякий час, а саме в 1402 р. - його ректором. До того ж, у 1401 р. його висвячено на католицького священника.

За тих часів, як це триває ще й тепер, літургія у католицьких храмах відправлялася латинською мовою, а проповідей майже не виголошувалося, а якщо й траплялися проповіді, то німецькою мовою. Але Ян Гус з 1402 р. почав проповідувати у Віфлеємській каплиці народною, чеською мовою і прагнув до того, щоб усе богослужіння звершувалося зрозумілою для всього народу мовою.

Спочатку реформаторська діяльність Гуса була продовженням і розвитком традицій чеських передових мислителів 14 століття - Яна Мили-

На одному образку старовинного молитовника, що знаходиться в празькому музеї, зображений Ян Вікліф (англійський реформатор, що жив перед Гусом), який креше вогонь. Ян Гус бере цей огонь і запалює смолоскип, а Мартін Лютер вже з запаленим смолоскипом йде проти тьми, облуди і забобонів. І, справді, ці три мужі дали почин світовому євангелізму. Після перших починів довершили і поглибили євангелізм Цвінглі, Кальвін, Нокс та інші реформатори

ча, Хоми Штитного, Матвія з Янова - попередників чеської народної реформації 15 століття.

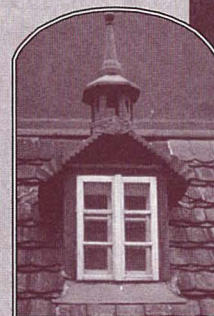
Того часу Чехію та Англію пов'язували дуже добрі взаємини — завдяки шлюбам дочок чеського короля Вацлава IV з англійським королем Річардом. Отже, за посередництва студентів вищих шкіл сталося так, що до рук Гуса потрапили переписані від руки праці Джона Вікліфа.

Ці твори справили на молодого Яна Гуса величезне враження, викликали глибокі роздуми і згодом надали відваги. Гус беззастережно стає на бік Вікліфа. Він закликає народ до чистого богобоязного життя та викриває аморальність духовенства і світських людей влади, гаряче виступає проти забобонів, що замість чистих християнських ідеалів володіли людськими душами. Гус гнівно викриває зловживання і моральний занепад жадібного католицького духовенства, різко критикуючи торгівлю індульгенціями.

У своєму вченні Гус розвиває положення про право участі у причасті не лише священників, як це було прийнято у католицькій церкві того часу, але і простих людей. Ця вимога спрямовувалася на усунення привілейованого стану духовенства.

Нагоду особисто розвідати махінації папства він отримує, коли з призначеною комісією його відряджають у село Віснак, де немовби з'явилася "справжня і чудотворна" кров Христа. Необхідно було на місці перевірити правдивість цього. Виявилося, що "отцеве" нове "чудо" було сфабриковано самими служителями церкви.

З того часу Ян Гус розпочинає ще гостріше і активніше виступати проти фальшивих чудес. Тепер твори Вікліфа освітили йому дорогу ще

видатний чеський патріот, вождь Реформації у Чехії

більше. У проповідях у Віфлеємській каплиці та лекціях в університеті він почав більш рішуче виступати проти церковного ладу і перекручування Христової науки, тим самим привертаючи до себе празький народ, так що на сторону Гуса стає навіть король Вацлав IV.

Діяльність Гуса знайшла широку підтримку серед народних мас Чехії ще й тому, що вони побачили в Гусі свого вожда і захисника від гніту феодалів та церковників. Спочатку співчувала Гусу і значна частина феодалів, для яких вимоги реформи церкви означали, найперше, переділ церковних земельних володінь.

Гус виступає також проти німецького засяння в країні, сприяючи, в той же час, розвитку національної культури Чехії. Значною перемогою Реформації, якою керував Гус та його учень і послідовник Ієронім Празький, була реформа Празького університету, що перетворився у центр реформаторського руху.

В результаті діяльності Гуса на терені реформації архієпископ Жбинець, що колись любив Гуса, стає тепер його запеклим ворогом і надсилає на нього скаргу до самого папи. Папа наказує спалити книги Вікліфа, а Гуса позбавити священницького сану. Проте Гус того наказу не визнає, а далі продовжує громити духовенство і ганьбити папство. Це призвело до того, що 1413 р. папа прокляв його.

Конфлікт між Гусом і католицькою церквою набув особливо гострої форми з 1409 р., коли Гус рішуче виступив на захист творів Вікліфа, оголошених папою еретичними. Він різко засудив спалення у 1410 р. книг Вікліфа, вчинене за наказом празького архієпископа. Гуса було викликано на суд римської курії, але він відмовився їхати до Риму, опираючись на наказ короля Чехії Вацлава IV.

Коли у 1412 р. папа Іван XXIII оголосив хрестовий похід проти свого політичного ворога, неаполітанського короля Ладислава, і розпочав продаж індульгенцій, Гус засудив папську буллу і торгівлю індульгенціями та розпочав відкрити боротьбу з папою.

Чеський народ, особливо чеські євангелісти, а з ними увесь євангельський світ, з глибокою пошаною згадує цього героя віри, його мученицьку смерть

Папа відповів на це новим відлученням Гуса від церкви. Гус змушений був залишити Прагу і два роки (1413-1414) провів у Південній Чехії. За цей час він відредитував старочеський переклад Біблії.

Але церковний собор, скликаний 1414 року у Констанці (Німеччина), пожадав, щоб Гус з'явився для оправдання з приводу звинувачення його у ересі, причому німецький імператор Сигізмунд I спеціальною грамотою ("залізним листом") гарантував Гусу недоторканість і вільне повернення із собою.

Проте Гус, що приїхав таки до Констанції, був заарештований. Це сталося у листопаді 1414 року. Протягом семи місяців Яна Гуса тримали у підземеллі ув'язненим, відмовляючи навіть у допиті.

Процес у справі Гуса розпочався лише у червні 1415 р. Вирок йому вже був готовий. Церковники, а з ними і Сигізмунд I, намагалися одержати від Гуса формальне відречення від свого вчення. Але Ян Гус зберіг вірність до кінця:

- Якими очима посмію дивитися в очі народу, якщо з моєї вини похитнуться його переконання? Нізащо! Спасіння кількох душ простого народу для мене дорожче мого смертного тіла.

Шостого червня 1415 р. за вироком собору Гус, "нерозкаяний еретик", був спалений на вогнищі.

Чеський народ донині глибоко шанує пам'ять про Гуса — національного героя Чехії. ■

БАПТИСТ
УКРАЇНИ
Львівсько-християнський журнал

Стаття з журналу "БAPTИСТ України" № 11 за 1928 р.

Андрій Прокопович Костюков

Олександр Нагірняк

Початок шляху

Андрій Прокопович Костюков народився 30 червня 1889 р. в селі Кивач Клинцівського повіту Чернігівської губернії. Багатодітна селянська сім'я дуже бідувала, тому після закінчення сільського училища А.Костюков переїхав у Крим до свого старшого брата Григорія і почав працювати рознощиком книжок у книжковому магазині. Його брат на той час уже навізався до Господа і був членом ялтинської церкви євангельських християн-баптистів. Хазяїн книжкового магазину також був віруючим.

Християнське оточення благотворно вплинуло на молодого Андрія Костюкова. Господь постукав у його серце, і юнак відповів на цей заклик з жаром першої любові. Він прийняв хрещення в Чорному морі і відразу ж почав свідкувати про свого Спасителя. Незабаром він став визнаним керівником християнської молоді.

На початку століття ми зустрічаємо його прізвище у числі активних благовісників баптистського Братства. Він їздить по містах та селах з проповіддю Євангелії, за його участю утворюються нові церкви. У журналі "Баптист" за 1910 р. є, наприклад, така згадка: "З 1 березня в Кременчуці гостював А.П.Костюков, і весь час були радісні зібрання".

А.П.Костюков належав до числа служителів, які вийшли з народних низів. Це О.М.Букреев, Р.Д.Хомяк, М.І.Зюбанов, О.М.Нестеренко та багато інших. Вони не мали систематичної освіти, але вчилися на колінах і з Біблією у руках. Їх відрізняло ревне

бажання трудитися для Господа і гаряча любов до Його народу. Вони були переконаними у вірі і завжди намагалися жити згідно своїх переконань.

У 1915 р. А.П.Костюков був заарештований по звинуваченню у "зведенні православних" і зісланий до Ворожежу. Разом з дружиною він пробув у засланні до ре-

тір, допоміг переїхати працездатним віруючим, дістав насіння. Жили комуною, мали все спільне, як у першоапостольській церкві. Таким чином багатьох він урятував від голодної смерті.

Слід відзначити особливу турботу Андрія Прокоповича про дітей. Нерідко він приводив додому безпритульних дітей, годував їх, одягав. Відомий випадок, коли у елісаветградській церкві було організоване дитяче різдвяне свято. Після пісень та віршів почали роздавати подарунки. Упорядники свята призначали подарунки тільки для дітей, що відвідують церкву, але Андрій Прокопович втрутився і сказав: "Ми не можемо ділити дітей на "наших" і "не наших". Треба роздати всім!" Які раді були діти з вулиці, що прийшли на свято! Певно, вони запам'ятали ці подарунки на все життя...

На чолі українського Братства

Церкви християн-баптистів, розташовані на території України, входили у Всеросійський Союз баптистів. Однак у зв'язку з революційними подіями і початком громадянської війни Україна виявилася відірваною від центру. Церкви потерпали від свавілля місцевої влади, не мали духовних зв'язків, євангелізаційна діяльність була припинена. У таких умовах виникла необхідність у проведенні всеукраїнського з'їзду баптистів, який відбувся у 1918 р. у Києві. Головував на ньому авторитетний служитель, пресвітер Астраханської об- щини Федір Прохорович Ба- ляхін. Цей перший з'їзд прийняв важливі рішення стосовно організації внутрішнього життя об- щин та їх зовнішнього представництва, виробив

статут об- щини баптистів, але виконати намічені рішення не вдалося через політичну не- стабільність.

Андрій Прокопович Кос- тюков брав активну участь у роботі з'їзду. Через три роки він став одним з ініціаторів наступного з'їзду.

Другий Всеукраїнський з'їзд баптистів відбувся у Еліса- ветграді. Прибуло 120 деле- гатів. З'їзд прийняв рішення про утворення Всеукраїнсь- кого Союзу Баптистів, головою якого був обраний Дементій Олексійович Правове- ров. Од- нак у наступному році було вирішено утворений Союз злити з Всеросійським Сою- зом із загальним центром у Москві.

Всеросійський Союз того часу керувався Колегією. Він мав свою друкарню і видав- ництво "Слово Истины". Бага- тьом здавалося, що робота в єдиному союзі буде більш продуктивною, але життя по- казалось інше. Центр Все- російського Союзу не міг за- доволювати всі потреби на місцях. Тому за згодою Пле- нуму Всеросійського Союзу баптистів та Ради Союзу бап- тистів (членом якої з 1923 р. був А.П.Костюков), у травні 1925 р. у Харкові був скли- каний 4-й Всеукраїнський з'їзд баптистів. На ньому бу- ло 333 делегати. У його ро- боті взяли участь такі видатні служителі як Д.О.Правове- ров, А.Г.Альохін, П.Я.Дацко, О.М.Бу- креєв. Були присутні члени Ради Всеросійського Союзу. На цьому з'їзді було прийня- то рішення офіційно заснува- ти Всеукраїнський Союз об'єднань баптистів, зберіга- ючи "єднання духу в союзі миру" з усім братством бап- тистів. Головою Всеукраїнсь- кого Союзу став Андрій Про- копович Костюков. Місцеве- знаходженням канцелярії був визначений Харків, і тепер А.П.Костюков лише зрідка приїжджав до сім'ї у Еліса- ветград.

Роботи було дуже багато. Треба було відновити пере- рвані під час громадянської війни міжцерковні зв'язки, роз- вивати євангелізаційну діяль- ність. Пильної уваги потребу- вав внутрішній стан об- щин. Дуже гостро стояло питання

про підготовку служителів. В цих умовах Правління Всеук- раїнського Союзу робило все можливе для відновлення і розвитку справи Божої.

У 1926 р. почалося видан- ня духовно-повчального жур- налу Всеукраїнського Союзу "Баптист України". Були видані Новий Завіт і збірник духов- них пісень "Арфа" українською

об'єднань, в яких пройшли свої організаційні з'їзди.

У кінці 1926 р. в Україні налічувалося близько тисячі об- щин і груп з числом членів у них понад 60 тисяч. Наявним було піднесення ду- ховної роботи, і велика заслу- га в цьому, безумовно, нале- жала Андрію Прокоповичу Ко- стюкову.

мовою, нотний збірник "Род- ные напевы", брошури І.А.Кмети-Єфимовича "Гармо- ния євангельских фактов" і "Жемчужины характера про- поведника".

Уся діяльність Правління Всеукраїнського Союзу була розподілена на шість відділів: благовістя, юридичний, фі- нансовий, видавництва, підго- товки благовісників та ре- гентів, організаційно-статис- тичний.

З метою внутрішнього вла-штування об- щин, рукопокла- дення служителів і духовного виховання членів церков бу- ли обрані дванадцять най- старших працівників-пресві- терів, які протягом року тру- дилися у помісних церквах. В деяких районах проводилися спеціальні духовно-повчальні конференції для проповідників.

Особливу увагу було звер- нено на євангелізаційну робо- ту. У 1925-26 рр. при Все- українському Союзі трудилося 46 постійних благовісників.

Для того, щоб духовна ро- бота була більш продуктив- ною, об- щини Всеукраїнсь- кого Союзу були розподілені на 14 обласних

У травні 1928 р. у Харкові відбувся 5-й Всеукраїнський з'їзд баптистів. На ньому бу- ли присутні 390 делегатів та 86 гостей. З Москви від Федеративного Союзу бап- тистів прибули М.В.Одинцов і П.В.Іванов-Клишніков. Були присутні деякі керівники регіональних союзів баптистів.

З'їзд був радісним і плідним. Це був останній віль- ний форум баптистів перед випробуваннями, що насту- пали. На цьому з'їзді Андрій Прокопович Костюков знову був обраний головою Всеук- раїнського Союзу, його за- ступниками стали А.М.Бук- реев та В.Г.Косолапов.

У 1928 р. А.П.Костюков був делегатом Всесвітнього Конгресу баптистів у Торон- то (у 1923 р. він був учасни- ком Всесвітнього Конгресу у Стокгольмі).

Коли А.П.Костюков повер- нувся з Канади, елісавет- градська об- щина (тоді - Зі- нов'євська) урочисто від- значила 15-річчя його пресвітерського служіння. На адресу служителя було сказа- но багато добрих слів і поба- жань подальших благословів. Андрій Прокопович знаходив-

ся у розквіті сил й укріплю- вався любов'ю та довірою віруючих, виношував нові пла- ни щодо розвитку духовної роботи. Але вже відчувалося наближення грози...

Випробування віри

У 1929 р. почалися від- криті гоніння на віруючих. Пе- реслідувань зазнали багато служителів, але особливо жорстоко репресії відбувалися в Україні.

За неправдивими звину- ваченнями були заарешто- вані А.М.Букреев та В.Г.Косо- лапов. Припинилося видання журналу "Баптист України". Незабаром Всеукраїнський Союз баптистів був ліквідований. А.П.Костюков повернув- ся до Зінов'євська. До нього постійно приходили з обшука- ми, кожного дня він очікував арешту. Влаштуватися на ро- боту було неможливо, його сім'я бідувала.

Невдовзі відібрали моли- товний дім, і зібрання прово- дилися на околиці міста у маленькому непристосовано- му будинку.

У 1932 р., після смерті Д.О.Правове- ров, київська об- щина баптистів запросила А.П.Костюкова на служіння. Але праця Андрія Прокопови- ча у Києві була дуже недов- гою: у 1933 р. його заареш- тували. Він був засуджений на три роки, які провів у Сибіру, у м. Маріїнську. По- вернувся хворим, кашляв кров'ю. У Києві йому жити не дозволили. Він вступив до артілі малярів у Білій Церкві, трохи попрацював, а в 1937 р. його знову заарештували.

Коли його забирали, він сказав дружині: "Нікуди не ходи скаржитися і ні про що не проси. Так повинно бути". Його засудили на 10 років без права листування. Сім'я його більше ніколи не бачила.

Один Господь знає, де закінчилася земна праця Йо- го вірного служителя. Але життя і служіння Андрія Про- коповича Костюкова на- завжди увійшли в літопис Братства. Саме таким, як він, належить обітниця: "Будь вірний до смерті, і Я дам тобі вінець життя" (Об. 2:10). ■

Олександр Нагірняк — пастор церкви БХБ м. Єнакієве, відповідальний редактор газети "Зов веры"

Петро Павлюк

Наш Господь Ісус Христос перед Вознесінням дав Своім учням Велике Доручення: "Тож ідіть, і навчіть всі народи, християчи їх в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа, навчаючи їх зберігати все те, що Я вам заповів..." (Мт. 28:19-20).

З плином часу у християнстві виникло багато передань й толків стосовно виконання цієї Божої заповіді.

Ісус Христос ввів для Своїх послідовників два обов'язкові установлення. Одне з них — хрещення, через яке людина раз і назавжди долучається до Господа (Мт. 28:19; Гал. 3:27). Хрещення — не тільки зовнішня ознака завіту, що укладається з Богом. "Ви всі, що в Христа охристілися, у Христа зодягнулися!" (Гал. 3:27) — тут мається на увазі долучення до Тіла Христа, Його Церкви. "І все збільшувалося тих, хто вірує в Господа, безліч чоловіків і жінок" (Дії 5:14). Зодягання у Христа, долучення до Господа — наочний опис того, що люди таким чином отримували спасіння. Але як же можна тепер приєднатися до Господа, хіба Він не на небі?

Церква є земним Тілом Христа. За апостольських часів коли люди отримували спасіння, їхній вихід із світу та хрещення в ім'я Отця і Сина і Святого Духа вводив їх у Тіло Христове — Його Церкву. Зрозумівши це, ми зможемо ясно побачити, що приєднатися до Тіла Господа і приєднатися до Господа — одне й те саме. Отже, отримання спасіння приєднує християн до Його Тіла або Його Церкви.

Хрещення нововернутих християн і хрещення Ісуса Христа має глибокі

Хрещення

розбіжності. Оскільки Він був безгрішним, то не мав потреби у покаянні. Скоріше, Його хрещення було посвяченням абсолютно унікальному завданню спасіння грішників.

У певному розумінні, ми не можемо наслідувати Його у хрещенні, бо Він наш Господь. Йому було необхідно прийняти хрещення, щоб ототожнитися з нами і фізично вмерти замість нас. Для нас хрещення має значення, якого воно не мало для Ісуса Христа. Воно є видимою ознакою покаяння, очищення, смерті і воскресіння і реально з'єднує нас з Господом. Нам необхідно прийняти хрещення, щоб ототожнитися з воскреслим Ісусом (Еф. 2:6). Це — зовній вияв внутрішнього досвіду. Хрещення у смерть Христа знаходить своє вираження у водному хрещенні, але ні в якому разі не дорівнює йому. Вірою приймаючи факт Його заступницької смерті (Рим. 6:3), ми сприймаємо і Його воскресіння, щоб "ходити в обновленні життя" (Рим. 6:4). Таким чином, розуміючи й сприймаючи істинну сутність хрещення, ми даємо можливість Господу проявити Своє життя через нас, і отримуємо силу згори для виконання Його доручень. Це можливо знову ж таки внаслідок прийняття свідомого рішення смерті для себе і світу. У хрещенні особливо ясно проглядає істина, що переможне життя для Господа нерозрив-

но пов'язане зі смертю старої людської природи.

Водне хрещення має дуже глибокий внутрішній зміст. Зовнішнє занурення у воду — тільки видима сторона цього явища. Хрещення є також свідомим свідченням перед матеріальним і духовним світом про радикальну зміну пріоритетів людини, що приймає хрещення. Грішник, що раніше належав світові зла, а нині є спасений благодаттю пролитої крові Ісуса Христа, заявляє про своє рішення змінити "парафію".

Апостол Петро пише про те, що свідоме хрещення за вірою "спасає тепер і нас воскресінням Ісуса Христа" (1 Пет. 3:21). Це стверджує Сам Господь: "Хто увірує і охриститься, буде спасений, а хто не увірує засуджений буде" (Мр. 16:16). Хто свідомо ухилиється від прийняття водного хрещення, не має твердого фундаменту для спасіння, оскільки ухилиється від виконання заповіді Господньої та виявляє непослух Йому.

Хрещення — це підтвердження сердечної віри. Хто отримав живу спасительну віру, завжди з радістю готовий виявити її у виконанні Божої заповіді. Безумовно, спасає не обряд, а невидима дія у духовному світі, що відбувається, коли людина проявляє видиму ознаку своєї віри. Вступаючи у завіт з Господом че-

рез водне хрещення, підтверджуємо свій послух.

Іноді трапляється, що з якихось причин людина, так само як розбійник на хресті, не може прийняти хрещення. Це лише вийняток з правила. Але свідоме ухилення від хрещення перешкоджає виконанню другої заповіді Господа Ісуса Христа — участі у Вечері Господній.

Неохрещений, який не може брати участі у Вечері Господній, навряд чи може назвати себе свідомим християнином. Невиконання Божих установ призводить до катастрофічних наслідків і ставить тих, які не виконують ці заповіді, у розряд таких, що діють незаконно, пригадаємо випадок з первістком Мойсея (Вих. 4:24). Це — люди не у весільному одязі (Мт. 22:11), що намагаються увійти не через ворота. Вони підлягають засудженню (Мр. 16:16), оскільки не мають віри, тобто не довіряють Господу і засмучують Духа Святого.

Хоча хрещення не спасає, але сприяє установленню нормальних стосунків з Богом. Свідоме неприйняття хрещення є, за суттю своєю, відкиданням установ Господніх, а отже й авторитету Самого Господа.

Дотримання Божих таїнств, виконання обрядів приносить християнам Божу благодать у Христі та благословіння Його завіту. Таїнства спрямовані на те, щоб провести видимий розподіл між тими, хто належить до Церкви, й рештою світу.

Через участь у таїнствах укріплюється віра у Божі обітниця і передається поштовх до діл віри. Дієвість таїнств залежить від вірності Бога, Який дарує нам ці видимі ознаки й бажає, щоб ми ставилися до них з усією відповідальністю. Апостоли підтверджують, що прийняття ознаки рівносильно прийняттю самого предмету (1 Пет. 3:21-22). Як проповідь робить Євангелію чутною, так і прийняття таїнства робить йо-

го видимим через змінене життя людини. Дотримання таїнства хрещення укріплює віру шляхом узгодження християнських переконань з свідомством наших почуттів.

Християнське хрещення — це акт посвячення, що вказує на особливі стосунки з Христом. Сам Господь прийняв хрещення, "бо так годиться нам виповнити усю правду" (Мт. 3:15).

У Євангелії ми знаходимо два хрещення: хрещення покаяння і хрещення спасіння (Мт. 28:19).

Ці два хрещення не тотожні, і хрещені Іоанном потребували прийняття хрещення за вірою (Дії 19:5). Хрещення за вірою знаходить видимий відбиток у зміненому житті того, хто охрещується, і є гідним плодом покаяння, про який Іоанн говорив фарисеям (Мт. 3:7-8).

Після нашого навернення Господь дає нам владу бути Його дітьми (Ін. 1:12) і посилає виконувати Велике Доручення (Мт. 29:19). Але щоб робити це, нам потрібна Його сила, а для цього слід, не гаючи часу (Дії 22:16) самим ретельно виконувати Його заповіді та повеління, щоб сповнитися силою Святого Духа.

У Посланні до римлян вказується на ще одну грань між матеріальним і духовним, що виявляється у момент хрещення: "Ми всі, хто христився у Христа Ісуса, у смерть Його христився" (Рим. 6:3). Вмираючи для свого старого життя, ми народжуємося до нового. Гріх втрачає свою силу у нашому житті, тому що "кожен, хто родився від Бога, не чинить гріха" (1 Ін. 3:9).

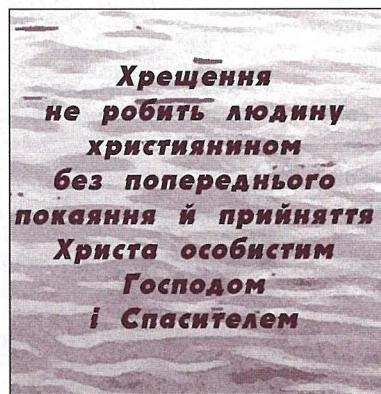
Хрещення символізує нескінченне, вічне спілкування з Ісусом Христом. "Бо коли ми з'єдналися подобою смерті Його, то з'єднаємось і подобою воскресіння" (Рим. 6:5).

Хрещення є наочною ілюстрацією Доброї Новини та її обітниць. Це подібно до вінчання. Обручка є ознакою того, що людина перебуває у шлюбі. Однак сутність шлюбу — не в наявності обручок, а в стосунках. Без взаємної любові неможливе щасливе життя. Подібно до віничальних обручок, що свідчать про сімейні стосунки між людьми, хрещення свідчить про

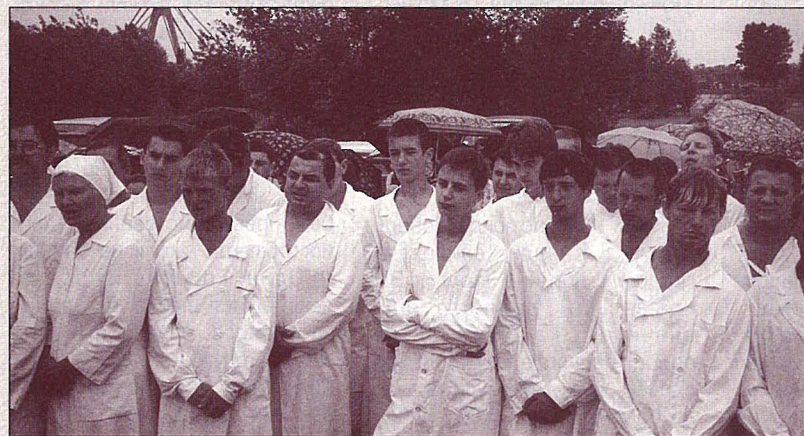
нашу належність Ісусу Христу. Подібно до того, як наявність вінчальних обручок передбачається на церемонії вінчання, за часів Церкви хрещення звершується над тим, хто повірив в Ісуса Христа. Але як вінчання не є гарантією щасливого шлюбу, обряд хрещення не робить людину християнином без попереднього покаяння й прийняття Христа особистим Господом і Спасителем.

Хоча хрещення не є найважливішою частиною справи спасіння, проте це Боже повеління, щоб вірні послідовники Ісуса Христа були хрещені та хрестили інших.

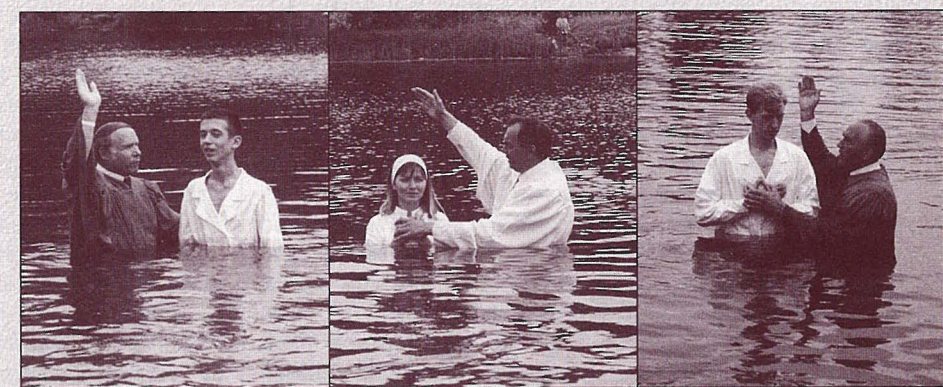
"Тож ідіть, і навчіть всі народи, християчи їх в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа" (Мт. 28:19). Ці авторитетні слова надають хрещенню точності та визначеності. Про це необхідно пам'ятати у практичному християнському житті. Хрещення чудове тим, що видимо підтверджує наше прагнення до єднання з Ісусом Христом. ■

Хрещення в київській церкві "Дім Євангелія"

Вони зробили вибір, що кардинально змінив їхню долю і дав право на вічне життя з Богом

Перед Богом та людьми вони свідкують про свою належність до Небесного Царства.

— Чи віруєш в Ісуса Христа як свого особистого Господа і Спасителя? — Вірую! — Чи обіцяєш служити Йому з чистою та доброю совістю? — Обіцяю! — На основі Слова Божого та на підставі твоєї особистої віри хрещу тебе в ім'я Отця і Сина і Святого Духа!

Любов Годлевська

Чи легко бути прикладом? Чи легко вести за собою групу людей, говорячи: "Наслідуйте мене, як я Христа"? Життя ап. Павла було настільки переповнене Христом, що він мав право так сказати. У нього діяв Бог. Чудовий приклад справжнього лідера! Як же стати ефективним лідером? Як виробити навички для роботи з молоддю і як вести молодіжне служіння у церкві?

Прагнення отримати відповіді на ці запитання зібрало молодих активних християн у стінах Київської Богословської Семінарії. З 12 по 16 квітня тут відбувалася молодіжна конференція-семинар на тему "Особливості молодіжного служіння у Церкві". Близько п'ятидесяти молодіжних лідерів і пасторів з різних областей України протягом п'яти днів слухали лекції доктора Теда Фостера. В них висвітлювалися різноманітні аспекти лідерства у Церкві.

Тед Фостер – професор у галузі освіти, технологій та менеджменту. Він обіймає посаду декана Університету Технологій у штаті Індіана (США). Крім цього, він є одним з професорів КБС, що періодично приїжджають для читання лекцій. В своїх лекціях д-р Фостер акцентував увагу на практичному пізнанні Бога.

– Ми можемо багато знати про Христа, багато читати Біблію та різну християнську літературу, але ми можемо при цьому не знати Його Самого, – говорив він.

Відчувалося, що Дух Святий робив Свою роботу в серцях братів і сестер. Адже Тед сам пройшов цей шлях і міг вказати на Христа власним прикладом. Ніщо не діє так сильно, як особисте свідчення – "лист Христа" (2 Кор. 3:3). Професор розповів, що два-

*Все напрасно - складний спол
А красивих слів потік.
Ми людей вустами пугим,
Если не живем, как углим
(Евон)*

У цьому я пересвідчився, працюючи вихователем у спеціалізованому інтернаті. Особливість роботи полягала у тому, що мої вихованці були глухими. Я мала вивести їх із замкнутого кола уособленого існування і підготувати до повноцінного життя серед здорових людей. Та діти не бажали вчитися говорити. У свої сім років вони ще не усвідомлювали потреби у здоровому спілкуванні з оточуючим світом. Вони жили у своєму світі, недоступному чужій людині.

Тому в кінці навчального року я пожала не найкращі результати, але виправдовувала себе тим, що, не маючи практичного досвіду і навіть середньої педагогічної освіти, до того ж специфічної, я просто йшла наосліп. Але тепер розумію, що у першу чергу потрібна була любов, терпіння, здатність показати дитині переваги і красу світу, в якому ми живемо. І для цього я мала стати для дітей живим прикладом, а не лише суворим носієм теоретичних знань.

висвітлені Тедом Фостером, дуже важливі і турбують молодих лідерів. У багатьох аспектах моє розуміння було змінено. Вірно були розставлені акценти на необхідність проведення учнівства у церквах...

Тему учнівства підняв у своїй лекції керівник молодіжного служіння по Україні Геннадій Луценко: "Евангелізація без учнівства – це безвідповідальна, непотрібна справа. Чому молодь, навернувшись до Христа, часто не залишається у церквах? – "На мене ніхто не звернув уваги", "Мені ніхто не допоміг", "Зі мною ніхто не спілкується", – відповідають ті, хто був позбавлений опікунства з нашого боку. Як можна проводити евангелізацію, не маючи тих, хто буде займатися з новонаверненими, навчати їх?.. Щоб молодь зростала і ефек-

практичне пізнання Бога в особистому житті. Ми повинні знати Христа особисто! У цьому і полягає секрет ефективності лідерського служіння.

Думаю, що ця проста істина вже діяла у житті більшості молодих людей, присутніх на семінарі. Про це красномовно свідчать особливі спілкування під назвою "Покажи і розкажи", для яких було відведено два вечори. Головна ціль цих зустрічей – надати учасникам можливість поділитися досвідом роботи в їхніх молодіжних групах, чим живе молодь і яким чином вона залучена до служіння у церкві. В спеціально відведений час представники різних регіонів розповідали про особливості та форми свого служіння, ділилися практичними порадами по організації молодіжних спілкувань. Під час "Покажи і розкажи" лідери обмінювалися

лежить семінаристу Вадиму Мірошніченку. Хоча Вадим уже чотири роки навчається у Києві, але він не забуває допомагати рідній церкві у Кривому Розі. Завдяки взаємодопомозі, що є одним з головних критеріїв, молодіжне служіння у Кривому Розі ефективно просувається вперед. Криворізька молодь також активно працює з дітьми в інтернаті за методикою клубу "Авана", розробленою у США, яка набуває все більшого поширення в Україні.

Досить різноманітним є молодіжне служіння у Хмельницькій області. Тут працюють літні християнські табори, молодіжні клуби як посередники між світом і церквою. Активною є діяльність театральних та евангелізаційних груп. Створена окрема підліткова група. Щодня о 8.00 ранку

(мається на увазі перехрестя різних життєвих шляхів). При Центрі працює драматичний гурток, що дає можливість творчо доносити Евангелію невірним, адже Сам Господь говорив до народу притчами.

Головне, щоб усі ці чудові засоби не стали самоціллю нашого служіння, як це часто трапляється серед молоді. Ця тема торкнулася серця Володі Васильєва, лідера молоді з м. Черняхова Житомирської області: "Мені сподобалася проповідь Геннадія Луценка. Особливо думке про те, що у молодіжному служінні важливо не сплутати ціль і засоби служіння. Головна думка в тому, що і клуби, і табори, і різні спілкування є не самоціллю, а лише засобом досягнення основної мети: прославити Господа і привести до Христа нових людей".

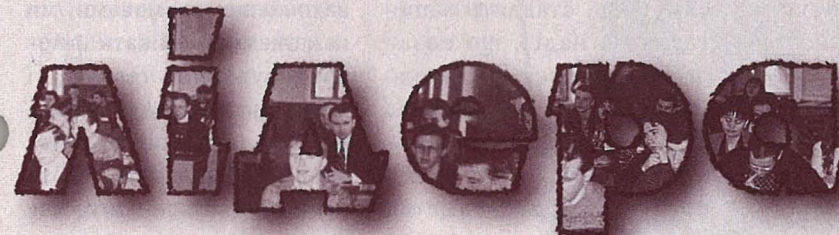
Дійсно, "неможливо навчити тому, чого не знаєш, чи привести туди, де не був". Згадаймо Мойсея, юнака Давида, ап. Павла, Іллю, Петра. Кожен з них мав свою ваду, як і усі ми. Господь же обирає Собі служителів за іншим критерієм, тих, "...чиє серце цілком йому віддане" (2 Пар. 16:9). Перший крок віри зробив їх Господнім надбанням назавжди.

Юрій Пейтер, диакон і молодіжний служитель з Закарпаття, у своїх враженнях про семінар написав: "Лише на цих семінарах я почув, що християнський лідер – це не той, хто дає вказівки, а той, хто може показати, що робити, як робити і наскільки важлива ця справа в очах Христа. Це той, хто не над тобою, а поряд і готовий підбадьорити і подати приклад довіри Господу, приклад життя, зміненого Христом. Тепер я твердо можу сказати, що жити означає змінюватися: від думок та ідей – до слів, від побудження – до вчинків. Змінюватися настільки, щоб на повний підставі сказати: "Наслідуйте мене!" Як це робив ап. Павло".

Добре було нам перебувати на Фаворі. За ці п'ять днів ми встигли полюбити один одного. Але нас чекає молодь. Тож станьмо поряд, ближче до їхніх сердець, щоб вони побачили, що світ, в який ми їх ведемо, сповнений любові Божої. ■

Любов Годлевська – молодіжний лідер церкви с. Березівка, що на Житомирщині, студентка філологічного факультету Житомирського педагогічного інституту

досвідом і підбадьорювали один одного. Багато нових ігор, сценко та ідей для евангелізації було представлено до уваги присутніх. Приємно було спостерігати, як багато з них записували побачене, щоб в майбутньому використати у себе вдома! Безперечно, що учасники конференції повернулися у свої церкви не лише з приємними спогадами про ці зустрічі, але взяли з них багато корисних ідей для молодіжного служіння.

Наприклад, група молоді з Кривого Рогу так представила головні критерії своєї роботи: щире бажання служити Господу; взаємодопомога у команді; "правило сімки" – групи-гуртка з семи чоловік, які мають певне служіння (робота з дітьми, театральне служіння, евангелізація і т.д.). Ідея створення таких груп на-

збирається молитовна група. Адже молитва – це сила! Створення ради лідерів, а потім і лідерської групи дало можливість більш багатогранного бачення служіння.

Особливою силою та організованістю відзначається молодіжне служіння у Дніпропетровську. Ще з 1991 р. при місцевому університеті почалася робота серед студентів. Спільно з американською молоддю було організовано Християнський Студентський Центр. Ціль його – підготувати студентів для служіння Христу. Раз на тиждень проводяться домашні евангелізаційні зустрічі з студентами. Ці зустрічі отримали назву "Перехресне служіння".

"Найбільше мені запам'ятався перший урок, коли професор говорив про учнів Христа, а саме, як Ісус, хоча і приділяв особливу увагу дванадцяти апостолам, та з цієї малої групи виділив ще одну – Петра, Іоанна і Якова. Ці учні перебували у більш тісному спілкуванні з Христом, ніж інші, вони мали особливе покликання. Це справило на мене неймовірне враження. Господь також вибрав мене, щоб я могла трудитися на Його ниві!"

Протягом усього семінару Господь пробуджував, запалював вірою серця. У багатьох юнаків та дівчат в ці благословенні Богом дні докорінно змінилися погляди на своє служіння. Сергій Оверковський, лідер молоді з м. Бердичева Житомирської області, відзначив: "Теми,

тивно служила Богу, потрібно учнівство".

Швидко пролетіли дві години лекції з християнської етики, яку викладав лідерам Володимир Миколайович Матвій. Яким повинно бути ставлення християнина до сучасної моди, прикрас, вина, військової служби, грошей?.. Тема практичного християнства викликала такий інтерес у молоді, що майже ціла лекція була витрачена на дискусії та відповіді на численні запитання лідерів. Головне ж, до чого закликав молодь Володимир Миколайович, – не відхилятися від простоти у Христі.

Не лише лекції, а й ранкові біблійні години збагачували молодь. І хоча Олександр Купенко, Володимир Лебедев та Анатолій Прокопчук висвітлювали різні теми, та суть їх, як і всього семінару, була одна:

У вересні минулого року в Одеському літературному музеї почав працювати християнський клуб із досить незвичайною назвою: "Solo

дуються таким чином, що завжди є півгодини музики або співу, приблизно півгодини міркувань над Писанням і півгодини йде на обговорення теми: питання і, як правило, дискусія.

на проповідь Євангелії серед місцевих жителів. Загальна мета всіх клубів — організація нових церков. Клуби створюються не тільки щоб запросити людей і розповісти їм про Єван-

ратором Б.Г.Херсонським. Він зробив поетичний переклад книги Псалтир і його праця вже вийшла у світ. Її випустило видавництво "Богомысли" під назвою "Книга хвалений".

"Solo Skriptura"

"Тільки Писання"

Петро Павлюк

Це унікальне починання є для Одеської церкви ЄХБ першим

досвідом подібного роду відкритої праці в суспільстві. Не приховуючи, хто є хто і, разом з тим, не підкреслюючи догматичних відмінностей віросповідання, які могли б розділити людей, одеські християни стоять на загальнохристиянських позиціях. Присутнім тільки вказують на спасаючу благодать Ісуса Христа. Це дуже допомагає тим, хто приходить сюди вперше.

Спочатку, коли в клубі збиралися 20-30 осіб, зібрання проходили в Малому залі. Зараз приходять понад 100 відвідувачів, і тому довелося перейти в Великий, "Золотий зал". Після зібрань влаштовуються чаювання, що створює теплу неформальну обстановку і сприяє об'єднанню людей.

З осені 1998 року в Одесі відкрилися три подібних клуби. Крім Літературного музею, працюють клуби в районі Слобідка і в міському Будинку офіцерів. В основному вони спрямовані

Відкриваючи богослужіння, С.В.Санніков сказав:

— Тут ми не говоримо про духовність взагалі, але тільки про традиційну християнську духовність. Розуміючи всі небезпеки захоплення розмовами, ми намагаємося уникати філософствування, теософії і дуже високих сфер людського мудрування, а обмежуємося Писанням, тобто основою, яка об'єднує все традиційне християнство. Розмірковуючи над Біблією, ми торкаємося і слідів, які вона залишила в історії людства.

КНИГА ХВАЛЕНИЙ

Обкладинка "Книги хвалений", виданої одеським видавництвом "Богомысли"

Сьогодні наша зустріч присвячена незвичайній темі — поезії Біблії, і зокрема однієї з найбільш захоплюючих, можна сказати, смарагдових книг Святого Писання, — книги Псалтир.

Представивши гостя с л у ж і н н я Б.Г.Херсонського, пастор попросив розповісти, що спонукало його зайнятися поетичним перекладанням книги Псалтир.

— В моєму житті було два імпульси перед тим, як я почав цим займатися. Уперше це сталося у вісімнадцятирічному віці, коли я долучався до віри. Потрібно сказати, що підштовхувала досліджувати Євангелію мерзенність неправди, в якій ми жили. Я добре пам'ятаю, як 7 листопада 1972 року я дивився на натовпи людей, а моїй голові почали складатися у віршованій формі рядки псалму, що засуджували поклоніння ідолам.

Неправо язычник судит,
"Где Бог ваш?" — он говорит.
Господь где хочет, там будет,
Что хочет, то сотворит...
Из рук художника выйдет
Богов непригодных ряд:
И есть глаза, да не видят,
Есть губы, — не говорят.
Есть руки, — нет осязанья,
Есть ноги, но не идут,
И звука своего гортанью
Вовеки не издадут...

Це був перший поштовх, коли головне для мене стало ясним. Другий стався незадовго до початку моєї роботи над книгою Псалмів. Адаже те, що відбувається зараз, це в якомусь значенні повернення з полону. Багато людей по-

вертаються до віри, в нормальний світ, до культури і людських взаємовідносин. Протягом усіх років безбожжя ми будували якісь декорації. Розуміючи, що все це штучне, ми, проте, прикидалися, неначе все — справжнє. Тільки тепер ми повертаємося в нормальний вимір, подібно до єврейського народу, що повертався з Єгипту на свою історичну батьківщину.

Якщо взяти бібліотеку і змішати в ній усі книги, постануть руїни. Візьміть людські думки і перемісіть їх. Ви отримуєте ті ж руїни.

Зараз нам потрібно збирати каміння і зводити стіни. Насамперед необхідно зробити це у своєму будинку і в своїй душі.

Ми перекладаємо псалми на нашу мову в тій формі, до якої звикли. Та коли я почав знайомитися з підрядковими перекладами, то зустрівся з реформістським рабином Аві Снайдером, який читав мені єврейські вірші. Коли я познайомився з книгами Аверінцева, а пізніше і з його перекладом книги Псалмів, почав вивчати

Петро Павлюк — кореспондент журналу "Євангельська нива"

реклад енергійними римованими віршами дуже добрий.

Традиційно наші перекладачі не надавали особливого значення тому, що псалми — це давньоєврейська поезія, яка складається за абсолютно іншими законами, відмінними від властивих нашої.

Під час зібрання клубу "Solo Skriptura" у Золотому залі Літературного музею Одеси. На фото зліва — координатор клубу С.В.Санніков

А те, що саме ця книга була вибрана в нашій релігійній культурі для прощання з близькою людиною (належало три дні сидіти біля небіжчика, читаючи цю книгу), показує, наскільки вона була дорогоцінною для людей. Через Псалтир Бог відкривав, що прийде Спаситель і Викупитель світу Ісус Христос.

Б.Г.Херсонський показував присутнім старовинне видання Псалтиря на івриті, розповідав багато цікавого з історії біблійної поезії.

Швидко летів час. Протягом цього цікавого служіння присутні слуха-

ли записи оригінальних одноголосих співів, висхідних до 12-го століття. Особливо торкала серце музика на мотив першого псалму у виконанні відомого кантора початку нашого століття Мозеса Рабіновича. Це вже не єврейський наспів, а більш пізня традиція 18-го віку, яка набула свого розвитку і в двадцятому столітті.

Потім було читання з Євангелії від Марка. Виникла м'яка полеміка. Присутні, освічені люди (що було зрозуміло за характером їхніх питань), не були пасивними слухачами, а висловлювали власні думки з приводу тих чи інших питань.

Після закінчення служіння більшість відвідувачів довго не розходила. Зібравшись невеликими групами, вони жваво обговорювали почуте, підходили для бесід до служителів.

Нехай Господь благословить це добре починання і допоможе поширенню подібного досвіду в інших містах України. ■

Проповідь Євангелії у в'язницях України

Леонід Сметанін, керівник місії "Промінь Світла"

З Божого благо-словіння при Все-українському Союзу Об'єднань євангельських християн-баптистів 30 січня 1998 р. у Державному комітеті України у справах релігій зареєстрована Християнська духовно-благодійна місія "Промінь Світла".
Діяльність місії розповсюджується по території всієї України. Керуючий орган знаходиться за адресою: Україна 348006, м. Луганськ, проїзд 4-й Каспійський, буд. 6

Перші відвідини

Вони завжди залишають незабутні враження. Рік 1989-й. У християнських друкованих виданнях з'явилися повідомлення про перші відвідини в'язниць з проповіддю Євангелії. Братерська Рада луганської церкви ЄХБ прийняла рішення відвідати в'язницю. Після ряду зустрічей за активного сприяння начальника УВП (Управління виконання покарання) Луганської області Пташинського А.Б. одного недільного дня брати підїхали на легковому автомобілі до прохідної виправно-трудової колонії особливого режиму (нині УВП 314/60).

Колонія, огорожена кількома рядами залізобетонної огорожі з колючим дротом й вартовими вишками, розташована серед пагорбів Донецького кряжу в декількох кілометрах від селища Лозовське.

Ми йдемо у супроводі офіцерів, перед нами по черзі відчиняються десятки металевих дверей, що ними управляют з пульта. Після кожного зачинення здригаємося від гучного брязкання металу. Заходимо до клубу. Нас уже чекають понад двісті засуджених. У більшості з них сиве волосся. Одягнені вони в темний смугастий одяг. Від несподіваної зустрічі у них на обличчях подив, цікавість та настороженість. Після молитви і читання Слова Божого вони просвітлюються, у деякого від умиротворення заблищали очі. Ці люди вперше почули Добру Новину, що Бог любить їх і бажає спасти. Того дня не було покаяння, але це приміщення до цього часу є місцем проповіді Євангелії.

З того часу агато душ отримали спокій біля ніг Ісуса Христа. Дух Святий через немічні вуста благовісників звершує роботу у серцях запеклих злочинців. І досі бажання слухати і читати Слово Боже не згасає, кожного разу приходять нові душі.

Подібно до цього проходили перші відвідування по всій Україні.

Регулярні відвідування

Після завершення щоденного планового показу фільму "Ісус" протягом чотирьох місяців у містах і селах Луганської області була отримана згода обласної тюремної адміністрації на показ цього фільму в усіх тринадцяти колоніях області. Кожному ув'язненому після перегляду кінофільму вручався буклет по фільму "Ісус", з адресою церкви, що знаходиться неподалік від в'язниці.

У такий спосіб почалися регулярні відвідування в'язниць братами помісних церков з проповіддю Євангелії. По всіх в'язницях стали проводитися євангелізаційні служіння за участю співочо-музичних груп. Почалося духовне пробудження серед засуджених, утворювалися групи з тих, хто повірив в Ісуса Христа як свого Спасителя (від десяти до сорока душ у кожній). Адміністрація виділила для віруючих молитовні кімнати.

"У в'язниці Я був і прийшли ви до Мене" (Мт. 25:36)

ти, в яких вони збираються для молитви, читання та розбору Слова Божого по недільних днях та серед тижня у години, узгоджені з адміністрацією.

У деяких в'язницях щорічно звершується святе водне хрещення, молитва з покладанням рук на охрещуваних та Вечеря Господня. В інших тюрмах хрещення перед звільненням не практикується.

Форми богослужіння різні: аналогічні помісним церквам — молитва, проповіді, спів, молитва; групові бесіди, бесіди з однією особою, розбір Писання, питання та відповіді, тематичне вивчення Писання. Постійно проводиться навчання в заочних Біблійних школах місії "Світло Воскресіння" та "Еммаус". У зв'язку з відсутністю у засуджених конвертів уроки вручаються особисто кожному, хто навчається. В останні роки складається графік душепопечної роботи християн-місіонерів і днів відвідування. Графік затверджується начальником УВП області й розсилається по всіх в'язницях.

Відвідування в'язниць від часу до часу не приносить багато плодів. Регулярні відвідування з проповіддю Євангелії кілька разів на тиждень мають дуже велике значення у справі набуття душ для Христа.

Там, де це практикується, групи віруючих багаточисельніші, здорові у вченні, ведуть гідний християнський спосіб життя, словом і життям свідкують про Христа, а після звільнення впливаються у помісну церкву безболісно.

Конференції тюремного братства

Працюють у в'язницях не тільки брати, а й сестри. У нашій роботі трапляються і важкі часи, коли слабнуть сили. Та коли ми спілкуємося один з одним і в спільній молитві приносимо до Господа наші проблеми, Він слухає нас і посиляє сили для продовження праці. Тому з метою спілкування в'язничних місіонерів у місії "Світло Воскресіння" у м. Макіївці було відкрито відділ тюремного служіння по Донецькому регіону, що охоплює Луганську та Донецьку області. Проведено чотири регіональні конференції, на яких були присутні майже всі брати та сестри, що звершують служіння у в'язницях регіону. Раділи та дякували Богу за те, що Він спасає душі ув'язнених. Сльозами радості наповнювалися наші очі, коли ми слухали особисті свідчення колишніх злочинців, алкоголіків, наркоманів, а нині — радісних дітей Божих про те, як Бог знайшов їх і як чудом визволив від усіх гріхів та пороків, як відновив сім'ї, що розпалися, і як повернулися до Господа їхні близькі.

При місії "Добрий Самарянин" також є відділ тюремного служіння. Проведено шість конференцій у містах Києві та Рівному, в кожній з яких брали участь від ста до трьохсот делегатів з України, країн СНД

та з-за кордону. Ці конференції принесли ясні Божі благословіння для кожного учасника. Пролунало багато вражаючих свідчень про те, як Бог врятував душі й зцілив тіла, що

Благовісник Л.Сметанін звершує хрещення брата Олега Герасичкіна після звільнення, що вірував у в'язниці сел. Чернухіно Луганської області

руйнувалися від наркотиків, повернув жінок та дітей. І це Бог робить сьогодні.

На конференціях загострювалася увага на тому, що тюремне служіння не закінчується проповіддю Євангелії у тюрмі, воно продовжується і після звільнення віруючого. Перший час звільнений особливо потребує духовної та матеріальної підтримки, поки адаптується до життя на волі. Сьогодні реабілітаційні центри для підтримки тих, що ввірували і звільнилися з місць позбавлення волі, діють в м. Ровеньки, с. Хутори та ще декількох містах.

На останній конференції тюремних благовісників Донецького регіону у м. Макіївці брати і сестри прийняли рішення про утворення тюремної місії в Україні.

Наша молитва до Господа про зустріч в'язничних проповідників України на конференції у цьому році.

Засуджені, що ввірували в Ісуса Христа як свого особистого Спасителя у молитовній кімнаті УВП 314/23 сел. Чернухіно Луганської області. У першому ряду другий ліворуч — керівник місії "Промінь світла" Л.Сметанін. У другому ряду третій ліворуч — О.Герасичкін, який звільнився і ревно служить Господу у церкві м. Брянська (Луганська область)

Ісус — найкращий Друг

Віллі Епп

Від матері видатного поета і мислителя Йогана Вольфганга Гете дійшов до нас такий вислів: "Яка користь дати одній людині всю славу світу, якщо в неї немає друга, якому вона могла б повідомити про це?" Людина — істота товариська. Вона потребує партнера, товариша, друга. Ми, фактично, не можемо правильно жити без інших. Ця істина багато разів висловлена народною мудрістю і багатьма мислителями: "Добре братство краще за багатство" тощо.

Ми і все життя наше влаштовані так, що потребуємо, і більш того, жадаємо мати друзів. Та, на жаль, часто розчаровуємося в людей. Друзі зраджують нас, забувають або цінують тільки заради якихось особистих вигід. Письменники вже не раз робили спроби показати у своїх творах ідеальну дружбу двох людей і дуже добре, що вона іноді

трапляється у реальному житті. Але, не принижуючи значення і цінності дружби між людьми, я хочу вказати на особливого Друга, — на Ісуса Христа. Він Сам сказав одного разу: "Ви — друзі Мої".

У Біблії нам дано визначення щирого, справжнього друга, записано воно у книзі Притомств: "Правдивий друг любить за всякого часу, в недовіж він робиться братом" (17:17). Давайте зробимо порівняння між цим визначенням друга і тим, Яким є наш Ісус Христос, аби переконатися, чи дійсно Він щирий Друг людини, щирий Друг для мене і для вас.

"Друг любить за всякого часу". Так, любов, щирість, чесна повага — невід'ємні частини істинної дружби, без яких вона просто неможлива. І саме це характерно для нашого Господа. Любов була і є рушійною силою Його жертвності. Він залишив славу на небі і прийшов до нас, людей, ходив дорогами Палестини, відчував холод, голод, образи, ненависть і, нарешті, гіркоту смерті через розп'яття на хресті. Ісус Сам говорить: "Ніхто більшої любови не має над ту, як хто свою душу поклав би за друзів своїх" (Ін. 15:13). Ось як Він любить!

У відповідь на Його чисту, святу любов дехто з людей зневажав, утискував Ісуса, інші ж натовпом ходили за Ним. Але після трьох з половиною років служіння людям Ісус був страчений через заздрість, як запеклий ворог народу, і саме там, на Голгофі, Його любов набула кульмінаційного моменту. Вмираючи на хресті, Ісус молився Богу: "Отче, прости їм".

У смерті Христа розкривається незбагненне багатство Його любові. Ще

підлітком я вперше замислився про значення слова

"любов". В той час я десь вичитав такий вислів: "Любити — значить страждати". Суть цих слів мені довго була незрозумілою, але здавалося, що за ними таїться щось особливе, таємниче. Лише багато років потому я глибше зрозумів їх значення. Любов не тільки співчутлива, вона готова і постраждати.

Від любові до нас, людей, Ісус був готовий віддати Своє життя і не тільки був готовий, але й віддав його. "Друг любить за всякого часу", — прочитали ми у книзі Притомств. Таким Другом у повному розумінні є Ісус Христос.

І далі написано: "...В недовіж він робиться братом". Життям випробувана народна мудрість говорить: "Друг пізнається у біді". Так, це інша невід'ємна, характерна риса друга, а саме — вірність. "Друг пізнається у недовіж". Біда, що трапилася з нами, випробовує якість наших друзів. О, скільки добрих і сердечних стосунків між товаришами зруйнувалося саме через відсутність вірності! Звернемо увагу на Ісуса Христа. Про Нього Святе Письмо говорить: "А коли ми невірні, зостається Він вірним, бо не може зречтиса Самого Себе!" (2 Тим. 2:13). Наш Господь не платить невірністю за нашу невірність, а продовжує любити.

Пригадаємо зраду Юди Іскаріота. Юда дав ворогам такий знак: "Котрого я поцілую, Той і є". Приходить до свого Учителя і цілує Його. Яка мерзенність! І що відповідає йому Ісус? — "Негідник, зрадник!"? — Ні! Ось слова нашого Господа: "Друже, для чого ти прийшов?" Так, Ісус вірний Друг.

Будь-яка дружба з людиною обмежена часом, але дружба з Христом не обмежена. Вона вічна. "Правдивий друг любить за всякого часу, в недовіж він робиться братом".

Емерсон, американський філософ і поет минулого століття, сказав: "Друг — це людина, перед якою можна мислити". Ми, люди, часом довго вагаємося, особливо після того, як пережили невірність друга, чи відкривати свої сердечні думки іншій людині. З часом, якщо наша нова дружба зміцнилася, ми стаємо щирими і відкритими. І починаємо "думати вголос". Але, на жаль, часто саме з того часу руйнується дружба. Та з Ісусом це інакше! Перед Ним ми можемо думати вголос. Він каже: "Прийдіть до Мене, всі струджені та обтяжені, і Я заспокою вас". Йому ми можемо висловлювати наші сумніви та переживання. У Своїй любові Він не відкине нас, але вислухає і зрозуміє. Перед Ним ми можемо бути відвертими. Від цього наша дружба не руйнується, а міцнішає.

Італійський політичний діяч Луїджі Штурцо (1871–1959) говорить з приводу дружби: "Друг, який говорить тобі лєстоці, не є більше другом". На жаль, надто багато таких "друзів", які насправді зовсім не є друзями. Ісус же поводить з нами щиро. Він не лєстить, а говорить правду нам у вічі. Через Слово Боже Христос показує нам, які ми є насправді. Але це не все, Він і підтримує нас.

Ісус пропонує нам Свою дружбу і допомогу для того, щоб ми могли почати нове життя. Хто, віруючи, відповідає на любов, що проявлена до нас, той вступає у спілкування з Ним, в дружбу. І така дружба з Ісусом Христом робить нас у повному розумінні словами християнами.

Юлія Долматова

ПРОСТОРА, світла, затишна світлиця в домі багатого фарисея привітно зустрічала Ісуса. Тут Він знайшов захист від безжалісно палючого сонця, відпочинок після пройдених пішки доріг, їжу для підкріплення плоті. Нічого, здавалося б, не могло зашкодити мирній трапезі.

Аж ось рипнули двері, і на порозі з'явилася худенька, майже прозора фігурка жінки. Її поява не тільки привернула увагу людей, що знаходилися в домі, а й викликала в їхніх серцях почуття, протилежні симпатії та доброзичливості. В цьому місті її знали буквально всі: від босоногих дітлахів до вкритих сивиною старців. Її ім'я вже давно забули, тому що ним стало слово "грішниця". Воно переслідувало її по п'ятах. ГРІШНИЦЯ! Але не варто було сотні разів нагадувати їй про це — вона добре все розуміла і не шукала виправдання. Її чутлива жіноча душа хотіла одного: ПРОЩЕННЯ!

Як багато для неї вмщувало це слово: очищення, мир, забуття, але... проходили дні, тижні, місяці і, може, роки, а вона незмінно зустрічала все ті ж гнівні погляди і слова, що боляче вражали. Часом їй здавалося, що навіть надія померла...

Але одного разу її похмуре життя осяяв теплий промінець: якось жінка вловила у гомоні натовпу кілька обнадійливих

Грішниця чи свята?

"А ви один до одного будьте ласкаві, милостиві, прощаючи один одному, як і Бог через Христа вам прощає!"

Еф. 4:32

речень. Хтось говорив про Людину, Яку називали Святою за Її владу прощати гріхи. Ожило, стрепенулося її змучене серце. Невже це правда? Заради зустрічі з Цією дивною Людиною вона була готова бігти хоч на край світу! На щастя, цього не вимагалось: Ісус Сам прийшов у її місто і зупинився неподалік від її дому. Швидко схопивши алавастрову посудину з дорожочинним миром, жінка вибігла з дому.

...Вона відразу ж впізнала Його, адже було щось незвичайне у Його вигляді: на вустах лагідна посмішка, в очах — мир, спокій і... любов. Не витримала, розридалася, впала перед Ним на коліна, вкрила поцілунками Його ноги, облила їх своїми гарячими сльозами, витерла волоссям, полила миром. Тремтіла всім тілом, боячись почути від Нього слова нарікань, які вже зміїним шипінням розповзалися по світлиці: "Якби Він був пророк, то знав би, яка грішниця

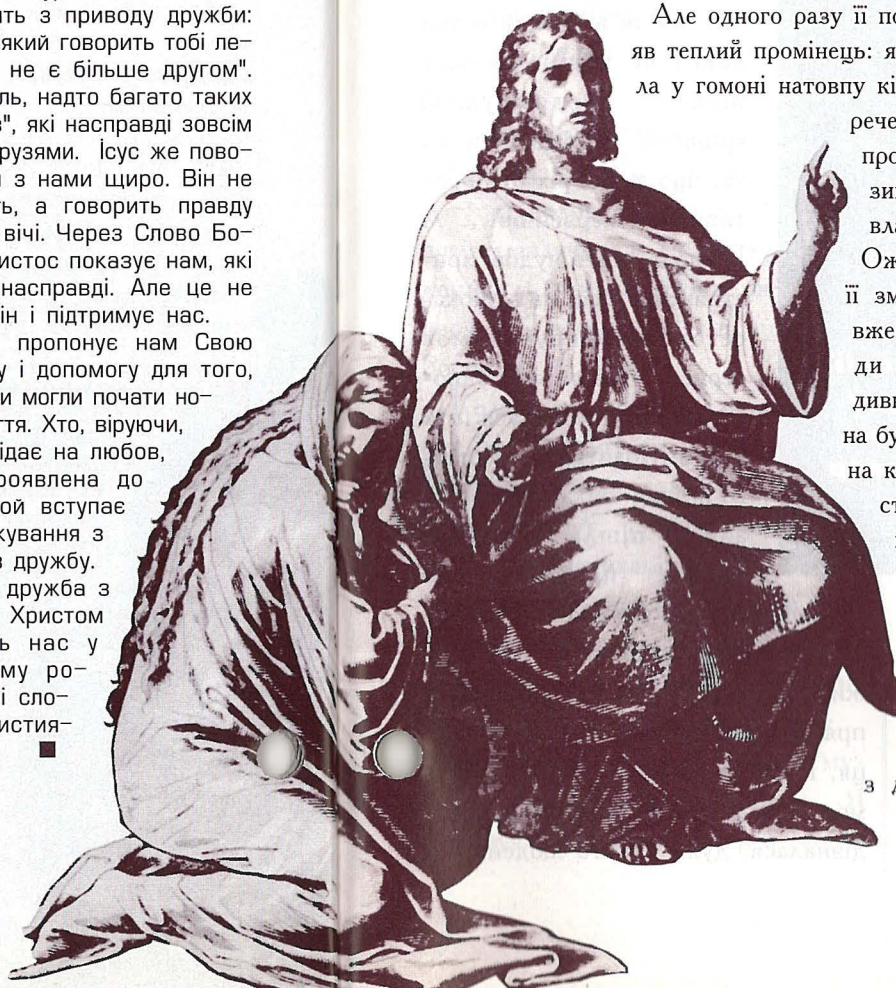
доторкається до Нього". Але Христос сказав: "Я знаю про це. Я простив її, вона — свята". Ні, вона не помилилася! Прощена! І сльози потоками потекли по її щокам, але вже не від розпачу і сорому, а від вдячності й щастя!

Знайомі історія, чи не так? І, здавалося б, що можемо взяти з неї ми, давно прощені грішники? На жаль, ми частіше виявляємося не на місці Марії, яка щиро кається, а на місці фарисея, що осуджує. Кожен з нас робить помилки, спотикається, падає... Але ми чомусь не поспішаємо на допомогу, щоб подати дружню руку, підставити надійне плече. Навпаки: шепечемося, показуємо пальцями і, що найсумніше, не забуваємо чужих помилок. Проходять дні, тижні, місяці і, може, роки, а давно прощені Богом брати і сестри зустрічають все ті ж недобррозумілі погляди і слова, що боляче вражають. Як замало в нас тієї доброти і співчуття, про які читаємо у Посланні до ефесян 4:32! І в котре боляче стискає серце, коли чутно слова, безжалісно кинуті на адресу брата чи сестри, які щиро розкалялися: "Грішник!...", "Як він міг?!"

Як жаль, що ми, прощені, не вміємо прощати!

Віллі Епп — заступник директора Транссвітлового Радіо по СНД, директор Української студії Транссвітлового Радіо

— **Алло Іванівно, "Пісня — дарунок Неба для прославлення Творця", а якщо інакше?**

— Коли музикант отримує аплодисменти у нагороду за свій труд і не співвідносить визнання з Кимось Вищим, я назвала б це злом.

— **А чи все класичне мистецтво виникло біля алтарів?**

— У класиці потрібно бути дуже обережними. Музика часто шкодить і запламовує, я переважно не доторкаюся до такої.

— **Служителі наших церков серйозно стурбовані тяжінням молоді до надмірних ритмів. Дуже вражаючою була ваша лекція в курсі "Основи музичного служіння" для студентів пасторського факультету Донецького Богословського регіонального коледжу.**

— Слід щиро молитися про те, щоб музичне служіння у церквах, особливо нашого Братства, залишалося чистим, щоб підвищена еротичність, що звучить у музиці, не опоганювала ані серце, ані Домів молитви. Музика — це безмовний дар душі, і чудово, якщо музика поєднується зі словом, — тоді вона стає сильною зброєю Божою.

— **Якими шляхами Господь вів вас до Себе?**

— Дванадцять років тому я пережила потрясіння від смерті мами — найближчої людини на землі... Я відчувала себе розбитою і хворою

від цього лиха... Де знайти потіху? За порадою друзів (і за власним бажанням) охрестилася у православній церкві. Але моє ставлення до Бога і музики не змінилося... Потім довелося пережити складну опе-

Нова пісня

Ім'я солістки Донецької філармонії, лауреата міжнародного конкурсу Алли Кірсанової відоме багатьом. І, слава Богу, Алла Іванівна тепер на новому шляху!

рацію. Пам'ятаю, коли в операційній фіксували руки, я розмірковувала про страждання і розп'яття Ісуса Христа. Після операції я читала Євангелію і ридала... А потім була особлива зустріч із знаменитим

співачом Джо Аткинсоном під час євангелізаційних служб американо-українського євангеліста Джіма Пондера в Донецьку. Мене запросили співати у дуеті з Джо. Але я нічого, крім католицької "Аве Марія" (на латині) не знала. Ще виконувала "Христос воскрес — поют во храме" Рахманінова. З Джо Аткинсоном ми співали англійською. Оскільки англійської я не знаю, то співала за транскрипцією. Проте, переживала велике щастя — ніби літала на крилах під час цих зібрань. Мене запросили на зустрічі з християнами, що регулярно проходили в Домі працівників культури, для роздумів над Словом Божим. Під час цих спілкувань було відчуття, ніби п'ю цілющу воду.

І все ж в Дім молитви довго не насмілювалася піти і продовжувала грішити, незважаючи на те, що душі гріх був противний, мерзенний... А Господь через чудові християнські пісні на аудіокасетах завойовував моє серце... Все ж таки одного разу я наважилася піти у Дім Молитви і з першого ж разу була підкорена, але... пішла. А коли вдруге прийшла, то пресвітер у розмові поставив

питання: "Алло Іванівно, як далі жити думаєте?" Господь заглянув у прямо глибину мого брудного серця, і я проплакала весь день. Про моє спасіння молилися, як я потім дізналася, дуже багато людей.

— **З особливим хвилюванням пригадую свою зустріч з Христом, — це незабутня подія. Коли і як це сталося у вас?**

— Було 23 грудня 1995 року. Вечірнє недільне богослужіння. Більше противитися я вже не могла — Господь притягував мене Своєю любов'ю — і пересилив... Я стояла на колінах (чомусь обличчям до всього зібрання), але ворог душі сильно стиснув моє горло, і була томлива тиша 10-15 секунд, але Господь заступився — і я молилася! Небувала легкості і тиха радість змінили терзання душі, — нібито відрізалось все старе брудне життя. Бог мене простив, прийняв і змінив!

— **Христос є незмінним і вірним Своєю обітницею — заспокоїти тих, хто приходить до Нього.**

— Так. Життя стало осмисленим, спокійним, цілеспрямованим, шлях прояснився. Життя з Христом — це те, що я все життя несвідомо очікувала.

— **Як зараз складаються ваші стосунки у сім'ї, з колегами?**

— З чоловіком ми об'єдналися після розлучення. Радіє мене моя донька Оленька. Вона вже член церкви "Гефсиманія" і працює для Господа.

Колеги мої дуже талановиті, але без Бога в їхніх душах вакуум, і з багатьма немає взаєморозуміння. Музиканти — натури тонкі, чутливі, самозакохані за природою, і це прищеплюється їм навмисно, щоб впевнено трималися на сцені. Життя музики є нещасливе, якщо вона знаходиться у нещасливих руках... Тільки коли чуємо Господа в музиці, — все стає повноцінним. Я сповідую Ісуса Христа перед своїми

колегами, пояснюю, що Він заслуговує особливого поклоніння.

Поки що моє спілкування у світі музики — це засіб для прожитку сім'ї і можливість вводити наші євангельські духовні твори у ре-

Людина, пехай навіть велика і відома, без Бога

є безнадійно нещасливою, але коли вірою приймає Христа, отримує справжнє щастя, стає на новий шлях, а з нового серця ллються нові пісні

пертуар. З радістю і подякою Богу відзначу, що є такі люди, які зі спрагою сприймають моє свідчення про Спасителя. Але поступово я піду зі сцени.

— **До якої праці Господь закликав вас у церкві, щоб сприяти розповсюдженню Царства Божого на землі?**

— Молитва. Це є найважливіша і дуже нелегка праця. У церкві повністю інші стосунки, абсолютно інше життя — благословення! Наша молитовна група практикує цілодобову молитву по стражах (по три години), і Господь відповідає потоками благословіння!

— **Господь достоїн всієї слави, бо Він витяг вас зі "згубної ями, із багна болотистого, і поставив на скелі... і дав пісню нову в...уста, для нашого Бога хвалу! (Пс. 39:3).**

*Бесіду вела
Олена Гончарова,*

Донецьк.

Божа доброта

Часто так в житті буває:
Томить душу гіркота;
Але серце зігріває
Божа ласка й доброта.

Людський Син прийшов
на муки
Нас, знедолених, спасать.
Це Його пробиті руки
Щедро сіють благодать.

Нині Він на Божім троні
Сяє в небі, як зоря,
В діамантовій короні,
З владним скіпетром Царя.

Він втішає в дні тривоги;
Коли скрута настає —
Своєчасну допомогу
Безпорадним подає.

Наші дні життя земного,
Мов тумани, пропливуть;
Ті, хто вірує у Бога,
Для блаженства оживуть.

Як ранковою россою
Умивається цвіток,
Так любов'ю неземною
Віри живиться росток.

Микола Сокол

На ниві Божій

З життя помісних церков

● Обласні конгреси ВСО ЄХБ

У переддень святкування 2000-ліття Різдва Христового відбуваються знаменні події в житті віруючих ВСО ЄХБ. По всіх областях України з дозволу Президента проходять конгреси євангельських християн-баптистів. Конгрес ЄХБ Київської області (старший пресвітер М.М.Чорненький) проходив 22 травня у м. Тараща. На ньому були присутні Голова ВСО ЄХБ Г.І.Комендант, його заступник В.К.Кульбич, депутат Верховної Ради В.Г.Бабич, зарубіжні гості. На центральному стадіоні міста зібрались близько трьох тисяч віруючих та гостей. Після заключної проповіді Дона Беттса на покаяння вийшли близько 30 чоловік. Перед тим, 22 квітня, подібний захід відбувся у Житомирі (старший пресвітер М.І.Дайнека). На ньому також побували Г.І.Комендант та В.К.Кульбич. 10 липня у Хмельницьку (старший пресвітер М.Є.Каспров) відбувся обласний конгрес, який відвідав заступник Голови ВСО ЄХБ В.М.Матвіїв. 11 липня В.М.Матвіїв був на конгресі у Рівному, а 17 липня — у Чернівцях (старший пресвітер В.І.Куцюрба). 10 липня у м. Луцьку відбувся конгрес ЄХБ Волинської області (старший пресвітер В.Г.Чайка). На стадіоні було понад три тисячі віруючих та запрошених гостей. Конгрес відвідали Г.І.Комендант та його заступник В.Д.Ткачук. Увечері відбулася молодіжна програма. 11 липня на стадіоні м. Рівного відбувся конгрес Рівненської області (старший пресвітер В.В.Нестерук). Тут було понад п'ять тисяч людей. Були гості з автономних баптистських церков, депутати. Відвідавши Рівне, Г.І.Комендант з В.Д.Ткачуком поїхали до Львова. Того ж дня в Домі молитви о 16 годині розпочався конгрес Львівської області (старший пресвітер І.М.Романюк). На вечірньому євангелізаційному зібранні до Господа навернулося багато людей. Головним проповідником був Г.І.Комендант. Конгрес продовжувався і 12 липня. Представники п'яти регіонів Львівщини зробили екскурс в минуле і доповіли про сучасне становище на місцях. В нелегких умовах проходять обласні конгреси ЄХБ. Але вони з радістю сприймаються віруючими і дають сили та натхнен-

ня робітникам ниви Божої. У деяких місцях, як наприклад, у Житомирі, Таращі, Чернівцях їх приурочили до євангелізації Дона Беттса. На таких урочистостях завжди були присутні представники Духовного центру Братства з Києва, представники уряду та місцевих органів влади, зарубіжні гості.

● Київ

21 травня відбулася зустріч відомого євангеліста Дона Беттса (США) з Головою Держкомітету у справах релігій В.Д.Бондаренком.

На ній були присутні Голова ВСО ЄХБ Г.І.Комендант, народний депутат В.Г.Бабич, голови обласних об'єднань М.М.Чорненький та І.І.Шмільовський. В діловій конструктивній розмові вирішувалося питання про реєстрацію в Україні євангельської асоціації Дона Беттса, розглядалися поточні питання, пов'язані з діяльністю Об'єднання ЄХБ Київської області.

На добру згадку присутні сфотографувалися біля державного прапора, і Дон Беттс звершив молитву вдячності Господу за відкриття нових можливостей для євангелізації в Україні.

Відділ по організації нових церков Центру Християнського Співробітництва працює з 1991 року. Нещодавно його очолив досвідчений пресвітер з м. Маріуполя М.І.Пономарьов. Основною ціллю його служіння є організація но-

вих церков та підготовка служителів для них. З нового року буде проводитися навчання чергової групи по організації нових церков. В п'ятнадцяти областях, при обласних пресвітерських радах є координатори по організації нових церков. Проводиться робота, спрямована на те, щоб до кінця року такі служителі були в усіх областях. Крім того, проводиться цілеспрямована праця серед служителів та членів давно утворених церков. Християн орієнтують на необхідність виконання Великого Доручення (Мт. 28:19-20) та утворення нових церков. Одним з видів служіння є палаточна євангелізація. Після служіння для праці з нововерненими та утворення нової церкви залишається група місіонерів. В усіх видах євангелізаційних служінь велика надія покладається на малі групи по вивченню Біблії. Як показує практика, саме з них часто утворюються нові церкви.

● Чернігівська область

Ніжин. Вже четвертий рік баптистська церква м. Ніжина, пресвітер

В.Г.Федько, організовує літні дитячі табори. Значну допомогу в організації дитячого відпочинку надає Перша баптистська церква м. Майамі (США), пастор Рік Блеквуд. Протягом двох тижнів липня цього року 113 дітей-сиріт та дітей з християнських родин відпочили в мальовничому куточку поблизу рідного міста. Багато з дітей уперше почу-

ли Добру Новину, адже переважна більшість була у таборі за направленням Чорнобильського фонду. Разом з українськими дітьми у таборі перебували й координатори від церкви-побратима: Джоні Рівз та Прісцилла Гамільтон. Відповідальною за організацію табору була сестра Олена Шикута-Меркулова. За духовну програму відповідала лідер християнської молоді Олена Жук.

● Харківська область

З 25 липня по 1 серпня на Харківщині проходила масштабна євангелізація, організована місією "International crusades". В ній брали участь

пастори церков США, Румунії, Молдови та України, усього майже 80 учасників. Центр місії знаходиться у м. Даллас (США). В Україні вона працює вже протягом восьми років. Координатором місії в Україні є секретар третьої (румунської) церкви м. Чернівці брат Микола Черкез.

● Львівська область

Трускавець. З 21 червня по 2 липня у Біблійному інституті м. Трускавця, який функціонує при місії "Вістка миру", відбулася чергова сесія. Показовим є те, що майже усі дисципліни тут читають національні викладачі. Курси гомілетики та пастирелогії викладав В.М.Матвіїв. Інші предмети прочитали керівники регіональних учбових закладів нашого Братства О.В.Зигаленко, О.В.Чмут, М.Ф.Івашук та випускник Київської семінарії О.Савич.

Моршин. Зовсім недавно в місто-курорт Моршин з Чернівців переїхала сім'я місіонера Миколи Данко. До того брат Микола ніс місіонерську працю в тюрмах Чернівецької області. Зараз разом з дружиною Валентиною вони проповідують Євангелію місцевим жителям та відпочиваючим. У червні

відбулося хрещення перших п'яти нововернених. Християни збирають документи для реєстрації церкви. Вони також моляться про пробудження. Мо-

Перше хрещення у Моршині

ляться вони і про будівництво Дому молитви біля буюету з цілющою водою.

Християнське життя у світі

● Німеччина

Дрезден. З 13 по 17 липня у тут працювала Генеральна Рада Всесвітнього Союзу Баптистів (ВСБ). В ній брали участь Голова ВСО ЄХБ Г.І.Комендант і його заступники В.Д.Ткачук та В.К.Кульбич. Відбулося переобрання керівництва ВСБ та комітету. Президентом обрано доктора Біллі Кіма з Південної Кореї, в комітет було дообрано декілька членів. Брат Дентон Лотц залишився на посаді Генерального Секретаря ВСБ на наступний термін.

● Молдова

Бендери. Церква ЄХБ міста Бендери нараховує понад 260 членів. Внаслідок воєнних подій, (про це була інформація у газеті "Християнське життя" №7-8 за 1992 рік), частина віруючих, у тому числі і пресвітер І.Я.Кузміньський, емігрувала до різних західних країн. Зараз церкву очолює брат Петро Короташ, який приїхав сюди у 1994 р. після закінчення Біблійного інституту в Бухаресті (Румунія). Завершивши будівництво Дому молитви, християни почали духовне збудовування і досягли певних успіхів. У Північному мікрорайоні міста більше року збирається група з 50 наближених. Там трудиться брат Сергій Кузьмінський. У серпні п'ятнадцять нововернених прийняли святе водне хрещення.

Маленька церква потребує молитовної підтримки дітей Божих.

● Запоріжжя

Молодіжне служіння в Запорізькій області очолює брат Юрій Науменко. Увійшло в добру традицію двічі на рік проводити обласні молодіжні конференції. Дитячі спортивні групи "Авана" діють у трьох церквах міста. Проводиться праця з невіруючою молоддю та нововерненими. В центральній церкві міста щоранку збираються сестри для молитви. Наташа Петренко, яка працює вчителем недільної школи, вважає що має успіхи завдяки групам молитовної підтримки.

Комуністичний режим Придністров'я не реєструє євангельські церкви, тому виникають проблеми з приміщенням, для проведення богослужінь, доводиться збиратися по квартирах. Недалеко від міста знаходиться село Варниця, в якому є віруючі. Внаслідок євангелізації там також відбулося пробудження. Село належить до території Молдови. Християни придбали там дім і зареєстрували церкву. У випадку заборони збиратися на богослужіння в мікрорайоні Північному, віруючі зможуть ходити до села Варниця. Поки що вони постяться і моляться про те, щоб отримати дозвіл на проведення богослужінь за місцем проживання.

● Польща

Поблизу Варшави у місті Радості з 2 по 5 червня відбувся звітно-виборчий з'їзд Польського союзу баптистів. Близько 100 делегатів були представниками від 65 церков 4-тисячного Братства. Голова Союзу брат Григорій Бернарчик звітував про виконану роботу і склав повноваження. На наступний термін було обрано брата Андрія Северина. На запрошення польських братів гостем з'їзду був заступник Голови ВСО ЄХБ В.М.Матвіїв. Шостого червня Володимир Миколайович відвідав церкву м. Белосток і брав там участь у служінні.

Одеській Богословській Семінарії – 10 років

25 серпня 1989 р. почалися заняття в школі, відомій сьогодні як Одеська Богословська Семінарія

Одеська Богословська Семінарія — це відповідь Бога на сподівання Його народу мати підготовлених служителів. Мрія, висловлена ще піонером нашого Братства В.Г.Павловим у 1908 р. на київському з'їзді баптистів, стала втілюватися в життя тільки через 80 років.

Випускники програми "Бакалавр Богослов'я"

Сьогодні Семінарія — це сучасний багатофункціональний навчальний заклад, у якому вчать від 150 до 200 студентів на різноманітних програмах навчання.

19 червня 1999 р. на території Семінарії (сел. Шевченко, вул. Садова, 37) відбулися святкування, присвячені десятирічному ювілею ОБС, приурочені до випуску студентів.

В.А.Помазов — виконавчий директор Семінарії

дентів програми "Бакалавр Богослов'я".

На урочистому зібранні, що почалося в суботу 19 червня о 10 годині ранку, були присутні більш як 250 гостей Семінарії. Під звуки вітального гімну урочиста процесія викладачів та випускників пройшла до кафедр.

Звання "Бакалавр Богослов'я" було присвоєне 10 студентам, що успішно закінчили чотирирічний курс навчання. Шістьом відомим служителям були присвоєні почесні звання "Доктор служіння" за значні внески у розвиток євангельсько-баптистського руху на території України і країн СНД. Докторські звання отримали ректор Київської Богословської Семінарії Анатолій Прокопчук, її завуч Костянтин Гончаров, керівник місії "Відродження" Віктор Гамм, пастор Іммануель Даунер (Німеччина), директор відділу Південної Баптистської Конвенції Іван Ковальчук (США) та координатор місіонерського служіння Іван Чехович (США).

Президент Семінарії доктор С.В.Санніков розповів про історію Семінарії в Одесі та зачитав вітальні листи. Зі словом настанови до випуску студентів звернувся Голова ВСО ЄХБ доктор Г.І.Комендант. Завідуючий відділом освіти ВСО ЄХБ В.М.Матвійов привітав випускників та викладачів. З вітаннями також виступили: віце-президент Союзу ЄХБ Росії Ю.К.Сіпко, представник Одеської обласної адміністрації Н.А.Адонін, президент Слов'янського Євангельського Товариства доктор Роберт Провост (США).

На зібранні були присутні представники провідних навчальних закладів міста, з якими Семінарія підтримує дружні стосунки, релігієзнавці, зарубіжні гості. Урочисте зібрання супроводжував хор Першої Одеської церкви. Зібрання було пронизане молитвами та вдячністю Господу за шлях, пройдений Семінарією.

Під кінець зібрання було оголошено рішення Опікунської Ради, що відбулася напередодні. Статус Семінарії змінюється. Віднині вона називатиметься Одеською Міжнародною Богословською Семінарією. Президент Семінарії С.В.Санніков переходить на служіння Радника Голови ВСО ЄХБ з питань освіти у Києві. Символічний ключ Семінарії прийняв її новообраний директор В.П.Шемчишин. Опікунська Рада затвердила В.А.Помазова на посаду виконавчого директора.

На засіданні Опікунської Ради Семінарії

Після зібрання присутні були запрошені на святковий обід. Після цього відбулася екскурсія, під час якої гості могли ознайомитися з теперішнім станом Семінарії та розвитком духовної освіти у нашому Братстві. Ввечері відбувся студентський вечір, під час якого випускники ділилися враженнями.

Під кінець зібрання було оголошено рішення Опікунської Ради, що відбулася напередодні. Статус Семінарії змінюється. Віднині вона називатиметься Одеською Міжнародною Богословською Семінарією. Президент Семінарії С.В.Санніков переходить на служіння Радника Голови ВСО ЄХБ з питань освіти у Києві. Символічний ключ Семінарії прийняв її новообраний директор В.П.Шемчишин. Опікунська Рада затвердила В.А.Помазова на посаду виконавчого директора.

Після зібрання присутні були запрошені на святковий обід. Після цього відбулася екскурсія, під час якої гості могли ознайомитися з теперішнім станом Семінарії та розвитком духовної освіти у нашому Братстві. Ввечері відбувся студентський вечір, під час якого випускники ділилися враженнями.

теперішнім станом Семінарії та розвитком духовної освіти у нашому Братстві. Ввечері відбувся студентський вечір, під час якого випускники ділилися враженнями.

Гість Семінарії — Віце-Президент Союзу ЄХБ Росії Юрій Сіпко
Присутніх вітає євангеліст Віктор Гамм

лися спогадами та прославляли Бога.

Наступного дня, 20 червня у Золотому залі Літературного музею Одеси на честь 10-річчя Семінарії відбувався концерт духовної музики, організований Біблійним клубом "Solo Skriptura".

За 10 років свого існування ОБС пройшла шлях від церковних семінарів до акредитованої та широко відомої Семінарії. Про це свідчить склад Опікунської Ради, в яку входять представники Всесвітнього Союзу Баптистів і найвидатніші діячі євангельського руху на Заході. Вона також добре відома і серед світських навчальних закладів. Релігієзнавці, історики та інші дослідники часто звертаються в Одеську Семінарію за консультацією та допомогою.

Доктори служіння Іван Ковальчук, Анатолій Прокопчук і Костянтин Гончаров

У жовтні 1998 р. ОБС у числі перших чотирьох євангельських навчальних закладів колишнього Радянського Союзу отримала перший акредитаційний (кандидатський) статус, а до кінця 1999 р. має надію отримати повну акредитацію.

Велике значення для Семінарії має бібліотека, що сьогодні налічує майже 17,5 тис. томів, з них 5 тис. — богословські праці російською мовою. Загальна кількість періодики складає 94 найменування. В Семінарії розроблена оригінальна комп'ютерна програма каталогізації богословської літератури за системою Дьюї, з 1995 р. працює комп'ютерний клас, де студенти мають можливість готувати дипломні та курсові роботи. Заохочу-

ються і розвиваються науково-богословські дослідження, особливо в області вивчення історії баптизму в Україні. За результатами досліджень, в цій області вийшло 5 наукових видань. Викладацький штат Семінарії у 1999 р. складається з 20 національних викладачів та 5-7 викладачів-гостей з-за кордону.

Семінарія має власну друкарсько-видавничу базу. Видання Семінарії добре відомі в церквах та навчальних закладах усіх країн СНД. Достатньо згадати перший богословський журнал нашого Братства — альманах "Богомисліє", що видається з 1990 р., і першу національну п'ятирічну програму для недільних шкіл "Ключ", написану випускниками та викладачами Семінарії. Всього за 10 років існування Семінарія видала 90 найменувань книг, посібників та навчальних матеріалів загальним тиражем більше мільйона примірників.

Семінарія бере активну участь у житті помісних церков одеського регіону. Студенти очного відділення несуть проповідницьке та душеопікунське служіння в 16 церквах Одеської області. Вони також займаються духовно-просвітницькою діяльністю серед студентства Одеси, керують одеським відділенням Співдружності студентів-християн.

Особливо яскраво результати діяльності Семінарії проявляються в плодах, тобто в праці її випускників.

За минулі 10 років успішно закінчили навчання в Одеській Семінарії більше 500 осіб. Ця

справжня армія служителів Христових посіла гідне місце в церквах євангельсько-баптистського Братства. Не рахуючи випускників програми Школи Шлехім, що проводилася разом з місією "Євреї за Ісуса" (42 особи), почесних і спеціальних звань та дипломів, винятково силами Семінарії було підготовлено 518 студентів. Випускники Семінарії працюють майже в усіх країнах СНД і далекого зарубіжжя. Наприклад, О.І.Пузанов несе служіння старшого пресвітера церков Красноярського краю в Росії; В.Г.Паскал — перший пресвітер центральної церкви міста Кишинєва (Молдова); А.П.Чумакін працює викладачем та академічним деканом Алматинського біблійного інституту в Казахстані; Т.І.Димченко — пастор церкви і викладач Закарпатського біблійного коледжу; Р.П.Сойко — засновник двох нових церков у Ровенській області; О.Г.Розанов працює директором фонду "Авана" по європейській частині Росії. М.І.Романюк несе служіння диякона церкви та завуча Центру Християнського Життя в м. Ірпіні (Київська обл.). Ю.Є.Решетніков працює ака-

демічним деканом Київського Християнського Університету, а С.В.Чернов — місіонером і засновником нової церкви в м. Овідіополі. Н.А.Шилова працює викладачем Біблійної школи в м. Дунаївці (Хмельницька обл.), а І.І.Вилков уже протягом 5 років є пастором-місіонером ВСО ЄХБ у болгарському місті Бургасі, де раніше не було жодної баптистської церкви. А.В.Суярко складає методичні посібники для вчителів недільних шкіл. М.А.Піштой і Б.В.Зільковський несуть пасторське служіння в своїх церквах і водночас трудяться заступниками старшого пресвітера по Одеській області. М.Д.Рябець не тільки пастор нової церкви, але й директор Біблійного інституту "Логос". ■

Молодіжна група Першої одеської церкви ЄХБ на концерті духовної музики, присвяченому ювілею Семінарії у Біблійному клубі "Solo Skriptura"

Перед врученням дипломів. На передньому плані зліва направо: Г.І.Комендант, С.В.Санніков, Р.Р.Провост, В.К.Кульбич

Під час урочистої церемонії вручення дипломів у Другій баптистській церкві Одеси

Господь відчинить
для тебе Свою
добру скарбницю,
небеса, щоб дати
дощ для Краю
твого в часі його,
і щоб
поблагословити
всякий чин
твоєї руки

Повторення Закону 28:12

Євангеліська нива

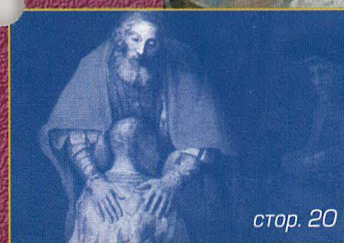
Духовно-просвітницький журнал

ВІДАННЯ
У 1997 РОЦІ
ЗАСНОВАНЕ

стор. 10

• **Досягнення
мети**

стор. 20

• **Старший
син**

стор. 31

• **Господь —
надія
моя**

1999 2000 2001

**Ісус Христос —
надія світу**

Один Господь, одна віра, одне хрищення

№4
1999
ВИХІДІТЬ
раз на рік

Євангельська нива

Духовно-просвітницький журнал
Всеукраїнського Союзу Об'єднань
євангельських християн-баптистів

Головний редактор
Григорій Комендант
Відповідальний редактор
Михайло Козубовський
Редакційна колегія
Домашовець В.Г., Козубовський В.В.,
Комендант Н.Д., Крещук О.Б.,
Кульбич В.К., Матвій В.М.,
Прокопчук А.І., Санніков С.В.,
Ткачук В.Д., Храпак П.М.

Художник-дизайнер Олег Моргун
Технічний редактор Ольга Дорофеева
Комп'ютерний набір Світлана Лоськова

Адреса редакції:
вул. А.Толстого, 3-А,
Київ-4, 01004, Україна
тел. (044) 225-36-13

Видання здійснюється
на добровільні пожертвування

Журнал виходить чотири рази на рік

Видання зареєстроване
Міністерством України
у справах преси та інформації
Свідчення КВ
№2245 від 16.10.1996 р.

Рукописи не рецензуються
і не повертаються

При використанні матеріалів журналу
посилання на видання обов'язкове

© Всеукраїнський Союз Об'єднань
Євангельських Християн-Баптистів
"Evangelical fields"
magazine of All-Ukrainian Union
of Associations of Evangelical
Christians-Baptists

Умови видання й придбання

журналу в 2000 році такі ж,
як і в минулому.

Добровільні пожертви
в сумі 10 гривень на рік
за 4 номери журналу просимо
надсилати на адресу редакції:
вул. Л.Толстого, 3-А,
Київ-4, 01004, Україна,
або на р/р 26007200000716
у Старокиївському відділенні
УСБ м.Києва, МФО 322045,
код 14357313 з поміткою
"Євангельська нива".

Надруковано в готових фотоформ на місійній книжковій фабриці
"Християнське життя", 263006, м. Луцьк, вул. В.Стуса, 3,
тел./факс (03322) 4-57-51

Один Господь, одна віра,
одне хрищення (Еф. 4:5)

№4 (12) 1999

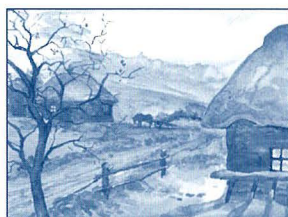
У НОМЕРІ:

стор. 6

стор. 14

стор. 24

стор. 34

Торжество Церкви.....	4
Григорій Комендант	
Боготілення.....	6
Віктор Кульбич	
Дивна зоря.....	8
Микола Заболотний	
Досягнення мети.....	10
Анатолій Прокопчук	
"Се, гряди скоро!".....	13
Михайло Козубовський	
Спасительне життя Христа.....	14
Іан Томас	
Хто має сумнів.....	18
Василь Титов	
Старший син.....	20
Сергій Санніков	
Ворог.....	24
Іван Кмета-Єфимович	
Депресія.....	26
Борис Зудерман	
Осінній урок.....	30
Господь — надія моя.....	31
Юлія Долматова	
Роман Дем'янович Хом'як.....	32
Олександр Нагіряк	
Вірність покликанню.....	34
Петро Павлюк	
Божий поклик.....	36
Євгенія Кобзар	
Ласка Божа.....	40
Орися Куцюруба	
Християнин і суспільство.....	43
Горизонти.....	44
На ниві Божій.....	45

Ювілейний тиждень молитви

24 грудня, п'ятниця — Свят-вечір Різдва Христового

● "Ходім до Віфлеєму й побачмо..." (Лк. 2:15)
Пригадаємо знаменну євангельську подію, яка стала початком Нової Ери

25 грудня, субота — Ювілей Різдва Христового

● "Бо сьогодні в Давидовім місті народився для вас Спаситель..." (Лк. 2:11)
Подяка Богові за народження Спасителя світу
"Я на те народився і на те прийшов у світ, щоб засвідчити правду..." (Ін. 18:37)
Мета Ювілею — глибше збагнути суть першого приходу Ісуса Христа на землю

26 грудня, неділя — Ювілей Різдва Христового

● "Вони впали ницьма і вклонились Йому" (Мт. 2:11)
Нехай проповіді, пісні, вірші будуть правдивим поклонінням Новонародженому
"Відчинивши скарбниці свої, піднесли Йому свої дари..." (Мт. 2:11)
У щирих молитвах піднесемо Ісусу свої дари: віру, надію, любов

27 грудня, понеділок — Молитва за християнські родини

● "Я та мій дім будемо служити Господеві!" (Іс.Нав. 24:15)
Молитва за єдність у сім'ях, за навернення дітей і їхнє навчання у Недільних школах

28 грудня, вівторок — Молитва за Братство

● "Ми згадуємо безперестанку про ваше діло віри, і про працю любові, і про терпіння надії..." (1 Сол. 1:3)
Подяка за нові душі та церкви; прохання про духовне зростання церков

29 грудня, середа — Молитва за Україну

● "Благаю чинити молитви... за всіх, хто при владі..." (1 Тим. 2:1-2)

Молитва за новообраного Президента, Уряд, Парламент, за весь народ та його добробут

30 грудня, четвер — Молитва за місійну працю

● "Моліться... щоб ширилось Слово Господнє та славилось..." (2 Сол. 3:1)
Молитва за поширення Євангелії всім жителям України через працю благовісників

31 грудня, п'ятниця — Зустріч Нового року

● "Дякуйте Господу, добрий бо Він, бо навіки Його милосердя!" (Пс. 106:1)
Подяка Богові за усе пережите у минулому році, за всі Його благословіння

"Отче наш, ...прости нам наші гріхи..." (Лк. 11:4)
Простимо нашим винуватцям і попросимо прощення у Бога за свої провини чи упущення

1 січня, субота — Ювілейний рік

● "Засурміть на Сіоні в сурму, оголосіть святий піст, скличте зібрання!" (Йоїл 2:15)
Оголошення 40-го ювілейного року та ознак, характерних для нього (Лев. 25:9-10, 17, 35; Лк. 4:18-19)
"Зберіте народ, оголосіть святі збори, старців згромадьте, позбирайте дітей та грудних немовлят, нехай вийде з кімнати своєї також молодий, молода ж з-під свого накриття..." (Йоїл 2:16)
Молитва про проведення Другого Всеукраїнського конгресу у вересні в м. Києві

2 січня, неділя — Спомин смерті Ісуса Христа

● "Це робіть, коли тільки будете пити, на спомин про Мене!" (1 Кор. 11:25)
Подяка Богові за Голгофську жертву Його Сина Ісуса Христа
"Кров Ісуса Христа, Сина Божого, очищає нас від усякого гріха" (1 Ін. 1:7)
Нехай очищуюча сила Божа зміцнює та підбадьорює нас впродовж усього Ювілейного року!

Сь і ВОНА, білосніжна красуня зима. Прийшла і, нікого не спитавши, все змінила, сховавши під сяючим білим покривалом стежинки та лани. Кожна сніжинка, хай маленька, хай крихітна, зіграла свою роль в цій дивовижній зимовій виставі, віддавши своє кришталеве життя повелительці зимі...

Мимоволі замислюєшся про свою безсмертну душу: як хочеться, щоб і вона була чистою, сяючою, як сніг.

Зима змінює природу, Господь змінює життя. "Очисти ісопом мене, — і буду я чистий, обмий ти мене — і я стану біліший від снігу" (Пс. 51:9), — лине молитва до Всемогутнього Бога, Який дає нове життя, новий зміст, нове прагнення.

**З Різдвом Христовим!
З Новим роком!**

**Улюблені брати
і сестри
у Христі Ісусі!
Щиро та сердечно
вітаємо вас
із знаменною датою,
Святом усіх християн —
Ювілеєм 2000-ліття
Різдва Ісуса Христа!
"Я звіщаю вам велику
радість, що станеться
людям усім,
бо сьогодні
в Давидовім місті
народився для вас
Спаситель, Який
є Христос "Господь"
(Лк. 2:10-11)**

2000

З АГАТО років тому серед темряви ночі на полях Віфлеєму вустами небожителя була проголошена ця радісна новина. Вона звістила про те, що прийшла "повнота часу" і для усіх мешканців землі "у Давидовому місті народився Спаситель".

Впродовж двох тисячоліть лунає ця вістка. Безліч людей багатьох поколінь її почули та прийняли Христа Господом і Спасителем. Тож пісня хвали :

"Слава Богу на висоті, і на землі мир, у людях благовоління!" (Лк. 2:14).

— лине з уст відкупленого Божого народу з роду в рід, із покоління в покоління.

Кожний Новий рік нагадує про Різдво Христове. І ось ми на порозі знаменної дати — двохтисячної річниці від дня Його народження. Саме нам з вами пощастило дожити та дочекатися такого визначного Ювілею Різдва. А визначний він за двома причинами. Перша: 2000-й рік — це останній рік другого тисячоліття, а це зобов'язує нас смиренно зачинити за собою двері минулого та гідно увійти у майбутнє тисячоліття. Друга: сьогоднішній Ювілей містить у собі 40 звичайних ювілейних років (2000:50=40). Це спонукує нас до особливої готовності, адже у той час, коли світ здригається від нових бід і катаклізмів, коли люди жахаються завтрашнього дня, Церква Христова знає, що живе в іншому вимірі часу — напередодні другого приходу Ісуса Христа.

Закінчується "літо Господнє благоприємне", наближається "день Господній для усіх народів" (Овд. 1:15). Тож маємо ще один рік — особливий, ювілейний, святковий і він заслуговує особливих зусиль, особливих старань, особливої праці.

Тому понесемо цю давню Ангельську вістку та радість велику поміж людей у сьогоднішній непростий, але благоприємний час!

Радісних Різдвяних свят! Благословенного року!

З ювілейними, різдвяними та новорічними привітаннями —
Ваші у Господі брати

Г.І.Комендант
В.Д.Ткачук
В.К.Кульбич
В.М.Матвіїв
А.А.Андрашко

Сьогодні, перебуваючи в залежності від часу, пам'ятаймо молитву людини Божої, Мойсея, "навчи нас так лічити дні наші, щоб набути серце мудре" (Пс. 90:12).

Наближається унікальний момент в історії усього людства. Вшанувавши 2000 рік, ми перейдемо у третє тисячоліття. З кожною хвилиною

Рік за роком, століття за століттям, тисячоліття за тисячоліттям... безупинно тече ріка часу. Міняються суспільні формації, системи, зміщуються кордони, згасають в самому zenіті світила людського злету, міняється тло історії...

А час розмірено і безповоротно, неупереджено і таємниче продовжує свій плин, впливаючись у глибини Вічності. І, здається, цьому ніколи не буде кінця. Та не завжди буде так. Настане нова ера, коли, як говорить Біблія, "часу вже більше не буде" (Об. 10:6)

диційні види служіння підняли нас на нову духовну висоту, додали сил та натхнення для подальшої праці на ниві Божій. Хочеться відзначити, що внаслідок цих служінь відбулося також духовне пробудження серед віруючих. Це викликає особливі Божі благословіння, коли люди виявляють бажання більш ревно служити Господу.

Я брав участь у десяти конгресах, на деяких з них було від двох до шести тисяч учасників. Після кожної спільності завжди повторювалося одне й те ж питання: ко-

мий з віруючими людьми та їх проблемами. Під час останньої зустрічі він подякував нашому Братству за важливу працю у духовному відродженні українського народу.

Проїшов певний час життя нашої країни в нових умовах. І хоча ще є люди, які жалкують за минулим, але більшість вже спробувала свіжого повітря волі і ніколи не захоче повертатися назад. Це яскраво показали вибори Президента. Наші віруючі молилися, щоб Бог про-

го усвідомлення пасторами та місіонерами великої відповідальності перед Богом. Зараз вони використовують усі можливості для проповіді Євангелії та відкриття нових церков. Це найкраще свідчення про духовне життя та збудування наших церков.

На духовно-будуючих конференціях проповідується багатогранне живе Слово Боже. Ми розуміємо це і живемо за його принципами. Остання місіонерська конференція за участю доктора Джона МакАртура також служила заохоченням до більш глибокого його вив-

чення. При цьому як раз і відкривається розуміння волі Божої, з'являється бажання служити Йому.

Як говорив Джон МакАртур: "Я люблю церкву, з радістю служу Господу, бо це найбільше служіння". Усвідомлюючи величність цього служіння, попри всі труднощі та негаразди, ми ніколи не відступаємо, бо розуміємо, Кому служимо. Наша віра перемагає цей суперечливий і парадоксальний світ (1 Ін. 5:4). Подібні конференції додають сил та натхнення для кращого служіння Господу і мають тільки позитивні наслідки. Більш того, як місіонери ми вчимося спілкуватися з нашими зарубіжними партнерами, які підтримують наше служіння і моляться за нас. Це також спонукує нас молитися за них і їхню працю.

Ми розуміємо, що партнерство не повинно бути

Також ми готуємося взяти участь в конференції, яка буде проводитися Асоціацією Біллі Грейма в серпні місяці 2000 року в Амстердамі. В ній візьмуть участь понад сто делегатів від нашого Братства.

Майже десять років пройшло з початку відкриття шкіл та семінарій, коледжів та інститутів біблійного напрямку. Вселяє радість і впевненість діяльність Акредитаційної асоціації. Вона перевіряє духовний та освітньо-організаційний рівні наших шкіл, спрямовує їх у відповідне русло. За вірну богословську орієнтацію навчальних закладів відповідальність несе ВСО ЄХБ. Це було видно й на останньому засіданні Євро-Азійської Акредитаційної Асоціації "Богословська освіта-4". Це зібрання богословів показало, що знання випускників наших богословських навчальних закладів відповідають їх дипломам. Також йшла мова про те, щоб богословська освіта була тісно пов'язана з життям церкви. Викликає задоволення, що цей процес проходить дуже активно. Нині наші молоді брати та сестри мають можливість, про які ми навіть не мріяли.

Мудрість, виваженість, толерантність — це риси, які мають бути притаманні служителю, адже ними стають кращі з кращих. Радую те, що десятки і навіть сотні молодих братів посвячують своє життя на служіння. Вони навчаються, займаються організацією та очолюють нові церкви, які відкриваються в Братстві. Божа нива є неозорю і служіння на ній достатньо для всіх дітей Божих. Досвід служіння набувається у проповіді Доброї Новини та церковній праці, яку ми повинні звершувати аж до Дня Господнього. ■

Торжжество

світ йде до завершення свого існування. Кожна мить наближає нас до зустрічі з нашим Господом і Спасителем.

Саме церква звершує на землі особливе служіння. Вона є носієм істини у бурхливому і мінливому світі протягом двох минулих тисячоліть. Про неї Господь сказав: "На скелі оцій побудую Я Церкву Свою, — і сили адові не переможуть її" (Мт. 16:18). Їй Він адресував Велике Доручення: "Ідіть, і навчіть всі народи, християни їх в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа, навчаючи їх зберігати все те, що Я вам заповів" (Мт. 28:19-20).

Наш Господь Ісус Христос, Який "є образ невидимого Бога, роджений перш усього творива" (Кол. 1:15), прийшов на Землю, щоб виконати волю Свого Отця небесного, "що хоче, щоб усі люди спаслися, і прийшли до пізнання правди" (1 Тим. 2:4). Син Божий став надією цього світу. Він приніс справжню гармонію у відносини Бога і людини. "Бо під небом нема

іншого Імення даного людям, що ним би спаслися ми мали" (Дії. 4:12). Вже сам факт народження Спасителя є найкращим дарунком кожній людині. Наше завдання, функція церкви донести цю Добру Новину поневоленому гріхом народу нашої батьківщини.

У 2002 році ми святкуватимемо знаменну дату — 150 ліття нашого євангельсько-баптистського Братства. Крізь всі утиски та випробування євангельські християни-баптисти пронесли чистоту євангельського вчення. Схиляючись перед величчю і славою Ісуса Христа, ми усвідомлюємо відповідальність перед Богом за довірене нам служіння. Оточуючі дивляться на тих, хто сповідує свою приналежність до християнства, і по їх поведінці судять про Бога.

Напередодні 2000-ліття Різдва Христового Радою нашого Братства було прийнято рішення провести обласні

конгреси. Минулий, 1999 рік став особливо знаменним для церкви, що готується святкувати народження свого Господа. Спочатку було навіть важко усвідомити, що ці урочистості матимуть таке велике значення для усіх дітей Божих. Але відразу після першого свята, яке пройшло в Сумах, стало видно, наскільки християни потребують такого широго братерського спілкування. Особливу радість виявляли брати і сестри з сільської місцевості, адже вони рідко беруть участь в подібних урочистостях. На кожному конгресі було видно ясні Божі благословіння. Під дією Духа Святого відбувалося покаяння грішників та підбадьорення церков.

Одночасно з конгресами відбувалися також євангелізаційні служіння за участю відомих євангелістів Віктора Гамма, Дона Беттса та наших вітчизняних служителів. Внаслідок цього багато невіруючих людей уперше зустрілися з Господом. Такі нетра-

диційні види служіння підняли нас на нову духовну висоту, додали сил та натхнення для подальшої праці на ниві Божій. Хочеться відзначити, що внаслідок цих служінь відбулося також духовне пробудження серед віруючих. Це викликає особливі Божі благословіння, коли люди виявляють бажання більш ревно служити Господу.

Я брав участь у десяти конгресах, на деяких з них було від двох до шести тисяч учасників. Після кожної спільності завжди повторювалося одне й те ж питання: ко-

мий з віруючими людьми та їх проблемами. Під час останньої зустрічі він подякував нашому Братству за важливу працю у духовному відродженні українського народу.

Церкви

довжив час свободи в Україні, зберігаючи її в мирі і злагоді. Особисто я бачу, що зусилля нашого Президента спрямовані на мир і взаєморозуміння між усіма християнськими деномінаціями. Будемо молитися, щоб Господь і надалі благословив Україну та її керівників, щоб світло Євангелії було дороговказом для всього нашого народу.

Задовільняє той факт, що існує особливе бажання віруючих до праці на Господній ниві. В Духовному центрі ми не завжди вчасно встигаємо реагувати на усі важливі події в житті Братства. Інколи доводиться лише констатувати факти, що в тому чи іншому регіоні відкрилась нова церква. Звичайно, подібні новини лише радують нас. Ми ніби запалили цей вогонь і бачимо, як він розгоряється і поширюється на Україну та далеко далеко за її межами. Ясно те, що ці регіональні зустрічі привели до глибо-

розуміння волі Божої, з'являється бажання служити Йому. Як говорив Джон МакАртур: "Я люблю церкву, з радістю служу Господу, бо це найбільше служіння". Усвідомлюючи величність цього служіння, попри всі труднощі та негаразди, ми ніколи не відступаємо, бо розуміємо, Кому служимо. Наша віра перемагає цей суперечливий і парадоксальний світ (1 Ін. 5:4). Подібні конференції додають сил та натхнення для кращого служіння Господу і мають тільки позитивні наслідки. Більш того, як місіонери ми вчимося спілкуватися з нашими зарубіжними партнерами, які підтримують наше служіння і моляться за нас. Це також спонукує нас молитися за них і їхню працю.

Ми розуміємо, що партнерство не повинно бути

Григорій Іванович Комендант — пастор, доктор богослов'я, Голова Всеукраїнського Союзу Об'єднань євангельських християн-баптистів

Боговтілення

"Та Ангел промовив до них: Не лякайтесь, бо я ось благовіщу вам радість велику, що станеться людям усім. Бо сьогодні в Давидовім місті народився для вас Спаситель, Який є Христос Господь".
Лк. 2:10-11

Світле, радісне свято Різдва святкується усіма: віруючими та невіруючими. Спів колядок, радість народу, щастя отримання подарунків, взаємні привітання створюють особливо урочисту атмосферу.

Але чи багато людей замислюються про сутність Різдва?

Чи багато тих, хто розуміє цінність приходу Сина Божого на землю? Чи багато тих, хто вірить у Божественність Ісуса Христа?

Розмірковуючи над подібними питаннями, Достоевський в одному з своїх романів порушує таку проблему: чи може цивілізована людина, до того ж європеєць, взагалі вірити у Божественність Ісуса Христа, Сина Божого, у чому і полягає сутність віри? Ця проблема хвилювала не лише Достоевського. Вона стоїть перед багатьма людьми нашого часу. І сьогодні, коли людство знаходиться на рубежі віків, коли, свідомо чи несвідомо, воно наближається до

ювілейної дати народження нашого Спасителя, від якої і починається літочислення, вона тим більш актуальна.

Отже, чи може сучасна людина мати таку віру?

Таїна Ісуса Христа — не у Його Божественності, а у Його Боголюдяності. Про це звістив ще Ангел Марії: "Він буде великий і назветься Сином Всевишнього, і Господь Бог дасть Йому престол Давида, батька Його" (Лк. 1:32). Неймовірне чудо полягає не лише у тому, що Слава Божа сяє в Ньому, але і в тому, що Бог став Людиною, що Він, Бог, явився в образі людини.

Ідея християнського вчення полягає не тільки в тому, що людина як творіння Боже, виконуючи Його волю, піднімається до висот Божественності, прагнучи наслідувати Христа і набувати Його характеру, але, головним чином, у втіленні Бога, Божественного Слова: "Він умалив Себе Самого, прийняв образ раба, ставши подібним до людини, і з вигляду став як чоловік" (Фил. 2:7). Тому твердження, що Христос — Людина у повному значенні цього слова, що Він, за всієї Своєї сутнісної єдності з Богом, не тільки прийняв людське тіло, але й людську душу: свідомість, волю, почуття, що Він у повному й істинному розумінні став, як один з нас, — це твердження настільки ж значне, як і твердження, що ця Людина — Бог.

Один християнин-китаєць, що раніше сповідував буддизм й конфуціанство, свідчив: "Коли я впав у глибоку яму, мимо проходив Будда. Він потішав мене тим, що в одному з перевтілень я зможу вибратися з неї. Потім мимо йшов Конфуцій, який порадив більше придивлятися до своєї карми, щоби вибратися з ями. Аж ось прийшов Хтось. На Його плечах був великий хрест. Він нічого не казав, але, побачивши мене, спустився до мене, і Його хрест став драбиною для мого спасіння".

Для багатьох з нас таємниця Боговтілення стала спасительною у питанні віри. Людяність Христа — це не

засіб зробити Бога доступним нашому зору, не просто видима форма, у якій нам являється Божество...

Навпаки, людське ество Христа має самостійне існування, свою самостійну функцію. Саме завдяки Його особливому буттю відкривається шлях, спосіб, джерело віри, через які Бог наближається до нас і спасає нас. Спасительна сила Христа полягає саме в тому, що Він, Який перед тим був у Бога, тепер став довершеною Людиною і через цю Свою людяність став джерелом благословіння для усіх: "Не лякайтесь, бо я звіщаю вам велику радість, яка буде всім людям, бо сьогодні в Давидовім місті народився для вас Спаситель, Який є Христос Господь" (Лк. 2:10-11).

Спаситель — наш дорогий Господь Ісус Христос, Бог і Людина, Який Своєю таємничим сутнісним відношенням до Бога, Своєю особистою тотожністю з вічним Словом прийняв і несе у Собі все людство, що потребує спасіння. Тому втілення у людині вічного, живого й діючого Слова дійсно стоїть у центрі християнства.

Сьогодні існує багато лжевчень, які спотворюють євангельську істину і саме благовістя. Одні впадають у крайність і навчають виключно про Божественну природу Христа, приписуючи Йому містичні чудодійні сили. Інші навпаки, визнають Його просто людиною, заперечуючи Божественну природу народженого Немовляти, що завдає непоправної шкоди вірі людини та її особистим стосункам з Богом.

Але наш Христос поєднує у Собі uno persone due nature ("в одній особистості дві природи") гармонійно і довершено. Наш Христос є настільки ж довершеною Людиною, наскільки Він є і довершеним Богом. Він не з Богом лише, але і з нами, людьми. Саме тому Він, будучи досконалим Богом і досконалою Людиною, може бути нашим Посередником, через Якого ми приходимо до Отця: "Один Бог, і один Посередник між Богом і людьми — Чоловік Христос Ісус, Який віддав Себе Самого на викуп за всіх" (1 Тим. 2:5-6).

Оскільки вічне Слово Боже зійшло до нас в образі смиренної Людини, ми сприймаємо у Ньому нову людину, творчу першооснову нової людини: "Хто у Христі, той нове творіння" (2 Кор. 5:17). Сам Бог, як вища субстанція, у Своїй необмеженій мудрості й могутності дуже важко сприймається простим грішником. Але через особистість Христа, другого Адама, ми розкриваємо для себе велич Божого характеру, Самого Бога як Отця, що близький нам і бажає мати з нами особисті взаємини.

Народжений Спаситель прийшов для того, щоб встановити Своє Небесне Царство у серцях людей, щоб відкрити їм доступ до

Віктор Костянтинівч Кульбич — пастор, доктор служіння, заступник Голови ВСО ЄХБ.

Отця і примирити землю з небом: "Бог, багатий милосердям, ради Своєї великої любові, якою Він

полюбив нас, нас бувших мертвих у гріхах, оживив разом з Христом, бо благодаттю ви були спасені. І воскресив нас разом з Ним, і посадив нас разом з Ним на небесах, у Христі Ісусі" (Еф. 2:4-6).

Отже, на початку і в кінці шляху людини до Христа стоїть благодать Отця Небесного — не людина, не людське слово, але Божественна істина й любов: "Бо благодаттю ви спасені через віру, і це не від вас, то дар Божий" (Еф. 2:8).

До надприродної таємниці Христа ми приходимо лише шляхом віри, а не знання. Ця віра — справа Божа. Надприродним є як предмет віри, так і її походження — "дар Божий". Вона виникає під дією Його благодаті.

Бог, Який прийшов у тілі заради спасіння грішників, явив до нас милість, любов й піклування, звершив для нас перемогу, достойний прославлення кожною людиною. Тож нехай кожний, хто відзначає велике свято Різдва Христового, перейметься великим смыслом Боговтілення й приходу Бога на нашу землю.

Дивна різдвяна зоря. По-різному називають її християни, але невірний світ ніякої назви їй не може дати. Доводилося багато разів чути висловлювання та версії визначних астрономів, науковців, професорів університетів про цю зорю. Вони обговорювали її дивне походження та не менш дивне зникнення. Одні говорили, що то була комета, інші — що якась невідома планета, яка в час народження Ісуса Христа наблизилася до нашої землі. Але певної назви їй так і не дали...

МА безперечно то була дивна зоря, бо вона вела мудреців з Вавилону аж до Віфлеєму (Мт. 2:1-12). При тогочасній комунікації мудреці не могли за кілька годин дістатися того міста. Їхня подорож була досить тривалою, але зоря вказувала їм шлях. Та зоря була не тільки дивною, але й мудрою, бо вона знала і географію, і всі Писання Старого Завіту. Вона знала, де і коли мав народитися Ісус. А коли мудреці зайшли до царя Ірода запитати, де має народитися Цар Юдейський, то вона чекала їх біля палацу. І як тільки вони вийшли від царя, вона знов повела їх аж до місця народження Ісуса. Зоря зупинилася саме там, де народилося Дитятко. Зоря без назви далі мудреців не вела, бо вона повинна була сповістити пастухам про "радість велику". І, як бачимо, всі ті, хто любив Господа, раділи Його народженню: мудреці, пастухи, Анна, Симеон; але ті,

що не знали Господа, залишилися озлобленими. А цар Ірод так занепокоївся, що навіть вирішив знищити всіх дітей віком до двох років. Дивна зоря... Євангелія її називає "Його (Ісуса) зорею". Мудреці прибули з Вавилону "поклонитися Йому".

Дивна

Дивне і багате було те Дитя — Воно мало свою "власну зорю", яка вела людей "поклонитися Йому". Ісус Христос народився. Короткі, багаті і такі важливі слова. Це Свята Євангелія народилася в світ. За словами Ангела, який сказав пастухам: "Я звіщаю вам велику радість" — "Слово сталося тілом". Дивна зоря. Дивне Дитя. Дивні обставини.

А що ми знаємо про час народження Христа? Старий Завіт дає досить точне визначення цього питання. Час приходу в світ Христа вказувало багато пророків (Бут. 49:10). Тоді

в Юдеї царював Ірод. Отже, народився другий Цар, про якого пророкував Малахія (Мал. 3:1). Про новонародженого Ісуса пророкував і пророк Огія (Ог. 2:7-9). Із цих пророкувань можна зробити висновок, що Ісус народився саме тоді, коли призначив Бог. Про це говорить і апостол

Павло: "Як настало виповнення часу" (Гал. 4:4).

Народився Христос наприкінці 4 тисячоліття, рахуючи з дня гріхопадіння людини. Можливо Ісус народився не 25 грудня, а у вересні місяці, коли припадає свято кучок. Свято кучок для євреїв було і є дуже радісним святом. Воно є прообразом приходу Месії. Всі три головні єврейські свята мали велике значення в житті Ісуса. Наприклад, на свято Пасхи Ісус був розп'ятий. Під час свята жнив був зісланий Святий Дух на апостолів (цю подію ми називаємо П'ятидесят-

ницею, бо вона сталася через п'ятдесят днів після воскресіння Ісуса Христа). Але для нас не так важливо те, коли Ісус народився, а те, що Він народився.

Неймовірно, але Ісус народився дуже вчасно, бо час з'явлення Його у світ був таким, коли гріх та безчестя як у євреїв, так і

ньому жив Яків, там померла Рахіль, у Віфлеємі жили Боаз і Рут. Також в цьому місті народився Давид. Назва міста означає "дім хліба". Таким чином, Ісус, народившись, приніс нам Небесний Хліб, тобто Слово Боже (Мк. 1:15).

Ісус народився так, як народжуються всі діти. Нам потрібно з'ясувати

зоря

у поган дійшло до кульмінаційної точки.

Цікавить нас і місце народження Ісуса Христа. По-перше, Віфлеєм — це Богом призначене місто для Його народження (Мал. 5:1). Євреї знали, що Месія повинен був народитися саме там (Мт. 2:5; Ін. 7:42).

Дивні Божі діла: Ісусові земні батьки походили з Назарету, але незважаючи на це, Він народився у Віфлеємі (Лк. 2:1-7). Таким чином ми бачимо, що Божі пророцтва здійснюються дуже точно. Віфлеєм є прославленим містом: в

різницю між зачаттям і народженням Ісуса. Зачатий Він був не так, як звичайні люди, тобто не від людини, а від Духа Святого, Який приготував Йому безгрішне тіло. А народився Ісус від діви Марії, як людина, і жив, як всі люди, відчуваючи голод, спрагу і страждання. Треба зазначити, що Він народився у великій бідності. Як відомо, це сталося в хліві, серед тварин.

Для якої ж цілі народився Ісус Христос? Визначимо дві основні причини Його народження. По-перше, для Божої слави: Бог є

Господом любові, слави та досконалості. Все повинно було відбуватися так, щоб звеличити Бога. Він був славі в усіх Своїх ділах, включаючи і втілення. Саме тому Ангели не перестають величати Бога за все те, що Він створив. При народженні Христа вони співали пісню: "Слава Богу на висоті, і на землі мир, у людях добра воля" (Лк. 2:14). Разом з Ангелами Його прославили пастухи, мудреці, Симеон, Анна. А безліч вже викуплених християн хвалять Бога за те, що Він послав у світ Христа. У Христі Бог явив світові Свої бездоганні якості: премудрість, вірність та любов.

По-друге, Ісус Христос народився заради нашого спасіння. Всі люди загинули б через свої гріхи (Рим. 6:23). Та Бог пожалів людей і послав у світ Ісуса Христа, щоб через Нього вони могли спастися. Отже, наше спасіння здійснилося шляхом заступництва. Сам Бог став безгрішною людиною, щоб спасти Своїх. Про це говорить апостол Павло: "Щоб викупити підзаконних, щоб усиновлення ми прийняли" (Гал. 4:5). Господь приго-

тував Собі тіло на землі, щоб взяти на Себе людське безчестя, а Свою славу залишив на небі. І та дивна різдвяна зоря була часткою Божої слави. Саме вона привела мудреців до Віфлеєму, де народився Син Божий, щоб вони вклонилися та віддали славу Йому. Деякі науковці вважають, що їхня подорож тривала цілий рік. Як бачимо, та зоря не могла бути якоюсь кометою чи наближеною до землі планетою. Та зоря вела мудреців так, як Господь вів єврейський народ з Єгипту в обіцяну землю. Вона виявила розділення, бо мудреці і пастухи прославили Христа, а цар Ірод і його прибічники розлютились. Пізніше Христос у Своему вченні це розділення підтвердив (Лк. 15:51). Цей поділ існує й тепер. Він буде існувати аж до другого приходу на землю Ісуса Христа.

Сяйво тієї різдвяної зорі вже давно згасло, але замість неї засвітилася інша — дивовижніша та яскравіша. Її ім'я — Ісус Христос. Йдіть на її світло і вона приведе вас до Царства Божого.

"І ось зоря, що її бачили на сході, йшла перед ними, аж поки не підійшла й не стала зверху, де було Дитятко" (Мт. 2:9)

Анатолій Прокопчук

Чи помітили ви, що при виході з метро пропускний прилад б'є одних, але абсолютно не чіпає інших? Я одного разу помітив і став спостерігати, аналізуючи те, що трапляється. Виявилось, що ті, кого пропускний прилад б'є, бояться проходити, вони заздалегідь охоплені внутрішнім (можливо, несвідомим) панічним страхом, який сковує їх і розстроює їхній прохід через турнікет. Замість того, щоб спокійно йти вперед, не звертаючи уваги на цю перешкоду, вони оглядаються, уповільнюють хід і нерішуче тупцюють на місці. Це вагання висловлює їхню невір'я в те, що вони можуть безперешкодно пройти, що все повинно нормально спрацювати і що, незважаючи на можливий ризик, треба просто йти вперед.

Коли ж відбувається записка, фотоелементи системи фіксують її як порушення правил, система реагує і блокує прохід. Ісус Христос говорив, що "ніхто з тих, хто кладе свою руку на плуга та назад озирається, не надається до Божого Царства!" (Лк. 9:62). Обираючи мету, не можна зупинятися у ваганні на півдорозі, тим більше повертати назад.

Якщо в метро відсутність упевненості та цілеспрямованості "карається" ударом, хоча й чутливим, але не смертельним, нерішучість у наслідуванні Христа у повній довірі Йому як Переможцю може закінчитися духовною катастрофою, трагедією у масштабах якщо не вічності то, принаймні, — спасінням, як з вогню (1 Кор. 3:15).

Грунтуючись на прикладах Писання та повсякденному досвіді, мені хотілося б запропонувати три правила, що допомагають досягти поставленої мети. Насамперед — треба твердо вірити у Господа, друге правило — ясно бачити ціль, третє — не надавати зайвого значення перешкодам. Якщо ми зосереджуємося на перешкоді, вона виростає у наших очах до страхітливих розмірів, закриваючи собою ціль нашого шляху. Ми губимо орієнтацію і розуміння того, що відбувається, і якщо тверда віра, яка дозволяє йти навіть у повній пітьмі (Пс. 22:4), не панує у нашому серці, духовна катастрофа неминуха.

Без віри Божої навіть ціль людини є або марнотною, або недосяжною. Ось, наприклад, спасіння, святість чи духовність — це істинні цілі, але без Ісуса Христа вони є цілком недосяжні.

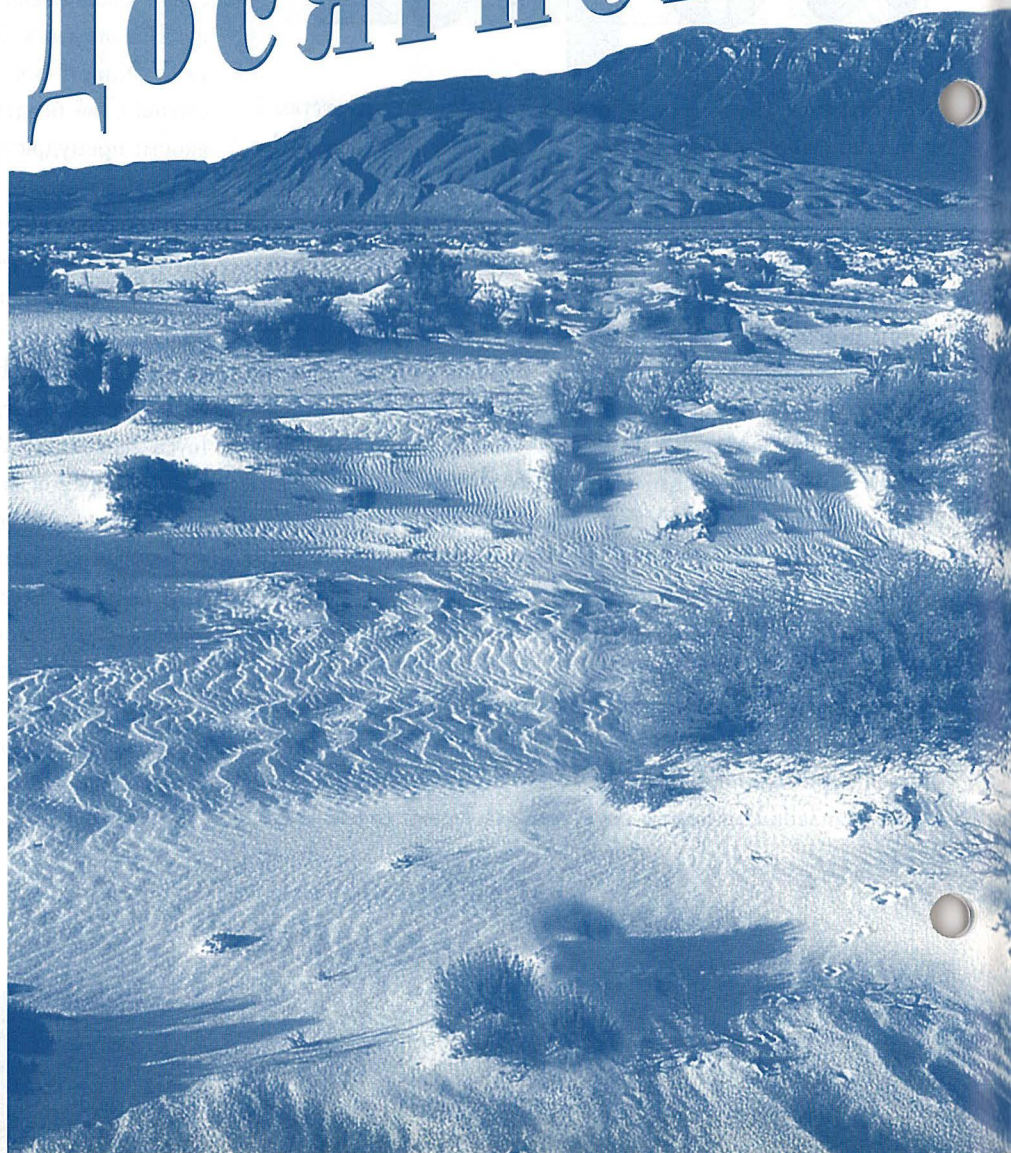
З книги Чисел нам відома історія, яка вражає своїм реалізмом та витверезливою дією. Ізраїль, який йшов з Єгипту,

зосередився на перешкодах і не бажав довіритися Богу, через що це мандрування для більшості людей закінчилося катастрофою. Цей приклад показує, що боязкість при наявності Божих обітниць, чудес та ознак — не просто якась слабкість, але гріх і зло, тому що паплюжить Божу всемогутність. Така боязкість у повсякденному житті непомітна і виявляє себе лише у критичний, вирішальний момент — і тоді ніякими шкодуваннями не повернути втрачених благослов'їв та переваг слідування за Богом до наміченої Ним Самим мети.

Отже погляньмо, що сталося у ті далекі часи на межі обіцяної Богом землі, напередодні щастя, радості та процвітання, повної і остаточної перемоги.

"Браття, я себе не вважаю, що я досягнув. Та тільки, забуваючи те, що позаду, і спішаючи до того, що попереду, я женусь до мети за нагородою високого поклику Божого в Христі Ісусі" (Фил. 3:13-14)

Досягнення

Ізраїль вже наприкінці важкого шляху, ходіння пустелею, що здавалися нескінченними, підходять до кінця, і народ Божий майже досяг жаданої мети. Вони вже у пустелі Паран, на порозі землі, з якої Яків та його сини одного разу відправилися до Єгипту. Тепер земля рабства залишилася далеко позаду. Події минулого були чудові і величні, Божа благодать гарантувала майбутнє визволення і спокій.

Воля Божа, Божий заповіт з ізраїльтянами — все мало своєю метою надати їм мешкання у землі, що тепер простерта перед ними. Інші народи населяють її, але Бог обіцяв її Своему народові. Заселення Ізраїлем цієї землі було абсолютно надійним і безсумнівним майбутнім, що гарантувалося Самим Богом — аж ось зараз настав той день, коли це повинно, нарешті, здійснитися.

мети

Від Ізраїля вимагалася певної активності. Хоча Сам Бог вів його рукою Мойсея, народ повинен був виявити мужність і діяти, знаючи, куди веде Бог, знаючи землю: її мешканців, її ґрунт, її міста (Чис. 13:18). Ці знання повинні були бути наданими гідними довіри свідками, аби підбадьорити народ до радісної дії по вірі Божій. Вони повинні були увійти у землю, яку Бог обіцяв Ізраїлеві, яка вже належала йому за Словом Бога і яка повинна була бути прийнята у володіння (Чис. 13:1-21).

Це завдання не виключало ризику і вимагало певної праці. Не даремно Мойсей напучував їх словами: "Будьте відважні". Вони повинні були принести від плодів землі, оскільки "дні ці — дні виноградного первоплоду" (Чис. 13:20). Це ще не повної сили врожай, а лише його початок, але Мойсей певний, що і такі плоди скажуть самі за себе, що вони викличуть вдячність, радість і мужність народу. Адже це лише застава, лише початок, лише тін повноти Божого благословіння. Все існування народу Божого ґрунтується не на баченні та людській упевненості, а на Божій обітниці. Єдиною метою розвідки землі було утвердитися у цій обітниці.

Момент торжества, що передуює остаточній перемозі, — це найбільш небезпечний момент. Як раз у той час, коли важкий шлях, сповнений чудес визволення, практично завершений, цілком несподівано, враховуючи всю попередню історію, в народі виникає нездоланна полохливість, боягузство. Її, як заразну

хворобу, приносять самі розвідники. Вони вірно та старанно виконали першу частину доручення, пройшли через весь південь, навіть до Хеврону, в Есколі вони зрізали величезне гроно винограду "і вдвох понесли його на жердині" (Чис. 13:23). Тоді вони повернулися, показали плоди і сказали Мойсею, Аарону й усьому народу: "Прибули ми до Краю, куди ти послав був нас, а він тече молоком та медом, а оце плід його! Та..." (Чис. 13:27). Після всього раптом виникає це заперечення "та". Не даремно їх попереджали бути сміливими, але десятеро з них виявилися малодушними, в них не знайшлося достатньо мужності, і, як це часто трапляється, переважна більшість говорила за всіх.

Отже друга частина їхньої доповіді була такою: "Та народ той, що сидить у тім Краї, міцний, а міста укріплені, дуже великі. А також бачили ми там нащадків велетня..." І вони перераховують п'ять войовничих народів, яких зустріли. Далі — більше: "І пустили вони між Ізраїлевими синами злу вістку про той Край, що розвідали його, говорячи: Той Край, що ми перейшли по ньому, щоб розвідати його, це край, який поїдає своїх мешканців. А увесь той народ, що ми бачили в ньому, люди високи на зріст. І там ми бачили велетнів, синів Енака, з роду велетнів, і були ми в своїх очах немов та сарана, і такими були ми і в їхніх очах" (Чис. 13:32-34). Ані молоко, ані

Анатолій Іванович Прокопчук — пастор-учитель, магістр богослов'я, ректор Київської Богословської Семінарії

мед, ані величезні виноградні грона не могли пересилити цього враження — те, чого вони боялися, було незрівнянно важливіше за добробут, якого вони сподівалися.

Істина й сила Божої обітниці, для підтвердження яких розвідники власне й закликалися, були вкинуті на ваги у протизвагу цій множині войовничих народів, їхній силі та укріпленим містам, і навіть велетням (якщо такі, звичайно, були, адже у страху великі очі). Та переважив такий страх, тому й висновок розвідників був відповідний: "Ми не зможемо увійти до того народу, бо він сильніший за нас..." (Чис. 13:31). Вони не дивилися очима свідків Господніх, тому не могли й говорити, як Його свідки.

Ми повинні пам'ятати, що вони звертаються до народу Божого, для якого зміст і надійність обітниці не було чимось новим, а просто повинно було підтвердитися, аби надати рішучості їхнім діям. Здавалося б, народ повинен був однодушно відкинути висновки розвідників, тим більше, що двоє з них, Ісус і Халев, говорили інакше і підбадьорювали народ. На жаль, ми бачимо абсолютно протилежне: народ Божий, почувши це свідчення, впав духом: "І зняла зойк уся та громада, та й заголосила. І плакав народ той тієї ночі" (Чис. 14:1).

Це був, звичайно, не раптовий перепад, а глибока невіра, за якої забувається все на світі, крім себе та своїх проблем. Вони не бачать Господа та Його обітниць, Його вірності й сили, а лише ці народи та укріплені міста, тільки цих велетнів, перед якими вони відчували себе сараною. Їм вже важко сприйняти за початок виконання обітниці реальне молоко, мед, грона винограду та гранатові яблука, і ось знову шалена думка: "Чи не краще нам вернутися до Єгипту?" (Чис. 14:1). Таким чином з лякаючого майбутнього смерть сягає їхнього теперішнього і навіть минулого.

Цим повневір'ям та відступництвом абсолютно все було поставлено під знак питання — порятунок і визволення, воля і Слово Боже, Його заповіт з ними і, звичайно ж, авторитет Мойсея та Аарона. Зараз вони виберуть іншого вождя і підуть у зворотньому напрямку, повернуться до фараона, у рабство (що, власне, і трапилося пізніше, незважаючи на застереження Єремії (Єр. 42:14), з решкою юдеїв після зруйнування Єрусалиму). Безумство сягає апогею, паніка посилюється — таким чином народ Божий залишає Божі обітниці, своє покликання.

Тоді "впали Мойсей та Аарон на обличчя свої перед усім збором громади Ізраїлевих синів" (Чис. 14:5). Вони не намагалися дискутувати, не сказали ані

слова погрози чи докори. Коли народ Божий відступає, єдина надія для вірних — Сам Бог. Ми бачимо тут приклад смиренного заступництва перед Ним тих, хто знає Його, — про тих, хто не знає, тих, хто перебуває у вірності Йому, — про тих, хто забув, відкинув і зрадив Його обітницю.

А нижче, ближче до народу, опираючись його поневірянню, духовній короткозорості й панічному страху, представляючи правдиві Божі цілі, залишаючись у Його покликанні та обітницях, стояли два вірних свідки — Ісус та Халев. На знак свого відчаю та зламаності від найбільшого переступу народу вони розірвали на собі одяг. Ми читаємо, як серед загальної паніки й страху вони гаряче благують невірний народ, закликаючи до мужності та рішучості (Чис. 14:7-9). Ми знову бачимо тут людський послух у дії, послух, що відповідає милості й вірності Божої обітниці, послух, що має частку у Його тріумфі, послух, що стверджує: "Бог з нами!" Отже, перешкоди, які стоять на нашому шляху — ніщо, наші вороги — безсилі і ми переможемо їх. Важливо єдине — ми не повинні боятися їх, ремствувати на Бога, сумніватися у Його всемогутності, випробовуючи Його терпіння.

Але народ залишився глухим до закликів вірних людей Божих, більше того, він виявляє агресивність: "І сказала була вся громада, щоб камінням закидати їх..." (Чис. 14:10). Бунтівний страх готовий розірвати їх фізично, безумство засуджує Божественного Суддю в особі Його вірних свідків і виносить їм смертний вирок.

Лише для того, щоб запобігти трагічній розв'язці, слава Господня з'являється перед скінією об'явлення перед усім Ізраїлем, відхиляючи вбивство двох вірних свідків та необоротне відступництво народу, але ця благодать є також і явищем суду над ними. Вони погордували і відкинули дружбу Бога, вони викликали смерть через страх смерті. Слава Бога стала нездоланим муром перед ними. Тільки заступництво Мойсея відвело заслужену негайну смерть: "Я простив за словом твоїм" (Чис. 14:20). Однак це не означає, що все, що трапилося, залишиться без наслідків. По-перше, лжесвідки повинні смерті, вражені ангелом, по-друге, ніхто з тих, хто ремствував, не побачить землі обітованої. Всі, хто постав проти Бога, помруть у пустелі, як вони того і хотіли, не побачивши виконання обітниць.

І хоча сказано, що "народ був у тяжкій жалобі", очевидно, він не був надто засмучений усвідомленням свого гріха — невірності, повстання проти Бога та переступу заповіту. Їхнє визнання не далеко пішло, вони не прийняли Божого слова про сорокарічне покаран-

ня серйозно й кинулися у другу крайність. Наступного ранку вони прийшли до Мойсея озброєними й готовими марширувати у землю обітовану, і це — за ясного попередження Мойсея: "Не виходьте, бо Господь не серед вас, а то будете побиті своїми ворогами" (Чис. 14:42). Мужність боязливих не більш приємна Богові, ніж малодушність, отже, їхня зневага зустріла долю, що очікує будь-яке невір'я, якої б форми воно не набуло: "І зійшов амалікітянин та ханаанейянин, що сидить на тій горі, та й побили їх, і били їх аж до Хорми" (Чис. 14:45).

У житті часто зустрічаються обставини, що стоять явно поза нашим контролем. Вони погрозово нависають над нами, немов грозова хмара, або перешкоджають нам шлях до мети, здавалося б, нездоланим муром. З людської точки зору, вони дійсно можуть бути нездоланими. Але що дивно — ми покликані не зупинятися і тим більш не кидатися навітікача, але йти, нехай повільно, уперед, рухатися на мур, що здається нездоланим, покладаючись на Того, Хто може зламати й стерти у порошок будь-яку твердиню.

**Наш рух вперед —
це не безрозсудність,
не самовпевненість,
це також не сліпа віра,
але дія на твердому
грунті Божих обітниць**

Сумнів та боязкість ізраїльтян призвели їх до втрати своєї спадщини та загибелі у пустелі. Сумнів, страх і розгубленість Петра, що йшов по воді, призвели до того, що він почав тонути. Достатньо лише на коротку мить відвести погляд від мети — Небесного Граду, від нашого Наставника Ісуса Христа, і зосередитися на перешкодах та погрозах, що завжди є супутниками християнина, — як ми опиняємося у безодні розгубленості й страху, у пустелі сумнівів та помилок.

Наш рух уперед — це не безрозсудність, не самовпевненість, це також не сліпа віра, але дія на твердому ґрунті Божих обітниць, коли народу Божому сказано: "Мій Ангел ходитиме перед лицем твоїм, і запровадить тебе" (Вих. 23:23), на ґрунті обітниць, минулих благословень, чудесх спасіння й визволення. В одному старому гімні, який я дуже люблю, є такі слова:

*Милости Господни вспоминай, считай,
Все их до единой в сердце повторяй.
Ці слова навчають нас зміцнювати фундамент віри й дотримуватися єдиної, вузької дороги у майбутнє.*

Ці милости Божі, — те, що Він зробив для нас у минулому, — повинні не тільки служити нашим постійним підбадьоренням для руху вперед, — вони також зобов'язують і дають нам можливість проявити віру у Божу всемогутність під час особливих випробувань:

— коли попереду "невідомо земля" — відповідальність і справа, яку ми ще ніколи не виконували,

— коли наше життя зупинилося на порозі невідомості, коли попереду "укріплені міста" — труд, який, очевидно, складний та небезпечний,

— коли попереду "войовничі велетні" — перешкоди, які об'єктивно переважають наші можливості.

Людина нерішуча не годиться ані для життя, ані для служіння. Богу вона не угодна: "А лякливим... частина в озері, що горить огнем та сіркою, а це друга смерть!" (Об. 21:8). Нездатність виявити віру в особливий момент життя може означати, що людина не знає Бога, а тому й не бачить величі Його могутності.

Коли цар Йонатан побачив армію філістимлян, що значно переважала його армію за кількістю та була озброєна мечами, яких в його армії не було, він сказав своєму слугі: "Ходім, і перейдімо до сторожі тих необрізаних, може Господь зробить поміч для нас, бо Господі нема перешкоди спасати через багатьох чи через небагатьох" (Цар. 14:6). Це гарний приклад для нас. Ми не можемо претендувати на те, що Бог видасть з нашого шляху небезпеку й труднощі, але ми покликані завжди мужньо, з сміливістю та вірою йти вперед. ■

СЕ, ГРЯДУ СКОРО!

Ты направь сюда все внимание,
Равнодушия сдвинул гору.
Слушай громкий набат Писания:
Се, гряди скоро!

Хватит слушать одни напутствия
Упоительной сладкой речью.
Кто сегодня из вас не чувствует
Приближения славной встречи?
Может сердце твое в тревоге,
Так взгляни на Спасителя с верой.
Ведь душа твоя жаждет нового,
Говоря о последнем времени.
И сегодня, как грома раскаты
Среди стонов житейского моря,
Еще громче слова набата:
Се, гряди скоро!

Кто сегодня из вас гарантирует
Как всегда обычное завтра?
Но успел ли ты забронировать
Место в вечном Небесном Царстве?
Не беги за обманчивым призраком,
Чтоб тебя не постигло бедствие.
Перед нами сегодня признаки,
Говорящие о Пришествии.
Слова Божие твердо, незыблемо,
Так прислушивайся к этому зову.
Нам сегодня вещает Библия:
Се, гряди скоро!

БУДЬТЕ ГОТОВЫ

Сегодня, как никогда,
С особенным убеждением
Звучат к нам слова Христа
О скором Его явлении.
Вот близится наш финал
И мира земному шествию
Как гром прозвучит сигнал:
"Встречайте Христа пришествие!"
Проверим свои сердца,
В каком они состоянии,
Чтоб нам не лишился венца,
Святого, небесного звания.
Разбей неверья гранит
Взгляни в свое сердце открытое.
Узнай, что тебе сулит
Грядущее это событие.
Быть может, сегодня Бог
Откроет пределы вечности.
Войдешь ли в Его чертог?
Ответь себе с откровенностью.
Не стоит себя утешать
Божественным промедлением.
Внезапно, как ночью тать,
Господне будет явление.
Но чтоб не застиг врасплох
Приход Иисуса многих,
Гласит нам сегодня Бог:
"Будьте всегда готовы!"

ВЕЧНОСТЬ

Мы стоим уже на пороге
Того славного, чудного времени,
Когда горе и скорби многих
По достоинству будут оценены.
Отказавшись от сладкой жизни,
Не жалеет мы, глядя в прошлое.
Перед нами врата Отчизны
Открывают богатства несчетные.
Победив восстающую похоть
И враждебные искушения,
На земле уже с радостным вздохом
Мы вступили в Божьи владения.
Как мы можем не верить Богу,
Когда в каждом жизни мгновении,
В каждом метре крутой дороги
Видим цели своей достижение?
И настанет такое время,
Когда сбросив оковы телесные,
Как земное ненужное бремя,
Облечемся в тела небесные.
Там не будет ни тени горя,
Беды скроются, словно призраки.
Это будет и будет скоро,
Посмотрите вокруг на признаки.
Нам осталось идти недолго.
Время в бурной своей быстротечности,
Почитая священным долгом,
Приближает нас к славной Вечности.

Михайло Козубовський

СЕ, ГРЯДУ СКОРО!

НАВСТРЕЧУ ЖЕНИХУ

Оставив мир, меня манящий,
Сказав однажды "нет" греху,
Я со светильником горящим
Иду навстречу Жениху.

Полна Его благословений,
Небесным званьем дорожа,
С молитвенным благодареньем
Поет счастливая душа.

Бушует часто буря злая
И ветер грозно валит с ног,
А сердце трепетно взывает:
"Гряди скорей, гряди, мой Бог!"

Иду с мечтой о чудном рае,
И бодрствую, хоть поздний час.
И все старанья прилагаю,
Чтоб мой светильник не погас.

И верю я, что очень скоро
Исчезнет ночи темнота,
И я своим счастливым взором
Узрю грядущего Христа.

Теперь же, с верою живою
Тернистый продолжая путь,
Молю Спасителя Благого,
Чтоб мне душою не уснуть.

Іан Томас

Спасительне життя Христа

(Продовження. Початок у №№ 1, 2, 3 за 1999 р.)

Знаменний день

У попередній главі ми в загальних рисах розглянули історію давнього Ізраїлю. В наступних главах я зупинюся на цьому більш детально, отже, в деякій мірі доведеться повторитися.

У 12-й главі книги Вихід Господь говорить Мойсею: "Оцей місяць для вас початок місяців. Він вам перший між місяцями року. Скажіть усій ізраїльській громаді, говорячи: У десятій день цього місяця нехай візьмуть собі кожен ягня за домом батьків, ягня на дім" (Вих. 12:2, 3).

Цей місяць відзначено дуже важливим днем, що провів початок нової ери в житті ізраїльського народу. Ніби до нього люди ніколи не жили. Воістину, це знаменний день.

Чи треба пояснювати, що день, про який йдеться мова, — це день, коли людина укладає мир з Богом, примиряється з Богом на Його умовах і одержує спасіння. Вона викуплена!

Ви пам'ятаєте день вашого спасіння? Невже вам нічого згадати?

Мені згадується день, коли дванадцятирічним хлопчиком я прийняв Христа як свого Спасителя. Я пам'ятаю годину, навіть місце. Сталося це суботнього вечора, без чверті дев'ять, у таборі бойскаутів, де я відпочивав у серпні того пам'ятного літа. І ніхто, крім Христа, не знав, Кому я зобов'язаний своїм спасінням. Я впевнений, що той день був для мене початком днів, а місяць — першим місяцем нового життя. Все, що було до цього, пригадується дуже неясно. Я немовби ледь животів і раптом відчув радість життя. Це було початком саме того життя, яке задумав Бог. Це був воістину знаменний день.

"Ягня у вас нехай буде без вади, самець, однорічне. ...І заколе його цілий збір Ізраїлевої громади на смерканні. І нехай візьмуть тієї крові, і нехай покроплять на обидва бокові одвірки, і на одвірок верхній у тих домах, що будуть їсти його в них" (Вих. 12:5, 7).

Це один з найпрекрасніших прикладів нашого викуплення, наведених в Священному Писанні. Дух Святий не залишає у нас сумнівів щодо духовного значення пасхального ягняти. "...Наша Пасха, Христос, за нас у жертву принесений" (1 Кор. 5:7). Він є "Агнець Божий, що на Себе гріх світу бере", і лише омити Його пролітою кров'ю уникнуть останнього суду, яким Бог у святості Своїй засудить гріх і гріховне насіння Адама.

Цей прообраз на потребує тлумачення. Визнаючи свою гріховність перед Богом та з смиренністю сповідуючи Ісуса Христа, в Якому маєте прощення гріхів, ви по вірі приймаєте слово примирення, спрямовуєте свій зір на Нього і отримуєте спасіння. По вірі ви змащуєте дорожню кров'ю Агнця одвірки власного серця, і гнів Божий минає

вас. Так представлена заступницька жертва Ісуса Христа, Його заступницьке подвижництво, внаслідок чого Він став жертвою за гріх, щоб ви в Ньому зробилися праведними перед Богом (2 Кор. 5:21). Це початок днів! Це початок життя! Ви пам'ятаєте, як, будучи грішником, ви смиренно оповіли свою потребу, визнавши Ісуса Христа своїм особистим Спасителем, щоб у Ньому придбати мир з Богом?

Зауважте, як відзначалася Пасха.

"А їсти його будете так: стегна ваші підперезані, взуття ваше на ногах ваших, а палиця ваша в руці вашій, і будете ви їсти його в поспіху. Пасха це для Господа!" (Вих. 12:11). В день кровопомазання необхідно було підготуватися в дорогу, оскільки з того дня, ніби від порога, починався шлях у Ханаан. Він повинен був стати не просто переломним моментом, днем, в який була пережита, а потім забута найбільша радість, або чимось екстатичним, що залишає соломки спогади. Пасха була початком, а не кінцем. По-переду лежав новий шлях і чекало нове життя.

В наш час це має особливе значення. У 8-й главі Послання до римлян, починаючи з першого вірша, ми зустрічаємо своєрідний духовний дублікат старозавітного тексту: "Тож немає тепер жодного осуду тим, хто ходить у Христі Ісусі не за тілом, а за духом". Іншими словами, за новозавітним визначенням, людиною, що живе у Христі Ісусі і тому заявляє, що їй немає засудження, є людина, яка, будучи викуплена кров'ю Ісуса Христа, перейшла в нове життя, в життя "не за тілом, а за духом".

Твердження, що ви захищені в Ісусі Христі і по причині викуплення не "впадаєте в осуд", є цілком обґрунтованим, якщо це підтверджується життям, що свідчить про ваші нові стосунки з Богом.

Я не знаю в Священному Писанні книги, в якій пропонувалося б позбавлення від засудження за гріх і при цьому не вимагалася докорінних змін у житті, під іншим проводом, переображенню за іншим принципом. І ми бачимо, як це проілюстроване в розповіді, яку ми розглядаємо.

В землі обітованій

Отже, ізраїльтяни повинні були їсти Пасху, перебуваючи в повній готовності вирушити в дорогу, що вела їх з єгипетського рабства в Ханаан. "І сказав Мойсей до народу: Пам'ятайте той день, коли ви вийшли з Єгипту, із дому рабства! Бо силою руки Господь вивів вас ізвдти; і не будете їсти квашеного" (Вих. 13:3). "І станеться, коли Господь уведе тебе до краю ханаанейнина, що про нього присягнув був батькам твоїм, щоб дати тобі Край, який тече молоком та медом, то ти будеш служити ту службу того місяця" (Вих. 13:5). Це день, що згадується в землі обітованій.

Лише в землі обітованій люди могли по-справжньому оцінити цей день. Вони вийшли з Єгипту, що, як видно з Біблії, відображає гріховний стан невикупленого грішника, що першу категорію людей. Бог вивів їх звідти, щоб привести в Ханаан, що, в свою чергу, символізує християнина, який сповнений Духом Святим і отримав перемогу, тобто третю категорію людей.

Нехай не бентежить вас перебільшена значимість Ханаану, відображена в популярних християнських гімнах, автори яких помиляються. Як уже згадувалося, Ханаан — це Христос сьогодні, а не небо в майбутньому.

Існує єдиний критерій, що дозволить по-справжньому оцінити своє спасіння через смерть Ісуса Христа — це внутрішнє відчуття повноти Його воскресіння, тобто духовний критерій.

Це день, який згадається в землі обітованій. "І оповіси синові своєму того дня, говорячи: Це для того, що вчинив мені Господь, коли я виходив із Єгипту" (Вих. 13:8). Уявіть собі засмучення хлопчика в пустелі, коли у відповідь на його запитання батько говорить, що свято Пасхи відзначається на честь виходу з Єгипту. Манна на сніданок, обід та вечерю, і нічого крім манни. Бідний хлопчик харчувався так приблизно тринадцять років, і знав, якою буде трапеза наступного дня. Можливо, синові хотілося сказати: "Тату, якщо це все, що ми святкуємо, то чи не пора повертатися до Єгипту? Я чув від дорослих про тамтешнє життя, воно здається значно привабливішим, ніж життя у пустелі".

Чи не тому так багато дітей у християнських сім'ях зростають не-наверненими, що багато християн-батьків залишаються немовби в пустелі? Вони настільки далекі від життя з подостатком, дарованого воскреслим Христом, що їхні діти неминуче обертаються назад з думкою, чим би замінити одноманітну "пустельну дієту".

Фото Гігорія Юркіна

Пасху, наряду з двома іншими святами, належало відзначати щорічно, починаючи з дня, коли Бог вивів Свій народ з Єгипту. "Три рази на рік будеш святкувати Мені. Будеш дотримувати свято Опрісноків; сім день будеш їсти опрісноки, як наказав тобі, окресленого часу місяця авіва, бо в нім ти був вийшов з Єгипту..." (Вих. 23:14, 15). Вірш 16-й продовжує: "І свято жнив первоплоду праці твоєї, що сієш на полі. І свято збирання при закінченні року, коли ти збираєш з поля працю свою". Отже, врятованому народу Божому було повеління щорічно відзначати три свята — свято опрісноків (Пасха), свято врожаю і свято збирання плодів. Але як відзначати свято врожаю? Що ізраїльтяни могли посіяти в пустелі? На жаль, нічого. Чи багато вони могли зібрати в кінці року? Знову ж таки, нічого. Скільки ж було в пустелі зерна, щоб відзначити свято опрісноків? Його не було зовсім. Тоді виникає питання: як міг народ ізраїльський щорічно відзначати три свята в пустелі?

А ніяк.

Я виявив лише один випадок святкування Пасхи в пустелі. Це було на другому році виходу з Єгипту. "І Господь промовляв до Мойсея в Синайській пустині другого року по виході з єгипетського краю, першого місяця, говорячи: І нехай справлять Ізраїлеві сини Пасху в означений час" (Чис. 9:1, 2). Це єдине, що було знайдене мною про святкування Пасхи в пустелі. Отже, з чим вони їли її? Тільки з тим зерном, яке, очевидно, взяли з собою з Єгипту. Це дуже важливо, бо якщо ви не прагнете отримати повноту Христа, що живе в вас, то відзначите своє навернення, користуючись тими мізерними запасами, які залишилися від гріховного стану. Іншими словами, "активності плоті", і в цьому ви переконаєтеся, вистачить приблизно на рік, після цього ви видихнетеся.

"І буде тобі це за знака на руці твоїй" (Вих. 13:9). У цьому випадку Пасха означає, що ваш вихід з Єгипту, тобто ваше спасіння, змінило всю вашу діяльність. "...І за пам'ятку між очима твоїми" (Вих. 13:9) — мається на увазі зміна вашого мислення. "Щоб Господній Закон був в устах твоїх, бо сильною рукою Господь вивів тебе із Єгипту" (Вих. 13:9) — мається на увазі, що змінилася не тільки ваша діяльність, не тільки мислення, але й судження. Іншими словами, наявна повна радикальна зміна характеру і поведінки. У цьому й полягало значення Пасхи.

Цікаво було б простежити, що вони робили в пустелі, про що думали і що говорили.

Що вони робили

"Оце постанови та закони, які ви пильнуватимете виконувати в Краї, що дав Господь, Бог батьків твоїх, на насліддя його всі дні, які житимете на цій землі" (Повт. Зак. 12:1). Відзначте, вони повинні користуватися землею та володіти нею в усі дні свого земного життя, а не на небі. "І будете їсти там перед лицем Господа, Бога вашого, і будете тішитися всім, до чого доторкнеться ваша рука, ви та дома ваші, якими поблагословив тебе Господь, Бог твій" (Повт. Зак. 12:7). Усе, що ви робите, буде істинною насолодою, уся ваша діяльність буде невпинною радістю. "Там ви не зробите так, як ми робимо сьогодні тут, кожен усе, що йому здається справедливим в очах тільки його" (Повт. Зак. 12:8). Там, у пустелі, кожний робив те, що йому здавалося правильним.

Відзначте, що ніхто не визнавав верховної влади Бога, а робив те, що вважав правильним. Поведінка людини визначалася її переконаннями, оскільки їй не було відомо про суверенну Божу волю.

Людина в "пустелі", незважаючи на щирість своїх переконань, вимушена додержуватися певних норм поведінки. Її християнська

діяльність скоріше нагадує важку понуру працю, ніж справжню чисту радість, яку приготував Бог для викуплених Своїх, що живуть в силі і повноті Святого Духа. "Бо ви дотепер не ввійшли до місця відпочинку й до спадщини, що Господь, Бог твій, дає тобі" (Повт. Зак. 12:9).

Доки ви робите те, що вважаєте правильним, ви не вступили ані в місце відпочинку, ані в спадщину. "Отож, людові Божому залишається суботство, спочинок. Хто бо ввійшов був у Його відпочинок, то й той відпочив від учинків своїх" (Євр. 4:9, 10), тобто відмовився від права робити те, що вважає правильним, і цілковито віддався у владу Ісуса Христа. Він визнає тільки ту діяльність, що виходить від Нього, від верховної влади Того, Кому він повністю належить. Таким є визначення істинного духовного спокою, даного нам Богом.

Чим ви займалися від дня спасіння? Що вважаєте для себе правильним? Чи належите ви Ісусу Христу? Чи все ще відстоюєте право обирати свій шлях? Не робіть цього. Ви все ще відстоюєте право вибирати чоловіка або дружину? Не робіть цього. Ви все ще хочете проводити вільний час, як вам заманеться? Не робіть цього. Ви все ще хочете витратити гроші за власним розсудом? Не робіть цього. Ви все ще вважаєте, що можете вибрати місце проведення відпустки? Не робіть цього. Таке можливо тільки в "пустелі".

Можливо, саме там ви зараз і знаходитесь, роблячи те, що вважаєте правильним. Адже, коли ви були викуплені кров'ю Ісуса Христа і Бог раз і назавжди простив вас, вам і в голову не приходило, що цей скорботний досвід Ісуса Христа був визначений Богом, щоб вам жити не за велінням плоті, нехай навіть праведно, а під проводом Святого Духа. "Бо всі, хто водиться Духом Божим, вони сини Божі" (Рим. 8:14).

Як тільки людина через Святого Духа віддає Ісусу Христу право першості над його душею, вона вже не має права робити те, що вважає правильним, не говорячи вже про те, що є неправильним.

Про що вони думали

Отже, про що ж вони думали в пустелі? Їхні думки повинні були стати "пам'яткою перед їхніми очима", яка вказує на те, що їхнє мислення змінилося. То про що ж вони все-таки думали? "А збиранина, що була серед нього, стала вередувати, і також Ізраїлеві сини стали плакати з ними та говорити: Хто нагодує нас м'ясом? Ми згадуємо рибу, що їли в Єгипті даремно, огірки

й дині, і пір, і цибулю, і часник. А тепер душа наша в'яне, немає нічого, тільки манна нам перед очима" (Чис. 11:4-7).

Манна, отримувана ними щоденно, як побачимо далі, означає надзвичайну, нескінченну присутність живого Бога серед врятованих Ним людей. Але вона ізраїльтянам набридла.

Нічого, окрім манни, вони не їли. Манна на сніданок, на обід, на вечерю і знову на сніданок — одноманітно, чи не так? "Манна, манна, манна, — говорили вони, — ми їмо її кожний день, рік за роком, вона просто спротивилася". Однак Бог ніколи не хотів, щоб вони їли манну сорок років. Він приготував їм Ханаан, а вони залишалися в пустелі і згадували Єгипет.

Ви можете сказати: "Мое християнське життя нудне та одноманітне, а Біблію я читаю, бо зобов'язаний її читати". Насмілюся зауважити, ваше християнське життя стало таким тому, що ви не прагнете володіти тим, що дав вам Бог в Ісусі Христі. Ви ніколи не відчували трепетного зворушення від глибокої прихильності до Того, Хто проведе вас через усі випробування до слави та перемоги. Ані за які гроші я не хотів би опинитися на вашому місці, щоб бути зобов'язаним їсти манну на сніданок, обід та вечерю. Що й говорити, вона виявилася доречною, хоч і не була розрахована на сорок років.

Отже, перед нами спасений народ, що виведений з Єгипту і направляється в Ханаан. Однак його думки, прагнення та запити підживлюються згадкою про те, від чого Бог його позбавив: "Ми згадуємо рибу, що їли в Єгипті даремно, огірки й дині, і пір, і цибулю, і часник". Люди опинилися в полоні спогадів про те, від чого були позбавлені. В їхньому примарному житті домінував переможений ворог, потоплений Богом в безодні Червоного моря — моря смерті, в яку вони охрестилися з Мойсеєм, щоб чудовим чином воскреснути й завмерти біля порога, від якого простягався шлях до нової землі — землі обітованої.

Риба, огірки, цибуля і часник, — ось що захоплювало їхні думки в пустелі. "Ми пам'ятаємо, ми пам'ятаємо..." — підказувала пам'ять. Думками вони все ще жили в Єгипті.

Ну а вас як викупленого грішника що бентежить найбільше? Що захоплює вашу уяву, про що ваші думки? Які ваші прагнення та запити? Куди ви прямуєте в думках, з ким спілкуєтесь і що робите? Вас відлучили від усього, що ви мали в Єгипті?

Риба. Та в жаркому кліматі це щось надзвичайно неприємне. Огірки — одна вода. Ну а цибуля і часник говорять самі за себе. Однак саме цим і були зайняті їхні думки. Ну а чим зайняті ваші? Що оволоділо вашим серцем від дня спасіння?

Гріх зароджується в людській уяві. Спочатку він є спокусою, що виходить від диявола і викликає у вас бажання, і, якщо ви в своїй уяві допускаєте його зачаття, визрівання та народження, то це бажання стає наміром. Саме в цей момент, мій дорогий читачу, ви згрішили, незалежно від того, здійснився ваш намір чи ні.

Ось чому Христос сказав: "...Хто на жінку пойдеться із пожадливістю, той уже вчинив із нею перелюб у серці своїм" (Мт. 5:28). Коли спокуса стає бажанням, бажання — наміром, намір — дією, то згодом дія стає спогадом і, як картина, поміщається на стіні вашої уяви в картинній галереї пам'яті. Коли в думках ви проходите цією картинною галереєю, то наштотуєтеся на спогад на стіні, що стає спокусою, спокуса — знову бажанням, а останнє, в свою чергу, — наміром. І якщо цей намір здійснюється, то до першого спогаду додається другий і процес відтворюється з подвійною енергією.

Сподіваюся, що вам зрозумілий цей принцип. Ось чому, згрішаючи, ви кожного разу відчиняєте двері для повторного гріха, будуючи новий "жертвник для гріха" (Ос. 8:11). Отже, всякий гріховний спогад, породжуючи гріховне бажання, викликає гріховний намір, і тягне за собою гріховний вчинок, що стає черговим гріховним спогадом, який засмічує вашу пам'ять.

Тепер ми знаємо, про що думали ізраїльтяни в пустелі. З одного боку, вони жили згадкою про те, з чим було покінчено, а з іншого боку, їм нічого було згадувати, бо нове життя ще не настало.

Якою могла бути згадка про Ханаан у пустелі? Ніякою. Адже ізраїльтяни лише чули розповіді про Ханаан та зрідка згадували про нього, як про щось другорядне. У них не було особистого життєвого досвіду, пов'язаного з Ханааном. Були слова, та не було життя.

Хочу застерегти вас: якщо ви не будете жити в силі Святого Духа, якщо ваше життя не підвладне Ісусу Христу, Який перебуває в вас, то всі біблійні обітніці перемоги, всі обітніці сили Святого Духа залишаться лише на папері. Ваша пам'ять збереже згадку про переживання, пов'язані тільки з гіркою поразкою.

Не дивно, що ізраїльтянам нічого було святкувати в пустелі.

Про що вони говорили

Про що говорили вони в пустелі? Ці люди нічого не знали про першість Бога в їхньому житті. Але ж Він, щоденно даючи їм ман-

По вірі ви змашуєте
дорогоцінною кров'ю Агнця
одвірки власного серця,
і гнів Божий минає вас

ну, наводив незаперечні докази Своєї присутності. Їм же, що мали надію отримати землю обітовану, що жодним словом або вчинком не визнавали Його величчя, а жили тільки жалюгідними спогадами про минуле, нічого було сказати.

"І зібралися вони на Мойсея та на Аарона, та й сказали до них: Досить вам, бо вся громада — усі вони святі, а серед них Господь! І чому ви несетеся понад зборами Господніми?" (Чис. 16:3). От що говорили вони в пустелі! Вони пристосувалися до нових умов і не припускали навіть натяку на те, що їхня нещаслива доля стане кращою в землі обітованій. За їхньою власною оцінкою, всі вони були святі, "все суспільство". Наскільки ж? Достатньо. Плакаючи згадку про Єгипет, чи ви повністю задоволені, щоб називати себе наверненими? Визнаючи, що свідцтво Духа Божого вашому духу є щось незвичайне, ви маєте право згадати день свого спасіння. Та все ж, чи цілком ви задоволені своїм егоїстичним життям, що не визнає і заперечує панування Ісуса Христа? Чи достатньо ви святі?

Ізраїльтяни обурювалися від будь-якого згадування Аарона і Мойсея про те, що в їхньому житті не здійснювався Божий намір, оскільки вони, мовляв, достатньо святі. Але за чіткими мірками — Божими чи своїми?

Невже й ви настільки святі? Втім, за власними мірками можна бути такими завжди. В день, коли Мойсей спустився з Сіною зі скрижалями в руках і законом праведності, написаним Богом, він знайшов своїх співвітчизників напівп'яними, напівгологими, що танцювали навколо золотого тільця. І це були святі! За їх мірками, достатньо святі.

Можливо, почавши читати цю книгу, ви були твердо впевнені у власній святості і готові відкинути думку про те, що повинні бути іншими, ніж ви є насправді. Виникніть в зміст цього звернення, адже ваше спасіння обов'язково згадається в землі обітованій. Лише там у вас буде законне право відзначити, що кров Ісуса Христа була пролита, щоб примирити вас з Богом.

Давайте помолимося.

Дорогий Господь Ісус Христос! Дякую Тобі за Твоє Слово — живе і всесильне, що гостріше обосічного меча, яке проникає в душу і дух, розкриває думки і помисли серця, відкриває для світла праведності Твоєї картинну галерею моєї пам'яті. Я схилиюся перед Тобою, перед Котрим стану в останній день. Усі мої блукання пустелею не пройшли непоміченими. Усякі приховані помисли про багатства Єгипту записані на небесах. Усе моє незадоволення почує Тобою. Я відмовився від невід'ємного права на спасіння і проігнорував багато Твоїх знамень про спадщину життя вічного. Все моє минуле — період невдач і хиткої віри, відзначений підвищеною зарозумілістю і наріканнями на Твої, Боже, вимоги.

Я дуже втомився від підробки під справжнє — від фальшивого християнського життя, і далі так жити не хочу. Я хочу вийти в Ханаан, як колись вийшов з Єгипту, щоб мені було що святкувати в землі обітованій.

Знаю, що Ти Бог живий і перебуваєш серед Свого народу. Проведи в мені Твою роботу. Я прошу в ім'я Твоє. Амінь. ■

(Далі буде)

© Torchbearer Publication, 1993.

Усі права збережено.

Біблійний радіоклас

запрошує Вас стати одним з його постійних читачів. Це означає, що ви регулярно будете отримувати книгу християнського читання

"Хліб наш насущний"

І це не вимагатиме жодних матеріальних витрат з вашого боку.

Вам необхідно лише надіслати запит на адресу місці:

220107, Білорусь,

Мінськ-107, а/с 82

Наші співпрацівники будуть раді відповісти на ваші запитання.

пов'язані з Біблією та її вивченням.

Чи знаєте ви, що книга

"Хліб наш насущний"

видається щорічно, і кожного року її матеріали поновлюються?

Адреса електронної пошти (Internet E-mail):

RBC@gospel.minsk.by

Internet on-line:

http://www.rbc.net/

Василь Титов

Все у житті Павла складалося добре, як у людей: одружився по любові на вродливій дівчині Марії, разом побудували світлу оселю, народилося двійко дітей — син Івась та донька Олеся — злагода в сім'ї, мир, любов... Чого ще треба для повного щастя?! Якщо нема горя, біди та печалі, є здоров'я, хліб і до хліба — ти, як кажуть у народі, на коні... Що вже заздрили сусіди — не переказати!..

Аж раптом Олеся смертельно захворіла... І це в шістнадцять років! Що тільки не робили, куди тільки не кидалися: і до лікарів, і до знахарів, і до ворожок, а донька, єдина надія старості, на очах як свічечка скапує, догорає... Якось і каже увечері:

— Коротесенький мій вік, татку... Не плаче, мамусю... Не сьогодні-завтра, серцем чую, помирати треба... Така доленька моя... Але в лікарні я почула про Ісуса Христа... Я повірила в Нього... І я не сумніваюся, що Він дарує життя вічне всім... Покличте віруючих до нас... Я хочу покаятися...

Серце в Марії обірвалося, затрусилася вся в плачі:

— Це ж в чім тобі каятися, ангелятко моє? Ти ж мухи ніколи не вбила!

А донька вперто своє:

— Кличте, мамо, віруючих... Грішна я, як і всі люди... Успадкува-

ла гріх од вічності — Біблія так пише...

Здається, вперше в житті Павло з Марією по-справжньому посварилися. Вперлася Марія на своєму, і квіт:

— Не дозволю віру міняти, хоч убий мене! Хай вмере по-людськи, християнкою, а не сектанткою.

"Хто має сумнів, той подібний до морської хвилі, яку жене й видає вітер" (Як. 1:6).

Це слова з Біблії, а написав їх апостол Яків. І майже кожен раз, коли я читаю їх, мимоволі пригадується повчальна, вистраждана доля однієї сім'ї

Павло, хоч і був характером лагідний, сказав серйозно:

— Хай дитина сама вирішує свою долю! Я побіг за людьми...

Покаялась Олеся в п'ятницю, а в неділю і сам Павло бадьоро пішов у Дім молитви, став на коліна і сказав ледь чутно:

— Прости, Господи, і мене, грішника...

І все. Більше нічого не міг сказати, лише плечі здригалися від плачу. Але додому прийшов радий, увесь якимось неземним ся-янням світиться. А тут Івась, котрий в той час був секретарем комсомольської організації села, у крик:

— Ви що, з глузду з'їхали?! Ганьба! Мене з роботи виженуть! З партії виключать...

Марія лише за серце хапається, голосить

Ревно ходив Павло на зібрання, постійно молився за покаяння Івася та Марії. А Марія Дім молитви десятию дорогою обминає. Вже і старість почала підкрадатися, хвороби одна за одною стали чіплятися до Марії. А вона все сумнівається: чи то йти у Дім молитви, чи то — ні... Все-таки перемогла себе, прийшла... Прийти, то прийшла, а покаятися нема сили... Стали на переходи сумніви. А може, треба, а може, і не треба? І знаєте, скільки так вона ходила на зібрання?! Шістнадцять літ! І лише незадовго до смерті стала Марія в Домі молитви на коліна і попросила у Бога прощення... Щиро просила, без сумніву... Сумнів... Ворог душі людської. Скільки людей відійшли у вічність без Бога через сумніви: може, є Бог, а може, і нема Бога; може, є життя вічне, а може, і нема; може, був Христос на землі, а може, і не був... Хто бачив?

тихцем — все, розпалася сім'я! Тепер ні на весілля не підеш, ні на христини... Он Павло вчора на її очах графин з самогонкою у яр пошпурнув; люди сміються — оце дожилися. Ні, ліпше було б вмерти, ніж оце все бачити. Страмовисько...

Коли напруження в домі, здавалося, сягнуло свого апогею, по-

мерла Олеся. Помолилася, закрила очі, всміхнулася невідомо кому... І все... Лежить, як квітка у труні... Одягнули в білу фату... Павло з горя почорнів, немов земля, але і після похорону віру не залишив. А тут і сина до війська забирають... Тихо-тихо стало в домі, чути, як муха бринить... Ніби і не було тут ніколи щасливого дитячого сміху. Отаке воно життя — все може змінитися враз, в один момент, тоді, коли найменше чекаєш...

Можливо, друже мій, ти вже побачив, що в одному запитанні є два каверзних моменти, котрі сіють у нашу свідомість сумніви. По-перше: чи Бог наказав? Ясна річ, що був такий наказ, але сатана своїм запитанням ставить це під сумнів. По-друге: "Не їжте з усякого дерева". Чуєте — "усякого"? Бог сказав навпаки — з усякого їжте, але з дерева пізнання добра та зла — ні. І ось уже сумнів посіяно, і він дав свій "плід" — перші люди не послушалися Творця, згрішили, за що і були справедливо покарані Небом.

Отже, здебільшого в житті людини автором сумнівів є диявол, особливо, коли це стосується сфер духовних, вічних, коли мова йде про нашу віру та майбутність у потойбічному світі.

Можливо, друже мій, ти також живеш у таких сумнівах, у яких жила Марія, чи варто, приміром, каятися у своїх гріхах? Читай Біблію, і, повір, Бог

Сумніви... Вони переслідують людей постійно, наче тіні... Люди чомусь рідко задумуються, звідки беруться сумніви? Хто посилає їх у нашу свідомість?

Відповіді на подібні запитання дає Біблія. Вперше сумнів у душах перших людей, як відомо, поселив диявол. В Едемському саду, коли Бог заборонив їсти плодів з дерева пізнання добра і зла, диявол сказав до Єви через хитрого змія: "Чи Бог наказав: Не їжте з усякого дерева раю?" (Бут. 3:1).

Можливо, друже мій, ти вже побачив, що в одному запитанні є два каверзних моменти, котрі сіють у нашу свідомість сумніви.

По-перше: чи Бог наказав? Ясна річ, що був такий наказ, але сатана своїм запитанням ставить це під сумнів. По-друге: "Не їжте з усякого дерева". Чуєте — "усякого"? Бог сказав навпаки — з усякого їжте, але з дерева пізнання добра та зла — ні. І ось уже сумнів посіяно, і він дав свій "плід" — перші люди не послушалися Творця, згрішили, за що і були справедливо покарані Небом.

Отже, здебільшого в житті людини автором сумнівів є диявол, особливо, коли це стосується сфер духовних, вічних, коли мова йде про нашу віру та майбутність у потойбічному світі.

Можливо, друже мій, ти також живеш у таких сумнівах, у яких жила Марія, чи варто, приміром, каятися у своїх гріхах? Читай Біблію, і, повір, Бог

вкаже тобі правильну дорогу до спасіння, і зникнуть сумніви, як дим... Люди є люди. Іоанн

Хреститель також був людиною, і хоча "він був великий у Господі... і наповнився Духом Святим ще з утроби своєї матері" (Лк. 1:15), але коли сам потрапив до в'язниці, в нього також виник сумнів відносно особи Ісуса Христа. І посилає Іоанн учнів Своїх до Христа, щоб запитати: "Чи Ти Той, Хто має прийти, чи чекати нам іншого?" (Мт. 11:3). Сумнів, як бачимо, також вкрився в його душу. Однак що зробив зі своїм сумнівом Іоанн? Він приніс свій сумнів до Христа. І хіба Христос образився на нього? Ні, Він

Добре було б, наслідуючи приклад Іоанна, принести свої сумніви до Христа. "Чи Ти Той?..." Повір — Христос Той, що утішить, Христос Той, що дасть правдиву пораду, Христос Той, Хто в момент покаяння дарує життя вічне... Христос сказав: "Віруючий у Сина має вічне життя, а не віруючий у Сина не побачить життя і гнів Божий перебуває на ньому..."

Мені робиться трохи сумно, коли згадую про Марію та Івася... На щастя, ця Марія встигла примиритися з Богом... З Івасем ми інколи зустрічаємося. Якось він сказав:

— Оце вийду на пенсію і покаюся... Доки ото не дав дуба... Ще б лише взнати мені...

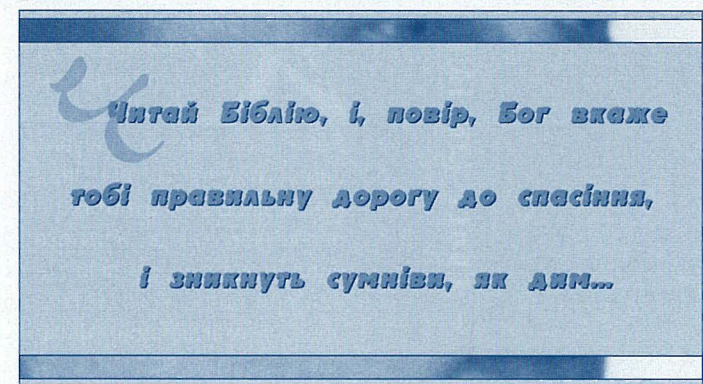
Стукнуло Івасеві шістдесят, став білий, мов лунь, а сумніви мучать старого і далі...

Стоїмо біля автобусної зупинки, поряд цвинтар... Івась іноді з острахом зиркне туди, потім — на мене:

— Воно, мабуть, все-таки пора йти до Бога... Ото доживу до Різдва...

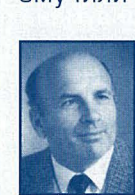
Пора, Івасю. Сьогодні пора... Жаль, якщо хвиля сумнівів буде і далі колисати старого... Жаль, якщо і ти, друже мій, будеш разом з Івасем у тій же колісці, котру, лукаво примружуючись, лагідно гойдає диявол...

Щодня в сумнівах умирають тисячі земляни, і поріг вічності вони переступають грішниками. Хто має сумнів, той подібний до морської хвилі, яку жене й кидає вітер... ■

Але тоді Ісус упевнено відповів князю брехні так: "Господеві Богові своєму вклоняйся, і служи Одному Йому!"

Друже мій! А кому ти сьогодні вклоняєшся і служиш — правді чи брехні, світлу чи темряві, Христові чи дияволу?.. У якій позиції ти сьогодні знаходишся перед небом та вічністю?.. Може сумніви нашого сучасного нестабільного життя змучили тебе, завели у безвихідь. Іди до Ісуса!

Люди є люди. Іоанн

Василь Тихонович Титов — пастор, спеціальний кореспондент журналу "Євангельська нива"

Навряд чи знайдеться інша євангельська історія, більш відома світу, ніж притча про блудного сина. Кращі літератори та поети надихалися її простими словами. Найгеніальніші

художні полотна написані під впливом цієї історії. А скільки на цю тему сказано проповідей, проведено бесід, скільки фільмів та інсценіровок поставлено! Чому ця історія має таку силу? Чому

вона, як магніт, притягує до себе уяву поетів, прозаїків, художників та драматургів? Безперечно, кожна людина впізнає себе у цій простій історії. Вона правдива і реалістична, та,

здається, її головна сила не в тому, що ми бачимо себе відступниками і грішниками, а в тому, що бачимо в ній батька, який прощає, наставляє та безмірно любить своїх дітей

Старший син

Ти завжди зо мною, дитино, і все моє — твоє! (Лк. 15:31)

Коли найвизначніший художник Ренбрандт ван Рейн став гостро відчувати свою гріховність, він звернувся до Біблії, а потім передав почуття, що його охопили, в картині, на якій Давид пригортає Урію Хеттеянина, намагаючись приховати свій гріх. Коли ж великий майстер впав у відчай, так що навіть був близький до самогубства, він побачив образ батька, який прощає свого сина. Це одкровення змінило розуміння художника, і тоді він написав своє геніальне полотно "Повернення блудного сина". Найважливіший зміст притчі у тому, що вона вказує не стільки на гріх, скільки на прощення, хоча, на перший погляд, увага звичайно сконцентрована саме на молодшому — блудному та грішному — синові.

Як і всі притчі Ісуса, ця притча — не придумана історія, а реальний, життєвий факт. Нам дуже легко подумки пренестися до одного з невеликих міст Пале-

стини, де жив батько з двома синами, про яких Ісус розповідав Своїм учням.

Вечорами, коли спадала спека й отари поверталися з поля, батько виходив з дому і сідав біля воріт. У місті його знали та поважали. Старі, що вітали його церемонними поклонами, часто говорили: "Всевишній, нехай ім'я Його буде благословенним, дав тобі хороших дітей". Батько молитовно складав руки і на знак згоди кивав головою. Він знав своїх дітей і дуже любив. Любив настільки, що навіть не захотів привести в дім іншу дружину після смерті їхньої матері, щоб не травмувати синів. І вони любили батька. Та кожен по-своєму.

Молодший син, імпульсивний і поривистий, любив батьківський дім емоційно і гаряче, та завжди обурювався порядками, які запровадив батько. Правила, яких суворо дотримувалися всі домашні, обтяжували його. Він мріяв про гроші та свободу. Його вабили торгівля, купці, далекі країни, де ніхто

Сергій Санніков

б не нагадував про те, що треба помолитися і обмити руки перед їжею і, взагалі, — там можна буде робити те, що захочеш!

Старший син був прямою протилежністю молодшому. Він був розважливим, спокійним, роботящим і ніколи не суперечив батькові. Та як хотілося батькові, щоб син просто сів поряд і поговорив з ним. Поговорив не як з мудрим наставником, а як з люблячим другом, поговорив серцем, а не розумом. Але таке навіть уявити було важко.

Рішення піти з дому визріло в душі молодшого сина давно, та він довго не наважувався сказати про це, а потім вибрав момент, коли батько був один, і глибоко зітхнувши, почав швидко говорити: "Знаєш, тату, я вирішив зайнятися бізнесом. Мій товариш запрошує мене їхати з ним до Іспанії. Ми добре заробимо..." Він намагався не дивитися в очі, а батько слухав і мовчки зітхав. Він добре знав, чим закінчиться така легковажність — злиднями і голо-

дом. Син просив грошей. Просив наполегливо та вперто. Батько нічого не сказав, та ввечері покликав обох синів для серйозної розмови. Він намагався відмовити молодшого сина від його бездумного наміру, та старший невдоволено пробурчав: "Що ти його відмовляєш?.. Нехай їде куди хоче, бо в домі від нього життя немає. Нічого не робить, не допомагає, а лише всюди стромляє свого носа та заважає працювати". Тоді батько здався і сказав молодшому: "Нехай буде по-твоєму. Візьми частину спадку, що тобі належить, і йди". І той, охоплений суперечливими почуттями, став збиратися в дорогу.

Чи не бачимо ми у цьому образі все людство, що йде від Бога-Отця і прагне забороненого плоду? Чи Адам і Єва не знали, що Бог не помиляється, коли говорить, що результат буде єдиний — терен, осот і прокляття? Розуміли, та серцем ще не пізнали, і Бог дозволив людям ввійти в світ гріха і смерті, до якого вони так поривалися.

В образі молодшого сина ми бачимо не тільки все людство, але й кожную людину зокрема, яка йде від Бога. Цей аспект притчі відомий усім дуже добре. Також добре знайомий нам образ тих віруючих, які були в церкві та відступили, подібно до молодшого сина. І не менш актуальна в образі молодшого сина картина дітей віруючих батьків, які знали Істину, всією сім'єю ходили в Дім молитви, а потім полюбили цей світ і залишили зібрання святих.

"Квіти в саду Господньому, — говорив Сперджен, — цвітуть не лише один раз". Кожний біблійний образ має багатоплановий зміст та розкриває різні смислові навантаження, залишаючись в рамках закладеного в ньому принципу. Ця ж закономірність характерна і для образу старшого сина. І треба сказати, що саме образ старшого сина несе на собі головне смислове навантаження у цій притчі, хоча майже усі письменники та художники більшу частину свого таланту віддали образу молодшого сина.

Характерні риси старшого сина, який, безперечно, є головним героєм притчі, у тому, що він ніколи не йшов з дому батька фізично, та абсолютно не розумів почуттів батька, не знав його характеру, серця, і при цьому щиро дивувався, коли батько показував йому це нерозуміння. Синові було прикро і гірко бачити невдоволення батька, бо він не розумів, що зробив не так. І невтішало його, що все він робив "так", а проблема була в його внутрішньому стані, в його стосунках, орієнтації, цінностях і бажаннях, що були зовсім не такі, як хотів того батько.

Після того, як пішов молодший брат, старший почав

працювати ще старанніше. Своєю поведінкою, бездоганним послухом, смиреними відповідями на будь-яке зауваження батька, старший син немов підкреслював свою повну протилежність брату, що пішов з дому. Брат був за тисячі кілометрів, а він неначе змагався з ним та ревниво чекав похвали батька. Але батько все бачив і з похвалою не поспішав. Його серце безпомилково підказувало мотиви такої поведінки: гордість була рушійною силою старшого сина, а бажання заслужити винагороду — головним внутрішнім мотивом.

Христос зробив старшого брата головним героєм цієї історії саме тому, що розповідав Він її у відповідь на ремствування фарисеїв, які не розуміючи звинувачували Його у тому, що Ісус їсть і п'є з митарями та грішниками. Вони не просто ревнували Вчителя з Назарету до тих пропавших грішників, яких Він приймав нарівні з чистими юдеями, вони дійсно не розуміли Його дій. Самі фарисеї намагалися виконувати усі накази, дані Богом через Мойсея. Вони докладали усіх зусиль, щоб не порушувати закон. І звісно, чекали заслуженої похвали від Господа. Та яким же було їхнє здивування, коли Пророк і Вчитель, посланий Богом, проводив час не з ними, а так би мовити, з "покидьками суспільства", якими усі нехтували. Він приймає митарів і порушників закону, а не їх — ревних його виконавців. Як це розуміти? Де справедливість? У тому, що Ісус був Учителем, посланим Богом, вони зовсім не мали сумніву, бо те, що робив Ісус, ніхто робити не міг, якщо не буде з ним Бог (Ін. 3:3). "Як же так, —

думали фарисеї, — ми від усього серця, чесно та сумлінно служили Тобі, Господи, багато років, а Ти повертаєшся до грішників? Чи можливо таке?" Таким був німий докір цих ревнителів пунктуальності та благочестя.

Чи не позиція це старшого сина: "Я стільки років служу тобі і ніколи не переступав наказу твого, а ти ніколи не дав мені й козеняти, щоб повеселитися з друзями моїми, а коли цей син твій, що змарнував маєток свій з блудницями, прийшов, ти заколов для нього відгодоване теля" (Лк. 15:29-30).

Чи стосується цей образ лише фарисеїв? Певно, що ні. Важко знайти щось більш в'дливие та живуче у свідомості релігійних людей, ніж "фарисейство". Цей феномен невіддільно притаманний грішній природі людини. Якщо ж людина заявляє, що вона чиста від фарисейської зарозумілості у ставленні до грішників та інакомислячих, це рівнозначно, що вона оголошує себе вільною від гордоців. Однак хтось сказав, що заявити про себе, мов, у мене немає гордоців — і є найбільшими гордоцями.

гатовиті сім'ї; тих, які ніколи не запізнюються на служіння і не пропускають членських зібрань, які виростили у віруючих сім'ях, з дитинства ходили у зібрання, вчасно покаюлися та прийняли водне хрещення і ніколи не йшли у гріховний світ. Звісно, ні в якому разі не можна сказати, що всі добродієльні віруючі страждають на "хворобу старшого сина". Далеко не всі. Необхідно зазначити, що це найбільша милість Божа і пам'ятник Його святій благодаті, коли молода людина стає хорошим віруючим, не пізнавши страхіть гріха, розпусти, обману і не забруднившись брудом цього світу. Сама собою людина ніколи не зможе втриматися від гріха; найкраще виховання, найчистіша і правильна батьківська опіка не зможуть вберегти людину від світу, але благодать Божа може зробити це. Та все ж, не забруднившись грубими гріхами, діти віруючих батьків, що ніколи не йшли у світ, лишаться такими ж грішниками, як і їхні однолітки, що пізнали дурман наркотиків та побої

до батьківського дому. Але старший син, який був таким же далеким від батька, як і його брат, не бачив відстані, що відділяла його від батька, а тому і шлях його до батька був набагато складнішим.

Іноді діти віруючих батьків, що багато років живуть у церкві, не бачачи себе, вважають, що у них все добре, та їхні проблеми найчастіше криються в психології найманця, характерній старшому синові. Він працював у батька не як хазяїн дому, а як працівник, найнятий за контрактом. У нього не було відчуття, що цей дім, господарство, отари, сад і виноградник — словом, усе, чим володіє батько, належить йому. Можливо, що він розумів це. Він безпечно знав, що настане день, коли батько помре і все майно дістанеться йому. Але серцем не відчував, що вже зараз усе в домі батька — його власність. А це означає, що й несправні двері у хліві, і нечесність слуги на кухні, — це проблеми не лише батька, але і його власні.

Як часто ми спостерігаємо в наших церквах менталітет старшого сина! Багато дуже хороших віруючих поводять себе у церкві, немов квартиранти або тимчасові мешканці, а не як сини, для яких "все моє — то твоє". Вони бачать недоліки і знають, як їх виправити, але це не їхня відповідальність, як вони вважають, мовляв, є пастори, диякони, а хто я такий?.. Це не мої проблеми... І сором'язливо ухиляються від недоліків та недосконалості. Як же необхідне таким

людям суворе слово Отця Небесного, щоб нагадати, що все, з чим вони стикаються — це проблеми Божі, а це означає, що й їхні проблеми, оскільки вони зважаються кликати до Всевишнього "Отче наш".

Давайте поглянемо на духовне життя ширше: кожен віруючий, народжений згори від Отця світла, і є син Божий. Усе, що належить Отцю Небесному, по праву сина і спадкоємця, належить і йому. "Ти вже не раб, але син, — говорить Писання. — А як син, то й спадкоємець Божий через Христа" (Гал. 4:7). "Той же, Хто Сина Свого не пожалів, але видав Його за всіх нас, як же не дав би Він нам із Ним і всього?" (Рим. 8:32).

Вже тут і зараз, в цих життєвих умовах, кожен член Церкви Христової є спадкоємцем всесвіту з його незліченними багатствами, таємницями та славою. Усе це належить нам! Чи здатні ми вмістити цю істину? Навряд. Навіть розумом ми не в силах прийняти й зрозуміти це повністю. Тим більше не здатні вмістити це серцем і відчуттями.

Ми плачемо від жалю і хвороб, у нас не вистачає коштів для справи Божої, для утримання сім'ї... Як це поєднати із спадком несканним і багатством незліченним? Що нам до всесвіту! Нам хочеться зробити у Господа хоч козеня. А нам належать усі отари на землі, та ще й заробляти їх не треба. Вони вже наша власність... В дитинстві син мало чим відрізняється від раба, хоч і є паном усього (Гал. 4:1), і в цьому розумінні ми також — неповнолітні діти. Та внутрішньо, психологічно, відчуттями та розумінням він повинен відрізнитися від раба! Психологія синівства,

а не найманства, повинна визначати настрій та внутрішні орієнтири дітей Божих. Тому нам має бути діло до всього, що відбувається навколо. Істина Богосинівства — це не абстрактна теорія, а практика життя. Навколо тисячі і мільйони людей йдуть до пекла, на загибель вічну, і всі вони — творіння мого Отця. Чи можу я спокійно дивитися, як гинуть ті, за кого страждав Ісус?

Молодший син пішов від батька, але згадати, що він хоч і не достойний, та все ж знатного роду, змусила його біда. Старший не пішов від батька, та схаменутися йому допоміг внутрішній конфлікт і пряма відповідь батька, яка протвердила його і змусила по-новому подивитися на себе і на своє становище в домі батька. Ісус нічого не говорив про покаяння старшого сина, та як би хотілося бачити його з сльозами покаяння біля ніг батька! Цю історію називають притчею про блудного сина, а її треба було б назвати притчею про блудних синів. Обидва брати пропадали, та хочеться вірити, що обидва знайшлися. Бог подає нам приклад істинного Сина, Сина достойного і вірного Отцю, такого, Який розуміє Його серце і ніколи не йде від Нього.

Коли у Вишньому Світі вирішувалося питання про спасіння роду людського, Син Божий сказав: "Ось іду, як на початку книги написано про Мене, виконати волю Твою, Боже!" (Євр. 10:7). Він не чекав інструкцій або вказівок, Він діяв з почуття любові, розуміючи, що все "Моє — Твоє", а тому все, що відбувається в домі Отця, — будь-яка помилка, погломка, а тим більше гріх — боляче ранить серце Сина.

Нам, що прийняли добру новину Євангелії, Бог "призначив, щоб були подібні до образу Сина Його, щоб Він був перворідним поміж багатьма братами" (Рим. 8:29). Бути подібними Синові Божому — це одночасно і становище в очах Божих, і мета, якої треба досягти.

З точки зору вічності, зразу після покаяння і водного хрещення становище або духовний статус людини змінюється. До цього часу вона була грішною, її чекало пекло та геєнна воєнства. Після прийняття Ісуса особистим Спасителем, людина стає з точки зору Бога — одне з Христом, і саме такі люди утворюють Його Тіло — Церкву.

Будучи одне з Христом, людина стає спільником життя вічного, яку має Син Божий, а також власником вічного спадку, який належить Йому. Це нове становище людини. Та щоб реалізувати цей духовний статус практично необхідний час. І саме для цього Господь дає нам кому більше, а кому менше часу на цій землі. І цей час ми називаємо життям.

Перебуваючи у часі, ми повинні досягти того, що Бог дав нам зразу з точки зору вічності, в якій часу як такого не існує зовсім. Для Бога все є теперішнім, і Він Сам, у певному розумінні, ніколи не був і не буде, а тільки є. Тому і наше становище у Христі — це стан зрілих, досконалих християн, істинних старших синів, схожих на Ісуса. Та ми поки що живемо у часі і для нас стрічка життя ще розгортається. Так що потрібні серйозні зусилля, щоб від становища "старшого

сина" з притчі вирости у вік Христа — істинного Сина Отця Небесного.

Як важко нам позбавитися психології найманця, який чекає, щоб Бог дав йому щось за хорошу поведінку або за сумлінну працю. Та образ старшого сина у притчі — це не остаточний вирок, а ступінь розвитку. Не всі фарисеї, яких мав на увазі Ісус, розповідаючи цю історію, зали-

ходять у духовному житті етап, який умовно можна назвати синдромом старшого сина.

Після покаяння людина звичайно горить першою любов'ю до дому Отця, але потім вона виростає і їй здається, що вона тверезіє, а насправді вона просто остигає. І лише відверта розмова з Отцем Небесним, що іноді супроводжується внутрішнім конфліктом, зму-

**Отець Небесний
трудиться
над кожним з нас,
щоб спасти**

шилися зарозумілими гордіями, що відкидали покаяння. Багато з них прийняли Ісуса і стали ревними християнами — істинними старшими дітьми свого Отця. Наприклад, апостол Павло, Никодим та інші.

Інше тлумачення образу старшого брата: це Ізраїль, що не приймає благодаті та милості Отця Небесного і не може вмістити істину про прощення і прийняття Богом язичників. Павло докладно пише про це у главах 9-11 свого Послання до римлян. Та й Ізраїль, який уже майже 2000 років поводить, як старший син, ввійде у вік істинного старшого сина й спасеться (Рим. 11:26).

Та найважливіший для нас зміст образу старшого сина міститься в усвідомленні особистої причетності до нього. Це спроба побачити себе християнами, які живуть в домі Отця як слуги, як найманці, а не як діти. Це не означає, що хтось, хто сидить на іншій лаві, і є "старшим братом". Зовсім ні, кожен з нас про-

шує таку людину знову "опам'ятатися" і зрозуміти: все навколо має до мене відношення. Все це — власність Божа, і мені як спадкоємцю не можна бути байдужим до того, що відбувається у моїй помісній церкві або в моєму об'єднанні церков, або у суспільстві, що мене оточує, у місті і навіть країні.

Також, якщо я хочу відгородитися від повсякденного життя і немовби піти в монастир особистої довершеності і духовного подвижництва, настійливого посту і молитви, не помічаючи навикишнього, то я ще хворію на хворобу старшого сина. Пора залишити дитинство і до кінця пізнати розумом і серцем, що слова Отця "все Моє — твоє" стосуються і мого життя.

Таким чином, старший брат — це збірний образ самоправедності, самолюбівства і духовного найманства. Та Отець Небесний трудиться над кожним з нас, щоб урятувати від цього небезпечного синдрому. І його труд не був би даремним. ■

Молодший син пішов від батька... Старший не пішов від батька, та схаменутися йому допоміг внутрішній конфлікт

Не лише іудаїзм, але й сучасне християнство не може похвалитися відсутністю фарисейської зарозумілості і самозвеличення. До того ж найчастіше ця хвороба вражає хороших християн. Тих, які живуть досить праведним життям, які мають добродієльні ба-

у підвороттях. Не побачити свою гріховність і розділення з Отцем "старшим сином" набагато важче, ніж їхнім блудним братам. Коли молодший син зрозумів, що його надія і мрія прийшов кінець і що йому необхідний батько, він, написав, "опам'ятався" і повернувся

Сергій Вікторович Санніков — пастор, доктор богослов'я, радник Голови ВСО ЕХБ з питань освіти та науки, головний редактор альманаху "Богомыслие", автор ряду богословських книг і статей

Іван Кмета-Єфимович

Ворог

Невеликий хутір Гути дрімав... Прищух, зійшовся... Жаринками у вікнах не світив.

Ніч і хуртовина.

Зашумів, засвистав вітер. Снігом у вікна застукав і до баби Палажки, що над полем у старій, згорбленій хаті доживає вік свій сиротою, і до Кулика, — багатія в хуторі.

Скрізь постукав... І до Миколи Петренка.

Цей ще не спав.

На столі нервово блимав каганець, а Микола читав з великої книги. Тихо вимовляв ті слова, що там бачив. Спинався. Наче трохи думав про них, чи милувався їх красою.

— Вву—у—у... вву—у—у — за вікном вітер.

Жінка хуркотіла прядкою. А Микола читав далі, і часом на його обличчі грали проміні радості...

Микола Петренко — євангеліст, звуть його так. Колись п'яничкою був, а потім став якимсь тихим, добрим, ласкавим до дітей та дружини і до всіх... Пить кинув. Казав — треба жити так, як учить Господь Ісус, як у Євангелії сказано.

— Тр—р... тр—р... — прядка Мотрина.

Вітер лютував за хатою.

Наче рипнула хвіртка. Нікого.

— Ось, послухай, Мотре, як воно сказано тут, — Микола, — блаженні ви... еслі будуть вас гнать за правду... За яку то правду? Ясно, за Господа, за слово... Так і мене, і других вірних Господеві гонять, насміхаються... Не знають, що творять. От хоч і клуня згоріла... Недогляд, кажуть... який же там недогляд, коли з собою ніколи й сірника не брав... Блаженні такі люди...

Знову задивився у велику книгу.

В очах іскри блиснули.

Не так воно гірко, коли чужі є ворогами, а коли свої близькі...

— Скільки ти, Мотре, бачиш правди Божої — який я був колись... А все ж не идеш за Господом. Бадам віриш більше, ніж Богові...

— Та читай собі там... — Мотря знервовано... — Скоро й хату спалять через твою Євангелію...

Закрутились швидче колеса у прядці. Сніг порошив у вікна.

— Але Господь захист і поміч... Не покине... Вже й клуня нова є... — спокійно відповів Микола.

Знову тихо читав.

Раптом хвіртка рипнула. У двір хтось увійшов.

— Хто воно пізно так? — здивувався Микола і вийшов у сні.

Був то — Омелько Киричок, вже місяць він наближався до євангельської віри.

— Вибачте, що пізно так... —

Сіли.

Микола ховав здивування, — сьогодні увечері бачився з Омельком, все було гаразд. Якесь урочисте завітання.

— Прядете? — до Мотрі Омелько. Усміхнулась.

— Так... Так... а я, значить, Миколо, з ділом до тебе... так... з важним... так... —

— Хіба нещастя яке? — подумав Микола.

Омелько був блідий на лиці. Маленькі очі неспокійно бігали, уникав Миколиного погляду.

— Миколо, я вже другий місяць їду за Христом. Краще — хочу йти за Ним, — почав Омелько.

Прядка замовкла.

— Тоді відкрилось мені, як треба жити, що любить треба... зла не треба... так... Боятись Бога треба... Брате, а на душі в мене камінь лежить...

Важко... так... прийшов скинути його.

Миколо, я був твій ворог злий... Сліпий... і сам не знав, чого... — скотились з очей його сльози.

— Ну, от було торік... випили у Каленика ввечері, і я... і я... підпалив твою клуню... Простіть мене окаянного... — Заридав як дитина.

— Простіть мене...

Микола тоді був схилився над столом. Потім встав... Важко дихав, наче відбувалась в душі його така велика боротьба, яка буває, коли в відчаї вирішується — жити чи ні...

Підійшов до Омелька, поклав руку на плече і:

— Прощаю... брате, — промовив тихо.

Закапали сльози з його добрих очей.

— Господи, прости мене недостойного...

— Хочу помолитися... — крізь ридання Омелько.

Потонули в щирій гарячій молитві до Господа. Обидва розсипали брилянти дорогих сліз прощення і радості...

— Прости, прости мене, Боже... — шепотів Омелько.

— Заспокой мене і з'єднай любов'ю нас з братом Омельком... Я прощаю... Простив все... Ти велів так, Ісусе... Укріпи мене... — Микола.

Прядка мовчала, а над нею схилившись плакала Мотря.

Вітер затих, сховався у гаї коло хутора.

Тихо сіялись білі сніги... ■

З журналу "Бaptист України"

БАПТИСТ

УКРАЇНИ

Духовно-нравственный журнал

Борис Зудерман

Ові третини усіх схильних до депресії — жінки, 25% — старші 65 років. Останнім часом спостерігається омолодження депресії. Нерідко від депресії страждають навіть 12-річні діти.

у собі. Вона не розуміє, звідки у неї такий настрій і не хоче про нього говорити. Якщо смуток — це почуття, то депресія — це стан.

Ця хвороба існує вже дуже давно. Раніше вона називалася меланхолією. Вперше її описав Гіпократ. Правда, в Біблії, в книзі Йова, написаній ще задовго до Гіпократа, ми також знаходимо опис депресивного стану: "Хіба чоловік на землі — не на службі військовій? І його дні — як дні наймита!.. Як

Якщо раніше
це були поодинокі
випадки,
то сьогодні
20% хворих,
що звертаються
до лікарів,
страждають
від депресії

Депресія

Все більше людей в наш час зазнають депресії

Що ж таке депресія? Сама назва цього стану походить від латинського depressio і означає "знаходитися у стисненому, здавленому стані". На людину немов би щось тисне, вона не може від цього тиску визволитися і постійно знаходиться немов би під внутрішнім пресом.

У такому стані людина нічого не хоче і не може. Їй більше хочеться плакати, ніж сміятися. Вона не бачить для себе майбутнього, все уявляє у сумних кольорах, в душі її панує повний песимізм. Стан депресії не можна плутати із станом смутку. Якщо хтось сумує, то це завжди виявляється у почуттях: сумна людина плаче, тужить, тобто показує свій стан і усвідомлює причину своєї туги. Депресивна ж людина замикається

раб, спрагнений тіні, і як наймит чекає заплати за працю свою, так місяці марності дано в спадок мені, та ночі терпіння мені відлічили... Коли я кладусь, то кажу: "Коли встану?" І тягнеться вечір, і перевертання із боку на бік їм до ранку... Зодяглось моє тіло червою та струпами в поросі, шкіра моя затверділа й брідка... А дні мої стали швидкіші за ткацького човника, і в марнотній надії минають вони... "Пам'ятай, що моє життя — вітер, моє око вже більш не побачить добра... Не побачить мене око того, хто бачив мене... Як хмара зникає й проходить, так хто сходить у шеол, не виходить, не вертається вже той до дому свого,

Борис Зудерман — пастор, радіопроповідник, автор книги "Взгляд под маску"

та й його не пізнає вже місце його..." (Йов 7:1-10).

Як же розпізнати депресію? Я перерахую коротко деякі тілесні, душевні та духовні симптоми.

Почнемо з тілесних. У людини, яка зазнає депресію, порушується режим сну. Вона може спати майже всю добу, але оскільки сон їй не глибокий, то відчуття втоми не проходить. Але може бути навпаки — сон зникає, як це було в Йова (7:5).

Депресивна людина абсолютно апатична, вона до всього байдужа, нічим не цікавиться. Робота, яку раніше вона виконувала з радістю, тепер завдає муки, все валиться з рук. У

більшості пропадає апетит, виникає відчуття болю. Іноді це реальний біль, а іноді самонавіяний (коли лікарі не можуть знайти хворобу).

Під впливом депресії змінюється і душевне здоров'я людини. Їй почуття холоднішають, вона стає байдужою до сім'ї і турбується лише про себе. Їй завжди сумно, вона часто плаче без видимих причин. У той же час в діях людини, що страждає від депресії, проявляється агресивність, особливо, якщо хтось заважає їй перебувати у стані страждання. Своєю невідповідною поведінкою вона спантеличує оточуючих, коли, наприклад, слухаючи хорошу спокійну музику, раптово впадає в обурення.

Дуже змінюється і духовний стан депресивної люди-

ни. Вона піддає сумніву основні свого духовного життя, і якщо не в Самому Бозі, то обов'язково у своїй любові до Нього, у своєму спасінні, не вірячи, що її гріхи прощені. І якщо така людина продовжує щось робити у церкві, то лише тому, що сподівається у такий спосіб заслужити хоч якусь милість у Бога.

На основі наведених ознак можна зробити висновок, що депресія — це стан, який сигналізує про негаразди у душевно-ду-

По-друге, це так звана реактивна депресія, що виникає як реакція на якесь переживання. На ній ми зупинимось детальніше. Наприклад, у згаданого нами Йова депресія виникла в результаті великого горя. За короткий час він втратив своїх дітей, майно, до того ж захворів нестерпною хворобою. Все це і стало причиною його пригніченості. Його психіка була просто не в змозі витримати таке навантаження і "здалася", в результаті чого виникла депресія.

В одного мого доброго знайомого склалося так, що у зв'язку зі зміною місця роботи йому довелося переїхати в інше місто. Того ж часу двоє його синів поїхали на навчання. Його жінка важ-

відрізняється від того, що мріяла дівчина. Стає зрозумілим, що чоловік зовсім не бездоганий, свекруха чомусь завжди пред'являє якісь претензії. Деякий час молода дружина ще намагається боротися за свої ідеали, але потім поступається, здається. Обставини реального життя жорстоко розчарували її. Це теж є причиною депресії, не кажучи вже про розлучення чи втрату близьких людей.

Сильний вплив на окрему людину мають і зміни у суспільстві, тому вони також можуть стати причиною депресії. Нещодавно я побачив це на прикладі Прибалтики: після оголошення незалежності у людей загорілася

Депресія — це стан, який сигналізує про негаразди у душевно-духовному житті

надія, з'явився оптимізм. Коли ж дійсність виявилася гіршою, ніж її очікували, по Латвії прокотилася хвиля депресії, різко збільшилося число самогубств. Я розмовляв з деякими людьми, і мене зворушило їхнє відчуття безвихідності.

Депресія може виникнути в результаті перевтомленості. Приклад цьому дає Біблія — в історії пророка Іллі. Ми бачимо, що це була людина незвичайна, енергійна, гаряче віруюча. Через нього Бог звершував нечувані чудеса: у посудинах не закінчувалася олія та мука, був воскресний хлопчик, за молитвою Іллі три з половиною роки не було дощу. Цей муж Божий один кинув виклик та вступив

у двобій з 850 лжепророками, причому в присутності усього народу. Коли ж за його молитвою з неба зійшов неймовірної сили вогонь і весь народ покаявся у відступництві від Бога, Ілля один розправився з 400 пророками Ваала. Отримавши з допомогою Господа цю чудову перемогу, він того ж дня пробіг приблизно 28 км перед колісницею Ахава.

Але раптом, донедавна такий активний, Ілля виявляє пасивність, замикається у собі, про що говорить і його поза (сидячи навпочіпки, зажимає голову між колінами). Поштовхом для цієї зміни послужила загроза жорстокої цариці Єзавелі, що б то не було розправитися із сміливим пророком. Несподівано його вкриває жадливий страх, полювальник перетворюється у гнаного, більш того, розчарувавшись у самому собі, він просить у Бога смерті: "Господи, візьми душу мою, бо я не краще за батьків моїх". Характерною для Іллі у даній ситуації є сонливість, про яку ми говорили вище.

Крім Йова та Іллі, у Біблії описано ще один випадок реактивної депресії, який піддався цар Давид. Будучи знаним мужем віри, він одного разу допустився гріха. Усвідомлюючи всю тяжкість свого вчинку, він докоряв собі, але це ще більше погіршувало його стан.

З двох останніх прикладів видно, що хоча гріх призводить до депресії, причиною депресії не обов'язково є гріх.

Ми вдячні Господу, що на прикладі переживань великих мужів віри ми можемо легше переносити наші власні негаразди.

Ще однією причиною реактивної депресії є реакція на окултизм. Це стосується як тих, хто практикує його, так і тих, хто користується послугами окултистів.

ховному житті, подібно як біль завжди сповіщає про не порядок у тілі.

Депресія може бути різною за характером, а також може з'являтися з різних причин. Назвемо деякі з основних.

По-перше, це ендогенна депресія, яка виникає без видимих причин. На ній ми зупинятися не будемо, тому що з нею треба звертатися до лікаря.

ко переживала розлуку з дітьми, звичною обстановкою, старими друзями та улюбленою церквою, що призвело її до депресії...

Часто депресія виникає як наслідок сильного розчарування. Наприклад, молода дівчина, виходить заміж. Вона дуже кохає свого чоловіка і радіє з перспективи йти поряд з ним усе життя. Аж ось настає буденність, яка помітно

Якось мені довелося розмовляти з одним екстрасенсом. Спочатку він намагався своєю обізнаністю справити на мене враження. Коли ми розговорилися, він зізнався, що вже кілька разів знаходився на стаціонарному лікуванні у відділенні психіатрії через депресію. Таких і подібних свідств я чув багато.

Через окультизм сатана руйнує психіку людини. Хоча звичайно екстрасенси, чаклуни, ворожити зі сцен або фотографії у газетах складають враження спокійних та самовпевнених людей, це лише маска, за якою приховуються страждання, в першу чергу — від найсильнішої депресії. Ці люди намагаються лікувати інших від того, чим страждають самі, як ті "сліпі поводатарі для сліпих", про яких казав Ісус.

Не залишається без наслідків і звернення за допомогою до екстрасенсів. І навіть якщо симптоми хвороби в результаті ослабнуть, замість цього доведеться розплачуватися здоров'ям душі. Позбавившись від тілесних страждань, людина починає страждати від депресії. Не випадково по мірі розповсюдження окультизму збільшується кількість самогубств.

Дорогий читачу, якщо ти маєш депресію, поміркуй, чи не є вона наслідком твого зіткнення з окультизмом? Може ти коли-небудь через необізнаність або просту цікавість, чи може під тиском великої потреби звернувся до екстрасенса, до бабки-шептухи і відтоді тебе мучить депресія? В такому випадку тобі слід покаятися перед Господом і попросити у Нього прощення. Сповідай цей гріх своєму пастору і разом прийдіть до Господа у молитві. Господь сильніше сатани і може ліквідувати всі наслідки звернення до лукавого.

Підкреслю, що не кожна депресія говорить про наявність окультизму минулого, але будь-який контакт з гріхом, особливо з гріхом окультизму, призводить до

Господь звертається до усіх, хто страждає від депресії. І для тебе у Нього є полегшення

депресії. Тому було б безпідставно вважати, що кожний, хто страждає від депресії, має окультизм минуле чи гріх.

Що ж робити, друзі, коли небо здається темним і випадкові повсякденні обов'язки стають непосильною ношею? Коли замість спокою душу наповнює тривога? Коли хочеться нікого не бачити і не чути? Коли віра в Бога стискується до мінімуму, і Його обітниці більш не радують серце?..

Чи є вихід з такого становища? Хто може допомогти?

По-перше, ми самі повинні прагнути звільнення. Той, хто схильний до депресії і не хоче з неї вийти, залишиться у її полоні. Хтось сказав по відношенню до депресивних: "Люби або руйнуйся!" Звернімо увагу, як Бог виводить Іллю зі стану журби. Бог дає Іллі доручення. Ілля повинен піти і щось зробити для Господа, Котрого він любить і Якому посвятив себе. Інакше кажучи, "роби далі свою улюблену справу — або руйнуйся". Цим Господь показав нам чудовий приклад, що треба робити з депресією.

Отже перша наша порада — не замикайтеся у собі, не відвертайтеся від навколишнього світу. Знайдіть собі улюблену справу і займайтеся нею. Дуже важливо бути наполегливим у бажанні позбавитися від депресії.

Друга наша порада полягає у наступному. Спробуйте виявити причину вашої депресії. Адже вона з'являється як реакція на якісь зовнішні обставини. Спробуйте проаналізувати ваше життя. Вам щось заважає жити? Щось пригнічує? Можливо, у вашому найближчому оточенні є щось, що чинить вам тиск? Це можуть бути люди, обставини, стосунки, події чи турботи. Проаналізувавши таким чином своє життя, спробуйте у ньому щось змінити.

Ось кілька прикладів. Молодий пастор не справляється із своїми обов'язками. Він просто не встигає: вдень працює на заводі, а ввечері — у церкві. Від такого перевантаження його сім'я дуже страждає. Оточений такими обставинами, він відчуває своє безсилля щонебудь змінити, і у нього з'являються симптоми депресії. Він розповідає мені, як у нього складається робочий день, і я знаходжу дві проблеми. По-перше, в його дні багато що непорядковано.

Він погано організовує як самого се-

бе, так і сім'ю, і церкву. Я даю йому кілька практичних порад, як можна раціональніше використовувати час. Я прошу його вести щоденник і записувати, скільки часу витрачається у нього на ту чи іншу справу. Це була перша порада. Друга проблема, яку я виявив у його роботі, полягала у тому, що він хотів все робити сам. Він займався і з молоддю, і з людьми похилого віку. Він також їздив по селах з бібліотекою і на кожному богослужінні сам проповідував. Крім того, він приходив першим на зібрання, щоб відчинити двері, і йшов останнім, щоб їх зачинити. Справа була не в тому, що в церкві не було нікого працездатного, просто він перебільшував свою відповідальність. Ми разом переглянули його обов'язки і виявили, що значну їх частину він може без шкоди для справи довірити комусь іншому. Він так і зробив, тож скоро у нього з'явився час і для відпочинку, і для сім'ї. Його депресія дуже скоро зникла зовсім.

Інший приклад. Після того, як з'явилася десята дитина, у матері виникла депресія. Виявилось, що у жінки зовсім не залишається часу для себе. Я розмовляв з нею, потім з її чоловіком, і багато що в їхній сім'ї стало змінюватися. Почали вони з того, що перегляну-

ли його та її обов'язки в домі. І хоча матері спочатку було не легко усвідомити, що не все вона повинна робити сама, та потім вона звикла, і вільний час пішов їй на користь.

Важливо, щоб час, що вивільнився, не витрачався марно, і використовувався на свідомий відпочинок (а не лише сон). Це може бути прогулянка лісом або улюблена праця у саду, вишивання, читання хорошої книги... Головне — знайти заняття, яке вам подобається та приносить внутрішнє задоволення.

У розглянутих нами випадках причиною депресивного стану було перевантаження. Але нею може бути і свідомий гріх. Він викликає внутрішній дискомфорт, а потім депресію. Яскравий приклад цьому — цар Давид. Ось як він змальовує свій стан після того, як вчинив тяжкий гріх: "Коли я мовчав, спорохнявіли кості мої в цілоденному зойку моєму, бо рука Твоя вдень та вночі надо мною тяжить, і волога

моя обернулася на літню посуху" (Пс. 32:3, 4). Давид не пішов зразу сповідувати свій гріх та просити у Господа прощення за скоєні злочини (перелюб та вбивство), і гріх починає діяти в Давиді. Гріх завжди все руйнує: і міжлюдські стосунки, і стосунки людини з Богом, він також руйнує здоров'я людини. У такому випадку є лише один вихід — вчинити так, як Давид: "Я відкрив Тобі гріх свій, і не сховав був провини своєї. Я сказав був: Признаюся в проступках своїх перед Господом! І провини мого гріха Ти прости" (Пс. 32:5).

Якщо ти, дорогий друже, страждаєш від депресії, то перевір себе перед Господом. Може у твоєму житті є гріх? Старий чи таємний, великий або малий, — саме він може бути причиною твоїх депресивних страждань. У такому разі у тебе є лише один вихід — сповідатися перед Господом і попросити прощення. Якщо після молитви ти не відчуєш полегшення, звер-

нися за допомогою до досвідченого пастора (Давид теж сповідував свій гріх у присутності пророка Натана). Розкажи йому про свої проблеми, назви свій гріх на ім'я і разом помоліться Господу, попросить Його допомоги.

Отже, ми розглянули кілька причин виникнення депресії і вказали на способи визволення від них. Вони полягають в усуненні причин депресії — зовнішні подразники, непростий гріх, окультизм минуле. Ти перевіри своє життя і нічого такого не знайшов. Але депресія є. Ти молишся, але вона не проходить. Ти просиш Господа показати тобі її причину, а Він неначе мовчить. Що робити в такому разі?

Можливо Господь поклав на тебе тягар якихось особливих випробувань? Може цим Він випробовує твою віру в Нього? Може через те, як ти переносиш страждання, Він хоче вказати іншим на Себе як на джерело сили?

Ось що говорить Ісус Христос з цього приводу: "Страждання зазнаєте в світі, — але будьте відважні: Я світ переміг!" (Ін. 16:33б). Чи звернув ти увагу на те, що саме, згідно цих слів, переміг Ісус? Він переміг не скорботу — цього було б замало, бо у такому разі Він переміг би наслідок, а не причину, симптоми депресії, а не саму депресію. Але Ісус переміг світ. Він переміг причину усіх скорбот та депресії у корінні. Це означає, що навіть якщо зараз ми і страждаємо від депресії, то це лише залишкові явища. Головна причина — гріховний світ, який уже переможений і дуже скоро буде зовсім усунений. Тому не засмучуйся, любий друже, якщо тобі зараз дуже погано. Все минеться, прийде час, коли усі хвороби, в тому числі і депресія, будуть зовсім знищені!

А зараз мені хочеться звернутися до тих, хто, маючи депресію, ще не набув миру з Богом. Господь говорить: "Прийдіть до Мене, усі стурдовані та обтяжені, — і Я вас заспокою!" (Мт. 11:28). З таким запрошенням Господь звертається до всіх, хто страждає від депресії. І для тебе у Нього є полегшення. І тобі Він хоче допомогти нести твою ношу. Треба лише довіритися Йому. Я запрошую тебе зробити це. Звернися до Нього з молитвою покаєння. Попроси, щоб Він прости всі твої гріхи та упорядкував твоє минуле... Він обов'язково відповість на твою молитву і пробачить тобі. Він ввійде в твоє життя і налагодить все в ньому, може тим, що звільнить тебе від страждань, а може тим, що допоможе їх нести. Господь добрий, і те, що обіцяє, обов'язково виконує. ■

Осіnnий урок

Юлія
ДолматоваОсінь. З її
приходом все
міняється:
вулиці, сади,
алеї. Міняються
кольори, форми,
звуки. Ще
недавно
гомінький
зелений парк
сьогодні якосьпритих,
посумнішав.
Опустіли його,
зазвичай людні,
лавочки,
осипалося у сирі
калюжі золоту
помираючих
дерев, висохли
кришталеві
бризкиневгамовного
фонтану. Лише
зграйка
галасливих
горобців,
перелітаючи з
місця на місце,
своєю
метушню якоюсь
оживляє
заснулий парк

Осінь...
З самого
ранку небо за-
тягнуло сірими
похмурими хмара-
ми — провісниками
дощу. І він не заба-
рився: десь загриміло,
затріщало, зашипіло, не-
бо прорізала сліпуча
стріла блискавки, — і по-
лив дощ. Він монотонно
барабанить по дахах та у
вікна будинків, перестри-
буючи на барвисті пара-
солки перехожих, а звідти
— на тротуари, у кожній
своєї краплинці відбиваю-
чи осінній пейзаж: хмари,
калюжі, сірі будинки.

Але, на щастя, дощ не
вічний: розсуваються
хмари, і кризь їхні сірі
клуби пробивається
несміливий сонячний
промінець.
Здається, що він
освоюється з
обстановкою і
зникає ли-
ше для
того,

щоби покликати своїх
братів. І ось повертається,
але вже не один: десятки
сонячних променів проріза-
ють туманний морок, зміню-
ючи собою все навкруги. І
вже немає тієї нудної осені,
вона перетворилася в осінь
дзвінку, строкату і таку
чарівну! Кружляє калейдо-
скоп червоних, жовтих, зе-
лених фарб, стелиться під
ногами різнобарвний килим
з опалого листя, і вже не
сіре, а голубе високе небо
віддзеркалюється у великих
калюжах.

Услід за погодою
міняється і мій настрій. Вже
не хочеться дивитися у за-
потіле вікно та проводити
сумним поглядом струмок
дощової води. Услід за
осінніми хмарами розсіяла-
ся і ностальгія. Кудись ма-
нить сонце, кличе свіжий
підбадьорюючий вітер... І я,
накинувши пальто, вихожу
на безлюдну вулицю,
повільно брожу алеями пар-
ку. Помічаю, що за
мною невід-

ступно слідує жовтий клено-
вий листок-мандрівник. Він
кружляє коло моїх ніг, то
дещо відстаючи, то, підхоп-
лений легким вітерцем, зно-
ву опиняється біля мене.
"Який ти смішний, листоч-
ок, — думаю я. — Чим
же я завоювала твою сим-
патію?" А він, ніби читаю-
чи мої думки, забігає напе-
ред і весело кружляє в
осінньому вальсі з забігаю-
чим вітром. Але, видно, замріяв-
ся, забув про мене і, підхоп-
лений знезапечно раптовим
поривом, полетів і загубив-
ся десь... Жаль.

Як часом я схожа на те-
бе, нерозумний листочок:
намагаюся йти за моїм
Богом, іноді
відстаючи, іноді
забігаючи напе-
ред, але все ж
прагну бути
ближче до Нього.
А іноді відхожу ду-
же далеко, надто
покладаючись на
власні сили. Ось тоді
і підхоплює

мене вітер него-
ди та життєвих
проблем, і я лечу, як
у шаленій скачці,
віддаляючись від Бога.
А отямившись у холоді й
пітьмі, плачу, кличу Йо-
го, як безпомічна дити-
на... І Він приходить, ви-
тирає сльози, бере за руку,
виводить до світла й тепла
— і ось я знову йду поряд
з Ним. Але вже не хочу
віддалятися, натомість ще
міцніше тримаюся за Його
руку.

Спасибі тобі, кленовий
листочок, за корисний
осінній урок. ■

Іноді наше життя нагадує мені
клавійші роялю — чорні та білі: білі
— щасливі та безтурботні дні, коли
ми насолоджуємося спокоєм та бла-
гополуччям; чорні — дні негоди та
хвилювань, коли здається, що немає
ніякого виходу із скрутних
обставин.

Та піаністи знають, що без чо-
рних клавійш ніяк не можна. Якщо
спробувати зіграти який-небудь му-
зичний твір, ігноруючи чорні
клавійші, то зразу ж відчується, що
щось не так: немає мелодії,
порушена гармонія

В нашому житті без чорної смуги також
не можна. Та й обминати її ми ніяк не змо-
жемо. Єдине, що залежить від нас — в усь-
ому довіритися Всевишньому. Повинна ска-
зати, що наш Господь ніколи не обіцяв
звільнити Своїх послідовників від пережи-
вань, хвороб, втрат, турбот... Нікого з нас Він
не збирається помістити в якийсь вакуум. Але
Він обіцяв нам Свою допомогу.

Ми хворіємо, втрачаємо близьких та
рідних; руйнуються наші плани, усе роз-
бивається заповітні мрії... Боляче, холодно, са-
мотньо... Що робити?

Я не раз відчувала це на собі, та не
втрачала надію, бо знала — завжди поруч зі
мною мій Помічник та Утішитель — мій Ісус.
І кожного разу мої руки незмінно тягнулися
до незамінної Книги, а затуманений сльоза-
ми погляд шукав вже десятки разів прочи-
таний 90 псалом, в якому я знаходила сло-
ва віри та підтримки. Моя збентежена
свідомість, як губка, вбирала слово за сло-
вом, вірш за віршем. У дні тривоги та сумнівів,
під час прийняття важливих рішень, далеко
від дому та рідних в моєму серці лунали ці
чудові, сказані Самим Богом, слова.

"Хто живе під покровом Всевишнього, хто
в тіні Всемогутнього мешкає, той скаже до
Господа: "Охороно моя та твердине моя,
Боже мій", — я надіюсь на Нього!"

Не раз я відходила від Тебе, гучно грюк-
нувши дверима, свідомо відштовхуючи те,
що Ти давав мені. Там, за цими дверима, в
жахливому мороці та холоді, я шукала любові
та розуміння... Але даремно. Розчарував-
шись, я повернулася до Тебе, Всевишній, бо
знала, що тільки під Твоїм покровом я знай-
ду повну безпеку. А цей спокій, це умиротво-
рення, що теплом наповнюють мою душу! Хто
ще, крім Тебе, зможе подарувати мені ці
відчуття? І в котре я говорю Тобі, мій Гос-
подь: "Тільки Ти пристановище і захист".

"Бо Він тебе вирве з тенет птахолова,
з моровиці згубної, Він пером Своїм вкриє
тебе, і під крилами Його заховаєшся ти!
Щит та лук — Його правда".

Небезпеки підстерігають мене на кожно-
му кроці: вдома, на вулиці, у транспорті. Я

Господь —
надія моя

Юлія Долматова

знаю, що Ти вже не раз оберігав і спасав
мене від них, захищав, як птах захищає та
ховає пташенят під своїми крилами. Там, під
Твоїми крилами, Господь, моє спасіння. Я
довіряю Тобі, мій Небесний Отець, своє жит-
тя, як маленька дитинка довіряє земному
батькові — беззастережно та безроздільно.

"Не будеш боятися страху нічного..."

Колись я більш за все боялася залиши-
тися у темряві, бо тоді моя уява розігрува-
лася безмежно: здавалося, що простір напов-
нений якимись істотами, тінями, звуками...
Зараз я вже не боюся. Кажуть, що я про-
сто подорослішала. Ні, не тільки це. Просто
я пам'ятаю, що й темної ночі завжди поруч
зі мною Ти, мій Господь; а там, де Ти, не-
має місця лукавому, мерзотному, злому.

"...ані стріли, що вдень пролітає..."

Війна, військові перевороти, вибухи, руй-
нування, жертви — щоденно я читаю та чую
про це. Мій слух якось поступово звик до цих
страшних слів. Але слава Богу, що для ме-
не це тільки слова. О Боже, навчи мене
цінувати цей спокійний мирний час, безтур-
ботність якого не порушує свист куль та
гуркіт снарядів.

"...ані зарази, що в темряві ходить, ані
моровиці, що нищить опівдні. Впаде тися-
ча збоку від тебе, і десять тисяч праворуч
від тебе, до тебе ж не дійде!.. Тільки своїми
очима подивившись, — і заплату безбожним
побачиш".

Хіба не диво вже тільки те, що я просто
живу на цій землі! Скільки невинних немов-
лят гине, ще не народившись! Діти і дорослі,
підлітки та старі помирають від страшних
невеличких хвороб. Я не знаю, що в май-
бутньому чекає мене, але сьо-

Юлія Долматова — студентка
видавничо-поліграфічного
факультету Київського
Національного Технічного
Університету

годні я дякую Тобі, мій Тво-
рець, за те, що я живу, ба-
чу Твоє чудове творіння,
радію, іноді плачу, але живу!
Я з вдячністю приймаю кож-
ний новий день мого життя й
на служіння Тобі віддаю свої
таланти та сили. Яким би не
було моє майбутнє — я не
боюся його, бо воно в Твоїх
всемогутніх руках.

"Бо Господа, охорону
мою, Всевишнього ти учи-
нив за своє пристановище!
Тебе зло не спіткає, і до
намету твого вдар не на-
близиться, бо Своїм Анго-
лам Він накаже про тебе,
щоб тебе пильнували на
всіх дорогах твоїх, — на
руках вони будуть носити
тебе, щоб не вдарив об
камінь своєї ноги! На лева
й вужа ти наступиш, левчу-
ка й крокодила ти будеш
топтати!"

Лев і вузь, левчук і крокодил... Ні, я
ніколи не зустрічалася з ними. Та було
безліч інших небезпек, і я завжди знала,
що за мною невідступно прямує мій Ангел-
хранитель, котрий за Твоєю волею охоро-
няє мене. Ось і зараз, коли я пишу ці ряд-
ки, він знаходиться біля мене — я вірю, я
відчуваю, я знаю... Не спіткає мене зло, бо
Ти, Господи, наказав охороняти мене на всіх
шляхах моїх.

"Що бажав він Мене, то його збережу,
зроблю його сильним, — бо знає ім'я Моє
він; як він Мене кликатиме, то Йому
відповім, Я з ним буду в неволі, врятую йо-
го та прославлю його, і довістю днів Я на-
сичу його, і він вачити буде спасіння Моє!"

Чи люблю я Тебе, Господи? О, так... Пев-
на річ, моя любов ніколи не зрівняється з
Твоєю — безмежною, безкорисливою, все-
охоплюючою, — як не зрівняється мерехтіння
свічки з сяйвом сонця. Ти сказав, що за те,
що я полюбила Тебе, Ти врятуєш і захис-
тиш мене. Але якщо навіть якась скорбота
й спіткає мене, то з Твоєю допомогою во-
на стане вдвічі легшою, бо Ти являєш мені
Своє спасіння.

Ще тоді, коли Ти жив на цій землі в
людському тілі, Ти пам'ятав про мене, знав
про всі мої труднощі й хвилювання. Адже Ти
був такою ж людиною: Ти втомлювався, пла-
кав, Твої ноги були поранені і Ти відчував біль,
Ти пам'ятав про Своїх батьків і турбувався
про них. Тому зараз Ти чудово розумієш ме-
не, мій Ісус. В цьому величезному чужому
місті, коли поруч немає рідних та близьких,
я ще більше відчула Твою присутність у
моєму житті і Твою турботу. Я вдячна Тобі
за ту молитву, в котрій Ти молив Небесно-
го Отця за мене і за мільйони таких же без-
помічних та слабких людей, як я: "Не бла-
гаю, щоб Ти їх зо світу забрав, але щоб
зберіг їх від злого". ■

Роман Дем'янович Хом'як

Олександр Нагірняк

Роман Дем'янович Хом'як народився в 1877 р. у Львові, в православній сім'ї. Його дід був священиком, і саме за його вимогою хлопчик віддавали вчитися у православну семінарію. Однак навчання у семінарії було Романові не до душі. Він залишив навчання і, боячись батьківського гніву, вирішив поїхати якомога далі від дому. Нарешті він опинився у Царицині.

Тут Роман пішов працювати вантажником на млин, що належав Семену Прокоповичу Степанову, пресвітеру місцевої общини баптистів. У домі Степанова проходили зібрання, і юнак почав відвідувати їх. Доброзичливе ставлення віруючих зворушило його серце, а Слово Боже привело до покаяння. Незабаром він прийняв хрещення й став проповідувати Євангелію. Ревність юнака була помічена Степановим, отож він дав молодому брату рекомендацію для вступу до Лодзинської баптистської семінарії.

У 1911 р. Роман Хом'як брав участь у Всесвітньому конгресі баптистів у Філадельфії.

Цей рік для нього був багатий знаменними по-

діями: закінченням семінарії у Лодзі, одруженням з сестрою Наталією Михайлівною Албуловою, рукопокладенням в Одесі на пресвітерське служіння з подальшим направленням у м. Білосток, в німецьку общину баптистів.

Роман Дем'янович Хом'як — відомий працівник українського Братства

Й страждалець за віру. Все своє життя до кінця днів він присвятив Господу

віруючих. Тепер вона почала зростати: богослужіння відбувалися спочатку у приватному будинку, потім у приміщенні школи, а після цього лютерани надали для зібрань баптистів свою церкву (кірху). Вона знаходила-

важкий час для сім'ї, але Отець Небесний беріг тих, що поклалися на Нього.

Повернувшись з заслання, Роман Дем'янович знову приступив до праці у Полтавській церкві ЄХБ та по всій області.

У 1926 р. брата Хом'яка було обрано членом Ради Всеукраїнського Союзу об'єднань баптистів. Його поважали в українському Братстві за самовіддане служіння, а також за простоту й скромність.

У 1928 р. церква баптистів у Полтаві відзначила десятилітній ювілей духовної праці Романа Дем'яновича Хом'яка. Община на цей час зросла до 190 членів, а в області утворилося 59 церков.

Настав важкий час для євангельсько-баптистського братства. Багато відповідальних служителів було заарештовано. На початку 1929 р. знову було арештовано, а потім відправлено до харківської в'язниці й Р.Д.Хом'яка. Тут він тяжко захворів. Братам, що приїхали його відвідати, дозволили "взяти його на поруки" й відвезти додому. Як стало відомо пізніше, у в'язниці йому підсипали в їжу отруту та й відправили додому помирати. У полтавській лікарні лікарі заявили, що вони безсилі допомогти.

Повернувшись до Одеси через три роки, він дізнався, що зовсім недавно були заарештовані та заслані у Сибір двадцять братів. Серед відправлених на поселення був і його тесть. Оскільки тесть був уже похилого віку, Р.Д.Хом'як вирішив з сім'єю поїхати до нього, в Уфимську губернію, й добровільно розділити заслання. Там, у помісній церкві, він звершував пресвітерське служіння аж до революції.

У 1917 р. Р.Д.Хом'як був направлений Союзом баптистів на служіння до Полтави, де на той час церква ЄХБ складалася з невеликої групи

Але Господь продовжив його життя, щоб підготувати церкву до майбутніх випробувань.

У такому стані брат Хом'як продовжував звершувати служіння. Щонеділі, пересилуючи біль, з допомогою дружини та старших дітей він ішов на ранкове зібрання, керував ним і потім з великими зусиллями добирався додому: громадського транспорту у Полтаві тоді ще не було. До нього також приїжджали за порадою у духовних питаннях брати з області.

Разом з тим Роман Дем'янович розумів, що, навіть хворого, його довго не залишать на волі, тому готував до цього сім'ю й попросив дружину зібрати необхідні речі й сухарі.

Аж ось одного осіннього дня 1929 р. за ним знову прийшли з ордером на обшук та арешт. Пильного обшуку на цей раз не робили, перевірили лише письмовий стіл, а потім звеліли збиратися. "Я готовий. Тільки дозвольте мені помолитися з сім'єю на прощання", — сказав Роман Дем'янович. Він схилився на коліна разом з дружиною й дітьми та вручив свою подальшу долю Господу. Його молитва була сповнена довірою до доброго Пастиря. Тоді Роман Дем'янович попрощався з дружиною та дітьми і повільно вирушив у дорогу. Сім'я вийшла за хвіртку і з сльозами проводжала його, аж поки він та конвоїри не зникли з виду.

Невдовзі стало відомо, що Р.Д.Хом'яка засудили до п'яти років суворого режиму й готують до етапу. Наталія Михайлівна

приїхала на вокзал. Прочергувавши на морозі кілька днів, вона нарешті побачила, як до вокзалу підїхала вантажна машина, за якою під конвоем йшли арештанти. Здорові арештанти заскакували у теплушку, а Роман Дем'янович стояв біля дверей вагону, поки не зайшли всі. Вона покликala його. Побачивши її, він показав

ще раз побути серед дітей Божих, і Господь допоміг мені в цьому. Я хотів побачити хоча б когось із своїх рідних, і ось тепер бачу тебе. Третім моїм бажанням було дожити до весни, щоб друзям не так важко було копати могилу — і ось вже початок травня..."

Роман Дем'янович розповів також про свої останні пeregи-

Роман Дем'янович Хом'як був вірний своєму Господу до смерті, до чого і закликав у своїх проповідях. Він залишив добрий приклад слідування за Господом та самовідданого служіння Йому

кою на небо, говорячи тим: "Там зустрінемося".

Довго не було ніяких вістей. Але потім прийшов лист з Іркутська від місцевих віруючих із запрошенням приїхати та вкладеними у конверт грішми на дорогу. Наталія Михайлівна зібралася, взяла з собою 12-річного сина та й поїхала. На іркутському вокзалі її зустріли брати і розповіли, що чоловік лежить у лікарні і наступного дня вона зможе його відвідати.

Коли Наталія Михайлівна увійшла у палату, хворий спав, але почувши кроки й відчувши її дотик, відкрив очі й промовив:

"Слава Богу, всі мої бажання Господь виконав. Я хотів

ван- зовсім ослаб, тому його зняли з поїзда й поклали в іркутську в'язничну лікарню. Головлікар під час обходу сказав йому: "Вам треба робити операцію та видаляти селезінку. Але операція — лише під розписку. Ваш організм дуже слабкий..." — "Добре, я пораджусь з Батьком", — була відповідь. "Що, і батько ваш тут?" — здивувався голвлікар. — "Так, мій Батько всюди зі мною", — відповів брат Хом'як. Потім він пояснив, за якою статтею засуджений та за що.

Тоді голвлікар по дорозі додому зайшов до однієї віруючої і сказав їй: "У нас у лікарні лежить ваш брат. Він дуже хворий і операції не витримає. Ви можете узяти його

го на поруки, нехай хоч помре у домашній обстановці".

Сестра побігла по домівках братів та передала їм слова голвлікаря. За клопотанням віруючих Р.Д.Хом'яка дозволили взяти додому. Він був настільки слабкий, що його винесли з в'язничної лікарні на носилках.

Зібрання в Іркутську тоді не проводилися, оскільки пресвітера помісної церкви було відправлено у заслання. Р.Д.Хом'як запропонував провести зібрання з Вечерею Господню (наближався Страстний четвер), що дуже обрадувало віруючих. Відбулися й пасхальні служіння. Брати та сестри із сльозами дякували Господу за те, що Він послав їм служителя на святкові дні. Після свят віруючі помістили Романа Дем'яновича у лікарню та викликали телеграмою його дружину. Р.Д.Хом'як отримав можливість ще раз побачити своїх рідних і разом з ними помолитися...

Незабаром, 13 травня 1930 р., Роман Дем'янович Хом'як тихо відійшов до свого Спасителя. Поховання відбулося на кладовищі за містом.

Полтавська церква, отримавши повідомлення про смерть свого пресвітера, провела траурне богослужіння. Віруючі тяжко переживали втрату улюбленого служителя і дорогого брата.

Роман Дем'янович Хом'як був вірний своєму Господу до смерті, до чого і закликав у своїх проповідях. Він залишив добрий приклад слідування за Господом та самовідданого служіння Йому. ■

Олександр Павлович Нагірняк — пастор церкви ЄХБ в м. Єнакієве, відповідальний редактор газети "Зов веры"

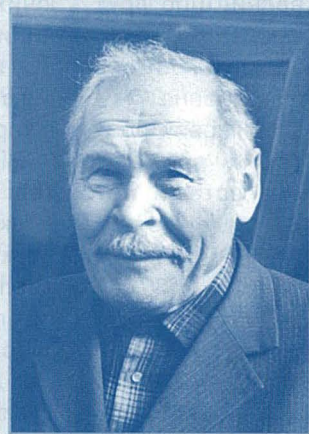
Вірність покликанню.

Заглибившись у спогади, ветеран починає свою розповідь з 20-х років, коли покався його батько, Григорій Іванович, який тоді працював лісничим на Житомирщині. Згодом повернулася до Господа мама, Харитина Миколаївна, а потім старші брати Олексій та Борис. В домі була організована Недільна школа для дітей.

Оскільки батько був керівником (його підлеглими були 11 лісників), то у 1924 р. йому запропонували вступити до партії. Григорій Іванович відмовився від такої пропозиції, пояснивши, що він — християнин і це суперечить його переконанням. Після другої розмови його звільнили з роботи та виселили з квартири.

Тоді Лінюви купили собі будинок у німецькій колонії Мар'янів, неподалік від Новоград-Волинська. Християнська община знаходилася в селі Боголюбівці. Ставши членом церкви, сімнадцятилітній юнак виконував різні доручення, співав у молодіжному хорі. Пресвітером там тоді був брат Онисим Потапчук.

Недовго християни тішилися такою свободою. Вже у 1929 р. ре-

Заздалегідь домовившись про зустріч, їду на Теремки, один з мікрорайонів Києва. Саме тут, у великому шістнадцятиповерховому будинку, живе Анатолій Григорович Лінюв, довголітній служитель нашого баптистського Братства. Останнім часом він прихворів і, зустрічаючи мене, відразу вибачився, що відчуває себе дещо "не в формі". Високий, міцної статури, жвавий, він зовсім не виглядає на свої

дев'яносто два роки. Привітно тиснувши мою руку, він радісно посміхається та люб'язно запрошує мене до кімнати. — Дуже радий бачити вас, брате, мені приємно, що не забули про ветерана, — широко посміхаючись говорить сивочолий господар.

В його кімнаті порядок і простота. Такий він і у повсякденному житті — товариський і простий. Після декількох хвилин по знайомстві здається, немов би знаєш цю людину дуже давно. Він запрошує мене за стіл, на якому лежать Біблія та окуляри, дістає потерту течку з паперами. — Як побудуємо нашу бесіду? — запитує він. — Ви розповідайте, а я записуватиму, — відповідаю.

Петро Аркадійович Павлюк — кореспондент журналу "Євангельська нива"

пресували і вислали далеко за межі України відразу двадцять сімей віруючих. Батько та старші брати Анатолія таємно виїхали до Польщі.

Господарство забрали, а маму заарештували. Намагаючись дізнатися про долю матері, він також потра-

Петро Павлюк

пив під арешт. Протягом дев'яти місяців знаходився під слідством у Новоград-Волинську. Юнака постійно тероризували, вимагали зізнання

Анатолій Лінюв (зліва) в колі сім'ї, 1920 р.

спочатку як шпигуна, бо знали, що батько у Польщі. Потім хотіли збити процес як над членом "Спілки визволення України" (тоді було "в моді" вигадувати різні міфічні організації, за участь в яких судили багатьох людей). Він оголосив голодування і дев'ять днів нічого не їв. Для медичного обстеження з Новоград-Волинська приїхав лікар на прізвище Вейцман. Виявилося, що він добрий знайомий Григорія Івановича. За сприянням лікаря статтю змінили і за рішенням "трійки" присудили п'ять років таборів з висилкою на Північ. Покарання Анатолій відбував спочатку в місті Сиктивкарі Комі-Зирянської республіки, а потім у селищі Корткорос на лісорозробках...

Слухаючи спогади ветерана, я думаю про те, скільки може перенести обрана Богом людина, яку Він готує до якоїсь особливої праці. Чого тільки не навчився робити юнак протягом цього часу! Доводилося виконувати різні роботи: працював чоботарем, навчився шити кінську збрую, а наприкінці строку ув'язнення був навіть заступником начальника пристані в місті Сторожевську.

Та найбільшою несподіванкою була розповідь брата Анатолія Григоровича про своє навернення до Господа.

Після закінчення ув'язнення в 1936 р. він повернувся до міста Житомира. В той же час звільнилася його мати, яка відбувала покарання на Сахаліні. Анатолій влаштувався працювати десятником на будівництві. Хоча вважалось, що Анатолій Григорович відбував покарання як християнин і після звільнення брав участь у різних видах церковного служіння, співав у хорі, але його справжнє навернення, як виявилось, було ще попереду. Ось що він сам розповідає про це:

— Одного разу в неділю мати поклікала мене на вечірнє служіння. Але я відмовився, кажучи, що вже був на ранковому і відчуваю себе дуже стомленим, а попереду — трудний тиждень на будівництві. Мати дуже засмутилася від моєї відповіді. Добре знаючи мене, серцем вона відчувала, що я лише знаю про Господа, але Його Самого ще не пізнав, ще не довірився Його любові. Мама впадала на коліна і почала слізно молитися, щоб Господь

У засланні, м. Сиктивкар, 1932 р.

відкрився мені у спасінні, щоб я визнав Ісуса Христа як Господа і Спасителя. Раптом немов якась сила підняла мене з ліжка, я кинувся до мами, став поруч з нею на коліна і

якому вони знімали помешкання, встиг попередити його про небезпеку, і той городами втік від переслідувачів. А мати знову потрапила у в'язницю, де через два з поло-

Прощальний молодіжний вечір, Житомир, 1937 р.

почав гаряче кликати до Бога. Так відбулося моє народження згори. Невдовзі після того я прийняв святе водне хрещення. Зібрання житомирської общини баптистів тоді проходили на вул. Крошенській. Пресвітером був брат Удовиченко. Хрестив мене чех Іван Крисан, який приймав хрещення від самого Івана Рябошапки. Хрещення відбулося в селі Калинівка, що на Житомирщині. Свідком від церкви був брат Карпо Сербін.

Необхідність присутності свідка була пов'язана з тим, що за тих часів хреститися було заборонено. Тому, щоб стати членом церкви, доводилося таємно їхати десь на безлюддя і приймати хрещення в присутності кількох свідків. Це супроводжувалося великим ризиком для кожного з учасників події, адже віруючих арештовували навіть за найменший прояв віри.

Майже відразу почалися випробування.

Через півтора місяці після хрещення почалася нова хвиля репресій. Одного ранку представники органів ДПУ прийшли заарештувати Лінювих. Оскільки Анатолій спав на горіщі, син господаря будинку, в

виною місяці відійшла до Господа. Про це брат Анатолій дізнався аж через десять років від сестри Білоусової, на руках якої помирала його мати.

Деякий час Анатолій переховувався в Житомирі у знайомих, зустрічався з братами Леонідом Шиманським, Яковом Соломоном та іншими служителями, які пізніше теж зазнали репресій. Гоніння не припинялися, небезпека зростала, і щоб не піддавати зайвому ризику братів та сестер, в яких переховувався, він вирішив переїхати до Києва, де було легше загубитися серед людей. Прощальний молодіжний вечір з приводу його від'їзду організували у сестри Виноградської.

Але і в Києві без документів та прописки він не міг довго залишатися. Тому у кінці 1937 р. поїхав до Кривого Рогу. Там була велика потреба у робочій силі, і на роботу можна було влаштуватися без документів. Брат почав працювати теслею у Донбасодотресті. Але очікуваного спокою не було: почалися виклики у спецчастину, і одного разу він був змушений залишити Кривий Ріг і знову шукати притулку в Києві.

Була весна 39-го року. Зібрання євангельських християн проходили на вул. Лютеранській, а баптисти збиралися на вул. Самсонівській. За допомогою віруючих цих церков брат влаштувався матросом на технічне судно "Земкараван-15". Влітку працювали на Дніпрі, Десні, Прип'яті, взимку — у суднобудівних майстернях. Жив він на судні.

Маючи хист до профільних наук, вивчав їх, підвищуючи свій професійний рівень. Завдяки цьому, а також лагідній вдачі та старанності він привернув увагу і завоював прихильність капітана судна А.К.Жигалова, який взяв його під свою протекцію і в подальшому допомагав у вирішенні багатьох складних побутових питань. А через кілька років це знайомство допомогло йому в улаштуванні церковних справ.

Отже після тривожних часів смутку, скорбот і розлук настав довгожданий спокій. Але Бог приготував для Своєї дитини ще більший дарунок.

Зимою 1939 р. Анатолій познайомився з сестрою Лідією Горчинською, на квартирі якої часто збиралися християни. Вона закінчила консерваторію і чудово грала на фортепіано. Ці спільності відвідували такі відомі нині служителі, як Олександр Карев, Микола Моргунів та інші. Але тоді це були ще зовсім молоді люди, яких об'єднувала любов до Господа, піднесені мрії, спів псалмів, а також готовність в будь-який момент піти на

муки за свої переконання. Для проведення своїх спільностей молодь збиралася на мальовничих схилах Дніпра, і тоді їм так хотілося забути тривоги і біль, адже небезпека ходила, "як ричучий лев". От і сім'я Лідії зовсім недавно пережила велику трагедію: менше року тому (у 1938 р.) було розстріляно "як невинного" їхнього батька, що був старшим пресвітером по Фастівському району... Анатолій і Лідія покохали одне одного, а через рік обвінчалися у церкві міста Дніпродзержинська. Здавалося, радість подружнього життя не матиме кінця. Та наближалось літо 41-го...

Двадцять п'ятого червня Анатолій Григорович був мобілізований у 7-му діючу армію. Працював при штабі, займався евакуацією військових складів. Незабаром вони потрапили в оточення, а відтак — у табір для військовополонених. Німці відібрали тих, хто міг працювати у госпіталі. Брат Анатолій потрапив до господарчої частини. А через двадцять днів полонених відпустили по домівках.

Залишившись в окупації, він почав допомагати братам у відновленні церкви і виконував господарські обов'язки. Очолював общину Григорій Добренко, дияконом обрали Олексія Тринадцятко, брати Заболотний, Хорошавін, Котелянець, Горін, Мирецкий та інші складали її основу. Для організації хору запросили відомого композитора Бородіна, брата Павла Повжика

Анатолій та Лідія Лінюви на порозі сімейного життя

обрали регентом. Музичне служіння несла сестра Лідія Лінюва.

Наближався момент звільнення Києва. Але перед відступом німці виселили усе цивільне населення та замінували місто. Сім'я Лінювих і деякі інші християни виїхали до села Зубарі, де було багато віруючих.

На різдвяні свята німці почали проводити облави у Зубарях та інших селах. Анатолія Лінюва арештували відразу після молитовного зібрання. Колону (приблизно з восьми тисяч чоловіків) погнали у напрямку до Білої Церкви. Йшли уманською дорогою в оточенні озброєних німців та власцівців з собаками. Анатолій розумів, що женуть їх назустріч смерті. Але йому було відкрито, що він ще служитиме Господу на рідній землі і відчув велике бажання і натхнення звістити про спасіння Боже своїм приреченим товаришам. Він довго читав та пояснював їм Біблію...

Тієї ночі частина полонених ночувала у двоповерховій колгоспній будівлі села

А.Лінюв (другий зліва) у церкві с. Борова після рукопокладення його на пресвітерське служіння. В центрі — Олексій Леонідович Андрєєв, старший пресвітер по Україні, 1945 р.

Вільшанка. Вранці полонених знову погнали, але Анатолій залишився. Чудом його не стали розшукувати, і далі колона пішла без нього. Славіючи Бога за своє спасіння, з великими труднощами і небезпечними пригодами брат дістався до Києва.

Після підписання Ялтинської угоди і відкриття другого фронту ставлення до віруючих радикально змінилось. Зокрема, віруючим київської общини (на Леніна, 53а) дозволялося допомагати у шпиталях, військових частинах, задовільняти деякі їхні матеріальні потреби. Брати обрали А.Лінюва благочинником по Київській області з правом збору пожертв для шпиталів. Знаючи його як сумлінного працівника брати запросили А.Г.Лінюва на посаду завідуючого канцелярією старшого пресвітера по Україні. У 1945 р. його було рукопокладено на пресвітерське служіння, яке він ніс у Рокитнянському районі, а потім у с. Плісецьке, що поблизу Києва. Одночасно він був уповноваженим по реєстрації общин Київської області. В тому ж році його обрали старшим пресвітером по Київській області і заступником уповноваженого ВРЄХІБ по Україні.

У 1946 р. по всьому Радянському Союзу проводилася велика праця по об'єднанню общин євангельських християн, баптистів та християн віри євангельської. У рамках цієї акції пресвітерською радою Чернівецької області А.Г.Лінюва було запрошено у Чернівці і обрано старшим пресвітером по області. Організувавши та зареєструвавши общини ЄХБ в Чернівецькій області, з такою ж місією він поїхав у Житомир, де працював до 1949 р.

Але не все було так складно, як виглядають хронологічні рядки. Постійно виникали труднощі у спілкуванні з працівником житомирського Комітету у справах релігій, котрий наполягав на тому, щоб на посади пресвітерів обирали за його рекомендацією. Це протистояння вилилося у конфлікт, який закінчився тим, що Анатолію Григоровичу наказали покинути Житомир протягом 24 годин.

Але і в Києві відгуки цього конфлікту наздогнали його. Владою

йому було заборонено проповідувати у Центральній церкві. Та оскільки він був добре знаний серед Братства як досвідчений служитель, його часто запрошували до різних церков України. Завдяки ненормованому графіку праці і доброзичливим стосункам з керівництвом на роботі він мав змогу відлучатися для їх відвідування.

Маючи художній хист, А.Лінюв став працювати художником-оформлювачем у Київському товаристві художників і займався оформленням павільйонів Виставки досягнень народного господарства, їздив оформлювати ВДНГ до Москви. Але духовну працю брат ніколи не полишав.

А.Г.Лінюв на відвідинх церкви с. Новосілки, що неподалік від Києва

Незважаючи на слабке здоров'я, підтримкою Анатолію Григоровичу в його духовному служінні та вихованні дітей, помічницею, що постійно молилася за нього протягом п'ятидесяти двох років, була вірна супутниця, дружина Лідія Север'янівна. В останні дванадцять років свого життя вона була прикута до ліжка і Анатолій Григорович залишався вірним їй, постійно був поруч, взявши на себе всі клопоти по догляду за нею. Також допомагали діти — син Жозеф і доньки Рая та Євніка.

У статті використані фото з сімейних альбомів А.Г.Лінюва

Протягом двадцяти років до 1978 р. він був заступником пресвітера Центральної церкви Києва, що тоді знаходилася на вул. Ямській. Після реорганізації церкви він залишився членом братерської ради та продовжував благовістити.

І сьогодні, незважаючи на вік і на те, що даються ознаки поморжені в ув'язненні на Півночі ноги, Анатолій Григорович бере участь в усіх визначних подіях церкви та Братства, з готовністю приймає запрошення відвідати якусь з навіколишніх церков. Благовіста і досі залишається покликанням, улюбленою справою і сенсом його життя.

Слухаючи жваву мову співрозмовника, я знову дивуюся,

скільки може перенести вірна Божові людина. Протягом цих років життя та служіння А.Г.Лінюву довелося перенести всяке, але він не очерствів душею і серцем. Мене дивує його лагідність, якась дитяча довіра до Господа та людей. Людині важко уповні оцінити вагу і велич такого життя — воно відоме Господу і Він його оцінить. На прощання мені, а в моїй особі всьому нашому поколінню, служитель Божий порадив: "Бажаю вам жити по духу, щоб Дух Святий оберігав від спокус і принад, щоб жити для радості і торжества у Христі Ісусі". ■

Євгенія Кобзар

З Євдокією Павлівною та Василем Микитовичем Полтавченками ми познайомилися у Ялті.

Ще наприкінці 70-х років по дорозі на свою дачу Євдокія Павлівна вперше почула про Бога від жінок-попутниць. Вони виявилися членами ленінградської церкви ЄХБ. Це був перший стук

Божий поклик

Познайомившись з історією цього подружжя, захотілося розповісти її іншим: може,

вона послужить комусь добрим уроком, когось зміцнить у надії

по дорозі до магазину, вона підвернула хворе коліно. Допомогли знайомі: принесли додому, поклали на диван. Оскільки чоловік був у

Поклонній горі, і вона стала регулярно відвідувати зібрання. Слово Боже торкнулося серця, вона покалася. Радість нового життя охопила її. Але як пояснити чоловікові, куди вона ходить? Комуніст, атеїст... Навколо баптистів був особливий ажіотаж. У пресі їх називали мракобісами, покидьками суспільства. Як зізнатися, що й вона одна з них? Пройшло два роки. Євдокія Павлівна готувалася до хрещення, а чоловік нічого не знав.

Василь Микитович почав помічати, що жінка в певні дні стала приходити пізніше. "Де ти була?" — Сказати правду було

від'їзді, то не було кому навіть двері за ними зачинити. Настала ніч. Намагаючись зачинити двері, Євдокія Павлівна сповзла з дивану, але забратися назад не змогла. Кожен рух віддавався нестерпним болем. З підлоги піддувало. Що робити? "Господи, допоможи мені, Господи!" І раптом хтось підняв її та поклав на диван. Спочатку вона не зрозуміла, хто ж це. В квартирі було темно й тихо. Та це ж Господь! І сльози блаженства потекли по її обличчю. Є Бог! Є Той, Котрий чує.

Як тільки Євдокія Павлівна видужала, відразу почала шукати віруючих. Хтось дав їй адресу церкви на

страшно. Коли одного разу він відчинив двері, обличчя його не передвіщало нічого доброго: "До яких пір ти будеш мене обманювати?" Дружина впала на коліна: "Василеньку, я розповім усе!" — "Не треба, я все вже знаю", — сказав він, піднімаючи її.

Відкриття, що дружина стала віруючою, та ще й баптисткою, приголомшило його. Жили вони добре, а тепер почалися неприємності. Переконавання, умовляння не допомагали. З тих пір, як чоловік дізнався правду, Євдокія Павлівна вже нічого не боялася. На їхній дачі друзі, товариші чоловіка по Академії, були частими

гостями. Вона почала їм свідкувати про Бога, й угамувати її було неможливо. Яка ганьба!

Дивно, але друзі не кепували і серйозно сприймали почуте. Увірувавши, Євдокія Павлівна, колись екстравагантна жінка, стала прагнути до простоти. Вона викинула з свого туалету все, що вважала не пристойним для християнки, не хотіла виділятися серед своїх сестер по вірі.

У 1980 р. подружжя Полтавченків переїхало до Ялти. Ми познайомилися та подружилися. Вона стала запрошувати мене в гості, сподіваючись, що Василь Микитович зацікавиться питаннями віри. Однак він або йшов до іншої кімнати, або сидів, увіткнувшись в газету. Викликати його на розмову не вдавалося. Сестра багато молилася про свого чоловіка, часто ночами. На нього самого не тиснула, хоча Біблія й духовні книги просто лежали на столі. Одного разу помітила, що він потайки їх читає. Вона також не пропускала нагоди запросити досвідчених братів. Поступово Василь Микитович почав звикати до віруючих, вступав до розмови. Ми стали друзями, але на зібрання у нашу церкву він не йшов.

Сімейним хобі Полтавченків було створення картин незвичайною технікою: зображення відтворюється за допомогою наклеювання на полотно кісточок риби,

зерна, засушених квітів, очеретової соломки, мохів, морської трави тощо. В діло йшла і машинна вишивка, якою Євдокія Павлівна добре володіла, тож використовувала її у своїх картинах. Їх роботи демонструвалися у Ленінграді, Москві, Львові, Одесі, Сімферополі... Побували картини і в Англії, де авторам пропонували продати свою виставку, але подружжя Полтавченків відмовилося: "Наше мистецтво повинно належати нашому народові".

Після покаяння Євдокія Павлівна почала створювати картини на духовні теми. Під час перебудови такі твори, як "Ісус", викликали особливий інтерес глядачів. Деякі, стоячи біля них, плакали. Євдокія Павлівна не пропускала нагоди свідкувати людям про Господа, і в цьому до неї почав приєднуватися її чоловік...

Вперше він переступив поріг церкви під час проповідей Біллі Грейма у Ленінграді, куди подружжя Полтавченків повернулося у 1987 р. Господь почув молитви Євдокії Павлівни. Відомий проповідник справив на Василя Микитовича велике враження. Ось як він сам під час першого відвідування нашого Дому молитви описав свій шлях до Бога:

— Хочу поділитися своєю радістю: Господь примирив мене з Собою! Сьогодні з трепетом у душі я вперше переступив поріг ялтинського Дому молитви.

Звичайно люди приходять до

Бога через скорботи. Та у мене все було гаразд. Як кадровий військовий я прослужив 37 років, отримав гарну пенсію, є улюблена дружина, квартира. Здавалося б, можна спокійно дожити свій вік, але останні сім-вісім років моя душа терзалася, не маючи внутрішнього задоволення, а лише якусь пригноблючу порожнечу. Я став борсатися, шукаючи виходу. Почав з психології. Купив або немент на курс лекцій, але не дослухавши до кінця, переконався, що тут я не знайду заспокоєння. Кинувся в інший бік, зайнявся аутотренінгом. Методом навіювання стримував свою волю. Не те. Друзі порекомендували систему йогів, мовляв, "там ти напевно знайдеш себе". Займався доволі довго, але тому, що я навчився стояти на голові, заспокоєння не прийшло. Зрозумів — не там шукаю. На той час дружина моя вже була віруючою. Я називав її фанатичкою. Віра в Бога не вкладалася у мене в голову. Та все ж вирішив переглянути свої погляди. Що приваблює християн до церкви? Чому, незважаючи на непогоду й брак часу, вони йдуть у зібрання? Щоб зрозуміти, я почав регулярно відвідувати церкву.

На моєму шляху до Господа лежали три брили. По-перше, я був переконаним атеїстом, і баптистська церква була непринятною для мене. Але перше відвідування церкви у Ленінграді дало мені зрозуміти, що антирелігійна пропаганда будувалася на сипучому піску і в

основі її були неправда й обман. У церкві я зустрів дух любові та поваги, почув гарні проповіді, професійний спів. Ця брила зникла.

Друга брила — моє 45-річне членство у партії. Однак, коли я переконався, що був ошуканий ідеологією комунізму, з цією брилою також було покінчено. Вийти з рядів партії у дні перебудови було нескладно: достатньо подати заяву, навіть без особистої явки. Але я обрав більш складний шлях і відкрито, у присутності трьохсот осіб, заявив, чому вихожу з її рядів.

По-третє, мій вік. Ми багато знаємо, бачили, пережили. Є в цьому позитивні сторони, але є й негативні. З'явився дух критиканства, який призводить до зарозумілості. Я йшов широким шляхом, а зійти з нього на вузький, християнський, нелегко. Відвідуючи богослужіння, слухаючи Слово Боже, я був на межі покаяння, але діявол навіював мені різні думки які стримували мене від рішучого кроку: то, бач, проповідь слабка, то хор не вгодив, то каятися краще на Різдво чи Пасху.

Але одного разу, слухаючи проповідь, я відчув жар, хоча у залі було прохолодно. Я зняв пальто і буквально зірвався з місця. Летів до кафедри у стані якоїсь невагомості та й упав перед нею на коліна. Я молився, умиваючись сльозами. Скільки часу пройшло, не знаю. Брати підійшли й підняли мене. Я примирився з Богом. Мир і спокій наповнили моє серце, і з тих пір Ісус став для мене найдорожчим та найближчим. Навернувшись до Господа, Василь Микитович відразу включився у духовну пра-

цю. На березі Ладозького озера є маленьке містечко Приозерськ, у поміській церкві якого не вистачало проповідників. Община запросила брата Полтавченка допомогти. Протягом десяти років Василь Микитович ніс там служіння проповідника, приїжджаючи з Ленінграду. Проповідував він і в

Василь Микитович та Євдокія Павлівна Полтавченки

ленінградській церкві. За короткий час він духовно зріс, черпаючи воду життя з Біблії. Як мені писали, проповіді його були глибокими, закарбовувалися у серцях...

Однак дні його життя підходили до кінця, і 12 квітня 1999 р. у повній свідомості він прощався з коханою і вірною супутницею життя Євдокією Павлівною, потім підвів обидві руки до неба, і нитка його земного життя перервалася. З вірою й надією пішов він до Небесного Отця.

У Полтавченків своїх дітей не було, але вони виховали чотирьох названих синів, хлопчиків-сиріт, дали їм освіту. Один з них тепер дипломат, двоє — вчені-фізики, один — артист.

Картини на біблійні теми вирішено було подарувати церкві ЄХБ на Поклонній горі, де колись подружжя прийшло до Господа.

І хоча Василь Микитович мало прожив у Христі на землі, але багато встиг, залишивши у серцях віруючих, що знали його, добру пам'ять. ■

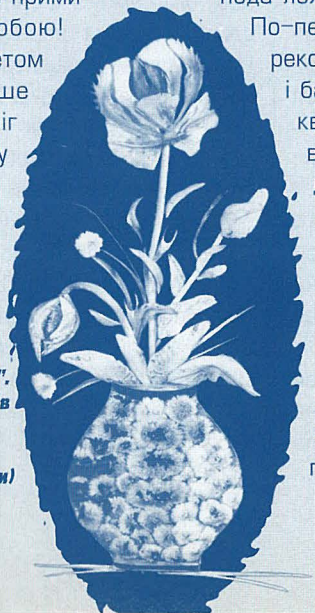
Є.П.Полтавченко. "Снігова завірюха". Рослинний пух

Господа в її серце, але у метушні життя враження від почутого згладилися.

Оберталася вона у колах, де про Бога не прийнято було говорити. Чоловік, Василь Микитович, — полковник, кадровий військовий, керував відділом кібернетики у ленінградській Військовій академії. Сама ж Євдокія Павлівна викладала в Будинку культури КДБ крій та шиття. Різносторонньо обдарована, до того ж маючи великий художній смак, вона неодмінно отримувала перші призи на виставках нових моделей одягу.

Пройшов деякий час, і Господь знову постукав у її серце. Якось глибокої осені,

Є.П.Полтавченко. Натюрморт "Улюблений букет". Виконаний з шипів камбали (глички) та кісточок товстолибика (квіти)

Орися Куцюруба

"Блаженні, хто мешкає в домі Твоєм, — вони будуть навіки хвалити Тебе! Блаженна людина, що в Тобі має силу свою, блаженні, що в їхньому серці дороги до Тебе, ті, що через долину плачу переходять, чинять її джерелом, і дощ ранній дає благословіння!" (Пс. 83)

Мені було лише чотири роки, коли батька заарештували тільки за те, що був заможним. У дитячій пам'яті закарбувалося, як робили в хаті обшук. Тата забрали — і все. Довго сподівалися ми, що десь він є живий, та мар-

Ласка Божа

Справи милосердя, доброчинності, співчутлива допомога людям, обділеним долею — ось неповний перелік сестринської праці, яку сьогодні очолює Орися Куцюруба на Буковині.

Вона особливо знає цінність цього служіння, адже їй самій довелося пройти нелегкий життєвий шлях. Спогади сестри Ориси віднайдуть відгук у багатьох наших віруючих, що стали жертвами репресій і переслідування за віру євангельську

но: тільки тепер ми знаємо, що його тоді ж розстріляли. І залишилися мама, я та бабуся. Я була єдиною дитиною в сім'ї, бо четверо дітей, котрі народилися після мене, помирали невдовзі після народження.

У нас в хаті був радіоприймач, що у ті часи було рівнозначно бомбі, і хтось доніс на нас. Маму забрали до районного відділу НКВС. Я, мала, зарюмсана, бігла за машиною і кричала, що "москалі відібрали у мене матусю і татка". Мама сказала тим нишпоркам, де був приймач, і тоді її відпустили. Але на цьому переслідування нашої сім'ї не закінчилися.

Щоночі за нами приїжджав "чорний ворон", як тоді називали ту страшну енкавеевіську машину. Ми рятувалися тільки тим, що не ночували вдома.

На початку війни повернулася румунська адміністрація, під владою котрої Буковина була до 1940 року. Нас ніхто не чіпав. Але з поверненням радянської влади поневіряння почалися знову. Маму примушували підписуватися на велику позику і непосильну хлібоздачу, забиралося усе до крихти. До того ж 1946 рік видався не дуже врожайним, і люди не могли здавати поставки державі, бо й самі залишалися голодними.

Так минало моє дитинство, але чимало страждань було ще попереду.

Навесні 1947 року заарештували і мою багатостраждальну матусю. У той час роль міліції виконували спецзагони — так звані "яструбки". У народі їх називали "стрибками". Коли машина з арештованими від'їжджала, я вхопилася за борт і кричала. Чийсь руки мене відірвали, і я впала на землю. Плакала і билася головою об каміння, не хотіла

більше жити. Так я залишилася одна-однісінька, бо бабуся померла роком раніше. Знаю напевно, що не перенесла б усього цього, якби не Господь, Який підтримував у скрутні хвилини.

Мої муки на тому не закінчилися. Мене примушували здавати хліб. Ціле літо я здавала поставки. А восени прийшов уповноважений Бондар, який керував усім селом, і сказав: "Ти все здала, але ще треба натеребити і здати мішок кукурудзи, і щоб це було готове на ранок". На допомогу прийшли три мої подруги — 14-літня Васирина, 19-літня Марія і 12-літня Советка. Терестили і не знали, що та кукурудза призначалася для мене. Лише вранці дізналася, що мене цілу ніч стерегли "стрибки", що мене висилають, а на місці нашого господарства буде колгосп, хоча у нас було ще одне господарство, де я могла б жити, крім того, моя тітка хотіла взяти мене до себе. Та мені не дозволили залишитися в селі: бачте, місце злочинців — на Уралі, в Сибіру. Так з віруючих людей вже у десять років робили злочинців. Слава Богу, що Він нас виправдовує!

Пам'ятаю, що тієї осені дуже рано випав сніг (уже 15 листопада він 30-сантиметровим шаром вкривав землю). Нас везли до райцентру, як худобу, у товарних вагонах, по 60-80 осіб у кожному. А ще ж "багаж" — купи мішків (хто що міг захопити з собою). Дякуючи все тому ж Бондарю, який наказав мені передодні терести кукурудзу, у мене теж щось було, щоб не померти з голоду.

Привезли нас до Лужан, звідки мав відправлятися потяг на Сибір. Дуже добре пам'ятаю, як нас усіх переписали. Зі мною була старенька бабуся, 76 років, яка жила у нас (її прихистила моя бабуся під час війни), і її, як члена нашої сім'ї, теж вислали.

Заради справедливості хочу сказати, що навіть серед тих катів, котрі чинили цю ганебну справу, були й такі, що потай співчували нам. Серед працівників НКВС, які у складі конвою супроводжували наш потяг, були молоді офіцери. Під час перепису один спитав, де моя мама. Я відповіла, що вислана до Сибіру. Він та його товариш викликали мене з вагону і послали купити цукерок, а самі сіли пити пиво. Коли я повернулася, відправили подивитися, чи не їде потяг. Тричі вони мене посилали, та я поверталася. Тоді вони завели мене назад до вагону. Вже потім, на Уралі, вони розповіли, що таким чином давали мені можливість втекти, але я своїм дитячим розумом не здогадалася, а вони не могли сказати прямо. Напевно, такою була воля Божа, щоб я пройшла через усі випробування. Таким чином Він показав мені Свою милість!

Отож, голодні і холодні їдемо до Сибіру. У вагоні дуже зимно, бо посередині його у підлозі дірка, і звідти тягне холодом. Люди кутаються хто у що. Найстрашніше було усвідомлювати, що знущаються не фашисти, а свої ж, "брати"!

До Сибіру їхали два тижні, але там нас не прийняли, бо не було місця. Тоді повезли на Урал, у Пермську область. За три тижні лише раз випустили з вагонів, в Орловську. А потім знову в "телятник" — і до станції Половинка. Людей вивантажували і везли до бараків. Два вагони з Буковини повезли далі, ще за 300 кілометрів, у поселення Всеволоде-Вільва.

Заселили нас в холодні бараки, по кілька родин до однієї кімнати. Що то були за кімнати, навіть описати важко: розгороджені якимись дошками клітки, повно блощиць і тарганів. А люди голодні, замерзлі, хворі. Першого дня дали нам вареної мерзлої капусти з турнепсом та печеної брукви. Хоча я вмилася з голоду, а взяти до рота тієї їжі не змогла: не всяка худобина ту страву їстиме. Та нас вважали гірше за худобу, бо ж добрий господар дбає про тварин куди краще, ніж ті нелюди про нас.

Ми тоді були відкинуті всім світом, але зі мною був Той, Який сказав: "Не покину Я вас, не забуду". Слава Богу!

Отак ми жили, якщо це можна назвати життям, скоріше животіли. Їсти не було чого. 1947 рік, карткова система...

Хто мав сили, йшов на роботу, де платили копійки, але й на те можна було купити лише 400 грамів хліба. Нам, дітям, призначалося 200 грамів, та оскільки ми не мали грошей, то й не купували.

Дізнавшись про мою долю з листа від тітки, мати тяжко захворіла — у неї перестали запліщуватися очі. День і ніч вона кликала до Спасителя, щоб не залишив вдову і сироту.

Якось я вирішила написати мамі і тітці, що не знаю, скільки ще проживу, бо вже три дні нічого не їла. Пішла на пошту, щоб купити конвертів, і зустріла там чоловіка років п'ятдесяти. Він подивився на мене, спитав: "Звідкіля їдеш, писанко?" (я мала на собі мережаний козушок). Почувши українську мову, я з ним розговорилася, розповіла, хто така, звідки, що роблю на Уралі. Сказала, що скоро помру, бо немає чого їсти. Сама пішла на пошту, а він — у крамницю.

Коли я вийшла з пошти, знову його зустріла, вже з хлібом. Він віддав мені цілу хлібину і сказав: "Це все, біжи". Не встигла я перейти вулицю, як біжить назустріч чоловік, вириває в мене хлібину і швидко вкладає мені щось в руку. Я так розгубилася, що й не помітила,

куди він зник. Від того буханця встигла лише шматок відколупати. Глянула, а у мене в руках 700 карбованців (стільки в той час на руках коштувала хлібина). Я злякалася і побігла до радгоспу, у барак, де жила. Коли чую, подруга кричить: "Ориско, нам дали п'ятиденні талони!" На ті талони ми могли купити

всі продукти, які призначалися на цілий місяць. А на ті гроші, які мені Бог посплав через того чоловіка, я прожила ще три місяці. Не знаю, хто то був, чи то Ангел Божий, але знаю напевно, якби я з'їла тоді той хліб з остюками, то дійсно померла б. Але молитви мамині були почуті, і Бог зберіг мені життя.

Чоловіка, якого я зустріла біля пошти в поселенні Вільва, звали Кібець Пантелей Дмитрович. Він та його сім'я були вислані з Сумської області у 1932 році за те ж, що і я. В той час, коли я зустріла Пантелея Дмитровича, його дружина вперше за чотирнадцять років поїхала на батьківщину, і тому він зміг поділитися зі мною хлібом. Вона ж дорогою, коли дрімала у вагоні, двічі побачила дивний сон: якийсь чоловік схилився над нею і сказав: "Приїдеш у Вільву, підеш до радгоспу, зайдеш у 3-й барак, 11-ту кімнату і забереш до себе дівчинку". Приїхавши додому, розповіла все чоловікові, а той сказав: "Чи не ту дівчинку ми повинні взяти до себе, що я зустрів у поселенні?" Слава і

Сім'я Кібіців з Орисєю (зліва), 1949 р.

хвала Господу, що Він почув молитви моєї багатостраждальної мамусі.

Одна жінка з нашого бараку ходила просити милостину і якось потрапила до Кібців. Пантелей Дмитрович спитав її, чи є в 3-му бараці в 11-й кімнаті дівчинка-сирота, а якщо є, то щоб привела до них. Я й не знала, в якій за номером кімнаті живу, але Бог знав і точно вказав мою "адресу". Ця жінка і привела мене до дяді Пантія. Так відбулося моє знайомство з родиною Кібців. Вони мене годували, і я знову поверталася у барак, де не могла заснути, бо блощиці і таргани не давали спокою.

Мама не переставала молитися, а Кібці, вагаючись, чи брати мене до себе, вирішили перевірити мене. Одного разу запропонували прийти перебирати у підвалі картоплю. Самі ж пішли на роботу. Коли я вийшла з підвалу, вони ще не повернулися. Я сіла в кухні і стала чекати. Мою увагу привернули гроші, розкидані всюди по карбованцю, по три та багато копійок. Я усе збрала і поклала на столі. Коли тьотя Юля прийшла, вона ввімкнула світло і побачила на столі гроші. Спитала, що то за гроші, я відповіла, що позбирала їх на підлозі. З того вечора вони вже не відпускали мене до бараку.

Пантелей Дмитрович запропонував мене в дочерити. Я погодилася. Кібці написали моїй мамі листа, вона ж благала не робити цього, бо я в неї єдина. "А як боїтесь Бога, то візьміть її до себе в ім'я Христа," — написала вона. У квітні 1948 року Кібці забрали мене до себе. І саме в цей же час у матері почали заплющуватися очі. Вона зрозуміла, що Господь відповів на її молитви.

Нелегко було працювати робітницею в одинадцять років, а вся хатня робота лягла на мої плечі: варити їсти, прати (навіть в 40-градусні морози), прибирати в хаті, працювати на горді. У 14 років мене влаштували на завод ученицею апаратника.

Так минали моє дитинство і отрочество — у тяжкій праці, сльозах і скорботах. Але Господь хотів показати мені, що і в таких обставинах Він завжди залишається поруч. Провів по краю прірви болотистої, але зберіг мене від усього гріховного і світського, і ніщо нечисте мене не торкнулося. Господь послав мені чудових людей на життєвому шляху, більшість — із висланих з України: кримські татари, болгари, особливо багато німців; чимало місцевих росіян, які

добре ставилися до мене.

Вісім років я провела у неволі, поки не помер "батько всіх народів" — кат Сталін. Тоді я написала у Верховну Раду, і мене звільнили. У 1954 році я повернулася додому. Наше господарство зайняли чужі люди, а мене прийняла моя тітка, в якій не було дітей. Я влаштувалася працювати на швейну фабрику, де зустріла Дашкевич Зою. З нею ми стали нерозлучними. Вона вчила мене розмовляти українською, бо у засланні рідну мову я забула.

Потроху я стала замислюватися над своїм життям. Якось я запропонувала Зої піти зі мною у зібрання. Коли проповідник читав Слово Боже, мені здавалося, що все говорилося тільки для мене. Після зібрання Зоя сказала мені, що вона з віруючої сім'ї, що Бог відкрив їй, куди ми йдемо. Так Бог послав ще одну чудову людину на моєму шляху, щоб я не була самотньою. Слава Йому!

Коли я покалася, знову почалися мої "ходіння по муках". З'ясувалося, що за мною стежило КДБ. Почалися допити, переслідування, погрози знову вислати "до ведмедів, але вже білих, бо коричневих уже бачила". Погрожували, що

Коли я покалася, знову почалися мої "ходіння по муках". З'ясувалося, що за мною стежило КДБ. Почалися допити, переслідування, погрози знову вислати "до ведмедів, але вже білих, бо коричневих уже бачила". Погрожували, що

У статті використані фото з альбому сім'ї Куцюруб

Орися (справа) з подругою, 1947 р.

мати ніколи не повернеться з табору. Я відказувала їм, що тепер хоч знатиму, за що страждаю, а за що я страждала вісім років? Яким злочинцем я була в одинадцять років? Начальник грюкав кулаком по столі і горлав, що знищить всіх "покаятів". Так сатана намагався відвернути мене від Господа.

А Бог зробив ще одне чудо: повернулася мама з Сибіру. Десять років ми не бачилися, і ось така радість!

З нашого майна і господарства нам нічого не повернули, але Бог подарував усе необхідне для життя. Мамочку прихистила її рідна сестра, яку вона доглядала до смерті, а та залишила господарство нам.

У 1957 році я прийняла водне хрещення, пішла за Христом, за Його любов'ю. Я повірила Його словам і ніколи не жалувала, що довірилася Йому. Його любов велика і чудова!

Моя юність була чудовою і проходила під надійною охороною Бога, я раділа, славилася мого Спасителя і нічого не боялася. Мене не лякали погрози кадебістів, що мене вишлють до Сибіру, що мене покинуть друзі, а боялася лише одного: гріха і непослуху, просила, щоб Спаситель не допустив цього. Я все залишила в світі, хоч і не мала нічого. Там від мене забрали батька, матір, моє дитинство, все майно. Але ніхто ніколи не зможе забрати від нас Божу любов, якою Він нас огортає, коли ми довіряємось Йому. Світ не може дати нам того, що дає Бог!

Рік 1955 став роком чудової зустрічі з братом Веніаміном Куцюрубою. Господь послав його мені, найкращого в цілому світі, ми покохали одне одного і одружилися в 1957 році. Вже більше сорока років ми разом. Все ми ділили порівну: горе і радість, переслідування й успіхи. Бог ніколи не залишав нас. Ми побудували будинок, виростили доньку і трьох синів, маємо семеро онуків. Чоловік несе служіння голови Об'єднання церков ЄХБ по Чернівецькій області, я — відповідальна за жіноче служіння в області. Слава Господу!

Матуся дожила до 81 року, ось уже шість років, як вона спочила в Господі.

Все моє життя — це велика милість Божа. Подяка моему Господеві за те, що Він зробив і робить в моєму житті. "Господь — Пастир мій, тому в недостатку не буду!" (Пс. 22).

З'їзд християнської молоді України

З 12 по 19 вересня в Києві, в Українському Домі, проходив З'їзд християнської молоді України, присвячений 2000-літтю Різдва Христового

Вперший день, під час Урочистого відкриття з'їзду, молодь привітав Президент України Леонід Кучма. Учасників з'їзду також вітали делегати всіх восьми конфесій, що були представлені, а також представники державних органів та молодіжних організацій.

Григорій Іванович Комендант, Голова ВСО ЄХБ, відзначив у своїй доповіді, що українська молодь — це не майбутнє, це — наше сьогодення. "Я радий, — сказав він, — що у наших церквах є багато молоді, що вона активна. Я упевнений, що є надія для нашої молоді, є надія для України, є надія для світу — це наш Спаситель Ісус Христос... Шукайте Його, поки ще можна знайти. Приблизьтесь до Нього — і Він змінить наше життя і життя нашої славної України".

Після урочистої частини для молоді були запропоновані секції на різні теми. Кожна секція в кінці роботи приймала резолюцію, що потім увійшла до складу єдиної загальної Резолюції Форуму християнської молоді України для звернення до Кабінету Міністрів та Верховної Ради України з пропозиціями, серед яких:

визнання богослов'я як освітньої дисципліни, включення його у перелік спеціальностей Міністерства освіти, акредитування на державному рівні християнських богословських навчальних закладів та зрівняння у правах їх студентів зі студентами державних учбових закладів, надання християнським виданням суттєвих пільг в оподаткуванні, законодавче обмеження вільного продажу аморальних фільмів, показу телевізійних програм, що суперечать християнським етичним та моральним нормам, введення у перелік загальноосвітніх предметів предмету "Християнська етика", організація інституту капеланства для підготовки духовних наставників у навчальних закладах, Збройних Силах, молодіжних організаціях тощо.

Була створена міжконфесійна Рада християнської молоді у складі представників всіх конфесій, державних органів та молодіжних організацій. Представниками від ВСО ЄХБ були обрані Віктор Кульбич, Геннадій Луценко та Павло Храпак.

Приємною подією З'їзду був міжконфесійний фестиваль-конкурс молодіжних церковних хорів. Впродовж трьох вечорів на сцені Українського Дому лунав ду-

ховний спів чотирнадцяти молодіжних церковних хорів з різних куточків України. Наше Братство представляв молодіжний хор Центральної

церкви м. Києва "Дім Євангелія". ■

Примирення — дар Божий, джерело нового життя

"Примирення — дар Божий, джерело нового життя" — під таким гаслом у Києві 23-24 вересня відбувся Перший Всеукраїнський християнський конгрес, присвячений 2000-літтю Різдва Христового

Устінах Українського Дому зібралися представники 11 конфесій, щоб разом зробити крок до примирення. Це був перший в Україні конгрес такого рівня. Його учасники розглянули стан та перспективи розвитку християнського діалогу в Україні, проблеми відродження духовності і християнської моралі в сучасному суспільстві, особливості сучасних міжнародних стосунків християнських релігійних організацій України, питання правового забезпечення свободи совісті, діяльності організацій в Україні та інші.

На урочистому відкритті конгресу присутніх привітав Президент України Леонід Данилович Кучма, який, зокрема, пообіцяв постійну підтримку церкви з боку держави та її інституцій.

ВСО ЄХБ представляв помічник Голови М.М.Чор-

ненький. У своїй доповіді він зазначив: "Тема сьогоднішнього конгресу відображає наше життя, відкриває перспективи вирішення проблем сьогодення. Прагнення примирення спонукало керівників різних християнських конфесій та церков зібратися разом для того, щоб проаналізувати й разом шукати шляхи до співробітництва".

На конгресі було розроблено та ухвалено "Звернення Першого Всеукраїнського християнського конгресу 'Примирення — дар Божий, джерело нового життя' до представників влади в Україні", в якому порушуються питання про запровад-

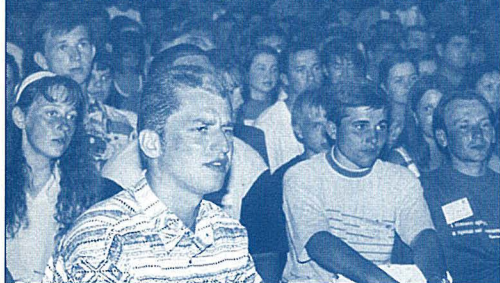
ження "Християнської етики" у навчальному курсі загальноосвітніх шкіл та вищих учбових закладах, про дозвіл на пастирську опіку над військовослужбовцями та засудженими, про надання теле — і радіоканалів для духовної освіти громадян, про необхідність покласти край пропаганді насильства, розпустити, бо йдеться про майбутнє наших дітей та онуків.

Учасники конгресу висловили свою солідарність з тими, хто страждає від воєн, терору і свавілля, а також безмежну подяку Господу за мир на українській землі.

На порозі третього тисячоліття від Різдва Христового нам усім належить дійти примирення і злагоди. І попри людські слабкості й недосконалість дар Божий, примирення, стане джерелом нового життя, тому що Христос посеред нас, бо те, що неможливо людям, можливо Богові (Мт. 19:26).

Гіна Міщенко

Жнива 99

3 2 по 7 серпня на березі Чорного моря, в місті Алушті, відбувся Всеукраїнський молодіжний конгрес ВСО ЄХБ, який отримав назву "Жнива 99". Гостинний Крим прийняв близько 600 представників з 20 областей України

Ведучим конгресу був керівник молоді України Геннадій Луценко. Окрім нього, учасників привітали керівники молоді України минулих літ — Михайло Нако-

нечний (Одеса) та Павло Храпак (Житомир).

Головною метою організаторів конгресу було навчити молодь ефективно свідчити про Ісуса Христа "від серця до серця". Не було багатогодинних лекцій: тільки одна година навчання — і на евангелізацію! Кожного дня молоді брати й сестри свідкували по всьому місту: на вулиці, на березі моря, на ринку, біля пансіонатів — всюди лунала розповідь про Ісуса Христа.

Цікавою була програма київської групи "Quest", що в перекладі з англійської значить "пошук" — пошук нових сердець для Слова Божого. Ця група існує тільки рік при київській церкві "Дім Євангелія". Мета її членів — евангелізація на вулиці серед молоді.

Протягом усього тижня на ранкових та вечірніх зібраннях можна було почути таких проповідників, як Віктор Браницький, Віталій Козубовський, Павло Храпак, Ігор Яремчук, Дейл Гріффітс, Михайло Наконечний.

Одного вечора конгрес відвідав і привітав Голова ВСО ЄХБ Григорій Іванович Комендант з дру-

жиною Надією Данилівною, яка мала особливе слово до сестер.

Такі відомі співочі групи, як сім'я Берників з Закарпаття, "Глорія" з Кривого Рогу, "Нове життя" з Кам'янця-Подільського, "Парус надії" з Києва, тріо з Запоріжжя, "Мелодія" з Хмельниччини, а також відомі солісти Іван Барзук з Закарпаття, Тетяна Шилова з Києва, Дарина з Одеси співали Господу кожного вечора. Особливими музичними гостями була сімейна група Дага Пітерсона "Heart Song" ("Сердечна пісня") та колишня вінничанка Оксана Поліщук, які приїхали з далекої Америки.

Ніна Міщенко

Духовне благословіння

Що таке благословіння? Раніше цим питанням я не дуже цікавилася, мої знання щодо благословіння зводилися до мінімуму: просто благословив Господь — і все! А про інше я не думала. По-справжньому Боже благословіння відчула, побувавши на семінарі лідерів молоді Чернівецької області у християнському таборі "Джерело життя", що в селі Валя Кузьміна Глибоцького району.

Якщо чесно, то прочитавши листівку, на якій був список лекцій, що пропонувалися нашій увазі, я трохи засмутилася. Відразу пригадала шкільні уроки, на яких майже весь клас "благополучно" додивлявся солов'ячий ранковий сон. Але те, що побачила та почула у таборі, повністю змінило мою думку щодо лекцій. Ще і ще раз переконалася, що Бог не залишає без благословіння Своїх дітей, що ходять перед Ним у світлі Його. Розуміла, що не дарма сюди потрапила:

видно, хоче Він щось змінити в моєму житті, характері, у стосунках з Ним. Але про все по порядку.

Після реєстрації та короткого перепочинку на нас чекало знайомство з лідерами молоді місцевих церков нашої області. Знайомив усіх лідер молоді Віталій Кушнір. А пастор у справах молоді в Чернівецькій області В.С.Василов розповів про молодіжне служіння на Буковині. Ось про що змогли дізнатися юнаки та дівчата з його розповіді.

У Чернівецькій області діє 150 баптистських церков, в яких нараховується 9848 членів. Самої ж молоді серед них — 2000. Для неї організуються фестивалі, молодіжні зібрання, табори, клуби, робота серед глухих. Молоддю проводяться евангелізації, збираються молитовні групи, здійснюються акції милосердя. Також є Недільні школи.

У місті Чернівці — 8 церков, 7 молодіжних хорів. В області — 15 музичних гуртів,

з них тільки в обласному центрі — 9. Це: "Хвала", "Назарет", "Жива краплина", "Надія", "Фіміам" тощо. Також є два оркестри — симфонічний та домровий.

На думку чернівчан, найкращий спосіб для духовного зростання — це біблійні групи, саме тому їх більше 25.

Щонеділі збирається група милосердя, щоб організувати надання допомоги бідним. Молитовні групи збираються по вівторках та суботах.

Молодіжні спілкування бувають раз на місяць у кожній церкві області. Ведеться робота з дітьми невірнучих у недільних школах.

У Чернівцях діє 5 християнських клубів, в інших регіонах області — ще 4. Працює 7 молодіжних таборів...

Слухаючи Василя Степановича, усвідомила, що Господь ясно благословляє нашу Буковину, церкви і особливо молодь, яка присвятила себе на служіння Йому.

Прекрасний лідер молоді та щирий християнин Віталій Кушнір провів курс лекцій на тему "Малі групи". Ми дізна-

лися, як саме організувати у себе вдома зустрічі з невірнучими, що слід робити, а що — ні.

Поглибили ми свої знання і на розборі Другого послання до Тимофія. Заняття проводив Микола Гонтар.

Вечірні лекції читали пастор Другої чернівецької церкви П.М.Петреску і педагог Л.В.Василова.

А після вечірнього служіння молодь кожного району розповідала про роботу у своїй церкві та показувала театральні мініатюри на християнську тематику.

Хочеться відзначити чудові бесіди із молоддю подружжя Василових. Василь Степанович розповідав про стосунки між чоловіком та дружиною, про ставлення до дітей, до церкви, суспільства. А Любов Василівна розповіла нам, що є у світлі Біблії справжня моральна, християнська чистота стосунків між молодими людьми.

Цей семінар став великим духовним благословінням для всіх присутніх.

Вікторія Титова

На ниві Божій

Конференції

Конференція по утворенню нових церков була організована ВСО ЄХБ за участю Центру християнського співробітництва і відбулася 14-17 вересня у Ворзелі (Київська обл.)

Головним лектором був Міжнародний президент організації поширення церков доктор Дуайт Сміт. Семінари по молитовному служінню проводив брат Гленн Лівінгстон.

Активну участь у роботі конференції брали Голова ВСО ЄХБ Г.І.Комендант і його заступники В.Д.Ткачук та В.К.Кульбич.

раїни" та Я.У.Яручик, президент цієї місії у США. На конференції у Ворзелі були подружжя з Києва та області, з Черкаської та Хмельницької областей.

Після відкриття і молитви, яку звершив М.М.Андрашко, відбулося знайомство. Першого дня у перервах лунав чудовий спів музичної групи з с. Вишневе (Київська обл.).

На основі Біблії християни розмірковували про Божий задум для шлюбу, розглядали обов'язки чоловіка та дружини, роздумували над вирішенням конфліктів тощо. Адже однією з основних цілей, поставлених Богом перед християнською родиною, є розповіді світу про Христа. Створюючи духовно здоровий сімейний осередок, ми змінюємо світ і готуємо духовну спадщину для наступних поколінь.

У рамках проекту "Навчання світу" в Україні з 13 по 17 жовтня проходила конференція місії "Подорож по Біблії"

Ціль проекту "Навчання світу" — викладання Біблії всім людям, серед "всіх народів". Засновник та президент місії Брюс Уілкінсон 13-14 жовтня у Вінниці провів семінар "Духовне оновлення", який зібрав близько 1700 слухачів. Потім, 15-17 жовтня, ще два семінари у Києві: "Особиста святість у години спокусу" та "Вчити і проповідувати для змінення життя", на яких були присутні близько 1200 слухачів — представників багатьох церков України та країн СНД.

Брюс Уілкінсон переконливо і дохідливо розкривав вчення Біблії про святість та досягнення її на практиці.

Проект "Навчання світу" сьогодні здійснюється вже у чотирнадцяти областях України. 16 жовтня стало днем його офіційного відкриття у СНД. Директором призначений брат Юрій Шелестун, адміністративним директором — брат Андрій Мурзін. Відбулося рукопосвячення їх на цю працю. У 2000 році планується відкрити з Божою допомогою працю в Росії, Білорусі, Латвії, Вірменії та Молдові.

Гостями конференції були: відомий евангеліст Джім Пондер (США), представники Баптистської місіонерської асоціації Америки Джеррі Кід та Джеф Френкс. Зустрічі з учасниками конференції проводив Виконавчий директор Баптистської конференції штату Міннесота Трует Лаусон.

А.І.Ляхно подав телефон, за яким можна безплатно отримати кваліфіковану юридичну допомогу: (044) 294-98-87. Відповідальна за дитяче служіння в Україні сестра Надія Купрійонук розповіла про проведення навчальних конференцій для тих, хто несе це служіння. Учасниками конференції були понад 70 пасторів з усіх регіонів України. Серед них були голови обласних Об'єднань, відповідальні служителі за утворення нових церков, місіонери.

У Центральній церкві Києва "Дім Євангелія" 25 вересня відбулася Всеукраїнська установча конференція християн-військовослужбовців

Мета форуму — створення Об'єднання християн-військовослужбовців України

Конференції

У селищі Ворзель (Київська обл.) 12-16 жовтня відбулася місіонерська конференція

її організував ВСО ЄХБ за участю Слов'янського Євангельського Товариства (СЕТ), Незалежних Фундаментальних Церков Америки (НФЦА), міжнародної місії АВАНА. В конференції брали участь Голова ВСО ЄХБ Г.І.Комедант, його заступники В.Д.Ткачук та В.К.Кульбич, директор Українського

відділу місії СЕТ Сергій Гладішко, координатор місії СЕТ в країнах СНД Сергій Омельченко, представник місії АВАНА Павло Григас. Зарубіжних гостей представляли Президент місії СЕТ Роберт Провост, Президент НФЦА пастор Роберт Грейвс, пастор Річард Грегори, який тривалий час був виконавчим директором НФЦА, новий виконавчий директор НФЦА Лес Локвіст, заступник віце-президента місії СЕТ Дік Келлі та координатор місійної праці Давид Генн. Головним промовцем конференції був доктор Джон МакАртур. Головною ціллю конференції було спрямування служителів на поновлення посвячення та більш ефективне служіння, усвідомлення важливості Церкви як живого організму — Тіла Христа. Протягом тижня понад двісті християн прослухали змістовні лекції та біблійні уроки на різні теми християнського життя. Також був спеціально відведений час для питань, на які відповідав доктор Джон МакАртур. Пастори та місіонери отримали в дарунок від місії СЕТ набори книг для церковних бібліотек, аудіокасети з проповідями доктора Джона МакАртура та наочні приладдя для Недільних шкіл, духовну літературу євангелізаційного спрямування.

Ісус Христос в живопису

В містах Луганської та Донецької областей, а також в деяких містах Криму, працювала пересувна виставка картин, загальною темою якої було життя і служіння Ісуса Христа на землі. В експозиції подані як оригінали російських та українських художників, так і копії з творів видатних майстрів минулого: Г.Доре, І.Рєпіна, П.П.Рубенса, К.Вудвора, а також полотна наших сучасників

З життя помісних церков

Івано-Франківськ

Тут при канцелярії старшого пресвітера відкрилася Біблійна школа для організаторів нових церков. Групу лідерів з цього служіння в області очолює брат Роман Ревак. Б.К.Войцехівський є відповідальним за регіон, до якого входять Хмельницька, Тернопільська, Івано-Франківська, Чернівецька, Волинська, Рівненська області (плануються Львівська та Закарпатська). Брат Річард Корелл (США), який також займається місійною діяльністю, допоміг християнам придбати пилораму. Прибуток з цього виробництва йде на підтримку діяльності по утворенню нових церков.

Донецьк

З грудня 1998 р. пресвітерське служіння у Центральній церкві міста, яка нараховує понад 1200 членів, звершує А.І.Будорецький. У січні 1999 р. він розробив навчальну програму, згідно якої було утворено 20 біблійних класів різних напрямків навчання і служіння. Відповідальними за служіння в новоутворених групах у різних районах міста є брати Олександр Василенко, Артем Бедарев та Микола Костюк. У церкві також започаткували цільові матеріальні пожертви для будівництва приміщення під біблійні класи, підтримку місійного та інших служінь, а також сиріт та малозабезпечених.

Кіровоград

П'ятнадцятого серпня у Центральній церкві ЄХБ відбулося урочисте богослужіння, на якому рукопокладені на пресвітерське служіння Леонід Миколайович Дорошенко, на дияконське — Сергій Володимирович Тесленко. Після проповідей, настанов братів, їх дружинам та дітям, а також церкві в цілому, молитву звершили заступник Голови ВСО ЄХБ В.М.Матвій, старший пресвітер Об'єднання церков ЄХБ Кіровоградської області А.П.Мамалат, перший пресвітер Центральної церкви О.М.Дорошенко та другий пресвітер О.Є.Золотарь

ов. Церква та рідні сердечно вітали братів з новим служінням. Хвала і подяка Господу за те, що Він спонукав братів служити в Його винограднику.

Сумська область

Лебедин. У церкві ЄХБ 18 вересня відбулося урочисте зібрання, присвячене 150 літтю з дня народження відомого богослова, пастора І.В.Каргеля. У святі брали участь Голова об'єднання ЄХБ Сумської обл. В.П.Савченко, радник Голови ВСО ЄХБ С.В.Санніков, дослідники біографії вченого-богослова Д.Я.Турчанінов та І.М.Скопіна. Служителі з гостями відвідали місця, пов'язані з життям та служінням І.В.Каргеля, звершили молитву та сфотографувалися біля його могили.

Черкаська область

Відбулося відкриття та посвячення Дому молитви у селі Пугачівка Жашківсько-

го району Черкаської обл. Пресвітерське служіння у селах Шуляки та Пугачівка несе М.І.Коломієць. Влітку християни організували тут дитячий табір, у якому побували 150 дітей.

Чернігівська область

У церкві села Лосинівка Ніжинського району Чернігівської обл. відбулося рукопокладення брата Віктора Коваленка на дияконське служіння, яке звершили пресвітер місцевої церкви А.М.Корноух, пресвітер Ніжинської церкви Г.Ф.Нагірний, та голова об'єднання Чернігівської області В.Д.Старенок.

ла можливість прийняти Ісуса в своє серце.

Християнське життя у світі

Німеччина

23-26 вересня на Раді Європейської Батистської Федерації, що відбулася у Гамбурзі, Президента Всеукраїнського Союзу Об'єднань євангельських християн-батистів Григорія Івановича Коменданта обрано віце-президентом Європейської Батистської Федерації. Він буде обіймати цю посаду протягом двох років, після чого восени 2001 р. згідно Статуту стає президентом ЄБФ.

Директором відділу Місії та Благослов'я обрано Віктора Костянтиновича Кульбича.

Росія

З 28 по 30 жовтня у Санкт-Петербурзі проходила Міжнародна виставка християнської літератури. Організаторами виставки стали християнське товариство "Біблія для всіх", видавництво "Мирт", Російське Біблійне Товариство. У виставці взяли участь понад тридцять християнських видавництв, магазинів та інших організацій, так чи інакше пов'язаних з видавництвом та поширенням християнської літератури.

У Москві 16-19 листопада пройшла конференція християнської преси "Добра Новина — 2000 років". Організаторами конференції були Євро-Азійська Федерація Союзів ЄХБ, Російський Союз ЄХБ за допомоги Слов'янського Євангельського Товариства, Агентства "Добра Новина", служіння Джоша МакДауелла. Ціллю конференції було: на порозі Юбілейного року об'єднати свої зусилля для проповіді Євангелії через християнську пресу. В роботі конференції брали участь представники близько сорока періодичних видань країн СНД. Учасниками конференції прийнято рішення про створення Асоціації євангельської преси.

Білорусь

У Мінську 1-5 листопада відбулася пасторська духовно-повчальна конференція на тему: "Спасенний, щоб служити". Вона була організована Союзом ЄХБ Білорусі за допомогою місії "Біблійний Радіоклас". В ній брали участь служителі церков ЄХБ Білорусі, Росії та України. Головним лектором був Біллі Страйкен — Європейський директор місії "Біблійний Радіоклас".

Пам'яті Анатолія Івановича Гончарова

"Радійте, навіть якщо треба трохи посумувати" (1 Пет. 1:6)

Він випромінював небесну радість, жертвоно присвятив себе праці на Євангельській ниві, був благословінням для всіх — добрий пастор церкви "Віфанія" (Донецьк — Петрівка), шанований член обласної пресвітерської ради, люблячий чоловік, турботливий батько.

І життєвий шлях скромного, щирого брата у Христі, і шлях його служіння Богу та ближнім — не з легких (діагноз "обширний інфаркт" — сумний доказ тому). Часто він проводив ночі в уклінних молитвах, виливаючи душу перед Мужем скорбот. А вранці неодмінно звучав його радісний баритон — спів хвали Господу — й від привітної усмішки ставало затишно, ясно і спокійно. І мало хто здогадувався про ціну цієї дзвінкої, невичерпної радості, яку він дарував оточуючим. Ще одне джерело "повноти радості" — Слово Боже: не один раз Анатолій Іванович зі своєю вірною подругою життя прочитав Біблію від Буття до Об'явлення. І кожний ранок в його сім'ї починався з голосного читання Біблії.

З 68 скорботних і радісних років — 34 віддано пасторському служінню, і майже 42 роки Анатолій Іванович був священником у колі своєї сім'ї, яка 17 травня 1999 року осиротіла.

У цій втраті, жагучій скорботі та глибокому сумі нас потішає жива надія на обітницю Господа Ісуса Христа: "Я побачу вас знову і серце ваше буде радіти; і радості вашої ніхто не відіме від вас" (Ін. 16:22).

Олена Гончарова

Пам'яті Костянтина Логвиновича Колібабчука

12 вересня 1999 р. Господь відкликав до Своїх Небесних осель довголітнього трудівника та служителя Колібабчука Костянтина Логвиновича. Господь дарував Костянтину Логвиновичу дев'яносто років життя, сімдесят з яких він прожив, плідно працюючи на Його ниві.

На час служіння припали найтрудніші для віруючих роки переслідувань та репресій. У 1932 р., під час служіння пастором у дніпропетровській церкві, його було заарештовано й ув'язнено. Повернувшись додому у 1937 р., він знову був засуджений на п'ятирічне заслання. Це був важкий час і для нього, і для його дружини, яка залишилася з маленькими дітьми.

У 1944 р. Костянтин Логвинович був призначений Всесоюзною Радою євангельських християн-батистів виконуючим обов'язки старшого пресвітера по Півдню України (Херсонській, Миколаївській та Кіровоградській областях). У лютому 1946 р. А.В.Карев та А.П.Андреев рукопоклали його на служіння старшого пресвітера. У ті роки через відсутність транспорту багато сотень кілометрів довелося йому подолати пішки. З 1954 до 1960 рр. звершував служіння старшого пресвітера по Херсонській, Миколаївській та Кримській областях. А з 1960 до 1980 рр. — служіння старшого пресвітера по Херсонській та Миколаївській областях.

Не припинявся потік людей до дому Костянтина Логвиновича і за останніх років його життя. Люди приходили для бесід та за настановою у вірі. Всі, хто мав зустріч з ним, неодмінно бачили, як близько Костянтин Логвинович знав Господа і Його Слово. Він добре знав напам'ять Біблію і мав пізнання від Господа відносно тлумачень пророцтв та подій останнього часу. Господь дарував йому дивовижну пам'ять, яку він зберіг до останньої хвилини свого життя

Правління ВСО ЄХБ

Свято в Іванівцях

Петро Павлюк

Три роки тому я вперше відвідав Іванівці і тоді брав участь у богослужінні, яке проходило у старенькій хатині. У пам'яті закарбувалася церква, де членами переважно літні жінки. Памятаю також і сльози на їхніх очах після свідчення про моє минуле безпутне життя. Вони годяться мені в матері, і я доторкнувся до болючої теми. Не одна з них в кінці зібрання молилася про своїх невіруючих дітей або чоловіків, які ще не знають Бога. Колись за мене й батька підносила такі ж ревні молитви моя мама... І Отець Небесний вчув їх... Нині уся наша сім'я славить Господа.

Сьогодні, 12 вересня, на місці старої хатини я побачив чудовий просторий дім. Володимир Петрович Козубовський багато років трудиться пресвітером цієї сільської церкви, заснованої понад сто років тому. З його вуст лунають євангельські слова: "Отже, перш над усе я błагаю чинити молитви, благаання, прохання, подяки за всіх людей, за царів та всіх, хто при владі, щоб могли ми провадити тихе й мирне життя в усякій побожності та чистоті. Бо це добре й приємне Спасителеві нашому Богові, що хоче, щоб усі люди спаслися і прийшли до пізнання правди" (1 Тим. 2:1-4). Сивочолий служитель запросив присутніх, а було усіх близько семисот чоловік, до молитви. Звичайно, у єван-

Того недільного вересневого дня було людно в невеликому селі Іванівці, що на Вінничині. Це був один з останніх погожих теплих днів.

З навколишніх сіл, райцентру-селища Літин, міста Вінниці та навіть з Києва прибували гості. Мимоволі виникло запитання: що за подія відбувається у цьому селі?

Пресвітер Іванівської церкви ЄХБ Володимир Петрович Козубовський відриває святкове богослужіння

гельському розумінні, переважна більшість були ще невіруючими людьми. Але те, що вони прийшли почути Слово Боже, відгукнулися на запрошення, говорить про повагу селян до церкви Божої та її служителів.

Це найкраще свідчення того, якою шаную користувється тут В.П.Козубовський та його сини, які теж брали активну участь у будівництві Дому молитви.

На чільних місцях сидять гості. Серед них — керівник місцевого КСП Д.П.Гладиш, представник районної Ради, гості з Києва. Зокрема М.А.Вінничук — не лише заступник Голови народних депутатів району, але й диякон церкви ЄХБ у Літині. Він закликав дякувати Господу за те, що Він не забув і про село Іванівці. Отож, слід просити Його, щоб двері благодаті й надалі були відчинені на теренах нашої України.

Директор місцевої школи Г.П.Струтинський, вказуючи на віруючих говорить:

— Я знаю цих людей з дитинства. Це мої надзвичайно добрі друзі. Віра в Бога зробила їх справжніми людьми. Істинна віра змінює саму людину, її відношення до навколишнього світу, до праці та навчання. Сьогодні мені дуже приємно бути в колі віруючих... (промовець помітно хвилювався, його голос тремтів, і в очах блищали сльози).

Виступи чергуються з чудовим хором співом вінницьких християн, співом дуєтів та солістів, декламуванням віршів. Програма служіння настільки динамічна та насичена що слухачі з невідомою цікавістю ловлять кожне слово проповіді чи співу.

Напевно, що за всі роки існування церкви в Іванівцях ще не було так людно. На кілька годин того недільного дня населення села зросло у кілька разів. Багато селян упевнені зможуть почути Добру Новину про спасіння з уст талановитих проповідників та місіонерів. Зокрема представник Батистської місіонерської асоціації Америки Джеф Френкс говорить:

— Пройдждаючи повз ваші поля, я милувався чудовими краєвидами, потішався красою чарівної української землі.

На ваших неозорих ланах ще не стоять огорожі, як це вже давно є на мой батьківщині в Америці. Я щиро захоплений відкритістю українського народу до Слова Божого. Також я схилиюся перед подвигом віри старшого покоління. Ваші попередники пронесли негасиме полум'я Євангелії крізь буремні події двадцятого століття. Низько схилиюся перед тими, хто стояв тут протягом останніх ста років.

Американський місіонер щиро любить наш народ і промов-

Віра в Ісуса Христа об'єднує усіх в єдину християнську родину; співає вокальна група вінницької церкви ЄХБ

ляє безперекладача. Ще багато років тому, готуючись до місійної діяльності, він вивчив російську мову на батьківщині, у США.

Про Божі благословіння під час будівництва Дому молитви розповідає брат Олександр

— "Свої очі я зводжу на гори, звідки прийде мені допомога, — мені допомога від Господа, що вчинив небо й землю!" — читає 121-й Псалом пастор літинської церкви Павло Почапський. — Лише Господь допомагає нам будувати Дому молитви у такий скрутний час. Церква у Літині також будується. Адже лише у трьох з 62 сіл району є Дому молитви. "Коли доми Господь не будує, даремно працюють його будівничі при ньому!" — словами з 127-го Псалму закінчив коротку промову пастор.

Духовний центр Братства представляв відповідальний редактор журналу "Євангельська нива" доктор служіння Михайло Козубовський. Вітаючи присутніх від імені керівництва ВСО ЄХБ, він промовляє:

— Кожен час має свої визначні події, відзначає пам'ятні дати. Сьогодні Іванівці увінчує Дім молитви, який є перлиною села. Церква — це духовний центр, з якого починається відродження духовності. Бажаю, щоб ця церква завжди була носієм Христового світла. Поздоровляючи з чудовим святом відкриття і посвячення Дому молитви, я передаю місцевій церкві

Від імені ВСО ЄХБ М.Козубовський вручає церкві пам'ятну Біблію

воістину безцінний подарунок пам'ятну — Біблію. Ми живемо на зламі часу, на перехіді в

інше тисячоліття. Люди стурбовані та занепокоєні в очікуванні чогось незвичайного. Засоби масової інформації лише нагнітають обстановку, і сучасний світ схожий на стривожений вулик. Він завжди непевний і лежить у злі. Його визначають боротьба за існування, жорстокість та егоїзм. У багатьох людей виникає запитання: що буде далі? Чи є якийсь вихід?

На це запитання дві тисячі років тому відповів Христос: "Царство Боже не прийде непомітно... Божеє Царство всередині вас!" (Лк. 17:21). Християни вже мають спасіння, і наше завдання — бути носіями Божого світла, джерелом якого є Ісус Христос...

Уважні, зосереджені на проповіді Слова Божого обличчя селян. Переважна більшість з них ніколи не були на зібранні віруючих та не чули євангельської проповіді. Сільські люди, які звикли до важкої фізичної праці, є надзвичайно чутливими та вдячними слухачами. Вони не звикли до такої уваги та любові, яку проявляли християни.

Слова, які прочитав пресвітер Центральної церкви міста Вінниці І.Б.Мазур, були актуальними для кожного з присутніх: "Під небом нема іншого Імення, даного людям, що ним би спастися ми мали" (Дії 4:12).

— У світі панує розмаїття імен, до яких кличе послужлива реклама. Переважна більшість з них — тимчасові, одноденні імена-метелики — служать для розваги людей. Лише одне ім'я покликане для того, щоб спасати. Тому з іменем Ісуса Христа не може порівнятися жодне ім'я. Слово Боже, Біблія, і Дух Святий переконують нас у тому, що це правда.

Віталій Козубовський, пастор Центральної церкви Києва "Дім Євангелія".

Звичайно, що він не міг лишитись осторонь такої події і брав у богослужінні активну участь.

— Ми віримо в краще життя нашого багатотраждального народу, яке можливе лише за сприяння Бога. Віримо, що Господь чує наші молитви.

Для того і споруджено цей будинок, в якому має славитися ім'я Господнє. Як християни ми посвячуємо цей дім Богу, тому що без Його благословіння ми нічого чинити не можемо.

При церкві діє Недільна школа, яку відвідують майже сто дітей

Пастор читає слова відомої молитви царя Соломона при посвяченні храму: "І став Соломон перед Господнім жертівником навпроти всього Ізраїлевого збору, і простяг руки свої до неба та й сказав..." (1 Сам. 8:22). Рукопокладені служителі виходять наперед і з піднесеними до неба руками просять Божого благословення на Дім молитви, рідну землю та її народ. Вони просять Господа, щоб у цьому Домі ще багато людей знайшли спасіння для своїх безсмертних душ.

Олександр Козубовський, який протягом усього літа, поки продовжувалося будівництво, майже не виїздив з Іванівців, називає прізвища та викликає наперед тих, хто найбільше потрудився на будівництві. Це старанні та працьовиті люди, ма йстри своєї справи.

Після закінчення величезного святокового богослужіння присутніх запросили до накритих столів. Місця вистачило всім. Напрочуд смачний обід приготували сестри. Вміють-таки готувати старші сестри, наші мами та бабусі! За столами, де зібралися знайомі ще довго точилися розмови.

В межах країни це, здається, буденна подія. У нашому Братстві щороку будується та реєструється майже по сто п'ятдесят нових церков. Але для членів кожної з них така подія є святом. Побувавши в Іванівцях я переконався в тому!

Вінницький духовий оркестр — незмінний учасник усіх церковних урочистостей області

Квіти з словами подяки — майстрам, а вся слава і честь — Господу

Сьогодні — особливе свято, для цих простих, але щиро віруючих людей, членів помісної церкви

**Благослови, душе моя,
Господа,
і все нутро
моє святе
Ймення Його!
Благослови,
душе моя,
Господа,
і не забувай
за всі
добродійства
Його!**

Псалом 103:1-2